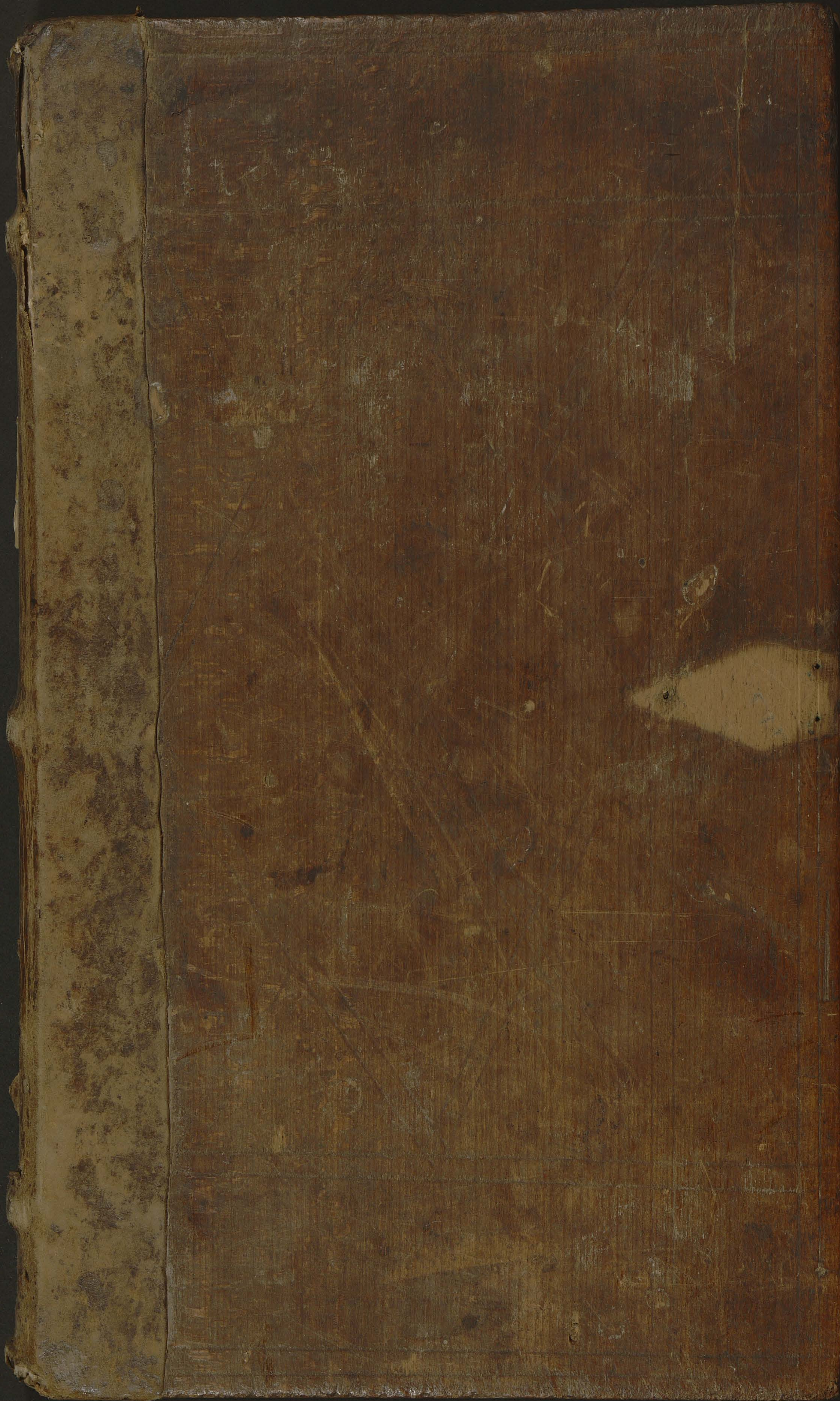

Almansoris
Lib. X in medicinis

minum. Euouae. Laudes reddunt

pueri tibi rex sabaoth. Euouae. Qui

super tropheum per te factum exultant in

notentes. Xpistus nat

geli eorum semp[er] vid[en]t faciem patris. Euouae.

Cantavant sancti canticu[m] novu[m] ante sedem

dei et agni et resonabat terra in voces illoru[m].

Sc[tor]u[m] nitas
Euouae. Gl[or]i[o]sus d[eu]s.

Hi sunt qui cu[m]

Incipit liber almansoris abubecri arasi filii zacarie: qui vocatur almansor eo quod regi mansori composuit ysaac

In hoc meo libro regi cuius vitam prolonget deus aggregabo summas et aggregationes et flores doctrine medicinalis et hoc fiet compendiose dicam quod de conservatione et custodia sanitatis et curatione egritudinum et faciam istud quod sine intermissione fiunt ad scientiam necessitas perducit. et hoc quod est subtile ra... post acutum habentibus ingenium et consilium experimenti medicis. Causa vero quod raro solet accidere postponam et dimictam ea in quibus est nimia doctrine profunditas in arte. hunc autem librum in x. distinguam tractatus. et unicuique ipsi post tractatum postponam capitula literis alfabeti secundum numerum ipsorum ordine signata ut quod queritur cito inveniri possit. ut hoc autem cito inveniri possit continens et plere valeam continuum complexo ductatum et anni ... ut ipsi preterea domino regi placeam. eique incessanter adherere possim. Tractatus primus de figura et forma membrorum. Tractatus secundus. de notificatione complexionum corporum et humorum dominantium in ipsis et significationibus malarum particularum physionomie collectarum comprehensarum breviter. Tractatus tertius de virtutibus ciborum et medicinarum simplicium. Tractatus .4. de conservatione sanitatis. Tractatus .5. de decoratione. Tractatus .6. de regimine itinerantium. Tractatus .7. de aggregationibus et summis artis cirurgie et vulnerum et apostematum. Tractatus .8. de sanatione venenorum et de morsibus venenosorum animalium. Tractatus nonus. de curatione egritudinum que accidunt a capite usque ad pedes. Tractatus .x. de febribus et de hiis que sequuntur eas. ex illis que sunt necessaria ad sciendum preterea curationem ipsarum.

Capitula primi libri

De aggregationibus et summis iuvamenti membrorum quorum primitate ordine in primo hoc tractatur.
De forma ossium.
De forma musculorum.
De forma nervorum. absque
De forma venarum que procedunt
absque eo non sunt pulsatiles.
De forma arteriarum.
De forma cerebri
De forma oculi
De forma narium.
De forma auris et buanicl
De forma lingue.
De forma gule et ...
De forma pectoris et pulmonis
De forma cordis.
De forma meri et stomaci.
De forma intestinorum.
De forma epatis.
De forma splenis
De forma cistis fellis.
De forma renum.
De forma vessice.
De dicendis summis et coniunctionibus utilitatis istorum nutritionis.
De forma mirach.
De forma testiculorum et virge.
De forma mamillarum.
De forma matricis.

Capitula libri secundi

De summis colligentibus scientiam cognoscendi complexiones.
De signis corporis equalis.
De signis complexionis calide
De signis complexionis frigide.
De signis complexionis humide.
De signis complexionis sicce.
De signis complexionis calide et sicce.
De signis complexionis frigide et humide.
De signis complexionis cerebri et eius
De signis complexionis cordis fortis
De signis complexionis epatis
De signis complexionis pulmonis
De signis complexionis stomaci.
De signis complexionis testiculorum.
De dicendis floribus consequentibus que sunt necessaria et quibus fit iuvamentum ad cognitionem complexionum
De signis particularibus quibus testificatur cum aliis significationibus et quibus fit iuvamentum in quibusdam dispositionibus in cognitione complexionum.
De signis debilitatis membrorum.
De cognitione complexionis membrorum interiorum
De cognitione repletionis.
De cognitione quis .4. humorum fuerit perabundet.
De significationibus colere rubee.
De significationibus colere nigre.
De significationibus sanguinis habundantie flatus.
De significationibus somniorum.
De cognitione eminentis capitulorum.
De significationibus capillorum.
De significationibus coloris.
De significationibus oculi.
De significationibus supercilii.
De significationibus narium.
De significationibus frontis
De significationibus hominis labiorum et dentium.
De significationibus faciei et forme
De significationibus auris.
De significationibus vocis.
De significationibus cannium.
De significationibus risus.
De significationibus motuum.
De significationibus colli.
De significationibus ventris.
De significationibus dorsi.
De significationibus spatularum.
De significationibus brachiorum
De significationibus plantarum manuum
De significationibus pixidis et coxe cruris et pedis.
De significationibus passuum.
De significationibus audatie.
De significationibus timoris.
De significationibus hominis veloci ingenii et subtilis nature.
De significationibus cordis equalis et bone nature.
De signis hominis phylosofi.
De signis hominis habentis hebetem naturam.
De signis inverecundi.
De signis iracundi.
De signis luxuriosi mulierum
De moribus feminei animi.
De moribus eunuchi.
De agnitione quod necesse est observare in iudiciis et subtili inquisitione physiognomie.

Capitula tertii libri

Additio universalis per quam fit iuvamentum ad scientiam virtutes nutrimentorum et medicinarum.
De consuetudinis virtutibus seminum domesticorum ex quibus solet fieri panis.
De hiis que fiunt ex tritico ...
De virtute aque.
De virtute vini.
De potibus non inebriantibus inebriantibus
De carnibus et earum speciebus.
De virtutibus membrorum animalium.
De virtutibus quas acquirunt ciboria ex artificio
De virtutibus siliginorum.
De ovis.
De lacte et hiis que ex eo fiunt.
De virtutibus piscium
De seminibus et speciebus coquine necessariis. al'. necessarius.
De oleribus et que assimilantur ex eis in decoctione.
De onugillano et magnadhir et sabogath.
De fructibus et pomis.
De redolentibus sive ex arboribus sive ex arboribus.
De speciebus odoriferis
De unguentis et oleis.
De vestimentis.
De ventis et aere.
De civitatibus
De inunbahans et de virtutibus ...
De medicinis usitatis.

Capitula quarti libri

De dicendis aggregationibus conservande sanitatis et eius summis
De mensura motus et dispositionibus ipsius et temporis eius
De mensuratione somni et vigiliarum et iuvamenti ipsius et lesionis.
De regimine comestionis
De regimine bibitionis
De purgationibus corporis a superfluis humoribus.
De prandiis domibus et ...
De pronosticatione malorum ... tum antequam prevaleant ...

De actionibus aliorum exercitiorum.
De custodiendis consuetudinibus.
De assuefacta malitia ciborum in convenientium. ccccc
De nocumento vini auferendo
De aliis potibus que ponuntur loco vini. ccccc
De minuendo flobotomie et eius nocumento et quomodo debeat fieri.
De minuendo purgationes et eius nocumento et quomodo debeat fieri.
De minuendo vomitu et eius nocumento et quomodo debeat fieri.
De minuendo coitu et eius nocumento et quomodo debeat fieri.
De minuendo balnei et eius nocumento et quomodo debeat fieri.
De forma corporis laudabili.
De minuendo fricationis laborum cum cotidianis minuendi et eius nocumento et quomodo debet fieri.
De conservatione dentium. Scriptura
De conservatione oculi et eius claritatis
De conservatione auditus.
De cautela ejus qui transeuntur de uno ad aliud. cccc
De pestilentia et cautela eius
De regimine corporis tempore.
De regimine pregnantis et conservatione fetus ipsius.
De facilitate partus et regimine parientis
De regimine infantis. temporis
De eligenda nutrice et regimine
De regimine omnium etatum.
De operatione medici.

Capitula libri quinti

De furfuribus.
De casu capillorum.
De generatione capillorum in locis in quibus illos volumus.
De conservatione capillorum qui cadunt et de medicatione in initium calvitii
De scissuris extremitatum capillorum
De crispandis capillis
De planandis capillis.
De denigrandis capillis.
De regimine eius qui vult ne canities adeum appareat.
De rubificatione capillorum et faciendis eis glaucis.
De albificandis capillis
De eis que capillos abradunt ut non renascantur.
De illis que capillos destruunt semel. fieri
De illis qui destruunt odorem filo

illis que desuper prohibet adustionem soloti in corpore et sanatione eius que iam adussit.
De salsphati.
De albificatione faciei et cutis subtilitatem et clarificatione.
De rubificatione faciei.
De illis que colorem citrinat.
De illis que colorem denigrant
De illis que delent panum faciei.
De mediandis lentiginibus magnis et parvis.
De illis que aufert cicatricem ulcerum
De illis que aufert ruborem in facie existentem.
De illis que aufert inditatem expulsione sanguinis qui in loco in nocumentum remanserit in calorem in pulsum ... ut indi ... illa resolvantur.
De illis que aufert alguasen.
De illis que delet vestigia variola rum et ulcerum. pustulis
De pruritu et scabie et magis
De serre. De albaras.
De impetigine.
De morfea alba.
De morfea nigra.
De albaras. De lepra.
De ficubus vel cessis.
De nativitate palpebrarum.
De pediculis in palpebris existentibus
De ordeolo in palpebra
De grelle existente in oculo.
De eminentia oculorum.
De fetore narium.
De fetore oris.
De illis que occultant odorem alliorum cepparum et porrorum.
De illis que occultant odorem vini et fugant ex ipso.
De illis que prohibet fluxum crine tem ablutione ante somnum.
De illis que astringunt dentes et destruunt albatim
De prohibentibus corrosionem dentium
De prohibentibus motum dentium
De fistulitate anium pugnandi
De illis que aufert fetorem ascellarum
De illis que prohibet sudorem pedum
De illis que sudorem toti corporis bene redolere faciunt.
De diminutione fetoris urine et egestionis.
De custodia hominis motum ne fuerit et ne cito pueris.
De illis que prohibet ne puerorum

testiculi et puellarum mamille appareat magnitudo.
De illis que accidunt unguibus de feditate.
De scissuris faciei labiorum et manuum.
De tumore et pruritu que accidunt digitis in autumno et yeme.
De his que ingrossant corpus.
De his que macrum faciunt corpus.
De his que augent spermam et que valent ad erectionem virge.
De his que incisant vile membrum.
De his que extinguunt humiditatem vulve
De calefacientibus vulvam ... ua
De illis que accidunt in residuo coitu
De sanatione illius qui ex nimio coitu debilitantur
De illis que diminuunt spermam et virile membrum. ge erectionem.
De illis que valent ad impregnandum
De hiis que prohibet impregnari et que aborsum faciunt.
De hiis que minime faciunt bibere
De hiis que inebriant cito.
De hiis que allenuant ebrietatem et quibus ipsa cito aufertur
De cura ebrietatis.
De dolore capitis et de debilitate que fiunt ex ebrietate.

Capitula libri sexti

De cautela itinerantibus a calore et auferendo nocumento quod accidit eis ab ipso.
De cautela dierum canicularium et subtiliatione eorum que ex eis accidunt.
De sedandi siti et expulsione nocumenti eius.
De regimine eius qui per gelu voluit durum magnum et frigus
De sanatione congelati afrigore
De sincopi que fit ex fame et eius sanatione.
De regimine extremitatum digitorum manuum et pedum ne afrigore corrumpantur et subvenit si incepta fuerit corruptio et sanatione eius que corruptum est.
De immobilitate oculi generata.
De adustione et dolore que accidunt oculo ex frigore vel vento.
De sanatione debilitati et laboris magni.
De preparatione corporis ambulandum et regimine cibi itinerantibus
De ambulationis nocumento ex di

versitate aquarum
De mansionibus expeditionum
De regimine mare intrantibus
De prohibitione generationum pedicul lorum et destructione eorum que generantur
et illis que prohibet sordes. fiunt
De illis que prohibet scissuris que fiunt in calcaneis
De excoriatione que accidit ex equitatione vel calcamentis.
De casu vel percussione que fiunt in capite vel talia parte corporis.

Capitula libri septimi

De collectionibus et aggregationibus doctrine cirurgie.
De remollitione duritiei que remansit in ulceribus per coniungiam
De collectionibus et aggregationibus sanationis vulnerum et apostem
De medicinis generantibus carnem
De medicinis minuentibus carnem superfluam.
De his que consolidant vulnera.
De his que aperiunt magna apostemata et ne cum ferro aperiantur ...
De scrofulis.
De cancro. Cancro
De carbunculis
De apostemate calido
De apostemate molli et ventoso
De apostemate duro.
De nodis
De nodis argodedia.
De formica
De erisipila entis
De adustione ignis aque et olei bulli
De panaritiis
De sanatione ex punctione animalis.
De flomia ventosis
De ventosis,
De extractione telorum et spinarum
De sanguisugis.
De vena medine id est ciuili.
De plagis capitis et fractura eius
De deceptionibus.

Capitula libri octavi

De collectionibus et aggregationibus sanationis venenorum et morsus venenosorum animalium et cautela eorum.
De morsu tyrie
De morsu scorpionis.
De morsu algeranat
De morsu tarantule et assidib et arrinee.
De morsibus vesparum et apum et formicarum volantium. et dentium
De morsibus lacerte et lagarte fa

de cadu

C ill' que fugant serpentes venenosa aialia et inficiunt ea.
C morsu canis non rabidi et lupi et hominis
C morsu canis rabiosi.
C his q in potu receperint napellos
C his q in potu sumserint gipsum.
C ill' q in potu sumserint felle opardi
C his q in potu sumserint fel tirie
C his qui in potu sumserint summitates caude einne.
C his q in potu sumserint sudorem aialis.
C his q in potu sumserint cantaride l' stafisagria mortariu
C his q in potu sumserint opium.
C his q in potu sumser' iusquiamu
C his q in potu sum. mandragora
C his q in potu su. nuce metile
C his q in potu su. bengy.
C his q in po. sum. uis corriandri viridis
C his q in potu. sumserint fillum
C congelatione lactis l' sanguinis in stomaco.
C assiduitate q' compriunt ne fumus exeat abeis
C piscib; fris.
C lacte putrefacto.
C nucleis fructuum et olis q sunt viridia et q' sunt eis silia.
C aq q in potu sumunt ranas fluuiales l' q manent in fungis
C his q in potu sumunt leporem marinum.
C hi q in potu sumunt malum sirozeum.
C his q in potu sumunt gummam siluestrem.
C his q in potu sumunt siluestres anacardos.
C his q in potu sumunt oleandrum
C his q ledunt ex ymestione squille. lticas
C his qb; nocent semen urtie
C ill' qb; aq frigida potata nocuit
C his q in potu sumunt gipsum
C his q in po. su. litargiru.
C his q in po. su. argentum uiuum l' in quorum aure infusum fuit l' assiserit usisiue.
C his q in po. sumunt cerusam
C his q in po. sumunt. calcem et auripigmentum l' arsenicum sublimatum l' aistia de q fit sapo
l' in quorum ore mult' fumi arsenici intrauit.
C his qb; nocuit squama ferri l' q ei limaturam sumserint et eius. ferrie
C his q in potu. sumserint florem
C his q in potu sumserint calcisum, aut alumen et mistum de eo in potu consumserint,
C his q in potu sumunt titimallum ex quo multum solutum fuit
C his q assumunt eleborum album
C his q in potu sumserint eleborum nigrum et 9dristi et gilbenethy et artanicha.
C his q in po. sumserint donce.
C his q in po. sum. eufor bium
C his q in po. sum. meceríon.
C utitatib; medicine laxatiue et ue tificatione earum.
C ex eplo sinpotis medicine laxatiue
Capl'a libri noni
De cephalea et emigranea
De scotomia.
C frenesi.
C alopitia.
C graui dormitatione. sapros
C stupidis q sep habent oculos
C palisi graui.
C stupore et tremore.
C tortuum horis
C spasmo.
C epilensia.
C incubo.
C melancolia.
C catarro.
C flegmonib; oculorum
C uulnib; q fiunt in oculis.
C his q extrinsecus cadunt in oculis
C macula oculorum.
C scabie et sebel
C puritu q fit in antrori angulo oculi.
C ungula oculi
C rubedine oculorum.
C lacrimis
C obsitate uisus
C tumore palpebrarum
C pil' palpebrarum q curuati ingrediunt oculum
C cateractis
C ill' q post occasum solis nichil uident.
C dilatatione pupille
C fistul' q fiunt in interiorib; anglorum oculorum
C dolore auris.
De uulnere auris.
C sonitu et tinitu auris
C grauedine auditus.
C utatib; aurium l' de aialib; in tantib; aurem.
C his q' extrinsec' in aure cadit l' q ea ingrediunt.
C sanguine fluente ex narib;
C uulnib; q fiunt in interiorib; partib; narium.
C polipon narium et emorroidib; ipsarum.
C obmissione olfactus.
C dolore dentium. Cetra
C corrosione dentium a impostema
C stupore dentium a congelatione.
C dolore dentium ex fetu uersum
C gula
C fluxu sanguinis exiguus
C casu uule.
C sanguisugis q bibunt.
C his q inhnt gula.
C grauedine lingue.
C magnitudine lingue
C nodo q sublinguam nascitur et dr ranula
C apostematib; q fiunt in lingua.
C cauguamich.
C tussi.
C asmate
C plesi.
C plimonia
C sputo sanguinis cum tussi l' uomitu ul' mistatione.
C tisi. De pulsu cordis
C colica passione.
C distemitatib; stomaci.
C dolorib; et nascentis stoi.
C singultu.
C caninio appetitu
C dolore epatis
C yctiria.
C ydropisi.
C dolore splenis.
C colica.
C fluxu uentris.
C difficultate mingendi.
C lapide.
C nascentis renum ul' uessice
C dolore q fit in inictu.
C mictu sanguinis l' pus.
C hiis q non possunt retinere urinam
C bubunis et innib; q nascitur in uentre ul' ano.
C emorroydib; fistul' et ragadibus q fiunt in ano.
C exitu matricis et ani.
C districtione mestruorum.
C fluxius immie l' uulua.
C plagis et cancro q fiunt in matrice l' in uulua.
C prefocatione matris l' uulue
C mola.
C ruptura inguinis.
C podagra et sciatica.
C gibbositate
C uaricib;
C elefantia.
C uulnerib; laborum.
C dolorib; ex flexorib; mebro
Capitula libri decimi.
De plagis terciar. x.
De febre effimera
C ethica.
C tertiana.
C causonide
C sinocho.
C gnrib; pulsuum q sunt. x.
C cotidiana q uocat flan
C quartana.
C febrib; continuis.
C febrib; comistis l' ermaticis q accidunt d. q. i. q. l. d. c. in. c. l' p ampli spatium.
C de febrib; ex qb; accidit cal' et frig' simul.
C frigorib; febricitantib; ex qb; non calefit patiens.
C febre sincopali q fit ex malitia humorum et eorum acuitate.
C febre sincopali q fit ex multitudine humorum a contra
C febr; contrariis aspera be
C febr; q fiunt ex pestilentia.
C febr; apostematis
C uariol' et morbillo.
C hiis q' scia et necessaria ad regimen patientium cognoscere anim
C signis bonis
C signis malis
C cognitione more febris
C cognitione temporum febris
C cognitione dignitatis materiei.
C crisi
C significationib; pronosticantib; crisim.
C cognitione speciei euacuationis per quam fiet crisis.
C significationib; pronosticantib; bonitate crisis ul' malitia l' perfectionem ipsius l' diminutionem
C dieb; creticis.
C urinis.

De egestionibus.
De regimine patientium egritudines acutas.
De regimine convalescentium.

Tractatus primus de figura membrorum et forma. cuius capitula sunt xxvi. De forma ossium

Creator omnium deus ossa condidit ut per ea corpus sustentaret et rectificaret. Quia vero unam corporis partem sine alia aliquando moveri necesse fuit non unum tantum os in toto corpore fecit set multa quibus diversas tribuit figuras ut ab his apta foret que per ea fieri necesse est. Omnium autem necesse fuit ut quedam eorum que componuntur que singulariter moventur ea eadem suberet copulatione quam extrema unius ossis extremitate pararunt et cum alterius ossis extremitate continuavit. Hec autem subligamentum vocatur quod est corpus album durum non habens sensum. In uno et ossis extremitate additamentum fecit rotundum. In altera autem extremitate ossis concavitate predicti additamenti capacem condidit ut in ea collocaret. Ex huiusmodi dispositione ossium pervenerunt iuncture ex quibus apta fuerint membra moveri. Quia simul quoniam separatim ossium est ligamentum non prohibuerit quin membra insimul ac si unum esset tantum membrum moverentur. Nam cum totam manum movere volumus eam cum iunctam habemus ac si mea unum tantum esset os motum non movebimus manum. que in eo aguntur cubiti non prohibemus neque iuncture neque digitorum. Unam autem ipsius partem si absque alia aliquando movere volumus cum iunctam illi brachium illum faciemus. Ob hoc igitur duos motionis modos animal habuit particularem videlicet et universalem per unumquemque quorum prout esset ei necessarium moveretur. Sed quia ossa ex sua essentia non moventur sed per motorem et admodum patientium continue fuerit eis apponere sensus et motus. et ipsorum originem id est cerebro continuatos quidam nervos. Nervi non ubi non per se ut simplices sunt ossibus coniunguntur. cum membra vero que sensu indigent et non motu. nervos habent tamen sensibiles quorum sensus non multum subtilis est. Coste habent nervos sensibiles iunguntur sed prius carne et ligamentis miscentur. Nervi vero si per se grandi membro coniungerentur vel nullo modo vel debiliter ipsum moverent. Quam obrem nervus antequam ad membrum perveniat quod per ipsum moveri debeat. dividitur in subtiles et minimas partes carnis et ligamenti. In ipsis divisionibus contexuntur et quod ex toto provenit musculus vocatur. Et est hoc corporis magnitudo secundum mensuram membri quod per ipsum moveri debet et situs eius est in parte versus quam motus ipsius membri fuerit. Postea vero ex una duarum musculi extremitatum que scilicet est versus partem membri quod movetur. quoddam nascitur subtile quod corda vocatur. Ipsum autem est corpus compositum ex nervo quod ad membrum dirigitur et ligamento quod ex osse ortum fuit quod est sepimentum carne que inter illa duo in medio iacentem erat. Corda vero protenditur quousque ad inferiorem extremitatis membri quod per ipsum debet moveri coniungatur. ex qua dispositione contingit ut ex prima retractione que musculus versus partem suam radicis trahit corde. fortiter trahitur ut membrum cum sua totalitate moveatur et est inferiori extremitati eius continua. Cerebrum quod fecit deus ut sensuum origo esset et motus voluntarii et ab eo producit nervos qui membris continuantur et dat ei sensuum et motionis modos. Nos vero ostendemus unde oriantur nervi cum de eorum tractabimus anothomia. Et quia partes corporis inferiores que a cerebro valde remote sunt et sensu et motu indigent. motum autem et sensum sine nervis habere non possunt. Nervi quidem si a cerebro recta perte (?) deterentur via ex longitudine sensus debilitarentur. Unde eorum protensio non firma foret nec fortis. fecit deus sub cerebro foramen per quod partes cerebri producuntur quod nucha vocatur. que nobilis erat ad ipsius custodiam dorsi spondiles et sub serie ossa fecit que ad cerebri custodiam erunt eo duriora ossa. Quam taliter munitam secundum corporis longitudinem plagam equa et cum maliciem membri directe que ei approximat nervos produxit qui per spondilium foramina exeuntes ipsis membris continuantur sensum eis dantes et motum. Cerebro igitur figere sive eveniat accidente toti corpori sensus aufert et motus. Nuche vero si accidit membris quibus nervi ab illa parte nuche protendentes coniunguntur et que sub eis sunt motus aufertur et sensus. Cerebrum enim sicut fons sensuum est et motus voluntarii. nucha vero sicut fluvius magnus ab illo manans. Nervi autem que ab ea manant producuntur sicut rivuli parvi ex fluvio exeuntes. Fonti vero cum aliquid accidit impedimentum erit certe. Cum si rivulis evenerit nocumentum erit parvum loci ad que ipsi rivuli diriguntur. Hoc scire non quisque oriatur nervus et ad que membra dirigitur in arte medicine est perutile. quod et 6 in libro de passionibus interiorum membrorum testatur sic inquiens. quidam in itinere romano de mulo lapsus super lapidem cecidit a quo unus ex spondilibus lesa fuit. ex eius lesione digiti auricularis et medii ad ipsis dirigunt moverentur. Quibus medici emplastra et alia medicamina superponebant ex quibus eger nullum sentiebat iuvamen. Quod G. cernens eadem medicamina spondilibus a quibus nervi qui ad predictos nervos digitos protenduntur superposuit et sic in brevi eum restituit sanitati. Nervi que in principio sunt exeuntes a cerebro vel nucha multum molles sunt et ipsi cerebro vel nuche similes. Cum autem magis elongari incipiunt induruntur donec perfectam formam nervorum susceperint. Iuvamentum igitur nervorum summa est quod ipsi sunt instrumenta per que sensus et motus omnibus tribuuntur membris et transfunduntur. Unde si ex transverso incidantur aut sensus aut motus membri aut utrumque destruitur ad quod ipsi diriguntur. Nucha vero si constringatur aut ex transverso incidatur sensum et motum omnium membrorum quorum nervi ad locum perveniunt que sub illa sunt incisione auferunt. In longitudine autem licet ipsi incidantur non tamen multum impediunt. Similiter quia in motu nervorum incisio si accidat in longitudine non magnam fieri erit lesionem. Ex transverso autem si acciderit actio eorum destruetur secundum mensuram qua incisio penetratur et parte versus quam penetratur. Cerebrum autem post hoc quod ipsum est origo sensus et motus voluntarii. est et sedes fantasie. imaginationis cogitationis et memorie fundamentum. Imaginatio quidem in duobus ventriculis anterioribus perficitur. cogitatio vero in medio expletur. memoria vero posteriorem possidet ventriculum. Cor vero fecit deus ut esset fons et origo innati caloris. et ut ab eo totum corpus calefieret. partes arterias que ab ipso ad omnia membra procedunt. Unde si aliquod membrum arteriam amiserit que ad ipsum venire consueverat congelabitur et sensus eius indurabitur donec prius destruitur et postremo quoque motum reddet. Musculi enim et nervi non ex ipso cerebro ut in sua consueverunt natura et ut suas perficiant actiones quantum innati caloris indigent virtutum. quam obrem arterie eis transfuse sunt. Et quia animal super vegetabilia habet est primum iuvamen quod a corde tenetur. est primum iuvamen quod a corde tenetur. Quod autem a cerebro recipit est secundum quod est perfectio et atque tota actionis intentio et voluntas prima fuit. Quod autem ab epate suscepit iuvamen est ei cum vegetabilibus commune non est recipit ab eo non nutrimentum et incrementum. Sed quia cordi ut in sua conservaret natura aeris attractio eo frigoris necessaria fuit et infusus concavitatibus aeris calefacti expulsio facta sunt ei aere ac trahendi expulsio instrumenta pectus videlicet et pulmo. Et inter ipsa et cor continuitates et foramina posita sunt per que aer attractus transire possit. sicut cum de hiis membris disponere tractabimus exercitium fiunt.

Epar autem ad sanguinis originem atque ipsius generationem factum est et ut ab ipso manantes vene ad omnia membra corporis dirigantur et ad ipsorum humectationem et sanguinis divisionem per totum cuique necessarium est. Quia omne nutrimentum et ipsorum conservatio que sicut fuerint remaneant, precipue et eorum incrementum fit quia crescunt. Nulla enim remanent ut fuerunt nisi ex quibus nichil dissolvitur, sicut est dispositio in lapidibus ut iacincto auro et vitro. Vel quia quod dissolutum est in eis restauratur, sicut aqua maris que licet cotidie magnam patiatur dissolutionem, tamen additione fluminum singulis diebus restaurationem suscipit, unde semper eadem forma fere remanet, bene custodita tanta quanta fuerat. Corpora vero animalium quia ex eis que dissolvuntur composita sunt et non fuit possibile ut animata in uno vel in suo statu permanere possent absque substantia nutrimenti. Sed quia nutrientia cum dissolutis non sunt speciei unius membrorum in corpore, adeo oportuit quod ipsa in dissolutorum similem permutaret. Nutrientia vero quando naturaliter convertuntur, scilicet quedam eorum partes convertuntur et assimilantur, partes autem alia remanent que humores superfluitates non suscipientes conversionem nec assimilationem eorum que dissoluta sunt. Que si in corpore remanerent, gravamen egritudinem magis generarent. Oportuna sunt ei expulsioni istorum apta et canales, et que nutritionis opere in membris perficitur, loca tria sunt superfluitatum genera. Una quidem est prime digestionis superfluitas que scilicet in stomacho fit et intestinis et vocatur stercus vel egestio. Alia vero secunde digestionis est superfluitas que in epate perficitur quando sanguis generatur, et ipsa quidem est colera rubea et nigra et urina. Hec autem tria a sanguine separata propria a quibus suscipiuntur receptacula habent, sicut fel colere rubee, splen melancolie, et urinam renes suscipiunt, sicut deinceps manifestiori tractatu cum de eorum formis loquemur membrorum. Digestionis vero tertie superfluitas que in omnibus fit membris que cum vel assimilatur, scilicet quod unicuique illorum delegatur, est sudor et sordities quedam que cum superfluitatibus ambus exeuntibus eis assimilatur, ut invallagines et lippitudines et similia. Preterea membrorum in corpore quatuor genera existunt, quorum tres sunt principalium que in vite conservatione valde sunt necessaria, quorum quedam sunt nutritionis instrumenta ut stomachus et epar et eorum canales et vene et vie que ad ipsa veniunt ut hoc et meri et reliqua vie que ab eis exeunt ut intestina. Et instrumenta caloris innati et conservationis ipsius quorum prima sunt cor et arterie, postea vero pulmo et pectus et quecumque alia valent ad aeris attractionem ut in suo loco dicturi sumus. Alia vero sunt eorum instrumenta sensus et motus et intellectualium actionum que sunt cerebrum nucha et nervi et musculi et corde, et que sunt similia vel necessaria et valentia ad complendas actiones et passiones. In unoquoque autem in istorum istiorum unum est principale et operans; alia vero fulcientia et ipsis in suis dispositionibus adiutoria. Instrumentorum vero nutritionis principale est epar. Sed instrumentorum caloris instrumentorum principale est cor. Et instrumentorum sensus et motus et intellectualium actionum est principale cerebrum. Unumquodque autem istorum alius autem omnibus conveniens est eis et indiget. Epar enim nisi omnibus aliis membris nutrimentum transmitteret, dissolverentur. Ipsum quoque nisi a corde calorem haberet, ei non conservaret substantiam qua sua compleretur actio. Cerebrum et si ab arteriis calefieret nec a nervis ab epate procedentibus nutriretur, ei non conservaret naturam, qua suas aptum est perficere attractiones. Musculi quoque pectoris nisi a cerebro moverentur aerem attrahi foret impossibile, nec cordis conservaret substantiam qua calor innatus qui est in corde evenerit. Quartum vero membrorum genus principale est instrumentum generationis que sunt matrix virga testiculi et vasa spermatis. Hec autem instrumenta non sunt necessaria unum prodesset singulare, sed ut species permaneat et conservetur. Quia enim dictum est quod sit habitudo corporis hominis ex corporibus facta dissolubilibus non durabilibus nec stabilibus, unde non fuit possibile ut unum singulare semper maneret, fecit generationis instrumentum per que saltem species durare posset. Ista autem que premisimus summe sunt et aggregationes de membrorum dispositionibus et ipsorum iuvamentis, quod totum nunc dicemus clarius

et secundum plures divisiones. Summas tamen colligemus non dimittentes. Verum libri non fuit intentio postrema omnia colligere. De forma cranei

Craneum naturale licet tamen non ex toto rotundum est in quo multa sunt foramina per que intus egrediuntur nervi et vene intrant et arterie. Ipsum quoque anterius in parte scilicet frontis, posterius in occipitio eminens est, in utroque vero aurium parte est latum. Foraminum autem omnium que in ipso sunt maius est illud quod est in occipitio per quod nucha egreditur. Ipsum preterea ex multis compositum ossibus, quorum unum alii coniungitur locus enim ubi coniungitur sutura conventioni similia appellatur. Cranio autem superiori coniungitur mandibula inqua maxille et dentes continentur superiores, que et ex multis componitur ossibus, quorum unum alii adherente similitudine coniungitur. Post hec autem mandibula est inferior in qua inferiores existunt dentes cui quidem ossa non adherente similitudine ut predicta sed solis coniungitur iuncturis. Inferior namque mandibula motu indiguit quare quidem superiori coniungitur mandibule in loco qui buphin vocatur. Hec autem dentibus exceptis ex duobus componitur ossibus que adherente similitudine in medio mentis coniunguntur. Est preterea sub cranio in parte posteriori quoddam magnum os quod inter ipsum craneum et superiorem mandibulam positum est a quo diminutio que in ossium invenitur figuris completur quod algafedi vocatur. Omnia enim cranei ossa cum numerata fuerint 28 erunt exceptis dentibus. Quorum sex illi cranei propria sunt et unum quod vocatur algafedi. Sed quod sex predicta sunt ossa. Et mandibule superioris 14 et inferioris duo. In una quoque mandibula sunt dentes 16, quorum duo sunt duales et duo quartum istos utrimque resolvunt secant que rapi nominantur, post quos utrimque sunt duo qui vocantur canini, post quos sunt 4 molares dextri et 4 sinistri, quinque tamen de molaribus diminuuntur, unus et unum sunt in 4 molarium autem superiorum quidam tres habent radices quidam 4. Inferiores vero molares duas tantum habent radices. Alii vero dentes una tantum radice sunt contenti. Sunt itaque omnia ossa capitis 44. Capitis autem inter maius foramen per quod nucha egreditur, prima ex spondilibus colli coniungitur, que quidem sunt 7. Hec autem duabus partibus sunt perforate per quarum foramina nervi prodeunt quod ad dextrum et ad sinistrum dirigitur latus. Post hec autem has dorsi spondiles que 17 sunt, 12 vero quarum spondiles pectoris dicuntur eo quod in earum rectitudine interior pectoris finium finitur. Quinque vero sequentes sunt spondiles alarum. Sunt ergo omnes spondiles que ab exitu nuche usque ad hos adalhanis existunt 24. Quidam tamen addunt unam vel minuunt quod parum est. Ex hoc vero loco os alanis spondilibus coniungitur. Quod ex tribus compositis partibus que sunt spondilibus similes sed ab inferiori molholos coniungitur quod ex tribus similiter compositum est partibus, quarum autem tertia que est inferior est alhosos que est cartillago ossis suosci. Ab unaquaque habet duarum predictarum spondilium utrimque minima quoque duarum partium egrediuntur nervi que ad illam corporis partem protenduntur et in illis dividuntur locis. Duo vero ancharum ossa quorum unum est in uno latere, alterum est in alio. Ossis vero quod est altius coniungitur unum ab una parte et alterum ab alia in quibus sunt ancharum pixides quas ossium capita que sunt in coxis ingrediuntur que et ipsorum vocantur vertebra. Iste autem sunt forme ossium et spondilium que sunt in posterioribus ab ortu nuche usque ad holohos. Nunc vero aliorum ossium formas que sunt sub collo incipiemus nominare, de quibus sunt duarum furcularum ossa et spatularum pectoris ossa manuum et ossa femoris et pedum ossa. Furcule vero hos exterius gibbosum est et interius concavum cui unum duorum capitum humero coniungitur et capiti ossis quod autorum vocatur. Aliud habet extremitatis summitatem pectoris coniungitur ut est piris gule. Spatula vero a parte que dorso supponitur lata est, cum qua caput cartillagine suum coniungitur. Parte vero qua furcule coniungitur est rotundi

in qua est pixis quam caput ossis quod nominatur aiutorium ingreditur. Pectoris autem ossa sunt torax qui ex septem componitur ossibus in quorum cuiusque extremitate est cartillago. Quorum principium est a pixide gule. finis uero circa fere partem sub mammillis qui locus est angustior omnibus locis que sunt inuente quem cum palpatur mollia inuenies ossa non habitura. Coste uero in unoquoque latere sunt .xii. que curue sunt quarum omnium est media longior. Quarum septem unam duarum extremitatum .q. .s. est posterior dorsi spondilibus continuantur. Que uero anterior est uni ex ossibus que in torace sunt cum capite cartillaginoso continuantur. Ex his uero .v. curuantur ita que toraci non continuantur. quarum extremitates cum premuntur intus flecti reperiuntur que posteriores uocantur coste. Quo subtiliter diuertere existit totum molle eius ad inferioris ossa. Nunc autem manuum et pedum ossa nominabimus. Ossium quidem os primum illud est quod aiutorium uocatur. Quod est hoc unum extrinsecus gibbosum intus concauum. cuius caput spatule pixide ingreditur per quantitatem quam in spatula est ei hec igitur una suarum extremitatum. altera uero extremitas cubitum est. in quo est rotula in sinistro auriendi aquam similis quam superioris focilis ingreditur extremitas. Duorum uero focilium longitudo est a cubito usque ad rasetam. Quorum unum quod est minus, superius uocatur focile. Aliud uero quod est inferius uocatur maius. quorum unumquodque in suis summitatibus que a parte rasete sunt additamentum concauum habet per quod fit iunctura que existit inter rasetam et ipsa. Raseta autem ex .8. componitur ossibus quorum .4. in duobus dispositis ordinibus. Alia .4. eodem ordine disposita in longitudine coniunguntur. que cum multum dura sint medulla carent. quorum figura est curua. ex qua raseta figuram aptam percipit. Post rasetam uero est pecten quod ex .4. componitur ossibus que ossibus rasete quibus ligamentis ualde firmis continuantur. Pectinis uero ossibus digitorum continuantur ossa. que in unoquoque eorum sunt tria. Quorum unum alii in extremis confirmatis ligamentis continuantur. Omnia igitur manus ossa sunt .30. Os enim si aiutorium nominatur et ossa duo que focilia uocantur. Rasete quoque ossa que sunt .8. et ossa pectoris que sunt .4. et .15. que sunt digitorum .v. os autem pollicis primum superioris focilis extremitati continuatur in loco iuncture ample et laxe. Quod ideo factum est quia maiore indiguit motu ut reliquis .iiii. digitis coniungi possit. Ossium uero pedis primum est coxe quod est unum extrinsecus gibbosum intus latum. Cuius superior extremitas est rotunda que coxe uocatur uertebrum. hec quidem anche pixidem ingreditur a quibus prima iunctura pedis fit. Eius uero extremitas inferior pixidem maioris duorum focilium cruris ingreditur. Duorum uero focilium cruris a genu usque ad calcaneum protenditur. Quod autem ex his duobus maius est inferius uocatur focile quod et altitudine longius est. minus uero focile uocatur superius. horum autem focilium summitates calcaneo continuantur. a quibus tertia pedis oritur iunctura. Iuncture autem que in genu est superponitur hos rotundum cartillaginosum quod genu oculus nominatur et a quibusdam uocatur mola. Calcaneo uero in inferioribus os quod uocatur nauicula coniungitur. Inferius autem cuidam coniungitur ossi quod alibi uocatur .q. quibus pedis raseta que ex .4.bus componitur ossibus continuatur. Ex quibus ad id quod est necessarium hanc aptam percipit formam. Raseta autem pedis continuatur pecten qui ex quibus componitur ossibus .v. quibus digitorum continuantur ossa que in unoquoque sunt tria excepto magno digito in quo tamen duorum sunt ossa. Omnia igitur pedis ossa .29. sunt. anche. s. unum. cruris duo et os calcanei et quod uocatur alibi et hos nauicule et ossa tria ex quibus componitur pedis raseta et alia .v. ex quibus pedis componitur pecten. digitorum quoque ossa .18. et os genu. Et cum

omnia corporis ossa numerata fuerint preter .6. numerantur .248. excepto osse quod est in pectine quod laude greci latine lecte hos sile nu[?] cupiunt cui hec figura est Λ. os quoque quod est in corde quod a quibusdam cartilaginis cartillago dicitur et ossa parua a quibus uacuitates que sunt in iuncturis replentes et uocantur sisamules excipiuntur. De musculis et forma eorum

Musculi qui in toto reperiuntur corpore cum sint .6. numerati fuerint et diuisi .529. inueniuntur a quibus preter non conuenit tractatum legimus. Musculum itaque ex carne et neruo et ligamento componi dicimus. Ipsi quoque uoluntariorum motuum sunt instrumenta. quorum figure sensuum diuersitate locorum preter eis necesse est diuersificatur. plures autem eorum ita ut caude sunt inuoluti protenduntur usque quo ad suas inferiores perueniant extremitates ex quorum extremitatibus que sunt exeunt corde que corda uocantur. Que quousque illi membri quod per ipsum mouere debet inferiori coniungatur extremitati porriguntur. Membrum uero per illam mouetur sic. Colligitur enim et a sue radicis partem retrahitur. unde totum membrum ad illam retrahitur partem ad quam colligitur musculus. Si autem membrum quod mouetur magnum sit. musculus quoque ipsum mouens est magnus erit et grossus. A quo autem una aut plures oriuntur corde que membro quod debet moueri continuantur. plerumque in uno motu membri multi musculi sibi inuicem auxilium prebent. Musculus autem quod paruum mouet membrum paruus est et subtilis musculus. Itaque quod est in costa et totum mouet eius ualde est magnus. Musculi uero superiores mouentes palpebras minimum parui sunt et subtiles. a quibus corda non oritur. Omne igitur membrum quod uoluntario mouetur motu. musculum habet quo mouetur. Quod si ad partes mouetur contrarias sunt contrarios musculos habet ab unaquaque quorum ad suam trahitur partem. et quando talitur mouetur. Musculus uero ei contrarius tunc quiescit actione. Cum autem quisque musculus in situ contraria positus suam simul perficit actionem. membrum tunc erectum erit in neutram duarum declinans partem. Ubi gratia manus cum a musculo quod est brachii partem trahitur in dextram inferius curuatur. Si uero a musculo quod positus in sinistra parte brachii trahatur extrinsecus flectitur. Cum uero ab utroque simul trahatur equaliter inter illa duo manebit et recta. Motus autem uoluntarii qui in corpore fiunt hii sunt. Motus autem qui est in cute frontis et oculorum et motus maxillarum et summitas narium motus et labiorum et lingue et epiglotis motus et motus mandibule inferioris et capitis motus et colli. et motus humeri et iuncture spatule motus. et motus iuncture que sunt a summitate aiutorii et brachii et motus iuncture focilium rasete et motus digitorum et uniuscuiusque suarum iuncturarum. et motus membrorum que sunt in uncturis et motus pectoris qui fit in attractione aeris et motus uirge et motus uesice quando per urinam retinendam clauditur et summitatis recti intestini motus. quod fit ut stercus exire prohibeatur. et motus mirach uentris et motus iuncture que fit ab anca et coxa et motus genu et motus iuncture pedis cum crure et motus digitorum pedis. Quorum unusquisque musculus habet figuras contractioni et extensioni aptas habentes quibus motus perfici possunt predicti. Quos omnes si inuestigare et distinguere ceperimus amittabimus nos liberos et peruenienus ad id ex quo non magis peruenit utilitas. Non est enim possibile ut musculorum forma ita aliorum membris nisi in figatur sermonibus sicut in ossibus et in neruis et arteriis. In his est frequens necessaria est in usus testificatio et studium multum. Ideo quia et musculorum que in membris sunt numerus tamen in conpendium dicemus. Itaque quod in facie sunt musculi .39. ex quibus ad oculorum et suarum palpebrarum motus sunt .24. ad mandibule uero motus .12. et faciei partibus que uoluntarie mouentur ~~.viii.~~ quorum unus est sub extremi

al' quingenti

al' dextra

al' quete

al' amittum

tute cutis frontis cum auxilio sit ut magis fiat oculi a pertio et alii duo a quibus narium movetur extremitas, et alii duo qui superius labium movent sursum, et alii duo qui labium inferius deorsum movent. Post hos vero duos sunt musculi qui movent maxillas. Musculi vero a quibus caput movetur et collum sunt 23. quorum quidam solummodo caput movent ad partem unamquamque musculus. alii vero cum capite movent collum. Et sunt alii qui ipsum movent sursum, et quidam eorum movent ipsum anterius, quidam vero posterius, et alii dextrorsum, et alii sinistrorsum. Linguam vero moventes novem sunt. Qui autem gulam et epiglotum movent sunt ~~12~~. Inclinabilis autem spatule motores in omni latere sunt vii. qui omnes ipsi per se cum motus ab unaquaque parte et sunt 14 qui adiutorium movent. Adiutorio vero ab unaquaque parte supponuntur .x. quorum duo sunt qui intus brachium trahunt in directum et duo qui sunt in sinistra parte ipsum extendunt. Sunt et in unoquoque brachio .18. quorum x. in parte locantur silvestri et septem in parte locantur domestica a quibus manus intus et extra et ad partem pollicis et auricularis moventur et contrahuntur digiti et extenduntur. In unaquaque manu ab unaquaque parte sunt ~~xviii~~ a quibus digiti ipsius pollicis et ipsius auricularis moventur. Ad pectoris vero motum .101. musculi sunt constituti quorum quidam dilatant alii vero ipsum constringunt. Qui vero omnes dorsi perficiunt motus ~~48~~ sunt. Et sunt alii octo qui ab inferiori parte toracis sunt super ventrem locati usque ad femur protenduntur quorum in longitudine quidam, quidam autem in latitudine, quidam vero in oblicum extenduntur a quibus omnes ventris motus qui constringendo fiunt vel comprimendo perficiuntur horum auxilio. Alii sunt motores in masculinorum quoque testiculis .iiii. inveniuntur musculi preter .iiij. qui sunt moventes virgam. Est et unus qui vesice collum constringit ne involuntarie urina egrediatur. In longaone sunt .iiii. qui ipsius orificium tenent ne stercus involuntarie exeat. Coxis autem sunt 26. a quibus coxe moventur quorum situs est supra coxis. Coxis vero xx. supponuntur qui crura movent. Pedis autem motores et quorundam suorum digitorum suppositi sunt cruribus ~~28~~. Ut autem reliqui pedis digiti moveantur super pedes .22. sunt locati. capitulum

Nervorum origo aut a cerebro est **De origine nervorum** aut a nucha. Nucha autem a posteriori parte cerebri egreditur que primum involvitur cerebrum quas cum de cerebro tractabimus anatomia nominabimus. Spondilibus vero quo operitur vel quo pervenit ad os quod ut diximus alohos vocatur. Ab hac autem nucha per unamquamque duarum spondilium iuncturam unum nervorum par egreditur. Quorum unus dextrorsum, alter sinistrorsum tendit. Quod tandiu est sed quousque pervenit ad finem alohosos atque inde nervus pari carens egreditur qui impar dicitur. Item sunt a cerebro egredientes partes inveniuntur quorum unus dextrorsum, alius vero per eundem est sinistrorsum dirigitur. Primum vero horum .vii. parium nervorum qui a cerebro procedunt duos habet nervos qui in anteriori cerebri parte oriuntur et oculis directe sensum visus eis tribuunt. Quorum unusquisque concavus est qui cum a cerebro oritur aliquantulum ab eo elongati fiunt coniunguntur et exinde de concavitatibus una pervenit concavitas. Inde tamen quam egrediantur ex cuneo separantur. Quorum unusquisque a cuneo exiens oculo in parte sita existenti dirigitur. Par vero secundum quod post primum oritur per foramina que in sinu oculi sunt exit a cuneo et per oculorum musculos spargitur dans eis suos motus. Tertium vero par post secundum par oritur ubi finis cerebri venit ad secundum pervenit ventriculum. hos autem ventres postea dicemus. Quartum vero dicimus par quod est post ipsum augetur a quo postea separatum in quatuor dividitur partes. Quarum una adveniens sub diafragmate descendit. Aliorum vero quedam

per loca faciei et narium et aurium spargitur. Quedam autem pauci quod sequitur hoc par continuatur. Par quoque quintum post tertium exoritur par et per palatum spargitur dans sensum sibi proprium. Quintum autem par est per cuius unam partem audienti fit sensus et per aliam moventur musculi qui faciem movent. Par quoque sextum est cuius una pars transmittitur lingue. Alia vero musculis qui in spatulis sunt et in imbus qui sunt circa ipsas dirigitur. Alia vero eius pars per collum descendit que a se multos emittit ramos quorum quidam ad musculos qui sunt in epigloto vadunt qui cum ad pectus veniunt dividuntur in quorum partes quidam sursum revertuntur quousque musculis qui sunt in epigloto vadunt qui cum ad pectus veniunt coniunguntur. Alia vero per cordis capsulam spargitur et per pulmonem et meri et per loca hic incana. Modus vero ex hoc pari reliquum est quod est et eius maior pars que usque penetret diafragma protenditur et eius maior pars ori stomachi continuatur. Alia vero eius pars panniculo epatis et splenis coniungitur aliis visceribus ubi et tres paris partes quedam ei continuantur. Sed primum autem a posteriori parte cerebri a qua oritur nucha generatur quod per lingue et epigloti dividitur musculos. A nucha vero 31. paria nervorum exoriuntur et nervus unus qui caret pari. Quorum vii. a colli spondilibus oriuntur. Duodecim vero paria a dorsi spondilibus usque ubi dorso componitur pectus exoriuntur. Quinque vero paria que sunt post ista ex spondilibus contra renum que est inferior dorsi lateris ab inferioribus costarum spondilibus nascuntur. Ab osse autem alchous tria alia oriuntur post que alia tria ab osse alchosol supponuntur. Ab alaohosol vero summitate nervus pari carens exoritur ex medio eius. Primum autem istorum parium a nucha procedentium a prime spondilis colli foramine exoritur quod capitis ipsius per anteriores spargitur musculos. Par autem a foramine quod inter primum et secundum spondile exortum cutem continuatur capitis dans ei tactum. Musculus quoque colli coniungitur et maxillarum dans ei motum. Et par tertium a foramine quod est inter secundum spondile et tertium exortum in duas dividitur partes quarum una musculo qui movet maxillas transmittitur. Alia vero per musculos dispergitur qui inter utrumque locantur spatulas. Par quidem quartum inter tertium et quartum exoritur spondile quod in duo dividitur quorum unum posterius dorsi per musculos partitur. Aliud vero anterius protensum per musculos segregatur qui in directa eius sunt et supra ipsum. Quintum quoque par inter quartum et quintum egressum spondile in tres dividitur partes quarum una diafragmati dirigitur. Alia vero musculis qui caput movent et collum dirigitur. Alia autem ad musculos protenditur spatularum. Et sextum sit par inter quintum et sextum nascitur spondile. Septimum vero inter sextum et septimum spondile nascitur. Octavum inter .vii. spondile et ceterum nascitur ubi colli spondiles finiuntur. Nervorum vero ab his omnibus paribus procedentium quedam per capitis et colli musculos partiuntur et quedam per dorsi musculos et diafragmatis exceptis hiis qui ab .viii. procedunt pari. quorum nullus ad diafragma pervenit et quidam ad adiutorium et brachium vadunt et ad manum. Sexti quoque paris partes quedam ad spatularum diriguntur musculos alie adiutorium movent. Alie vero superioribus adiutorii partibus sensum prebent. Septimi inde paris partium quedam musculis mandantur qui sunt in adiutorio. Alie brachium movent. Alie quoque per adiutorii cutem dispergunt. Sensum ei dantes. Octavi quoque paris partes quedam per brachii cutem partiuntur ei dantes sensum. Alie vero ad brachium tendunt musculos manibus motum prestantes. Nonum item par inter octavum et nonum egreditur spondile ut dorsi spondiles initium sumunt. cuius quedam partes per musculos qui sunt in costis separantur. Alie vero per dorsi musculos partiuntur. quedam ad manum descendentes per eam segregantur sensum ei dantes et quedam ei motum. Decimum quoque par inter nonum spondile nascitur

al' modum
al' partium
al' inferioribus

& x. cuius una pars cum trecesima adiutorii tenet et sensum. Reliqua uero pars diuiditur. cuius quedam pars ammus progressa per musculos qui sunt intrinsecus constituitur. et per musculos qui uestiunt super pectus distribuitur. et alia eius pars per dorsi et spatularum musculos diuiditur. Et adhuc quedam motum progrediuntur et diuiduntur reliquarum parium neruorum usque ad nonum decimum. Par autem uigesimum est primum cum neruis ab inferioribus dorsi spondilibus exeunt. et inter .19. et 20. egreditur spondiles. Et adhuc modum inter spondiles .v. oriuntur paria quorum quedam neruorum uadunt ante et per musculos qui supponuntur uentri diuiduntur. alii autem per musculos pertinent. qui sunt super lumbos. Tria autem horum quinque paria neruis qui descendunt a cerebro miscentur. Reliqua uero duo paria que sub istis tribus existunt. ramos ex eis magnos mittunt qui ad crura descendentes usque ad pedum extremitates perueniunt. Uiginti quoque quinque paria numero sunt prima. quia per tria ossium alachanis egrediuntur. Secundo autem osse horum trium parium. secundum exit adque actio. tertium procedit. Hec autem paria tria omnibus neruis miscentur. qui ab inferioribus partibus dorsi egrediuntur. quorum magna pars ad pedes descendit. Sed tamen paria simul cum nouo pari caterue ad hos exeuntia ad uirile membrum et ad musculum ani et ad uesicam et ad musculum que his locis positum procedit. De figura

Uene omnes ex gibbosa epatis **uenarum que procedunt ab epate** parte oriuntur. Epar enim intrinsecus concauum est extrinsecus gibbosum. secundum gibbositatem uero ipsius partem quedam magna oritur uena. que quidem cum parum elongata fuerit in duas diuiditur partes. quarum una que maior est ad inferiores corporis partes deriuatur. ut omnia membra uim repta ipsa imbibant. Secunda uero ad superiores corporis membrorum ibi libere superius uadit. Que usque adeo sursum tendit quousque diaflati contineatur. uero ipsa in duas diuiditur uenas. que per diafragma ut nutriant ipsum disgregantur que postea perforat diafragma. post cuius perforationem uene subtiles ab eis disgregate panniculo qui pectus in duas diuidit partes et cordis capsule atque glandule que a medicis uocatur mox continuatur et per predicta spargitur membra quorum formas in sequentibus demonstrabo. Postea uero quidam magnus ab eis separatur ramus qui unam duarum cordis auricularum dextre. scilicet continuatur et tres diuiduntur partes. Quarum una dextrum cordis ingreditur concauitatem que et maior alia existit. Secunda uero ea que extrinsecus sunt in cordis superficie circuit et per ipsum totum partitur. Tertia autem inferioribus partibus pectoris coniungitur et membra que ibi sunt nutrit. Que postquam pertransit cor in rectitudine dirigitur. quousque in furculo directo sit. Inde autem interius ramusculi ab ea subtiles in unaquaque duarum segregantur partium. que membra que in eorum longatur rectitudine que intrinsecus sunt repertos hunectat a quo cum in rectitudine ascelle fuerit uel circa ipsos imbibit. Extrinsecus et a se ramos emittit. qui musculos extrinsecus in predictorum membrorum rectitudine que intrinsecus sunt separatos humectat. A qua cum erectitudine ascelle fuerit ramus quidam magnus extrinsecus egreditur qui ad manum ex parte ascelle illius protenditur qui basilica nuncupatur. Hec autem in rectitudine sunt medietatis que inter duas existit furculas que iube uocantur in duas diuiditur partes. quarum una ad dextram altera ad sinistram partem tendit. harum autem unaquaque in duas iterum diuiditur partes. quarum una humero supposita ad manum a parte siluestri tendit et uocatur cephalica. Alia uero utrimque in duas diuiditur partes. quarum una per interiores colli ascendit partes quousque cranium ingrediatur et partes membrorum cerebri et suorum panniculorum ibidem repertas imbibit. Et in transitu eius ingreditur per collum usque ad cerebrum. rami subtiles ab ea diuiduntur qui in collo membra occulta humectant. hec autem uena guidegi occulta uocatur. Alia autem manifesta ascendit quousque per faciem et caput et oculos et nares diuiditur et membra hec omnia nutriat que et guidegi manifesta uocatur. Uena uero humeralis dum per cubitum transit rami quidem subtiles separantur a quibus ea que in adiutorio extrinsecus sunt manifesta imbibuntur. Similiter que ab ascellata segregantur uena rami subtiles qui occultas adiutorii carnes nutriunt. Et cum humeralis uena et ascellata prope cubiti iuncturam uenerint due ab eis separantur partes. Una scilicet ascellata et altera ab humerali et coniuncti descendunt quousque una ex eis fit uena que purpurata uocatur. Alia uero humeralis uene pars protenditur per manifestas adiutorii partes et sic facile altum transit et uocatur hec funis brachii. Ascellate uero pars altera que est inferioris loci per partem brachii que est in profundo transit que usque adeo protenditur quousque ad carpi inferioris focile peruenit. et fit ex uno suorum ramorum uena. que est inter medium et auricularem que saluatella uocatur.

Pars autem que a corde inferiori descendit super dorsi spondiles transit. que descendendo inferius porrigitur a qua rami egrediuntur qui ad renum fascias et suorum panniculorum et ad membra que his componuntur tendunt et ea nutriunt. A qua duo postea separantur magni rami qui renum ingrediuntur concauitates quibus post quos duos alii reperiuntur qui ad testiculos uadunt. Deinceps et ab eadem in directo cuiusque spondilis duo alii separantur rami qui ad utraque procedentes latera. membra que circa ipsa sunt uel occultata sunt ut matrix uel uesica. uel manifesta sicut uenter et ilia humectant que cum ad ultimum peruenit. spondilem in duas separantur partes quarum una ad dextrum pedem altera ad sinistrum tendit. Et ab his segregantur partes que coxarum nutriunt musculos quorum quedam sunt occulte que manifeste a quibus nutriuntur occulti musculi. quidam manifeste que manifestos humectant musculos. que iterum cum ad genua peruenit in tres diuiditur partes. quarum una per medium transit crurus cuius rami omnes nutriunt musculos et qui intrinsecus et extrinsecus reperiuntur. alia uero ad partem cruris domesticam tendit quousque adeo talo incedit donec sit cauillam inferiorem apparere incipiat et tunc ex ea fit uena que saphena uocatur. Pars uero tertia ad partem cruris siluestrem tendit que sit occultatur quousque ad cauillam exteriorem perueniat. que et uena dicitur sciatica. Ab unaquaque istarum autem cum ad pedem peruenit separantur partes que per pedes segregantur quarum ille que in partibus digitorum minimi solent et soli alueo reperiuntur. uene sciatice partes sunt que in partibus reperiuntur pollicis. uene saphene sunt partes. **De arteriis que a corde procedunt**

Arterie omnes a corde procedentes ab eius sinistra oriuntur concauitate. Ab hac autem due exeunt arterie. quarum una est que minor. una tamen leuatur tunica. que et duarum aliarum arteriarum tunicis gracilior existit. hec quoque in uene transiens essentiam pulmonem ingreditur et per ipsum partitur. Ab alia uero que multum maior est in sua prima egressione duo separantur rami. quorum unus qui minor est ad dextram cordis tendit concauitatem. Alter uero ad ea que circumquaque in cordis consistunt superficie transmittitur. diuiditur ingreditur ipsum et in ipso spargitur. Hec autem arterie pars que post duorum ramorum predictorum separationem ab ea que remansit in duas separantur partes. Quarum una quidem ad inferiores corporis descendit partes. Altera uero superiora petit corporis. Hec autem pars superiora petens in ramos dispertitur ad utrasque dentes latera qui membris in predictorum modorum rectitudine existentibus continuantur et calorem eis innatum ferunt. Hii autem rami tamdiu sic protenduntur donec in directo ascelle existunt. Et a predicta arteria unus egreditur ramus qui una cum uena ascellata ad manum uenit uadit. et per ipsam per manum diuiditur sicut uena diuidi diximus. ab hec autem

al' deponunt

uero ex arteria que oritur ex corde

ramo separantur rami ad occultos et manifestos adiutorii musculos tendentes. Ipse tamen semper coopertus est et occultus usquequo ad cubitum pervenit ubi in multis corporibus ipsius apparet pulsus. Ipse quoque tandiu sub vena vadit ascellata et continuus donec subito per dorsum descendit. Dehinc vero intus penetrat magis et dilatatur et ab eo rami separantur admodum capillorum subtiles qui brachii continuantur musculis. Cum tamen diu fit donec magnam pertransit brachii partem postea vero in duas dividitur partes, quarum una per superius transiens focile ad rascetam vadit. Et hec est arteria quam medici tangunt. Altera similiter eius pars per focile transiens inferius ad rascetam tendit que est minor altera. Hee autem utreque per volam partiuntur, quarum pulsus in dorso vole quandoque apparet. Sed in arteriam quam corde superius petere diximus cum ad locum qui duarum est furcularum medius venit in duas separatur partes. Quarum unaqueque in duas similiter sequestratur partes guidegi vocantur occulte et tamdiu ascendit donec craneum ingrediatur. In hoc autem sui itineris ascensu rami ab ea separantur qui membris occultis et existentibus continuantur sicut in venarum diximus tractatu. Sed cum craneum ingressa fuerit mirabiliter ibi dividitur et fit ex ea illud quod rete cerebro suppositum vocatur. Quia est corpus minutis similiter retibus quorum unum alii supponitur. Post hoc vero retis divisionem adunantur et exeunt a predicto reti due arterie eque magne ut erant antequam in predictum dividerentur rete. Que statim ingrediuntur cerebrum et per ipsum separantur. Alia que istarum duarum pars quedam minor est superius ad faciei et capitis superficiem tendit ubi per membra divisa manifesta sicut guidegi manifesta. Cuius quoque pulsus aliquando post aurem apparet et in tempore. Pulsus autem quandoque in ipsis guidegi apparet. Non est hec arterie pulsus sed est maioris que guidegi continuatur occulte. Et hee due arterie litargice vocantur. Pars autem aliarum duarum cordis arteriarum ad inferiores corporis descendentes partes sub dorsi spondiles posita descendit inferius a qua in unaquaque spondile quidam separantur rami. Quorum quidam tendentes rami dextrorsum et alii sinistrorsum membris que in corpore locantur rectitudine continuantur. Primus autem ramus ab ea egrediens est ille qui ad pulmonem vadit. Post quem sunt alii qui ad musculos inter costas existentes tendunt. Post autem ipsos sunt alii rami ad diafragma procedentes quos alii sequuntur qui ad stomachum et epar et splenem et omentum sive reticulum et intestina et renes et matricem et testiculos et ad vesicam et virgam diriguntur. Quorum quidam et ad dorsum protenduntur donec musculis exterioribus qui morem reperiuntur locorum rectitudine continuantur. Et cum omnes isti rami ad ultimum venerint spondilem in duas separantur partes ad pedes descendentes que eodem modo quo et vena dividuntur. Et non intelligendum aliud nisi quod arterie per membrorum profunditatem vadunt quarum pulsus in inguinibus et sub cavicula intrinsecus et extrinsecus et in pedis dorso aperte magna quadam apparet.

De forma cerebri. cap.

Cerebrum non est solidum sed quasi habet concavitates que ipsi dicuntur ventriculi et sunt scilicet .iii. inter quos et quedam reperiuntur transitus quibus ab uno ad alium perveniri possit. Quorum duo in anteriori parte cerebri statuuntur et unus in medio. Alius autem in occipitio sistitur quorum hec est figura. Verum apud ipsos transitus quedam reperiuntur partes aptas habentes figuras ad hoc ut aperiat eos aliquando et aliter claudat. Duo quoque habet additamenta a duobus anterioribus ventriculis exorta que mamillarum capitibus ad hos que assimilantur colatorio tendunt quibus sensus qui dicitur odoratus perficitur. Hoc vero hos mittis perforatum foraminibus non equalibus sed sauciis in loco cranei ubi nares figantur positum est. Cerebrum quoque ut supradictum duos habet panniculos quorum unus grossus est alter vero subtilis. Subtilis vero cerebro intimum iungatur et in quibusdam locis miscetur. Grossus autem cranio adheret qui et in quibusdam locis cerebro fit multum vicinus et in duobus locis multis perforatus est foraminibus quorum unum est iuxta foramen ubi nares cranio iunguntur. Iuxta hos que colatorium nominatur et aliud est inter os faucium que in galato. Per primum vero hos que superiori narium extremitati coniunguntur anteriorum ventriculorum superfluitates ad nares descendunt. Per secundum autem os quod est in palato medii ventriculi superfluitates et phlegmatis ad os effluunt. Harum autem superfluitatum expulsione cerebrum a multis malis egritudinibus illesum conservatur. Sub cerebro quoque et sub eius panniculo grosso est tertium rete simile quod ex arteriis capitis ascendentibus generatur. A qua due ut intimetur arteriarum diximus et arterie exeunt que ad panniculos intrantes grossius cerebro continuantur. De ortu autem nervorum a cerebro procedentium sufficienter in nervorum tractatu diximus. Capitulum

De forma oculorum. cap.

Oculus ex septem tunicis et tribus componi invenitur humoribus cuius quidem compositionis modum nunc dicturi sumus. Nervus namque concavus qui a cerebro primum egreditur et ad sinum oculi tendens craneum egreditur. Hic autem in suo exitu duobus cerebrum velantibus panniculis qui craneum egrediens ad sinum ocularis pervenit ossis. Ubi quoque ab eo grossius separatur qui investimentum est et toti superficiei ocularis ossis transit panniculus. Hic autem panniculus a cirurgicis ex tunicis vocatur sclirotica. Subsequitur quoque a predicto nervo panniculus separatur subtilis qui sub sclirotica in aliud transit vestimentum et panniculus qui secundina vocatur eo quod secundine mulierum similis existit. Dilatatur postea nervus iste et sub predictis duobus fit ex eo quoque panniculus quidam qui retina vocatur tunica. In hac autem tunice medio quoddam postea molle generatur corpus humidum quod in colore vitri assimilatum vitreus appellatur humor. In cuius similiter medio aliud procreatur corpus cum rotunditate quadam participans latitudine quod quoniam in sua mediatione grandini simile est et grandineus vocatur humor. Cuius medietas predicto vitreo circumdatur humore. Aliam autem ipsius medietatem quandam circumdat tunica que multum minutissima cum aranee tele sit simillima aranea nominatur tela. Super hanc autem quoddam vocatur liquidum corpus quod quoniam albugini ovi assimilatur albugineus dictus est humor. Secundum corpus ponitur subtile intrinsecus videlicet a parte huius albuginei rugosum, extrinsecus vero tensum cuius quidem color in corporibus diversificatur. Aliis autem niger multum quoniam minus, aliis est et varius. In hac autem medio in loco scilicet grandineo opposito humori est foramen quod quandoque dilatatur quandoque constringitur prout grandineo humori ad luminis necessarium fuit. Constringitur cum lumen est multum et dilatatur cum est obscurum. Hoc autem foramen est pupilla. Predictus vero panniculus uvea nominatur tunica. Huic vero tunice aliud quoddam supponitur corpus eam cooperiens spissum et durum. Clarumque coloris albi est cornu frustulo simile quod cornea nominatur tunica. Que sine colore tunice sibi supposite colorem colorat que uvea nominatur tunica quemadmodum cum vitro vasculo incluso aliquid supponitur a quo colorem suscipit. Et sic istud vestimentum non tamen super totum sed usque ad ingredientem oculi pertingens aliud locatur corpus quod est durum et albi coloris et coniunctiva vocatur tunica quod ideo quoniam modo apparet album. Tunica autem ista exterior que est extrinsecus supponitur cranio nascitur. Cornea vero a sclirotica nascitur tunica. Uvea autem nascitur a secundina et aranea tela ex retina paratur.

Capitulum de forma narium

Narium foramina ascendendo in duas separantur partes quarum unum intrinsecus ad oris tendit extremitatem. Aliud vero superius usque ad hos qui assimilatur colatorio porrigitur. Ad autem duo cerebri additamenta mamillarum additamentis positum est. Et per hunc transitum fit odoratus. Sed per primum foramen quod oris coniungitur extremitati solius aeris pervenit attractio non illa que quandoque solet fieri hore.

Auris foramen in osse duro quod vocatur petrosum invenitur. Est autem os valde tortuosum et multas habet revolutiones et taliter protenditur usque ad nervum quinti paris qui a cerebro exoritur per quem fit auditus. **Capitulum de forma lingue.**

Lingua est caro mollis et alba que multis parvis circumdatur venis in quibus existit venis sanguis quam ob rem eius color in rubeum mutatur. Sub vero parte eius inferiori vene sunt et arterie multe et nervi multi quorum omnium magnitudo lingue supermissum. Sunt et sub ea orificia duo a quibus egreditur saliva que usque ad carnem glandulosam et mollem que est lingua posita protenditur. Hec autem caro salivam generans nominatur et duo predicta orificia salivam emittentia nominantur pro ipsa est duo humorum naturalis in lingua et uveis que sunt circa ipsam remanent. **De forma hominis et gutturis.**

Hominis extremitas ad duo tendit foramina. Quorum unum quidem quod anterius vocatur trachea arteria que a cirurgicis pulmonis canalis dicitur. Alterum vero posterius ad partem colli sive eius medulle spondiles positum meri vocatur per quod cibus transit et potus. Per tracheam vero arteriam non transit nisi aer qui attrahitur et emittitur per anhelitum. Cum coopertorium ipsius commune factum est quod cum cibo intrante cooperitur. Quod ideo factum est ne aliquid eorum que intrant ipsum ingrediatur. Nam cum ipsum aliquid ingreditur homini estuatio accidit et vocabiliter digito similis dispositioni que accidit alicui cum ad interiora naribus ponitur usque sternutatio incipiat. Eodem quoque modo estuat pulmo et fit in eo tussis fortis quousque illud quod intromissum est in arteria proiectum fuit. Ista autem membrorum dispositio valde bene facta fuit quia et per hoc foramen ad pulmonem fit transitus cumque pulmo nutrimentis istum non sit sed attractioni aeris non interius perforatur unde si in ipsum aliquid caderet aeris attractio angustaretur necesse fuit ut custodiretur. Fuit itaque satis provisum ne istud accidere possit nisi raro. Quod tamen simile accidit cum homo aut tussit aut clamat aut clamat loquitur et trahit cibum et simul attrahit aerem. Quod cum accidit non quiescit tussiendo donec totum illud expellatur. In hoc quoque loco necessarium istarum fuit factum. Unde est quod ex aere generatur attractio que est ei materia. Inibi quoque loco istum ad vocis generationem apta fuit non ad unum solum vocis generationem sed ad omnes generandos modos eius quorum unum est istum quod epiglotus vocatur ex tribus taliter compositum cartillaginibus que ad vocis generationem sunt apta. Aliud vero eorum est quedam que lingue assimilatur fistule quod omnibus aliis vocis istius existit nobilius. Alia sunt multi nodi ad generandos modos apti que in hoc loco sunt necessarii per quorum diversitatem figurarum diversi vocis provenerunt modi. Omnia autem membra hec scilicet trachea arteria et canales pulmonis et totus pulmo pectusque totum cum hiis omnibus suis musculis suisque panniculis et diafragma propter aeris attractionem facta sunt. Postea vero ab aeris attractione per epiglotum et eorum lingue fistule assimilatur provenit vox. Post hec autem et licet auxilio lingue et labiorum et dentium et omnium eorum que sunt in hore perficiuntur. **De forma totius ventris.**

[..]a que membra fecerunt / loquela[m] ... (left margin note)

Concavitas enim totius ventris que a furcula usque ad duo ancharum ossa invenitur in duas magnas separatur partes. Quarum que superior est pulmonem continet et cor. Altera vero que est inferior stomachum continet, intestina et epar et splen et fel et renes et vesicam et matricem. Has autem concavitates quoddam separat membrum quod diafragma nuncupatur. Diafragma quidem incipit a capite toracis et ex transverso tendit inferius ad utrumque latus donec duodecime spondili continuetur dorsi separans ea que supra dorsum ipsius sunt ab hiis que sunt sub ipso. Superior autem concavitas in duas iterum distinguitur partes quas alius pannicus distinguit diafragmati similis tendens per medium quousque dorsi continuatur spondilibus. Et sit earum trium continuatarum figura talis. Tota vero superior concavitas pectus vocatur. Cuius superior terminus sunt gule, inferior vero diafragma ventrem in latitudine dividens. Et hec quam diximus est pectoris figura. (right margin: al' furcle)

Pulmonis autem canalis ab hominis extremitate incipit. Qui cum ad locum qui est sub furculis pervenerit in duas dividitur partes quarum unaqueque iterum in multas separatur partes inter quas caro que est in pulmone texitur et solidatur. Et ex istis canalibus qui sic dividuntur et ex venis et que ad eos veniunt necnon ex carne que eos circumdat corpus generatur pulmonis cuius una medietas in concavitate pectoris dextra, altera in sinistra locatur. Altera autem trachea arteria ex canalibus duas ipsi continuas habentibus partes componitur quarum extremitates panniculis mollibus sed recta incedens linea continuatur ut in hac apparet figura. Inter istos vero anulos molles continuantur panniculi. Ipsi vero anuli duri sunt et cartillaginosi. Pars autem anuli gibbosa exterius in parte eorum manifesta ponitur que et manu tangi potest. Locus vero eius rectus meri coniungitur. Quod si cum tu imagineris duas canales parum longas ex una quarum ascendendo terciam auferens partem et postea scissure loco pergameno claudas cum in longitudine cum alia integram addias perficiatur iunctio que trachee arterie et meri coniunctionis forma intelligi potest. Tota autem superior concavitas non ob aliud est nisi ut aer attrahatur. Pectus cum dilatatur pulmonem trahit ipsum dilatat. Et cum pulmo dilatatur ex interiore trahit aerem et fit una duarum partium anhelitus que est aeris attractio. Postea vero constringit pectus cum quo constringitur et pulmo et fit ex constrictione eius aeris expulsio que est anhelitus pars secunda. Extractio autem aeris attractio et ipsius expulsio ad calidi sunt evaporationem [?]. Fuit necesse pars est attractio aeris foramina que inter pulmonem existunt ad cor vadit. Qui cum calefactus fuerit necesse est mutari vel expelli. Ideoque pectus constringit pulmonem qui constrictus expellit. Iterum dilatatur pectus et dilatato pectore pulmonem qui dilatatus aliunde attrahit aerem. Sic fit in follibus quibus eventatur ignis qui cum dilatati aere implentur et qui cum constringuntur ab aere evacuantur. Ideoque pectus in longitudine in duas divisum sunt concavitates et in unaquaque earum pulmonis medietas locata sunt ut anhelitus duo habeat instrumenta ut si in aliquo contigerit malum accidens cum alio id quod necesse est operari possit. Quod similiter in oculis factum fuit. Attractio est hoc sive anhelitus propter sue nobilitatis potentiam vehementiam necessitatis ipsius ut vita perduret. Ut melius conservaret necessarium fuit quod pectori bene factum fuit pectori. Cum sepe accidat percussio ex qua una est perforata concavitas. Sed cum alia perficiat anhelitum per quod ei necesse est. Duo vero eius latera si fuerint perforata animal non durat nisi parum post quam illud quod sufficeret. Sed quia trachea arteria apparet occulta meri antica sunt que est foramen per quod cibus transit et potus ideo panniculis mollis a parte predicti meri positus sunt ut cum meri cum propter nimiam repletionem compleverit cedat ei et non angustetur meri. Et nisi nollem hic libri mensuram conservare istorum membrorum formis et ipsorum iuvamentis ubi amplificarem. Quod diminutis brevissima comprehendendo ubi brevitati insistimus inquantum possumus. **Capitulum de forma cordis et iuvamento eius.**

Cor in figura sua pinee assimilatur cuius quidem caput grossum quodam modo acutum est ad inferiora eius tendit. Cuius vero radix superius est. Cor autem cassulam habet que ex spisso constat panniculo ipsum circumdante. Hec autem non totaliter tamen sed propter suam radicem ei continua[illegible]

Cor autem in medio positum est pectoris cuius quidem caput tornatile ad sinistram partem declinat partem, a qua magis tamen exoritur. Unde etiam pulsus in sinistra magis apparet parte. Duos preterea et magnos habet ventriculos quorum unus in dextro est latere, alter in sinistro. Invenitur et inferius origine vel sua radice quedam quod cartilaginem assimilatur que totius cordis est basis. Inter dextrum autem ventriculum ac sinistrum quedam reperiuntur foramina. Dexter vero duo habet orificia quorum est quod procedit a vena que oritur ab epate ingreditur et per quam sanguis ad dextrum cordis transit ventriculum. Super et hos panniculi existunt quorum incessio deforis incipiens intus completur. Quod ideo fiunt ut reflectatur ad illud quod ingreditur. Alterum vero hoc est os vene que et ab hoc ventriculo pulmonis continuatur que etiam cum sit vena et non arteria sue tamen tunice grosse sunt et spisse. Unde ab anothomicis vena vocatur arteriosa. Arteriarum et tunice grossiores sunt et duriores et spissiores tunicis venarum. Quod ideo sic esse debuit quia arterie assidue moventur quamdiu homo vivit ex quo motu si contingeret eas rumpi maius sequeretur nocumentum quam ex venarum ruptura. Super hoc autem hoc panniculi quorum incessus ab interioribus incipiens foris finit ab hoc ut redeunt et reflectatur ad id quod a corde egreditur. Ventriculus itidem sinister duo habet orificia quorum unum est hos magne arterie, id est orthi, a qua totius cordis oriuntur arterie. Super hoc quoque os panniculi reperiuntur quorum incessus ab interioribus incipiens finiunt foris ad hoc ut redit et reflectatur ad illud quod a corde egreditur de spiritu et sanguine. Aliud vero est os vene arterialis quod ad pulmonem tendit et in quo aeris est penetratio per quam a pulmone aer ad cor transmittitur. Sed quia et duo reperiuntur panniculi quorum ingressus deforis incipiens ipsi deforis completur. Ad hoc scilicet ut apti fiant ut aer per eos ad cor intrare possit. Duo quoque preterea habet additamenta auricularia et sinistrum quoque et illia quorum unum dextrum est aliud sinistrum. Pulmo quoque cor cooperiens prohibens ne ossa pectoris anteriora ipsum tangant.

Capitulum de forma meri et stomachi

In precedentibus iam ostensum est in hominis extremitate duos esse meatus, quorum unum est ut aer ad pulmones transit et hic est qui trachea arteria est. Alter vero comesta et bibita per ipsum ad stomachum transeunt que est meri. Meatus autem hic qui meri vocatur secundum colli spondiles retro positus est qui inferius descendendo vadit donec perforat diafragma semper existens ligatum cum spondilibus. Post cuius quandam qui postquam perforat diafragma dilatatur et illic est membrum quod vocatur stomachus, qui etiam post predictam perforationem diafragmatis in parte parum inclinat sinistram. Unde caput stomachi ad sinistram partem inclinatum reperitur. Ipsius vero fundus ad dextram inclinat partem. Quod si tu imaginaris cucurbitam rotundam longi colli superius cui ab inferiori aliud continetur collum, erit sic videntes stomachi et meri figuram. Stomachus preterea a parte que est in parte dorsi est aliquantulum latus. Cuius unum caput quod est superius est meri. Alterum vero quod est inferiori parte est intestinorum. Est enim ligatus cum spondilibus et cum aliis visceribus ligamentis firmis que eum firmiter tenent. Firmitudo autem eius ligationis sublevat pondus omnium inferiorum et propter corporis expedit nobilitatis et eius nec fluit et tumido super ea. Meatus autem stomachi qui est inferius portonarium vocatur. Quod postquam cibus stomachi adunatus fuerit et trahitur et clauditur intantum quod nichil ab eo et aqua egredi potest donec digestio compleatur vel cibus compleatur corrumpatur. Deinde aperitur donec quod est intus ad intestina currat et locus quidem hic ut predictum est ortus intestinorum principium est stomachi quoque cor extrinsecus componitur tunicis quarum una in longitudine suos villos habet extendentes. Alia vero eos habet in latitudine tendentes. Tertia vero habet eos obliquos ex transverso transeuntes. Iuvamentum longum est per singula narrare.

De forma intestinorum

Ex duabus tunicis intestina composita reperiuntur. Superiori vero tunica viscositas quedam adherens reperitur. Hic stagnatio que fit in vasis. Intestina vero omnia .vi. tantum sunt. al' .vi. Quorum tria superiora sunt gracilia et alia tria que sunt inferiora sunt grossa. Gracilium autem primum est intestinum quod inferiori hora stomachi continuari invenitur quod duodenum vocatur. Hic autem aliud sequitur intestinum quod vocatur ieiunum quod dum erecta stat in longitudine extenditur cor. Orificia tamen per que epar venit minutum plura sunt in isto intestino, id est ieiuno, quam in aliis quod orificia in epatis tractatu nominabuntur. Post hoc vero intestinum sequitur quoddam aliud quod minutum vocatur quod multis involutum involutionibus invenitur. Horum autem trium intestinorum amplitudo portonarii amplitudini in magnitudine reperitur equalis. Post hoc vero aliud sequitur intestinum quod monoculum vocatur. Hoc autem est intestinum amplum unum tantum habens foramen ac si esset saccus vel marsupium. Habet quia hoc unum per quod illud quod habet una ingreditur, alia habet egredi esse. Et quod in dextro locatur latere. Post istud quod sequitur intestinum quod colon vocatur, cuius quidem principium in dextro existit latere. Sed ipsum per latitudinem ventris ad latus sinistrum porrigitur. Post hoc autem rectum sequitur intestinum in quo cum ampla habeat concavitate colligitur in eo stercus sic in vesica adunatur urina. Huius autem intestini extremitas anus est sed quod est musculus prohibens exire stercus donec desiderium adsit quod ipsum solvit.

De forma epatis

Epar in dextro latere positum sub costis superioribus que sunt propter hoc locatur. Cuius quidem figura lunaris est quod interius a parte stomachi concavum est; convexum habet preterea additamenta quedam quattuor quinque ~~.iiii.~~ quinque .v. inveniuntur quod et dextrum latus completur stomachi a parte autem diafragmatis invenitur eius gibbositas et est ligatum ligamentis que continuant epar panniculo qui est super ipsum. Ex hoc autem concavitate canalis quidam nascitur qui porta vocatur epatis, cuius figura vene tenuis similitudinem sanguinem vero non retinens. Hic autem canalis multas sepius partes que iterum in multas dividuntur partes, quarum multe divisiones inferius tendunt stomachi et multe istarum ad duodenum et divisiones multe ad ieiunum vadunt et sic etiam ad alia pretenduntur intestina donec ad intestinum pervenerint rectum. Et ista quidem sunt orificia que nominavimus per que nutrimentum epatis transmittitur quod in suo transitu non cessat nec extrinsecus ad locum ampliorem donec aggrediatur in canali qui est epatis porta. Per quas autem canalis in interiori epatis parte partes admodum capillorum subtiles dividit in quibus nutrimento quod tractata fuit ad epatis dispositionem et a concavitate epatis tandem coquitur donec sanguis fiat. A gibbo vero epatis magna exoritur vena, a qua et totius corporis vene originem sumunt sic invenitur dixit in anothomia. Hec quoque vene in dividuntur partes admodum capillorum subtiles sequuntur que partibus a concavitate que vocatur porta se gibbositatis coniunguntur. Et sic fit ut sanguis a divisionibus porte ascendens ad partes vene que ex gibbo oritur transeat. Qui postquam in partibus a gibbo venientibus fuerit tamdiu per graciliori parte ad ampliorem transeundo elevatur donec totus sanguis in vena que de gibbo egreditur epatis congregetur.

Capitulum de forma splenis

5 Splen secundum suam figuram longus est co-
qui in sinistram ponitur partem quibusdam vero ligamentis que panniculo qui est super eum continuatur et ab una parte adheret stomacho altera vero dorsi costis continuatur. A quo duo exoriuntur pori

quorum unus ad hoc stomachi. alter vero ad epatis concavitatem tendit.
Fel super epar locatum duos similiter habet **De forma fellis et fellis**
poros. Quorum unus ad epatis vadit concavitatem: alter vero inpi
tes sepius quod ab inferiori tendunt intestina et ad fundum stomachi. (al' superior)
Renes sub epate ab utraque parte **capitulum de forma renum.**
Super spondilium dorsi positi sunt. quorum dexter altiorem tenet lo
cum quam sinister. autem horum duo habent colla quorum unum est a latere in
quo est ad magnam que est in gibbo epatis venam tendit. Alterum vero
inferius descendit donec vessice in umbilicum continuetur. Ista autem
que ad vessicam tendunt porri urinales sunt et vocantur urine **cap**
Vessica urine est vas et eius receptaculum quod inter **de forma vessice.**
femur locata est autem ex duabus tunicis composita super hoc vero
eius quidam sunt musculi qui ipsum constringunt et prohibent ne urina
a vessica involuntarie egrediatur donec voluntas eam dimittat.
Ad vessicam a renibus per duo colla profluit urina que emunctoria vo
cari diximus que cum ad vessicam pervenerint et unam perforant tunicam
et postea inter duas transeunt ipsi tunicas donec ad collum per
venerint vessice non aliam perforantia tunicam ad vessicam descendunt
concavitatem. **De sumis et collectoribus iuvamenti istorum et fil**
Hos supra sensus tactus qui omnibus **inest membris quos ex pluribus invenit:**
membris est communis gustando sensum habet proprium. Quod ideo fuit
ut inter ea que suavitatem afferunt et delectationem afferunt et ea que hor
ribilitatem discernat. Res enim delectationem afferentes plus alunt
nutriunt et proficiunt. Lingua quoque prestat magnum iuvamentum quod in
loquele formatione tenet cibum cum masticatur in ore revolutum
quod oportet necesse est donec equaliter molatur. In quo moliendo manus (al' moledinarii)
similitudinem tenet que ea que mollienda sunt necessaria revolvit.
Dentes quoque tripli sunt eorum enim quidam sunt ad incidendum apti
et quibus quidam dicuntur duales alii quadrupli. alii vero facti sunt ut
ad aliqua constringenda apti essent et ipsi sunt canini. Alii autem
ut apti fierent ad molendum et sunt molares. Et preterea in denti
bus quidam quod in nobilibus est ad sciendum sapientie. scilicet quod incisores et qua
drupli sibi adiuncte obviando cum necesse fuerit se tangunt. Quod tamen
contingit cum ad mordendum fuerit quod nullo modo fieri posset nisi inferior
mandibula tamdiu procederet anterius donec inferiores dentes superioribus
obviare ut in rectitudine iungantur. Cum autem cibus masti
candus vel molendus fuerit mandibula inferior ad locum suum tendit et (a. al' tendit)
incisores et quadrupli inferiores intus trahuntur. et superioribus ut
prius non occurrunt. Et cum hoc accidit ut molares superiores sive infe
riores accidunt cum necesse fuerit quod tamen accidit cum masticandum fuerit
Impossibile enim erat ut duales et quadrupli superiores sive occurren
do inferioribus iungerentur. itaque molares sibi invicem obviarent quod
eis accidit cum ad stringendum. Molarium preterea radices aliorum dentium (al' qua.)
radicibus plures sunt. quia ipsorum actio multa est et longa. Molares
et quidem superiores plures habent radices quia pendent maxime quare adhi
bita est cautela ne ad eorum que comeduntur tractum migdiant arteria
sicut supra fuit ostensum. In hoc enim transglutiendi meri descendit
inferius et epiglotis elevatur superius et tunc trachee arterie suum cooperimentum
adheret cooperculum et tali quod est transglutiendum sicut predictum est dolium transit
cooperculum donec perveniat ad meri sed postquam ad stomachum descendit quod con
meditur stomachus ipsum circuit et portonarium claudit quod et sic manet
donec digestio compleatur. Ipse etiam stomachus a parte dextra ab epate et sinistra
a splene: anterius vero a zirbo et posterius a renibus dorsi circumdatur. Que
omnia idcirco sunt posita circum ut calorem retineant et ut ipsum stomachum mul
tum calefaciat. Cibus autem in stomacho tali mora tamdiu digeritur
donec suco assimiletur per quod predicta orificia ad epar tendentia ad epar

(nota quod ... pot... ch... quod digestio ... fit simultanea)

transire sit aptus. Que ideo multa fuerunt. quia si unum tantum esset
et per unum solum iter locum deficeret adeo quod cibus descendit a loco et
egrederetur per directum. Quam ob rem predicta orificia multa fuerunt
que in maiori concavitati intestinorum parti continuantur. ut unum quod predictis
orificiis unum preterit ab aliis trahatur. In testis quia fuerunt mul
te revolutiones ut quod comeditur tamdiu teneri possit donec tota suco
sitas que est in ipso attrahatur et cibus qui est in ipso non labatur. Actio
vero huius scilicet attendi fit completur in eo intestino quod monoculum vocatur.
Quod enim ab isto egreditur intestino nichil in se retinet quod ad nu
triendum valeat. Nam putredo in eo multum prevaleat ideo. Et quia quod
ad epar trahitur in prima carne tamdiu capitur donec in sanguinem tran
seat et necesse fuit ut quod attrahitur tamdiu patiatur donec prima ei quan
titas a multa in epatis carne recidet. Que ei conversio velocior multa
fit et facilis. ideo canalis que porta vocatur epatis cum quicquid trahit ad nu
triendum adiungit in partes minutas epatis concavitate separatur. Quod
sibi factum est ut quod attrahitur in sanguinem velociter et facile convertitur.
Et quia membra nutriri et augeri absque sanguine mundo et convenienti (nota)
numquam possent. Cum sanguine autem simul due generantur superfluitates quas
non generari tempore est eo quod in omnibus coctionibus et digestionibus sic fieri
contingit quarum una feci assimilatur. Alia spume similis invenitur
necesse fuit ut sanguis ab illis mundificaretur. Quapropter factum fu
it fel huius collum quod tamdiu protenditur donec epatis ingreditur concavitatem
per quod colera rubea trahitur que simul cum sanguine generatur. Splen quoque cum factus fuit
similiter huius collum ad epar tendens a quo alia trahitur superfluitas ex
qua colera generatur nigra. Remanet ergo sanguis tamen mundus nec
in se continens colera rubea vel nigra nisi quod est necesse. Subtilior tamen est
quam necesse sit. Oportet ergo ut aquosa superfluitas que in eo remansit ab
ipso expellatur quod tamdiu faciendum est donec grossitudinem habet quo ad
carnem generandam aptus fiat. Quam ob rem facti sunt renes a quibus uno
quoque quorum collum habet longum protensum fuit tendens ad venam que est in gib
bo epatis. A quo loco aquositas que est in sanguine antequam sanguis elevetur
et ibi ad membra per predictum trahitur collum. Quia si vero sanguis ab
predictis purgatus fuit superfluitatibus tunc sua pura et completa erit
mundificatio et erit aptus nutrire membra et augmentare ea per ut eis
convenientes fuerunt. Et tu scies magnitudinem iuvamenti quod habetur ex
purgatione sanguinis ab istis superfluitatibus cum accidentia que istis eve
niunt consideramus. fel enim cum coleram rubeam non trahit sed cum san
guine diu dimittitur donec ad membra vadit nutriendo. in leve
quia ex colera rubea fiunt egritudines accidunt sicut yctericia. pustule ru
bee et formica et rubedo que accidit cum pruritu et febres acute.
et his similia. Splen quoque cum non trahit coleram nigram. colere nigre
egritudines accidunt. sicut yctericia nigra. et morphea nigra et
impetigo et lentigines et lepra et mulia et similia. Aquosa vero superflui
tas si non traheretur a renibus. una duarum specierum ydropisis ascli
tes vel yposarca generaretur. Nisi ergo predicta tria istarum essent predicte assi
due accideret egritudines. Quia habet collum fellis et collum splenis ad epatis
concavitatem venientia que expellenda erant ab ea trahunt. mirabi
lis est actum ac sapiens. A renibus autem duo venam ab epate ascenden
tem colla duo dirigunt que in aqua continebunt superfluitatem. Quia
est quia preterea quia sanguini fuit necesse ad hunc elevarentur locum in
meatibus in superfluitate capillorum minutis tunc optime ut hec aquositas
in ipso relinqueretur quia sua subtilitate sibi remaneret. quamvis ipsum
sit velocitate ascensionis sue in istis meatibus. Quam ob rem
in stomacho trahentes ipsum non illic continuatum fuit. Sed postquam ascendit
et in istis subtilibus in his penetravit et pervenit ad venam amplam que
cava est a sua subtilitate et indiguit grossitudine sua et victu

est ei illic. Et qui ascendit ad istas uenas sanguis mundus
profusus diuiditur corpori ut omnia corporis imbibat membra et suam unicuique de
neget particulam. que sibi quantitate ipsius iuste contingat ut in
uenarum dyurnam diuisionem. Sanguis autem qui in membris sic diuisus
est unicuique ipsorum in ipsi conuertitur naturaliter et sic nutrit et auget ipsum
si corpus adhuc indigeat augmento. sin autem ea que ab eo soluta
sunt restaurantur. si non dum minuitur corpus. Si autem iam minui incipit
minimum eo restauratur quod dissolutum est. Actio autem que in diximus
finalis existit eius. quia omnibus nutritionibus membris indigent animal
et restris. Et ne predicte superfluitates a quibus sanguis purgatur omnino
inutiles uideret fecit eas deus qui sit benedictus alius magnus uti
les inuaminis. Fel enim uno suo collo. sanguinem a colera. in. pur
gat ut predictum est. alio uero collo ipsius diuersis intestinis ut ipsi
colera acuitate et punctione sua intestina ad stercoris expulsionem
commouere faciat. et hec causa quia corpus a stercore purgatur et secundum ast
coris induitur et ipsi fetore. Splen quoque feculentam tantum superflu
itatem a qua sanguinem purgatum continet eam. adhuc donec ipsi ace
tositas sit adepta ipotentiam. Postea uero ore stomachi exeat ad ma
tat cotidie ut sua acredine et ponticitate appetitum indeo excitet
et commoueat quod postea similiter cum stercore eicitur. Renes autem ut predictum
est aquosam superfluitatem trahunt sanguinis ex parte que eis conuenit in
predictam superfluitatem recepta mittunt. Reliqua uero eius pars per duo fora
mina que notauimus ad uessicam transmittit. Vessica uero ampla fu
it ut non sit necesse animal continue ad mingendum surgere. Super cuius
hos musculus quidam positus fuit qui ipsius adeo constringit ne ad ab
ea exeat nisi prius plena fuerit et estuare incipiat per multitudinem
urine et eius acuitate et tunc uolitarie soluitur et urina eius expellitur
Duorum autem foraminum renum tristis mirabili et sapiente est fact
dicione est quia cum uessica inflatur. uenit tamen non ab ea egreditur quamuis in
ea sint duo foramina per que uidi ingreditur. per quod et sanguinis aquositas
que est urina a renibus ad uessicam dilabitur. Ad ideo fit quia duo colla per
tota foramina una uessice perforant. tunicam et perforando inter duas
ipsi tunicas transeunt collo donec augmentur uessice. non et aliam perforant
tunicam. Inde quia omnia uessice concauitatem intrantia eius interiorem ostendit
dunt tunicam et exterior appropinquare faciunt. Vnde et quanto magis
impletur tanto magis eius tunice coniunguntur. Quam ob rem foramina predicta
adeo coartantur ut nichil ex urina postquam in uessica fuerit retro redire
possit. Vnde quia sicale emulgeat et non cessat urina emulgendo ad
uessicam fluere. donec ab ea grauetur. Que postquam estuatio ista
presentit laxatur musculus hos uessice constringens et constringens uessica ex
clabitur urina. A stercore autem spisso postquam illud quod ad nutriri potest ab
stractum fuerit. quod relictum fuerit ad rectum mittitur intestinum. quod habet
amplam concauitatem ut quod ibi aggregatur ex stercore colligere et retinere
possit ne semper ad egerendum surgere sit necesse. Ad post quam ab
eo quod ibi retentum est agrauari uel pungi incipit sentit estua
tionem istam. et animal musculum uolitarie laxat qui ipsum claudebat
et egreditur stercus. Et ad hunc modum nutritionis procedit regi
men ex quo ad nutiens ingreditur corpus donec ipsum corpus ex eo quod ipsum nu
trire debet nutriatur et superfluitas ab ea diuisa expellatur. De forma uentris
Sub cute qua uenit in pellicula uel uentris que arabice dicitur sifac
exterius cooperitur intus oculta inuenitur quam notauimus. al. ceto
inuenimus musculi quos notauimus per quos. in inferioribus est pa
niculus quidam rugosus qui uocatur sifac postquam est girbus. per quos
sunt intestina. Ruptura uero que inmine accidit est quando rumpitur hoc sifac
Os osse femoris quod dicitur. De forma testiculorum et uirge.
Generosum oritur multum habens foramina sub quo mittenda

ple uene exibunt artie. supra id quod eis mittitur miscentur et uene. Cor
uero predictum uile est membrum. Assistit preterea duo descendunt cana
les qui eis a renibus a quibus bum epis insimul protendunt foramini
bus in situ natura siles aspiciunt. Ex quibus postea dilatatis interiores
folliculi testiculorum tunice generantur in quibus ipsi continentur testiculi. Ve
niunt ergo ad partes testiculorum a partibus inferiorum uenarum tamquam quedam
que multipliciter inuoluti eorum carne glandulosa et albe confunduntur.
que quidem sanguinis in eis est adeo inmutatur que album fit. et sic et alique
pars uentositatis spiritus postea uero ab hac carne ad testiculos trans
mittitur ubi sua completur confusio et in suam transit speciem et perfectum fit sperma.
Ibique duo generantur foramina que ad uirgam uadunt cum erectio fit cum
ipsi que in uirga sunt foramina grossa replentur uentositate et eius ue
ne sanguine sibi replete fuerint. Et non quiescit erectio sua quousque
extenduntur et fiunt uasa ex quibus est spiritus et commouentur ad expellen
dum quod est in eis per multitudinem et mordicationem suam quod quia in eis est
expellere appetunt. uel quia spiritus quod est in eis est multum uel quia est acutum
Vena autem exeuntis quibus est hoc contingit. et cum carpus urgent aliquod corpus ideo
urinam habent ipsum se constringendo uel scapulando. Et hoc enim ad spiritus
uasa tendunt et euomant quod in eis est mittunt. capitulum de forma
Mamille ex neruis et arteriis et uenis composite inueniuntur mamil
lorumque carnis glandose et albe spongiose solidari et spissari lac
inuenitur. Et quia eius natura lacti assimilatur natura creauit eam deus qui sit benedictus
deus. ut ad lactis conuersionem et generationem apte foret. Vene autem iste
et artie in mamillis subtiliter diuiduntur. et in artie et uene in mami
lla in diuersos subtiles diuiduntur et reuoluunt et inuoluuntur inuoluti
omnibus multis et comprehendunt illam carnem lactis generatiuam et conuer
tit quicquid est in concauitate sua de sanguine per suam assimilationem cum
natura sua. ut caro epis per eius assimilationem illum sucum quem ad se trahit
et intestinis tandiu conuertit donec fit sanguis. De forma matricis
Matrix inter rectum intestinum et uessicam posita est superior
tamquam uessica. que in uirginibus et que non dum pepererunt parua
est. In eis autem que iam pregnantes fuerint uel pepererint magna in
uenitur. Que ligamentis quibusdam ligatur non ualde strictis et in
se ipsa existit neruosa ut extendi possit cum necesse fuerit et
amplari et colligi et constringi cum amplificatio necesse non fuerit. Propter
hoc aliud intebrosa fuit ut in partu multipliciter amplari queat
Cuius ligamenta non multum stricta sed ampla fuerint. Que duos ha
bet uentriculos qui ad unum peruenerint orificium. duo preterea habet addi
tamenta que ipsi uocantur cornua. Post autem ista duo additamenta
mulieris locantur testiculi qui testiculis uirorum minores sunt et lati
ores. a quibus muliebre sperma ad concauitatem descendit ma
tricis. Matricis predicte collum ad mulieris porrigitur colliique in
muliere est sicut in uiro uirga. Vulue autem orificium in uirgine
constrictum est et rugosum. In rugis autem ipsi colli uirginalis sunt ue
ne contexte subtiles quousque corrumpitur uirgo ad rumpitur et prede
dilatantur ruge. Cum autem mulier inpregnatur hoc matricis orificium
constringitur et acus ingredi nequirent. Cum pariendi euenit tempus
uel nocumentum aliquod fetui accidit. ex quo corrumpitur predictum hoc
adeo dilatatur ut infantis corpus per ipsum intrare possit. Infans
autem secundum sententiam galieni ex sperma generatur sed crescit et augetur ex san
guine menstruo. Cuius forma si masculinus fuerit prius quam femine
completur. Fetum et quedam continuant uene que ad matricem ueniunt eo
ipsius fetum tamdiu nutriunt donec compleatur quod postquam completus fu
erit ab eo quod ipsi dirigitur sufficienter foueri non potest. Quam ob rem
durius mouetur fortiter et abrumpuntur retinacula quibus matrici alli
gatur exit et consequitur partus. Deo gratias amen

Incipit tractatus secundus continens .49. capitula. De signis colligentibus scilicet complexiones cordis et dominantium humorum in ipsis et de significationibus phisonomie.

Complexio ex colore et cordis habitudine et extremitatibus et operationibus et accidentibus ad cor cognoscitur. Color namque albus et fuscus et ex albedine et glaucedine mixtus et gipseus et plumbeus frigiditatem innuit complexionis. Rubeus vero et subrubeus et rufus et in operatione omnes isti complexionis declarant calitatem. — al' calitas — Et si claritas et subtilitas coloris coniungantur, humorum claritatem declarant et subtilitatem. Turbulentia vero si ei ammisceatur et crossities humorum significat et grossitudo albi. Preterea color cui cum subtilitate et claritate rubedo ammiscetur complexionis demonstrat equalitatem. Quod si rubedo superaverit et claritas fuerit minor, sanguinis significat dominium. Rubedo autem si fuerit adeo diminuta ut colori apparuerit, ebetis sanguinis dominium fore [illegible]. Que et si adhuc magis diminuta fuerit ita scilicet ut nichil circa fere appareat, provenit color qui gipseus a medicis appellatur solis. Quod utriusque colere ac sanguinis pravitatem et flavis dominium interiorum portendit. Si autem albedini cum viriditas sit amixta apparuerit, color qui a medicis plumbeus appellatur, colere sanguinis et colere [illegible] dominium ostendit. Colere nigre ac similis viriditatis dominium fuscus si rubedini iungatur vel ei ammisceatur sanguinis crossities dominium [illegible] quod ei appareat vel que ei amisceatur rubedo. Color autem purus fuscus qui viriditati appropinquat colere nigre ostendit dominium. — al' cor — Colera vero rufi coloris que scilicet albedini magis inveniuntur propinquus frigidioris sunt complexionis. Viriditati vel glaucedini si magis appropinquaverit calidioris erit complexionis ad hunc modum. Citrina vero alia sunt que albedini propinqua subtilitate participant, qui color in equalescentibus vel aquis sanguinis multitudo profluit invenitur. Et fit hic citrinus species coloris quasi sanguis dominatur est non per colere dominium et cordis iste non sit citrina nisi accidentalis. Alia vero citrina sunt naturalia et partem clara que omni tempore talia perseverant et ista sunt corpora colica. Et preterea corporum que cum citrinitate viriditati et fusco appropinquant colori pallida participantia pulcritudine, quibus utriusque dominatur colera, quorum complexio omnibus aliis deterior comprobatur. Epar quoque et splen hii habitum complexione plurimque sunt egri et horum corporum sanitas non est firma nec permanens. Corporum vero colore in corporum habitu que citrinitati magis sunt propinqua calidioris sunt complexionis et colere rubee iunguntur. Que autem viriditatem habent admixtam frigidioris sunt calida et colore accedunt nigre. Ex formis quoque corporum complexionum cognitio habetur. Crossum namque et carnosum complexionem significat calidam. Gracile et macrum si fuerit corporis complexio monstratur sicca. Verumtamen quia crossitudo est ex carne solida dura et est rubedo et sanguinis apparuerit in complexione coloris complexio similis cum humiditate caliditatem optinebit ad hunc modum. Quod si grossitudo ex pinguedine fuerit et corpus molle et in sanguine diminutum complexio frigida erit et humida. Membrorum equalitas et proportionum observantia in suis mensuris que unum alii competunt, suam propinquitatem complexionum ostendit. Que si inter se diversificantur innuunt quod corporum complexio non una neque propinqua. Largitas inde foraminum que sunt in venis et suorum canalium calidam ostendit complexionem. Eorum autem angustia et parvitas frigidam ostendit complexionem. Certe tamen quoque digestive complexio nam corpus quod tactu semper calidum invenitur calidam habere complexionem. Quod vero semper sentitur frigidum habet complexionem frigidam. Si autem corpus cum tangitur lene sentiatur complexionis erit humide. Asperum vero sicce. Si autem calitas tactus in prime lenitati amixta fuerit, complexionem calidam demonstrabit et humidam. Si vero asperitati adiungatur, complexionem calidam significabit et siccam. Frigiditas quoque tactus lenitati amixta frigidam et humidam declarabit complexionem. Que si ei asperitati ammisceatur, frigidam et siccam portendit complexionem. In pluribus tamen corporibus tactus fuis lenitati ammiscetur quam asperitati. Vix est corpus reperiri potest quod sit complexionis et asperum iuvat et amplum si fuerit corpus humida monstratur complexio. — al' molle. — Solidum vero et durum sicce probat esse complexionis. Operationes quoque naturalium sic apparent et digestio et augmentum et pulsus. Cum fortes fuerint et veloces calidam significabunt complexionem. Debiles vero et tardi si fuerint frigidam demonstrabunt complexionem. Et actiones operationes similiter ut ingenii acuitas et loquendi velocitas et velox motus atque audacia calidam significabunt complexionem. His vero contraria complexionem demonstrant frigidam. Superfluitates quoque que a corpore solent egredi ut stercus et urina et sudor et capilli et alia multa complexionum sunt declarativa. Velox namque ortus capillorum et spissitudo et nigredo et crispitudo et grossitudo et asperitas omnia significant hec complexionem calidam; contraria vero frigidam hic significant complexionem. Sudoris fetor et malus urine odor calitatem declarant complexionis. Sudoris quoque multitudo complexionis significat humiditatem. Que vero contraria hic sunt contraria ostendunt complexionis. Egestio quoque pauca et sicca et urine tinctura et ipsius fetor complexionem significant calidam; hic vero contraria frigiditatem declarant.

De signis complexionis equalis.

Color corporis habentis equalitatem est albus cui rubeus ammiscetur. Tactus vero eius non est frigidus neque calidus superfluus neque multum apparet lenis. Lenitati tamen et caliditati magis quam frigiditati et asperitati approximare invenitur. Hec corporis habitudo quoque inter maciem et carnositatem media existit. Prope tamen plus carnositati quam maciei iungatur. Proprie si regimen illi est tranquillitatis et equalitatis. Cuius capilli inter subtiles et grossos atque nigros et rubeos et inter lenes et asperos medii existunt. Corpus vero hic preterea neque multum pilosum neque capillorum nudum [illegible] apparet. Operationes inter ei tamen naturales quoque animales equalitatem tenent adeo ut non multum desiderium habeat neque sue cupiditates [illegible] obliviscetur ut qui in motu inveniatur neque multum sit vigilans neque multum dormiens neque multum et velociter mobilis neque multum quietus. Superfluitates quoque ab ipso exeuntes corpore inter precedentes mediocres existunt dispositiones et ad ultimum eius dispositio inter omnes dispositiones equalitatem excedentes existit media. Vene quoque ei neque occulte sunt et anguste neque ample et manifeste. Vox eius et ipsius anelitus et pulsus et eius motus omnia hec inter parvum et magnum et velocem et tardum mediocria sunt.

De signis calide complexionis capitulum.

Hec citissime crescunt quoque et in gentibus calida occurrunt et macra existunt et gracilia. Vene quoque corporum manifeste sunt et motus velox et omnia que in eis consistunt velocia obstinati preterea sunt pauci somni multorum capillorum et asperorum et in nigredine [illegible]. Eorum color rufus atque rubeus cum obscuritate quadam.

De signis complexionis frigide.

Hec tarde crescunt capilli tarde eis nascuntur [illegible] existentes ingenii tardi [illegible] pulsus corporum parvus [illegible] occulte [illegible] apparet [illegible] habentes corpora non sunt [illegible] potentes et sunt parum generantes filios [illegible] multi somni.

Capitulum de signis complexionis humide.

Horum tactus multum invenitur lenis. Eorum quoque caro mollis et membra laxa [illegible] quoque et ossa occulta [illegible] parva partes patientes laboris et cum laborant velociter dissolvuntur et velociter in eis apparet ex labore dissolutio. Corpulenti preterea sunt et multum dormientes et multos habentes pilos. — al' paucos

De signis complexionis sicce.

Hec cor asp(er)a fiu(n)t (et) macra (et) dura (et) fortia (et) mi(nus) rigidi (et) multi patie(n)tia laboris quor(um) urine (et) corde manifeste multor(um) p(re)terea s(un)t capillor(um) (et) pilosi. de sig(n)is (com)plexionis cal(ide) (et) sicce

Hec cor(pora) i(n) multo pl(ur)imis h(ab)ent capill(os) nigros (et) spissos (et) macilenta q(ua)re ultra requir(unt) q(uod) (et) ta(n)ge(n)tib(us) calida i(n)ueniu(n)t occurru(n)t cutis h(ab)entia spissitudine(m) (et) asp(er)itate(m) (et) nervos fortes. Que cor(por)a q(uia) h(ab)ent manifestiores (et) ossa (et) i(un)cturas (et) s(un)t pauciores so(m)ni (et) pulsus (et) eis s(un)t velociores (et) mot(us) s(imi)lit(er) (et) tact(us) calitas (et) s(un)t audaciores et extimaciores. de signis (com)plexionis frigide (et) humide. c(apitulum) — *al' molle*

Hec ta(n)gentib(us) i(n) multo mollia se(n)tiu(n)t(ur) (et) capill(os) d(e)nudata (et) capillos h(ab)entia lenes (et) venar(um) angustia (et) i(un)cturis occultas (et) s(un)t corpulenta (et) multu(m) h(ab)entia pi(n)guedine(m) (et) laxa mi(nus) h(ab)entia som(n)u(m) pigri mot(us) cor(um) t(ar)ditates. Cor(pora) a(utem) fri(gida) (et) sicci (et) cali(da) (et) humidi dispositio(n)es ex simpliciu(m) dispositionib(us) mixte s(un)t. ex q(ui)b(us) (com)posite fueru(n)t aut uni eor(um) approximant aut medie medie existunt. cap(itulum)

de signis (com)plexionis cerebri

Forma(m) enim forma seq(ui)t(ur) cerebri p(ar)vu(m) naq(ue) si fu(er)it cranen(um) cerebr(um) q(uod) p(ar)vu(m) erit (et) si ei figu(ra) corrup(t)a cerebri. p(re)terea figu(ra) co(m)u(n)i p(ro)p(ri)et(ate) quapp(ro)p(ter) cap(ut) i(n) p(ar)vitate si(mi)lium necc(essari)o malu(m) e(st) (et) ei figu(ra) existit s(e)c(un)d(u)m. sic q(uod) palmar(um) c(ap)iti s(imi)lis e(st) (et) c(or)p(or)i s(imi)lis mala. Cap(ut) a(utem) e(st) q(uod) i(n) magnitudine existit moderatu(m) decente(r) h(ab)ens rotu(n)ditate(m). q(uod) s(cilicet) a(n)te (et) retro parum emineat (et) ab utrisq(ue) aurib(us) p(ar)va h(ab)et (com)p(re)ssione(m). Compl(exi)o a(utem) cerebri cu(m) calida e(st) capitis (et) faciei tactu(m) s(imi)l(ite)r calidu(m) reddit. In oculis q(uia) rubor (et) vene i(n) eis appare(n)t (et) manifestiores (et) capilli cor(um) incipi(un)t cito nasci (et) s(un)t spissi (et) fortes (et) nigri (et) asperi (et) so(m)ni cor(um) p(ar)vus (et) levis. h(ab)ent p(re)terea h(ab)entes (com)ple(xionem) [c]ali(dam) cito ledu(n)t(ur) odorib(us). Et cor(um) cito cap(ut) gravat(ur) (et) replent(ur). In cogitatio(n)ib(us) q(uia) veloces s(un)t (et) i(n)stabiles (et) multe mutatio(n)is. s(imi)l(ite)r (et) s(un)t acuti (et) veloces i(n) op(er)ib(us) a(n)i(m)alib(us). F(rigi)da a(utem) (com)pl(exi)o cerebri h(ec) (contr)aria op(er)at(ur). Est naq(ue) so(m)nolent(us) (et) hebes (et) t(ar)di i(n)tellect(us). Capilli q(uo)q(ue) capitis ei lenes (et) par(um) nigri velocit(er) c(ontr)ariu(m) p(ro)p(ri)etes q(ui)b(us) (con)tegere cap(ut) nocivu(m) e(st). Cuius (et) palpebre tarde movent(ur) (et) pigre. S(ed) sic cu(m) cerebr(um) si fu(er)it capilli i(n) carpe cito nasci(un)t(ur) (et) cito calvi fiu(n)t (et) i(n)gilati(ores) eru(n)t. Ex naribus q(uia) n(on) fluet n(on) par(um) (et) capitis reumatism(um) n(on) eis accidit i(n) co(n)gela(tione). Humidi a(utem) cerebr(um) huic (contr)ariu(m) e(st). ei naq(ue) capilli subtiles s(un)t (et) t(ar)de nascu(n)t(ur) i(n) calvi fiu(n)t. humor naq(ue) ex narib(us) semp(er) d(e)fluit reumatismus ledit (et) e(st) so(m)nolent(us) (et) eius sensus n(on) s(un)t clari. Calid(um) a(utem) (et) siccu(m) h(ab)ens (com)plex(ionem) capillos i(n) capite i(n) multo h(ab)ens fortitudinis (et) velocis nativitatis (et) ultra nigredinis (et) crispitudinis (et) calvi citissime fiu(n)t (et) s(un)t i(n) multo gradu paucitatis so(m)ni (et) ideo par(um) p(ro)fundi. Animalium q(uo)q(ue) i(n) op(er)e velocitate h(ab)ent (et) veloces cogitatio(n)es (et) sensuu(m) claror(um). Superfluitates q(ue) pauce a capite descendu(n)t. F(rigi)d(um) a(utem) huic (et) hu(midum) disp(o)sitioni (contr)ariu(m) e(st). Est naq(ue) multu(m) h(ab)ens so(m)nu(m) piger tardus (et) hebes. Cui nullo mo(do) accidit calvitiu(m). Coriza t(ame)n (et) reumate valde molestat(ur) (et) freq(ue)nt(er) ei accidu(n)t. Calida v(er)o (et) hu(mida) (com)pl(exi)o. f(rigi)da (et) sicca. s(ecundu)m h(oc) q(uod) alicui existis simplicib(us) approquat suas ostendu(n)t sig(ni)ficatio(n)es. Si e(nim) simplices fueri(n)t equales. signes q(uo)q(ue) eru(n)t equales. de signis (com)plexionis cordis — *al' piger*

Cordis (com)pl(exi)o si calida fu(er)it pulsus velox erit (et) freque(n)s (et) cu(m) anelit(us) s(imi)lis rep(er)it(ur) (et) sup(er) pectus pili multi s(un)t (et) sp(is)si q(uod) (et) tactu calidu(m) se(n)tit(ur). h(ab)ens cordis (com)plex(ionem) h(ab)ens audax e(st) (et) obstinat(us) (et) multe iracundie h(ab)itudo. P(re)terea pectoris i(n) magnitudine (et) p(ar)vitate s(ua) (con)siderata (com)ple(xionem) d(e)mo(n)strat cordis. Pectus e(nim) si fu(er)it magnu(m) cordis calitate(m) (et) magnitudine(m) ip(s)e manifestabit. Q(uo)d adhuc manifestius erit si cu(m) h(oc) cap(ut) — *al' pauce*

p(ar)vu(m) fu(er)it. aut (et) n(on) fu(er)it magnu(m). hoc e(nim) si ita fu(er)it alia n(on) oportebit signa attendere. Si(mi)l(ite)r q(uo)q(ue) n(on) si pectus p(ar)vu(m) fu(er)it (et) cap(ut) magnu(m) aut mediocre ip(s)e cordis p(ar)vitas (et) s(imi)l(ite)r e(st) (com)plexionis f(rigide) d(e)mo(n)strab(it). Q(uo)d si pectoris magnitudo capitis magnitudini. aut pectoris p(ar)vitas capitis p(ar)vitati (pro)p(or)tional(is) extit(er)it. alia atte(n)dere d(e)bes sig(na). F(rigi)da a(utem) cordis (com)pl(exi)o p(ar)vu(m) fac(it) pulsu(m). Cui anelit(us) s(imi)lis i(n)venit(ur). Pectus q(uo)q(ue) pauc(os) h(ab)ebit pilos (et) subtiles. pectus ta(n)gentib(us) f(rigidu)m occurrit. Q(ui) h(uius) (com)plexione(m) cordis h(ab)uerit timid(us) (et) pig(er) erit. Compl(exi)o a(utem) sicca si fu(er)it. pulsus erit dur(us) (et) totu(m) cor i(n)venit(ur) musculosu(m) (et) fuscu(m) si fu(er)it. pectus q(uo)q(ue) pauca(m) h(ab)ebit carne(m). s(ed) venas h(ab)ebit manifestas (et) pilosu(m) erit (et) cute(m) grossa(m) (et) duru(m). Humida aut(em) lene(m) facit pulsu(m) (et) pect(us) a pil(is) nudu(m) carne(m) q(uo)q(ue) pectoris molle(m) ac suave(m). Compl(exi)o v(er)o calida (et) sicca pulsu(m) reddit dur(um) (et) veloce(m) (et) freque(n)te(m) (et) multos i(n) pect(or)e pilos (et) fortes et spissos i(n)ferioraq(ue) s(imi)l(ite)r. Anelitus q(uo)q(ue) erit magn(us) (et) velox (et) freque(n)s totu(m) p(re)terea cor tactu calidu(m) sentit(ur) (et) musculosu(m) atq(ue) manifestas h(ab)ens venas. h(ab)ens v(er)o (com)plexione(m) cordis h(ab)ens instabil(is) erit (et) ostinab(ilis). F(rigi)da a(utem) (et) hu(mida) (com)pl(exi)o h(ec) (contr)aria operatur. de signis (com)ploxionis epatis

Complexionis epatis calitas ex venar(um) amplitudine et magnitudine (et) siccitas siccitate sepi rep(er)ta cognoscit(ur). p(re)terea appetit(us) e(st) fortis (et) i(n) cor(pore) multa cal(id)a i(n) g(e)n(er)at(ur). D(e)nu(m) q(ui)a (et) ego siccitate s(un)t (et) s(imi)lis mult(a) (et) calida cibaria ei nociva s(un)t. (et) s(un)t ypocondriis pilor(um) i(n)venit(ur) multitudo. Epatis v(er)o f(rigi)ditas ex o(mn)ib(us) q(ue) p(ro)p(ri)a s(un)t (contr)aria cognoscit(ur) signa. S(ed) ei siccitas ex sanguinis paucitate (et) ex h(oc) q(uod) cor(pus) e(st) macru(m) (et) i(n)venit(ur) gracil(e) (et) q(uod) color pauca(m) p(ar)ticipat pulcritudine(m) cognoscit(ur). humitas v(er)o ex o(mn)ib(us) signis q(ue) h(is) p(ro)p(ri)e (contr)aria existit p(er)pendi pot(est). Q(uo)d si calitas cu(m) siccitate ei d(omi)nat(ur) (et) cognoscit(ur) eo q(uod) signa cal(id)e (com)plexionis s(un)t manifesta (et) i(n) multo existu(n)t et forma ei quoq(ue) humitas cu(m) s(imi)li(te)r cognoscit(ur) ex h(oc) q(uo)d sig(ni)ficatio(n)es s(imi)l(ite)r (com)plexionis fortes existu(n)t (et) i(n) ultimo s(un)t manifeste. de signis (com)plexionis pulmonis

Cum pulmo calid(us) fu(er)it vox erit grossa (et) anelit(us) magnus pectus amplu(m) (et) magnu(m) cu(m) minuitur nocume(n)tu(m) a frigidi aeris attractione (et) magis fla(t) ip(s)i nocume(n)tu(m) cali(di) aeris attractione. Si a(utem) pulmonis (com)pl(exi)o f(rigi)da fu(er)it o(mn)ia h(is) (contr)aria venie(n)t. Cum a(utem) sicca fu(er)it vox erit clara (et) p(er) hos pauce p(ro)iciu(n)t(ur) s(u)p(er)fluitates. humida a(utem) si fu(er)it (contr)aria h(is) evenie(n)t. Significatio(n)es a(utem) (com)plexionu(m) (com)positar(um) ex simpliciu(m) cognitione sciri possu(n)t.

Cum stomachi (com)pl(exi)o de signis (com)plexionis stomachi. cap(itulum)

calida fu(er)it digestio fortior erit (et) appetit subtilia cibaria ut volatiliu(m) carnes (et) edulia i(n) ip(s)o corrumpit(ur). Grossa v(er)o cibaria ut carnes vaccina (et) s(imi)l(ite)r frumentu(m) coctu(m) b(e)n(e) i(n) ip(s)o digeru(n)t(ur). (et) sitis mul(tum) (et) fame(m) tolerare n(on) pot(est). Accidit his h(ab)entib(us) f(re)q(uen)t(er) circa capitis dolor (et) vertigo. Instabil(is) q(uo)q(ue) e(st) (et) iracundus. F(rigi)da v(er)o si fu(er)it h(is) (contr)aria o(mn)ib(us) eveniet. Appetit(us) e(nim) maior e(st) digestione. Cibaria q(uo)q(ue) grossa i(n) eo corrumpu(n)t(ur). Qua ob re(m) p(ro)p(ter) corruptio(n)e(m) acida sequit(ur) eructuatio que(m)ad(modum) p(ro)p(ter) corruptio(n)e(m) illor(um) i(n) stomacho calido e(st) fumosa. Cib(us) p(re)terea frigidor(um) appetit(us) erit. Ex quor(um) multa (con)mestione lesio p(ro)veniet. Cum a(utem) stomachi (com)pl(exi)o humida fu(er)it sitis minuit(ur) saliue multitudo ab ore p(ro)fluet. (et) nauseam q(uo)q(ue) cito patiet(ur) (et) vomit(us) cito veniet. Scotomia q(uo)q(ue) (et) vertigine patiet(ur). Sicca a(utem) q(uo)q(ue) (com)pl(exi)o o(mn)ia h(is) (contr)aria op(er)at(ur). sitis naq(ue) e(st) multa (et) ego sicca. p(re)terea cu(m) cibaria i(n) stomacho faciu(n)t mora(m) et n(on) cito ab eo descendu(n)t. s(ed) cu(m) q(ua)ndo adve(n)it (et) appetit fort(is) n(on) fu(er)it n(on) p(ar)vus. stomach(us) debil(is) erit (contr)aria v(er)o h(is) cu(m) stomacho d(omi)nata fu(er)it stomachi fortitudo sig(nific)abit. Ex multa (con)mestione semel f(ac)ta e(st) aliq(ui)s — *al' digo fortior e*

grauatus fuerit. Non autem exemplum complexionis indiuiduis hominis secundum leonem sed facile et bene dignoscitur. Figuratur quoque animi ferox est fortis licet paruus sit. De signis complexionis testiculorum

Testiculi cum calidi fuerint uicine partes multis et spissis uestiuntur pilis. Uirga quoque eorum fortiter erigetur. Sperma erit grossum, coitum quoque uelociter explebit et tempestiue pubertatis ipsi coitum feruentes erunt. Uene preterea que sunt in uirge superficie grosse sunt et manifeste. Ipsi quoque coitus fortes reperiuntur et crosse. Cutis autem ipsi in testiculos circumdans crossa et spissa et aspera conspicitur. Frigida autem cum fuerit complexio omnia hic contraria apparebunt. Cum autem complexio sicca fuerit sperma in quantitate pauca inuenitur et spissum. Uirga uero non solum non erigitur uerum etiam debilis erit. Cum complexio autem humida fuerit sperma in quantitate multum et in qualitate subtile erit uirgam erigitur. Est enim laxum cum fortis coitus et ei siles cutis inueniuntur. In pube uero cutis leuis est cum locus apilus nudus existit. Et complexio calida fuerit et humida multa erit uirge erectio et sperma multum. Et erit uenereus continuum inuenire potes. Frigida autem et sicca cum fuerint omnia hic contraria operitur. De notandis excellentibus siuius et quibus cedomutantibus que sunt necessaria que aui as complexiones cognoscere potest

Totius corporis complexio membrorum principalium scilicet cordis et cerebri et epatis et testiculorum complexionibus siles inueniuntur. Corporis quoque etatibus isto rum membrorum complexiones diuerse inueniuntur. Alius sunt deteriora corporibus hic namque eorum incessant infirmantur. Etates quoque et regiones non minima in complexionibus operari inueniuntur. Etas namque puerilis omnibus etatibus humidior inuenitur senilis. Etas decrepita omnibus est frigidior. Hec est anatinitate usque ad senium delectari non cessat donec nichil fiat. Senium namque non est aliud nisi magnum incolore siccitatis dominium. Superfluitatum autem multarum que a senibus cum tussi et emunctionibus profluunt causa est que frigida suorum membrorum superfluitatibus et humiditudis plena sunt. Ipsorum quoque uenarum et frigidorum membrorum corporis multo siccitatis existit. Et siccitas et fuscus color et plenitudis et attenuitatis et humiditatis minoratio teris manifesta sunt. Puerorum uero caliditas secundum quantitatem maior est. Iuuenum autem in qualitate fortior. Preterea senum complexio respectu eorum qui in senio sunt constituti calida est et humida. Iuuenum uero complexio frigidior et sicca. Ex regionibus uero que calide sunt complexiones reddunt sicciores et corporis superficie adurendo inducunt. Intestina uero et membra interiora frigida efficiunt. Regiones autem que frigide sunt humidiores in corporis confluat corporis quoque superficie cum lenitate et nuditate corporis sclauorum dispositionem siles reddunt. Sed intestina et alia interiora membra superflue calida constituunt. Unde in nigris capillorum crispitudo et tam bibus color rubeus fuscum habens amixtum nam absolute signis quod eorum complexio sit calida. Leuitas quoque cutis pectorum et ei apilus nuditas atque albedo non significat eorum complexionis frigiditatem immo partibus interioribus nigrorum exterioribus multum sunt calidiora atque omnia nigrorum corporum partibus corporibus ualde sunt sicciora. In regionibus autem que inter caliditatem et frigiditatem temperate existunt signatur ex qua superficiei habetur notitia super ipsis interiora est et firma ueni. Consuetudo etiam in complexionibus diuersa operatur. Consuetudo comedendi et bibendi et dormiendi largitas complexiones faciet humiditatem. Usus uero contraria siccam reddunt complexionem. Quapropter cum hominibus crossiores et carnosiores uidemus cum preterea ample sint uene intelligere debemus hoc eorum magnitudinem non ualere sed accidentale fore. Quare in carnosis corporis et pingue diuiditur debemus. Carnis enim multitudo sanguinis multitudinem et calidam et humidam sequitur complexionem. Multa autem pinguedo humiditatis multitudinem et frigidam et humidam demonstrat complexionem. De signis particularibus que sunt considerandi et aliis ex quibus cognoscuntur complexiones.

Uox crossa caliditatem designat complexionis. Gracilis uero complexionis inuit frigiditatem. Uelocitas loquendi calidam significat complexionem. Uelocitas aperiendi et claudendi oculos caliditatem significat complexionis. Nam si acuitas et longum collum et epiglotus foris eminens et uox acuta et pulcra complexionis demonstrat siccitatem. Oculorum magnitudo foras prominentium humiditatem portendit complexionem. Oculi in latitudine eorum tendentes partibus oculis siles eorum humiditatem designat. Capillorum crispitudo qui sursum eleuantur complexionis caliditatem demonstrat. Narium amplitudo et maxillarum carnium multitudo et ingens pilorum paucitas complexionis significat humiditatem. Tranquilitas uero humiditatem inuit complexionis. Fetor eorum calidam complexionem demonstrat. Color citrinitati propinquus et facies propter tumidam palpebre inferiores tumorem ordolo siles habentes omnia hic epatis innuit debilitatem. Somnus nimius et eorum debilitas totius corporis debilitatem et uite breuitatem significat. Nasus quoque curtus et hoc paruum et dentes curti et grossi humidam declarant complexionem et frigidam. Extremitatum leuitas et earum tenuitas atque equalitas humiditatem demonstrant complexionis. Manus et pedes cum pulcri fuerint et parui totius corporis complexionem esse debilem et ipsi caliditatem fore paucam declarant.

Pauca labiis tollantur. De signis debilitatis neruorum. Et cum fuerit fortis corpore tremor et debilitas in coitu atque ex aqua frigida potu laxatio et uinitatem prauitas et cordarum subtilitas et cutis et forme eius tenuitas. Modo est humidas complexiones habentibus magis accidit. De cognitione complexionis membrorum.

Cor membris omnibus calidius est ab eo enim calorem totum recipit corpus. Unde ipsum quasi fons et innati caloris origo inuenitur. Epar uero post cor in caliditate secundum existit. Post epar uero sunt carnes. Adeps uero carne frigidior est. Cerebri uero complexio frigida est et humida. Ossis preterea complexio frigida est et sicca. Cartillagines uero et ligamenta et corde uenearum et panniculi omnia hec complexionem habent frigidam et siccam. Minus tamen quam ossa. Cutis complexio temperata est precipue tamen ea que in uola manuum temperati hominis reperitur. Neruorum complexio diuersificatur nam qui a cerebro nascuntur humidiores sunt. Qui uero a nucha oriuntur in sua complexione cutis complexioni uicinantur. Glandularum complexio que lac et sperma et saliuam generant frigida est et humida. Carnis uero in multis membris diuersa inuenitur quoniam unicuique membrorum fere terrae complexionem. Carnis est complexio pulmonis a complexione carnis renum diuersa est sed motu hec differentias ab hoc libri intentione remouendas inuenimus.

Colera rubea omnibus De signis complexionis colere rubee que calidior aliis humoribus est calidior et cum hic flatus et sanguinis complexione temperate est sicca. Flatus uero omnibus aliis humoribus frigidus inuenitur et humidus. Colera quoque nigra respectu sanguinis est frigida et aliorum uero humorum complexione temperate est sicca. Preterea sanguis respectu flatus et colere nigre calidus. Utriusque uero colere complexione temperate humidus conspiciatur. Cum quedam species diuerse sunt sic flatus quorum una frigidior alia habetur. Colere fellis similes species quedam aliis est acutioris et siccioris qualitatis. Sanguis inde quidam alio temperatior est ita ut sit per complexionem ad sanguinem bonum colere et flatue et melancolie. De cognitione repletionis.

5 Si quis in uenarum foraminibus inueniuntur tante fuerit magnitudinis ac multitudinis quod uenas extendat et inflet. Peruenit dispositio que a medicis repletio siue foramina uel ex foraminibus uocatur. Et quoniam quod in eis est ex quo corpus nutriri debet mensuram adeo excedit quod nature aliquid ex eo ut in corpore nutrimento non necessario diminuetur quod contra illud non poterit ei dominari ualet. Peruenit tamen dispositio que a medicis secundum uirtutem repletio nominatur. Hec autem utraque dispositionis egritudinem sunt generatiue. Repletionis autem illi que est secundum foramina significatio est coloris rubedo et corporis caliditas cum eius interfectione. Alia est oscitationum multitudo et sompni

inuitus et uenarum repletio cum ipsarum tensione. Sanguis fluit ex naribus et gingiuis guttatim fluens cum utreque parum tacte fuerint et capitis grauitas atque oculorum et timporum guttas et ingenii atque sensus turbulentia atque pulsus magnitudo cum sua dispositio sit similis sue dispositioni cum lapsus est et quando multum comestiones et potationes fuerint usus et sompno superfluo et multa quiete. Repletionis autem quod futurum contingit signes iste sunt adpetitus casus ad motiones grauitas et pigritia et dissolutio et laxitas. Omnia enim hec si sine coloris rubedine et membrorum extensione fuerint prepedaz significant repletionem. pulsus quidem in hac repletionis tempore non est magnus. Via qui non est tincta nec cocta. **De cognitione quis humor habundet**

Significationes autem omnis prime duarum repletionis specierum sanguine donari oportet. ostendunt. pruritus preterea loci ex quo sanguis solet minui et oris dulcedo preter solitum et parue more uesice et incisiorum carbunculi et urina rubea et spissa. et si preter ista etas sit iuuenilis et corporis sit bone habitudinis multas hinc carnes et cibaria quibus in precedentibus temporibus usus fuit sanguinis generatiua fuerint procul dubio sanguis habundare significat. **De signis colere rubee.**

Coloris citrinitas et hominis amaritudo atque multa in ore siccitas et sitis multa. ac appetitus debilitas et nausea quo minus citrinus et uiridis et amarus et ego mordicatum et lingue siccitas et corporis asperitas et urina quod in albuginibus oculorum apparet citrinitas et urina tenuis et ignea et clara quecumque harum signum apparuerit si cum hoc tempus estiuum fuerit et etas iuuenilis et cibaria quibus ante usus fuit pauca uel calida et labor processit multus et sompni pauci et corporis complexio calida inuenitur tunc fiducia habundare de eius dominio. **De signis colere nigre.**

Ardor stomachi multitudo canini appetitus et fuscus color et sanguinis nigredo ac spissitudo et urina nigra uel rubea fusco participans colore uel liuiditati appropinquans uel uiriditati corporis preterea tale sit ut quamuis nigra solum generari colera in corporibus eius albis et grossis et nudis capit colera nigra uel raro uel nullo modo generatur. In corporibus autem bruno coloratis colore et macris atque colore habentibus ex rubeo et fusco commixtum ex maculosis et in corporibus rufis et rubeis qui multum laborant uel male reguntur et sic hec cibaria quibus prius fuit usus colere nigre generatiua fuerint et corporis regimen simile et corporis preterea accedit scabies et morfea et pustule male et splenis augmentum quando ista affuerint non amplius dubitandum colera nigra dominari. **De signis flegmatis**

Multitudo saliue uiscose et sitis paucitas et urina alba pigritia ebetudo et uictoria sompni atque corporis mollities et digestionis tarditas et preterea sic hec complexio fuerit frigida et tempus iemale homo quoque hec paruo fuit usus motu et pauco exercitio et multa comestione cibaria et quibus usus fuit. secundum maiorem partem flatus generatiua fuerint atque aque dulcis balneo usus fuit tunc significationes fortiores erunt et firmiores inflatiuis dominium significationes. **De signis sompniorum**

Sompniorum preterea significationes predictis multotiens admisceri solet. Cum aliquis enim in sompno pluuias multotiens uidet et mare et fluuios. multa in eius corpore humiditas esse significatur. Ignes uero et fulgura ac lites cum aliis que frequenter in sompnis aspicit colera rubea in ipso habundare significatur. Colores autem rubeos et ticies ac nuptias et cibaria dulcia et uiscosa et fluxum sanguinis et flobomia si aliquis sompniauit. quod sanguinis multitudo sit declaratur. Cumque multa fusco colore tincta atque nigredine timores ac pauores in sompno aliquis accipit. colere nigre copiam significat. Et cum aliquis in sompno uidet manere qui in loco niuis uel frigido aquo loco frigoris significat uictoriam. his autem contraria si uisa fuerint contrarie contrarie erunt signes. Et si aliquis uidet se quasi in balneo uel sole uel quasi cum claris expertus diebus. uel igne excessius significatur caliditatis. Et cum aliquis sompniat se quasi uolare et euadere et capesic ancipit siccitatis dominium excessius et humorum leuitas et subtilitas. Siquis etiam se quasi ab aliquo grauari sompniat repletione laborare ostenditur. Quicumque etiam se per loca cenosa quasi incendere uidet fetidum habentia odorem putridos in corpore dominari humores. his uero contraria habent contrarias signes. Qui autem in sompnis uidet quasi incedat per ortos bonum habentes odorem. suorum significatur equalitas humorum et quod a putredine ualde sunt remoti. Per loca uero quasi angusta et foramina siquis se ambulare conspicit istum anelit graue pati egritudinem dominium quod ipse tantam aeris quantitatem attrahere uetatur quanta ei est necessaria. **De signis cutis coloris capillorum**

In primis capitum colorem cum summa diligentia intueri oportet. Color est cum rubedine intuitus epatis et intestinis uel spleni uel stomacho significatur. et quod emorroidas patiatur. A quibus sanguinis existunt multitudo. sed hec uero multitudo totius corporis superficies in loco claro et luminoso considerari debent ne morfea subtilis si in ipso fuerit uel impetigo minima occultari possit. Morfea est in suo inprimo initio ualde est celata. Ipsa namque non est nisi cum albedo subtilis uel nigredo que paulatim procedendo cum sui additione completur. Impetigo quoque non est aliud in suo initio nisi asperitudo que loco accidit cum additione semper de die in diem crescat. Preterea si in aliquo loco corporis inueniatur uel cicatrice similitudinem uel signum ad huius cum summo studio considerandum est ne in illo loco forsitan habuit horas uel bubones propter quia combustus sit uel excoriatur uel contineatur ut coculcari possit. Que cum in egritudine senserit uel longi fuerint temporis tinctum quasi de bile emictet et ampliabit albiciens ultra locum coctione et excoriationis. Cumque inter occurrit dubitatio iste in balneo ponatur et cum aqua calida fortiter prius fricatur. et cum semine alusine et baurach et aceto. dum consideretur et si in loco illo fuit coctum uel excoriatio si non solet. fuit coctus uel excoriatur suspectio haberi debet. in magis firmari debet. Preterea siccitas et extremitas coctionem cum magna sollicitudine considerari debet. In his autem locis euidentius apparet. postea uero considerat ab illo quod euidens est quod quietum est et quod diminutum sciat. Deinde uero capitis pili et totius cutis considerandi sunt an sint in ea furfur. uel rubor audiens quoque acuitas perquirenda est et uisus ipsius et sensus attendenda sunt. pupille etiam attendende sunt an sint in magnitudine equales. eiusque uisionis acuitas et albedinis que in oculis est et claritas considerande sunt. Cui est in eis est fuscus color turbiditate participans lepram designat quando in eis est citrinitas egritudo epatis significatur. et quando uene rubee multe et manifeste sunt in eis pruritus febrem. Palpebre quoque eius considerande sunt si nude sint et cito mobiles. grosse autem si fuerint plerumque sunt scabiose uel sunt ad scabiem prompte. Que uero grauiter mouentur et difficiles sunt male. Oculus est cum talis est dispositio sua. quando a sompno excitatur tandiu fricatur palpebras donec aperiatur lacrimeque quod aperte narium est et perniciosum est. deuiret enim forsitan humorum ab eo coctione fistule. si ubi est pili preterea palpebrarum et ciliorum perquirendi sunt si est fuerint rari malum significabit et presertim si cum hoc in uice fuerint rari. facies habuit rubea. dum cum magna diligentia anelitus per hos nares attendatur ne malus sit ibi odor. Narium quoque figura consideratur. magne est et torte si fuerint fistula inde continebunt. Idque in sole inspici debet. Item quoque anelitus attendendus est si sit facilis. Dentium preterea modus obseruandus est si sint recti et fortes et mundi et si aliquis habet eorum mouentur uel corroduntur. Dentes est fortes diu permanet. minimi uero cito cadunt. hec enim quod totius corporis debilitatem pronosticat. Deinceps ei

collum constricte sit et equale, comprimatur et videatur si est ibi aliquis lo
cus tumidus vel cicatrice habens. Fortassis enim ibi glandule
erunt ex quibus scrofule generabuntur. Pectus preterea attendatur
si amplum et multas habens carnes. Parvum enim et macrum si fuerit
et spatule foras prominuerint ptisis significat. Post hoc vero
supinus iacens statuatur totus venter inquiratur attendendo si dolor
vel tumor inveniatur ibi cum comprimatur et precipue in loco epatis et sple
nis et oris stomachi dum precipiatur ei ut comedat cum crossitus con
stricte videtur dum aliquid constringere videatur et sic constrictionis for
titudo constricte. Debilis enim si fuerit cum nimia debilitate de
monstrabit. Postea vero precipiatur ut currat et attendatur an per
ipsum cursum asma ipsi eveniat vel tussis. Manus preterea ipsius
et pedes adinvicem comparando respiciantur. Una enim fortassis
altera minor invenitur. Iuncturarum quoque dispositio considerandum est si
admotiones videlicet inter se proprie sint. Diligens cura sit in inspi
ciendo an in eis vene magne et grosse et ample inve
niantur. Ex hiis enim varices et elefantia sepe accidit. Alia quoque
omnia que in cognitione complexionum attendenda fore diximus ad has
cunctas cognoscendas. De signis capillorum capitulum

Capilli lenes timoris sunt significativi. Crispi autem si
gnificant audaciam. In ventre quoque pilorum multitudo reperta
luxuriositatem demonstrat. Super dorsum vero si multi fuerint pili
audacia iudicabitur. Sed si super spatulas et collum multitudo fuerit
pilorum dementia et obstinatia significabitur. In ventre quoque et pec
tore multitudine pilorum reperta sapientiam innuit, paucitatem
et pili in capite vel in toto corpore status reperti timorem significant. De

Color rufus vel rubeus sanguinis significatio coloris
caloris innuit multitudinem. Color enim inter rubeum et album
medius equalis significat complexionem. Sed cum hoc cutis capillus nuda fuerit.
Cuius autem color velut flamma ignis instabilis est et commotus. Cuius
quoque color rubeus et clarus conspicitur verecundus est. Cuius preterea
color viridis apparet vel niger invisibilis est. Capitulum de signis oculorum

Cuius oculi sunt magni piger est. Cuius quoque oculi profundi
sunt positi callidus est et deceptor. Cuius oculi foras prominent
inverecundus est et loquax et stolidus. Cuius autem oculi in corpore longitudi
ne positi fuerint callidum et deceptorem demonstrabunt. Cuius vero
pupille multa participant nigredine timidus est. Cuius oculi in
colore caprarum oculis similes existunt stolidus est. Cuius oculi cito
mobiles sunt et acute cernentes deceptor est callidus et latro. Cuius
oculi adeo sunt immobiles ut quasi lapides sint callidus est. Cuius vero
intuitus mulieris intuitui assimilatur luxuriosus est et inverecundus.
Qui non autem sic ita ac si puer esset intuetur et tota facies et oculi quasi
ridere videntur letus est et diuturna potietur vita. Cuius oculi magni
sunt et tremuli hic piger est et spatiosus et amator mulierum.
Cuius oculi parvi et tremuli ac varii valde est inverecundus et mu
lierum amator. Cuius oculi pene inrubei assimilantur homo pessimus
est et obstinatus. Pupilla si est nigra pigrum portendit et hebetem.
Oculi varii suo colori citrinitatem habentes admixtam quasi circu
micture videntur pessimos significant mores. Macule multe circa
pupillam in oculo apparentes malum significant hominem. Ad hoc si cum hoc o
culis fuerint varii erit deterius. Oculi si parvi fuerint et foras pro
minentes ut oculi cancri stultitiam significant et stoliditatem et
suas sequentem cupiditates. Cum oculi fuerint parvi et multum
mobiles palpebre quoque frequenter palpitantes homines significant pes
simum, et pupille inequaliter circuitu magnitudinis apparet similitudo
hominis diminutive turbidum et vibosum et tumidum et pessimum. Oculi

qui sunt vaccarum oculis similes amentiam portendunt. Cum
pupilla nigra existens talem habens citrinitatem circa quasi aurum
apparet hominem malum homicidam sanguinem fundentem declarat.
Oculi furvi tendentes sicut oculi bovum quasi et cum hoc rubei vi
dentur et magni hominem pessimum et stolidum et stultum et ebri
osum significant. Oculi autem meliores esse dicuntur huius ambice
dentur albi qui inter nigrum et varium medium sunt sic ut si
multum sint radiosi nec rubedo vel citrinitas appareat. Oculi
enim isti bonum demonstrant naturam. Oculi varii cum citrinitate in
diantes aut ut color lapidis ut firme viridis homines significat
malum. Preterea cum homines cum hoc habentes in oculis maculas ru
beas ut sanguis a aliis omnibus hominibus sunt deteriores et magis
deceptores. Quorum autem pupilla foris prominens cum totus oculi
sub latitudine habet est amens. Cum oculi profundi fuerint
et parvi callidum et deceptorem et invidum iudicabunt et qui pili
palpebrarum curvaverint inferius vel aduncam vel aliter parte torquent
invidie significant et callidum et astutum. Homo huius oculos vel valde
tremulos malus est. Cuius oculi fuerint parvi homo erit malus
et stultus. Oculos vero si sint magni et minor erit malitia et stul
titia maior. Qui oculos habet varios vel viridis malus est et latro.
Oculi quorum palpebre cum magna frequentia palpitant hominem timi
dum et maniacum declarant. De signis superciliorum capitulum

Qui supercilium pilorum habet multitudinem multarum est cogitationum
Qui multe tristitie et eius loquela feda est et grossa. Cuius supercilia
sunt longa attingens est et inverecundus cuius supercilia inferius descen
dunt aperte naris et superius elevantur a parte temporis inverecundus
et ebes est. Capitulum de signis narium

Cuius narium extremitas subtilis est homo est diligens lites.
Cuius nares magne sunt et grosse pauce sapientie homo est.
Cuius narium extremitas longa est et subtilis festinus et stultus et levis.
Cuius nares sunt late luxuriosus est. Cuius narium foramina
valde sunt aperta irascibilis. De signis frontis

Cuius frons plana est rugas non habens litigiosus est et moves
rixas. Cuius frons est rugosa admodum sive declinans irasci
bilis est. Qui parvam frontem habet stolidus est. Qui vero habet magnam
frontem est piger. Cuius frons est vehementer rugosa inverecundus est.
Qui magnum habet os. De signis oris et labiorum.

gulosus est et audax. Cuius magna sunt labia stultus intelligitur
et celes. Cuius labia non bene sunt tecta egrotativus est. Cuius dentes de
biles sunt et rari et minuti totum eius corpus est debile. Cuius cani
ni longi sunt et firmi gulosus est et malus. De signis faciei

Cuius facies hominis ebriosi faciei assimilatur ebriosus est. Ira
cundo vero cum assimilatur irascibilis. Cum autem verecundo similis invenitur
verecundus est. Et cuius facies carnosa est piger est et stultus. Cum
maxillarum caro grossa est et crosse est nature. Quis subtilem habet fa
ciem multarum est cogitationum. Cuius facies vehementer rotunda
est stultus existit. Cuius facies est permaxima piger est. Cuius fa
cies est parva valde malus est et callidus et adulator. Cuius
facies deformis mores non potest habere bonos nec iuro. Cuius
facies est longa est inverecundus est. Qui tempora habet inflata et ve
nas et arterias grossas irascibilis est. De signis aurium

Cuius aures magne sunt stolidus est et longe vite.

Cuius vox est valde crossa et alta. De signis vocis.
audax est. Cuius loquela est velox festinus est et parvum intellectum.
Cuius loquela cum quadam festinantia velox est festinus est et valde
irascibilis et malorum morum. Cuius anelitus loquens est vilis est.

Qui uocē hꝫ grauē sin ueritas fures ē. Cui uox est
aspa iuid ē ⁊ malū ī cord tenet celatū. Bonitas uocis
⁊ stultitia ⁊ pauca dīnuūt sapiaꝫ **De signis uultꝰ carnis**
Carnes multe ⁊ dure ⁊ grossitie̅ declarāt sensū ⁊ itellectū.
Carnes uō lenes bonū nāꝫ signīt ⁊ itelligentiā. **D̄ sigs ris**
Qui multū ridet ē beniguꝰ ⁊ oībꝫ conueniēs ē nꝫ ꝑ rebꝫ alīs
qbꝫ sollicitꝰ ē. Qui uō parū ridet hinc cōtrarī. displicet
enī ei oīa hoīꝫ fcā. Qui alta ridet uoce ī uerecūd est.
Qui aūt cū ridet tussit ā inspirādi difficultate patitꝰ in
uerecundus est ⁊ timidus. **De signis motuum.**
Motus tardus sigt ebetudinē. mot festinꝰ leuitatē sigt.
Qui collū hꝫ altū callid ē ⁊ ingeniosus **D̄ sigs colli**
Cui collū ē lōgū ⁊ gracile stolid ē ⁊ garrulus ⁊ timid.
Qui grossū hꝫ collū. durꝫ ac forte iracūd ⁊ festinus.
Costaꝫ fortitudo ⁊ sꝰ ꝑpus carnis **D̄ signis costarum**
Amplitudo stoliditatē declarāt coꝛ subtilitas multā si
gt austutiā. Uentris magtudo libidinis declāt immie
tatē. Costaꝫ gracilitas ac carnē gstrictus cordis mu
it debilitatem. **De signis dorsi.**
Dorsi amplitudo fortitudinē delāt ⁊ arrogātiā atqꝫ ue
uehementiā. Dorsi uō strictitas mōꝛ īnuit maliciā
Equalitas dorsi bonū ē signū **De signis spatularuꝫ**
Spatula subtal sensꝰ ostendit pauciatē. Spatula lata
bonū indicat itellectū capis spatule eleuatio elōgata
ualde stultitiā sigt. **De signis brachiorum.**
Cum adō fuerit elōgata brachia ut manꝰ adgenua at
tigāt subtilitatē aīe ⁊ arrogātiā ac regnādi d̄signāt
cupiditatē. Cui brachia multū curta sūt hoīeꝫ timidū
⁊ malitie amatorē sigficāt. **De signis uolarum.**
Manus lenes ⁊ subtiles sapiā multā ⁊ bonū d̄signat in
tellectū. Manꝰ ualde curte stultitiā sigt. Manꝰ grtiles ⁊
multū lōge timidū declarāt ⁊ stultitiā. **D̄ signis pedū**
Pedes inquibꝫ carnis ē multitudo atqꝫ ipīꝰ durities ma
li intellect hoīeꝫ portēdūt. pedes parui ⁊ pulcri hoīeꝫ for
nicatorē ⁊ iocosū īnuūt. Cum cilcaneū ē gracile timo
rē sigt. ⁊ grossū uō cū fuūt ⁊ forte fortitudinē iudicā
bitꝰ. Cum camille ⁊ utrīqꝫ crura grossa fuerīt. hebetē
⁊ uerecūdū d̄nūtiābūt. Coxe cū extius multis hūt carnes
fortitudinis ī bealitatē ⁊ laritatē delarāt. Quarū coxarū
ossa foras ꝑminuerīt audaciā sigficabūt. Ancharꝫ quoqꝫ os
sa cū extius tendūt fortitudis d̄nūtiānt iniuitudinē ⁊ uīri
litatē. Ancharꝫ gracilitas mulieꝛ sigficāt amatorem
⁊ coꝛ debilitatē ⁊ timorem. **D̄ signꝰ ficatiōe gressus.**
Cui passꝰ sūt ampli ⁊ tardi spatios ē. Cui passus ue
loces sūt ⁊ breues festinꝰ ē ⁊ ꝑuebꝫ qbꝫlibꝫ ualde solli
citus. quas tū dispoēs ignorat. **De signis audacie.**
Audax ē cui capilli sūt fortes ⁊ aspi ⁊ staturam ipīꝰ erro
ta ossa quoqꝫ fortia ⁊ extima ⁊ coste. sūt uincte fortitu
dinē hn̄tes ⁊ magne. pectus ꝑterea magnū ⁊ uent magꝰ
ac spatule magne. Collū quoqꝫ forte ⁊ grossū. ī quo carnis
nō sit multitudo est ⁊ totū latus ⁊ coxe ascēdite atqꝫ
latus q. ī pulpis cruris ab intꝰ uenīt ⁊ ītus oīdedit.
Curis ⁊ ⁊ tāūes ei additiōis slatratis sūt sūtes quoqꝫ ei ue
nas hn̄s ⁊ rugis carens nō est sine pil. Sūt ꝑterea au
dacie signa carnū equitas ⁊ statue erectio ac unitaꝫ et
digitoꝫ fortitudo ⁊ uatis ḡcilitas ⁊ q. ei nares pāue.

.. ut oīe uidēt delete ⁊ q. utrīqꝫ spatulas magnū disti
guit spatiū ⁊ q. sicilia sūt erecta ⁊ frons nō ē rugosa ipse
quoqꝫ ē ualde iracūdus ⁊ semp uū gseruās ⁊ ē ī pectore
pilosus ⁊ spatulis **De signis timoris.**
Timidus ē cui capilli sūt plani ⁊ statura curua ⁊ musculi
ei cruris uiciores sursū ascendūt. color nāqꝫ citrī ⁊
oculi debiles ⁊ frequēt palpitātes manꝰ quoqꝫ ⁊ pedes subti
les ⁊ macri intuitus uō ei intuitu tristis similis est.
Uius signa sūt q. carnes sūt molles **D̄ sigs coꝛ equis**
⁊ lenes ⁊ pauce mediū int macrū ⁊ grossū. existēs
nō multas hn̄s ī facie carnes. ⁊ ipīꝰ spatule sūt eleuate ē
dorsū carnē nō hꝫ. ⁊ ei color int rubeū ⁊ albū medius ē
⁊ tener ⁊ lucid ⁊ clar. Cutis ꝑterea ē subtil capilli ⁊ nō
sūt multi ⁊ duri nō multū nigri. cui oculi sūt int uarios
⁊ nigros medii sūt ⁊ molles. **D̄ signis corpoīs equis**
Cuius signa sūt qd int longū ⁊ altū curtū ⁊ macrū
mediū inuenit. et ē albū pauca hn̄s admixta rubedine
Manꝰ quoqꝫ ⁊ pedes int magnos ⁊ paucos atqꝫ int multas carnes
⁊ paucas mediū existūt. Cap ꝑterea magtudini coꝛ est
ꝑportiōale. In eius collo pauca existit grossities. Capilli
quoqꝫ mediū eius int lenes ⁊ aspos ⁊ rubedini parū uicinant
facies quoqꝫ eius rotūda ⁊ nares erecte ⁊ ꝑpulcre ⁊ ī mag
tudine equales. Oculi ⁊ sūt int nigros ⁊ uarios mediū ī
quibꝫ humitas existit ⁊ calitas. **De sigficatiōe philoli**
Cui signa sūt q. ei statura est erecta carnis ⁊ tīm equali
tem ⁊ ē albꝫ parua hn̄s rubedinē admixta. Capilli
ei int multos ⁊ paucos ⁊ planos ⁊ crispos sūt medii ⁊ nigros
⁊ rubeos. Manus quoqꝫ sūt plane digitos hn̄tes diuisos
frons ⁊ est magna ⁊ oculi int uarios ⁊ nigros sūt medii
molles quoqꝫ sūt et qs eius intuitꝰ ridenti uel gaudenti similis
inuenitur. **D̄ signis hoīs hn̄tis hebete nām.**
Cuius signa sūt uel q. ē multū albꝫ uel multū bruni uel fu
scus. Uentꝰ quoqꝫ ē magnꝰ ⁊ digiti curti ⁊ facies ualde ro
tunda ⁊ magnis carnis multitudo. Similiꝰ ꝑterea signū ē
q. ī collo ⁊ pedibꝫ ⁊ ī dorso qd ē int ea multa existit carnis
sitas. Uentꝰ quoqꝫ cū rotūditate foris ꝑminꝫ ⁊ q. ei spatule
ualde sursū sūt eleuate ⁊ frons inuoluditate pile similitu
dine ac si eēt gibbosa tenꝫ multas hn̄s carnes. Mandibule
⁊ ei magne ⁊ crura longa ē ⁊ lōga facies ⁊ collū grossū.
Uerecund ē cui oculi multū sūt **D̄ sigficatiōe uerecundie**
aperti ⁊ foras ꝑminentes ⁊ acute uidētes ei quoqꝫ palpebre
grosse. Statura aūt ei nō multū longa. Cum uō incedit pec
tus parp ante tendit. Cui ꝑterea spatule eleuate sūt mo
festini. Color uō rufus ⁊ multū hn̄s sanguine facies
rotūda ⁊ torax parp gibbosus. De sius uisꝰ signubꝫ est
q. oculi multū apulit ⁊ sūt acute uidētes ē ⁊ multū lagꝰ.
Cui signa sūt facies
⁊ feda colore cū quadā obscuritate rubeū hn̄s. cutis fa
ciei sicut toti coꝛ macies rugosa facies ⁊ capillorꝫ nigre
do et lenitas **de signis hoīs luxuriosi**
Cui signa sūt albedo coloris rubedinē hn̄s admixtā ca
pillorꝫ ⁊ multitudo ⁊ grossities lenitas ⁊ nigredo ꝑ
terea q. sup timpā multos hꝫ capillos ⁊ q. ei oculi sūt
grossi. **De moribꝫ femineis.**
In oībꝫ aliis gnībꝫ femine magis hn̄t motum animu
muni quoqꝫ sūt sapientes. patientes ⁊ certi gnti possibile ⁊ certi

nascuntur et uelociter sedantur maiorisque calliditatis sunt. Et propterea pectines et uerticis capitis et habent parum et faciei et collum subtilia pectus quoque et spatulas habent magis angustas minores coxas uero utrasque habent et grossas et nates similiter. Eorum insuper etiam genitalia sunt minora atque et pedes tenues que in omnibus animalium ut prediximus generibus masculis contrarie et diuersis inueniuntur in eorum genera te.

Eunuchus malorum est morum stultus est. **De moribus eunuchi.** et corruptorum et presumptuosus. Cum autem castratur non fuerit sed sine testiculis natus uel paruis hic eunuchus apparet cum mulieribus latabundus quam nascitur deterior est. **De agregatione quam necesse est obseruare in significatione et in signis et in iudicatione.**

Oportet ut cum iudicare uolueris non una tantum attendas agregatione et signi signum accipias et iudicias et ipsarum uirtutes et testimonia metiaris. Deinde ad fortiorem ipsorum declina et eorum testimonio iudica. Et si uero quod plures sunt propterea scire debes quod faciei significatio et pectinis et oculorum omnibus aliis significationibus in fortitudine et firmitudine preiudicat.

Incipit liber Isaac de dietis uniuersalibus. Dictio uniuersalis prima quod sit iuuamentum ad sciendum uirtutes nutrientium et medicinarum.

Ulce calidum est licet molestie non sit caliditatis eius caliditatis fortitudo non apparuit nisi cum aliquis eo frequentius incipit uel cum eo uires caliditatis apertius fiunt sicut febres qui colam habent complexionem et qui dulci usi fuerint multa cola rubea. in eo generatur ac sanguinis multitudo et egritudines exitiales fortes que commouent. Opilationes quoque generat et asperitatem in epate et splene precipue si hec membra ad hoc fuerint preparata. Uentris inde fluxus ex eo sequitur et mollificat spiritum. Item pectori quoque confert et pulmoni. Caput inde impinguatur et augmentum spiritui tribuitur. Acetosum similiter est sed uehementis non sit frigiditatis. colam rubeam sanguinem reprimit atque uentrem stringit si stomachus et intestina munda fuerint. Si autem flatus fuerit multitudo uentositas efficit fluxum et corpus infrigidat. Uinum quoque debilitat digestionem et frigiditatem epatis. Nimis uero carnosis membris nocumentum confert et corpus desiccat. Uiride autem appetitum excitat unctuositatem uero stomachi mollificat et uentrem fluere facit et sacietatem affert cum quam habet cibi quantitatem sine necessitate consumit et calefacit maxime tamen febricitantes uel habentes stomachum uel epar calidum. Corpus propterea humectat et lenit. flatum uero auget et coitum reddit ebetem et augmentat somnum. Siccum uero corpus infrigidat et desiccat. Calidum quoque et sanguinis minorem facit. Aliquis cum multotiens utatur. Stomachum quoque confortat sed plurimum constringit et sanguinem generat melancolicum. Amarum calefacit et desiccat fortiter. sanguinem quoque cito adustionem adducit et malitiam colamque rubeam et sanguinem augmentat. Salsum multum plus calefacit quam amarum. Uinum et calorem auget et corpus uelociter inflamat et sanguinem adurit. Ipsum quoque prius in colam rubeam mutat postea in nigram. Insipidum aliud magis nutrit quod equalitati uicinum est. aliud uero quod temperate calefacit et aliud est quod temperate infrigidat. In quo si multa fuerit humiditas humectabit. Sin autem fuerit siccum desiccabit. Cum autem predominium saporum unum alicuius rei adeo fuerit dominatum ut alteri non possit dominio percipi aut si sentitur tamen et acute sentitur. erit tunc ei uicinior operatio secundum quod diximus. Duo autem sapores si equaliter dominati fuerint. operatio eorum composita equaliter secundum hoc. **De uirtutibus seminum de speciebus eorum ex quibus fit panis.**

Triticum temperato est uicinum. Sed caliditati prius attineat quod autem ponderosius inuenitur et solidius maioris nutrimenti est. hominibus quoque omnibus aliis magis conueniens et magis proprium inuenitur. Sanguis et ex eo generatur omni sanguine quod ex aliis generatur grauius temperatior existit. Ordeum quantum est propinquum sed frigiditati attineat cum nutrimentum tritici eo

paucior est et parum. Est enim inflatiuum et infrigidatiuum solutiuum autem uentositatem et egestiones sustinens et colicam patientibus impedit. Calefactus autem et quod extinctum uoluit ad comprensi minoratis confert sanguinem uero colericum et nigre uicinum generat. Frixum tepefactum quod est inter caliditatem et siccitatem uicinum existit et uentrem stringit. Solutis autem patientibus colicam nocet quod licet multum nutriat conueniens tamen non facile descendit nisi coquatur cum aliquo multum unctuositatis habente. Quod quando cum lacte coquitur quod cum cuius comeditur plurimum nutrit et sanguinem augmentat. Fabe temperato propriores existunt sed frigiditati prius pertineat quamuis multum inflantes scotomiam generant caput propterea grauant. Corpus quoque dissolutum totum efficiunt. Grossiorem uero leniunt quando earum apocima bibitur et sine sale comeduntur. Cum aceto autem si comeste fuerint uentrem stringunt. soluens uero uentositatem patientibus et colica uel eruptiua male sunt. Uirides autem fabe humores generant crudos et in stomacho et intestinis augmentant flatum et impius uentositatem excitant. Cicer calidum est inflatiuum urinam et menstrua prouocat et auget spermam unde propterea acuit in stomacho et intestinis multas generat superfluitates. Fabe tamen et cicer si assentur minoris sunt uentositatis. Lenticule frigide sunt et sicce sanguinem generant melancolicum et desiccant. spermam quoque destruunt et sanguinem sedant. Cum caliditatem extinguunt infirmant eum atque oculorum tenebrositatem et multas efficiunt egritudines. cum aliquis ipsis comestis eas frequentius utitur. Quandoque ex eis assantur nimis inflat et magis desiccant. Omnes quoque similiter et sicci qui fabis et lenticulis leuiores minus uel sunt inflatiuum. Ipsorum quoque nutrimentum fabarum ac lentium in tincto minus inuenitur. Lupini grossi sunt et ad digerendum duri. Cum autem dulcorati comeduntur non calefaciunt corpus. Dum uero amari sunt non ad nutriendum sed ad medicinam sunt apti. dissoluunt enim scrofulas et astringunt fortiter quam administrantur non multum dulcorati. Urinam et menstrua prouocant. abortum propterea faciunt et lumbricos et uermes de uentre expellendo educunt. Emoroidarum insuper ora aperiunt. Faseoli inflant et impinguant corpus. urinam quoque et menstrua prouocant et uentrem reddunt mollem. Quod illorum rubei sunt. corpus calefaciunt. capitis efficiunt scotomiam et mala somnia uidere faciunt. Robilie id est cicerule frigide sunt et sicce quam parum nutrientes malum generant sanguinem nimius impedimentum prestant. Panicum atque milium frigida sunt et sicca quamlibet parum nutriunt uentremque constringunt. Dora sicca est que parum nutrit et uentrem stringit.

Panis qui ex tritico fit **De his que fiunt ex tritico et ordeo** pluribus hominibus conuenientior est qui et melior est reddit quam multum sal habet et multum fermenti bene fermentatum et coquitur et cito digeritur et magis subtilior ac tenuis inuenitur. Azimus autem panis digeritur durius tardeque de stomacho descendit quod in uentre dolorem efficiens in renibus lapidem et in epate opilationes creat. Silia ex qua fuit diminuta et ipsum dimata maioris sunt nutrimenti tarde tamen descendunt. Cuius autem farina cito descendit minus nutrit sanguis ex eo generatur melancolie prius attinens. Panis propterea qui in patella coquitur omnibus non bene coctis panis ad digerendum inuenitur durus et in uentre dolorem facit. Cum frequenter comestus patientibus nequit nisi qui multo utitur labore et exercitio. Trita uero panis de ... atque ... et ... et crustula omnia hec sunt ut panis azimus. Uerum tamen quoque hoc cum oleo uel lacte confectum fuerit spongiosius erit et magis ultimum maioris tamen erit nutrimenti. Ordeaceus autem panis tritici panis comparatione frigidior tepidus qui parum existens nutrimenti uentositatem et colicam atque egritudines frigidas facit. uentremque stringit. panis uero nam quod ex aliis fit grauius est frigide nature ex quo ipse fit. In amilo autem uiscositatis quod membra excoriata plana sunt atque lenia inueniuntur. Quod

epiglotti ad pectus lenit cum pultes ex eo cum zuccaro et oleo amigdalino fiunt. sepe autem comesta in epate opilationem creat. Ex aqua et furfure similiter fiunt qui pultes que quandam habentes abstersionem mundificant pulmonem. Aqua vero ordei acute febricitantibus confert et lenit pectus et sitim sedat et ardorem. Simila tritici que fit ex frumento non abluto calorem et sitim extinguit. Est autem que habitudinibus calidis confert. si cum aqua prius abluta. deinde cum aqua mixtum calida ac iterum cum zuccaro mixta bibitur. Simila vero ordeacea magis inflat. Legumen hoc magis nutrit et magis lenit ac temperatior est. **Capitulum de virtute aque**

Aqua naturales meatus conservat humores que cibum subtiliat penetrare facit. Ipsa quia calorem temperando calefactis calidis quia habitudinibus complexionis plus quam vinum convenit. Aqua insipida que et pondere levior est caloreque et frigore velocius suscipit saporem retinens meliorem. Scilicet ad dulcedinem paulo plus inclinatur melior iudicatur. Aqua preterea malum habens saporem aut odorem mala est non est bibenda. Quantum tamen quidam eam in mane bibunt aquam turbidam. aque in epate opilationem facit et in renibus lapidem generat. Salsa est aqua prius ventrem solvit. post vero constringit. si quis eam consuete bibit corpus quia desiccat unde scabiem et ingradias generat. Aqua vero stans et putrida splenem augmentat ac complexionem corrumpit et generat febres. Aqua vero cum nive infrigidata vel que cum hac frigida invenitur stomacho prodest si ieiunus bibitur. sed epar multum infrigidat quam nulli ieiuni bibere presumat non calefactis confert enim eis hoc modo sed si cibum accepta stomachum corroborat et appetitum auget ex qua plurima sufficit quantitas. Aqua vero que ex frigore suo non pervenit ad hoc ut delectetur ventrem inflat et sitim non minuit sed appetitum destruit et corpus adultimum non congrua aqua. Preterea certa quoniam minor redditur eius sulcum in mari est inflativa citius quia descendit. Pluvialis aqua his qui cito incurrunt febres est mala et maxime si longo est tempore que tamen in suis descriptionibus est bona. Aqua et tepida nauseam facit. Aqua autem frigida et calida que quidam bibunt stomacho apprehendentibus nutrimenti superfluitatibus lavatque ventres fortasse solvit. hec autem si frequenter bibatur stomachum corrumpit et debilitat. Aqua et in qua balneatur non est bonum mixtum esse calidam vel frigidam sed convenit ut inter hec duo temperiem teneat. Hec enim temperantis corporibus magna confert. Aqua vero frigida corpus pigerrima corroborat. Calidicum reddit quam prius erat. senibus nocet corpus habitibus debilia. Calida autem aqua fatigatorum tremorem et dolores minuit. et capud mollificat corpusque auget pulcritudinem et ipsius carnes et virium provocat. corpus tamen dissolvit ac sanguinem aquis exire consuevit cito fluere facit. virtute que dicitur. De aquis preterea naturaliter calidis que sunt sulfuree et aluminose nervos calefaciendo frigidis nervorum egritudinibus confert quando eis ingrediuntur patientes scabiem que et pustulas prohibuit. Intestina vero fortiter calefaciunt et precipue epar. Aque vero salse ac armoniaco salite et malum habentes saporem ventrem lavant. cum bibuntur vel in eis sedentia cum emittergantur. Aqua autem calida que super alumen currit emorroidis et mulieribus menstruatis menstruorum patientibus et emorroidibus confert. febrem tamen in aliis generat corporibus. Aque vero naturaliter calide que bulliunt et acuunt colicam dissolvunt et conflatam ventositatem in brachiis inflata et spasmum expelluntur humidum. Aqua que super ferrum currit ex qua extrahitur ferrum magnum habentibus splenem confert. Que vero super terram ex qua fit eis transit complexionis habentibus corruptas putridis comprobatur. **De virtute vini**

Vinum multis modis diversificari et mutari invenitur. secundum saporem

autem frigidum tempus. Vinumque omne quod inebriat corpus calefacit. Vinum autem album et clarum quod non multe tollat aque commixtionem minoris est calefactionis. sed urine est magis provocativum. In colore vero igneum et amarum que maiorem potest amistionem recipere maioris est calefactionis. Nigrum rude et grossum atque dulce minus est potentiae et grossioris est nature. Vinum preterea generaliter stomachum et epar semper calefacit et nutrimentum penetrare facit. Sanguinemque ac carnes et naturalem calorem augmentat. Ipsa est natura suis purgationibus adiuvat. Ideoque digestio fit fortior et superfluitatum expulsio. et earum egestio fit facilis et hoc est causa que sanitas et totius sensus et fortitudo prodeunt et senium tardatur. Vinum preterea animum letificat. sed si superflue in potu sumitur capiti et cerebro et nervis impedimentum facit tremorem que et spasmum nervorum et paralisis et apoplexiam ac mortem generat subitaneam. temperate autem si bibitur multe bonitatis causa in eo consistit et in senibus quam maxime. Vinum vero parum cum pauca commisceatur aqua huius que grossam inveterate solum non sit ventositatem patitur. Quorum stomachus et epar sunt frigidum confert. Vinum vero multum aque habens admixtionem aque his qui ex nimio dolore patiuntur capitis vel inebriantur eo. aut prestat hoc ventrem inflat. Vinum crossum et dulce et novum in interioribus habitudinibus opilationes vel crossitudinem nocivum est. cito autem volentibus impinguari est bonum potest quidem ex nimis passis sed minorem eo habet caliditatem. Quod autem mellis habet admixtionem crosso vino est calidior. secundum mellis multitudinem vel eius paucitatem in ipso existentis. potus de melle factus vehementer est calidus. qui et colere rubee generativus et calidis habitudinibus complexionibus non est congruus. frigidis tamen patientibus egritudinibus confert. Potus qui fit de dactilis vel ficubus est grossus iecori et stomacho malus. et sanguinem inficit et infectionem complexionis generat et precipue si novus et dulcis fuerit. Corpus tamen impinguat et ipsius sanguinem augmentat. **De virtute potuum non inebriantium**

Cervisia de ordeo facta capitis dolorem facit et inflat. Urinam tamen provocat et calorem ex ebrietate reprimit. Que vero de tritico fit cervisia prestat in suis actionibus est mediocris minus tamen inflat. Que autem de pane similagineo conficiatur mentam et apium habens admixta omnibus melior iudicatur. Vinum tamen solis calefactis in dispositionibus et non est bonum. Oximel frigidum que calorem reprimit ac colera rubea. et sanguinem et sedat sitim. cum non multa participat dulcedine. Flegma quia incidit et subtiliat et astringit et opilationes aperit. Urinam preterea provocat. convenit tamen et pectori et asperitati. quod ipse oportet cum multam habet acredinem. Habitibus autem intestina debiles vel in eis aliquid patientibus mali et abrasione laborantibus. Acetum ructu antibus nocumentum prebet et eos ledit qui stomachum et epar frigidum habent. Sirupus iulep est temperatus sed sit frigidi actiones extinguit et sitim guttur lenit et stomacho inflato confert. Febrem acutam cum nive potatur reprimit. Ydromel simplex calidum est et lenitivum frigidis patientibus egritudinibus remedium affert. In eum autem conferre spices apponuntur magis ultimum est in illo et calidius est. Unde et calefactis nocet et frigidis confert ipsius afflatu mundari et calefacit nervos. preterea calorem inducit et coleram commovet rubeam.

Ista que frigida vina dicuntur de passis **De potibus que falso vina dicuntur** vel de zuccaro vel de melle facta si loco vini priusquam bulliant et resideant. bibantur inflationem generant et sitim ac fastidium et vertiginis fluxum faciunt sanguinem quia commovent et coleram rubeam. Quod vero fit de melle cum bene coctum est minus inflat. **De rob iolarum**

Rob iolarum frigidus est. epiglotti quia et gutturi et pectoribus confert frigidis autem malum est ventrem vero solvit. Rob que fit de-

aqua rosacea in qua bulliat post recentes multotiens posite fuerint et quamque iterum fuerint renovate. nauseam facit ventrem vero solvit. Rob de citoniis acetosis stringit ventrem et stomachum confortat et aufert sitim. Rob de malis granatis acetosis simplex vomitum retinet et ventrem stringit et gravitatem et nausie et dolori capitis ex eorum pulsu provenientibus confert. Rob de malis acetosis simplex pulsui cordis et ardori stomachi et nausie remedium affert. Rob de succo uve acerbe coleram rubeam reprimit et sanguinem vehementer ac stomachi ardorem et sitim que ex caliditate procedit sedat ventrem et vomitum constringit. Rob de ribes est sicut rob de succo uve acerbe et propter plus operatur. Rob de succo pomi citrini operatur ut predictum ventrem tamen ut ipsum constringit sed calorem forti istis reprimit et extinguit. Omnia predicta robub quod predictum est et cum pectore et asperitas nocet. Rob de prunis sanguinem et coleram rubeam calorem extinguit et ventrem laxat gutturi et non multum nocet. De carnibus et earum proprietatibus.

Caro omnibus nutrientibus vehementius nutrit. Corpus preterea impinguat et corroborat. Qui autem ea utitur multas habet repletiones. Ideoque frequenter indiget flebotomia et purgationibus si cum ea vinum bibitur. Animalium vero decrepitorum et impinguatorum caro et earum que ducuntur animalium ante partum extrahuntur mala est non enim eorum comestione est utilitas. Que autem inter istas duas media reperitur mediocris existit. Et si fuerit animal multo magis quam alia iuvenis existentis erit humidior et quanto fuerit animal multum in senectute provecti erit siccior. Ultra autem omnis caro calefacit quod febricitantibus et repletionibus patientibus incongrua iudicatur. Caro preterea rubea sine pinguedine maioris est nutrimenti quam que est cum pinguedine. Que et putredines generant superfluitates et stomachum plus corroborant. Caro autem grossa multum laborantibus convenit. Subtilis autem hiis qui predictis sunt contrariis convenit. Edulina caro est temperata nullam in se habet malam commixtionem que temperatum generet sanguinem. Laborantibus tamen non congruit et non oritur sed eligatur eis quia distemperatio huius dispositionis est quia non adeo debilis ut ea vires destruantur nec multum movet adeo multum est et grossum ut ex eo morborum proveniat repletio et grossus generetur sanguis. Sanguis quoque qui ex ea generatur est subtilis et grossus et inter calidum et frigidum existit. Arietina autem caro edulina grossior est unde plus augmentat et plures efficit superfluitates quam in bonitate edulina sequitur carnes. Caprina vero caro arietina carne frigidior est paucas faciens et minus nutriens. Que sanis habentibus complexionem et quibus fit accidit egritudines incongrua existit quibus arietina plus confert. Calidam habentibus complexionem et hiis quibus calere ex repletione solet accidere egritudines plus confert caprina. Caro vaccina grossa est multum quia nutrit sanguinem spissum et grossum generat nec congruit nisi hiis qui multo utuntur exercitio a cuius comestione abstinere debent quibus melancolice accidunt egritudines. Caro arietina calida est et grossa sanguinem crassum generans cum finis admixta ducit. Caro castellina vehementer existens calida admixta generat. Hyrcinum caninum vulva nec comedenda nisi ab hiis qui multum laborant. Inter illas tamen existit vaccina melior. Caro zacel inter silvestres carnes melior est sanguis quoque ex ea generatur paucas efficit superfluitates. Que cum sicca sit mulie actiuz. Yrcorum vero silvestrium caro grossior est ac multum frigidior. Cervina silvestris atque onagrina eadem operatur. Onagrina tamen mani-

festi calefacit. Omnes autem carnes iste sanguinem generant multum. Leporina vero caro licet frigiditate operatur ipsa autem plus alius operatur melancolie generativa existit. de carnibus starnis

Starne caro omnium carnium levior invenitur avium atque hiis qui subtili volunt custodiri regimine convenientior. Post autem istam coturnicis caro secunda in bonitate existit. Que parvam generat superfluitatem non multum calida iudicatur. Caro inde pullorum post istam ponitur. Coturnicis tamen caro melioris generativa sanguinis et spermatis augmentativa. Perdicis caro istis grossior existit ventrem stringit et multum nutrit. Caro alaude que pruina dicitur ventrem stringit cum ut fluere facit. Caro passeris calidissima est luxuriam commovet. Pulli columbini sunt vehementis caliditatis et sanguinem generant inflammatum et cito febre faciunt. Caro anatis plures efficit superfluitates et plus fastidium facit et maioris est caliditatis non tamen plus nutrit quam caro gallinacea. Caro gruis est grossa que tarde digeritur et sanguinem generat melancolicum. Sturnorum caro omnibus grossior iudicatur. Caro fisdis et aliorum avium silvestrium quanto maiori participat rubedini et nigredini tanto calidior et melancolicum sanguinem propriquior iudicatur. Que autem illarum malum habet odorem sanguinis generativa deterioris ideoque comedi nullo modo debet. Volatilium autem caro in fluminibus et lacubus moratium habent odorem deterior iudicatur. De virtutibus membrorum animalium.

Caput est grossum quod multum nutriens calefacit non est comedendum nisi in temporibus frigidis. Ex eo enim multotiens generantur febres et colica multum tamen confortat sanguinem quoque et sperma auget. Cerebrum cum sit frigidum nauseam facit et stomacho nocet quod ab omnibus ipsum comedere volentibus ante sumendum est cibum non catarticum sunt situm calidam habentibus complexionem confert quibus vero frigide solet accidere egritudines non congruit. Medulla inter caliditatem et frigiditatem temperato vicina existit caliditati tamen magis appropinquat que et sperma augmentat et stomachum mollificat. Uber est frigidum et grossum quod licet multum nutriat tarde tamen digeritur. Stomacho vero et epar habentibus calidam confert. Epar calidum est et humidum quod tarde digeritur et grave existit. Renes tarde digeruntur quod non bonum generant sanguinem nec multum dant nutrimentum. Splen malum existens nutrimentum tarde digeritur ac nigrum generat sanguinem. Stomacho tamen confert sed cito sanat. Venter tarde digeritur qui siccior existens parum nutrit et flaticum generat sanguinem. Cor calidum est et durum sicce quod tarde digeritur multum nutrit. Pulmo tarde digeritur parum quia nutrit et est frigidus. Musculi sine lacertis sanguinem multa humiditate humidum generant superfluitates efficiunt qui in se viscositatem retinentes minoris est caliditatis. Caro sine pinguedine rubea videlicet sanguinis sicci est generativa paucas faciens superfluitates magis tamen adipe nutrit. Pinguedo sanguinem generat humidum minus faciens superfluitates minoris tamen est nutrimenti. Caro variata que scilicet inter pinguedinem et macrum existit sanguinem generat temperatum. Cauda est calida que stomacho nocens fastidium facit ac coleram rubeam generat. Cutis frigidum sanguinem generat in quo multa existit viscositas et opilationes facit. Pedes sanguinem generant viscosum quod frigidior ac levior existit quam caro generatur. Animalium anteriora leviora sunt et calidiora. Posteriora vero sunt frigidiora. De virtutibus aliorum exercitificio

Caro sub prunas assata multum nutrit corpus namque corroborat et velociter nutrit habet et eius quod multum sanguinis fluxum compescit confert. Tarde tamen digeritur atque vix aut numquam tota digeritur

omnino que nondum post alium sumitur est cibum non cum eo quod sumitur est cibus. post cum commestiones sumitur [illegible] non est in ipsa quantitate non magnam cogatur necessitate. Caro autem cum pinguedine sua fastidium et de stomacho tarde descendit cum nutrimentum validum est. Gravior tamen est ea que super prunas assatur. Que autem frigitur multo levior est et digestibilior. Caro que in patellis posita in furno coquitur mala est preterea tamen nutrit. acide ructuationibus confert. Universaliter autem omnis mortariorum ac patellarum species plurimum prestat nutrimentum respectu ciborum in humidum habentibus multos humores confert, et corpora sua subtiliare et desiccare volentibus auxilium prestat. Caro que in veru assatur grossa est et multum cum laude nutrimentum. Que non digeritur nisi cum stomacho invenit robustum et calidum venientem frigit et hoc fieri cum ea ratione illud que est pingue non comedatur. Simbagi ante cenam cibum comedi debet cum resolutiva ventris sint amplexa ex eo cum colica sepe accidere tamen qui cum multis comedere [illegible] post cum commestionem aqua in potu sumitur [illegible]. Triticea cocta quoniam album sit et que pulsionibus [illegible] plus nutrit et maxime si cum lacte coctum fuerit. Et his qui nutrimentum indigent aliquantum confert et que corpora desiccant grossitudine. calidis quoque naturis et macris non qui multum laborant et exercitantur auxilium prestat. Cibus res vero hic habitum quas cito replet venas et febres et arterie inducere dolorem. lapides quoque in eorum renibus atque flegmaticis et magis generant [illegible].
Caro cum aqua cocta postea cum amiserit acetum est fru. que sanguinem et colera rubea temperat et calidum habentibus [illegible] non his qui in epate opilationes et yctericia et febres patiuntur confert. Flomacus que habitum prestat. his vero qui ictericiam auferunt vel qui in [illegible] patiuntur vel qui [illegible] habent magis et debilia necesse est. habent enim corpora roborare et impinguare nocumentum tribuit. Desiccat est et subtiliat. Carnium vero et sanguinis habitibus multitudine et his qui sanguinis et colere [illegible]. multitudo nocet congruit et frigit. Caro cum aqua cocta et infusa cum uve acerbe succo amiscetur. fit est que et sanguinem et colera rubea temperant conveniens frigit. Vero tamen non subtiliat si opilationes aperit ut predicta caro cum aceto facit cum assatur tamen. Caro cocta cum rubes sumac vel [illegible] est que mestative confert quam cum cucurbita vel portulaca vel citroli et his similia ei amiscentur. Omnia vero hec et caro superdicta cum aceto sumptum pectoris habentibus asperitate nocet. Caro autem cum acetosa cocta temperate nutrit stomacho que et epati confert. que cum caro sumpta predicta cum aceto temperate bonitate inest hanc nullum enim retinet nutrimentum. Caro cocta cum tritico et lacte grossa est que et multum nutrit. et calidis naturis et macris congruit. Quibus vero flatice ex macie accidit egritudines [illegible]. Sed quibus febres acute ac ethice conficiente accidit habitum prestat. Caro cocta cum lacte aceto se similis est ei que cum lacte coquitur et tritico. Caro cocta cum aqua ordei hec illa est cum qua suc ponitur acerbe uve. hec tamen inflativa fit. Caro cocta cum ovis et pipere semper calida est et temperate est calida venalis que et corpora corroborat et plus omnibus cibis nutrit. dissiciatur tamen secundum quantitatem ammixtionis calidarum specierum. secundum quod habet eas ammixtas. Vel non hec prestat spermatis et sanguinem augmentat. corpora et robustum reddit et humectat et pulcrum et forte et grossum efficit. Infestative fastidium generat et calefacit et lapidem creat. Diversitate [illegible]

Pelides multum nutrit in stomacho tamen diu morantur etiam que inter ipso in epate opilationes creat. guttam vero et pulmoni si non corpora habentibus debile ac vanum confert. Caulites pheludes levi existit nimium tamen nutrit atque magis adgeneratione oppilationis in epate est longinquum. Anahubi est sic pheludes non quia ideo post sisamum multum nutrit corpora valde robustum reddit sanguinem quoque et spermatum augmentat. Cathus est grosse nature que fastidium facit et corpora impinguat. Lecaringi est contrarius. levius tamen plus his in [illegible]. Culenige calefacit et sitim generat ructus que fumosos generat. Ubi autem omnia que de mille fiunt sanguinem augmentant et spermata corpora que impinguant. epati quoque et spleni que est repletionibus [illegible] apta fit prestat nocumentum. Facti quoque et plurimum confert medulle que et cerebro augmentum tribuunt. Que omnia si loco mellis [illegible] habent. minus reddunt calida quam cum ex mille fiunt. Amiculita predicta que in eis est amiserit. plus conferens olim amicabimus. Ea vero que de mille cum nucibus vel fisticis similitate confecta fuerint superflue calida. De ovis. que meliora et convenientiora sunt.

Ova plus aliis convenientia galline sunt et perdicis plusque ova anatis in bonitate existunt licet malum efficiant nutrimentum. Alia vero ova sic illa que sunt primarum avium et magis commestibilia non sunt non ea [illegible]. Duo vero ovarum species [illegible] gallinarum videlicet et perdicis sperma valde augmentant et coitum stimulando incitant. Anserum autem ova fastidium faciunt grave habentibus odorem. licet galline et perdicis ova temperata sint et convenientia. Vitellus quoque omnium in caliditate temperatus existens bonum nutrit. Album vero frigidum est et viscosum duriusque digeritur sanguisque ex eo generatur non est laudabilis. Ova cum elixantur et dura fiunt plus nutriunt ad digerendum tamen sunt duriora tardius quoque de stomacho descendunt. Sorbilia vero ad descendendum velocia his a quibus sanguis fluxit multitudo [illegible] vires fieri immune conferunt. Tremula vero que nec dura sunt nec mollia inter illa duo media existunt. Ova predicta congruentie plurimis asperitatem leniunt ex quibus sanguis temperatur et multum [illegible] generant. Ipsa quoque cum non [illegible] nimis tenent quibus valde pinguis uti non debet.

De lacte et iuvamento et nocumento ipsius et de his que ex lacte fiunt.

Lac recens cum ultra temperamento medium existit licet fluxum et humiditati semper appropinquet que corpora humectat et impinguat. Ethicis insuper ac tisicis necnon sicce tussi et ardori urine ex quibus urina quantum vel quam calculo [illegible] auxilium prestat. Corporibus siccis optime tribuit nutrimentum et ad tempie adducit sanguinem et sperma augmentat ei tamen confusio est velox. Ova sunt acute febrientibus vel quibus capitis dolor ex humore acuto levius que ac quibus fit ex consuetudine accidit egritudines nullo modo est tribuendum. Quod multiplex diversificari invenitur videlicet secundum animalia species ac secundum eius etatem. secundum loca in quibus quoque possint ac secundum proprietate sui temporis [illegible]. Vaccinum enim lac omni lacte cuilibet alterius animalis crossius videatur que bovibus sui corpora pinguedinem adipisci volentibus conveniens existit. Asininum omni lacte subtilius invenitur quod in ptisi et peripleumonia patientibus dandum est. Caprinum vero lac inter hec duo temperate tenetur. Secundum omnium plerisque aliquid aliud precedit superfluitates. Camelinum predicta dolorem sepe patientibus dandum est et oppilationes habentibus [illegible]. Lac [illegible] pinguium et invenitur que discurrendo bonas pascuit erbas et potum vicina adhuc existunt temperamentum melius videatur. Quod autem hinc dictum est [illegible]. Lac invenitur mora ad minimum per viii. [illegible] dies vii et pingue efficiet quod arabice [illegible] setec.
Lac recens frigidus est quod calore exstinguens ante cenam comedi

nota quibus conferat lac

[illegible] y . i. asso. lac dare [illegible] cap[itis] dolentibus [illegible]

debet cibum. tamen in die laboris et caloris. [R]aib non ferens in isto enim frustra est que stomacho calido atque calidis naturam convenientis existens nimis ac frigidis egritudinibus nocent. [L]ac autem quod post butirum extractum remanet malum fluxum ventris ex acumine colere patientibus corporibus habentibus macium et debile confert. [Q]uod adhuc melius est si ferrum ignitum totiens in eo post butirum extractum extinguatur. [Q]uod adipiscitur hoc est in principium et fluxum ventris ex colera rubea acumine ac intestinis vulnera patientibus utile existit. ¶ [S]erum colam expellit rubeam. scabiei quoque atque ei cum pustulis. similiter sahaphati pruritie et ei atque cum fortis vini potu necnon auxilium prebet. [A]pozima asperitati cutis et impetigine patientibus similiter rubori faciei .i. sahafati sicce cum cutis grossitudine et pustulis siccis et asperis que fiunt cum eo auxiliatur. fastidium tamen facit atque supra adhoc stomachi ascendit. ¶ [B]utirum coctum stomachum debilitat et cum mollificat asperitatem que ex eo fit emptoris. modo sibi quoque vitrum atque acutis venenis acutis similis confert. [Q]uod autem in comestione usus fuit flaticas patitur egritudines. [N]utribili quoque omnibus unctuosis atque maioris existunt intrinsecus nutrientis. ¶ [C]aseus recens frigidus est et crossus que augmentatiuus existens adustiones reprimit stomachi necnon naturam frigidus bonum dicitur. [V]etus autem secundum vetustatem quantitate diversus significat. [Q]ui est acuti saporis est calidus est adurens et sitim faciens et male nutriens. [D]euinitum post comestionem parva ex eo sumatur quantitas hoc stomachi corroborat satietatem quoque facit nimiam ac fastidium que ex dulcibus et unctuosis in hore stomachi pervenerunt ab his aufert. [D]ummodo tamen oportet ut recens dimictatur et vetus. lac siliquis spissum omnino intridum est generat enim lapidem in renibus eo utentium. [L]ac coagolatum fastidium facit et grave existens adpetitum non irritat ut caseus nec sitim facit. [Q]uod si re ponere lacte atque caseo unctuosis sentitur [M]a sal infusum fortem et sitim et colam rubeam reprimit. nervis autem et frigidis egritudinibus malum est. [S]erum lactis acetosum nimis minus probatur impedimentum quam masal. de uirtute piscium.

[P]isces recentes frigidi sunt et humidi. omnis vero pisces ad digerendum sunt duri. et in stomacho longam faciunt moram. sitim vero creant sanguis autem ex recentibus generatur flaticus. [H]ii autem pisces corpora humectant et spermam augent. qui colicis atque his quibus frigide accidentes solent egritudines mali existunt. [C]omplexionibus habentibus calidam et his quibus colam rubeam dominatur conferunt licet eorum nutrimentum omnino sit malum. [C]um aliis piscibus institis ad colera rubee extinctionem sunt meliores [P]isces enim semper in stomacho longam facientes moram sitim quoque generantes malas in corporibus cumulat viscositates ex quibus multe proveniunt egritudines [O]mnibus autem piscibus origine et bonitate meliores et eis similes postremo quoque illi sunt eligendi. [P]isces quorum caro non est viscosa. nec multum crossa nec gravem habens odorem nec cito putrefaciens. [I]pse in super nec in lacubus nec in paludibus nec in locis sordidis habentibus sint capti nec in luto malum odorem habente nec in aqua habente estum sint nutriti. nec mari sunt. [H]ii enim pisces omnibus sunt meliores. [Q]uod vero his contrarium deteriores [S]alliti autem pisces nullo modo sunt comedendi non in die quo ad se medicam voluit .i. cum vomere vult. [S]i tamen eos ad appetit primum ex eis sumatur quantitas [Q]ui cum rebus unctuositatem habentibus et satietatem facientibus sic [illegible] [I]psi quoque si ita ut sint vel in aqua salita positi comedantur appetitum parum corroborant [C]octi autem salti pisces et fine ii destructores duorum phlegmatum predictorum in se retinent nec est. sint nec calorem generant extinctores nec subtiliatores nec incisores efficiuntur. [Q]ui in stomacho facientes moram sitim generant. de rebus et seminibus et speciebus coquine necessariis. capitulum

[S]al calidus est et siccus est et siccat qui cibum aufert fastidiendi nocumentum subtiliat et appetitum excitat et acuit. [C]orpora preterea sanguine qui multum ex eo sumunt adurit. [V]isum quoque debilitat et spermam minuit et pruritum generat et scabiem. [A]cetum frigidum est et siccum quod et in imagine inficit et virtute destruit spermam quoque minuit. colam rubeam corroborat. [R]ubeam vero colam ac sanguinem debilitat cibosque quibus admiscetur subtiliat. [C]onfectia totum quod sal operatur licet fortior sit et subtilior. [Q]ue et ventrem laxat et viscositatem incidit. cibosque subtiliat crossos sitimque facit et stomachum et epar calefacit. ¶ [P]iper cibum digerit et ventositatem dissolvit vehementer calidum existens et siccum. [Q]uod stomachum calefacit et epar. [C]uius caliditas cum ut dicitur est fortis existit corpora habentibus calidam et precipue in estate nocumentum prebet. ¶ [C]oriandrum frigidum est et siccum cuius natura ut quod nutrire debet in stomacho tam diu moram faciat in stomacho quousque ei compleatur digestio. ideo quoque oportet ut non de eo nisi grosse nature prestetur. ¶ [C]iminum calidum est et siccum quod digestioni auxilium prebet inflationes dissolvit minus tamen quam piper. ¶ [C]arui in calidum et siccum. sic ciminum existit habilior tamen et convenientior atque stomacho est ventrem quoque stringit. ¶ [R]os marinum calidus est et siccum quod digestionem adiuvat ventositates dissolvit et inflationes. [A]nisum calidum est et siccum quod in stomacho diu moratum inflationes non dissolvit luxuriam tamen commovet. ¶ [O]riganum calidum est et siccum quod valens generi stomachi habile multum astomacho diligitur excitat enim appetitum et ventositatem expellit. ¶ [C]innamomum calidum est et siccum quod stomachum et epar roborando digestionem adiuvat et ventositatem expellit. ¶ [G]allica calidum est et siccum quod ventositatem dissolvit et digestionem adiuvat. ¶ [C]innamomum quoque cinamomi omnino minus existit licet sit debilius. [M]aroth calidum est et siccum et stomachum corroborat atque epar. de oleribus

[L]actuca frigida est et humida que administratur ex eis in decoctione. [L]actuca stomachi ardorem reprimit et spermam minuit somnumque facit [E]ndivia frigida existens extinctores male gignunt caliditatis que stomachi et epatis ardoribus confert opilationes quoque dissolvit. ¶ [P]orrum calidum est et siccum quod licet appetitum aliquid tribuat capitis tamen dolorem facit somnia quoque mala dominunt et his qui cefalicam passionem soliti sunt et qui a calore leduntur malum existit. ¶ [C]oriandrum recens frigidum est de quo non multa sumenda est quantitas forsitam timendum ex eo sequitur quantitatis causa eadem que in lactuca oportet. [D]ummodo tamen ipsum non humectetur. [E]ruca calida est que inflativa existens capitis creat dolorem tarde digeritur licet virgam erigere faciat. [N]asturtium calidum est et siccum. appetitum adiuvat licet inflationes et capitis faciat dolorem. digestionem tamen preterea tardat. ¶ [F]enugrecum est inflationes non faciens. [A]rtemisia gravem dolorem facit capitis que calida existit et inflativa ¶ [T]arita calida est et sicca que et subtiliat et ventositatem et inflationes dissolvit. [C]operlis a. c. est que subtiliativa existens. cordis patientibus tremores contulit et inflammationes faciens virgam erigit desiderium comedendi tribuit. vomitumque aufert et singultum. ¶ [A]lbedagi calidum est quod et dolorem facit capitis et male nutrit. cuius comestio non tentis usibus conturbat quoniam grossum multum nutrit. spermam non ac lac desiccat horum tamen stomachi confert corroborat est ipsum et cordi auxiliatur. [A]pium labilloritum est calidum quod opilationes aperiens inflat luxuriam commovet et malo odori horis remedium tribuit usum est comedendum ut scorpionum timeatur punctura. ¶ [A]pium aromaticum est siccum sic predictum licet subtili et forti operatur. ¶ [A]llia calida sunt et sicca hec sitim auferunt libidinem efficiunt et ventositatem expellunt et corpora calefaciunt. Regionibus ac temporibus et corporibus calidis nocumentum prestant. convenientia nulla que illis sit contraria. ¶ [C]epe calidum

3

sunt et sicce que sitim faciunt et appetitum adiuvant libidinibus augmen
tum prebent dolorem preterea capitis faciunt. si cruda comedantur stomacho
quoque generant humores superfluos atque flegma. Ozimel agreste
domestice filis existit subtili tamen est et forti optime. Artes
calida est stomacho congruunt. Caulis romani et caulis domestica que ispidalis
dicitur caulis est calida et sicca. qui colera generans nigram somnia mala in
vere facit et ebrietatem aufert. Ipsa vel tridu eadem operatur sed mi
noris sit caliditatis. Alii preterea inveniuntur caules qui mosadali
et ameden vocati sed frigidiores existunt quorum opere quod augmentat. Coxe
longia calida et multum sicca que et coleram nigram et sanguinem adurit
et in homine pustulas facit si quis ea usus fuerit. si vero cum aceto co
quatur in homine pustulas non facit. sed coleram rubeam reprimit fortiter. epatis ac
splenis aperit opilationes. cuius comestionis modus deterior est quam cruda
comedatur post quem est modus in quo comedendi assata. Sed post hec
vero est ille modus quo in patella coquitur. Napi calidi sunt et humidi que inflationes
et crudum generant flegma. sperma quoque acuunt atque genitalis et pectoris le
nitatem efficiunt. Renes et dorsum calefaciunt. Bautie calide sunt
et inflative que et dure digeruntur ac spermatis acuitate tribuunt. urinam
quoque expellunt. Spargi calidi sunt et humidi qui spermati augmentum tri
buentes renes calefaciunt stomacho non sunt congrui immo nausiam aliquando
efficiunt. Tuberi frigida sunt et grossa flegma quoque generant crudumque que
ex eis rubeam habent mala existunt quorum quidem homines strangulant
et occidunt. Que autem exilis bona existunt viscosum in corpore generant
flegma. Callocasia calida sunt appetitum adiuvant spermati augmentum tribu
unt urinam provocantia sive expulsiva existunt. sudoris quoque feto
rem aufert. cum ex eis fiunt quantitas et renes calefaciunt.
Gosie sunt frigida que tuberibus propinque existentia minus sunt frigida atque eis
meliora. Fesle est frigidum et humidum. quod algosie vicinum existunt. Ca
cea calida et inflativa est quod sperma augens dolorem capitis et nau
siam facit. Sahar calidum est et siccum. stomachoque atque epar robusta red
dit. Talea frigida est et sicca que stomachum faciendo robustum desiccat
et sanguinis ebullitionem reprimit. Sicle calide sunt stomacho que male
existentes fluxum faciunt ventrem et flegma incidunt. Afir genus
portulace frigidus existens sitim aufert. Portulaca frigida est in sin
mala existit que sitim et adustionem extinguens ventrem stringit
que dentium aufert congelationem et colere rubee superfluitatem habentibus hi
qui ex colera rubea fluxum patiuntur ventris sperma quoque minuunt. Atri
plices frigidi sunt et humidi qui ventres mollificantes bene nutriunt icteri
cis et calidum habentibus epar beneficium prestant. Atri sive bliti atri
plicibus vicinantur caliores tamen minus et humidi existunt. Malva autem
plicibus vicina existit sed eis est lenior. Spinachia sunt tem
perata que gutturi et pulmoni et stomacho congruentia ventrem leniunt quorum
nutrimentum bonum est et optimum. Corrigiola calida existit que stomacho ma
la existens ventris facit fluxum et nausiam efficit et angustiam.
Acetosa frigida est et sicca que et ventrem stringit et stomachi extraxit coleram
rubeam et sic extinguit. Cucurbita frigida est et humida que stomacho ma
la existens appetitum destruit. sitimque sedat et epatis et stomachi ardorem
extinguit quam in eis habitat calor. Anetum calidum est que stomacho in
veniens nausiam facit lac quoque augmentat et ventrem lenit. Ra
fanus calidus est et grossus qui in stomacho longum faciens moram flegma inci
dit et cibum ad hos elevat stomachi vomitumque commovet. cuius folia
cibum digerunt et appetitum confortant quam ex eis parum sumitur.
Reneum fluxum facit ventris epatis et splenis opilationes aperit.
Enula calida est et sicca que stomacho multis humoribus repleto bona existens
epatis et splenis aperit opilationes que autem ex ea multum comedit sanguis
patitur corruptionem et spermatis incurret minorationem. ∞∞∞∞∞—∘

Garus calidus est et siccus. De virtutibus et complexione Giar et arbor calarum
sitim facit ventrem stomachi inflatum purgat maloque hominis odori bene
situm prestat. Asanetu calidus est et siccus que sitim faciendo stomachum que ab
undando agrosso purgat flegmate eo tamen utentis sanguis corrumpitur
atque ex eis exeunt stabiles et et similes generant egritudines. Kebtho
re calidi sunt qui appetitum comedendi facientes sitim prestant stomachum
que mundant et ad spermatis emissionem stimulant. Bimekoith
calidi sunt qui stomachi humorem abradentes sitim faciunt. Capparis sal
muria condita calida est et sicca que stomacho mala existens sitim inducit
et corporis maciem facit. Auden sal conditum vehementer calidum existens
dolorem facit capitis stomachoque multis repleto humoribus et cum diguntur valde
dulsa aufert prestat. Anetum sale conditum calidum est quod vomitum volenti
congruit et quam post cibum comeditur obest. Alii omnium istorum sale con
ditorum virtus est ut eorum ex quibus fuerint virtutes existunt que preterea ex
sale et putrefactione sunt adipiscuntur. nam in qua superflua siccitas et cali
ditas et acuitas existunt. Omnia vero que ex aceto conduntur multum ex ipso
acquirunt siccitatem et subtilitatem epar quoque infrigidant. Capparis que cum
aceto conduntur minus calida est. ea que in salmuria posita est opilationi
epatis et splenis congruit. Cepe aceto condite nec calefaciunt nec
infrigidant nec sitim faciunt. neque adiuvant appetitum. Cauli et cucu
meres aceto conditi vehementer infrigidant atque cum subtiles existunt.
Omnia autem aceto vel salmuria condita inguente asperitate habentibus
nociva existunt. Salmuria preterea condita eis quibus scabies et pru
ritus et sahafati accidunt inveniuntur nociva atque quibus egritudini
bus periculosis similes evenire solent que ex sanguinis adustione et ipsi ge
neratur corruptione. Sinapi calidum existit fortiter et acutum que et
flegma abscidit et stomachum et epar calefacit ipsum preterea sepe comedendum non
est eis namque calor fortis existit nec comedi debet nisi admisceatur
nutrientibus et grossis. Napi cum aceto conditi frigidi existunt que licet inflationes
non generent faciant coleram rubeam tamen extinguunt. Oliva condita calida sunt et siccae
que si in cibo comedantur ventrem movent et hos stomachi robustum reddunt.
Olive autem de oleo caliores sunt que et hos stomachi minus corroborant ac ven
trem minus fluere faciunt. Stinga aceto condita calefacit et digestionem
adiuvat. Brucum que salsum non sunt parum calefaciunt et inflationem
existentes sperma augmentant. salsi vero plus calefaciunt et sitim
faciunt et sunt mali nutrimenti sanguinemque adurunt. Salsa que
ex aceto et karub cibum digerunt et non multum calefacit que vero ex allio fit
vel sinapi in qua non ponitur acetum calidissima est. Illa vero in qua lac
tis acetosi sunt ponitur eorum reprimit calorem. Phege fegegi. cal
est humorem que qui ex ea fit malus est. que et nervos impedit et
inflationem facit. capitulum de fructibus.

Dactili calidi sunt et humidi et grossi multique nutrimenti. Qui si in
comestione multa accipiat ulli sanguinem in membris generant
corpusque deterius corrumpunt sanguinem quoque ac flegma crescere faciunt. Ko
rab minus calidi sunt quam dactili qui leniti existentes stomachum leniu
facit. Que multum calide sunt minoris tamen sunt caliditatis quam dactili
li nec opilationes ut ipsi faciunt inflative vero sunt et ventrem movent.
et corpus velociter impinguant unde quoque crectionem augmentant que autem ex eis
cortice habent subtilem citius descendunt minus inflant. hii comestione igitur opti
mum. Sed ille in quibus existit acetositas non calefaciunt immo
cum aqua frigida ablute et ante cibum comeste calorem quoque extinguunt. Acce
be vero uve que et ventrem stringunt et coleram rubeam reprimunt
ac sanguinem et sunt frigide. Que vero passe incalescere sunt temperate et
bene nutrientes opilationes ut dactili non faciunt licet ipsi fortius et plus
nutriant. Ficus calide sunt que cum sunt recentes ventrem inflant
et leniunt non malum creantes. sicce vero multum nutriunt et calefaciunt.

quar multus usus pruritu(m) et pediclos creat. Ventrem
q(ue) leniunt q(ua)n(do) an(te) cibu(m) comedunt. Iunibes cali s(un)t q(uia) s(tomac)o
mali existentes nausia(m) faciunt et subtiliores nature sunt
q(ua)m sic citiusq(ue) descendunt. Musa cali(da) e(st) q(uia) cu(m) s(tomac)o mala
fastidiu(m) facit citraque incolaris cutiu(m) in. appetitu(m) q(uia) aufert
et ventre(m) lenit et urinam provocat ardore(m) qui in mictu sentit(ur)
aufert. ac tussi auxiliu(m) p(re)bet. Mala granata dulcia
n(on) infrig(idant) s(ed) inflatores et sitim gen(er)ant et ventrem lenit.
nō cau̅ i granat̄. Acetosa v(er)o pectoris asp(er)itate(m) faciunt s(tomac)o et epar iuvant
epar t(ame)n sp(eci)e. Que cole(ram) ru(beam) ac sanguinis calore(m) extingue(n)
tia febre(m) rep(ri)munt et vomitu(m). Citonia dulcia sunt et ace
tosa adh(uc) sunt fortiora appetitu(m) in(super) excitant. q(ue) p(ro)petas e(st)
ventre(m) stringe(re) h(ic) aut(em) si post cibu(m) comedant(ur). stercus cito d(e)
scendere faciunt atque ventositate(m) expellunt. an(te) cibu(m) si come
dant(ur) totu(m) istud p(ro)hibet. Illa aut(em) q(ue) acetosiora sentiunt(ur) inven
tus constrictive sunt fortiora. Pira q(ue) mitiu(m) s(un)t dulcia n(on) ist(ud)
o(mn)i(n)o t(ame)n ventre(m) stringunt sive p(ost) cibu(m) comedunt(ur). si enim come
sta stercus cito expellunt. post cuius expulsione(m) eor(um) e(st) fi
nis ventre(m) stringe(re). Pini aut(em) semen. i. pinea l(icet) ma
ioris sint nutrim(en)ti t(ame)n p(ro)venientis constrictive fortiora existunt
et siti(m) sedat plus. Sorbe frig(ide) sunt q(ue) et ventre(m) stringunt
et cole(ram) ru(beam) rep(ri)munt. Malue f(rigid)e sunt et sicce q(ue) ventrem
stringunt cole(ram) ru(beam) rep(ri)munt. q(ue) v(er)o crocus s(un)t dulces adh(uc) s(un)t
debiliora. Mora q(ue) s(un)t dulcia i(n) calore s(un)t t(em)p(er)ata et i(n) s(tomac)o fasti
diu(m) faciunt. Acetosa v(er)o fr(igid)a sunt q(ue) et ventre(m) commovet et
sanguine(m) fortit(er) rep(ri)munt. Poma fr(igid)a s(un)t acetosiora
et mag(is) stringentia q(uia) l(icet) hor(um) confortant s(tomac)o t(ame)n ventositatib(us) replet. Pruna fr(igid)a sunt q(ue) l(icet) ventre(m) moveant co
le(ram) ru(beam) t(ame)n rep(ri)munt et appetitu(m) aufert. Persica fr(igid)a sunt
et grossa q(uia) l(icet) ardori conferunt s(tomac)o diu t(ame)n descendunt dum
q(ue) in sanguine(m) conv(er)tunt(ur). Quar(um) aut(em) cor(um) esu(m) fuit usus febru(m)
flatium incurrit generator. Crisomula fr(igid)a s(un)t q(ue) ventre(m) co
movent et inflant et cole(ram) ru(beam) rep(ri)munt s(ed) p(ro)p(ter) ea debilitant
et extinguendo calore(m) q(ui)b(us) q(ui) frequent(er) usus fuit in egritudine(m) t(em)p(or)e
patientur. Ribes fr(igid)u(m) e(st) q(uia) ventre(m) constringit et cole(ram) rubea(m)
et sanguine(m) extingunt. Melones dulces i(n) cole(ra) ru(bea) ver
tunt(ur) alio v(er)o siti(m) sedant et humectant et urina(m) provocant. me
lonib(us) aut(em) siq(ui)s multu(m) usus fuit patiet(ur) passio(n)e colica(m).
Cucumeres et citruli fr(igid)i sunt qui et siti(m) aufert s(tomac)o infrinunt
et urina(m) provocant. Glandes fr(igid)e sunt et sicce q(ue) ventre(m) con
stringunt et urina(m). Castanee meliores glandib(us) nutriunt
min(us) et constringunt. Nuces cal(ide) s(un)t q(ue) in hore vesticas fa
ciunt et generant dolore(m). Amigdale dulces i(n) calore s(un)t
temp(er)ate q(ue) l(icet) lenitate(m) gutturis faciant. graves t(ame)n existunt
du(m) q(ue) in s(tomac)o morant(ur) ventre(m) ip(su)m n(on) solvunt opilo(nes) n(on) faci
unt. Am(ar)e et opilo(nes) aperiunt et urina(m) retardant op(er)a ardore(m)
et cu(m) succo comeste sp(er)ma augmentant. Fistici calidiores
existunt amigdal(is) et epatis aperiunt opilo(nes). Avellane nuci
b(us) min(us) s(un)t cal(ide) graviores q(ue) ip(s)is existunt. q(ue) ad s(tomac)o provo
mi
puctatis beneficiu(m) p(re)stat. Natagul cal(ide) s(un)t q(ue) et sp(er)ma aug
mentant et renes calefaciunt et ea q(ue) s(un)t i(n) circuitu cor(dis). Cam
ozulanu(m) cal(idum) e(st) q(uia) sp(er)mati augmentu(m) et renes calefacit
et impinguat eos et mestrua provocat. Fassasa gramina cal(ide)
s(un)t q(ue) et sp(er)ma augent et cor impinguat. Puru(m) fructu(m) m(u)l
tu(m) calefacit cor qui mali sunt i(n)mbris tumore(m) patien
tib(us) et asmaticis confert sp(er)ma q(ue) auget. Kafal cal(idum) e(st)
q(uia) et sp(er)ma augent et dolore(m) faciunt capitis. Tirangel ca
l(ida) sunt et sp(er)ma augent. Canabin semen cal(idum) q(uia) dolore(m) fa
ciunt. Cufurin semen calidu(m) e(st) q(ui) et fastidiu(m) sine malu(m) i(n) ho(minibus)
generant hodore(m) s(tomac)o q(ue) mollificat et ventre(m) lenit. Papa
veris albi semen fr(igidu)m e(st) q(ue) gutturi et pectori bonu(m) existit son
nu(m) auget. Bolu(m) fr(igidu)m s(un)t et sicca q(ue) et ventre(m) stringunt et
vomitu(m) abstinet. Cubebe i(n) cal(ore) sunt t(em)p(er)ate et sunt bone
gutturi et pectori sanguinis q(ue) acuitate(m) p(ro)p(ter) extinguunt.
Siliq(ue) q(ue) in terra nascunt(ur). Jerosolimitana t(em)p(er)atu(m) h(abe)nt ca
lore(m) ventre(m)q(ue) stringunt q(ue) v(er)o in aliis nascunt(ur) t(er)ris viciinis
constrictioris fortioris existunt in(de) in eis e(st) caliditas. Lutu(m) come
dendu(m) fr(igidu)m q(uia) hec s(tomac)o robustu(m) faciens fastidiu(m) q(ue) post co
mestione(m) s(un)t aufert et i(n) hodore bonu(m) efficit odore(m) q(ue) ex
ceco magis incuria comedit quantitate(m) epatis opilo(nes) et sue
opilo(n)is p(ro)tinet corruptor. Lutu(m) leve cal(idum) q(uia) incipe opilo(nes)
generant et splene(m) ingrossat et destruit appetitu(m) et sordidat
s(tomac)o. Pe(r) cum dum cali s(un)t qui generant et ventre(m) et vesica(m) le
niores ea q(ue) in circuitu renu(m) s(un)t calefaciunt. Mel calidu(m)
e(st) citraque incolaris ventris in. atq(ue) fla(ti) q(ui) leviendo destruunt
qui senib(us) ac h(abe)ntib(us) frigidas complexio(nes) confert. In estate aut(em) q(ui) q(ui)
t(ame)n h(abe)nt complexio(nes) calidas et siccas malu(m) existit. Cucer generant
et ventre(m) lenit in(de) calefacit n(on) paru(m) s(ed). Temmabin cal(idum)
e(st) solvit ventre(m) et gutturi lenit. **De erbis et ar**
boribus.

Sesabzan calidum acutum q(uia) q(uo)q(ue) ip(s)a aqua
torat ru(beam) infirmit ac sompnu(m) provocat. Maiorana cal(ida)
e(st) et subtil(is) o(mn)ib(us) frig(idis) passio(n)ib(us) q(ue) i(n) cerebro p(ro)ficiens. Se
men cal(idum) e(st) et subtile. Rosa fr(igid)a e(st) capitis q(ue) dolore(m) ex
caliditate p(ro)venientem removet et crapula(m) aufert reumatis
m(odo) t(ame)n et stricturis induat. Viole fr(igid)e s(un)t ac sompnifere
que capitis dolore(m) ac calore(m) s(tomac)i sedant. Mirt(us) fr(igid)a e(st)
et sicca q(ue) debilia m(em)bra reddit robustiora. q(uia) s(un)t ea ep(ith)i
mat(a). Poma citrina corticis h(abe)nt calos et subtiles. Quo
cuio l(icet) sit t(em)p(er)ata ad digerendu(m) t(ame)n e(st) grossa. Acetu(m) eor(um) fr(igidu)m
e(st) et siccu(m). cole(ram) ru(beam) rep(ri)mit. Semina aut(em) cor(um) o(mn)ib(us) venis
utilia existunt. Mandragari fr(igid)a p(er) q(ue) incipe generandi
ne et siber efluit comesta v(er)o nausia(m) ac vomitu(m) i(n)ducit
et faciunt siber atq(ue) fortiter insiciunt. Nenufar frige
atq(ue) sompnifer dolore(m) capitis sedat h(ab)et hoie(m) e(st) cal(ida) gravi
dine(m) facit capitis et facit siber. Sticados calidus e(st) et
siccus qui nares h(abe)ntib(us) opilatas remediu(m) p(re)stat. Be
usu(m). i. sabuco domestic(us) cal(ida) e(st) et sicca. q(ue) opilo(nes) et do
lori capitis ex frig(idi)tate vel grossa ventositate accidentis p(ro)
ficit cerebru(m) robustu(m) efficit. Nestrun. i. sambuc(us)
silvestris cal(ida) e(st) et sicca q(ue) q(ui) cole(ram) h(abe)ntib(us) complexio(nes) capitis ve
locit(er) affert dolore(m). Narcisus cal(idus) et subtil(is) cerebro
q(ue) auxiliu(m) p(re)bet. Felem gemisce. i. ocimu(m) garofila
tu(m) cal(idum) et subtile tremoriq(ue) cordis et alguasla. i. sp(irit)ui
auxiliu(m) p(re)stat. Solatres. i. salvie domestice frig(ide) e(st) et
cerebr(um) corroborat firmiq(ue) rep(ri)mit cal(idum). Kerari sunt ca
li et subtiles et circu(m) p(ro)p(ri)e h(abe)nt h(ic) o(mn)is p(ro)p(ter)ea erbe i(n)quar(um)
odore sentit(ur) acuitas et acritas et similitudo ut flos sti
cados ambra et mastru(m) cal(ide) sunt. Quar(um) v(er)o e(st) deli
catus e(st) odor exequo a(n)i(m)a sedat ut nenufar et flos sali
cis atq(ue) rosa o(mn)is frig(ide) sunt. **De rebus odoriferis.**

Muscus cal(idus) e(st) et siccus qui calis nat(ura) capitis dolore(m) ve
locit(er) inferens o(mn)ib(us) passio(n)ib(us) q(ue) in capite ex frig(idi)tate s(un)t valde

grauat egruit nausieq; bon existit et appetitu caren
tib; ofert. Ambra cala e et cib; q; et cor robusta effic
Camfora fria e et humida et subtil q dolore capic non ex oib; ca
lis ofert egritudib; q in toto cor operat. Sz q ei odore mul
tu usus fuit uigiliar sentiet detrimentu bibentique ea preterea
renes infrigidant et testiculi eiq; spa ogelas et sic egnes in
istis perterrebit locis. Xiloaloes calis e et sicc humiditate
uiscositate repleto ogruu existit. Zafaran .i. croc.
orietal e cal e et sicc. quod frio ogruu existes nausia ca
pitisq; dolore et grauedine facit somnuq; puocat. Sa
dali fri sut et sicci qui acutis oferut egritudib; qn pati
entes eos odorat ul cu eis epithimat. Preterea si totu cor cu
eis in balneo epithimatu fuit liberat a pruritu. Bucu cal et sic
q frio existes ogruu mali fetidois odore atq; sudori ...
et aufert. Mahaleph cala fr inuos grossitie hntes mol
lificantes quor egritudo diuturna fuit et cronica. Aqua
rosata fria e subtil q; dolore capic ex caliditate remoues
crapula et nausia solu. mltu tn ex ea utente cito canescere
facit. Garofili cali sut et sicci sto robustu faciut.
Sagia .i. storax liqda cala capic grauitate facies ac do
lorem. Blacte bizantie cale sut q icape grauedine
et dolore creant. Costus cal existes et sic. opilor ape
rit et pugat aineq; corrodit fistula qui reumaticu ex
stite. patiete si nares cu eo subfumiget iuuant.
Cipi cali et sicci malo odori hois et huc sto et uiscositate
repleto ogruit. Castor cala e et sicca q pugat et opilo
apit aineq; corrodit fistula. Sz at oiu istar erbar
bonu hntiu odore q pies cale sut n ille ex quib; sen
tit illo qd dyraz sic sentit mag rosata et caphura et sa
dalic. De oleis et unguentis.

Oleum cal in quo maior mora et fortior odor sumit
cali existit ipz preterea nz fastidiu ut alia uetositate
hntia facit nz ht grossitudine. olm d nucib; ucheme
calm et dissolutiuu existit. Oleu q fit d ucriden capis
cal existes calefac renes. Oleu q fit d sei e keruarefin
calm e iuuos uetositate uiscositate q eis ardendo timsa
tur pugat. Oleu amigdalinu q ritue q. pectori atq; pl
moi et uesice et renib; pdat aurib fastidiu tn facit ta
deq; descendit. Olm sisaminu frm lgru facit q. simlr
dieb; sitti fuit ragadus medla prebut. et toti cor aspi
tati auxiliab. Oleu iafaninu cal e et subtile et disso
lutiuu dolori auris ex frigte l grossa uetositate medlar
tribues. Ol d ben cal et mollificatiuu. Olm d lilio ca
lidu e et subtile iuuos lenies dolorq; matru placas. Ol
d narcisso e sicut illud d lilio. Ol d uiol frm e confe
ru. Olm d nenufar sile e huic fortl tn opat. Olm
d semie cucub ul duob; sile iudicat q. et uigilus ogru
um existit. Butiru oib; uiuositate hntib; plus nu
trit et crossius existit. Olm ro. frm e dolori capic acfe
reliqs ei egrib; ex calore eueuetib; remediu tribuit ad
ultimu uo uiuositate hntia cor ex qb; fuit sititudine
tenet. Oleu costinu cal e iuuos q; calefacit tremulo
sis paraliticis auxiliu pbes q. sto fro si cu eo epithet
ofert. et si olis myrtu fuit auxiliab. Olm mirtinum
frm e capillos efficit robustos. Olm d lcein cal e q
subtile resolutiuu et lenitiuu et ipe q excretio ofertur.

Balsamu uehemter existit calm q lapide frangit et ad
ip guadu perflatiui ual. Oleu nadinu cal e q. sto frio
cu epithet ogruit. Oleu mastixin silr emplo amixtu
et sto fro suppositu ul et in emplastris posit bhstitu pdit.
De uestimentis.

Omne uestimtu lene et tersu minore cor aufert calore q. ad uestien
du in estate melu e. cu sile uidet. uestimtu q. cu terit
tur remanz. Ed hnt pilosit nz radiosit et spissu iue
nit cor mag calefacit q. in yeme e uendu. Lenenu
uo oib; uestimtis fri cor existit eiq; mini aderet. Un
et mini calefacere iudicat. Uestimtu hnt decocto fro lineo
cali e et cor mag adet. Sz uestimtu d ru fem lineo ca
linc. decocto uo fem friuis existit cane q; auget. ome
preterea uestimtu aspitudie huis cane macere et duru se
tui facit. q. aut huic oiuz existit d ia opat. Uestim
ta uo d lana l pil fcu cala fr et aspi cor debilitatia et
fr inestate. q aut d pil camelor ul capriar fuit calis
sima fr cor q; mltu aderet et uehemt cale faciut. Ga
bia uitaq; tm calefacit qntu uestimta d lana l pil tex
ta lz neq; exasper nz ciuib; noceat. Pellic q; asinibc
oib; pellib; pilos hntib; mini cala existit. Uulpina
oib; e calior q cala hntib; oplor nllo in ofert. post
qua sibeuis pellis i caliditate existit scda. Post hic aut
et chealukim et algnasim tpate calefaciut leneq; sut
cor hntib; tpata ofert. Albe uo pelles et pili q; n fcei
in tritione cu niqntitate sit sistua. nulli n cor hntib;
crossa et aspi queniut. De ventis et aere.

Uentus appollo uenies septetrali a pte mdi mino
ris uise ac maioris fig et flor. Ou cor efficies du
ru reddit ea robusta sens q; et cap leua facit. Ipe q
oib; uenti melior existes putfor remouz. tussi tn
egnu q; q i pulmoe et gucte fuit si n reum attissim l
corigen adducat. uetre in fr stringit s; urin pucat.
Uentus appollo uenies meridiano a pte tyol .i. stelle
q i extremitate remor naius cor dissoluit sens tbat do
lore capis et oclor egne facit. epilia q; an osueta ipu
q cellerate facit. febre uo puit pr sua putredine. ouc
tum tn et pectori et pulmoi et aptitor n actribuit e et plu
oib; uentis egritudine iferre patitus et que mag inesta
te flauit et sine uenis. Uentus at q ab extremitatib;
ortus iunal usq; ad extremitate ortus yemal pflat atq;
ille qui ab extremitate occas uernal usq; ab extremitate
occasus yemal uen in qualitate et frite omo tpati exist.
Ou aut ab oriete adnos tendit melior e. Sz qui ab o
riente detior et crossior mag existit. Aer preterea oib;
melior clar e et subtil in quo nz mlti existut uapores
nz qet nz pforat inuenit. Sz uenti ueuetes ad eu
omouet ipz et cu astu deliccat sentit q uelocit post ca
sui solis infrit. Aer uo omia q diximi hnis gia oib;
detior iudicat. Cu at hoi fcoi atq; cordis q oplor in
ferte sentit et mlta sua caliditate et grossitie anelitu suu
retinet atq; ille i quo multi osecit uapores p uicinita
te lacunar et stagnar i qb; iueniut fistes l i qb; for
te exerib; putridis l cadauerib; existit. Aut i qb; e calor
uehemt ardes ul q ofter anelitu n mouet omes ist ge
neris pestilenciales existut. Aer que pforatus i locis

qui inter multas siti sunt valles conveniunt vel montes altis-
simi et lacune circundant aqua multi inveniuntur venti.

Sciendum est quod maior multorum **de civitatibus**
in civitatibus est a parte situs latitudinis. Civitates enim que
sunt septentrionales frigidiores existunt. Meridionales calidiores
existunt. Sunt vero civitates saniores sunt. Unde qui in eis mora-
tur corpora maiora sunt et fortiora et melius digerentes et co-
lore pulcriores et leviora habent corpora. Calide autem omnibus
his contraria sunt. Civitates vero quas septentrionales coope-
riunt montes quare obstruunt septentrionales venti eis affere-
bant amiserunt. Nam si cum hoc meridionales venti ad eas
transeunt, fit corpus complexio calida et humida. Civitatum sep-
tentrionalium complexio frigida et sicca est, paucas febres et paucas
efficiens putrefactiones. Civitates autem meliores et temperatio-
res que cum ab oriente sunt discoperte, ab occidente coperte in-
veniuntur. Quibus contrarie deteriores iudicantur. Civitates que
a parte septentrionali habent maria septentrionales sunt. Que vero a sep-
tentrionis parte montes habent et a meridionali sunt discoperte
meridionales dicuntur. Civitates vero quas undique montes
circundant, que scilicet in predictis existunt faucibus, egritudines oculorum valde
generant et existunt. Civitatum autem in alto sitarum quam multis
perflantur ventis aer bene redolens et subtilis existit. Ille
similiter civitates in quibus aquarum est multitudo et multi inveniuntur
arbores humores in quibus oculorum egritudines sepius generare solent.
Civitates autem in plano site que quasi abrase vel a parte [illegible] nu-
de existunt in quibus aquarum est paucitas sicce sunt. Que sic sunt lapi-
dee existunt sicciores iudicantur. Civitates similiter vel lutum rubeum
habent colorem vel humiditate inter et siccitate mediocres existunt.
Quarum gleba autem lutum nigrum et cenosum existit et insuave
habet odorem male sunt et putride. Civitas preterea paludibus [illegible]
cum aere existit calido deteriorem quam [illegible] frigido minorem habet ma-
litiam. Ad ultimum vero civitas calida calore et corpora [illegible]
afficit vel nigredine quod sanguis et [illegible] minorem facies
corporis debilitat et virtutem dissolvit. Frigida autem existens ci-
vitas huic omnino contraria existit. Humiditas quoque retinens civitas
capillos longos et corpus lene et pingue [illegible] efficit
[illegible]. Sicca vero existens civitas huic contraria redditur.

De diversitatibus electuariorum ad medicinandum [illegible] quod de flo[illegible]

Quocumque vero humoribus repleto sit [illegible]. **et fructibus sunt**
sumatur et tamen masticetur confert quam post ipsum **carnibus dur[illegible]**
aqua calida bibatur. Nam hii qui calorem patiuntur et ardorem **[illegible]**
[illegible] nullo modo comedere debent et [illegible] si etas fuerit cum
siro aceto de zuccaro facto accipiatur. Zuccarum mollificatur
lenit et tussim mitigat facileque reddit secessum
et ventrem lenit. Stomachum tamen dissolvit et appetitum destruit.
Stomachum de mirobalanis indicis zuccaro stomachum corroborant et [illegible]
[illegible] humorum ex cibo [illegible] remanentes exprimendo educunt.
Mirobalanos si quis sepe utatur colorem acquirit bonum ac canitiem
retardat. Tamen [illegible] minor in istis actionibus fortior existit
licet sperma minuat. Zinziber conditum cum melle vehe-
menter calidum est quod stomachum et epar calefaciendo ciborum iuvat
digestionem. Virgam quoque erigere facit. Secacul conditum fa-
stidium faciens appetitum destruit, sperma tamen vehementer aug-
mentat quando eo quis sepe usus fuerit. Piper longum et nigrum
conditum zinziberi condito inferius existit. Alia vero electua-
ria ad delitias tantummodo comeduntur.

**Capitulum de speciebus quibus omni hora est utendum que secundum nume-
rum litterarum alphabeti earum dispositum est. Capitulum
de A.**

Asarum calidum est et siccum quod in epatis opilationibus habentibus confert et
urinam provocat et yposarcam patientibus auxilium confert.
Squinantum calidum et siccum durities capitis stomachi et epatis [illegible]
[illegible] quod fit ex eo emplastrum dissipat. Asine pix existit calida
quod vomitum abstinendo stomachum facit rigidum. Antimonium frigidum
et siccum est quod oculum efficiens robustum ipsum custodit sanitate.
Suppositum quoque menstrua constringit. [illegible] calida
est et sicca menstrua vehementer provocat et abortire facit. Aca-
cia frigida est et sicca que sanguinis arcet fluxum et longaone ex-
euntem reducit intus. Ventrem quoque stringit. Sarcocolla
in oculis patientibus lippitudines confert plagis et recentibus
remedium prebet. Epithimum calidum existens coleram rubeam repellit et
timorem minuit. Berberis frigidum est quod et ventrem stringit
et sitim aufert. Emblici frigidi sunt et sicci qui stomachum faci-
unt robustum et capillorum corroborant radices. Agaricus
calidum est et siccum. Hoc opilationibus que sunt in capite contraria existunt capil-
los prolongat. Fructus tamen eius valde est nocivus stomacho quod etiam
quamvis pretiosus invenitur. Urtica calida existens que coeundi
stimulat voluntatem de pectore viscositatem fleuma expellit ven-
tremque movet. Caulium omne calidum est quod quidem ventrem vete-
rem constringit et sanguinem fluere non permittit. Squilla
calida est et acuta hec autem et epilentie et tumori splenis et eius magni-
tudini necnon corporum morbis diuturnis vetustate auxili-
um tribuit. Absinthium calidum est et siccum quod stomachum reddit robustum
epatis opilationes aperit et febribus longi temporis auxilia prebet. Sticados
calidum coleram rubeam et fleuma expellit. Epilentie quoque et melancolie habentibus prodest
cum multotiens bibitur ut ventris faciat purgationem. Melli-
lotum calidum existens durum apostema matricibus vel interioribus na-
ta mollificat. Anisum calidum quod ventositatis dissolvit
epatis aperit opilationes coeundi voluntatem stimulat. Armo-
niacum calidum est et durum mollificat apostema scrofulasque dissolvit.

Balsami semen et lignum [illegible]. **Capitulum de balsamo.**
scorpionum morsibus et matricis dolori contraria existit.
Anacardi calidissimi sunt [illegible] oblivionem aufert ferventes san-
guinis tamen generant adustionem et fortissimis contraria producunt. Ba-
urac calida et sicca que [illegible] ventrem cum sup-
positum molle reddit. Camillus frigidus est qui bene [illegible] et potio-
natur emorroidis auxiliatur. Oculos corroborant et lacrimas constringit.
Bedeguar calidum acutum et febribus longi temporis remedium affert.
Bdelium calidum est quod durum apostema mollificando resolvit. Facies
suppositum [illegible] aufert [illegible] in
membro [illegible] confert. [illegible] siccum et molle efficit
[illegible] calefaciet stomacho tamen malus existens nauseam facit et ven-
trem laxat. Bungelzest calidum est et siccum qui cum timore epatis
faciat urinam tamen erigere non permittit. Omnis iusquiami spe-
cies inebriat et stuporem generant. Deterior omnibus nigrum iudi-
catur quia interficit. Iusquiamus album tantum et [illegible] in quibus vehe-
mens pulsus est [illegible] destruit sensum. Psillium frigidum
quod si cum iuleb bibitum fuerit febrem acutam extinguit ardorem
quoque sedat pectusque lenit et [illegible] habentibus sangui-
nolentam assatum et bibitum auxiliabitur. Si autem cum aceto mix-
tum moveatur [illegible] coagulet atque in artibus calida patien-
tibus apostema suppositum dolorem sedat. Been rubeum calidum

ē coeundi incitat desiderium. Capillus ueneris. calidus est qui si aditustum fuerit et lotum quod pulvis diuidatur fuit cereo iunctus ca
pillos nasci facit et scrofulas dissoluit pulmonem quoque agros
sis hiis quibus tribuitur mundat. Cerulo est cepe quod comedit
quod coeundi stimulat desiderium et faciei suppositus et delet pannum.
Satirion calidum est qui spermatis augmentatiuus existit et podagre
confert. Polipodium. ca. coleram rubeam. expellit colicam que dissoluit
pongi flam et asciarides expellit. capitulum de. c.

Bellirici in similitudine emblicorum uicinatur natura. Castoreum ca.
existens neruos calefacit et menstrua prouocat tumorem ydro
picum dissoluit. Cubebe calida est que uehementer uomere faci
ens confert paliticis si cum eo uomere cogatur. cuius actio oppo
emblici uicina existit de quo non est dandum in potu. z. i. forte
est et multo uomitus fit cum eo cereque prouenit mors. Nux
metel facit stuporem. que quia ponticosa existens inebriat uom
tum et nausiam infert. Nux muscata calida est et sicca. que
uentrem stringens stomacho et epati sanis confert. Gentiana calida est
puncture scorpionis et epati stomacho et splenis opilationi et tumori egritu
a existit. Opopinac calida est quia cum uehementia sit dissolu
tiuum hiis quibus grossa accidit uentositas confert doloribus ma
tricis et frigore auxiliatur. Lacca. ca. est. quod licet capitis ge
neret dolorem febribus longi temporis et ydropisi non in pectine et puncture
scorpionis remedium affert. Gipsus siccus est et frigidus. qui sangui
nem cum albumine oui mixtum et loco suppositum retinet bibi
tum etiam forsitan puncture affert. Balaustie frigide sunt et sicce
que et uentrem stringit et sanguinem fluentem non permictit.

Darsesaen. ca. est et ponticum quod. capitulum de. D.

Duelliicas oris sicut eo fiat gargarismus. l'. dei approximate
hos abluat putrile est. Inuetum pertea difficultati urinarum et mol
litiei proficiat. fetori quoque narium si licinium inde approximate intr
tum et naribus immissum, fuerit auxiliabitur. Dulb folia et nuces
sunt siccus et sic. quae tritis et aceto mixta et emplastro loco igne adu
sto remedium affert. cuius cortex cum aceto coctus dolori den
tium confert si eo hos abluatur. Orsous calidus et sic. que uentosita
tem dissoluit apostemata. Dactes .i. sanguis draconis frigidus est
uentrem stringit plagasque recentes coniungit. Dauuc. ca. est
que grosse conferens uentositati dolori matricum ex frigiditate tremori
que cordis cum frigiditate et puncture scorpionis auxilium prebet. Olea a
der. ca. est. scabiei et pruritu confert asiticos et animalia et homines
comesta interficies antiquis tamen et doloribus et uetustis genuum et
renum remedium affert si ex ea fiat emplastrum. Diutarit uehe
menter calidus est qui frigidus egritudinibus cerebri et neruorum conferens stomacho et epi
sanis bonum existit cuius est fetans apoplexie et paralisi remedium pre
bere. Fex uini calida est dum dissolues apostemata fex aceti non
calefacit inmo apostematum calorem si ipsi epithimata reprimit.

Mirobalani citrini coleram rubeam. educunt de mirobalanis citrinis
decoctionem. Nigri uero stomachum pparando corroborant emoroicisque confert
Nulec .i. ciccola maior calida est et sic. et subtiliter stomacho et epati auxi
lium prebet. Ipicon calida et subtile quod et opilationis est aperitiua et do
lori corporis confert. Ipoquistidos quae et ui uocatur urina sicca est et
pontica quam ualet ubi necessaria est retentio et stipticitas. capitulum
Acorus. ca. et sic. qui grosse uentositati de acoro.
et splenis duro et grauedini lingue confert. Ciasina .i. ba
silicon de menis. ca. est et pontica cum quo capillorum fit tinctura.
Lingua bo. ca. et hu. que digerit et uentrem mouet stomacho et epati siccis co
fert obscuritati oculorum ex humiditate in locis positum uel comestum
auxiliabitur.

Omnes aristologie species sunt opilationis
aperientes et scorpionis puncture conferentes que menstrua prouocant
et abortire faciunt. Ysopus quae uegetat .i. quae est platago quae
oriuntur ualens. calida est sic. pectus et pulmonem purgat as
mati prestat et uetuste tussi et antique confert flegma in te que in me
de corpore educit. Ysopus autem humida quae ex radicibus dequa ex lane
sordibus fit durum maturat et mollificat apostemata et est ea quae in
matrice sunt et uessicam. Zurubeth .i. zedoarii calida est et sic.
que uentositate dissoluit uenenosorum animalium confert ualde et im
pinguat. Argentum uiuum quod extinguitur arte est quod et sca
biei auxilium affert. Agegi .i. atramentum. ca. et sic. est sca
bie ex humiditate desiccat et salsum ex humiditate frigidum emendat.
sanguinem ex naribus fluentem. naribus insuflatum sanguinis fluxum
ex percussione suppositum stringit. Arsenici omnes species calide sunt
et incedentes conferunt scabiei et pruritui et salsum humide. ex
petiti prestat estiomeno et pediculis remedium affert. asmati
prestat si fiet eo suffumigatio uel epithimate confert. maculam in
superficie que ex sanguine mortuo accidit per percussionem remouet.
Spuma maris habet species que omnes calide et sicce: scabiei et mo
rfee et alopitie auxiliatur. Butius et fetans est lapidem que in
uessica generatur frangere fixum prestat aufert si cum eo caput
lauetur. Canab. ca. et sic. stomacho et epati frigidis confert uentrem que strin
git. Acimar. ca. est et corrodit carnem. de amomo

Amomum. ca. et sic. est quod opilationes epatis ex frigiditate prouocat et do
lorem matricum aufert. Incaspe tamen grauedinem et dolorem
et scotomiam facit et carne pustulis quae in ore sunt adustionem i
gnis remedium affert. Altecum in caliditate et frigiditate temperatum
calidis et calorum apostematibus confert si cum eo epithimetur quod mollibus et so
lutis apostematibus confert et pruritum faciei epithimatum uino et ungueti in
sgluticis diutine gargarismatum aufert boticisque pustulis
auxiliatur. Horf .i. nasturtium calidissimum existens stomachum et epar
calefacit uentremque mollificat et lumbricos ducitur educit coeun
di stimulat desiderium et pulmonem emundat. asmati quoque et ethi
tici flegmus prodest abortiuum tamen facit. Aasse .i. ysopus. ca.
est quod in decoctio positum uel comesta uesice debilitatem aufert. asmati
prodest et lumbricos expelles facit abortiuum ad digestionem insuper cibi
auxilium prebet. Armel calidus est inebriat et dolorem capitis fa
cit uomitum commouet urinam et menstrua prouocat. Nasech frigidum
est cuius apozima lapidem frangit et sperma auget et uentrem soluit
constrictorum. Alabenil flegma expellit et morfee albe et albaraz a
sanat conturbatorum tamen et nausiam facit. Colaquintida calida est
et sicca grossioris expellit flegma ac caput mundat et neruorum dolori et
sciatice passioni et podagre frigide et elefantie beneficium prestat.
Ferri squama stomachum corroborant et emoroidarum stringit sanguinem
aqua uero in qua ferrum extinguitur coeundi stimulat desiderium gros
soque confert spleni. Sempiuiua frigida est quae calidis apostematibus
et adustioni ignis et oculorum egritudinis obtalmie epithimatum con
grua existit. capitulum de. t.

Tamariscus siccus est et sic et cuius folius emplastrum in molle apo
positum auxiliatur. eius autem apozima in ore retentum dolorem den
tium sedat. Uinum prestat in quo eius cocta fuerint folia bibi
tum splenem subtiliat. Idem quoque facit uinum uel filix acetum. cum pa
uo sacco uel eius radice facto si diu bibitur. Tu lub. est frigidus
apostematibus calidis emplastrum de sic confert. Tamhit frigidum est quae uentrem
tum stringit et sanguinem exire prohibet. Podum frigidum et sic
cum quod febribus acutis et siti et nimio fluxui pustulis quoque est

et in lingua nascitur et tremori cordis auxiliatur. Terra sigillata et armeniaca utraque sanguinis sputibus et emoctoicis (?) proficit: fluxum omni loco ex quo sanguis fluit co-
giuit. alia vero turba que aquibus cum gsunt et meditur
in eis creat. opilationes destruit et stipue cor quia ad hoc pri-
hos stomachi fastidium reddit et ab fastidiosis fluxum et nauseam
removere. Talisfa .i. mastix fluxum et sic. fluxum ventris et
ulcera intestinorum et emorroidas removet. Dimandia (?)
Mandragora fructus est faciens stuporem que si in umbra
sumatur valde inebriat matrem. at mira dolorem aufert de-
de qua si bibat magna quantitas pruine inducit. Tit-
malli species multe sunt que omnes calide existentes aduriit et
solvunt ventrem et nauseam faciunt cor quia ulcerant. Tebu-
tir fluxum et sic. fluxum prohibens ventris sue quia ei bibitus
yctitie medetur. Capitulum de V.
Vitis de qua fit vinum de qua folia vel sputa trita et
more emplastri sit calida apositum positum et dolenti capitis bene
ciat prat. sue stomacha [?] si bibat ventrem et vomitum constrin-
git. Fumi at ei lapidem frangit et scabiem removet. Tu-
cia et sic. crines in vulneribus creat quia ventrem et vomitum ducit,
et intellectum acuit de quo tamen si multa sumatur. quantitas a
ducit sanguinem et efficit alguasegnes tremoris necessitate cor
dis auxiliatur. Ranie (?) pithees calide est ostrictori ure-
et yctitie et sciatice passioni confert. Condrisi. ca. quod
vehementer vomitum convenientis solet provocat. Ramesie fl.
est et sic. q. et ventrem retinet sanguinem fluente sistit omnibus
qui frangi incipiunt et motum auxiliatur. Karabe fr. et sic
mistruorum si fluitati et emorroidis et emotoicis sanguinis dissin
ticis ac cordis tremori remedium confert. Kesile. ca. sunt
et sic. q. est cor inpinguet stomachi boni existunt. Kestes calida
est cor quia inpinguat et stomacho confert. Cubebe. ca. est opilationem
apiens que et urinas poros mundat et guttur mundificat
ventrem quia stringit. Sulfur. ca. est et sic. q. et adustiam
faciens scabiei confert si cum eo fiat innuctio et asmati si
bibatur auxilium prebet. Camedreos ca. est q. opilationes apiens
splenis grossitiem et icteritiam removet. Dragagantum gu-
tur lenit et pulmoni et tussi confert. Kebibegi cal. existens
adurit ac siti facit scabiem quia removet si ex eo fiat in-
unctio. Kamaru. ca. est et expellit ascarides. Capitulum de A.
Amidale amare cal. sunt q. epis amigdalarum
Aapiens opilationes asmati atque lapidi q. in renibus et vesi-
ca est confert. Platago est fluxum congrua existens apostematibus
calidis et adustioni ignis quia more emplastri superpositum dolori
quia anus auxiliatur si exculi... fluxit est semen ulceribus con-
fert intestinorum. Angolu (?) ca. est q. opilationes apiens de-
siderium stimulat coeundi et antiqua asmati proficuum prebet. Lac
ca. ca. est dolori epatis et ydropicis proficiens. Lingua avis
spermati augmentum tribuens cordis removet tremorem. Bu-
glossa mulieris bene est tremori cordis et ventris et oris confe-
rens. Iagia gen est titimalli ca. est et aduriens vomitum
facit et ventrem solvit. Capitulum de M.
Mu. ca. existens urinam congruit constrictioni si bibitur vel sub se-
minatur prodest more emplastri. Mastix ca. existens stomachum
et epar corroborat. Bdellium iudaicum ca. q. duri dissolu-
tiva et emoctoicis iudicatur utile. Bdellium de metha
f. et s. ventrem quia stringit. Mumia emoctoicis bene
existens vinctum vel fractum velociter restaurans dolorem
gutturis et dislocationis et contusionis et plagarum sedat. Illi autem
qui dixerunt quod prodest emaut... dolori in stirp existen-
te naribus cum oleo sambucino instillata auxiliatur. Smi-
izarna (?) ca. est q. ventrem solvens podagre et coxarum vel costarum do-
lori confert. Murra ca. est q. tussi antique congrua existens
vocem facit clarum scotomiam tamen inducit stomacha dormire faciens
mistrua provocat et punctis scorpionum bibita prodest bene.
Memithe fluxum existens apostematibus calidis more emplastri superposi-
tum confert. Meubedhena .i. catapucie calide sunt ventrem
quia solvunt vomitum provocant vehementer podagre confert. Mar-
casita ca. est ... sic rigidum et abundat fortis. Fuligo
si de eo fiat epithima ignis adustioni confert. Stafisagria
ca. est et aduriens q. et pediculos inficit et scabiem removet de
qua parva accepta quantitas provocat vomitum. Ispiz tamen dabi
timorem. timositas est fortasse cum putride inducit. Celi-
donia calida est q. albedini oculorum congruit usu quia acuit.
Mugat bene existit si ex ea epithima superdissoluta ... fiat
Mezerion. calida est q. et bene est et multum acuta et leguamina ve-
hementer expellit et sic tamen nocet. Merdasengi fluxum est et sic.
quod ex conatoris atque fetoris sudorem confert. calami quia augmentum tri-
buit teplis stomacha portat. Omnia fell'. genera calida existunt
oculorum quia auferunt tenebrositatem. Mesarthunagir .i. pu-
legium. cal. existens provocat mistrua. Capitulum de N.
Nil cal. existens et ponticum desiccat aposita mollia. Ame-
os calida et sicca fluxum calefaciens et epar lapidemque frangit
et urinam provocat. Nitrum cal. est et sic. et abradens et mundans.
Calx. ca. existens adurit et fistula corrodit carnem fluxum
pretem stringit sanguinem quem cum lavat adustioni ignis confert.
Sal armoniac. ca. est qui uvule casum et dolori gutturis
qui non permittit transglutire et albedini oculorum auxilium prebet.
Neberitrusch ca. est et stomacho et epati frigidis remedium tribuens. Naph-
ta .i. petroleum calida est quia absorti et ventositatibus congrua ex-
istens vermes parvos ano supposita inficit.
Spica indica calida est q. stomacho et epati frigidis auxiliatur urinam quia
provocat. Cipi cali et sicci q. fluxum et epar calefacientes
frangit lapidem et putrefactioni et malo odori qui in naribus et in
hore sunt beneficium tribuit. Saleghea .i. cassia ligua (?)
ca. et sic. est acuit visum et urinam provocat. Folium ca. est et
urinam provocat tremori quia cordis et fetori auxiliatur. Can-
dares sanguinem vomitibus atque emotoicis confert. Sel
.i. sabine calida est dolori renorum et ventositati conferens. Cipssi
nuces et folia calida sunt et pontica quia rupture inunguine auxilium
prebent si ex eis fiat emplastrum. Sumach fluxum existens et
sic. ventrem stringit ac fluxum reprimit. Sidre fluxum est et sic.
ventrem stringit. Cancri ano proficit auxiliatur et sperma au-
mentat. Hermodactili podagre confert sperma quia augent.
Sedra vini f. existens et sic. removens ac capillos ne cadant
confirmat. Subedigi dentium concavitates mundo abstergit
Secacul. ca. est et coeundi stimulat desiderium q. ei renes re-
opiunt. Liquiritia gutturi confert ac pulmoni superflua in
eo existentia expellendo siti. stomacha atque urinam ardorem aufert.
Semesten guttur et pectus lenit. Siseleos ca. existens as-
mati et constrictioni urine et inflatiua ventris confert partumque acce-
lerare facit. Sekebregi .i. opopinaca cal. est q. gros-
se ventositati et colice et epilie ac paralisi conferens oculorum te-

[i]nebrositatem aufert ac scorpionum puncturis auxiliatur. Su
ciulu fondu ... i. scolopendria calida est splenique grosso atque
stranguirie et lapidi remedium affert. Saunonea ca. et sic.
vi. vehementer expellit fleuma et intestinis et epati nocet. capitulum
Abhel i. iuniperus cuius fructus calidus est provocans urinam et fleumam de h[o]
consumit. Asanu i. virga pastoris frigida est et callis apostematibus et
ardori stomachi bibitum prodest qui more emplastri supponitur. Ala
leth chalibis calidum existens fluxui et plagis congruit. Pi
rethrum calidum existens dolori dentium atque pustulis oris congruum
existit. Asir i. ce. ortulanum calidissimum existens morfee et
primo auxiliatur. Bolarium frigidum existens ardenti epati remedium
tribuens. Cucurma calida est que cum sit abradens urtica acuit
atque albulam delet. Iuiube mediocris sunt temperatie que congue
tiam lenjunt et sanguinem ... clarificant grani ... fiunt
et fastidium facientes tardeque descendunt. capitulum de F.

Fu calida existens provocat urinam. Felenge est ca. et sic. Fel
ca. est dolori nervorum proficiens. Fesire i. vitis alba ca. est
que cum sit detergens et abradens pannum et lentigines magnas de
let. Fefarsil i. vitella brionie siliqua est menstrua et urinam
provocans et epilepsie proficiens. Fugitum frigidum cordisque proficit tre
mori. Fufelenie i. nux piperis calida sicca colice et ventosi
tati congruit. Fautfel i. avellane indie frigidum quod apostematibus
calidis epithimatum benefacit. Euforbium vehementer est calidum quod aquam
ydropicorum vehementer expellit et paralisi et frigidis egritudinibus
confert. In oculis vero positum inuitat aquam caducam auxiliatur.
Felugurigi capillos facit rigidos. Garubum ca. est dissinterie
proficiens et difficultati anhelitus et tussi. Gentastrum ca.
est et sic. venti asmati et difficultati mictus auxilium prebet.
Peonia pueris epilentiam patientibus confert si super eos appensa fuerit
vel ex ea suffumigentur. Rubus ca. existens urinam et menstrua
provocat. morfee albe et albaras epithimata confert. capitulum de

Cochlee marine aduste abradendo purgant dentes ex agar
[ico] adustis vero emplastrum factum et tritis combustionem ignis suppo
sitam sanat eam. Sepo calidus existit qui ulceribus corporis facit i
co forte astrictionem. Aloes ca. est et colera vi. expellens et co
lera et fleuma purgans catarrumque creat. Cumini caulis frigidum ex
istens ventrem stringens intestinorum excoriationi confert. Co
durneni ca. est quod epilepsie atque asmati et paralisi conferens ex
pellit ascarides atque scorpionis puncture remedium affert.

Calami aromatici calidus existens de calamo aromatico
stomacho et epati more emplastri suppositum auxiliatur. Cartamum i.
semen cc. orientalis ca. est quod ventrem solvit et spermam auget
stomacho tamen nocet. Pitan vehementer existit calidum quod menstrua
provocat ac fetum expellit. aquam vero adipis ... descendere prohi
bet scabiei pruritui proficiens spermam ita minuit quod ex eo em
brio generari non potest. Centaurea durum fleuma ex corpore educens
nervorum dolori et colice confert. Cure frigidum existens ventre
stringit. Cabil ca. expellit ascarides. Kerse ca. est
stomachumque calefacit et nauseam reprimit. Hulum solis ca. est
quod urinam provocat et lapidem frangit. Rina calida existens pro
vocat menstrua et ventositatem dissolvit ... in multi
bus creat et scrofulas dissolvit. Cathimia argenti scabiei
que in corpore oritur ac pustulis que fiunt in oculis congrua existit.
Cathimia auri ea subtilior est quod et albulam que est in oculo re
movet. Calcanthum corrosivum et calidum est porrumque existens po
lipum a naribus removet. Pini fructus existens in medicinis

ponitur oculorum dentiumque mundificat concavitates. Co
aule aquam replens lac provocat menstrua. Cestum ca.
pillos tingit vulneraque consolidat et aquam expellit. de lau

Bacce lauri existentes calide puncturis confert ac lauri
scorpionum quod cum vino bibitur ac naribus insufflate totum
reconfortat hominis. Cumini vero pini ca. existens catarrum i[n]
naribus creat ideoque ponitur in emplastris. Fastasa calida est catarrum
que crescere facit et urinam provocat quod spermati et lacti detrimentum
prebet. Ren barbarum calidum est quod stomacho et epati conferens casum at
que percussionem bibitum remedium tribuit. Circis ca. est et sic.
qui adustionem facit et mollia apostemata dissolvit. Fenugrecum
est ... provocativum ac antiquas conferens febribus quod recens est lac
gignit cum siccus modo possit acuit visum. de P elen.

Psilen est calidum dissolvens apostemata. Peitarigi i. capsia ca.
et acuit est morfee albe atque lepre cum aceto epithimatum con
fert atque ictericie et grossitudini splenis bibitum. Probra
est calida que colera vi. et aquam atque fleuma vehementer purgans epi ex
istit nociva. Sepium omne dissolutivum est et mollificativum
duritiei. Scordion ca. existens spleni grosso confert. Se
taregi ca. est scabiei et pruritui valens venenisque efficax so
lutor. Sedine i. ematites frigida est et stiptica atque in pulveribus
ponitur oculorum. Alum vehementer est stipticum dentes quoque motos
confirmat. Sebenich ca. est quod fluxui ab ore mestruum de
currentium atque epilepsie remedium affert. Sacathie ca. est te
nebrositatem visus et oculorum albulam removet. Sumac ca.
est et acuta que fleuma labendo quod destruens auferens reumatismum
et ventositatem expellit. de ruben

Ruben est ca. et auget spermam ac puerorum lapidibus rem
edium affert. Tamarindi frigidi existentes ventrem solvunt
et colera vi. et sanguinem reprimunt. Teramiabin temperatum est
ventrem stringit solvit tussim utilis existit ... rigidum
tem faciendam ascellarum removet fetorem. Turegi ca. est et a
postemati congruum existit. Turbit ca. est expellit fleuma.

Thesisie calida est mitum atque adustionem faciens
quod alopicia patientibus pilos renasci facit mollificando pre
terea si ex ea fiat emplastrum auxilium prebet. Til provocat urinam.

Ceruba calida existens colice et paralisi
confert duritiam quoque mollificat si ex ea fiat emplastrum. Sinapi
ca. est quod palato positum fluxum incidit vermes expellit atque apostemata
dura mollificat et maturat. Malvaviscum temperatum est
quod apostemata mollificans dolorem sedat cuius semen morfeam removet
si cum eo et aceto in sole fiat epithima atque ardori nuclee auxili
atur. Elleborus niger colera expellit nigrum album vero vomitum
vehementer provocans multum vomere facit. ipsum tamen bibere non est secu
rum. Cassiafistula ventrem solvit et apostematibus interiorum confert.
Fermentum de farina tritici doloribus qui fiunt in plantis pedum si ex
eo fiat emplastrum auxiliatur et apostemata maturat. de cantaridibus

Cantarides calide sunt et acutissime que licet scabiei conferant vessi
cas tamen si ex eis sumatur nimia quantitas vulnerant ac sangui
nem faciunt et mictum ... ex quibus parva accepta quantitas urinam
vehementer provocat atque albaras albe cum aceto epithimate reme
dium afferunt. Cauda equina est frigida que ventris fluxum patientibus
emotoicis ac calidis auxiliatur apostematibus atque tremori cordis et
...mie affert remedium. de lentisco

Tharo i. lentiscus ventris solutioni et vessicae ... atque
intestinorum maximum affert remedium.

Cath. aperit matricis confert atque puncture scorpionum, et dolori neruorum auxiliatur quod totum semen et colis operatur nam
stat, tamen atque uomitum facit. ¶ Gluten decoris antiq fuat
ei pustul que cum duritie cutis et rubore consistunt. confert
atque renum ei initiati a emoctoicis confert al auxilia. Agaric. ca. existens epis aperit opilor, asmati quoque ac epilie
nimium uetustis febribus remedium affert. humores preterea gros
sos accipite expellit. Haurit eupatorium est epis opilorum
aperit et uetustis febribus auxilium prebet. **Explicit liber tertius. Incipit quartus continens xxxvi. capitula. de nominandis agregationibus sanitatem conseruandis. Capitulum primum.**

Sanitas conseruatur bonitate inspirationis motus quie
tis atque comestionis et potus inanitionis et expulsionis sup
fluitatum locorum ac domorum et cetera in quibus homines
manere debent. malorumque accidentium antequam augmentum recipiat
fugatus atque aliorum exquisitorum sibi conuenientium et consuetudinem
custodire. Nos autem in unicuique istorum tractatum quantum co
petit uno tractatu sicut deus uoluerit loquimur. **De mensura somno**

Sanitatem autem conseruare **uolentem et sue hore atque sui iuuamenti**
uolenti ante comestionem motum necesse est. motus autem quo quisque
uti debet sibi consueto quod uires ipsius non excedat. sic est motus dea
bulationis uel uectigationis quo nemo tam diu uti persimat donec
fatigationem multam sentiat et grauedine. Sed cum utitur motu ex
quo leuari sentiet dimisso motu stare antequam aliquid conseruat
lesionem quiescat. De natura est motus est quod quantum ante comestionem fit
calore
acrescere faciet innatum. Quamobrem et cibus et calore inuenit
acetosum et corporis grossitudine et tolerabilitate uires acquirit
Summo opere preterea obseruandum est ut quod fortibus et grauibus uti g
uult motibus gradatim reis procedat nec cogente ad grauem mo
tum subito transeat. Venter quoque ei sigrauis fuit et magnum latum
constringendo est fascia post comestionem uel a forti motu ac longi
temporis omnino cauendum est. Sic enim modo ante comestionem fessis sanita
tis conseruatiuus ita post comestionem egritudinis inuenitur gra
tiuus. **De mensura somni et horarum statim et sui iuuamenti.**

Oportet ut aliquis tamdiu post comestionem se a somno abstineat
donec cibus ab hore stomaci descendisse atque inflatio et grauedo mi
nuit atque inferiorem tangi sentiat. Modo si tardet ut regrimus
est parua uter deambulare donec descendat. ¶ Est etiam obseruan
dum ne de uno latere ad aliud sepe uoluatur. tardat enim tamen digestio
et inflatio et rugitus sequitur. Oportet etiam ut puluinar sit altum
et precipue si cibus non dum ab ore stomaci descendit. Somni autem uti
litas anime aufert laborem eam qua reddit subtiliorem atque cogitatio
nibus et ratio hebetes erant et qui fessi subtiliat et acuunt. corporis quoque fa
tigationem mitigat et digestionem meliorem efficit. ac corpus impinguat
Multum autem dormire corpus desiccat ac tenerum efficit. flatus quoque
multitudine ideo creat ipsum quoque inflat quod in corporibus crossis et
pinguibus precipue operatur. ¶ Vigilie quoque mitte colorem mediumque et
formam corrumpunt corpus quoque desiccant ac colorum ... in ipso augmentant.
Modo precipue operatur cum corpus fuit macrum et itaque ut anima uigilie
non cogatur cum dissoluta et stupida fuit non ad dormiendum iterum
cum excitatur atque fuit subtilis et acuta modo quoque leues esse fortes.

Comminuere postquam cibi potus fuerit **de regimine comestionis**
inferiorem descendit et pars uentris superior leuior efficitur in qua
nulla remansit tensio et motus processit conueniens appetitiua
que prualis melius iudicatur. Est preterea cauendum ne comestio post
quam appetitus affuit tardet. non appetitus fuit in dolor sic ebrius et fa
stidi accidet solum. Sed postquam homo que ebri non est appetere incepit
et cibus qui processit nec mihi ingressus fuit: ipsum hominem comedere dila
tia aqua licet namque melius est. si est comestio adeo tardet quod appetitum
destruat quod prius intensa erat. si ruptum acetosum uel melle uel aqua
calidam sumere debet. Ad comestionem una hora tardare donec no
mat uel assellet aut appetitum excitet credatur. Quibus uite per
actis comestio sibi sequi debet. Valde quoque cauendum est ne cibo adeo
repleatur homo ut stomachus tendat uel multum grauet aut anelitum an
gustet. Quapropter si aliquando accidit cibus sumentem antequam descendat euo
muit debet. Cum si euomi non potuerit somnum et motus incrementum re
cipere debet atque ea que uentrem soluunt comedenda sunt. Cibus per
tea quo uti consueuerint in sequenti die minuendus erit. Est et
summo opere obseruandum ut cibos sibi consuetos quisque accipiat:
et totiens edat quotiens consueuit non consuetudo peruersa fuit. Aliqua
omnino gradatim permutari debet. Que non repente sed ordinate pau
latim uolumus de illa ad bonam transeundo deserere oportet. Ordo quoque
in comestione obseruari debet ut semel uel die et nocte ad minimum
semel ad manducat bis in die et quod optimum est inter duos dies ter
in die reficiat. Semel autem comedere in die corpus habentibus macrum
et siccam nocet. bis uero in die refici corpus habentibus crassa et pinguia
ledit. Multo preterea uirtutes motum ac multum laborantes maio
ri et crossiori indiget cibo. huius autem de huius ... conuenit. Quapropter
unicuique homini querenda est consuetudo. Quisque cibus sibi conuenientes
intingendus. sepe enim contingit ut cibaria aliqua que mala sunt
aliis conuenientia reperiantur a quibus sicut ipsi alii cauere non debent.
Et forte esse cibaria aliqua existentia bona aliis incongrua inue
niuntur a quibus penitus se cauere debet. Si autem sit quod cibaria aliquibus
conuenientia quod appetat licet minus bona sit appetitum tamen tribuenda si
unt non omnino pessima fuerit non tamen malus semper est utendum cibus.
Quod si licet aliquid eget solutiue medicine malos humores ex tali
cibo generatos uomere solutiue uti debet. In homini et qua talem
comedit cibum aliquis cum eo uel post ipsum bibere debet quod eum tempere
et minus malum faciat sicut si deus uoluerit dicturi sumus. Quarto
dico corpus ...et sit mala non est quod cibi multi et diuersi in homini una
sumuntur. quod cibus grossus cum subtile comedit et quod multa cibaria
cum uino habentes micas panis acceperint atque quod inter principium
prandii et fine multa sit mora. ¶ Oportet preterea ut in yeme
sit cibus actualiter calidus in estate actualiter frigidus. Et est abstinendum a
cibis calidissimis quales sunt recentes cum ab igne mouentur. et ab illis qui sunt
uehementis frigoris. sic qui super niue refrigerantur quibus uti nullus
debet. Cibo enim si niue infusto nullo modo est utendum nisi tempore
magni caloris corporis quod inflamato existente. Meliorisque hore
sunt ad sumendum cibum hore sunt. Quod si hore sunt ... non possint man
sioes ... sunt. Sit iterum hore comestionis post quas dormire
et quiescere possit. ¶ Fructus quoque qui in prandio sumendi sunt ante
omnes comedendi sunt cibum non sunt de hiis qui in stomacho multum faciunt mo
ram atque in quibus ponticitas et acetositas ut citonia et po
ma et mala granata. Si autem de hiis cum medicine partem sumere uo
luerit comedat: melius tamen ingressum sanitatem iudicatur ut omnes
fructus recentes dimittantur. uel parua exeis sumatur quantitas ex
quibus si multum comedunt cum medicinis solutiuis et motu ei sue
currendum est. Est et diligenter obseruandum ne recentibus utantur fruc
tibus non in die quo multo fuit usus exercitio et in stomacho ardor sen
titur. Est et conueniens ut in hac dispositione fructus comedat recentes

sicut sunt ficus.

sicut sunt ficus et uva et pira et mala et granata et sorbula infusa in aqua postquam autem predictos comederint fructus aliquo interposito spatio cibum quem debent sumere edant. A fastidio preterea summo opere est cavendum. Et si quis fastidium passus fuerit medietate diei minoret cibum in sequenti et alleviet cibum. Sed si multis diebus continuus fastidiosus fuerit medicinam bibere debet non multum solutivam qualis est que stomachum explere ac stomachum et intestina et eorum foramina mundificare solet sicut trifera minor que [illegible] recipit et turbit vel pille que species recipiunt redolentes pille de mastice et aloe confecte vel diacitoniten solutivum vel electuarium solutivum de dactilis vel [illegible] et his similia. Sunt et homines in quibus bene grossa digeruntur cibaria et corrumpuntur in eorum stomacho magis cibaria subtilia. Istis ergo ea que non in stomacho corrumpuntur tribuenda sunt et que digeruntur. Hanc autem dispositionem habentibus contraria dicta sunt contraria et expedit ut plus nutriant illi in quo alicuius humoris generatio corruptibilis et multiplicari solet sibi inferens nocumentum sit huic contrarium humori ipsi quod generari prohibeat.

De regimine bibitionis

In potuum regimine observanda est regula ne aqua ieiuni vel sic insatis non postquam comederint et ventris superiora alleviata fuerint sumere presumant. Si tamen ea cum temperandi sitis ut voluerit non ad satietatem sed parum ex eo sumat. postquam ventris non superiora ut dictum est alleviata fuerint cibusque ab eis descenderit satiari ex ea vel vino debet. Summo opere autem cavendum est ne aque nimis aliquis bibat. Nec aquam intensam accipiat nisi sitis. Sitis enim cum fuerit parva ex ea sufficiat quantitas. Ab aqua preterea nimis nimios habentes debiles que et [illegible] et [illegible] fuerint atque qui indigestione sua venerit diversitatem et cum anima debilis et qui consumpti erunt sibi cavere debent. Qui autem carnosus fuerit et sanguinem multum habuerit atque calorem quoque et appetitum fortem extiterit nichil ab aqua timere debet. Nullus et ieiunus aquam bibere debet nisi qui magnum habet ardorem vel qui est ebrius debet insuper quisque ieiunus vel post balneum vel post coitum vel post fortem motum qui omnis anelitum frequentem facit cavere ne multum aque frigide subito bibat. Sed parum ex ea paulatim sumere debet. Et eo usque facere debet donec removeatur accessus atque ei extinguatur impressio. Aqua et noctu bibenda non est si sitis mediocris fuerit. Signum vero hoc est quod scies ebrius est vel qui iam bibit aquam sufficientem antequam dormiret sicut conveniat. Cum si contingat aquam multam bibere et sitim auctam a potu isti assumere debet et sitim multum tollerare cito enim removebitur sitis. Homo autem famelicus et vacuus vinum bibere non debet post cibum acutum nec post balneum nec post fortem motum nec post ciborum saturitatem nisi postquam descenderit cibus nec post crapulam. Nec vini tanta sumenda est quantitas ut ex ea gravetur stomachus et tentatur. Non autem post eum potum sibi medicinam velit. Debet et quisque vinum eligere quod sibi convenientius est secundum quod diximus. Diversificatur enim vinum in suis speciebus multipliciter. Frequenti quoque ebrietati nullo modo est utendum malas enim generat egritudines. Una autem ebrietas vel due in mense auxilium prebet si non sit continue. Sic quoque cuique hominis ordinatio ad ipsum et ab ipso sed quod ipsi convenientius est. Sunt enim qui cibum sine vino digerere nullo modo possunt et alii sunt qui gravantur vino et in quibus cibus cum vino corrumpitur quibus calorem et repletionem facit febresque cito adducit.

De mundificatione corporum a superfluitatibus

Ut corpus mundum permaneat valde studere convenit quod ventris solutionem et urine provocationem sicut motu et exercitio fieri possit. Unumquodque istorum aliquid superfluitatis a corpore expellit. Quapropter si ego est constipatus cibo tum assumat paucum et ventribus minor est quam consueverat esse ventrem cum aliquo temperate hoc facientem solvere debemus. Urinam quoque si minuatur temperate provocare debemus. Ad vinum subtile et sunt acetosa citrulorum et [illegible] seminum non in ipsum apium et feniculi et cucumeri et citroli et melones et similia faciunt. Quantum autem quod per sudorem expelli solet minuitur et longum iam preterit tempus ex quo non magnum fuit usus exercitio neque aer circumdans est calidus cum exercitio et balneis sudorem provocare debemus. Et si contingat ut cibus colere rubee generatis iterum te ipsum temperate expellentes sumere debemus. Sicut sunt mirobalani citrini et pruna et tamarindi et serum et sucum granatorum cum pulpa sua et in [illegible]. Et si cum erroris istud facere dimiserimus donec humoris huiusmodi quantitas in nostris aduneretur corporibus tunc fortioribus uti oportebit medicinis quas temperate declinandis egritudinibus locis medicinalis nominatione digerens nominabimus atque tunc oportebit forti uti medicina sicut qui egritudines mediantur non sicut qui sanitatem conservat. Si autem cibus colera ~~rubea~~ purgare solet mirobalanos nigros atque polipodium non epithimum sumere debemus. Et si humores fleumatici generare solet triferam minorem picram et turbit recipientem vel electuarium ex zinzibere et turbit ac consimilibus facio uti convenit. Stomachum quoque sentiendum mus stupidum sine sensu et appetitu destructum et hoc iam non appetit non acuta alia quoque cibaria cum generant et que dulcia continuo sa non [illegible] tunc hoc modo provocandus erit. prius comedat res salsas et si napi aut [illegible] postea bibat sirupum acetosum vel ydromel aut medicinas que temperate purgare solent quas nominavimus. Cor autem si quem inflatum et amotores genuit colorem quoque rubeum et tactu calidum videmus venasque elevatas et plenas consperimus sanguinem minuere festinabimus et ciborum mensuram minuemus. Carnem quoque et vinum et omnia dulcia dimittere cogemus et utemur adhuc ut omnia cibaria sint pontica vel acetosa quod tamdiu fieri convenit donec predicti cessaverit accidentia. Viri preterea et mulieres cum appetitu cohire debent quod quidem faciat nature non repugnantes. Sunt autem quedam alia que cum summa diligentia fieri debeant ut dentium et gingivarum ac labiorum cum cotidianis indicium nimium fricatio et gargarismus et [illegible] malignis hominis [illegible] quoque remedia. Ex retentione enim urine mingendi accidit difficultas. Ego vero retenta ventositate et tenesmo et colice et appetitus destructionem et fastidium generat.

De mansionibus et domibus temperandis

Oportet attendere ne in hiis locis sit calor talis ex quo corpus in sudorem solvatur et humectetur nec frigus tamen sit ut ex eo corpus conturbatur et constipetur. Tum quoque non sit mollis nec humida nec multum sicca nec sit sordida nec pulverulenta sed sit inter hec duas dispositiones mediocris quod erit si locus pulverulentus ita roretur aqua ut ex ea recipiat temperamentum et si fuerit mollis sic lecto vel insolatio sedeat. Mansiones sic tenere est temperate corporibus quorum sanitas est perfecta et non temperata confert corporibus non dispositionibus hiis habentibus contraria quod si macra sit et colica mansiones et humide et molles conveniunt existunt sic hec et sicce sint. Sicce autem et calide mansiones que cum hoc mollitiem sic habent corporibus dispositionibus istis habentibus contraria auxiliantur. Quibus ille qui ab istis diversis inveniuntur nocumentum prebent. Debemus preterea summo opere cavere ne malus in eis sentiatur odor qui si forte affuerit suffumigationibus erit emendandus.

De signis malorum u[illegible] Capitulum [illegible] accidentium et modo succurendi eis antequam prevaleant

Capitulum. Ex regulis conservandi sanitatem nobile existit et est satis conveniens ut in ipso multiplicentur libri et usque adiungere ea que in ipso sunt considerandi prescriptarum. Sed quia istic nostri libri intentionem preterire nolumus in nullo suorum moram facientem capitulorum agitationis et summas opponentes paucas. Dicamus ergo quod cum capitis dolor fortis et maxime vel emigranea videndum est ne ad oculos aque descendant et dilatetur pupilla. Quapropter si capitis dolor diu perferando severitudo fortiter infestaverit nec medicinis revelari possit

infirmo succurrendum erit cum extractione arteriarum que in timporibus pulsant. Saltus faciei diu permanens similiter fuit et fortis oris torturam adeo portendit uicinam ut statim inuadere debeat. postquam ergo istud sentiri cepit mediante solutiue uehementer ac uomitu dari debet. Facies quoque cum fomentato quod de uino factum sit in quo mastix sit decoctum fricari debet conuenit et comestio parua erit danda. Iuuno preterea omnino abstinere debet. fortibus fricationibus et euacuationibus necnon gargarismis et sternutationibus utendum est. Totius uero corporis saltus multus et diu permanens pronosticat spasmum. oportet ergo cum istud accidit fortiter euacuare et fricare corpus et ipsi regimen subtiliare. Medicine quoque calide quas in suo nominabimus capitulo dande erunt. Stupor partibus portendit quapropter cum accidit regimen subtiliandum erit corpusque cum medicinis acutis quas in capitulo paralisis nominabimus euacuandum erit. Faciei quoque oculorum rubedo et uenarum in ipsis manifestatio et lacrimarum descensus et claritatis luminis patiendi impotentia omnia hec si cum forti capitis dolore affuerint frenesis pronostica erunt. Succurrendum ergo erit cum flebotomia uenis solite. caputque cum oleo ro[sarum] cum aceto mixto infundendum erit totumque corpus infundendum. Incubus et uertigo si diu perseuerauerint forteque extiterint epilepsiam portendunt. Non est ergo negligendum quin tali laborantibus succurramus cum his que in capitulo de epilepsia dicturi sumus. Tristitia atque maniam cum diu permanens et cordis malignitas et desperatio maniam significat. Quapropter succurrendum est ut dicturi sumus. Cum autem ante oculos quasi muscas uolare uel quasi pilos stare aspexerit uel in circuitu eorum que aspicit quasi fumum uel uaporem uiderit presentem aque descensum timetur et hic ergo diligenter est considerandum ut in suo dicturi sumus capitulo et ut diceretur [perpendum]. Reumatismus et corriza si frequenter euenerint ne tisis uel asma uel pulmonis pustula proueniat posse timendum est. Ideo statim erit succurrendum cum flebotomia ac cibi paucitate. Si autem sudor male fuerit olens quasi febris sit iam uicina signat. quapropter ea que ruben soluunt colam danda erunt. Cordis tremor frequens mortem portendit subitaneam. Idcirco cum flebotomia et medicinis uentrem soluentibus succurrere oportet. Repletio superflua timore emotionis passionis fuerit atque apoplexie et mortis subitanee afferet tunc statim cum flebotomia subuenire oportet. Si sensuum turbatio et motuum debilitatio cum repletione affuerit apoplexia timendum est succurrendum est cum flebotomia et gargarismo. Si guttur ex dextro fuerit latere apud costas postea punctura et tensio [epis] significat lesiones. subueniendum ergo est ut dicemus in suo capitulo. Egro si plus solito icteritia significat. Facies et palpebre et extremitates si inflate fuerint pronosticabunt ydropisim. Egrotis fetor fastidium et grauedinem que existit [illegible] fetor qui est in urina putridorum significat que ex febre euenire debet. Laxitudo et dissolutio cum destructione appetitus febrem significat. Appetitus autem destructio et nausea innuit coleram. Succurrendum est cum leui sompno et cibi abstinentia post cum medicinis quas sibi nominabimus. Grauitas et tensio in inferioribus uentris ypocondriis uel ac dispositione solita permutatione nocumentum in renibus inceptum demonstrat. Ideo cito subueniendum est. Vrine ardor diu perseuerans uesicam et uirgam pustulis [illegible] significabit. subueniendum ergo est sicut in suo dicemus capitulo. Colli egro adustione et punctura facies distinctas demonstrat fiunt. subueniendum est ei ergo. Pruritus ani significat

fisturas emoroidis sine cum uermium paruorum et multorum ibi existentium contingit. Et multitudo amenculi id est carbunculorum magis existere aucte timentur. ex multis nodis uel scrofulis collo hominis suspitio exorit. Morfea albi. albi albis timore incurrit. Multa faciei rubedo cum offuscatione anelitus angustia et naris mucedo lepram euenire que iam incepit accidere timere faciunt. Si autem aliqua dispositio corporis sani preter solitum permutata fuerit: ut si appetitus fortior uel debilior extiterit uel exercitia actor [plasticum] uel [paruticia] uel sompni longior uel breuior sit uel agitatio uel uomitus affit uel sudor preter solitum accidunt uel ea que accidunt manare soluta erunt remaneant ut emoroidarum et menstruorum sanguis atque uomitus qui statutis diebus uenire solet etc. uel sanguis qui ex naribus fluere consueuit. uel sudoris dissolutio fiat uel pigritia ingenii aut in ore extraneus sentiatur sapor aut ea que non consueuerint delectatione afficiunt aut egrotatio aut desiderium coeundi aut augmentari sentiat uel diminui. uel in sompno occurrunt sompnia quod non consueuit euenire. uel corporis color mutatur et mutet aut tactum preter solitum. Et ad ultimum cum quod non consuetum accidit et permanserit ac augmentari cepit egritudinem pronosticabit futuram. Quare obseruare cuilibet predictorum cum subtiliter est inuestigandum et ad ei sanationem festinandum. Interim quoque si quis replectionis signo uisa fuerit in ipsi flebotomia elaborandum est et comestio minuenda. Et si qui aliter humoris dominium signo apparuit succurrendum est. cum solicitudine eius et medicine quibus hic humor extra educitur consueuit. Preterea si infirmitas aliqua cum periodo nota consueuit superuenire ante quam paruum tempus accedat flebotomari debet uel quod assellare faciat tribuendum. Omnia quoque alia que post egritudinis aduentum fuerint exerceri debent sicut si deus uoluerit capitulis dicturi sumus. **De cogitationibus anime**

Quecumque ex uel anima gaudium uel delectari facit robur quibus tribuit et naturam excitat et ipsius iuuat a corporibus omnibus sanis confert nisi hiis qui carnis minoratione eo quod superflua sit indigent. Quamuis tamen non existit sani et egrotatio qui non tristari faciat omnibus sanis nocumentum infert exceptis hiis qui carnis indigent minoratione. **De obseruatione consuetudinum.**

Consuetudines obseruare et sedes earum incedere regula est non sit pessime. oportet ergo quod hiis fuerit sic ab eis paulatim ac ordinate est recedendum. Quapropter quisque cauere debet ne aliter rei sibi consuetudinem faciat quam ipsam obseruare oportuerit ex obseruatione consuetorum patiatur ut si quis uno cibo consueto semper utatur uel aliquo potu uel ocio ab eis abstineat uel dormire uel motum uel egerere uel coire consueuerat. et ex aliquo istorum ergo ut contingat maximum incurret nocumentum si ab eis abstinuerit. Quapropter corpus suum sic disponere debet ut caloris et frigoris patiens esse possit et amotiones et cibaria sibi nocitura aptum reddat et ut sompnum et uigilias horis atque mansiones et [tortiones] sine lesione permutare possit. formosius est ex necessitate hoc agere.

De hiis que actibus inconuenientibus accidunt expellunt

Saluus existit actorum malitia qui non eis utitur. Et si autem uti eis contingat subueniens sibi contrariam humore ex eis generatum expellens [fumdos]. Multotiens tamen autem eorum euadit nocumentum si ea temperauerit. temperari autem possunt si ante ea uel post aliquid quod eorum reprimat malitiam digerendo ducat ac tempore edat ut si quis dulcia diligit a quibus tamen leditur post ipsa sumat ualde acetosum cum aqua uel comedat post ipsa mala granata acetosa et ad summum quibus sumat acetosa et [illegible] capiat et cum

tutico cole' ui. solutiuo. Sz qui cibaria diligit acetosa sic
est caro cocta cum aceto et alkaris et almosiac et huiusmodi filia ex
quorum usu 3 nocumentum pt ipsi comedit mel. et uinum uetus
forte bibat. Quibus uero unctuosa cibaria pt ipsis ponerit
et feticea et amara et salsa et acria comedere debet sic sunt leces
et glandes et almini et garus et guagamuch q sale conditur et ca
pe et alia. Quibus autem nocua istis existunt ipsorum refrenare
malicia debes cum untuosis et humecta ac dissolutiis. Sz quibus gf
sa uiggina sunt cibaria ut ficatum cum aqua sibi coctum l' lacte cum
milibus et cum execis eduntur an ea l' pt ipsa dalmini paz sume
in potu debet. motum quoque excretum auget. conuenit atque diacimini
et diaconpiperon sumere conueniens est quoniam excreis intum comedunt
uentrem forti mente fla expellere solue debet. Siquis autem sepe
grauedine atque putredine ex crossorum ciborum comestione patitur
solitus est sir. acetosum cum uitis radicibus fem et scelibus assidue bi
bat. Siquis preterea ex recentibus fructibus multum comedunt sir. acet.
pt esum dulcium sumat ut sunt uuae et nux et melones dulcissi
mi et fic. pt acetosorum uero et stiticorum comestionem bibat ydromel
uel comedant ut medicamine pt sique inflationes sentiant. diacimi
num conuenit sumere et uinum uetus et forte bibat et aqua seminum
et filia. post fructum autem siccos et quibus tam inflacionum comedunt que
comedentes consueuerit sir. ualde acer. et apocimata quae fiunt ex
succis fructuum acetosorum ad spissitudinem decocta bibere conueniens
est et cibaria ex acetosa. Post fructum autem inflare appetitum au
ferre et distuibare consueuerant. triuia sumenda est. preterea autem come
dat diacimini et diatonpiper et zz condimentum. aqua uero grossa q
tarde descendit neque aliquo uino comedenda est. Siquis preterea
aqua nimis sepe in potu sumserit oz ut aceto sepe intret balneum
quo adsidet et recipiat sumere medicinas uentris solutiuas
cum diuersorum tractabimus capitulis nominabimus. **De his que uice uini**

in potu sumuntur

Si uinum epis ac toti corpori calefactiuum existit multum
aqua administrandum hic bibendum est post quam granata acetosa sec
cunda et acetositas cum sumenda et huiusmodi filia. Ipsi quoque fe eis bibe
dum quando cibaria comedit acetosa sic ea que uue acerbe sucum habent
amirtum et huiusmodi filia. Qui si quis ex uino grauedine capitis laua
tur et dolore uinum non bibat non clarum q. misce aqua amirtorum hat
et dum ipsi bibere appetit citonia et filia stiticitate habentia ccdat.
dum uero post ipsi potum cibarius uini lenibus quibus stiticitas et
uaporis sit extinctio sic sunt cibaria uirilium uue acerbe sucum ha
bentia et filia. Siquis uero uentris inflationes uel dolore patiatur uinum
purum bibat aut paz amirtum aliquid non grossitie huiusmodi comedat m
post eius cursum comedat. **Diuinatio eorum que uice uini sumun**
tur

Vinum sanum et epar calefaciunt inflationes dissoluunt cibumque digit
et uinum prouocat et uentrem soluit et pt hoc animam letificat et ga
udere facit. Hoc autem perrennum bonitatis in modum inuenimus aliquid
quod uice uini compleat. In aliis autem modis quoniam repi possit
quod uini uice suplementa l3 inhis operibus uino debiliora ex
istunt. Sibi calefaciens stomachum et epar. tenorum inflationes cibum
digerens animae et cibum penetrare faciens. Rx. mel apii. l. i.
aqua l. iii. misceantur tamdiu coquantur et consumatur donec uel tene
at spissitudinem dimittatur. m. l. i. ydromell quod remanserit plus subtilissimum
panno lineo subtili ligetur. q. Rx. piperis nigri longi
cinnamomi mastic. gariof. spice an. z. i. manibus et pu
luerizentur dum adhuc bene calidum et in uase mane dimittantur et sic
postea bibatur. Sirupus uentris solutiuus Rx. ficus albas quas
aqua decupla si sidat et tamdiu coquantur donec dissolui incipiant

et per nocte una postea uero coletur et in colatura uia mel ad
sue medietatis mensuram ponatur et bullire permittatur donec
ad iuleb redeat spissitudinem et reponatur. Sunt autem quidam qui
uinum unquam. l. isti sir. z. u. lactifici ficulnee admiscent ut
uentris solutiuus magis existat. **Diuinatio et nocumentis**
ex

Ex frequenti sanguinis extractione et plurius malignitas **extractionis sanguinis**
et ydropisis atque festina senectus et appetitus destructio
pulsus paruitas et stomachi ac epatis et cordis debilitas tremor
quoque et paralisis necnon et apoplexia et postremo omnium intuitum naturali
in becillitas euenire solet sepissime. Ex negligentia autem
extractionis eius cum corpus ea indiget accidit demenul et apostema
certe et febre continue ac senectus quartiole et morbilli et passio
emoptoica et mors subitanea et pestilentia et apoplexia sanguinea
de qua facies undique apparet uel nigra et similiter et lepra.
Flebotomia preterea magna existit maxima in sanitate conseruanda ualde profi
ciens et adeguium ciuibus congruens si sicut oportet fiat. Sin
uero flebotomiaz plus aliis tollatur posset sunt hu. In corporibus manu
feste uene erunt et ample. quorum pilosis corpus et prurita et
rufa et uiridia et carnosa conspiciantur non pinguia fiunt. Sunt
et qui flebotomantur iuuenes uel senes in prima senectute. Infantem
uel decrepiti flebotomandi non sunt non magna inminente necessitate.
Qui uero ea multum indiget hi sunt quibus pustule in apparent a
preterita atque edemamul accidit et febres. hi sunt quibus est necessaria flebotomia
qui multa carne et uino ac dulcibus uti consueuerunt. Illi uero a flebo
mia abstinere debent qui stomachum et epar habent debilia atque quibus sit re
accidere solet egenes non tamen isti absque magna flebotomandi sunt necessitate.
Alia uero quae de flebotomia scienda sunt iam in suo diximus capitulo. Est et summo
opere in flebotomia cauendum nec tempore calidissimo nimia sanguinis fiat
extractio nec tempore frigidissimo. **Diuinatio solutionis uentris**

Solutio uentris utque prius oz sumenda est maxima **et eius nocumentis**
ad sanitatis conseruationem magnum prebens auxilium est est prec.
ut hi oportet cum corpus ab humore quod per errorem ciborum uel ex diete ne
gligentia l' quod ex corporis intemperantia accidit grauatum mundificare. et ob
hoc est esse potest ut corpus mundum existat cum in eo superfluitates
ad eguium grauatum apte retineat. Quapropter maxime uentris solutione
quisque uti debet quod humore qui ei nocere solet ul' quod ideo ex
sui corporis dispositione plurimum grauari consueuit. aut errore sui regiminis
cum expellere consueuit. Oportet et ut antequam humore preceo hu
morum generum educare soluta est sibi caueat hi tamen accidit nocumentum
magis existit. Sz que humore unaque. (?) hec uentris solutiua
educat iam in suo capitulo nominauimus. Cui autem uentris solutione indi
get plus est quod corpus habet magnum et pingue et est gulosus atque qui mul
tos comedunt cibos et fructus prius mouet et exercitat. Cui autem
uenter leuiter solubile et cum uenter sepe solotis incurrit atque cum
diuturna cito accidit et precipue si fortis sunt a uentris solutione absti
nere debent. Medicinas quoque uentris solutiuas sepe sumere corpus de
bilitatur et accidentia atque tristitia aduenit. precipue si fuerit corpus hiis sic
cum. Est et summo opere obsuadendum ne quis medicinam uentris
solutiuam sumat non prius uentre cum unctionibus mollificauerit unctuo
sis et balneo per duos dies accedit accessionis ingressus. fiat et
corpus in balneo multa aqua tepida sedeat et ipsi sedenti et sirupum
acetosum bibitur. hi quoque est tenendum maxime uentre uehementer sol
uentes in diebus calidissimis l' frigidissimis sumatur. (?) et oio post
quam solui incepit est abstinendum ne cibo aliquo quamdiu in maxime eructuatio
nem cito sapore sentit ut medium eius. et dum solutio non debilitatur
nec nimium donec ei compleatur optato. Cum si in decet purgantur

no. nocumenta que ex frequenti flebotomia

no. cau. in flebotomia p. ep.

no. regulas in sol uentris.

no. quando magis indiget purgatione

no. cau. in solutione obseruanda

no. sicut

no. quando

no(ta) modum abluendi solutos sup(er)fluos

solutus fuerit leni item a cibario ex aqua et carne cibari debet ex aqua non autem sed mediocriter sumere debet. nemo est die in qua solutus saturari debet sed mediocriter est reficiendus. Si autem contingat aliquem solvi superflue cibaria cum sumach vel cum succo malorum granatorum acetosorum vel cum succo uve acerbe sumere debet. per multum tamen tempus antequam comedat pulverem de sequentibus scilicet in potu sumere debet. Sed si aliquis corpus nimie adustum fuerit fortiter calefactum vel nimie colera nimium purgatum suscipit ut eius potus sit inlebrucatum et non vehementer sit purgatus. Qui fortiter fuerit solutus rob pomorum vel citoniorum vel malorum granatorum et similium bibere debet usque ad spissitudinem decoctorum. Et est necesse ut qui multum solutus est abstineat a iulep et similibus aceto et ydromelle. Si non accidat ut anime corpus non calefiat nec ex corpore aliquid preter flegma vel coleram educatur aqua in qua multum temperata in potu est sumenda. Nos si fuerit in proces cum melle est temperata. Cum si contingat nimie laxativa vel solutiva multum plus opus quam debeat qui eam assumsit in balneo ponendus est. Qui si hec non sufficit non fuerit pulverem de malo granato sumere uti debet que sufficit quiescendum est. Sunt autem pulveres hic dandi est. Recipe borellarum(?) ... ʒ. c. thuris masci boli armenici gummi arabici glandium xiloaloes(?) dromania(?). aullorum a seminum uve seminum granatorum omnium ut thuria ... ʒ. x. seminis iusquiami albi ʒ. v. de hoc vero pulvere tantum sumere debet tribus vicibus quantum pugno teneri potest. Et si istud non contulit tinctiones de balaustiis et his similia que in capitulo de ventris solutione nominabuntur. Si autem infirmum contingat debilitari et ab immobilitate et sincopis devenire et sibi venire de eis sicut in capitulo de colica passione dicetur finem. De vomitu.

no(ta) can(on)

Vomitus si ut debet temperate fiat stomachum purgat et digestionem efficit meliorem, corpus quoque renovat et mundat caput et sensum, allevat visum quoque acuit. Sed si multum corpus consuetum fuerit et capiti ac pectori sanum oculis et pulmoni nocebit venas quoque quia findit et rumpit ex quo est passio accidit emoctoica. Inde autem fit multum adiuvat si sic sanitas vomitu conservanda est. Cui sicut in anno mensem temperatis que necesse est semel in mense vomitu uti quod est pro cibi sanitate fieri oportet. Vomitus est sine stomachi repletione durus est nec absque labore magno et studio fieri potest. Vomitus preterea non frequenter fieri debet continue cum stomachum et capiti destruit virtutem. Est autem observandum cum aliquis vomere voluerit ducens funiculos per mirtudinem cum voluerit et sit oculos parit et cum panno alio collo ligetur nec tamen auferat donec vomitus expleatur. post vomitum autem pectoris faciem os lavandum est et abluendum hoc ydromelle vel similibus aceto est colendum. Qui vero collum et epiglotum fortis prominet pectusque strictum et acumine nudum a vomitu omnino abstinere debent. De iuvamentis coitus et nocumentis et quibus

no(ta) can(on) in choytu

Coitus corpus repletum allevat et animam letam et ylarem facit eique auget levitatem iram quoque sedat et ac cogitationes removet. Sed adeo quoniam fit donec mutat ei corpus saneter. Si quis amore mulieris nimium conturbatus fuerit ut qui admonere venit ad coitum mittones utatur licet ea quam diligit non perveniat. sedat tamen eius furiosum amorem. coitus preterea corpus allevat. Ad ultimum vero si quis multum usus fuerit coitu repletionis malum evacuando evadet. Est et malo observandum ne quis coitu utatur quia ex eo velociter debilitatem incurrit et appetere sequitur destructionem oculorum quia habet gravitatem. A coitu autem corpus habentes sicca ut ab inimico inficiente sibi cavere debet. Quod si quis usus fuerit etiam incurrit. Convalescentes quoque et debiles atque macri senum quorum ylia et ventres subtilia sint et macie et quorum nervi sint debiles coitum omnino vitare debent. Coitus minus et frequens nimis magnum infert nocumentum oculos quia fortiter ledit.

et corporis vires destruit corpus quoque corrumpit ac debilitat ad senectutem quoque cito adducit. Et licet coitus nocumenta corporibus habentibus robusta et grossa et sanguinem multum ac venas amplas et colorem rubeum mitesque pilos minime accidunt. Corporibus habentibus predictis contraria malum affert magnum ac manifestum. Coitu autem nemo uti debet dum est famelicus nec cum multo vino aut cibo est repletus nec cum de balneo egreditur nec post quam vomit nec post ventris solutionem nec post flebotomiam vel laborem. Si vero quis multo fuerit usus coitu a labore et a flebotomia abstinere debet et debet cavere ne in balneo sudet. Cibis autem augmentatibus sperma uti debet vinumque dulce ac grossum bibere. Rebus ac suffumigationibus aromaticorum uti et augere sompnum. De iuvamento balnei et eius nocumento

no(ta) iuvam(entum) balnei

Corpus in balneo humectari et desiccari potest. Quapropter corpora macra habentes et sicca balnei indigent humectatione. ideoque cavere debent ne in balneo sudent sed in loco ei temperato remaneant et circa se multum aque proiciant ut vapor multam habens humiditatem ibi eveletur. Corpus autem sua aqua calida suavitatem afferente infundatur et in ea ingrediatur in qua diu morari debet donec corpus lene et pre turgidum fiat de inde invere debet ne aque calide sicut se proiciat sed aque frigide semel per primam tamen ora infundere debet et postea ungi oleo. Siquis vero ut corpus exsiccet in balneum ingrediatur et multum sudet et confricari debet et cum farina fabarum et ciceris ac hominis(?) et bene fricare. Comestio quoque post balneum longo tempore est tardanda et cum sudor fluere incipit sine unctione et fricatione uti convenit. Sunt autem de iuvamentis balnei corpus humectare et renovare porosque aperire ac sordes congregatas detergere repletionemque minuere ac ventositatem dissolvere et ad sompnum ducere et humores subtiliare. Balneum preterea calores reprimit ventrem stringit et lassitudinem removet corpus quoque cibis aptum efficit. Ipsius vero nocumenta sunt vires destruere et corpus usque adeo calefacere ut in quinque ad sincopim perducat nauseam quoque commovet malosque humores ad corpus cito descendendo tribuunt. Ideoque febricitantes vel quoque contusiones potestas vel aspera vel excoriationes habentes balneum timere debent. Cavere quoque oportet in ultimo quisque post cibum caveat nisi qui corpus vult pinguedine adipisci. Sed si autem aliquis in imminente necessitate balneum satis ingredi cogatur priusquam exierit aliquid diebus similiter bibat acetosum et a cibis grossis abstineat suumque subtiliat regimen.

Corpus valde grossum non est laudandum sicut corpus quod laudatur grandum nec quod macrum est corpus est quod valde grossum est minus ex positum egritudinibus huiusmodi habens corpus substantiam velociter incurrit mortem et venarum fluxum sputo quoque humidat multo anhelitu etiam velociter constringitur durumque movetur. parum insuper generare aptum est. Macrum autem corpus adtusum atque etiam proprium fuit et ut cito casu incurrit et vires et egritudinibus dissolvitur atque ut cito in pedimentum patitur. A superfluitate carnis et sanitate corpus in mediocritate temperatum existens quod grossitie pariter appropinquat laudabile est hoc et corpus ab egritudinibus removetur nec adeo receptores ut cito accidentia aptum inveniunt. De iuvamentis fricationis la

Confricacio labiorum et gingivarum ac dentium cum corticibus arborum hic dentes alligat rigidos que efficiat si temperate fiat gingivas quoque corroborat et impinguat et cavitates et fieri non permittit ac bonum hominis odorem aufert pro capite quoque et hoc fit licet parum allevat. Que cum corticibus arborum stipticitatem habentium et amaritudine fieri convenit. Multa autem si fuerit hec confricatio claritatem removebit dentium quapropter necesse est ne sepe fiat. Ex ea multotiens accidit multitudo sordium dentes quoque movent et gingive subtiliantur atque debilitantur. De conservatione dentium.

Summo opere cavendum est ne res **De conservatione dentium.** que dure dentibus stringantur nec res viscose eis sepe masticentur ut sunt dactili et mel coctum et similia. Ambo preterea nocitura sibi cavere debet ipse namque eos corrumpit. Oportet quoque si inde tibi aliqua pars ibi remanserit et precipue si de lacte sit insuper ablutione et mollificatione fricatione cum sale aceto vel ydromelle ipsos quoque cum arborum corticibus ut persici est et cum dentifricio ipsos detergere. Arboribus quoque que stupidos faciunt dentes et congelant sicut nix et etiam aqua frigida post calidum cibum abstinendum est. Dentifricium. Recipe cornu cervini usti, seminis tamarisci, cipri, rose, spice, ozimi ana ʒ ii, salis gemme ʒ i. Quarta sunt omnia pulverizata et buccellentur et eis dentes fricentur. Hoc enim multum valet ad dentium conservationem. **De conservatione**

Qui oculorum vult sanitatem custodire a sole estivo **oculorum** et pulvere et fumo summe cavere debet ne que colores albos vel invidiosos semper inspiciat valde observare debet ac ne unam rem sic pariter fixe semper intueatur cavere debet. Licitum quoque vel subtiles sculturas nequaquam aspiciat. Ambo preterea fletum et longam dormitionem post commestionem omnino abstinendum est nec morandum est in loco multum ubi fortius perflat ventus. Cibos et valde siccos sicut lentes et res salse atque astringentes coitum omnino cavere debet. Visum etiam impedit frequens ebrietas et vinum ac cibaria crossitiem habentia. Nocent quoque sicut cepe et sinapis et eruca atque allia non enim eaque nocumentum faciunt et capitis adducunt dolorem sicut dactili et porrum et feni grecum et caulis cocti et ozimum cum est fetus visum obscurant si multa ex eo sumatur quantitas et frequens. Caules quoque et lentes et sompnus multus atque vigilie multe. Visui autem iuvamentum tribuunt collirium lacrimas expellentia et oculos etiam sanitate conservantia et ne mali ad ipsos descendant humores prohibentia si aliquibus hominibus in oculis patiatur. Aut quoque hoc auxiliatur. Litum in aqua solutum aliquoties immediate modicis ponendum. Hoc est malorum prohibet humores ad oculos descendere. Et preterea decorum tuo que oculos acuunt est aqua intrare calidam atque per magnum spatium oculos in ea apertos tenere. Hoc eos claros facit et rigidos. Multotiens confortabuntur oculi cum quis librum incipit inspicere cum littere non sint subtiles et intendere cepit quid in eo sit vel quod sit in picturis. Quod autem conservat oculi sanitatem et abstergit tutia est cum succo sambuci confecta. Sunt et de his que oculos abstergunt vel ut si feniculi succus in eo ponatur vel collirium de mala granatis. Quod. Recipe granatum unum dulce et aliud valde acetosum. Dum extrahatur utriusque succus separatim atque in duabus ampullis orificia habentibus opilatis sub sole aliquando die usque ad ultimum augusti suspendatur et singulis mensibus quod subtile fuit semel evacuetur et quod crossum fuerit proiciatur. Preterea vero de uno quoque pars sumatur et simul misceatur et una quoque hic germinationis libra pulveris aloes piperis longi et nigri salis armoniaci ana ʒ i ponatur subtilissime tritorum et reponatur. Hoc est collirium quanto fuerit vetustius tanto melius erit in quo stilus intingi debet et sic modicum poni est in minimis in oculorum assectione. **Collirium conservans sanitatem oculorum.**

Recipe antimonii multotiens aqua abluti quod preterea per coctam urinam aqua pluviali lavetur non tutie simul fiat ablutio. Cum antimonii sic preparati ʒ xx tutie et cathimie ablutarum ut dixi ana ʒ vii folii indi ozucul ʒ i camphore thure pure ʒ i musci ʒ sexta pars lapides insimul per tres dies terantur aqua pluviali deinde omnia misceantur et reservatur et in palpebris mane et circa noctem ponatur. **De conservatione sanitatis aurium.**

Ut sordes que fiunt in auribus mundificentur summo studio intendendum est sicut incipit lodanum(?) sanie de... sumi atque ne cibaria grossa edantur observandum. Quandoque etiam ex domalis pira oleo amigdalarum amarum auribus est imittendum. Qui aures custodit ne doleant est frigido vento longo tempore non opponi. Est et summo opere cavendum ne aqua eas ingrediatur et ne pustule in eis nascantur acute. Quod custodire poterit cum eius timet auctor si prius in facie acutas pustulas nasci videris aut in aure doloris principium senserit et quod cum capitis ardore et pustule acutis in facie et circa faciem fuerint. Solvatur per clistere et aceto mentule et in aure ponatur. Quod si aures sana quaque etiam fiat ipsi prohibebit reumatismum incurrere. Asiatici quoque valde custodire debent et ne frigido pleno dormiat. **De cautela in qua egritudinum de uno ad alium transeuntium.**

Tantum et pestilentie sunt fugiendi est. Quam si quis fugere non potest et fuerit in mansione vel civitate in quibus ista fuerint in loco altiori manere debet locumque qui vento superest infirmi eligere. Egritudines vero que de uno transeunt ad alium sunt lepra et scabies et ptisis et febris pestilentialis que tunc accidit cum aer in mansionibus angustis cum hominibus in patientibus vel sub vento sederit. Egritudo et oculorum de uno ad alium sicut intuitu fuerit transit. Pustule quoque multe et male de uno quoque ad alium transeunt. Est insuper summo opere cavendum ut omnibus egritudinibus malum habentibus odorem sanum elongatur atque super ventum sedeat.

Pestilentie plurimum in fine estatis **De pestilentia cavenda et cautela** et autumno accidere solet. Quapropter si in estate evenerit plurime nubesque et pluviarum multitudo nocte et die permanserit ac meridionales multi perflaverint. Vel aer itaque fuerit ut non moveatur et cum hoc meridionalis ventus turbidus extiterit a cane et vino et confectionibus de melle factis et astuentibus recentibus et dulcibus et balneo et lavacro aque calide omnino abstinendum erit et omnia in quibus acetum ponitur commedenda. Rob quoque fructuum valde acetosorum et stiticorum sicut rob de succo uve acerbe et succo ribes et acetosorum atque de succo sumach et acetositate citri sumenda erit. Succus et acetosi multa quantitas sepe bibenda erit. Quod si magna necessitas cogente comedat galline et fasiane et perdicis masculini sex. Ed quoque cucurbitulus cum aceto et vite acerbe succo sumach et similibus conditi sive carnis et hulem et mosis edi de... Si autem in eorum sanguis aliquid apparuerit motio flebotomie sine mora est insistendum. Mansiones quoque in quibus est sedendum frigide esse debent. Quarum porte et foramina aperta septentrionis sint aperta. Est et possibile ut hoc intempus regione a pestifera aeris dispositione et variole atque morbillo non in antiquam et mala apostemata ac febre sinocha deo auxiliante evadatur. Preterea cum talis fuerit aeris dispositio infantes et iuvenes et corpora habentes crossa et colorem habentes rubeum plus aliis custodiendi erunt. Cum autem in fine estatis multus fuerit calor autumnus quoque siccus multumque pulverulentus extiterit et frigus et pluvia tardaverint venire mansiones tunc instruende et humectande pannis grossis aqua aspersis atque appensis et aqua in pavimento domus rorande erunt. A labore quoque et coitu abstinendum erit. Corpora preterea aqua frigida lavanda et aqua nivis in potu sumenda. Sumach et coctum in mane cum multa aqua et pauco zuccaro bibendum erit et aqua in nive infusa potanda. A cibis vero calefacientibus et vino non multa frigida temperato sit aqua cavendum deinceps at et cibus atque cervis et porcis et similibus multum est comedendum. Summo opere quoque cavendum est ne in sole fiat sessio ne ieiunium aut in commestio tardetur sitis et nullo modo est tolleranda. Siquis et in meridie dormire voluerit in locis quiescat frigidis. Cibaria quoque edat que dixi. Pisces autem si comedere voluerit sint cum bones edat assatos. Uvas quoque in quibus est acetositas sumat. In illis vero tempore singulis diebus aquam bibere ordei multum confert et precipue corpora calida habentibus et sicca. Hic est hoc regimen plus omnibus aliis indiget

et propter hoc est post assellationibus acutis in illo tempore evadere. Quando autem in nocte multe aeris apparent apparitiones coruscationis similes et aeris color similis est ... et venti qui flant sunt per quos homines multi et animalia egrotant in nocte quia ... et splendor, aque egritudines cito morte incurrunt aer et difficiliter ... egritantium hora fetidum emittunt odorem. Ipsi quoque infirmi multum anguscuntur ardoreque magno habent et sitim patiuntur vehementem ac ipsorum infirmantur extremitates et vomunt et egerunt humores fetidos et diversos. Cum talia autem fuerint et olera que in illis nascuntur temporibus sunt dimittenda et aqua que insipide terre est minus bibatur. In malis quoque omnibus est morandum et aer calidus fugiendus est. Domus preterea quotidie aqua et aceto est roranda et si in aere odoris putridi et fetidi similitudo fuerit homines cum sandalis et camphora sunt fumigandi et aqua rosacea irrorandi. Domus autem cum costo thure et storace et [illegible] et sandalis et camphora subfumigare debent. Cibaria vero sint acetum et lentes et sumach et [illegible] et similia acida. Acetum quoque cum aqua temperatum est bibendum et vinum dimittendum. In hac quoque dispositione sumi omni die in potu unum [illegible] ... offert et in aqua cum nive bibenda et aqua frigida ablutione utendum. Dixit preterea philosophorum antiquorum [illegible] quod si due partes aloes ... mirre et croci orientalis et mirre uncia ... ex eis in potu pro pestilentie [illegible] singulis diebus ... magnum affert remedium. Dixit etiam hic se non audivisse hanc medicinam in tempore mortalitatis bibisse quin evasisset. G. dixit quod bolus armenicus cum aceto et aqua bibitur hic dispositioni conveniens est atque tiriaca [illegible] eadem valde conveniunt. Confert preterea predicte dispositioni si in [illegible] aeris putrefacti suffumigatio cum costo et thure et storace et [illegible] et sandalis et camphora et myrrha fiat. Accidit quoque ut in aliquibus annis in [illegible] evadere que mala et [illegible] crescunt. Oportet itaque in his temporibus egritudines provenire cum flegmatica et sanguinis [illegible] et ventositatis [illegible] et ventris solutione et gargarismis que singulis diebus et noctibus cum aqua rosacea fieri debet in qua sumac madefactum fuerit et cum rob morarum et nucum. Contingit et ut aliquando yeme ... totiens apoplexia et paralisis et egritudines istis similes eveniant. Et necesse ut cum tales fuerint anni frequenter evacuetur corpus cum pillulis quas in tractatu egritudinum capitulis nominabimus et gargarismis et sternutationibus et unctionibus totius corporis ex oleis que ibi nominavimus cibis quoque minuendo ac subtiliando. De regimine corporis per tempora anni.

Oportet ut in vere flegmatica et ventris solutione [illegible] conveniendo [illegible] an[illegible] calor [illegible] anni quoque vinum in eo est bibendum et [illegible] omnia que dulcia [illegible] et precipue hoc observare debent quibus egritudines ex repletione accidere consueverunt. Debent et ut cibis subtilibus et [illegible] quibus in estate uti consueverunt. Cum autem venit estas [illegible] minuatur et labor. Solum quoque minui opportunum est et cibaria calida et grossa relinquenda. Venter autem et non semel cibo repleri debet sed multis vicibus cibum divisum sumere debet. Et aqua frigida est bibenda et in ablutione est utenda. [illegible] quoque acetum cum aqua et [illegible] est utendum. In potu preterea in mane sumi debet [illegible] cum [illegible] et [illegible] et rob de fructibus acetosis. Regat sicut et cibi cum aceto et sumac compositi et carnis et olerum et res aceto [illegible] comedi debet. A dulcibus autem et unctuosis atque acutis et salsis est abstinendum sed acetosis et insipidis ad temperie [illegible] est utendum. Vino quoque [illegible] est [illegible] aqua ut quia aqua [illegible] vero et forte dimittatur. In matutino autem fructuum [illegible]

est quanto plus possibile est et observandum ne in meridie soli [illegible] se opponat caput quia et in nocte et in mane a frigore custodiri debet. Caveat et ne aquam bibat frigidam vel lavent cum ea et a labore similiter et coitu abstineat. Aqua vero tepida se lavet et observet ne in balneis dormiat [illegible] oppilationes patiatur [illegible] cibi comedat repletionem. Aqua et frigida non lavetur ex qua corpus oppiletur et non oportet ut vomitum provocet quia inde [illegible] febres fiunt. Caveat et ne famem vel sitim patiatur vel cibo una hora impleatur. Vinum autem tale [illegible] bibat [illegible] quia nec [illegible] nec gravedinem afferunt. In [illegible] quoque corpus per plures res sine [illegible] custodiatur et regatur sicut in estate aliquis gubernari consuevit usque ad pluviale adventum. Et postquam advenerit [illegible] reddit. Si autem contingat autumnum longum et estivale fore custodia maior erit observanda. Tota autem intentio in custodia autumni debet esse in humorum sedatione et [illegible] maior quam ipsorum evacuatione cum ventris solutione ac flegmatica. Nam si in matutino aliquid contingat egritudo cito ei cum medicina [illegible] subveniendum est. Huiusmodi enim temporis egritudines male sunt et pessime ad ultimum autem tota intentio sit in corporis humectatione. In hieme tempore hoc plus [illegible] quam in estate. Hoc namque tempore plurium complexionis malignitatem et errorem non tollere [illegible] uti cibis [illegible] dieta [illegible]. Yemis vero [illegible] errorem et ciborum [illegible] tollat et postremo yemps conservat sanitatem [illegible] egritudines non [illegible] magis errores cum in qua multa ventris solutione [illegible] debent. Oportet quoque ut si qui febres in yeme commoverint cito eis cum medicina subveniatur et precipue cum evacuatione. Hec namque febres plurimum ex repletione accidunt ideoque et crescunt et fortiores fiunt si non in tempore evacuantur. Quia autem frigide sunt complexionis calidis oportet uti cibis sicut sunt allia et cepe et alia calida que cibis condiendi et saporem [illegible] tribuendi ut piper cuminum sinapi eruca et similia et si iuvenes fuerint et calide complexionis convenientius est ut ex eis minus accipiat vel omnino ea dimittat. Illud est si in yeme cum egrotans non fecerit egritudine acuta in veris principio vel in eius fine egrotare faciat nisi eis cum flegmatica aut ventris solutione subveniatur. Ille preterea qui in principio yemis multa [illegible] et similiter [illegible] receperit atque horum ciborum multitudinem cum vino [illegible] sibi cito cum flegmatica subvenire debet. Cum autem [illegible] ventris solutione [illegible] subvenire cogitur. De regimine pregnantis et custodia infantis.

Pregnantes ab omnibus cibis in quibus est acuitas et amaritudo abstinere debent ut sunt capparis et lupini [illegible] et his similibus. Omnia et que urinam et menstrua provocant vitare debet sicut sunt ciceres et faseoli et precipue [illegible] custodiri debet et saltu precipue in principio pregnationis et in fine et a coitu omnino [illegible] debet. Nam hoc totum multotiens cum abortus [illegible] debet cibis subtilibus [illegible] horum [illegible] et nausie [illegible] sicut est caro galline et perdicis [illegible]. De vino et bono odoris [illegible] bibat. Non [illegible] sit aquatum. Ieiuna quoque in potu sumat rob de fructibus aceto [illegible] cum quibus [illegible] accipiat nisi nausia ac [illegible] repellitur. Motu exercitio utatur temperato et caveat sibi ne in balneo vel in sole longam faciat moram. Cantilenas et iocos et ea que delectant [illegible] augere debet. Rebus quoque odoriferis circa caput et faciem et suffumigationibus uti debet. Cibum quoque alleviet et in die multotiens comedat nec cibo semel impleatur. Si autem appetitus minui [illegible]

nota p[illegible]
pille rufi
6
nota regimen [illegible]

drebus acribus pregnanti est ei tribuendum ut sunt cepe et sinapi et similia que disgregando appetitum commovent. Mastice et que oliba num masticare convenit atque citonia et granata tum maciana et citri comedat. Amalis autem cibus sibi caveat ut mala cibaria et dulcia in usu misceat custodiri debet. Est enim periculum ut cum hec regimine pregnantis egritudinem evadit. Quod si impregnata contingat infirmari oportet ut sine fluxu sine ventris solutione medicetur cum maiori timore ac multa diligentia fiat adhuc ut fetus remaneat et partus sit facilis. De alleviatione partus et regimine partum

Cum hora partus appropinquaverit partum in balneo mittere debet ac renia singulis diebus sedere et ventrem atque dorsum cum oleo inungere debet. Cibaria que bonum nutrimentum saporem et lenitiam eius tribuenda sunt vel ficus et alia fructibus concoctis ac olim damigeri vetus. Cum autem partus advenerit hora dorsum inungi debet cum oleo de lentisco et oleo sanbucino calefactis. Cum vero femina et ylia atque ypocondria inungi debet et ex eis similia erit medendum ipsa que paulatim incedere debet que postquam parum ambulaverit sedeat et pedes equaliter teneat. Dum vero sic utrumque se simul eleveret. Dolor autem partus si fortis fuerit nares et hoc apprehendendo se premat. Et si diu talis se habet ficus vel regi unctuosum de pullis femina in quo adeps pinguis galline et anatis post partum et potum sumat et vinum boni odoris bibat. Quod si partus fiat durius et ne parturiens moriatur timeat detur ei aqua in qua fenugrecum et dactili cocta fuerint cum iiii uncia aut que detur pregnanti oleum amigdalarum dulcium pondere quod in una vice vel duabus vel tribus bibenda erit ne evomat. Post quam autem tinctis feces diutius accipiat et si adhuc et multum constringat suniz rute comedat sumat vel absinthium cum galbanum et unum accipiat de quibus due sunt. Quod si dicatur sit mulier que hanc mie odore non multum ferre valeat pondus aureum i. dragaganthum vino bene redolente dissolvendum est et potum ei dandum. Ipsa quoque cum suco cassie ac bono vino et corroboranda. Secundina vero si remanserit sternutatio cum condimentis nares apprehendendo provocanda est. Quod si hoc non exiit secundina ad medicinas quas nominavimus eundo eas. Suffumigio que cum mirra et anaguesir et sulfure facienda. Ex istis autem cum felle vaccino pillule myrtis fiant quarum una post aliam in igne mittatur qui ignis sit in scutellam cum magna scutella de terra foramen in medio habente coperiatur. Foramini autem huic vulva supponatur ut fumum recipiat. Hoc enim fumigium fetum expellit fetum mortuum que tamen fieri debet cum fetus mortuus fuerit et non movet vel non movet fortiter. Quod si post partum sanguinis fluat multitudo unum unius destruatur subveniendum est cum his que in capitulo de menstruorum retentione nominavimus corroborandum que debet cum aqua et vino bono et tantum. Sanguis vero si non sequitur partum vel parum fluat subfumiganda est parturiens fumigiis fetidis de quibus et similia inveniri debet et medicari debet cum medicinis quas in capitulo de menstruorum provocatione diximus. Fumus hac non est diminuendum neque vilipendendum non magis fuerit et debilis. Vero ex vel multotiens generantur egritudines diuturne et male. De regimine infantis

Infantis autem statim post partum providendum sunt. Quia multotiens lenitate faciendum et precipue observandum non lac aures ingrediatur cum lactatur et ut paulatim cum mollibus tangatur et nares cum aqua calida et oleo sepe mundificentur et mussillagines emungantur. Ipse quoque pannis semper siccis et fetiam inungendus est. Et membra sua sibi in una que parte tenenda et fascia cingenda sunt et membra ei rectificanda caput vero oblongum et nares et frons. Hoc de regimine si custodiatur multas evadet egritudines. Mamillas que taliter sugat ne eius venter tendatur nec multa ex ea egrediatur ventositas et non accidat ei dolor et pigritia non semper languens non de latere ad latus revolvatur nec ploret non suescat. Quod si istarum significationum aliqua apparuerit diutius solito a mamillarum suctione abstineat et tempus dormitionis augeatur. Post vero magis calida balnea et mamillarum suctionem minus solito utatur. Deinde vero ad suam reducatur consuetudinem cum de medicinis somniferis parum est dandum et dormiatur. Cuna ei utilis equalis est movenda. Ex que defieri convenit post mamillarum suctionem. Oculi que ei in primis nativitatis diebus panno sunt operiendi. Et est summo opere cavendum ne in loco sit nimium luminoso. Ante eum tamen inter imagines et picturas diversas habentes colores apponi debent. Cantilene que vocibus plenitur cevetis et gestis delectatis facietibus ante eum intendum non aspiciens neque irascis. Postquam loqui hora appropinquaverit nutrix ei linguam frequenter fricet. Superiorem tamen lingue partem cum salgamum et melle fricare debet. Et hoc precipue est faciendum cum loqui incipit tardet. Ante ipsum quoque frequenter est loquendum cum in facilia et levia est docendo. Cum autem nativitatis dentium tempus appropinquaverit gingivas singulis diebus cum butiro et adipe galline sepe fricet ac ordeum super eas tribuendum. Guttur quoque et spondiles colli frequenter cum oleo inungi debet. Quod si ei venter solutus fuerit ventri supponatur emplastrum quod de cimino et rosis cum modico aceto et aqua madefactis fiat. Lactis que et gummi arabici et boli armeni sunt commiscenda et danda ei. Venter vero si constringatur suppositorium de melle cocto et bambacio vel de melle cocto et stercore muris confectum ano est supponendum. Cum autem ad tempus pervenerit in quo comedere incipiat fiat de simila et lacte et gue magdalliones glandibus similes et tantum in manu tenendi dentur. Et cum eis sugat et eos sugat et gustum ad ad deciis et inicendum. Carnis quoque que est ipectorum tenerum pulli et perdicis est ei tribuendum. Postquam autem hoc bene sapere ceperit et ex eo comedere et appetere ceperit suctio mamillarum paulatim minui incipiat. In nocte quoque eis sugere non prohibeatur. Deinde gradatim adhuc perducatur ut in die non lactet. Est et valde observandum ne in tempore calido ablactetur. De eligenda nutrice et regimine ipsius

Nutrice oportet iuvenem colorem habentem clarum. Que cum sit alba rubedinem habeat ancipitem neque sit partui propinqua neque ab eo multum remota. Neque lesiones habeat neque infirmitati sit supposita. Mamillas que habeat amplas et pectus magnum et pinguedinis corporis mediocritatem teneat. Ipsa praeterea neque salsa neque acuta comedat neque acetosa neque stiptica neque rugubil utatur in quibus est fortis caliditas neque porros neque cepis allia que neque eruca et precipue apium omnino dimictat. Non enim convenit nutrici ut appropinquet omnino. Nutrienda vero cum cibariis de tritico et pissis sanis et carnibus munditibus et bonis et recentum bene conditis et aceto aut et mistruorum provocatione sibi caveat. Quod si ei mutatur lac pultes de farina fabarum et unguis vel panis de simula sicci et lacte et quod quoque fit adsorbendum tribuatur quibus parum feniculi sit admixtum. Aut si lac ei valde grossum fuerit abscindit cum subtiliandum. Ipsa quoque parum labore cogenda est. Tamen tenuis sit acetum et vinum subtile. Si ei lac fuerit cibaria fortiora et grossa cum augmento ei danda sunt. Somnus quoque augmentandus est. Quod si infantis venter solutus fuerit nutricis venter de his que stringunt ventrem dandum erit cum neque dulcia neque unctuosa sunt tribuenda. Quod si infantis dolor ventris apparuerit nutrici aqua ordei detur que neque dulcia neque calida comedat cum almocenet nutriat et fomentet. Infans quoque si ita nutriat mitius ventositatem. Lac autem quod melius videtur est cum una gutta super unguem distillatum neque multum subtile et currens neque multum grossa

nota regimen nutricis

nota quod nutrix omnino debet dimittere apium

nota augmentare lac

gspicet' ⁊ cogelata bonu h̃ns odore ⁊ sapore dulcem. Salsu
at lac ul' male olens nullo mo nutrito infantis e conueniens.

Pueri cu fortn uectris solet l'flomia **De regimine omnium etatum**
nequa sit medicandi cu uentosi sunt ⁊ uētris ex aq fluxu
m̃ solo cum ei subueniendu. Qz ex necessitate custodiendi sunt
ne multu dosticib, mell' ul' fructib, comedere pmictat' ne mt'
tus incurrat egrites ⁊ a lacte q̃z ⁊ caseo in cib' grossis astinen
di sunt ne meor uessica lapis generet. Q̃ib, semina melonu
ex cotiana cu guco sint tribuenda ut urine istiu mudificent'
ne lapidis gnio ubi fieri incipiat. Ipis q̃z cibis multu repleri
n̄ e pmictendu nec cibos sumere pmictatur donec pmus cibus sit
digestus ⁊ ex sto exit. q. ido faciendu e ut a scrofulis sint securi.
Adolescentes aut ⁊ iuuenes ab acutis infirmitatib, sunt custodi
endi eos flando ⁊ eor uentres soluendo. Q̃ib, fortit' repme
tia stati ex quo acutarr egritu in ipis appuet sigo dandi e
an q. egritudines pficiat' ⁊ augmentent'. Senes uo sic gser
uandi sunt ut adeor corpa euacuator cu medicis magis ptendu
qua flomia. Quor corpa ne ad malu ducunt sunt gsuadi
ipos nutriendo labore ⁊ coitu ut suor corpor uires diu pduret
⁊ n̄ balneent' spatio longo. Cui aut sit in senio a labore et
coitu nec n flomia nisi magna necessitas sit remouendi. Q̃
cibis bonis suaue h̃ntib, sapore ac facile digestibilib, sunt ale
di. Sepe q̃z balneis uti debet ac multu dormire. Reb, ⁊ odori
feris fricare ⁊ cap ungere ⁊ suffumigoib, uti ⁊ q̃ete gueniu eas
ut exceat q̃ multu dilectari faciunt. Vinu pterea tpate nec subtile
⁊ claru bibat. q. ⁊ aq mediocrit' h̃nt amaritu ⁊ tpate ab eis suma
hu aut si h regimine tali mo custodiat' possibile e ut ad decre
pitu tpre longo pueniat atq z ad ipz ⁊ eor corpa nec deficiant
neq destruantur. **Capitulu de pbatione medici.**

Valde gsideranti deb, in qb, uita expedit sua medic. ⁊ in qb, illo
dosilio q. ptit. tpz exeunt atq z de qb, stando cogitat. Si e
sue uite spatio solu medicor ac fisicor libro pscrutando ptit
et q̃z studiu e qn solus stat eos diligent intueri bona deo potit
habere suspitio. Q̃ si uite sue spatiu in aliis qua in huis q̃
fecimi mixtis studendo ptiit ac solu stando in cantileis ⁊ istri
musicis delectat'. In ebriaci q̃z ⁊ h̃ns silia gcupiscet suspitio
mala deo h̃ri potit pt q. scit fuit qd ipe frequenter usus inue
at gsiderandu est ql sit ei astutia atq z ingeniu ⁊ aut cu loq
cib, ⁊ oppositoib, sit gusat ⁊ si ideo sit pai pscrutandi ⁊ medi
candi ul' n ⁊ q̃ pquirendu sicu pitis hoib, quos pdpriu diu
societate h̃nit ⁊ si ab eis sit adept' medicandi ⁊ pscrutandi u
tutem. Obseruare q̃ dz si ea q legit intelligit ul' n. pt q aut cu
librorum legere ac intelligere notu fuit an infirmor cura labo
rauit ⁊ eis medicat' fuit atq z si h in ciuitatib, famosis
ubi infirmi atq z medici multi st egit. diligent' est pquiren
du an n. Cum h duo h̃re inuenit' fuit sapiens est ⁊ aliu pteriri
debet. Cum gtingat alicui unu istor deesse gueniencib, e ut
oppidi magistru credit ita tn q. n peiat ei expe existat si
oppidi nouit q. ea q antiqz in libris gtinet' sapiaz peiut
ignoret. Cum eni q. in libris e nouit atq z imaginat cu pauca
expitois notitia pueniet. ad idq. multi eor qui ea q in libris
gtinent' n nouerit. nec imaginari st nullo mo puenire po
tuerit. Cum ⁊ michi scitu nec his qui longa societate h̃nites
cu eis qui h in ciuitatib, famosis ubi multi medici st ac multi
infirmi didicerit ⁊ docti fuerit. Siqs aut h doctrine nomi
adept' qui licteras n nouit. l' si licteras nouit ūba tn n intellig

n̄ ⁊ cu sapientib, morat' fuit n e gsiderandu. de eo nec sue sa
pie est credendu. imo sciendu e cu nullo mo posse pficere. Im
possibile e ⁊ n̄ uni hoiez si longo tpre uiuat h doctrine magnitudo co
sequi potentem. n sed, pdonum incessit regula h e doctrine
quantitas uite hois in suis multu excedit. Q̃ n in hac tm
doctrina uel pmo aliq st gsecuti n pauci fuerit nec inueni
h gsecuti fuerit si fuerit mille ⁊ in mille annis h adeptu su
erit. Quor libros siqs frequent' pscrutat' fuit in breui
medeci in sed, q. si ille mille annis uixisset ⁊ illor labo
res in mille annis ptulisset. si si eor negligat libri ho in uita
sua quantu pscrutaui potit aut ei in ueta expimta q in suis
h̃ebit ⁊ si oib, hoib, sit doctior atq z acutior. Cu a pp siqs
libros pscrutat' ac egritu formas intelligit an qua inciit eas
dimictet eas q. n cognoscit eas ⁊ absolute ptransit eas nullo
modo exercis aliq intelligendo. **Expletus est tractatus
quartus. Incipit tractat' quintus gtinens
lxxvi. capitula. De furfurib, pmu capl'm**

Furfures remouentur gtinue ab radendo cap ⁊ singlis
iungendo noctib, ⁊ postea in mane cu multa aq cala
abluendo in balneo ul' in domo q si n sufficerit cu
farina ciceris ⁊ siliq altee ⁊ aceto t'ib, dieb, lauet' sili q̃z
lauat'. sili q̃z cu aq in qua sicla cocta fuit ⁊ baurac pauco est
abluendu. Ablutio fortis i ablatione furfurib, R. farine ci
ceris ℥. c. farine fenug' furfuris tritici baurac puluis nitri
albi sinapi oim an ℥. iiii. altee ℥. xx. misceat' oia cu pauco
aceto ⁊ aqua ⁊ in aq̃ eadem lauet' cap eorum. Q̃ si post pre
dictor adhibitor furfures pmanserit oleo io. cu pauco aceto mix
to capud q̃z nocte e infundendu. uent' q̃z suaue e semp
soluendum. **capitulu ii. de casu capillorum.**

Cum pili capitis ul' barbe cadunt locus cu panno aspero
e fricand donec fiat rubeus postea cu cepis fortit' e frica
du donec patiens in illo loco sentiat incēsiones ⁊ ardore. Qui
die illa ac nocte sic pmanere dimictat'. In mane aut simli
tergat' ⁊ si in loco illo apulle apparuerit cu adipe galline
l' anatis inungat' ⁊ fricatio aliquot reliquat' dieb, donec
gsolat ⁊ si te nasci ceperint loc multotiens abluidat' ⁊ cu panno
singlis fricet' dieb, ⁊ oleo in quo kesin ⁊ capilli ueneris ⁊ camo
milla fuit cocta inungat'. Q̃ h in fiat. cuiqz istor ℥. i.
sumat' ⁊ cu aq posita suauit' usqz ad dimidior coquat'. Cuius
decoctis aq colet' ⁊ l. i. oli de ben misceat' q suauit' usqz ad
aq gsumtor coqunt. q. aut remanz ab igne depositu moueat
⁊ usu cu op' fuit' reseruet. Siat pili ex h̃i mēte n nascant' egrti
regim e inquirendu q impediunt usus fuit tpz ac corpis dispo.
q̃l sit ea bene inuestigandu. quedam in amplo de egritoib, hu
morum dnantis ⁊ in amplo de uirtutib, cibor gtinent' ⁊ si cognitu
fuit ipz cibaria flatis gnantia frequent' comedere eor q̃z canis
atq z pili cadunt albedini actiue. pille iste dande sunt que
de quo. R. turbit albi puluis pig. an ℥. x. coloquintide ℥.
iii. ⁊ tria. Ex his tritis ⁊ cribellatis ac oleo iunctis ifor
ment' pille. ex quib, ℥. iii. l' ii. pond. t. dimitte ul' quater tribu
at' patiens q̃z nutriendu e cu cibis bonor humor gnantis ptea uo
reiterandu e admente cu qb, idem loc medicari solet. Q̃ si pi co
lu. gnantes eade gsueuant ⁊ color atq z corpis dispo h ide significa
uit pille iste quas nominatiui multotiens erit dande i pisqz
regimi adeo q hu. gnant sto reducendu est. pille gtro. R.
mirob. cit. rosar rubar an ℥. v. aloes scoterie ℥. i. scamonee

ʒ. tria partes ex his omnibus fiat pillule et pura potui detur. Ad hoc si patientes cum colera grandi tibi nigra uti conficiantur et colo et loci obfuscatio et hoc idem et eius asperitas instituit. locus quoque uehementer fricetur. ceterum apozima de epithimo et epithimum cum sero et his similia que coleram nigram expellere. sicut in capitulo de melancolia dictum fuerit danda sunt. patientes quoque bonis uti cibis et postea ad medicandum eundem locum redeundum erit. **Confectio epithimatis que pilos renasci facit in alopitia**

Rx. spume maris ʒ. x. baurac sulfur euforbium ana ʒ. ii. stafisagrie cantaridarum ana ʒ. i. omnia cum oleo ueteri misceantur et postquam locus cum aspris fricatur fiat epithema. Et si in loco apparuerint ampulle paulisper dies dimittatur et cum anatis adipe et unguento de cerusa curetur. postea uero hoc idem reiterandum erit si necesse fuerit.

Si barbe uel aliorum pili exiles **de generatione capillorum in locis depilatis** ac molles fuerint locus fricandus erit ex spuma maris et cineri. keiri cum oleo uiridi mirti singulisque noctibus eis iungendo. patientes quoque unum forte bibat. Cui regimini adeo quod patiente calefieri reducendum erit. adicitur alia confectio que etiam fortior existit. Rx olei de ben ʒ. i. cantaridarum aliasque capita abscisa habentium ʒ. iii. conficiatur sic. cantarides trite in oleo mittuntur. deinde oleo ipsis olla positum igne cum ligno frequenter commiscendo coquatur. donec ipsum inspissetur. deinde ab igne depositum reponatur. Cum parum musci uel ambre commiscendo ut bene redoleat. de quo si locus fricatur sit donec uessicas habet citissime apparebit pilorum natiuitas. **De eo**

Ablutio faciens **firmationem capillorum qui cadunt**: capillos lauans folia ... fumat et capillus ueniendis et nimium et mirobolani emblici et ponantur in ablutione et abluantur post ea. postquam ea aqua madefacti fuerint in qua emblici fuerint. Alia ablutio faciens largos capillos aqua in qua cicla cocta fuerit sumatur in qua parum sinapis ponatur et cum ea capilli lauentur postea uero iungantur oleo et augmentabuntur. **De medicamine uini calui ...**

Oleum mirtinum cum frequenter capilli eo inungantur eos confirmat. Si laudanum in uino resolutum cum aliquantum cum oleo mirtino sit amixtum cum frequenter eo utantur. Sed ut capillorum radices cum eo in nocte fricentur et post in mane balneum ingressus qui patitur cum aqua calida eos lauet. Oleum capillos cadentes retinens emblici et folia mirti sumantur et aqua coquantur usque quo aqua tribus deficiat. postea hac aqua. lb. i. accipiatur et mirta addatque confectorum coquatur. postea uero eis ex decoctione remanserit ʒ. i. laudani in uino resoluti addatur et capillorum radices ex hoc oleo fricentur. Oleum capillos faciens rigidos et et nigros si eo inungitur. Rx fol. mirti fol. papiuris ... capillorum ueneris spice nardi capitis seris sicle. seris apii. emblicorum ana quantum in manu capi potest. hec ana omnia terantur uel aqua donec adunata redeant. uel. caseida sit et postea colanda. deinde colatum hoc cum libra. i. alkenne ... misceanda uel addatque confectorum caseida cum postea commiscenda sit ʒ. v. acatie et tandem cuius spinam dein capis uero reponendum et singulis diebus inunctio est facienda.

Confectio philiris caluitium et eorum quod iam incepit:

Rx. capilli ueneris fol. mirti cortice pini thuris ana partes equales quantum ad sanitatem deber donec teri possit. postea commisceatur laudanum mire ana quantum de uino superdictorum. ex quibus cum uino ueteri et oleo de semine insani mirtis caput inuncto epithimetur et in die lauetur et assidue. hoc est caluitium sanat inceptum. **De assiduitate ... capillorum**

Si capillis hoc euenerit acetum aqua et oleo castoreum donec commisceantur frequenter erit ungendi cum mucillaginibus quibus in ... lauare oportet. ~~debet~~ sicut est quod de semine lini et psillium et fol. ... et quibus similantium. Quod si ista non sufficerint quos commestio et balnei usus et potus auitari debet. Si ante contingit quod cum hoc corporis sit pinguedo et sit eius figura pulcra et hoc accidit parum exercitium et medicina desistendum erit et flobotomia faciendum abaria quoque ac uinum sunt minuenda. **De crispatione capillorum** Capilli sunt fricandi cum foliis et flore albengalli. Res fortis ad istud farina fenugreci ... mirti et semen iusquiami albi triti et flore et galle ac caules sumantur et ex omnibus capilli fricentur.

In hac medicina cisis est utendum quibus capillorum lauantur fissime et inunctio ex oleo amigdalino tepido est faciendum super capillos quoque aqua calida semper est infundenda.

Sumantur tres partes nucum uel gallarum **de tinctura capillorum** inungantur oleo et fricentur donec nigrificent et findentur. deinde accipiatur eius usti dragagantii ʒ. v. salis gemme ʒ. ii. aluminis ʒ. ii. terantur omnia in modum colliri deinde aqua calida in modum masse conspersa hominis. ui. ferentur ... et capillis et barbe prius ablute cum aqua calida et postea ... manibus fricando liniatur ex predicta medicina et folia superponantur ne medicamen dessiccetur. quo postquam per spatium horis sic permanserit cum aqua tepida lauari debet. Tinctura alia firma. Sumantur mirabolani et calcis non extincte amborum partes equales luti quantum de speciis duobus cerusse quantum de omnibus. Ex his omnibus de aqua aspris iungantur capilli et folia desuper copiantur et postquam per tres horas tales mansit cum aliquibus lauentur mucilaginibus proueniet est capillis nigredo pulcra. Tinctura alia mirabolani et calcis sumatur et sit ea sextuplum aqua fundatur et in sole sic mane per tres dies dimittatur frequenter commiscendo. deinde aqua hec colatur et mittatur in ea lana que si de ungentis bona est signatur sic eueniat in hac aqua ... partis mirabolani et calcis ut prius deinde est iterum reponatur et mane permittatur. de qua tincta faciendum est de unguento est predicte et ualet adaeque lana et aqua infecta pilorum radices fricentur. **De unguento ne cani accidant**

Sepe aliquibus hominibus cani cito in tempestiuum modo inmasci solet aliis autem tarde sine complexionis ... Si his autem quibus cani iste tardantur fuerit hoc est sine dictum minori. keb. belli. emblici omnium ana partes equales terantur et oleo iungatur et cum melle conficiatur de qua omni die ad nucis magnitudinem sumi debet. Quorum autem parum quibus nutrimentum eorum sit colagie et assatam abstinere autem conuenit a lacte et acetis habentibus. triticum panis ampla inde et capitulibus quod sunt mirtum spisse et assumpto cocto et albus quoque et mille conficiunt et a potu aqua nimis et amplo aqua potus. Vinum autem ueterum et parum modice bibendum est uel ydromel ea quoque salina conducunt et sit salsa cibanda sunt et panis ... est frigeo et duo parum est ieiuno potandum. fiat pisum cum sinapi comedatur. quo si hoc utens regimine calore infestatur cum aceto et sit acetum. ipsum non ... et balnei usus cum aqua ac contrarium minui debet. hoc quoque summo opere est cauendum ne capilli aqua ... infundantur et superpone sicut capitulum habet amyrta. Si quoque hoc quando fieri fuit studendum est in quibus species calide et odorifere ac stitice ponuntur sicut est oleum quod dicitur ... Si quis adhuc nimium anelauit ordinatum ad lectum de anacardis accipiendum tradatur quod in yeme accipiendum est. **De tinctura capillorum rubea et rufa.**

Sumantur lupinorum ʒ. x. murre ʒ. iii. oleorum fecis uini sicca terra ana ʒ. iii. deinde cinis sarmentorum accipiatur et aqua sit cum fundatur et per nocte una sic dimissis coletur. ex hac aqua predicta conficiatur medicamine. postea uero capilli eius ... inuoluti itineris per noctem unam dimictentur quoniam melior sit faciendum est et fient prius rufi postea uero rubei. **De albificandis capillis.**

Sumantur stercus yrudinum et siliqua sicca similla et ... radicis et ... infernum et sulfur et flos ... sicca. ex his

omnib; cum felle vaccino et aceto collectis inungat et dimictat sic et post h suffigient cu furfure. Q multis fieri uicib; conuenit. postq at albificare cepint olo sabuci no frequent sunt inungendi. De his q euellunt capillos et phib; ut.

Calcis albe uehem acute et cinis sculatri maiis sumant partes equales arsenici triti alcohol vini uni partis sup tero. herba in mortario trita cu aqua p duas horas sic mane dimictat ex qb; sic partis pili sunt inungendi ut ex spu ma mais et gypso h eade fiant. De his q capillos subtiliant

Ista q; q bal existit. e ut uitri cinis et bauruch in solotro mictat de quo cutis sepe e fricanda q post sillotri ablutio; ordei ul fabar ul melonis sere est fricandu. De his q pilos

Calx fortis sumat et qua septupla aq fundat et p tres dies sic dimissa coletur. pea uo in hac eade aqua secta pis calcis pona et sic p tres dies pona. hic gestis secta pars arsenici citrini triti i pdca aq mictat. et tadiu sub sole dimictat don penna intrussa depilet cu cutis. postea uo cor celana in h medicamine tincta fricet. Istud uo abradit pi los. pt h uo olo ro. tunged erit. De his q capillos euellunt

Est ut euellant pili et ungat loc ex psillio et aceto mixtis in cib; atq; uisqamo et opio et aceto a loc depilat sanguine; renar. q maq moriat q n mouet l de sanguine testudis tun gat loc depilat olo i quo stellio fuit coctus ul; adoumedu dissolor aut olo in q uipa fuit coct a inungat ex castoreo et mill e mixtis in cib; pri pilis euulsis. De his at q capill remore et barba atq; cescere nasci n pmictunt n p mag tpe e ut cimolea et cerusse sumat ptes eqles alumi uni partis medietas et misceat cu suco uisqami iuidis l aq aceto mixta i qua iqami sem coctu fuit et liniat ex eis loca q mixti deb; fieri uicib; pilor e ortus ex h uehem tardat. De his

Locus cu follus psilici et scophis. ce ozulam q silotri adeo et cu alcana et rosis et capis et cucube sine sepati si n destruunt ue sponte fricari debet pilor adustos, facere phibet sino mixtu cu eo cor fricet et cito lauet. et ante anq ex eo liniat olo ro. sit inunctu. Q at ipa i cor facit pustulas n pmic tit e ut cu aq calida ul; q si remoueat et pea aq fria si ipi; fundat et cepe si loca i qb; pustule nasci solent adustio fi eri. Si at adustio fiat lenes excoriante et tere murte c aceto et aq ro. i locis adustis epitimte panno desr posito ligent. Si; si qn ampulle nascant et cito adimat. cum unguo decerusa et unguo q fit decerusa et mdalegi et olo ro. et albume oui curet. h q; pustulas i cor fieri phibet. s. si lotri remoto; si cu aceto et olo fortis fiat fricatio. De saha

Hec aut curat cu uetosis sa q icapite l facie fit. et ca e in thore positis et apticate uenar q incurate capic l pt aures q illar maior sunt apiat ante; acutis et salsis et dulcib; abstineat ul alat cibis insipidis et bonis ul si patiens tolle rare potit. uent a pugante humuros et aloe et scamonea sol uendus erit. epitha de sahas cu recetes sunt et cor sunt ma tus

Uene dauruma alcana aristol mdaregi cortices granato rum sumat et oib; tritis in aceto et olo ro. mixtis epithi met locus. Cum at sahafati uetusta fuit sumat sal coctu adustu sulfur. tru. aign uini galle uenedecuma mdaregi h trita cu aceto et olo ro. et misceat. epithet. Sq sahafati sicca fuit et albi frequent fricanda erit cu olo et cum et adipe uanatis et aq calida lauada et mucillagib; patiens

no cibis humectatis semp alend est. Cap purgatu q; p nares iuici debet ex olo de semine cucbitar et olo damigd dulcib; ul uiol et silib;. Q si ergo ad curandu fortis fuit l ginuus locus scalpellandus erit ut sanguis fluat cu medi cinis acutis puluis sup ip; spargendu erit don indicius euellat. pea cu unguo rubeo qd efficit de mdaregi et cu aceto et olo et uenis daurauma medicet aut cu sale et in sucu uidi mixtotiens fricet h e cu remou; et penit destruit

Sumat farina De his q facie albificant et cute subtiliat cicercis et fabar et ordei et amigd. et draggi. et sem rafani et cu lacte confrigat et eis facies in nocte epithet et maq calida calida in qua uiole sicce fuerit et fusur i mane lauet h de cem noctib; fieri debet. Gumma alia fortis.

Sumat amigdole excoriate et amili et draggi et commisceat oia cu aq ce ozulam et ex eis epithet in die et nocte lauet in aq in q uiole sicce et camomilla cocta fuerint aut sumat amilu et draggi et amigd. dulces excoriat et cu lacte spargat et ex eis epithet facies et cu cepit siccari remoueat epitha. Q postq p eadem una sem fuit aq calida locus e abluendus. De his q colore efficiunt rubeum.

Recipe sinapi albi arsenici rubei ptes eqles h trita cu lacte co frigant et ex eis facies p eadem una epithet et e epitha le ne et subtile. Gumma alia fortis.

Recipe ce. oriental rubee timor turis mire mastic ptes eqles sic cepe q uocat bulbus tm ut ex eo possit offici ex hac cofecte facies in nocte liniat et in die lauet. De his uo q colore faciei rubeu efficiunt e cie et sic et mala granata dulcia et carnes comede uinu rubeu et grossu; potare. Ex his q ex melle fi unt uti et cu aq calida dulci sepe lauari et uitellos ouor ede re et assam e e mali colore faciendi rubeu preter q. i talus in uenit sili. Medicam colore facies rubeu. R ysopi sicce 3. x. ce oriental. 3. iij. croci. 3. iij. ex his fiat puluis de quo oi die 3. ii. sumat. De his q faciunt colore citrinu si i locis morari calis et aq e bibe q n mouet et aceto i comestione fre quent uti faciet q; cu cimino sinapis mare. Ciardiac faciei q; facie reddit citrina et comestio luti et angelle mixte et trita n et cibo i quo de cimino mixtu sit uti. ul frequent ip; odorare colore efficiunt citrinu. Q in domo i q mixtu e ciminu mo rat citrinitate metuit faciet. De his q colore nigru faciunt

Opponi soli et comede et cib salsis et dimicte balneator; et de his q si facie nigredine faciunt e ut cu filetro et nidi fengi epithet fortis e de nigbr color q remotu n durat no potius. Que si moue fuit necesse cu aceto i quo uscera re cens coctu fuit locus lauet atq; lacte acetoso et cu aceto stante citri et farina cicis et aceto mixtis fricet uicib;. Su me q; mixtis dieb; sic faciens don ad sua redeat loc disposi tione. Eor pea q colore denigrant e ouigmu frequent co medere et nuros indos odorare. De panno faciei.

Qui primu remouet ex facie e cu sere rafani epithare l semine eruce. l cu sere ce. oriental l. decocto ierofilent costo et cinamomo tritis ex ea offrig epitha faciendo ul sinapis sumat et cu fleub; terat et ex eis loc cu aq. ca. e pithet aut pani i aq calida infus faciei supponat donec rubescat et pea medicam ipi adibeat et e obsiladu ne facies uulnet si cu delere incepit medicam e aufere du. R. R. mahelel. amigd et sem melonis sumant

7 excorient oia cum argti uiui equali mixtum 7 ex eis fiat
epithima l' mach lel scia 7 amigd. 7 dellum molle tant' cum
aceto 7 fiat ex eis epithima. Al' remouens pruritum. R. lupinorum
seminis rafani seminis eruce costi amid. amar. baurach
papauer. bdellium equalia pondere confice sic. dellium in aq. arge-
dech dissoluat' ex quo aliis mixtis confingant' ex quibus fiat epithima

Ob hiis q lentigines aufert *de lentiginibus paruis 7 magnis*
l' mag l' parue sint cum sint recentes sunt fleuare 7 cola m.
acor frequent expellere. Serum cum epithimo 7 epithimum apozima
bibere. Ad sibi fieri quiet cum panni epithimatibus remoueri
n potir. 7 ad epithimata postea redeundum. *epithima ad lentigi*
R. farina lupinorum 7 amigd amar. excorticatas *nes paruas*
baurac 7 seminis rafani fumant' ex eis cum mellaginibus fenu
greci confice si plasmet q cum cum panno pur aq. cala infuso ma
destar a mediane uri uoles de balneo egrediat'. Al'. R.
farina lupinorum amig. amar. 7 sem caul'. fumant' 7 ex eis
omnibus cum lacte ficulnee confice epithima fiat. Aut fiat em
plum ex sapone 7 cum purge cepit loc' emungat' ex oleo amig
dalino. Postea uero iam ut prius sapo apponat' l' exarmoniaco
dissoluto epithima fiat. a madach dissoluat' cum mellagine
fenugreci 7 epithimet'. Omne aut epithima q adiunos facit 7 ad
lentigines paruas 7 magnas 7 ad pannum p't q. patiens balneum
exit aut loc' cum panno aq. cala infuso multotiens humectat' fu
erit. con rubis 7 subtil' fiat faciendum est. *de destructione cicatricum ex uulneribus*

Vulnerum cicatrices ex mediasengi cum oleo ro. albificato epithi
mate sint atque adipe anatis sepe pepithimate tenis uiendum
e. Eis q emplm depone siligis cum dactil' mixto fenu gr. dy q'
quas e emplm diaqlo l' oferunto ponendum est. *de rubedine*

Hoc quod confert balneum sepe ingredi 7 aq. cala facie. *Faciem cum*
sua cotidie copure 7 mistorte floia faciem sanguisugas *pusill'*
q. loco suppone 7 loca prius fortiter fricare cum panno ut san
guis ab eo fluat. Postea cum sale 7 aceto dum cum unguento rubeo
q. templo de sahufati noiauim iunge. Hinc q ecium confert
si loco sapone epithimato sic dimictat' donec sapo fumetice
fumat 7 postea cum aq. cala lauet' q. multis melius fieri co
ueniens est. *de destructione nudurcus q accit ex carnis*

Cum in loco nec do nec uulnus nec calor illo m p't pessicio
remanserit 7 fuit necam indurate ibi existere remoue
loco folia caul' ul' mitam l' mitasim undiq' separat' q. duob;
aluis forti exestir. Emplm forte ad ide. Sumat' arseni
ci citrini lapidis kilkal ana partes equales tunc pur. 5. Ex
hiis omnibus tritis fiat epithima multis melius si melius est ut cum fu
co coriandri epithimet'. Hoc est epithima aut fiat epithima ex solo ar
senico citrino ul' cum armoniaco. *de destructione olgua seu*

Locus e melle anacardi epithimandus donec in loco fiat pustula
q postea curanda e. Aut fiat epithima ex unguento corrosiuo q. i
aduriendo cali sui uice tenet. 7 etiam septim' in templo de medicinis
aduretibus p' hat loc' cum nitro 7 aq. cala lauandus e 7 fricandus
dum gm' thentini cum melle dissolutum loco suppon'. Ad per
tres dies sic manens n' dissoluat'. Postea uero eo remoto
locus sale opte fricet' ac dum epithimet' ex medicine q. p
cussionis signa curat. De aut epithime dues epithimet' locus
usdie ita tu q nichil deo in remoueat' sed el una pars
alii supponat'. Ac postq p tres dies continues sem fuit lo
cus cum nitro est lauandus. Rursus uero ad ide regim rede
undum est. Hoc e alguas destruit oia. *de hiis q delet sig ua riolarum*

Si ex uariol' mas erit signa nigra 7 cum facie fuerit equa
lis inceo cum hiis est utendum qbz sciatic ex uulnibus curare
ulsi fluum est sinapismatibus 7 facie albificantibus. Ac si loca
concaua apparuerit eos ipinguare 7 renouare necesse erit. Et
si nigra fuerit 7 concaua utraq' prea necessaria erit. De hiis prea
quariolarum delet sig est balneo 7 sinapismatibus frequent uti
R. mediasengi mirob. indic. *epithima ualidum ad sig uariolarum 7 pustularum de leda.*
amidonii ciceris farina ciceris ossa uetusta farina ugi scia me
lonis excorticata sem alben cocta h oia cum mucillaginibus fenu
greci 7 seis lini commisceat' 7 ex eis fiat sinapismet. *de pruritu*

Scabies 7 pustule hic ualde accidunt *ex scabie 7 pustulis*
q cibaria sanguine corrupentia frequent edunt sicut sunt salli
ta l' salsa q sale conduntur 7 tagucbil cala 7 alium ul' mel fine
uel' uinum purum bibat. Et q sepe accit q sepe laborat 7 uigi
lat 7 balneo n' sepe utitur. Quibus confert uti p'm flonia 7 prea
potione mirob cit. Sumat' ʒ xv. remulis seni. i. celidonie
ʒ. ii. epithimi sene sennis sui tre ana ʒ. ii. seminis scariole anu
re polipodii absinthii ana ʒ. iii. oia intbz l' aq. donadiuna
l'. ii. redeat' cosint' excepto epithimo qd in fine decoctionis tm ad
miscendum est. Post h aut oia manibus fricata colet'. In quorum
colatura terniabin ʒ x ponat'. Qui si terniabin n' hat' pro
que ro. uetus ponitur. *pille ad prurit 7 scab.* R. aloe. mirob
cit. ana ʒ. i. scam. rosarum rubearum ana ʒ. iiii. p fiat ex eis pille
quarum potio sit dosis una q multis sumde sit melius. Postq
aut eorum floia 7 uetris solo e euacuatum fuit potio ista coti
die est danda. R. pruna damascena x. xv. tamarindi sem
nii mirob citor sucei albi ana ʒ. x. h ista due partes l' aq. bul
lientis fundat'. Si aut coquit' forti operabit'. Istis qui addunt'
sene 7 fumi terre ex quibus cotidie ʒ. iii. sit bibenda. *electuarium ad scab*
R. mirob. cit. p. i. sene sum t. ana p. s. succi absintii quantum *7 prurit.*
ad eorum sufficit confectionem aliquotiens addit' huic me absinthium
quantum. iii. pars mirob conficiat' oia cum melle 7 sumat' ex
ea cotidie quantum e auellane magnitudo. Confert prea pru
ritum sicco aq. cala balneari 7 eorum in balneo ex aceto 7 oleo
ro. 7 lito apud confricare. Serum q cum mirob 7 sucei auxiliat'
Sint ex frequenti eorum euacuatione aut n' subsequit' egro cotidie
mane 7 sero p' sol' occasum triticum confinctum coctum cum multa
aq. 7 zucco albo in potu e tribuendum. Lac q uaccinum acetosum po
tare debet. Ac aut scabie patit' 7 pruritum ab oi re salsa 7 dol'
ci 7 acri abstinere debet. Vinum q si bibat sit mixtum aq. amplum
ola aut sua 7 res acetosas 7 carnes leues comedere debet. *epithima*
R. baurach costi sal' conditi ana ʒ. i. sigie ʒ. viii. *ad scabie sicca*
aceti 7 oli ro. q sufficit ad h ut eorum ex eo epithimari possit q. p't
qua linitum fuit maneat sic 7 postea lauet'. *epithima ad scab humida*
R. argenti uiui cathie argentee olcadii conditi allkali mediase
gi ex hiis cum aceto 7 oleo ro. tritis fiat epithima p totam noc
tem sic permaneat. In mane uero balneum ingrediat' patiens 7 cum
aceto 7 ursuen uiridi fricet'. Postea uero cum aq. cala lauet' 7 hic
gegstis aq sua sup ipm fundat' 7 oleo ro. inunct' egrediat'. Sca
biei q uetuste multum auxiliat' p unaq trium dierum sumere
aloes pond. aur. i. Ad item tbz intermissis diebus e faciendo.
Ad si cum h exconatio intestinorum euenit tardior erit. H
scabie 7 pruritum destruit. R. mediasegi atramenti cathi po
dera equalia 7 h predicta una ad sole frequent cum aceto terit'
7 postea reponat' ex quibus cum necesse fuit epithimet'. *de sanie*

Quando h accit passio sanguine minue 7 si uenit moll'

fuit da sicu granatorum multorum. Si autem fuit sicce uentris da potiones que possint constringere patientem. maxime cum cotidie terra ei cibaria que recipiunt a acetum et olim amigdalinum inferri que cum olio amigdalo atque ruris et muscos ei dabis et his filia. Huic preterea egritudini confert lac acet. et auellanarum tritarum cum spodio uel decoctum cum succo granatorum. Quod si patiens fuerit per inquietam fuerit solue uentrem ex apozimate mirob citrinorum. Et si cum hoc forte patiatur adustionem granatum teratur cum cortice suo et ex pinsito exprimatur succus in quo eius album appareat. et ad potandum tribuatur. Huic preterea confert egritudini sanies serum et potare cum mirob seris portulace et psillium ana ʒ. iij. Et cibarius uti que cum aceto et sumac fiunt condita et sume ptisanam et lac acetosum. capitulum de alasah.

Desudatio in inguine cum infantes mane in domibus et aqua frigida et dulci lauant loca in quibus desudatio oriri solet et aqua frigida et rosacea remedium affert. Hoc preterea egritudini confert postquam exorta fuit cum cerusa ortulano conuenit celidonia et aceto et olio ro. epitimari. Alcanna quoque et sal sumatur et cum aceto misceatur ex quibus loca in balneo epithimentur. Si non una pertranseat hora sic dimittatur. postea uero lauetur et sic cum sulfure fricetur. capitulum de impetigine.

Si impetigo quando incipiens fuerit nec radices profundo fuerit fixa sanari potest si cum adipe galline uel anatis et cera et olio aut dragaganti et prunorum gummi aut cum olio distemperato uel cum butiro uel crudo fricetur et cum hoc et dulcis aqua tepida super ea fundatur atque acidis que colera nigram generant abstineat qui patitur. Si uero iam animus profunditatem occupit et iam asperitas et cortices appareat cor. cum flobotomia et apozimate de epithimo inani et cibis omnibus que iam in scabiei capitulo dixi ut et mollitie de uini fumi euacuari conuenit. Sanguisuge et loco sit supponende. Si post ipsarum successionem aqua calida lauandum est et prius dicto. Sanguis unge autem multis incilio tribuende sunt predicto modo. que eo usque fiat. donec quicquid ibi est superfluitatis et sugendo penitus remoueatur. Et post hoc epithimata de sabuti loco imponatur que si non perfecerint lotus tandem fricetur donec ab eo sanguis fluat. Et deinde acuti medicaminis puluis super spargatur. postea uero curetur cum unguentis donec sanetur. De hiis autem que impetiginem auferunt est fricatio que fit cum atri acetositate et armoniaco et aceto uel mastice i. eo quo intrant uasa et gumma et mixta cum aceto. Colera autem de tritico incipienti uero impetigini. Quod hoc modo fit. triticum mundum sumatur et in pixide uitrea undique ex argilla inuoluta ponatur. Cuius omnes cum pila ex filiis erit facta opilietur que in predicte pixidis collo constringatur ne ex pixide fumitum exire permittat. Cuius capud inferius usus fuerit postea sumatur testa in aqua ignem homines tenere consueuerunt in cuius medio sit foramen per quod pixidis predicte capud inferius usus transducatur et postea circa ipsam et super stercus uaccinum ponatur siccum in quo ignis paulatim accendatur. Sub foramine uero quod superfluit ex cetico recipiatur ex quo impetigo epithimari conuenit. Est enim mirabile in ei curatione. de morfea alba.

Morphee albe conuenit ex ertagini. radici et costi et semine in fami et rubea et sinapis tritis et cum forti aceto mixtis ad solem fricari. aut cepe que uocatur bulbus sumatur et ad solem multotiens ex ea fricetur. quod si non sufficit. trifere minoris ʒ. ij. sumatur ad quod turbit puluis pigre. ana ʒ. i. coloquintide quarta pars ʒ. i. hoc sigill. in sibi ter uel quater est sumendum in potu. aliis autem diebus quibus non utetur. hoc madicamine pond. ʒ. iij. solum trifere cum uino sumat et eo utitur regime quod in capitulo eorum que canitiem tardant nominabimus. de morfea nigra

Qui morpheam patitur nigram flo mandus est. Cum uectera cum epithimo multotiens est soluendum. post hoc autem ex semine infami et condisi et semine eruce et aceto locus epithimetur. Ipse uero qui patitur. balneum ingrediatur frequenter a bis humectatis utatur et custodiatur cum regime in illis patientium. capitulum de albaras

In albaras cum ratione eadem intendum est regime quoque in morfee albe. cum uero quis non mitto preterea tandiu se frequenter et alcanna desiccatiua tribuenda. et eo intendum regime quod canitie tardat et preparetur ordinatim ela et in danatiadis simonum. et isto utatur epithime. Iterum setteragi indi liebelegi stafisagrie uetrum cantaridarum cum partes equales hora cum aqua in. sit cocta misceatur et eis postquam locus cum bulbo fortiter fricatur fiat super eum epithima. Huic preterea egritudini confert epithima nigri speties sanguinem. Est est nigra speties petras hoc optime et si locus in quo hoc apparet egritudo primus sit igne eius comburendus. postea tum diu medicando donec adustio remoueatur aut cum succo anacardi eo usque fricandus quando ibi uessica fiat et cauo ut est albaras custodiatur. Demum uero curandus est locus cum hiis que efficiant rubeum aut nigrum aut rufum colorem. nominatio tinctine que albaras locum a decor. red et colorem.

Aloyantos uirta fer iuni macri rubea alum sumatur et ex istis locus tandiu in illis fricetur in quibus donec patientes angustietur hoc est locum tingit et ei tincturam. xx. permanet diebus. Quod si hoc egritudo loca in quibus multi solet uentose. inasi ita sanguis pus ex eis cum uentosis est extrahendus et post ipsarum remotionem locus est in diasengi albificatio epithimandus que ex rubea cum aceto epithimandus est locus aut post sanguis extractionem uentosa ca a ma hiis sicut apparet loco et diu ibi stare permittatur. loco post uentosarum ablationem epithima ex atramento dimixtis cum aqua in qua basilico fuit coctum apponatur. Si autem fuerit hoc egritudinis maxima quantitas et locus occupauerit uentosarum uentosis postpositis facienda est flomia. capitulum de lepra

Si huic egritudini statim subueniatur ex quo tempore ut sanetur uel reprimatur est possibile. Sed postquam membra uulnerata fuerint ac eorum comprimi figuras fortasse non sanabitur. Cum igitur colorum albedo obscurari uisa fuerit uox que raucescere incepit sudor que fuerit fetidissimus et facies inflata apparuit cum forti rubedine et modi que de eam fieri cepit pili que superciliorum subtiliantur succurrendum ei est. Erit igitur ei subueniendum in principio cum sanguis abstractione ex uena purpurea dextri brachii postea per aliquot dies quiescere permittatur atque in hiis in quibus quiescit diebus cum carne caprina uel edina utatur. Vinum quoque clarum et bene redolens et bene temperatum bibat in balneo cotidie ponatur. Postea de brachio sinistro flebotometur et per aliquot dies quiescere permittatur et ut dixi nutriatur. Dein apozima de epithimo ei multotiens tribuatur. Inter quas hoc una alia sequatur quiescendum tamen est. Patientes preterea cibis alatur humectatis et in balneo cotidie ponatur et a labore et angustiis et ab omnibus cibis aquibus in illa patientes abstineat et corpus custodiatur. Rex quoque cum cura et frequenter est dandum. Ipse et talis est regendus ut ille qui sibi corpus humectare desiderat in balneo cum farina ciceris et fabarum et bauracis et uisen fricandus est et aqua tepida frequenter infundendus. Post hoc autem ex olio de semine cucurbitarum et uiol. ungendus et sic egrediatur balneum. Cum hec egritudo aliter fortiter ierit adierit et id quod supra remansit cum impetu carnis medicandus est. Eius uero corpus qui utitur hac medicina inflatur et per aliquot dies absque sensu manet sed ei preterea excoriatur corpus et egreditur de sub loco excoriato caro tenera et sic patientes ab infirmitate curatur. Sic ex antiquorum inuenimus inter rectitate que uenire ad dum ac sic in uno tempore et non per eius contigit. Retulit enim in quidam se curasse mulierem cum istis medicinis quam lepra iam inuaserit et uehementer sanata est. nominatio curatis lepre cum uipera

Sumatur uipera montane de locis in quibus non est pallus nec litus et capud

capita 7 caud' ascidat' 7 quicq' inuenit' e abiciat' 7 lauet' d'
in' olla noua ponat' in aq' in qua sal 7 anetu 7 galage 7 pip' 7
aq' 7 par' oli' mitte'. d'inde q' tu diu 9 patiens ibibit 7 aliu' 9me
dat 7 si satonia pust fuit 7 cecidit ia sufficiat ei. q' si n' accit
ide ei' iteru ei dandu. q' tu diu faciedu e donec inflet. 7 cu inflari
incipit. Ego q' adolescenti medicat' fui. i' facie nodi incipiebat
7 defluebat pili. cui succurre' incepi cu flora 7 uetus solo'
ex apoplite epithi 7 ex pill' q' cola; ex pellu' nigri. cu q' bal
neu atq' tina ingdi feci 7 cibaria huiecto' facietia dedi. p't
ea uo qete p' aliq' dies ei adibui nutriendo eu cu cib' bonu'
pbentib; iuu'. post qete uo aduenie soluedu redu. q'd toti
ens feci do' plusq' quadragesies inq' in'su 7 pauco die'
spatio uentre solui quib; peractis pili qui cecid'it renasci
cepert' 7 color 7 facies mehoi' oculiq; clarescere 7 fuit integre
sanitati p'piq'. Ex hic a' q' a nob recessit regimi q' eu obs'
uaui. p'missu fuit. p't uo .vi. mses iueni eu penit' sa
nu q' m' retulit se usu fuisse regime du feci eu quo cane
regi affluerent excepto q' m' natz uentris solutio p't sez no
fuisset. Erunt remoueant' si ex foliis mirti miltotiens aut si
cu foliis cappari' iuidib; l' aceto fricate fuint. l' si exeplo q'
certis apr' ut suo dicem' caplo epithenit' a sanifica' 7 cu
destergi a calli 9fricet. q' qde s' medicina acuta frcatio q;
ex sale 7 aceto i die miltotiens i die fca 9fert aut fiat epi
thi cu caine sic. 7 aceto a fricet' xilocamictis recentib; d'io

Verruce a' mltas h't radices de uerrucis. mania
frican 9uerit tota radix 7 ea q' circa ipa s' loca 7 s' frico'is
loca pulueres acuti medicis spige q'd tu diu faciedu e donec
tota corrodat' 7 denigt'. p't h' a' butir' dsipat' donq' d'ni
grutu e aufferat'. Quib; ita pactis ad ide mltotiens reuertend'
e una uice ponedo butir' 7 alia uice medicina acuta frq'
a' penit' corrosa fuit. lac' cu his q' caine creat eit medicato
D'iat' urucar' mltitudo icor' excota fuit. paciete mltotiens
floma 7 ei uentre cu his q' incaplo d'mlia noiabim' solue.
ipm q' cu cib' 7 balneis itm d'ista agi h'ueta 7 i ei curre ute
his qb; in lepre sanatoe uti 9sueuisti. noiatio colliu q' palpe
R' ossiu muob 9buston 3 .v. fumi turis 3 .iij. braz guat p'de
spice inde capob an' 3 .iij. lapis lacguli 3 .x. et his celuc fpullo
oib; fiat colliu' i quo radi' inuit cotidie iter palpebras t'
hit. Palpebris pterea qui; accit alopicia q' h' m' e aurida
radi' mltotiens in die i suco apis iunct' p' pilbris trahat'
7 subseq't colliu inuectat' 7 exaliq' epithte q' noiauim' ibi
fiat epithima. de pediculis q' i palpebris generantur.

Palpebre i p'mis abeis mudificet' d'm cu sale 7 aq' laue
tur. pea uolum ia cicteriit ex quo cu radio palpebris i
iunctar. Qd' si i palpebris pedicloz fuit mltitudo facies
si aqua calar sepe pat' 7 palpebre a pediculis mudificet'
atq; dictis stif. unieta. R'. tre argenti uiui arsenica. ru.
stafisagre. an' . partes eqles. gu' . q'rta parte uni' fiat excis.
stif. Ex qb; cu necce fuit in q' radi' madefcs p' extremita
te palpebrar' 7 pilor' radices trahat' cu subtilitate 7 cau
tela mara. Quo fco palpebre diu s' tenede ne oculu tangat.

Quando e i oclo aim legu ordeolu otto sale ul' de ordeolo
panico prope paciet ut mane freq'nt' balneet' 7 ut absti
neat a cena 7 ne dormiat uentre repleto. Que si n' sufficie
rit suppoe par' d'unguo q' uocat' diaglo. q' i caplo d' scrofulis
noiabim' aut cerii' solue 7 uidui ipi cala' a'ciu s' p't hic

ul' micas panis i aq' misce do' massel 7 desi' pone ul' cu
sigia iniunge. paties q' ut poca e balneu freq'nt' ingdi
atur 7 sup aq' cala; facie teneat. R'. d' gelle.

Oportet aliq' p't d'omitio' oclos apire n' ualete freq'nt' bal
neu ingdi 7 aq' cala; cu olo s' capd' funde faciq; aq'
calle uapori suppone atq; oclos cu panno lineo cu aq' in
fusa cala embrocaie. Oi pterea mirtu cu olo ro. cu adiuge gal
line resoluta simul 7 quasset' 7 palpebris i hoi d'omitois s'
poat aut scariola cu sene 9tusa cu olo uiol' desi' micatur.

Si ex uomitu pcedente aut exmlto de oculis foras p'minetib;
conatie a exclamae ul' percussio l' alijs; ocli foras p'minu
erit stati' inced' hoi flomet 7 uent' incade hoi fortiter
soluat. 7 oculi ex aloe 7 licio 7 acacia 7 suco tetrahit. epi
thimet ac repmat 7 in loco repssiois retida pua d' colla
poat 7 stringat' d' sup 7 paties supin' iaceat 7 asssiduitae 7
uomitu sibi caueat. In hoc q; teneat ad q' fla eiciat 7 gar
garisimu faciat 7 cibaria minuat 7 uinu' ullo m' bibat. d' fe

Si narib; e malus odor aliu's mire calcati tore narium
gallie partes sumat' eqles h' oia tnat'. Quib; ita pactis pu
tens uinu' p' nares sugat mltis uicib; odorifer ac d'in' pdco
medicaie narib; insuflet ul' licinu' ieo tinctu poat i nares
R' calami arumtici spic' uestan semis rose gariof' an' 3 .i.
gallar' n'ure an' 3 .5. musci q'rtu podmt gnu .i. ordei. tunt'
oia 7 mediceat' cu eis nares. R' inde spice. gallie gariof'.
an' 3 .i. coq'nt' oia in t'b; lib. uini bn' redolentis q' p' nares su
gat' 7 ex eo gargarisimi fiat licinu q; in eo positu narib; iniecta.

Si in hore d'ncs corrupti fuit aut i gingiuis putrido de fetore
a qb; malus extimat' odor pcede' extrahe dnte gin hois
giuas a' corruptas cum cu calidicon .i. tractatus d' arsenico i
fcos 9cauitate. 7 nos ia noiabim'. Qd' si a pulato in hoc hue
malu h'ns sapore descendit ip; q; eger sensu pcipit. Ex
cotidie gargarizare faciat sii' ace'. cu sinapi. pea uo i ded;
uino gargarisim' ex uino i quo gariof' 7 gallia 7 spica iida 7
capi cocta fuerit. Si a' cu fetore hoic nullu pcor' fuit
q' no iauim' fac paciete uomere postq' res saltas 7 sinapis
7 ficlas 9medit 7 bibit ydromel. 7 d'aer d'pigin doses mltas
freq'nt' 7 custodi eu acib' untuosis 7 crossis n' 9medat n' stri
xa 7 ea q' i patella coquint'. pane q; dalmun dromania
edat 7 ex eo ieiun' bibat. an' 7 q' 9medat ex rubete 7 senec
tu aliq'ntulu 9medat. Vinu quo utit' capu 7 spica 7 garo
fil' pxp' h't amixtos 7 d' pill' i his sumat. R'. gallie
gariof. cinami nuc m'. capi cortic. cit. spice. xiloal' an'
p' eqles. musci .xx. p'tis uni. ex his oib; cu uino bn' redole
te mirtis fiat pille ad magtudine cicis ex qb; cotidie i
mane tres sumat' .3. quas eg' par' pmasticet 7 insglu
tiat sicut. Et apiu freq'nt' 9medere e e medicam' ad
h' fortissimu. R'. uidis mirti sumitas 7 simul cu pustulis
eree quantitas cui ipa e aquib; seia s' electa sunt ex qb;
nucas silitudine magdalioes formt' quor' un' i mane 7
alius in hora dormiedi sumat'. d' triticiu q' facit hos bn' redole re
R'. aperi rosar' folii gallie cortic citri gariof. amol cortic
xiloaloes mastic sal' 9busti 7 mell' an' partes eqles misce
ant' 7 eis d'ntes fricentur. d' his q' odore uini copiunt ac rep mit

Si capi post uinu masticet' ei repmit odore 7 si cube
cu eis fricet amixte forti opabit'. Al'. R'. capi cube
gedeum masticet' 7 cu eis d'ntes fricent'. de his q' que uini

destruunt odorem et ut post gustum eius edere et [illegible] tosus ut sinapis et cepe cum aceto condite et acetum bibere et masticare coriandrum. De his qui removent odorem ceparum et porrorum.

Caseus in pinna [illegible] [illegible] malo frigatur [illegible] gariofilorum pulveribus huius aspersis fit superficies eius. comedatur aut coriandrum si recens sit. si autem siccum post ipsum fortiter masticetur. post cuius masticationem parum vini odoriferi in potu sumatur. mica masticetur aut mentastrum et post ipsum parum aceti sumatur. De his qui aufert fluxum saliue quibus durum ab hore.

Quibus infestatur scariola recente cum sale ieiunus [illegible] medio diebus. Igitur quod galganum frequenter faciat et [illegible] in mora cotidie bibat frequenter quia vomitum. hoc est peius removet. Hoc preterea eiusdem aqua calida in mane bibere alumen [illegible] mia et vinum coctum in potu sumere et tritici coctum fructum et assatum sine liquore aliquo comedere confert. [illegible] nocte quia contra de cum albumini [illegible] prodest. Dentifricium quod dentes [illegible] git et concavitate removet. Recipe sal gemme et spume maris tritum et eis dentes fricentur continuum est. Alia. Recipe capitis [illegible] li sal gemme spume maris partes equales sumatur et per eis triti dentes fricentur. Alia. [illegible] mirre [illegible] alcaly partes equales optime teratur et eis sol' fricentur dentes. Item gingivarum caro eis bene custodiatur. Dentes quod contra [illegible] prohibet si omni die cum oleo inungatur. De his qui prohibet idem [illegible] tibus corrosiones

Locum dentium corrosa mastice impleatur et alumine vel dentes qui iam corrodi ceperunt eos mutuant medici [illegible] atque cum pipere et capitis tunc fricet vel gallie [illegible] et teste et fructus [illegible] sumatur et tanatur et fiat ex eis dentifricium. Ad si corrosio magna fuerit [illegible] quia [illegible] dentes venit a cola in. multotiens est purgandus et cibaria que [illegible] tribuenda et abacmonus et alalsis [illegible]. ac [illegible] regie quo qui colam vult adipisci [illegible] eam uti consueverit. De his qui motos dentes cadere prohibent.

Recipe balaustie alumen gallia acatia [illegible] tant et eis dentium motorum radices fricet. Quibus [illegible] gallarum [illegible] alumis partes equales sumatur et [illegible] cum aceto [illegible] et fiat ex eis trociscus et cum necesse fuerit motorum dentium radices ex eis fricet. Ad si fortiter moueatur [illegible] cum [illegible] aurea catena ligentur. De mundificatione dentibus [illegible] in [illegible] [illegible] fiat

Cum hec autem fuerit [illegible] olim tepidum [illegible] infundat [illegible] in mane qui patitur balneum ingrediatur et super [illegible] est [illegible] iacet et [illegible] solio balnie [illegible] [illegible] ibi teneat donec [illegible] egrediatur quicquid [illegible] poterit [illegible] cum radio [illegible] involutum [illegible] expellat. alia renovatio Recipe acetum et [illegible] utatur ibique postquam parum [illegible] expellatur. Ad postea [illegible] balneo fieri [illegible] multotiens atque [illegible] sup aqua calida [illegible] est tenenda. post [illegible] cum radio involuta [illegible] in [illegible] ascendendum. Et et [illegible] ut balneum sepe ingrediatur et prohibeat ne illud multum fiat. De his qui prohibet ascellarum fetorem

Litargirum album [illegible] sumatur cum aqua rosacea qua teratur [illegible] coquatur et quibus [illegible] super [illegible] rosis [illegible] et sic maneat donec desiccetur [illegible] et [illegible] cum necesse fuerit medicamen fiat. aut tutia cum sale et aqua rosacea lavanda cum aqua rosacea [illegible] et utatur cum necesse fuerit. [illegible] rosarum rubearum [illegible] gallie [illegible] mirte. alumis [illegible] sumatur et ex eis cum aqua rosacea [illegible] ex quibus cum necesse fuerit epithima fiat. De his qui prohibet sudare pedes

Si pedes cum alumine in aqua resoluto fricet aut cum foliis [illegible] aut cum aqua [illegible] ex [illegible] removebitur sudor. De his qui toto corpore sudare [illegible] aut redolere.

Ardor capita [illegible] et [illegible] cotidie in potu sumatur aut cassia ligna [illegible] quia cum [illegible] diversis [illegible] ascellarum fetore [illegible] atque cum homine [illegible]. Vinum quod bibit aquatum ipsum est bonum facit odorem et [illegible] comedatur.

Unum bene redolens est bibendum. De his qui [illegible] ac [illegible] fetore removet et [illegible] semen [illegible] comedendum ac cassia ligna [illegible] Cibi quibus utuntur cinamomum ac galange [illegible] zinzi [illegible] asari seu amomum [illegible] atque [illegible] et sinapi ac [illegible] nullo modo comedat [illegible] fastidium. De custodia [illegible]

Ex coloquintida et [illegible] suppositum [illegible] ano post [illegible] capite [illegible] et fortiter moueat [illegible] ipsum [illegible]. cuius quia ventre [illegible]. donec suppositorium egrediatur [illegible] aliud suppositorium fiat [illegible] est donec [illegible] quod est [illegible] egrediatur et his gestis. aloes [illegible] acatia. [illegible] et [illegible] sumatur et ex his omnibus in aqua rosacea. resolutis suppositorium [illegible] ano [illegible] aceto involutum cum aqua medicina [illegible] et postquam in aceto et aqua rosacea. fuerit resoluta omnes [illegible] inungat. postquam sal eius fuerit [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] cum hoc quod [illegible] et [illegible] ipsum cum aloe et [illegible] et gallia et alumine et sale equali [illegible] susceptis. Omnis preterea [illegible] que [illegible] iacet [illegible] ventre non [illegible] naribus [illegible] non fluet. De his qui [illegible] non permittit est ut cum [illegible] limatur. De his que contra

Cinnamomum teratur et greco aqua [illegible] puerorum testiculos et mamillas emplastrum fiat quod [illegible] cum panno lineo in aceto et aqua puellarum crescere [illegible] infuso [illegible] ne usque ad tres dies dissoluatur. [illegible] tis cepe [illegible] teratur et ex eis cum aceto et aqua [illegible] fiat emplastrum [illegible] ligetur et per tres dies sic maneat non dissoluatur. Et aliquibus [illegible] fieri convenit. Duos preterea lapides [illegible] [illegible] cum aqua et aceto [illegible] simul et greco que ab eis dissoluunt testiculi et mamille [illegible] hoc namque eos conservat. Aut [illegible] cum oleo rosaceo. [illegible] et mamille greco cotidie ungatur [illegible] corporum [illegible] medicamen. Aut sumantur [illegible] et gallarum [illegible] partes equales ex quibus cum [illegible] epithima fiat. Et postquam [illegible] aqua [illegible] et illud [illegible] fiat [illegible] est [illegible] de his que testiculos conservat [illegible] permittit est ut sumatur cimolee et ceruse partes equales ex quibus cum succo [illegible] et oleo [illegible] epithima fiat. Hoc namque testiculos crescere [illegible] pilos in femine nasci non permittit. De his qui unguibus accidunt [illegible]

Ungues si [illegible] fuerit [illegible] per tres dies adipe [illegible] emplastrum [illegible] debet donec soluatur. Et si non postquam ab eis emplastrum solutum fuerit ac [illegible] molles [illegible] erunt donec equales [illegible] et si necesse fuerit [illegible] donec equales fiat. Et si in unguibus cum [illegible] que [illegible] gibbositas fuerit cum aceto et [illegible] et sale [illegible] aceti epithima fiat. Et fiat emplastrum ex [illegible] et oleo [illegible] ungues [illegible] que findunt et partes [illegible] ab eis [illegible] [illegible] cola [illegible] est [illegible] ungues [illegible] et oleo et adipe et medulla mollificandi [illegible] unguibus aceti epithima ex [illegible] et aceto multotiens est faciendum. Et si [illegible]

cium alba apponuntur in eis cum pice liquida fricanda sunt epi
thimata multotiens. Unguentum preterea quod valde turpes sunt cum summo
studio et labore sunt curandi cum hec que nervum cuiusque superioris
egritudinis durum donec molliatur et cedat et postquam. Item sunt
qui nasi incipiet nullo modo tangat nec aliqua ei accidat fricatio.
Sumatur cera citrina olei .iv. *De fissuris faciei et labiorum et cutis que est in manu.*
ysopi cerotos adeps anatis colatur anulum in cula mucillago
seminis citoniorum dragaganti et ex eis hoc modo unguentum fiat. Cera oleo
adeps dissolvatur quibus alia addantur et in motario tamdiu mo
veatur donec in unum tinuescat. corpus ex eis fiat fricatio. postquam pri
ties balneum ingrediatur et postquam locus fuerit mollificatus sint dragag
titum in modum colli sum ... pingatur et diu lavetur. *Unguentum ad fissuras labiorum*
Si fissure magne fuerint tantum gallie et fiat ex eis epithi
ma vel ex fecibus olei ex therebentina et adipe anatis similiter et myrtus epithi
ma fiat aut gallie aut collium tritum. therebentina et toto dissolu
te admisceatur et fiat ex eis epithima aut mastice et ysopo ce
roto et melle. Si autem fissuram habent labia que cum aliquo retinguntur
lesiones affert panniculus ei in... annectetur. *De pruritu digitorum*
Super digitos aqua salsa calefacta fundenda est ipsi quod in aqua quam
ficula cocta sunt inficiendi sunt. vel iniungendi ex oleo de ben et ex
aliis olei silibus quod si istud magnum sunt epithima ex sale et ex fi
cubus tritis et ex oleo vel cepis vel ex vino fiat. *De hiis que corpus impinguant*
Quorum corporum gracilitate ad ipsa ... cibis unctuosis et dulcibus que
multum nutriunt frequenter utatur sicut est triticum coctum et pultes
sorbiles et ab acetosis et salsis acutis non pro ... cibi vel inap
petitu meliorem omnino abstineat donec ... quiete et dormiendis sinis
et huius frequenter utatur. Convenit preterea post cibum balneum et oleo
prius iungi ac preterea aqua tepida super corpus perfundere. Est etiam pre
pediendum ut ante cibum subtili vel molli incedo deambulare diu mo
veatur atque motu veloci abstineat. Vel lectus preterea ei sit mollis
et ioca atque gaudia semper cum eo existant. et corpus ... ante cibum donec ali
quantulum incipiat tube ... ac in die bis comedat et post
primam comestionem balneum ingrediatur. Vinum quo utitur sit gros
sum et rubeum et novum ac dulce et generaliter que impinguant sunt triticum
et risi ac fabe. Triticum coctum cum lacte nutrit generat multum et
spissum. his preterea micie panis simolaginei fiant et farinam
fabarum et risi et lac et butirum cum zuccaro comeduntur et caseus re
cens et fructus quorum nuclei tantum comeduntur cum zuccaro et amigdale
amare et avellane et fistici et lac et ... recentes dulces
hec omnia impinguant corpus. De hiis unde que corpus grossum faciunt
sunt caro arietina et gallinacea et ova assata et ... et mo
lochie et ... de pauco ... et vino semper in
iocis ac gaudiis semper assistere et ... solem ...
est et non frequenter balneari neque coire neque laborare neque sub sole mo
rari neque vigilare. sumere quod ac siti ... pati. corpora ingrossare
faciunt. *nominatio medicine ad impinguandum hominem*
Semina cucurbitarum ex ... et fiat ex eis ... sorbiles ex
quibus ... in mane sumatur trita cum lacte et zuccaro ...
Sorbitium de ex ... et ... et fabis et risi et lacte et butiro
et ex ... fiat et bibatur. *Sorbitiuncula impinguans*
Farina fabarum et risi et ciceris et ... et amigdale ex ...
tiatte sumatur. omnia vero hec butiro puncta cum zuccaro disso
luta ... ex quibus in mane et circa noctem aliquid semper edat.
Capud arietinum pingue et bene *Sumitivum impinguans*
mundificatum sumatur et bene teratur cum libra s. candidi lactis
et tritici et risi et ciceris. unicuique ana. iij. partes. libra .i. addantur

Quibus tantum aque admisceatur ut cocta capiti possit et sic
coquatur usque ad omnium dissolutionem et postea ex aqua colata ʒ. ii.
et pinguedinis ʒ. ii. et olei iv. atque olei de nucibus ana ʒ. i. suma
tur ex quibus in nocte postquam assellaverit suppositorium fiat
quod in ventre tota nocte dormiendo teneat. hoc quoque per .v. noctes
continue fiat. Quod et si plus fiat melius erit. de hiis que quod corpus impi
guat est comedere res humidas. Que squama fieri oportet et
nos in subsequenti capitulo de hoc dicemus. *De hiis que corpus macrum faciunt*
Siquis corpus macrum efficere voluerit cibaria multum nutrien
tia diminuat. carne que vinum et lac et omnia dulcia ne
gligat. Plurimum autem in suo intuito utatur olibus et magis come
dat salsa acuta et acetosa et legat ventris utatur solere. Vinum
quod ac sudorem provocet et labore ac nullo utatur motu et velo
ci ante quam comedat. In balneo et diu moretur et statim post bal
neum comedat. Sed aliquamdiu ante comestionem moretur et quiete dormiat
sic et discat se ad comedendum semel in die unumquodque et
subtile bibat. et ad ultimum utatur tegie ... ei quod dum ... debi
quod ... corpus macrescere faciunt est ... minorem sepe sumere. electu
aria calida ... provocantia sicut diacion piperon et diacimi
num sumat atque post corporis receptionem tamdiu antequam comedat mo
veretur donec appetitus quod irritat sunt repmat. ... preterea
atque sitim pati in balneo sudare atque medicinas maciem faci
entes sumere et dormire in lecto duro et manere sub sole atque
in ... calidis. *Unguentum quod efficiat corpus* Recipe ameos seminis apii
seminis feni. rute cimini omnium ana partes equales sandali bau
rich ana quarta ʒ. i. lacte partes due pulverizentur de quorum pul
vere tinciatur cotidie. eo uteris pondere aurei .i. hec est medicina
in valde desiccat corpus. De hiis autem que frontem desiccat est sumere
calefactivum. quod tamen tumorosum est. Recipe tinfere minoris ʒ. iiij. pul
veris pigne turbit ana ʒ. i. Sumatur hoc medicine quaque edomada
semel. *De hiis que splenem augmentant et virga erigi faciunt*
Electuarium de nucleis fructuum. Recipe amigdalarum. avellanarum nucis
indice pinearum emundatarum granatorum. kilkil ʒʒ. piperis longi
seminis pionie ana. terra parte ʒ. i. post ex gliceo tantum quantum con
tempori possit. Sumatur ex eo in mane cotidie ad dum magnitudi
nem. *Alium augens sperma* Recipe seminis lactucarum seminis naporum cepearum ac
trifani et spergi et seminis alfisa et erute omnium istorum seminum pine
arum medulle ... granatorum. kilkil granatorum ... tudii
ligne avis secacul. ben. albi et ru. satirion cotti dulcis ʒʒ.
macropipis nasturtii omnium ana terantur et conficiatur cum melle. ex
quo ʒ. i. cum ʒ. iij. lactis statim muncti et pendu sumatur. pul
mentum quoque ex carne arietina et cum ciceris seminum et cepis hiis subtile
pulvere cimini et galange comedat quoque de eodem electuario cum
vino calido et novo est sumendum. *Unguentum confortans calefaciens et corpus siccans*
Recipe lactis vaccini statim mulsi. libra .ii. in quo. libra .ii. terniabin
granati ponatur et coquatur usque ad spissitudinem mellis atque co
tidie ex eo ieiuno ʒ. x. sumatur quoque sorbendo post cuius gustum pi
sces recentes in veru super prunas assati comedantur. Ova et alii ex
cepis sunt condiri atque vinum grossum et mediocriter aquatum post
eas est bibendum. *Unguentum virga erigens*
Sumatur oleum de libo et pariter in eo euforbium piperis sinapi ni
tri omnium ana ʒ. i. musci .vi. ... ʒ. i. ex hoc unguento renes et
dorsum et spondiles et lumbi et femora et virga ac omnia que sunt in circuitu
ipsi ungantur. Cortex quoque pinee et api et anetum in vino coqui
da sunt et pannus in eo infusus in ano est inmittendus. *ad idem*
Ex casia cum melle myrti unius aurei pondere cum ʒ. i. vini p.

nota quod ... squama

p duas horas an͂ q̃ coeat utat͂. sumat͂ codumeni ex
terius albums tenat͂ decu puluẽ in oleo sambucino im
mictat͂ ex quo inspissari possit ⁊ mictat͂ in uulua. ad stenaz uuluę
℞. codumen capis piperis bellirici in uino coq̃t͂. pannũ
madefact͂ uulue subiciat͂. De his q̃ augent delectationem coitus

Qui h͂ asseq desiderat͂ cubebe ieiun͂ masticet aut puret͂
ã cũ asse ʒ. i. oli sambucini. x. ʒ. comisceat ⁊ p aliqt͂
dies sic mane diimictat ⁊ penis h͂ unguẽto ungat͂ in
mulis crura uehement͂ eleuz ⁊ sup͂ ipa crura sua constringat
sic ẽ opado utq͂ ualde delectabl͂e. ℞. piperis ieiun. ex an
namõi partes eq̃les h͂ tria cũ aq̃ in qua pirẽ gũ dissolu
tũ fuit conspgat͂ ⁊ fiat ex eis trocisci pruu qui in ore tene
ant͂ ⁊ postq͂ resoluti fuint cũ saliua commedend͂ũ ẽ cũ mlle.

Oportet eos an͂ quã coeat deciu cor q̃ sine coit͂ egerit
egerere. ea q̃z eis danda sũt que uetite constringit. Acacia
p̃t͂ea atq͂ anuch ⁊ thuris atq͂ balaustie ⁊ gũ arab omni
partes eq̃les sumat͂ ex qb͂z ollic silitudo fiat in tẽpus coeũdi su
biciat͂. In alue uõ hoĩs olim deuend͂ si pati͂ ⁊ ex eo ungat͂.

Hi sc͂ at maq͂ sũt laudãdi ex aq̃ De his q̃ ex nimio coitu sũt debilitati
cãnũs nutriedi par ⁊ odorifei uini ⁊ clari bibat͂. p̃t͂ea tẽ
cies ⁊ totũ cap ex eis liniat͂ q̃ bñ redolet. panos q̃z ⁊ totũ
cor cũ odoriferis subfumigẽt͂ q̃escat ⁊ in lecto iaceat na
tide molli. De diminutione spermatis ⁊ erectionis ũge.

Dẽ ul' q̃ spma ⁊ uirge erectõz minuit ẽ acetosa ⁊ sticica
comedẽ ut ẽ acetũ ⁊ nuceacete sucus ⁊ ribes ⁊ his silia
⁊ olã frig͂ ut lactuca ⁊ potulaca ⁊ similia. De his q̃z erec
tioz minuũt s͂t ea q̃ uetositate s͂t dissoluẽtia sic ẽ ruta
agnus castus mitastrũ cimĩnũ ⁊ aneos. ox minuẽs erectionẽ ũge
℞. seis agni casti. ʒ. x. fol'. mitastri. rute. sicce. cimini cipi
balaustie. an͂. ʒ. ii. ex eor pulue mane ~~in mane~~ ⁊ cena noc
tem trauciat. Al' q. ℞. semis lactuc. seis portu. an͂ ʒ.
x. semis psillii semis coriãdri sicci an͂ ʒ. iii. cũ quãta. ʒ. i
caufore p aliqt͂ dies sumat͂ ⁊ cib͂ utat͂ sticic ⁊ acetosis

Multotiẽs in die diu fricata ẽ uon rubea De his q̃ uirga augmentant
fiat ac postea aq̃ calã diu fundatur ⁊ ex inẽtũ ceraq̃ in oleo
uiol resoluta epitimanda aut fricet ⁊ cũ lacte oĩ die deĩe
ungat͂ aut epithet͂ ex lubricis frestrib͂ desiccatis ⁊ cum
oleo sambucino tritis aut frustrũ ueneris inq͂ remasit pu
calefiat ⁊ cũ eo fricet͂ uirgã ⁊ imstet͂ ei ⁊ dũ calã fuit͂ sup
ipã tenẽt͂. cũ at͂ infirmũ fuit͂ remoueat͂ h͂ in die mlto
tiẽs ẽ faciend. aliud ℞. sulfuris. cimini piperis an͂ partes eq̃l'
h͂ tã cũ corallo cribellent͂ ⁊ ex eis cũ melle purgmentis fiat
epitim. q̃z p̃t͂q͂ p unã hora sic manserit lauet͂ cũ aq̃ calidã
sumat͂ seis alcon nuclei ⁊ tri teronugẽt cũ lacte statiz
multo commisceat͂ ex quib͂z ũga an͂ q̃ multũ commisceat͂ in
ungat͂ ⁊ fricet͂ augmtat͂ eum. Siquis at p̃ deo tegie usus
fuit͂ in tales transibit magtudinẽ sic remanebit. De his q̃ uuluã constringunt
Gallic. ʒ. ii. granor. ʒ. i. musci. vi. p. ʒ. simat͂ ⁊ tritã
oĩa. ʒ. i. uini mictat͂ in quo pann͂ madfẽs in uuluã mictã
℞. gallaz. alũis squati folus lilii. cipi. an͂. p. eq̃les hec
oĩa aq̃ coq̃nt͂ de qua multoties mulier in uuluã mictat. Cũ
at͂ uulua multũ strcta fuit atq͂ uir ut coeat ad mulierez
accessit prima pars intestini sanguine columbe ipleat͂ et
uulue an͂ q͂ uir ad eã accedat imictat. p̃t͂q͂ ẽ ad eã acces
sit ⁊ cũ ea coire cepit scindet͂ intestinũ ⁊ sanguis flu
ere inceperit. Aliud qd̃ corruptam q̃i ũginẽ reddit

Alumonius alũis iamini. i. plumati sumat͂ partes eq̃les et
tritis teronigent͂ ⁊ sic subtiliat͂. subiciat at͂ salgema ⁊ alumẽ
tã subiciat͂ ⁊ lauet͂ mulis uulua cũ aq̃ in q̃ galle ⁊ gladiũ
copule ⁊ balaustie cocte fuẽit͂ aut pinea cortices ⁊ alumẽ
⁊ cipi in uino coq̃t͂ in quo pann͂ madfẽs in uulua mictat͂ et
ibi teneatur. De his que ad impregnandũ iuuant.

Ad h͂ uz ut uir ⁊ mulier n͂ coeat n͂ post legitimũ t͂pe ut n͂ ebri
et ut uir cũ mulie tãdiu ludat donec eã uiderit desiderare coi
tũ. q. todis mulis atq͂ anelitu cogsci pot ⁊ sit coit͂ p̃t me
struatã purgatioz q. p̃t͂q͂ cũ ea coire cepit ipĩ uehement͂ eleuz
crura ⁊ tũc si mulis cor mẽsũz insluẽs ⁊ uir aspmatis emissio
nẽ astineat donec sciat mulieẽ suũ ipleuisse desideriũ ⁊ tũc se
m suũ fundat. muli' uõ p̃t diu iaceat. h͂ at͂ statĩ post balne
uz fieri cueẽit. oz eni ut an͂ q͂ h͂ fiat mulier me͂ sibi subici
at calãs. ℞. sagiã. castor. galbani. opopani. capob. semi. ben
costi. spica n͂. bdellii ex his oĩb͂z tritis ⁊ cũ uino myrtis gladis
fiat silitudo q̃ in uulua missa p noctes multas an͂ q͂ coeant
quattuor horis teneat. De his q̃ p̃hibet impregnari ⁊ abortiuũ faciunt

Mulier post coitũ sibi sufficiat aut cũ uir coire uult ũge
cap iungat ex eo n͂ fiat impgnatio. Q̃z ⁊ rute sue sile opat͂
aut pip si ex aliq͂ cor mulier sibi supponat p̃t͂q͂ coierit. Opuli'
q̃z si pedes h͂t aptos post coitũ fortit͂ retro salit spma q͂
continet͂ in ea cadit. uir ⁊ si coitũ p̃ri expleuit q͂ mulier
n͂ ipgnabit mulir. De his aut͂ q̃ abortiuũ faciunt sũt medicine
quas in caplo de p̃tu facili noĩauim͂ ⁊ pessariũ ex ali tan
⁊ suco rute ul' ex pulpa colloquintid l' ex cantarida facẽ aut su
cũ rute bibere. De his ⁊ q̃ fetũ expellut͂ uehement͂ ẽ tribu
ere. ʒ. iii. cottidie p̃gnãti desicie sauine. x. dieb͂z cõtinuis n͂
p̃ri febre passa fuit. Q̃z si accit͂ diimictenda ẽ. Sauinã uõ
h͂ frequẽt͂ sumat donec in ea sudore atq͂ uina seis ebel'ãdõ semi
atin. his p̃t͂ea oĩb͂z q̃ in caplo de mistruoz puocatione ac de fa
cili p̃tu diximus iteũd. aut olim data ex cet͂. ℞. seis ebel. ʒ.
c. mitastri sicci fol' rute. ʒ. xx. rubee coriãdri codumeni pu
legii cimini an͂. ʒ. x. h͂ oĩa puluigata cũ lacte ficuũ in modum
electũ conficiat͂. ex inde mane ⁊ cena nocte ad magtudinẽ n
nuc naltecthe sumat. De his q̃ iuuãt ad multũ uinũ bibendũ.

Siquis ipotu multo bibẽ uult uino opotebit ut ea die
n͂ multo cibo repleat͂ nz dulcia comedat. Tafea mane
unctuosa sorbeat ⁊ mica cũ ime mollẽs ac unctuosas comedat
Carne q̃z pinguedinẽ hũte mixtã tpũte coit neq͂ ea die an͂
comestioz laboret. s͂z statĩ postq͂ ex egestiõ fuit͂ bibẽ incipi
at. Insto ex p̃cedentis diei cibo n͂ gtauedinẽ hñc. De his p̃t͂ea
q̃ ad potandũ ualde iuuat ẽ caro cũ caulib͂z ⁊ cũ lentib͂z p̃t
uinũ q̃z cum acetositate aut ribes aut citonia ⁊ g̃nata ace
tosa ul' res acetosas aut salsas sumẽ maxie auxiliat͂. contra
℞. caulũ uabtti seis cimini amigd. retardãs ebrietatem
ex cortice his nasturtiũ sale assinth͂ uitã sicca ames ex his
oĩb͂z tritis ʒ. ii. cũ aq̃ sũt ieiuno simat. S͂z ille qui sumẽ
debet calorẽ n͂ h͂nt. q. si calorẽ patiat͂ diimictat. Ad h͂ p̃t͂ea
iuuamentũ p̃it ut qui uult bibẽ amigd saltas ⁊ oliuas
sale co ditas aut capes comedat. De his q̃ ebrietate festinant ⁊ euenire faciunt

Mandagoi opii seis iusquiami. ui. oĩũz an͂. ʒ. i. sumat͂. nucis
muscate. ʒ. s. gallie. xiloaloes an͂. ʒ. iii. p. s. Ex his oĩb͂z tritis
trocisci inficiunt quoz unũ dissolut͂ si fuit͂ cũ uino multũ
inebriat. De his q̃ inebriat ẽ ut iusquiamũ nigrũ ⁊ cortices ma
dragore in aq̃ donec rubea fiat coq̃t͂ q̃ postea cõmisceri debet

nõ opos
ut nec

Medicamen aliud levius primo. Aqua in qua psillium coquitur sumatur et cum vino misceatur. vel aqua in qua usnee et res in allagine humectis macerata fuerint tribuatur. Recipe segete murte opii ingaminis ana drachmas [illegible]. Aliud quod est valde forte. vi. piperis drachma i. gallie gariofili ana drachma i. hec trita cum vino mixta tribuatur. De his que ebrium alleviant et cito liberant.

Aqua et acetum multotiens data sunt aut aqua mirta cum lacte multum acetosum vel cum sero tribuenda sunt. acetum quoque et oleum rosarum. super caput eius sunt fundenda et camphora et aqua rosarum naribus applicanda sunt ut eas odoret. Insuper quoque si aliquis parum vini remanserit. ut ipse evacuetur est egendus. manus preterea eius et pedes in aqua frigida sunt mittendi et cum sale fricandi. ac bucelle panis cum succo uve acerbe sunt tribuende cum lentibus coctis. Caules quoque cocti atque comanum [illegible] dandi erunt.

Oportet crapulatum diu dormire ac de cautione crapule. postquam evigilaverit balneum ubi in loco sedeat temperato et postquam super ipsius caput aque tepide multitudo effusa fuerit exeat et pullum cum succo uve acerbe non carnis et ulem et filia comedat. deinde alia vice dormiat. Quod si capitis habuerit dolorem caput ex aceto et oleo mirto infundatur acetum et oleum rosarum. sunt mirre infusa. quibus ita gestis iterum dormiat. Si autem post hanc crapule sanitatem tardaverit parum in cum multa aqua bibat. De his que a crapula sunt in alio loquemur et longa et suavia incedere mala et olim viol. et frondes salicis simul rosas et camphoram et aqua rosarum olfacere et aqua tepida caput infundere. Aliud semine scariole seminis caul. bedegiaris mundati amiscognis sumach lentium excorticatarum rosarum spodii ana drachma x. ex quibus sumatur drachma iii. cum sexta drachma i. de [illegible] et cum drachma i. acetositatis citri decocti ad spissitudinem aut cum succo mali granati acetosi vel cum ribes sunt potanda. Aliud de semine coriandri sicci [illegible] mirto cum succo albo eiusdem quantitatis est ipse est quantum potest tenere tenuioribus membris. Robub autem que ad crapule valet remotorum sunt rob de succo uve acerbe et rob de acetositate citri et rob de ribes. Aliud aqua in qua sumach et tamarindi et pruna fuerint infusa sumatur et cum succo acetositatis citri eiusdem quantitatis misceatur quibus tamen succi quantum totius est addatur. que omnia usque ad spissitudinem sunt coquenda ex quibus postea quod in sorbendo aliquid est sumendum. Explicit liber quintus. Incipit sextus continens .xviii. capitula. De regimine iter agentium. et de cautela caliditatis et similium.

Oportet ut qui in magne caliditatis tempore iter agit cibo non sit repletus. neque sit ebrius. neque etiam carendum vinum bibit. non tamen sit inter tunc vel a cibo vel vino vacuus omnino nisi fastidium patiatur. Cum si passus fuerit omnino in tunc abstinere debet et quiescere et tamdiu dormire donec fastidium removeatur. Quod si non fuerit fastidiosus omnino appetitus in ipso aliquantulum languit mediocriter cibo reficiatur quem tamen paucitate teneat. Cibaria vero quibus utitur frigida sint atque ex [illegible] et [illegible] sint ut sunt alkakengi et [illegible] et uve acerbe succus et acetum cum oleo et his similia de his que sunt frigida. Quod si nullo modo comedere desideraverit caloremque super fluum atque sitim senserit. triticum frictum cum multa aqua coctum. cum aqua frigida et succo bibatur. post eum austrum hoc stati erit. sed parum moveat et precipue si multum aque biberit. Sicut mos statim fuerit cibus sto existens de vino latere ad alterum transiens stomachum inflat ac male digeritur. Si autem ipse necessitas cogit parum bibat et numquam taliter habeat fortiter incedat omnia que membra sua a sole custodiat et precipue caput. et quod maxime si diu ambulare desideraverit. diu est cum fortis fuerit calor incedere ieiunare corporibus macris plus quam pinguibus nocet. Que tamen grossa repletur corpore quibus predicta conferunt. Nos autem in adprimi in hoc nostro libro non esse intentorum nimis omnia ista distinguere

et determinare cum est nos hic profundi imitare doctrinam. Unde ea que sepius accidere solent consideramus. Usus preterea inter magnam continet partem. Corpora namque calorem ac laborem vel famem sive alia consueta ferre in his fortiora atque magis tolerantia inveniuntur a quibus et minus leduntur quam ea que his assueta non sunt. Postquam autem his que iter agere inceperint et perfecerint iter. aliquantulum primo quiescere et deinde in aqua dulci et tepida balneari debent. postquam fructus et citrulli pleni in mitia et hic cetera comedere et loco ventis exposito dormire ei utile existit. Cont quoque et postea utitur. capitis et dolorem si sentiret cum aqua rosarum. et oleo. de rob. aceto curetur atque balneo aqua sepius utatur. Cibaria quoque omnia quibus utitur frigida et humectativa contineat. olei postea viol. aut de cucurbite seminibus aut de floribus salicis frigidum olfaciat. Si autem nil mali senserit suum peragat iter. Quod si egritudo ei acciderit. ab itinere tamdiu subsistat donec quod acciderit sublatum credatur. Si autem morari non potest paulatim incedat se que maxime a sole custodiendo antequam incedere incipiat. ea que venerunt extinguunt bibat. sic ordeum frictum et ceterum mixtum cum succo et aqua rosarum. ac psillium in mucilagine aut iuleb cum aqua ordei. Cum autem quievit fructibus frigidis et cibo et lacte sunt donec febris eum invaserit nutriatur. Quod si lesus fuerit nec lac nec butirum nec [illegible] ex lacte sunt acetosum plurimum non multum acetosum sunt. lac est acetosum et sicceris simul huic non nocet dispositionem et mollibus. febris vero si predominaverit maiora in sua indigebunt sermone quam ille quem in hoc libro explicare volumus. Est enim necessarium medici in his utitur qui eum regat. Nos quoque de febribus causis quantum huic nostro pertinebit libro in suo dicemus loco. De cust...

Cum in diebus todia dierum canicularium et cave noctem corporum canicularibus ad incedere exegerit mediocriter cibus refici extra et vino sumendum debet. post quorum acceptionem a potu multe aque abstinere debet. Sapud quoque ac faciem panno subtili cooperiat que patienter ferat. Quod si ipsum aliquomodo molestaverit faciem ad solis contratorum vel venti adimat atque in alia delinit parte si potuerit aut quantum plus potest ei se occultet hoc quoque aqua semper colluat que non tinciat non cum fuerit fin. Calor autem si ei multum nocuerit caput semper sub pannis teneat olim de cucurbitis aut de dulcibus amigdalis semper odoret et deo parum tinciat pectus quoque ac ventre aut virtus receptorem ex psillii mucilagine aut ex succo portulace cum oleo de cucurb. et albumine ovi mirtis exprimi neque immos quoque portul. si sepe sumpsit remediabitur et aqua ingredere si exeas cum lacte valde acetoso et butiro coctis antequam exeat comedit. Quod si lac acetosum inveniri non potest massal cum butiro utatur. hec est cibus canicularium removens nocumentum et sitim et siquis antequam iter incipiat dolorem diebus vino magis sumpserit quantum caniculariorum abeo removebit nocumentum. Debes que quibus ipsorum illud nocumentum removet. est ut recipe ierse in lacte acetoso per diem unum vel plus iacere permittitur de quibus antequam incedat comedat. post quorum acceptionem de lacte illo bibat. Cum postquam quievit non statim aquam bibat sed eam semper hos colluat ex qua parum tinciat post hoc autem de his que in fuerint quantum voluerit edat. post quorum comestionem aquam paulatim bibat hec est regimen siquis usus fuerit a siti preservabitur pretiosa si idem voluerit. De sedatione sitis et nocumenti ipsius remotione.

Oportet quibus sitim timentes in itinere a cibi saturitate antequam exeat abstinere. ex olibus tum frigidis ac siccis acetosis parum comedat aut ex panis cum succo et multa aqua frigidissima bibat. Pisces salse vel dulcis vel lactis comestione abstineat et etiam a piscibus tum recentibus quam salsis atque salsamenta conditis et omnibus ab omnibus eorum speciebus ipsi est sitis sunt efficium. Et aliquando magis. i. multa et grana lacticeque sallita vel acetosa salsamenta conditum dimittat et cappar et olivas sed quoque

sitim sitim facientes. Cepe vero in aceto misse et que eis assimilantur sitim sedant. Itinerantem vero observare oportet ut velociter incedat: sed suaviter et cum mediocritate. Velox enim incessus hominis frequenter anhelare vehementer facit. Oportet si intestinus provocative omnibus dolor existit a multa locutione abstinere debere. Multa enim locutio sitim creat. Si autem loqui necesse fuerit submissa voce quantum plus potest est loquatur. Clamor enim calorem ac sitim multam afferre consuevit. Olera vero que sitim sedant et eam removent sicut lactuce acetose et portulaca et lactuca et cucurbita citruli et melones non dulces et pira valde humecta, pruna stitica et non multum dulcia, pomaque ac mala granata et que de fructibus sunt acetosis et his similia et acetositas citri et uve acerbe et ribes et pruna. Frigus est autem quod est qui comedit non sitim patietur. De his autem que in ore tenta in ore cum diu tepescere adducet in sitis ablatione sicut pruni sicci, acetosa cum vinum prunum sumitur et tamarindi et granati acetosi grana a quibus masticatis assidue pars prosumitur et in ore donec dissolvatur tenere similiter tamen non confert [illegible] in sumac nec similia huic. Scilicet profert frustrum cristalli in ore tenere et similiter aut argentum merito sitis. Labia preterea fortiter stringere atque nullo modo per hos attrahere confert sicut magis hoc potuerit agere studuit. Aliqui quoque de rebus frigidis odore reddentibus unam habeant post aliam habeant odoret et olfaciat infrigidativa olfaciat. Venit quoque ex his sitis emplastris suppositur aut ipsis ex epithimatibus quibus in iam dictis nominata sunt epithimata. Oportet si aqua bibitur paucitatem aceti ei commisceat parva enim quantitas tamen sumpta vehementer sitim sedabit. Ea quoque que sitim extinguunt edat et ea que ipsam affert derelinquat. Extensa quoque calore extinguunt et sitim sedant sicut febribus quibus acutis in ultimo igneis confert. Ex quibus autem quod est et in hora eundi aliquid in ore teneat ipsi est sitim removet et ardorem extinguit. Ut testes semen cucurbitarum extortum, pitas exclores seminis lactuce seminis portulace ana partes. v. sicut ligatur pura quanta partes. i. teritur hoc omnia et cum succo portulace aut psillii mucillagine conficiatur ex quibus trocisci parvum ad lupinorum similitudinem informentur. Ex quibus dum iter incepit unum post unum in ore teneat quod non masticet sed sinat donec paulatim dissolvatur et quod ex eo dissolvitur trangluciat. Antiquum vero quod erat. Vel cum eos propter febrem acutam voluerit ponderis. ʒ. iii. ex eis bibat cum rob alicuius fructus acetosi quod nominavimus. Si autem in pectore aliquid fuerit asperitas ipsos cum iulebe et sirupo violarum bibat. Hunc preterea trocisci ardorem urine multo confert. Caveat autem in itinere sitim patiens vehementem ut ne statim aquam satiet cum ea invenerit. Sed hos extra longo confluxu siccitatis et extra parum et tunc iniciat. In qua suas mictat extremitates faciemque suam ex ea lavet atque in eam si noluerit ingrediatur nec extra bibat nisi parum de aqua et minimum quod poterit paulatim sorbendo iterum iterumque post aliam sumat. Post hec ex eis que nominavimus commedat et paulatim cum augmento extraque sumat donec non satiet. Et quanto plus sitim minuitam senserit potum si voluerit augmentet donec satietur. Cum hoc regimine a sitis periculosa ac malis accidentibus ipsum continentibus preservari poterit. De regimine eorum qui in tempore frigoris et per multam nivem incedunt.

Quemadmodum ex longo itinere in tempore multi caloris siccitas corporis et ptisis et dolor capitis et febris et similia accidunt ita ex itinere in tempore nimie frigiditatis alie eveniunt egritudines ex quibus congelatio et tremores et sincopis atque apoplexia et stupor ac ex solutio et elongationis et extremitatum putrefactio et horum similia. Hee tamen egritudines frequenter accidunt quibus debiles nature dispositi sunt. Sic illis forsitan quod quia complo his repugnant egritudinibus quorum corpora frigori vehementi exponi consueta fuit. Hi vero accidunt egritudines non mirum et cum eum vehementissima fri-

goris fuerit. Nos quoque in illo dicemus sile eis que in precedentibus diximus. Dicemus igitur quod si que vehementis frigoris in tempore incedere oportuit. Cibus primus ipleri convenit magna bibere quantitate debet post quorum ascensionem abstinere aliquid permittens abstineat donec cibus calefiat et motio quam incorporari fuit et sedeat. Cibaria autem que bonum vinum acetum allium et specialiter calida sunt. Oportet si frigus fortissimum fuerit atque tempus stanti post comestionem iter incipere necesse fuerit vinum purum temperatum bibat aut vinum cum tantum aqua calida amixtum ut extra tepefieri possit. Vinum vero sit forte et subtile stipticitate carens et acetositate facie et fortiter subtili panno coloperiat et precipue si sue faciei cutis flavescit venenosis. Ab hicaunt ille precipue custodiendus est quod in pectore asperitate sentit et patitur tussim. Vel cuius pulmo aut pectus debile est. Et hoc si aerem attraxerit frigidum acutus sit vel ad sanguinem spuendum velociter pervenerit. Et his vero que in tempore vehementis frigoris ante incessum sumitur. Sicut cibaria cum nucibus et aliis et cepis et butiro et aliis que de nucibus vehementer perficiendi ad hoc namque proprietas inest totum namque calefaciunt corpus coloremque eius augmentat innatum donec per totum diffundatur corpus et membrum impleat in extremitatibus non diu in corpore mediocriter. Assa quoque sit opium si ʒ. i. ex ea cum fortis vini lb. i. vel cum ydromelle sumpta fuerit. Propter ea opus fit si ex eo in eo multum potatur vel cum ydromelle bibatur eidem iuvamentum. Cepe preterea atque porri et tapsia alba inquantum potest diraguntibus adiutorium confert. Hinc autem non statim post itineris profectionem et diurni ei ad ignem calefacere scilicet nec balneum ingredi nec dormire debet sed per horam. i. locum calidum in quo sit vel fuerit ignis a longe teneat. Deinde vero ignis fortioris paulatim appropinquare incipiat ordinem observando. Post hec si in itinere magnum terris cum frigus balneum ingrediatur in quo diu morando fricet. Oportet si balneum inveniri non poterit in domo igne calefacta tamdiu fricet donec corpus ipsius rubescere incipiat. Deinde in molli lecto diu dormiat possibile enim est ut qui huiusmodi fuerit regimine a febre preservetur. De his qui congelatione laborant corporum quibus extremitatem accidit congelatio

Cum congelatio extremitatum accidit donec non diu sit diffusa prius debet est locus igne calefactus qui ventis sit expositus in quo cum fuerit velociter et fortiter calidus est fricandus et in manibus. Oportet tamen sic conveniens ut totum corpus simul calefiat capite excepto. Oportet calefactis primis calefieri oportet. Cum autem totum corpus fricatum fuerit homines corpora calida et levia habentes cum eo in lecto iacere debent quia corpus ipsius corpore tangens et quantum magis ventre et dorsum et pectus convenit. Cum post hoc parum aliquid comedat quod piperis cum vino forti sine aqua calidus dari debet. Postquam autem ei anhelitus reversus fuerit ex tapsia alba vivat. Vinum quod non in magna quantitate ei tribuatur. Letargus ex malo perveniet in quo minime copiat primus ut diu dormiat facere incipiat. Postquam autem ex his perfectus fuerit et convalescere incepit balneum ingrediatur calidum in quo leges faciens mora diu fricet et oleo liliaco vel narcissino vel cum costo et castoreo ac musceleo et euforbio amixta fuerit ungatur.

Alii iter agentibus de sincopi ex fame et curatione eorum

Aliquando in tempore vehementis frigoris fames accidit valida. Deinde vero morantur ut sedatur fames illa et fluerit eis sincopis et extrema vehementer que fortasse moriuntur in. Cum igitur fames incipit velociter subveniendum sicut cibaria cum pane in vino forti madefacto vel quod attrahant unctuosa ut sorbeat eas est de eadem vino quod forti calefacto in quo parum sit positum piperis sicut potandum. Oportet si cum non fuerit non prius eos invaserit sincopis aqua rosacea sicut irroradi. Labia quoque et gingivas et gallia iungi debet hos preterea ...storia ac extremitates tamdiu sicut fricare fortiter donec rubescere incipiat. Deinde

non extrema ita ligaturis sunt constringenda ut doleant. Postquam autem periculum evaserint sincopi ut predixi sunt regendi. Si vero non evaserint vinum et aqua carnis vel guttatim sunt inmittenda. Oportet manibus diu sit fricandum et aqua ro. irradiandi et vociferando vel manibus tangendo excitandi. Quod si extremitati passi fuerint et hec phlebotomie illos abeo quanto plus possibile fuerit ita ut manus atque pedes ita liges ut doleant et da eis ad sorbendum ponendo in habitatione eorum una vice post aliam et move eos et vociferari sic eos. Vinum preterea cum pipere calefactum eis ad bibendum tribuendum est. Eis vero de sagenea parum autem de lactucio extracta sero dandum est. Post hec igni applicabis corpora quoniam eorum cum oleo de costo aut oleo de euforbio inunges.

Pedum digiti **De custodia extremitatum et cura eius quod corruptum est**
primis manibus aliquantulum leniter vehementer subtus fricandi deinceps vero ex oleo vero inungendo fricatio facienda est. Postquam pannis coperiendi sunt tepidis ac sub ipsis et super ipsos imponendo pannos. Sub pectine et toto ac si ipsis lana mollis inmittenda. Deinde vero calligis subtilibus et mollibus calciandi sunt. Oportet frigus subtilaribus se calciaverint summo opere cavere debent ne subtellares ... ex aliquo re se arcte constringant. De his quibus extremitates fricare nocumentum ex frigore advenientes depellunt sunt olea calida sicut sambucinum et anetum et oleum de ben et liliacum et laurinum. Alia autem non forti operantur virtute quia superdictorum aliquod. Ipsi enim non solum extremitates frigus corrumpere non sinunt. Unde et ne id quod corrumpi pervenerit prohibent. Viator sibi preterea cavere debet ne sitim patiatur aut frigus ex quo extrema leduntur. Fortassis est ex hoc velociter corrumpetur. Hoc autem signum est quod frigus quod ei nocebit iam alleviari sentitur hec eo non opinantur non sit mutatum nec augmentatum nec abacte frigus sit remotum. Hoc est tunc non evenit nisi ex sensus minoratione. Unde oportet ut cum frigus nocere cepit pedum opinionem statim mittere in alia quoque in eis fiat fricatio postquam oportet ac in incessu moveantur. Nichil est contra hoc quod ad velociter auferendum frigoris nocumentum quam ut pedes sint suspensi. Si autem contigerit eos a parte eorum quia sensus in minui adhuc curari poterit non livides aut nigri fiant. Si in aquam mittatur in qua tritici palea cocta fuerit aut in aqua napi et caules bullierint aut anetum aut camomilla aut fricatos ambo est aut sisimbrium aut fansuc aut mellilotum aut lini semen aut fenugrecum unumquoque separatim aut omnia similiter. Et sic cum aliquo ex oleis quae nominavimus et ita igne et sepe fricati fuerint. Videatur autem vel nigri si fuerint velociter sunt scarpellandi et adeo profunde ut ad carnem perveniat et sanguis ab eis fluere permittatur donec per se constringatur ipsi quoque iterum in aqua fiant calida quod ideo fit ne more venarum aut in vulneribus sanguinem constringat congelet et exire prohibeat. Postquam autem sanguis constrictus fuerit et ex ei minuit fluxu epithima ex bolo armenico in aqua et pauco aceto dissoluto superponendum est et ibi per diem .i. et noctem dimittendum. Deinde vero ex vino tepefacto aut ex aqua et aceto lavandum post hec quoque similiter bis ter epithimandum et ad ultimum predicto epithimate diu donec incendium loca de ingressa videntur iam esse sedandum et reiecta. Et si cum scarpellatione adhuc putrefactum fuerit ut locorum solvatur duricies et malum reddat odorem atque in putredine versa fuerit scarpellatio iam tunc nullo modo proficiet. Nam necesse est omnia que sunt in his locis cadere. Quapropter auxilium ut cadat in illis locis prebendum est. Oportet velociter fieri convenit ne usque ad sanam carnem illi loco vicina lesio perveniat. Multi est medici ministerium a predictis locis carnem removere quod tunc putrefactam est cum ferro auferre hec ibi non magis reparatur continuitas sed si locus tenuis. Quapropter multotiens ... et corpus multum tenuosas tulit oportet ex

trahunt et discedunt et cadunt unde fiunt malas generari egritudines. Caro namque putrida cum ferro ambro removenda non est, immo emplastris ex foliis sicce aut caulis coctis et calido butiro admixtis et in modum pannis confectis fieri convenit et calim supponendum est. Et de inde multotiens erit mutandum. Postquam atque putridum erit abeo cadit et nigredo vel lividitas nullo modo remanserit considerandum erit an putrefactio hos ingressa sit vel non. Que si ipsa ingressa non fuerit cum his que carnem creant locus erit medicandus. Si autem ipsa hos ingressa fuerit tunc erit necesse aut ipsum incidere aut aliquid ei secando auferre aut totum hos amputandum removere. Sermo autem de hac egritudine abstinendo in tractatur quia est prolixior illud quod illud facere potest. Opus non est artis hec indigens medicante scientie prio. **De oculo cum congelatur et ipse nimis albedine videre non potest**

Quoniam hac egritudine sive primesaut oculis accidere nigre induantur vestimentis atque corpus cooperiat nigro panno oculique sibi pannum oculis semper attendat aut in manu pannum teneat nigrum quem sepe aspiciat. Omnis quoque circa ipsum existentes nigri sint optime vestimentis. Deinde preterea quod adhuc multo conferre est sit oculos ligare tenuique partibus in suis uti consueverint viribus. Que sic expressis teritur nigris quod caulis animalium evellitur. **De dolore et ardore**

Quandoque in hac dispositione et dolore quod oculo vehementia fit. Quandoque ac oculo accidit ardor et dolor fortis et palpebrarum difficultas et ipsarum grossitudo. Unde oculis fit rubeus et fortasse obtalmia fortis et mala excitantur extrema. Quapropter summo opere ab his erit cavendum. Unde oculos quantum plus potest fuerit erit operiendum et circa ipsos pannis subtilis involuendo ut ex eo nichil sit discopertum nisi quod est valde necesse, facie preterea aliquam opponere quantum plus poterit removeant. Oportet et si super oculos ad ligantur in quo cum pupilla sit foramen magnum leviter remedium. Si autem adeo magnum fuerit ut tota circumdet faciem erit melius et maioris utilitatis. Vinum quoque bibere hec removet malum sepe. Vaporare autem oculos in hac dispositione magnus est error. Cerebrum namque cum embrocce calefit impedimentum astringere magis ultimum erit. Oculos namque si accidit quod hec dicimus quod conferunt vapore namque in qua frumenti palea bullierit in facie recipere aut faciem super sanctuli cocti vapore. Anisi aneti aut camomille unicuique separatim aut omnium similiter pariter. De his quoque quod ad predicta valde valet est ut lapides donec rubei fiant igniantur et in vinum vel mutatur et novum est magis ultimum aut vinum super lapides roret super cum vapore faciens erit tenenda. Stimulo quod adhuc remedium affert. Rubur autem si in oculo accidit precavendum est ut vena cefalica velociter sanguis minuatur. Post hec in sequenti die balneum ingrediatur cum ad comedendum ad erit tardandum et vinum forte et purum ad potandum tradendum. Post quorum acceptionem diu erit dormiendum. Et si aliquid remanserit tunc embroccatione utere plus et magis ultime quod fecerit et reliquis regimen plus quod excepta sola flebotomia erit iterandum. Venter quoque fortiter erit solvendus. **De curatione laboris et lassitudinis**

Quoniam cum fortis labor et fatigatio accidit cum ad domum pervenerit per horam .i. gestatur deinde balneum ingrediatur. Si autem balneum non invenerit aquam calidam horam .i. ingrediatur. Deinde et faciat donec circa locus fiat et rubea. Oportet post hec leviter fricetur et unctus cum pollice qui conspersus palpetur. Postquam si yems fuerit ex oleo in quo anetum coctum fuerit aut camomilla inungendus est et perspice ipsi unctione. Estas vero si fuerit cum violis et tunc fiat. Gestatur a domo autem diu lecti quoque augmentet mollitiem et plumis super se ponat oportuna. Cum autem a somno expergefactus fuerit aliud necat fri

catorum et ad balneum et usum ungendi. Dixi vero ad suum tempus utilitatis
usum. **Dispositio corporum ad iter agendum et regimen cibi in itineribus**

Qui longum iter vult peragere antequam ipsum inceperit, flebotomia ac medicine
solutive sumende debent et precipue si longum fuerit tempus ex quo
non erit eorum peregit. Multum enim iter agentes corpore mundificato nolunt
febres evadere possunt. Quoniam si eis non evaserit quia eis corpus dissolu
tum est atque exitus eius non evadet, ex ea vel pustulas vel ali
as apostematum species vel aliarum. Cuique studendum est ut consuetudinem
suam in ea transmutet consuescendo quod in itinere eum uti oportet
in cibo et in sompno et in motu. Si enim in itinere ipsum vigilare necesse
fuerit et antequam iter incipiat ut vigilet incedat. Similiter comesti
onis horas adhibeat, in quantum in itinere se gerere posse sciverit permu
tare debet. Exercitio et motu plus solito quiescat et minus asque
balnei usu esse possit. Cum autem iter inceperit de medicinis quibus uti
consueverat secum deferre debet. Usus autem cibi qui virtutem suam ha
buit diminuat aut ex eis quibus vesci solitus erat nullo modo
comedat. Cum cibo multum nutrienti et pauce quantitatis utatur
vel antequam hospitetur quiescat et comedat. Si autem comestione mul
ta indiguerit, hec post sumat. Non tamen totum cibum comedat nec vel totum
potum non potest quievit accipere presumat. Holera vero et fructus pre
cipue nullo modo comedat. Ventrem namque magis replent nocumen
to et in eorum hu(mores) crudos generant et malos. Si autem in itinere cibo eis
indiguerit comedat ex eis sic iam constitutum. Et si in nocte ince
dere necesse fuerit ipsum incedere non est ei cenandum sed sic comestionis inte
gritate usus, in tempore in quo se die diu posse gerere sciverit in
timetur a fastidio quia motu inviscerate pleno astinere debet.
Hec namque apostemata generant et excitatus balneo quo uti cum potuerit convenit.

De hiis que nocumentum ex aquarum diversitate precavent

De his que nocumentum ex aquarum diversitate removent, est ut simplices bibant sed ut cum
libet maioris aqua cum aqua precedentis temporis maioris ipsius eis ad
miscenda ad hoc quod vel aquas diversas vino aut aceto amixtas
quas secum deferunt bibere. Impedimentum preterea diversitatis aquarum re
movet cepas aut allia aut lactucas cum aceto comedere. Vi
atorum inde confert ad hoc lutum sue terre secum de quo cum quievit
partem accipiat et cum aqua misceat quod sic dimiserit donec lutum
descendat et aqua clarificetur ex qua postea bibat. Aque autem in quibus male
manifeste cognoscuntur qualitates tempori dicitur sicut diximus. Aqua gros
sa et turbulenta clarificanda est ipsius multotiens de uno vase in
aliud mutando. Quod si fieri non potuerit per colatorium quod ex tenuissima
[illegible] madefacta sit [illegible] coletur. Ex his est quod ipsius cola
tur est ut in ipsius parum aluminis [illegible] inspiciatur. Hoc est enim cito
clarificat et colat. Salsa autem si fuerit aqua cum aceto est bibenda et
[illegible] in ipsius miscendo est aut semen [illegible] sorbe
aut [illegible] lutum aut quod ea uti nolunt [illegible] comedunt. [illegible]
nia est atque aqua salsa nocumentum removet. Quod si aqua valde fuerit
insipida et [illegible] in ipsius [illegible]
[illegible] vel [illegible] lapidum [illegible]
[illegible] lane aut lanam [illegible]
[illegible] igne [illegible] lana [illegible]
[illegible] colligit et quod [illegible] manavit bibat acetum quod aqua salse
saporem [illegible] ad hoc utilis existit. Aqua vero si fuerit
stans putrefacta [illegible] cum rob de fructibus acetosis
misceatur sicut rob quod fit de succo [illegible] et malorum granatorum. Cum
autem aqua illa in potu sumitur, [illegible] cibos dimittat unumquemque
nullo modo bibat non [illegible] id est album et de bile. Hec est aqua
stans est id quod velociter generat febres quam res alia aliqua. Et si in

magis fuerit amaritudo ei dum bibit velud admisceatur aut que
cum et comedat dulcia. Aqua autem si ventrem solverit ea que ventris
sunt constrictiva comedat et cetera. Et si aqua fuerit res minute
que extrahentur in quibus est acuta et maligna cibos [illegible] sepe come
dat et ad ipsius cavillationes sit sollicitus. Aquam quidem non bibat nisi per lanceam
id est colatam et precipue si in ea fuerint sanguisuge. Vinum vero si ex
aqua restringatur, unum horum aquam admixtam in qua semen feni
apii coctum fuerit bibendum est. Aqua quidem si fastidium fecerit cum rob
granatorum est bibenda et ut omnia comprehendam consideranda est que ei
accidunt et ex ei [illegible] est regendus. **De mansionibus eorum qui sunt in castris**

Illi qui sunt in castris si estas fuerit in altis locis et in collibus ma
nere debent. Tentoria quidem hostia adventum septentrionale intere [illegible].
Atque inter unum tentorium et aliud magis est intermittendum spatium
presertim quia quanto plus patet est eleganciusque sit. In yeme autem si ipsum
regimen huic contrarium sit in loco maneant profundo et admonitum et col
lium radices tendant tentorium et hostium ad meridiem et orientem
vertatur et tentoria ad invicem coniungantur. Si vero aer austrinus et huius
fuerit dieta minuatur et unum penitus dimittant sed exercitium ad
incitamentum preveniat. Et si aer siccus fuerit contrarium fiat. Et si mul
ti homines egrotent ibi, accessus sepius loca maneant ita ut non sit
ventum sed sub eo statuatur. Et in loco castrorum mala fiunt rep
tilia quanto plus potest fieri inde abiciatur. De eo vero medicina est
facienda que ea a locis illis expellat et interficiat que dicturi sumus. Her
be quidem et arbores male si ibi fuerint ex quibus odores acutiam nocum
veniant, comburi debent et a capite eorum fructuum est secundum. Cibus pre
terea aut cum [illegible] quod in castris egrotant summo opere est considerandum et
que eis sana esse possint adhibenda aut ipsum penitus dimittenda.

Oportet ut qui per mare vult incedere **de regimine eorum qui agunt in mare**
rob de fructibus atque de medicinis quibus uti consuevit secum deferat antequam
mare ingrediatur per aliquot dies comestiones qua uti consuevit mi
nuere debet. Quod tempore cibo utatur qui sit ex eis que stomachum confortant
et quia die qua primum ingreditur mare aque non intueatur sed ea odorare
et comedere paulatim incipiat que nauseam sedent que in suo loco no
minabimus. Quibus namque gestis si nausia acciderit et vomitum aliquantum
eius vomere prohibendum non est. Hoc namque ei non nocebit. Si autem illud
multiplicatur de rob fructuum qui sorbendo et qui lambendo bibit et
sumat et granatorum grana et filia tribuatur ei. Quod si superfluum eum
invaserit vomitus cum medicaminibus colice passionis curetur. **De hiis**

Aliquando ex mutatione **que pediculorum prohibent generationem et eos que sunt generati**
aque et ex multo labore et ex sudore et sorditie et paucitate bal
neorum et mutandi pannos pediculi repleri **interfi ciunt**. Hec quoque sunt res que
materiam necessario accidunt. Illud vero quod illa prohibet est ut studeat et
usui balnei et lavacri et ut pannos mutet quanto plus potest et
pre panni qui carni adherent sint linei tunc eum replet pedicul(is).
De illis autem que eos qui sunt generati interficiunt est argentum vivum extinctum quod
olo admiscetur et ex eo angulum ex filis laneis inungitur. Quod si
super se appendit aut quo tingitur a folia alzedarach vel o
leandri in oleo inunctum ex quo panni inungantur. Aut corpus singu
lis x diebus ex arsenico rubeo stafisagria et condisi et bauracb
cum aceto epithimetur. Cum postquam per horam a. sic dimissum fuerit
cum aqua calida lavetur. Panni preterea cum condisi aut lupini vel foliis
gedarac a. arctanithe suffumigentur. Pannus quidem ex oleo in quo tin
cti sunt positum fuerit aut in quo condisi missum fuerit ungendum est.

Cum corpus nivoso est umbra faciei et faciei **de hiis que faciei prohibent colorem mutari.**
ex pruno operiatur. Quod si fieri non potuerit dragagantum et amilum et gummi arabicum
psillium mucillago et seminis citoniorum mucillaginis sumatur et cum mella

go oui aut cum suco portulace misceatur et facies in tantum epithimetur aut epithimetur cum albumine oui et dragag. Si autem facies color mutatus fuerit confert ei ut inuncte epithimetur ex cerotio quod fit ex cera et oleo quod ad solem per omnes dies caniculares moratur et cum adipe galline et farina ciceris. Quod si mutatio coloris fuerit et fuerit multa et sinapismatibus quod in tractatu de decoratione curandi eius nominauimus. **De his que prohibent firmitatem in calcaneo fieri**

Fissure in calcaneo et inferioribus pedis partibus fieri prohibent si pes in aqua uehementer calida teneatur donec mollescat et postquam de aqua exiens fuerit dragagantum tritum ut alcohol pulueriçetur donec fortiter fricetur remoueatur. Cum ergo conprehendit calcaneum findi et eius precedi liquida epithimetur que panno olei infusus pedi superponatur et semper sit calceatus et a puluere sibi caueat et quod in hoc confert ut sepum caprinum sumatur et liquefiat cum parum gallarum tritarum ut alcohol desuper pulueriçetur. Quod si ea dum liquidum fuerit ex mille mastiques ponatur fissuris que in eas penetrant. Confert ut mirtacegi sumatur ℥. v. que cum olei ℥. xx. in coclearo ferreo coquitur et frequenter moueatur donec fiat ut album. Cum postquam tale fuerit ℥. iij. de galbano quod uocatur besdar addatur et coquatur donec spissum fiat. Cum autem infrigidatum fuerit fiet in per liquidi de quo calore liquido sicut fixuras calcanei distilletur atque in fixure usque ad carnem penetrantem auxiliatur ut sandaraca et oleum de seminibus lini sumatur et miscta coquatur donec spissetur et guttatim desuper fundatur aut adeps pecudum sumatur cum parum galbani addatur et de incipiis parum coquatur donec misceatur. Post ea administretur. Eo quod ut antequam fixura sanari incipiat in aqua mictatur calida donec parum mollescat et mundificetur. Postea uero alligatur et calceatur et sic cum medicamentis curentur de in pes post medicamentis calceatur. **De excoriatione que accidit ex equitatione uel calciamentis**

Cum autem locus corporis ex equitatione uel alia cum excoriationibus ut in calciamentis fiat statim postquam quieuerit ex multa suum aqua tamdiu foueatur donec ei calor sedetur. Quo facto discopiatur locus et flabelletur. Quod si pes non fuerit primum in linei in aqua ro. infusi desuper ponatur. Deinde cum locus tepe incepit ... pannum madefactum superponatur. Postquam autem quod ex calitate et acuitate exiuit in eo quieuerit ex ligno tritto cum aqua ro. mixto epithima fiat. Si dolor autem remansit et dolor cum unguento de cerusa curetur. Vesica uero que ex tectura calciamenti fuerit perforandum est sinditaque et post ea ex aqua ro. ... de in ex lino et acacia epithimanda que ex bolo armenico que ex gallis cum aqua fluctus aut balaustie bene trite desuper ponatur. **De cura**

Si ex casu de aliquo dorso **que percussione que in capite uel alia parte corporis fuerit** aut ex alia cum capitis aut alii partis corporis euenit percussio. Oportet est ut primum exprime dicta statim flobotometur et a carne abstineat et ... loco que epithimetur aut emplastrum ex confortantibus ei supponatur. Quod si ex casu in capite fuerit lesio ex cephalica flobotometur. Post flobotomiam uero capiti acetum intinctum cum oleo ro. quod aceti sit triplum superponatur pannum que in aqua ro. infusus desuper mictatur que per tres dies nil aliud sumat donec sit securitas quod apud calidum in parte cerebri non oriatur. Signum autem quod lecca ista et cerebrum sunt sana est quod intellectus non turbetur. Quod si post turbatur fuerit oportet ut sanguis tunc fiat maior extractio et capiti et aqua ro. cum aceto uini infundatur. Post hec autem et folius mirti et balaustiis et cortice granatorum in aqua et aceto usque dissoluatur coctis parum mirtis et gallie cipalaloes calamenti ... amiscatur ex quibus omnibus cum aceto et aqua et uino uetere ac stittico confectis. Mitem que emplastrum confectiendo fiat et capiti ut emplastrum superponatur. Venit que ex suco fluctuum aut leui enumate soluatur eique extrinseca fluent. De his partes quod moto cerebro ualde conferunt est ut pulices gallinarum cerebra edant. De his paria diactitum primum quantum sumere potuerit ei tribuatur. Deinde est sola ordei aqua in potu utatur. Cum parum fuci granatorum mixti sit mixtum. Hec enim ad hoc que hic uolumus meliora existunt. Lesio que ex casu accidit si in prima temporis et nullis partibus accidit ex uena basilica flobotometur eius quemegium subtilietur. Quod si sanguis sputum ac mictus aut uomitus aut ei egestione exitus accidit extrinsece quas in nominabimus aliquem in potu detur. Si autem ita dum prouenerunt eorum curationis profectus ex locis in quibus has nominabimus egritudines sumes. Signum uero fortis lesionis ex casu sit in capite intellectus turbatio. Istud enim est in signum fortis in capite aut debilis lesionis aut pectoris aut uentris. Ex casu est in signum angustionis acciendi accidere et exiit sanguis sic. Medicamen quod ad bibendum datur cui causa que fortis accidit percussio. Recipe reubarbari ℥. iiij. ℥. i. rubee lact. boli armenici que terre sigillate omnium ana ℥. ʒ. Dosis huius medicine sit a ʒ. ij. usque ad iiij. cum aqua uinque infusum fuerit. Huic autem ad edendum tribuatur mesingi et lentes et ac. Medicamen ad forte causam et ad uehementis san. sputum. Gummia boli ar. que terra sigillata cum prima uini stittici quantitate ad potandum detur. Epithima ad percussionem et ad remotionem carnis de loco suo. Recipe mugath me extoticatiuum pu. equales boli ar. pu. ʒ. acacie aloes ana quantum uini partis confringatur omnia ex aqua mirti ex quibus leue de bil epithimari conuenit. Aliud epithima ad casum que cum eo febris et capitis calidum fuerit. Recipe rosarum rubearum lenum extoticatarum boli ar. ... memithe sandali ... ex omnibus hiis est aqua collecti rosacea epithima fiat. Medicamen ad potandum ei datur aqua sanguinis multitudo que ex percussione aut ex casu fluit. Recipe carabe boliar. balaustie sanguinis draconis lacce pu. equales. Ex his autem collectis ℥. iii. ad potandum tribuatur cum ℥. i. aqua uinque sumac fuerit infusum et operi recentis ℥. ij. Istud est illico sistit sanguinem partes quod stittica conmedat. Medicamen ad leue carnis motum et debilitate quod confortat et dolorem sedat locus ex oleo ro. inungatur cum desuper pulueris mirti aspergatur et mediocriter ligetur. Vestigia autem uidia que post percussionem aut casus permanent curantur ex medicamentis que sunt in tractatu ubi de decoratione nominauimus.

Explicit liber vi. Incipit vii. de nominandis aegritudinibus doctrine et algebra et plagarum curis.

Plerique eorum qui hanc exercent artem **ulnerum xxvii. capitula.** et dicuntur restauratores non bene eam exercent nec sapienter nec sub certa iudicie ad quam reditio fiat. Immo maior eorum pars casuali operatur et sicut ab alio edocti fuerint. Raro que inuenies eorum aliquem quod per huius artis libros legerit aut qui eam a magistro quod nouit lectionis didicerit. Immo qui maxime exercent eam sunt idiote et rustici et stolidi. Ideoque propter sue stoliditatis eam egritudines pessime in hominibus generantur. Nos uero huius artis summas et agnitiones tales referemus quas cum deus astulit medicari fuerit potius sed hanc artem quicunque uoluerit opere operari. In primis quod de regimine diete et post de extensione et rectificatione ac ligaturis et fructuris ruptis in quibus tenues ossium partes et acute sunt acusto frustula conspiciuntur et postremo de dislocatione tractabimus. Homines stolidi perceperunt ut quicunque fructura que dislocatione que ossis constrictionibus carnis perpessus fuerit cum alakisat nutriatur et harisahit et ex carne assata in uentre que in primis et bibat uinum. Nichil autem est quod a primis cali generatorum uelocius afferat quod regimen hoc. Oportet autem ex quo infirmo fructura que dislocatio que carnis contusio accidit regimen per aliquot dies subtiliari. Cum et uenit si ipsi fortis fuerit erit soluendo et ipse fili flomandi sic decimi sumus quod iam fieri conuenit ut sit securus quod in ad locum non fluat quod magis

apostema et putrefactionem generare possit. Postquam autem dies aliquot preterierint et securus fuit quod apostema calidum non accidit egro, perspice ut ad regimen quo uti consueverat revertatur si eius egritudo dislocatio fuit aut contusio. Quod autem fractura patitur viscositas et grossities eius sanguinis sunt addende ut natura materiam preparatam habeat ex qua poris fracture ligans generetur. Et hic autem quod hec operatio est fructuum adeo certum ut qui plus videatur et teneat. Capita quorum pedes animalium sive non agnorum vitulorum et edorum ac pisces recentes et similia nutrientia in quibus sunt grossitudo et viscositas de quibus in hoc tempore comedere debet. Post quorum acceptionem bibere vinum grossum. Et hec est regimen fracti melius et velocius ligari potest. In principio tamen olera fugiat et minutas vianas comedere tamen debet. Et caveat aquam et edulia, vinum nullo modo ... quare perfruatur. Cum vero distendere et rectificari necesse fuit oportet ut ita multo lenius fiat quod dolor quanto minus potest sentiatur. Nichil est plus afferens apostema quam dolor. Horum autem stolidorum plurique loca debilia distendunt et rectificant ut magnum virtutis faciendo sonitum quod vulgus bonum opus putet. Sed vero non oportet ut cum vinta inqua non est dislocatio dolor perveniat ac discedat aliquod in. Immo emplastrum quod eum sinum ei supponendum est atque ligatura adeo suavis facienda ut ex ea nullus sentiatur dolor.

Istorum preterea medicorum plurique decipiunt vulgus. Cum est enim fuit dolor quod fractura erit dislocatio ideo sic dicere presumunt. Sic fracture et dislocationis adeo est cum manifesta quod occultari non potest. Et hec enim sequitur quod figura membri distorquetur et cutis ex una parte sit gibbosa et ex alia concava. Quapropter si quis diligenter consideravit impossibile est ut occultetur ipsi quod in consideratione non tamen autorum cum humero accedit cum coxa dislocatio. Caput namque autorum quando dislocatur concavitatem que est sub ascella ingreditur. Caput vero coxe cavitatem glandosam que est inguinis apte accedit intrant. Unde cum multa ibi sit caro dolotio non est ibi valde manifesta. Signum tamen quod dislocatio humeri semper commutatur est rotunda eminentia que sub ascella accedit et cum tangitur digitis sentitur. Dislocationis autem coxe ancha accedit signum est eminentia exterior inguinis et quod egro non apparet ut expedit ultra que intus ut coxa ne dum vitium dissoluta fracture quando non minima fuit cum ea manu diligenter investigaveris gibbositas ab una parte et concavitas ab alia non occultabitur. Crepitum sed ossium sonum percipies cum ipsum manu attinueris. Sed cum autem in loco non manifesto contusio nec gibbositas nec concavitas fuit nec cum locum manu investigaveris ossis crepitum percipies nec dislocatio nec ossis fractura quod extensione aut forti indigeat compressione ibi erit. Non est ibi est non ut carnis contusio aut fractura nimia. Quapropter distendendo non est nullo modo est motio facienda. Extensio namque loco maiorem angustiam vim in hoc maior contingit error. Quapropter si quis stolidorum in hiis locis extensione aut expressione uti voluerit prohibendum erit ab hoc. Sed percipiendum est ut locus leniter palpando ungatur et post suaviter ligetur ne inde dolor sequatur. Nichil enim amplius hic est faciendum. Ego vero unum istorum deceptorum stoliditate medicum quem vehementer miratus sum. Quidam namque fortiter super locum qui est in medio autorum cecidit et dolorem cepit apostema. Cum cum predictis vidissem stolidis ipsum autorum dislocatum esse dixit. In quo et tantillum sapientie non erat ut dislocationis non sciret. Possibile accidere non intur et non ossis medietate. Quam ob rem separatum extremumque parte forti extendendo. Quod ipsum facere non permisi uno loco ut ex dolore punctum. Terra vero mixta pulvinarium et post suaviter ligavi et ex altius brachio patientis feci. Postquam dies aventura ligaturam removi et quod non amplius indigeret cura cognovi.

Verbum autem dico quod unumquodque eorum cum membrorum distensione et rectificatione atque ligatione si non ex reliquis indiget curandum donec ei compleatur sanitas est hec non libri missum et ipsi intuentes reperiunt. In hiis namque inquisitione multis tractatur multiplicibus indigemus atque preterea cenec quo opus fiat oculis medicorum. Illos quoque uniuscuiusque non libro non intendimus in ea que cum homines boni ingenii legunt et ipsis medicanti fuerint sed medici non fiunt hominibus tamen medicis ex parti ac sotiati poterunt.

Ligaturam autem cum fit oportet ut locus fracture tribus aut quattuor circumvolvatur fasciis quarum prima ad partem tendat superiorem que sit fortior. Etenim si locum infirmum ex utraque ac cum separari incipiat suaviter relaxari incipiat et quanto magis ab infirmo elongatur loco tanto magis lenior fiat. Hec autem ligatura taliter prendenda est donec nec sane partis inquietudinem occupet quantitatem. Post hec autem secunda fascia que plus loco sit parti infirmo. Deinde descendendo ad partem tendat inferiorem. Cum strictura que relaxatio ut prime fascie obvolutione dixi convenit sit. Inter vero has ligaturas stelle sint locande quod membrum per eas rectificatur nec gibbositas aut concavitas in ipso permaneat. Deinde vero totum istud alia involuendum est fascia ipsum suaviter cingente cum involutiones ubique esse equales convenit. Super quod et astelle sunt ponende et cum alia fascia ligande. Cum stricta in omnibus locis aliarum extremis strictius. Hec autem omnia desuper filis ligentur. Ligature hec modo esse deceptores aut ligature principium in sanis faciunt locum ubi ligando vehementer constringunt. Deinde relaxando ad locum infirmum descendunt. Cum ligature modus pessimus est et omnibus deterior. Sanguis autem ad duabus compressis partibus ad locum fuerit et infirmo in quibus apostemata et vulnera generantur. Unde herpes esthiomenus et erisipila putrefactio eis multotiens accidunt.

Ligaturis autem in illum talis esse debet quod infirmo nullum inferat dolorem non permittimus non adeo sit relaxata ut eger nullo tamen sentiat eam. Quod si ex ligatura apostematis vitium aut fortis accidit dolor ita ut fiat inde ex ea quod est esse ligatum atque sanguine repleatur illico est solvenda et ei constrictio minuenda et si infirmus in loco ligature forte sentiat pruritum et nocibilem solvatur et locus ex aqua infundatur que tam calida sit ut ex ea delectetur fieri convenit donec pruritus sedetur. Postquam autem locus per unam fere horam sic manserit cum suis ligetur fasciis que aceto et aqua rosacea simul mixtis et optime moiste sit infuse.

Tempus vero ligature in summa hec oportet est ut ipsa non singulis diebus solvatur et perspice si apostema a dolore ubi fuit. Cum istorum neutrum ibi consistit non erit solvenda non duobus vel tribus intermissis diebus excepto si aliquid res evenit propter quam solvendo necesse fiat ut est dolor aut pruritus. Si autem aliquanti dies preterierint in quibus ligatura non solvatur et non apparuit ibi apostema nec calor nec ardor non solvatur nisi preterea quattuor aut quinque dies quanto plus tardius tanto plus ad consolidandum aptior erit.

Oportet preterea ut cum preteriit egritudo ligatura sit relaxata ut dolorem faciat neccum eum inferendo. Postquam autem dies quinque vel paulo plures preterierint et ab apostemate locus securus fuit ligatura paulatim strictior esse incipiat. Cum vero multi transierint dies ac fractura consolidata fuit et fuit necesse ut caro fracture supposita conguletur. Oportet et tu ut ligatura paulatim relaxetur et dieta augmentetur sic dixi. Oportet autem ut astelle sint aliquid quod mollitie autem pariter ut earum extremitates nichil contingant ut sit res mollis atque ut maior ex eis et grossior parte hec ut aquam hoc delinavit. Sit autem in fractura ossium ... vulneratur oportet ut fascia prima sit ipsum vulneri. Fascia tamen ipsi hoc ponat

no[ta] distantia ... posita ...

no[ta] quod dolor est subita in ipso aliquo ei dolentis ...

no[ta] signum dislocationis ancharum et humeri

no[ta] ... solvere ... per ... locum

atque diuinus fasciis inuoluatur cum inuolutio ascendendo ad partes tendat superiores. alia quoque fascia iuxta hos uulneris ad partes inferiores ponenda que inferius descendendo tendat. hoc uero uulneris discopertum dimictatur. ligatura et tota mollior sit relaxata et post plus quam cotidie est soluenda aut duobus intermissis diebus. Cum autem uulnus totum suppuratum donec uirus minui incipiat et locus a sanie fuerit securus calor quoque remotus fuerit unguentum carnis generatiuum quod dicitur siccum uulneri superponatur. fiunt tunc uero inguibus et ossium partes astelle similes que carnem non tangerent ubi uulnus simul rectificata erunt et stringende quanto magis possibile fuerit pulpando eas et leuiter ligando. Quod si stimulauerit ac uehementer intulerit dolorem ligande non erunt. generabitur enim apostema ac putrefactio in toto osse. Quando locus iste sanandus erit et si astelle separate fuerint exhibende erunt. Quod si separate non fuerint cum instrumentis acutis quod assimulatur cum serra est secanda et quod inter eas medicinis fracturarum superfluum est eiciendum. Corporum ut dislocationes cum accidunt illico ad locum reducantur priusquam apostema ibi fieri incipiat. Si enim dislocatio tempore fuerit dimissa et tamdiu sic permanserit donec apostema ibi fieri incipiat non est ingeniandum ut in toto hoc tempore ad suum reducatur locum. nam si diu talis fuerit extendatur egroto plerumque accidit spasmus. Ex his autem incertoribus atque similibus quas diximus cum non congrue obseruatur pessimum accidit infortunium. sed cum nemo succurrere potest quam per cirurgicos qui nichil sciunt frequenter ut ab omnibus istis sibi caueant ab eorum laboribus male et eorum opus est erit perfectum.

De mollificatione duritiei remanentis in membris post restaurationes

Plerumque post fracturarum rectificationem et dislocationis ac suum locum reductionem durities atque constrictio in membris remanere consueuerit que multotiens necesse exit membra motum prohibetis. Hoc quoque frequenter accidit cum per eos res curata uncta fuerit. Utatur autem olim et aqua calida cum locus multotiens manibus fricatus fuerit. et adeps ac medulle quarum ex his sit emplastrum mollificatiuum. Et quoque cum expertis medicinis medicamina compositum cuius effectus simplicium opere fortior existit. Medicamen stricturam et duritiem quod est ut corda extensorum leniens. Recipe cere citrine adipis anatis resoluti ana ℥ i. olei de lilio ℥ vi. medulle uaccini cruris ℥ ii. ex his commixtis fiat medicamen. Aliud medicamen forte membris que constrictioni sunt propinque conferens. Recipe feces olei de lilio feces olei de ... lini de lilio ana ℥ i. storacis galbani opoponaci armoniaci ana ℥ s. adipis ursi ℥ ii. Quod si adeps ursi non inueniatur loco eius adeps anatis aut galline ponatur. Et est in hac intentione melius est ut adeps porci loco superdictorum adipum mictatur. Deinde gummi in mortario cum pauco uino dissoluatur. quibus non ualde mollificatis alia admisceantur et in mortario donec unum fiat agitentur. Aliud bonum habens odorem duritiei congruens. Recipe cere citrine ℥ i. olei de ben ℥ vi. masticis nigre storacis ana ℥ s. ex his commixtis fiat medicamen.

Aggregationes et similia de curationibus exituum et ulcerum

Quoniam ascriptorum hinc capituli propinqua est dispositio restaurationum quod nominauimus in proximitate scientie radicum et canonum. Nobis enim cum de illis rectificatio competens redditur quapropter de his principue hoc et nos dicemus illud quod a magno errore quod ex eorum contigit curatione conseruatio fiat. Dicemus igitur quod cum multis possibile fuerit possibile est ut quod ligatura ipsum expectet accidunt sibi aduenire partes contineret et concauitas tota. Non est indiget curatione nisi ut duarum astellarum aut ... substernendum et ligetur ligatura quam ad omnibus capiat capitibus. Eger quoque circumplexus et uno ... custodicauit et ne plus aut unguentum inter labia eius cadat cauendum est. hoc namque consolidationem fieri non permictit. Istorum autem istorum plerique his que diximus gratia exponuntur ponunt enim in uulnera oleum infirmoque cinere et pulueres grossos et duras confectiones. Sepe ... unde egroto apostema malum et uirus in uulnere accidit quod longo durabit tempore ex quo fortassis membrorum corruptio proueniet et sepe mortuus. Tunc uulnera que diximus sola ligatura sanari possent ab uno die usque ad tres nulla alia indiget medicina. Vulnus autem cum magnum est atque profundum indiget tunc ut cum medicinis quas nominabimus que sunt carnis generatiue sanetur et uulnus a sanie custodiatur. ita locus cum acciderit panni aceto et aqua infusus supponatur et epithimatibus frigidis epithimetur et omnibus his uti fieret et sepe si calor et dolor ibi fuerit sanguis parue ex eo manauerit. Nam in hac dispositione oportet ut in primo apostemate gratia flebotometur totumque corpus et totum ipsi regimen infirmitatis erit. Quod si uulnus profundum et non amplum fuerit cauendum est ne unguentum ipsi continuet hos supponatur hoc namque uulneris profunditatem non dimittit consolidari si continetur multum ideo aduenabit pus. Oportet ut ipsum item aperiat oportebit et membris fortassis item putrefiet ac uulnus malum et pessimum ibi fieret. Quapropter in hoc uulnere hore cotidie est ponendum. Si autem uulnus consolidationem expectat unde ius butiro aut oleo ipsum infundere. Et hic quidam ... stolidi qui olim uulneribus quorum cum incarnatio erit ipsos posuerit operat ut omnia medicamina que hic mictuntur in uulneribus aut dentis aderat aut paliseum intitiatur. Cum autem uulnus profundum fuerit et ipsi hoc amplum obseruandum est et si in uulneris hoc non uehementer coartatur ligatura fiat tunc oportebit. Et contigit illud plurimum cum uulneris in corpore redit longitudine ligature uero uehementior inuolutionis et retentio sit apud uulneris profundum . et apud lenior sit apud ipsum hoc. Membrorum quoque tali figura ut uulnus sit inferius. Quoniam uirus ab ipso fluere possit. Quod si illud impossibile fuerit oportebit tunc ut uulnus in die secundo aut tertio quando consideretur cum profunditas si minui ceperit et uirus in putredo multa ibi contineri non inuenietur curo non est mutanda. Si autem uirus ab inferiori ad superiorem uulneris partem ad ipsum uidetur hoc cum respiciet manare consperis et uenientis est inferiore loco ibi existente ipsum inferiori perfores apud finem profunditatis uulneris. Ex eo fit ut uirus iterum manare possit habet. Infirmique regimen in arabico et ut in capitulo de alguebra diximus ordinetur et sibi liceat et apud uulneris cum acciderit per aliquot dies infirmetur. Ipse quoque si repletus fuerit est flebotomandus et soluendus si longum fuerit tempus ex quo non fuerit solutus ideo ut reddatur securus ne apostema accidat. Deinde non ipsi regimen paulatim secundum dierum processum est restaurandum ideo ut carnis natiuitas augmentetur. Oportet autem ut cum ex tertio mature fuerit et opone indiguerit perforetur in inferiori loco qui in ipsis inuenietur et tenuiori et magis gibboso si possibile fuerit. apostema tamen in corpore longitudine et non in ipsius latitudine cum in membris fit extensis que non curuantur et dilatantur tendat. In locis uero que curuantur et extenduntur incisio secundum ipsius loci curuationem et extensionem tendere debet. Oportet ut cum ex tertio in loco in uenarum multitudo fuerit aut certa uirtus incisio apte fiat. Sed et in hilocis incisio cum tarditate et non uelociter fiat. ... quod eminebit exterius et iunture et ligamentum discoperiet. Carnosa loca uero bonum est ut sic dimittantur donec sit maturum. Si enim ante quam bene sit maturum perforetur uirus diu manabit et ulcus multa sordidi-

ac putredine habundabit. labia quoque eius quoniam ac ipsi profun
dum durum fient ipsumque vulnus pus currens cotidie emittet
Aut eius cum magnum fuerit totum eius vulnus non subito est extinguen
dum ut egro superveniat sincopis paulatim enim expellendum
et perpetue si eger fuerit debilis. Vulneris autem sanitas tarda
tur aut propter sanguinis penuriam que est in corpore. aut propter eius mali
tiam aut quia in eo vel super ipsius labia caro dura existit. Cum
enim in eo non nascitur aut quia ibi est caro mala. aut quia hoc vul
putredo multa est intus aut quia medicinam quo curatur non est ei
conveniens aut quia vulnus est in se ipso profundum et famosum et
malum. Cum ergo ulceris aut in corpore que ipsi circuitu existunt
paruus fuerit rubor ipsi quoque ab aspectu secura atque sicca cali
quantulum dum fuerit corpus quoque macrum et pauca sanguinis eius quare
ipsi retardet sanitas non est nisi sanguinis penuria. Locus ergo
cotidie multotiens panno aqua calida madefacto est infunden
dus donec rubeus fiat et egri regimen incrassandum ipsumque cum
unguento nigro est curandum ac in ipsius circuitu ex ipso fricetur.
Calor vero corporis si malus fuerit et eius forma mala cum in his san
guis est malitia flomia et ventris solutione est prius sub
veniendum. Deinde ad vulneris curam est redeundum. Super labi
a quoque ulceris si caro fuerit dura scarificatio ibi facienda est donec
sanguis in fluat. Si autem grossa fuerit prius incidenda secundum
curam et similiter in ulceris fundo fuerit eius hore sicco et fusco ad
in ipsum est incidendum et fricandum donec sanguis ab eo mana
re incipiat. Deinde in eius curandum aut in fundo ulceris perforatio
fiat. Postea fricentur et cum butiro medicetur donec malaci
to penitus corrodatur. deinde in cum his que ex parte curationis re
manserint curetur. Ulcus autem si prius claudatur et postea ape
riatur unusquisque ab eo subtile fluat et longo tempore sic dispo
situm maneat et corruptum est vel fundo. Tenta ergo intromissa
tenetur et cum unctum fuerit perforet ulcus donec adhes pariem
atur. Quod enim fricandum aut secandum donec abscidatur. si quod ipsi cor
ruptionis multitudine videris. postquam autem cum pulveribus carnis
generativis curetur. Quod si ipsum perforari fuerit impossibile cum medicamine
corrosivo et butiro subveniendum erit donec hoc discooperiatur. post
hoc cum his que dicti sunt. Ulcus autem si profundum fuerit et ei
caro mollis et mala medicinam corrosivam desuper erit ponendum
donec caro illa desiccetur. Deinde in vulnere butirum mittatur donec
tota mundetur et tunc diu cum butiro medicetur. donec ei caro in
vulnere exorta cadat et postea curetur. Ulceri vero si varices
superveniunt. eger flomet et ipsi vene multotiens solvantur et
apocatio epithimi sui mutetur cibo deinde ulcus curetur. Me
dicam quoque si ulceri fuerit inconveniens quia fortassis ipsum plusquam
deberet calefacit cuius est signum quod rubore et calore aspectus prin
cipium eius cum mito adducit te unguento sicco quod dictum sunt
erit curando. Aut fortasse plus infrigidat quam debet. cuius signum
est quod ulcus est viride aut nigrum et durum. sit in te cum unguento
nigro est medicandum. Aut fortassis minus desiccat quam deberet
cuius est signum quod ipsum molle et lene et laxum multum habens ...
Tunc cum unguento desiccativo vehementi est curandum vel est illud quod
curatur super inductum quod fit de balaustiis et gallis. aut fortassis
minus mundat et astringit quam debet. cuius est signum quod putredinis
multitudo carnes quoque molles et male ei adheserunt. ideo cum me
dicinis vehementer mundificativis est curandum ut est unguentum viride.
Aut quoniam non dicat et ipsi confluit carne cuius est signum dolor et
calor et ardor aspectum principium et quod ulcus cotidie dilatatur

unguentum adiungendum quod eo fit suavis est facienda permutatio
hoc quoque plerumque evenit quia curandi complexio ad unam declinat extremi
tatum. quare secundum rebus sibi convenientibus curatio est facienda. Siccis
sima namque corpora exigunt ut unguenta quibus medicantur cum caro
in ipsorum vulneribus est generandi. sint vehementer desiccativa que habent
amaritas. Unguenta humida vero corpora unguentis indigent mollibus
et humidis. Vulneribus autem accentis atque ipsis dissimilibus medicus
sapiens ac suavis opinionis necessarius est. Nos tamen hec curationis collec
tiones et unam ipsarum timentes errorem diceremus. Cum intestina a cibis
per vulnus exeunt et inflata intromitti non poterint. panno uino
veteri calefacto infusis desuper ponatur. donec ipsorum removeatur in
flatio qua remota intromittantur et per manum et pedes ita suspen
datur quod ipsi currere dorsum convenit arcuet. Et hic est situs quo
intestina leviter intromittuntur. Cum vero si velociter antequam vul
de fiat ei non subveniatur donec vino fiat. quod exeo fumus est vino.
incidatur. deinde omnis vene que sunt in ipso cum subtili uino ligentur
postea intromittatur et convenientibus sumatur. Et si intestina propter pan
ni madefacti infusionem intromittantur. Quibus intromissis vent
suatur penitus. post pulvis consolidativus desuper ponatur. atque ut eger in
supinum iaceat talis ut dorsum aliquantulum gibbosum existat precipiatur.
Cuius regimen est subtiliandum non cibus inflatis ullo modo
est eis tribuendus. Vulneri preterea si iuxta ninum vel uino fuerit struc
tum exitus non consolidetur donec aliquot transierint dies. et ab aspectu fu
erit securus. primo medicamina aperitiva desuper ponantur et locus totus
ex oleo tingatur tepido. postquam autem duo dies aut tres preterierint
ac dolor sedatur fuerit et locus ab aspectu securus. consolidativis uten
dum est vulneri curam. Si autem spatium ex vulnere quod est in uno aliquo
accidit egro. cito ei succurrere et quod eo in incipit. incidi et dilata
tudine. Spondiles quoque egri ex oleo pulposo et permixto tinge.
olim aut sit mollificativum et tepidum. Si autem alii ulcus interius cul
arcusque perambulans ad uno membro ad aliud transeundo locum. et eo
videtur carne cito succurrere incidendo aut comburendo destruendo
carne ibi existente antequam multum dilatetur. deinde in post curam
cum medicinis quibus convenientibus ulcera curare et sanare. Hec sunt
summe et intentiones quas cum homines non observat egro vehementer
fert nocumentum. Non vero eas inter medicantur et eas admittit
magis patent iuvamen. De medicinis carnem regenerativis
Medicinam quod carnem generat. et recentia continuat vulnera invisibile eri
sites. Recipe olibani aloes sanguinis draconis sarcocolle partes equales terantur
tur et vulneri superponatur et desuper ligetur. Hoc est valde existit invisibile. Unguentum
Unguentum incarnativum generatorum invisibile. Recipe litargiri triti in alcohol
ʒ. cum admisceatur olei ʒ. iij. cum continue agitando donec resolvatur postea
olibani sanguinis draconis. galbani colofonie omnium ana ʒ. iij. sumantur
pulverisata decoctione ... admisceantur donec ingrossentur et medicetur ex eo ul
cera cum sanguinolenta non fuerint. Unguentum carnis generativum quod resta
te et cum inmunditie calor et ardor fuerint et tempore fuerit calidum in vulnere
cum est utendum. Litargirum tritum ut alcohol ʒ. v. sumatur quod cum aceto
donec resolvatur et mollescat. deinde teratur. deinde olei ro. desuper fundatur
et terantur donec incrossentur. dum autem sic terantur semel ex aceto et alia
vice ex oleo ro. infundendum donec inflet et ad magnitudinem conveniat
et fiat unguentum cum postea cerusse ʒ. v. et camfore parum addatur conveniet
erit cum eas et eo invenimus uti. Unguentum. iii. quo utendum est
cum vulnus est siccum et fuscum. cere olei rosati. picis. partes singule ana
equales et resolvantur et quod ex eis fit est unguentum nigrum.
Vulnera tenentur valde et super locum ubi caro
superflua est pulvinger et eam liquefacit. Alius isto fortius. chalite

al' filo

7

rat' et desup pulu'get' ea e liqfiat aut gmar tritu de
sup puluiget'. Descriptio ungui uiridis corrodentis et ulcera
famosa mundificantis. R. gumar pini mellis an. ʒ. i. exhis si
mul tritis medicam fiat. Sunt at qda qui huic ungueto sar
cocolle armoniaci. an. ʒ. s. addut. terut oia hec cu aceto et
melle admiscentes. Et te h medicam fistul q sunt tam i
culis gferit. oia qz famosa mudificat uulna et carne corro
dit mortua. Medicam q uocat calidicon carne mortua
corrodit fistul et pustulas q e inginguis et in hore ac in toto
cor gfert. R. calcis uiue. p. i. arsenica citri chalcantie arse
nici ru. oium an. pu. s. oia at h cu aq quocat pruna tantum.
Aqua at pruna sic fit. Calcis uiue cali partes sumat eqles cu a
li plus terat postea in his septuplu ponderis ipor exaq misceat
et p tres dies reqat conidie tribz uicibz agitado postea colet.
utat don fiat ut elixalok et losse dimictat don ingrosset
dein fiat exeo trocisci et desiccet' in loco u ablutione tangi n
possit reqdat. et cu necce fuit un eor terat et fiat exeo
mediam. Testelcergi medicam acutu et corrosiuu. R. arse
nica citri triti cali calcis zimar oium an. l'. s. sal armoniac
qrta parte. l'. i. terat oia cu aq ubi argtm uiuu sit extictu pt
ea desiccet'. et desiccata itm terant dein strumto q allumia
facietes uocat aluthel igne subeo don eleuet'. sublimet
et q ex eis sublimatu fuit sumat et in ampulla uitrea reqda
tur exquo ex emoroide extius ut fistula carne apparetes et
scrofule q desiccat' destructio ptq fuerit ulcerate puluiget'
et ad ultimu in oibz quor destructio et dissolutio desiccat' eo
utend e. Fit g ut aut in igni ita ut desiccet et denigt
atqz gbustionis mo i multis tenet locis. De his q gsolidat ulcera
Litargir puluigatu sumat et exaceto et aq et olo simul i mortario
ibibat don tumescat et albefiet. dein calcucecaumeno an
timonii balaustiar uenar cucume gallar sanguis drac. seri
ca aluis chachimie argeti oium an quatu e. sexta pars toti un
gui sumat. Post hac ista puluigata desr miceat et i mor
tario agitet don unu fit. dein ex h ungueto iquo to part et
uuln inq caro putrida e nata suppoat atqz cu inuolucro pa
ni suauit liget. h aut ungueto ita diu i uulnis curoe utend
du e don carnis ideo tanta gueret quatitas q ei sufficiat et ipz
indimet et cute pfte inducet. h et unguento oia ulcera huore
i ultimo bnia curada fut. Puluis qui ulcera gsolidat
R. aloes balaustiar cathimie argti triti calcecaumen triti et la
uati partes eqles et ex eor puluere sup uuln puluiget'. Alius
puluis fortis aloes. uenar cucume balaustiar trite gal
lar. pa. eqles exquibz fiat puluis qui sup uuln spargat'.
h eni puluis ad h ggruit et fortis existit. Puluis alius
Fellis anacardi picis liqde. i. oli Fortis
uiuipo. pa. eqles q i uase ferreo gmixte calefiat don
misceat et cu apla sine ferro apire uoluerit locu iquo sca
men uis facere gsida qua de pdco ungueto in unges pmedi
um dimicte die corrodit eni illud. De scrofulis.
Scrofule in collo et i inguine sepi nasci gsueuert q plerqz
simul multe existut. uu cu in hac hitudine locu uidris
apositu que tagendo inuenies dur n pos incide fuit q gla
dule ut nuces scias ee scrofulas. q digoris malitia et ex
fastidio accnt et multoties crescut don maxe fiat. Quar
curois pncipiu e ut egru sepe pati fame et cena dimicte
facias nz mltu aq bibe pmictas nz grossa nutat dieta

Nos si in ipi cor superfluitas fuit cu flomma atqz ipi uen
tres solue et malaq g. ex emplis ad h notatis et adueqbz.
ad h meli existit emplz q uocat diaglo et solu admiste
Q & et meli ea et mag gferet si puluis ex mdicibz yreos
sicis quatu pos e in diaglon mictat' et cu eo emplz fiat di
aglon. Litargiri tri. ʒ. i. cu ipatella locati oli uetis. ʒ. u. et diaglon.
s. sup admiat' et agitent' et lentus ignis sub eis fiat et coqt'
don totu dissoluat' litarg. dein mucillagis fenug. mucill.
seis lini an. ʒ. u. mucill'. maluauisci ʒ. i. ipdcis aungat'. p h tm
agitado don ingrosset'. coqt' cuat coctu fuit ab igne depoat
agitatio tm minuat' q pea tendedo malaxet' don spissitu
dine hat et uiscositate. dein reqdat et usui reseruet'. Aut
stercus capnu antiquu sumat' ex mlle et aceto simul calefiat
don gmisceat' gstrigat'. est eni ualde h ultimu aut scia
infanti sinta cu amigdal' amaris terat' et fiat exeis emplin
aut stercus uaccinu sumat' siccu ex micillagie mabusci con
spsu et desupponat'. Aut fenug et seia caul' et lini. terat' et cu
belleri et ex mucill' maluauisci gspsa loco supponat'. De cancro
Cancri egritudo inq maxa e fatigo ac fere icurabil' existit
Cu illico exquo icep si sucurrat' ut dz reqat'. forsita stab
ut e nz augmtabz. Siz at creuit sep sic pmanebit. Q de
tior eni si ulcerat'. Canc naqz dur e apa magna icor hns
inditie quene uenas iqbz e colima ibibut. Vlcus at q i
cancro fit e fedu labia hns grossa et iuidia forus guisa. hi
uo ortus pncipiu qnz e ut cicer aut faba. Qn pa aug
mtat' don ut sit magnu milouzet et maior. Et fortasse
ort h apa in loco anelit'. a gglutinendi et te fortasse ad ma
lu adduc die egruqz plinqz interficit. Qui at h apa ferro
iscidit n plus lacant qua q cancru ulceratu faciut n ita li s
loco ut incidi et penit destrui atqz gburi possit et emdiari
huic uo cu incip gfert flebi ex uena mediana . l. comunu et uentre ex
apozime et epitho frequt solue. Eger q a acib cola gnanti
bz nigra astine debz ut sunt lentes et caules ipiales et caro
uaccina et anserina et uinu grossu et silia q huore gnant
malu ualde ct. Preca dieta ipi sit caro arietina . l. castrati et stane
et uinu subtile et acib custodiat calis q ipi. san. denigrat.
ptq uo cnit et ad sui puenit pfcor n e necce n ut ei bla
dientia adhibeat ne in ipo ulc fiat. Et h summo ope custo
diat neuq calefiat aut ex medicis aut ex alus reb; i mo
ex colibz fris infrect' cauendo et desup ponedo. Ipi uo qn ul
ceratu fuit h ungm satis gfert. R. cerusse tutie lauate
pa. eqles terat' ista cu olo ro. et suco por. aut suco solat
et mucille psillii a suco cucurb. aut citli aut q aliq istor hre
potit et peat' h ipz h naqz ungm cancro iquo n du sem fu
it ulcus et tn q in eo fiat timet' gfert. De carbunculis
Carbunculi ex multo san. et uigilatoe et labore post satietate
oriut'. Qui ptq accit n e dicedu qn eis succurrat'. fortas
sis eni tota cor mta in uno loco coacta colliget' ex qua magna
fiet extra. Ex eis at q eos gnan n pmictut sit flomma et
uentose et uentris solutoes ex mirob cit. et sene et fumo tre
et prunor et uinular et tamarindor ifusioe, sepe potare et
dulciu gmestioes minorare nz uinu dulce et grossu bibe
ac cibaria crossa acetosa et stitica et ea q duas qlitates agre
gant gmede ut caro cu suco uue acbe cocta et cu ribes et
cu pois et sucubegi et chuis et ulen et musolas et silia. Si
at fuit necce ut paties carbunculos bibat uinu defecatu et iterum

clarificatum sumitur de quibus confert cum eo. Postquam autem carbunculus accidit non est necesse nisi ut in ipsius maturatione studium impendatur.

De his que carbunculum cito maturant est ut ex [illegible] in [illegible] unguibus est multum utilis fiat emplastrum. Aut ex [illegible] passe cum butiro, prunis, mirta emplastrum supponatur aut emplastrum diaquilon desuper ponatur quod adhuc utile existit.

Quod si carbunculus ad maturandum durus extiterit sinapi cum ficubus pinguibus et pauco oleo liliaceo contemperetur et desuper ponatur.

Et si apertio post hec tardaverit perforetur et comprimatur donec quicquid continetur intus effluat et in eo [illegible] unguentum ex melle. Recipe sarcocolle [illegible] partes equales, deinde sarcocolla pulverizata cum melle commisceatur et reservetur. Sunt tamen qui solum mel accipiunt donec spissetur, deinde sarcocollam pulverizatam desuper mittunt et commiscent. Hoc namque unguentum omne vulnus saniosum mundificat totumque virus removet.

Cum mundificatus autem carbunculus fuerit ipse per se cito consolidatur.

Si autem ipsius consolidatio aliquantulum tardaverit cum unguento [illegible] generato curetur. Et si carbunculus ardens fuerit et in eius circuitu magnus fuerit rubor valeat ex unguento quod fit ex cerusa et aliis eiusdem generis. Et est ipsum unguentum confectum sicut quod dicturi sumus.

De apostemate calido.

Cum in aliqua parte corporis calidum exoritur apostema cum tactu calor sentiatur, ei cura a flebotomia est incipienda ut si in parte fuerit dextra in sinistra flebotomia est facienda, et econverso. Flebotomia tamen cephalica vel basilica vel mediana est facienda. Si autem in his que sunt super furculas ortum fuerit flebotomia ex cephalica. Deinde epithimatibus infrigidantibus epithimetur regimenque subtilietur et avena et [illegible] dulcibus et [illegible] custodiatur et cibis acetosis alatur (i. nutriatur) et donec ipsum tactu calidum sentiatur epithimetur et infrigidetur. Cum hoc regimine tamen [illegible] ut [illegible] generetur. Quod si in apostemate in quibusdam dispositionibus fortis pulsus et calor fuerit procul dubio sanies in ipso generatur. Quapropter tunc non est utendum nisi parum infrigidantibus. Si tamen calorem et ardorem nec sedari nec minui videris ab istis adeo quod saniem [illegible] tunc [illegible]. Quod ideo fieri convenit ut [illegible] velocius proveniat. Postea vero ut [illegible] ut dixi erit sanandum. Medicine vero que saniem generant sunt ea [illegible] que dixi et carbunculorum perfecte sunt. Infrigidantes medicine vero que aptiores sunt licet hec medicine quas dicemus ac [illegible] est nominatio. Medicamen [illegible] epithima vocatur quod et in omnibus membris in quibus apostema calidum est si ex eo fiat epithima confert. Recipe sandali rubei [illegible] memithe [illegible] bolo armenico partes equales [illegible] mandragore opium quantum est medietas unius supradictorum. Ex his omnibus cum aqua collectis forme avellane similes fiant ex quibus cum necesse fuerit ad supradictum tempus ex eo cum aqua rosacea et pauco aceto madefacto epithima fiat et desuper mittatur. Deinde panni in aqua nivis infusi desuper ponantur. Qui postquam tepefacti fuerint removeantur et alii recentes infusi loco eius supponantur. Hoc est bonum et magis affert iuvamentum.

De apostemate molli.

Apostema molle quod digito cum premitur cedit aliquando quibusdam contingit egritudinibus ut sunt egritudines que cum complexio corrumpitur a passionis [illegible] aut accidit. Quod cum ita fuerit non tantum ipsum curandum quantum illius egritudinis cura est studendum. Quod autem per se accidit aut febres longas cum sanatur contingit ita sanandum erit. Recipe [illegible] cum oleo rosaceo et aqua rosacea et aqua [illegible] et aqua ex qua fit sapo misceatur et panni in eis madefacti desuper ponantur et ligetur non tamen fortiter. Ligamen vero immediate apostema fortiter constringat quoadusque [illegible]. Ex his quibus quod ipsum dispergit est aqua cinis que sic fit [illegible] comburitur et [illegible] cineri aqua missa per noctem una dimittatur deinde colletur et acetum ei commisceatur. In qua postquam infusum fuerit desuper ponatur unum aliud cum ligamento constringendo. Aut si apostema valde molle fuerit ex sale et oleo fricetur et folia tamarisci aut mirti aut [illegible] desuper ponantur aut ex bolo armenico et aceto epithima fiat. Eger quoque suum attenuet regimen et a fastidio se custodiat et [illegible] aqua. Epithima quod mollitiei et dilatationi ubique accidenti confert. Recipe aloes [illegible] acacie [illegible] memithe [illegible] bolo armenico omnium partes equales ex his omnibus cum mirtis simul forme avellane similes fiant ex quibus cum necesse fuerit in pauco aceto et succo caulium simul mirtis aliquid dissolvatur et si egritudo in facie aut in palpebris fuerit in aqua rosacea et succo [illegible] et pauco aceto ex eis fiat resolutio.

De apostemate duro.

Cum in aliqua corporis duritia fuerit apostema quod nec tactu calor sentiatur nec si [illegible] ex abscessibus [illegible] quos in [illegible] dicemus [illegible] abstineat. Ea autem quibus ipsum est curandum sunt omnia que mollificant et medulle omnes [illegible] et bdellium et mel atque armoniacum et storax et galbanum [illegible] ut [illegible] ab eo [illegible] per [illegible]. Emplastrum quod duritiam resolvit apostemata. Recipe bdellii armoniaci galbani partes equales que cum oleo mollificata in mortario terantur [illegible] diu [illegible] fenugreci [illegible] et omnia simul terantur [illegible] ex eis cum carricis pinguibus mirtis emplastrum [illegible] superponatur.

De glandulis magnis.

Cum in aliqua parte corporis apparuerit additio que cum tangitur et [illegible] tota transponitur [illegible] nec [illegible] sed talis existens ac si a corpore separata foret nec radicem principium in eo habens erit glandula. Glandule vero diversificantur in magnitudine et [illegible]. Si autem glandula dimittatur quia parva est et ei negligentia [illegible] augeatur [illegible]. Nos tamen in quibus error contingit dicemus et ex hoc erit maior eorum pars [illegible] quod glandularum saccus vocatur. Qua propter saccus cum eis totus est extrahendus ne eo ibi aliquo remanente quia ex eo si aliquid ibi receptum fuerit hec pars fit plerumque redire consueverit. Locus quidem in quo continetur [illegible] summo opere est cavendum ne [illegible] sacci sentiat [illegible] sola [illegible] eius supposita. Saccus vero cum uncino eleuetur et per [illegible] excorietur donec glandula et eius saccus integre exire possit. Hoc namque in ea cura melius existit. Quod si saccus quoniam rumpi contingat cum uncinis est elevandus et hec frustatim extrahere convenit [illegible]. Reliqua cura que in ulceribus nominavimus erit curandum. Acceptis tamen que invenimus qui [illegible] ex sacco parum dimiserunt [illegible]. Que autem saccum non habent extrahende sunt et vulnera consolidare tamen studium impendendum.

De nodis glandulosis.

Quandoque in aliquibus locis corporis grossities in magnitudine avellane existit vel parum plus vel parum minus apparet que glandule assimilata plurimumque in dorso manus et in [illegible] venarum est multitudo generatur. Quod cum forti pressa afflicta fuerit evanescens [illegible] statim penitus removetur tamen quandoque redit et quandoque non. Quare locus comprimendus et fricandus erit donec evanescat et equalis fiat. Postea [illegible] plumbi rotundum sumatur et loco suppositum stringatur fortiter et sic per tres dies manere permittatur. Postea vero epithima [illegible] epithimetur et ligetur. Sic est post evacuationem [illegible] fuerit locus non revertitur. Sed si non fuerit strictus plerumque reditum consuevit egritudo.

De formica.

In aliquibus partibus cum parva apostemata similia pustule cum pruritu et ardore vehementi [illegible] fieri consueverit que et cito ulcerantur. Que postquam ulcerata fuerint vicina loci incipiunt pabulare et dilatari

Veniunt hic quoque ex his que colera, ui. expellitur et soluens ut sunt in iob. et sanie. cum aqua distruuntur. locus uero qui ulceratur et incutitur ex epithimate quod in capitulo de cancro a patre nominatum est epithimando. Vel ceruse uero unguentum de ceruisa est supponendum. Si si non dum ulceratus fuerit locus totus ex hoc epithimate erit epithimandus. Si uero sicut cum hoc a patre calor fuerit et rubor superfluus. et ei cum fleubotomia incipe. de in reliquum quod dixi in regimine ex ibe totumque cibum ei ac reliqua infrigidantia reducas. **De igne persico.**

Aliquibus in membris feruor et prurit intollerabiles quibus accidit ut sufficiente tertie ampulle aqua subtili plene generantur. unde quod ut cum in membro ad tale sentitur uelociter fleubotomia subueniatur. Si uero si non pusule ampulle ibi sint crozte fiaciunt ampulle rumpende sunt et totum umorem quem in eis continetur expellendum est deinde emplastrum ex unguento fetum de ceruisa supponatur quod in capitulo de igne combustione nominabimus. ampulle uero predicte non sunt dimictende. donec aqua que in eis adunetur si incutitur ipsium ex bolo armenico et aqua et aceto et oleo epithima est faciendum. **De adustione ignis aque et olei.**

Si cum a hominum accidit illico quod currere debet si presens fuerit primo in aqua ro. super nive infrigidata aut aqua frigida madefaciat et supponatur. Si uero postquam desiccati fuerint remouendi erunt et alii preparati sunt supponendi. Si uero si magna fuerit ex latere suo fleubotomia erit facienda et regimen eius subtiliandum et infrigidantibus utendum. Cum uero autem fortissime si ibi fuerint uitelli ouorum cum oleo ro. agitatum cum toto desuper sunt ponendi. Si si uehemens non fuerit ibi dolor. lente excorticate et ceruisa tantum et simul cum aceto misceantur et desuper ponantur. deinde panni aqua ro. sunt nive infrigidata infusi superinmictantur. Et si uessice ibi fiant cum unguento de ceruisa curentur. Si uero hoc modo fit. cera colata et ipsi quadruplum de oleo ro. sumatur. quo resolutis tantum ceruse quantum possit capere addicatur et incutitur moueatur deinde postquam infrigidatum cepit albumen oui predictis admisceatur donec spissetur. et hoc fiet quousque spissetur. sine intermissione cum agitetur deinde reponitur. Si autem ibi ulcus fiat quod sit magnum cum unguento de calce curandum erit. Si uero hoc modo fit. calx alba et munda sumatur et ei tantum aqua ei superfundatur ut ex ea cooperiatur deinde sic per duas horas sic dimictatur et aqua colet et a calce separetur. deinde alia aqua superaddatur fundatur. que postquam quater factum fuerit dimictatur donec pura inficiatur deinde cum oleo ro. in uase agitetur donec unetur et fiat ex eo epithima.

Alium in unguium incutitur aput calcem et ui. et inflamma **De panaricio quod in unguibus fiunt** tum et dolorosus et fortiter pulsatus fieri contingit ex quo plerumque accidit et pungit dolor usque ad locum qui sunt sub ascella et in inguine ergo quod si dum est ex quo non fuit flaturum. fleubotomandum erit. de his quod quod ad hoc ualde conferunt est ut locus sepe ex aceto et opio liniatur donec superlocum sit epithima deinde psillium cum aceto et aqua conquassatum separatur et superhoc totum pannum aqua nunc infusus inmictatur. Si uero hec. i. tumefacta remoueatur et alius loco ei ibidem locetur hoc minus facien do medicinis. Si uero si ubi uehemens fuerit pulsus. medicamen in ulcera sile predicte una ei adiberi cum est. quo facto si superdictum non uidetur sedari accidentia. epithima loco uel emplastrum uel ex aliquo eorum que in ca bunculorum capitulo nominauimus supponere ad maturitatem. namque deueniet et apertione atque quod in eo est exmanabit deinde cum unguento quo uulnera sanare consueuerit locum curam. Contingit quoque unguis si prurit accidit unguis cadere namque post ipsi casum ut cum eo erit ludendum ut ipse ullo modo moueatur ne unguis que renouatur totus egrediatur et asper. **De sanguine fluente ex uulnere.**

Cum ex uulnere continuatur sanguis tanta fluxit multitudo ut in uirtutis timeatur debilitas. in membris fluxus est exigendum et tali loca idem ne in eo contra seruatur. postea hec uero leporis pili cum albumine oui misti aloe et thure ac sanguine draconis trito in uoluti in uulnus sunt inmictendi aut fila ex lino subtilia minimum incisa et eis que dixi inuoluta sint. sunt inmictenda aut uulnus ex aranei tela repleatur. Sanguis preterea si cum saltu fluxit deinde redit uelociter et tardatur ex arteria sanguis egreditur incisa. Si uero si nimia egreditur ex uene est incisione quod cum his que dixi sunt sanande et ligandis. et si sic minime steterit sanguis. bonum erit. Si uero si per hoc non sistitur sanguis. arteria illa uena est incidenda. cum incisio est ut uena uel arteria cum uncino eleuata si modi potuerit suspendatur et extrahatur deinde incidatur locus quoque ex his que diximus post illud repleatur. Si uero si plene non fuerit aut medicine non contulerint locus comburatur. Sed ut cauterium quo sit combustio ualde sit ignitum et uehementer rubeum. et summo opere est cauendum ne furiose neruos palpetur. De his preterea quod sanguinem stringunt. est autem uulnus calidus repleatur a azegi et ligetur. medicamen forte calcum coalcantha sanguis draconis aloes gipsi yposquistidos tritorum ut alcohol. partes equales sumantur. deinde fila incisa cum albumine oui mixta accipiatur et in predicto medicamine inuoluatur. ex quibus sic spatiis uulnus si repleatur atque ea que sunt in ipsi cauterium ex predicto uulnere pulueri zetur et ligetur ad ultimum locum. **Capitulum de flebotomia**

Uene que ex more in flebotomia incidi solent sunt cephalica et matrix uena et uene que dicuntur funis brachii et basilica et saluatella et safena. et uena que est inter poplitis curuaturam subtus et sciatica et frontis uena. et ille que sunt in temporibus utrisque et due que dicuntur alguidegi et sunt ingula et uene que sunt sub lingua et alie que sunt utrisque labiis. Cephalica uero et matrix et basilica in cubiti curuatura ab uniuersis reperiuntur. Basilica namque est uena namque in ipsi parte domestica consistit que a loco qui est subascella uenit ab ipsa. Cefalica autem est in parte siluestri et ex parte scapule uenit ad illam. Matrix autem uena ex uno ramo cephalice et alio basilice mixtis componitur que in istarum media posita est. Uene autem que brachii funis est focilum superiori manui supponitur. Saluatelle uero locus in dorso manus existit in loco qui est inter auricularem digitum et medium. Safene autem locus est apud calcaneum in parte domestica sicut sciatice locus est apud calcaneum in parte siluestri. Frontis uero uena est que in medio frontis consistit. Sed uene temporum sunt due uene que super tempora inuoluuntur. Due preterea uene que in angulis oculorum sunt plerumque manifeste sanguinis et alia apparent non hominis gutture in latum stringatur uena si a uena manifesta est sed sit ex ea fleubotomia cum locus que palpatur flexus lanceola uulneratur. Venarum autem locus que uocatur guidegi est in collo et earum que dicuntur algeheritten in labiis. Fleubotomia quoque ut sanitatis conseruatione ac egritudinis curatione magna operis medicine pars existit. si qualiter fieri fiat. corpora preterea que fleubotomiam plus tollerare possunt. sunt que uenas manifestas habent et amplas pilosa sunt et bruna et ex colore ni. et fusco in his sunt colorata et iuuenes et adolescentes et senes non decrepiti. pueri uero et infirmi minuendi non sunt nisi magna incumbente necessitate.

Unde quoque cauere quantum possibile est ne fleubotomia tempore calidissimo aut frigidissimo fiat nisi hii quorum ... et que in fine distemperata existunt. Preterea cum fleubotomia cephalica incidatur sanguis qui est super furculas uelociter per eam egreditur quapropter cum egritudo in illis existit locis fleubotomia ex ea erit facienda. Sed ex basilice incisione sanguis qui est in pectore ac toto uentre uelociter per eam transit. Cum quoque homo est euacuandus uena hec in fleubotomia est incidenda

Que si inveniri non poterit ex ipsius ramis est flobotomandus. Ve
na vero matricis sic ex his duabus componitur venis sic sanguinem abs
trahit ut duobus locis simul. Ex ipsa quoque flobotomia est facienda cum
egritudines istis duobus acciderint locis aut cum totum corpus est evacu
andum aut cum predicte due vene investigari et inveniri non possint.
Ipsa vero inter flobotomiam ex cephalica et flobotomiam ex basilica ma
xime est cum egritudo fuerit in capite et regione. Matrix tamen est vena que
minus sanguinem qui est in capite minus quam cephalica trahit et qui
est in uterque minus quam basilica. Melius tamen est ipsam cum flebotomare cum
iuncte existit egritudo quam cephalica. Et cum egritudo est in capite
ipsius incidere melius est quam basilicam. Cum itaque cephalicam flebotoman
do incidere volueris quam et non inveneris ex suis ramis incidere
aliquem melius est quam matricem venam. Hos autem ramos ut multum
in silvam partem brachii reperies. Et cum basilicam incidere volu
eris et non inveneris aliquem ex suis ramis incidere melius est quam
purpuream id est matricem. Hos quoque ramos in parte brachii ple
rumque invenies. Et si illos invenire non poteris ad flobotomandum ex
matrice redi. Vene vero que in poplitis curvatura sub [illegible] reperiuntur
et vena que safena vocatur flebotomande sunt cum sanguis ab infe
riore corporis parte est trahendus. Et cum egritudines huic accidentes par
ti sunt ut renes et matrix ac renibus et cetera. Et cum menstruorum pro
vocatio desideratur. Sciatica autem est flebotomanda cum dolor ab an
ca usque ad pedem protenditur. Salvatella vero dextra quoque pro pe
ctoris infirmitate et sinistra pro splenis egritudine est flobotomanda.
Sed due vene que dicuntur guidegi sunt flebotomande cum anhelitus in
lepre principio maxime angustiatur. Due vene vero que sunt sub
lingua sunt flobotomande cum squinancia adest. Cephalica tamen prius flebotoman
da. Frontis vena autem flobotomando medetur pro antiquis egritudinibus que in
facie aut in oculis existunt. Cephalica prius flebotomata. Vene etiam que
in labiis sunt medentur cum malum multiplicatur alcola et ulcera
in ore et gingivis. Cephalica tamen prius flebotomata. Vene vero in tempo
ribus existentes medentur cum emigranea ac vehementis dolo
ris in capite et pro oculorum obtalmia quamdiu permanet. Hec et quamque
medentur et exhibent. Vene autem que in capite sunt pro salsum fleuma et
mala ulcera que sunt in capite medentur. Magnus vero error est quam
plures quoque ex huiusmodi venarum flobotomia accidit et sic narro tibi. Incisa
licet namque cum una tantum sed pluribus vulnerantur percussionibus et quamquam fo
ramen existit angustum postea consolidatur et flectitur apostema actorum aut
cum fortiter movetur et manu ad perficiendum opus aut laborem protrahitur
apostema fieri consuevit. Que tamen si una tantum incisione aperiuntur
omnibus venis in flobotomia securior erit. Sed et ne percussio cum flobotomia
in lacertis fiat unctio sed locus inquiritur mollis et ibi fiat per
cussio cum sub matrice vena nervus existit. Si lacertole extremitas
usque ad ipsum pervenerit atque purgat post flobotomiam stupor accidit
mansurus qui forsitan semper manebit. Quapropter quisque cavere
debet ut lacertole extremitatis non adeundo locum ubi nervus esse
sentiatur sed ad partem ab ea remotam producat. Si autem ipsi nervi
duo existunt nervus vena in longitudine est findenda. Et
hic modus est cavendum. Anervus vero qui vene vicinatur cum sensu
occurrit. Si autem forte contingat nervum subtilissimum sub eadem
esse qui sensu manifestum non possit et incidatur destruetur omnino.
Si lacertola cum sit flobotomia ad fundum pervenerit et in brachio fiat stu
por qui in longum perdurabit tempore non est igitur in ei custodia melius quam in
flobotomia et vulnus ad profundum non perveniat. Si tamen aliquis quamvis minime
quamquam ex toto incidit contingat non erit ei nocumentum ut nervum quem
sensu deprehendere. Illud vero quod vulgus et stolidi dicunt scilicet quod

manus arditas ex hoc sequitur mendacium est. Ita si quis et voluntarie to
tum hoc medetur nervum [illegible] plusquam illud quod dixi inde accidit. Sub
basilica autem magna locatur arteria existens ei vicina. Quapropter fle
botomia fieri convenit in ipsa cum magna cautela omnia observando et
precipue si non grossa et manifesta et plena fuerit. Ei autem custodia est
sic dicemus. Cum non videris basilicam et fuerit necesse ut ex ea pro tactum
inventa minutio fiat melius erit ut eam dimittas et aliam inci
das unde ut aliquis ex ipsius ramis perquiras ut est vena ascellaris
et que sunt similes ei. Et si ex ipsa minutionem tamen facere volueris locum
ante brachium ligatorum est tangendus. Et postquam locus egritus fuerit erit si
gnatus. Deinde ligetur et summo opere observetur quod a loco signato quanto
magis recedit fuerit elongetur percussio et ad partem manus descendit tan
to plus profundatur basilicaque separatur quod separatio in cubiti capite cur
vaturam. Cum autem ligaveris brachium si locus nocet pulsus elevari
et inflari consideraveris ne illam tangas venam cave. Inflatio namque
quia hoc non est in arterie tumor et ipsi replo vim si venam incisis et sanguinem
nem cum saltu exire consideraveris qui subtilis sit et rubens scias ipsum ab
arteria fluere. Oportet igitur te ut licinium facias ex lintheo et albumine
ovi infusum pulvere ex aloe et ture et sanguinem draconis involvas et
desuper pone. Hoc namque medicamen vehementer stringit. Post hoc lo
cum liga quem per tres dies non solvas. Sed frigidam ipsam aquam assidue in
tincto fundas ne locus calefiat. Hoc tamen totum nequaquam facias
nisi postquam partem que super locum est fortiter ligaveris. Quod ideo fieri convenit
ut sanguis restringatur et restringatur. Qua postquam hoc feceris quod volu
eris agere poteris. Cum autem dies affuerit tertia locum suaviter solve
ris et si videris medicamen ei adherere non ab eo removeas sed in ei cir
cuitu predictam medicinam pone et adligandum iterum redi. Et si ex
medicamine aliquid separatum videris loco liniri digitum tuum velociter
supponere ut prius fecisti liga. Quod separatum est suaviter prius remove.
Stringitur enim sanguis arterie hoc modo et arteria arripitur que ibi talis
solet accidere ut in ortu ossis tuber et sanabitur ut studeas. Si
autem ex basilice flobotomia eminentia que tactu mollis sentiatur accidit quamvis
si ea primum descendit erit mala que est arterie eminentia. Unde
talis patiens caveat et timeat ne aliquando ipsa disrupta fran
gatur. Sanguis continuo ex arteria manabit. Sed ex rebus stipti
cis emplastrum semper supponatur. Quod ideo fit ut locus induretur et siccetur
et arripiatur securitas. Inmarticis vero que sunt in temporibus cum flobotomia
fiet non sequitur tumor quibus astelle superposite fuerint et ligate restrin
gitur sanguis. Cum autem de safena vena et ea que in inferiori popli
cis curvatura ex ea flobotomandum erit liga cum corda inferiori loco ut
in brachio erit faciendum. In sciatica vero quidem ab anca est
usque ad pedes que super calcaneum per spatium latitudinis unius manus ex
sunt ligari debet. Ubi namque non manifeste sunt sicut hoc non appa
ruerint in balneum mittatur eger et multum aqua calide super pedes fun
datur donec manifestetur. Si autem nec sic apparuerit loco ei aliquis ex ra
mis qui per pedis gyrum protenduntur in parte silvestri flobotomia. Illud tamen
melior est qui minimum dentem et fsal[illegible] eo repletur. Salvatelle autem
sic est facienda ut manus ut in aqua teneatur calida donec locus flobotoma
dus inflectetur et intumescit et valde fiat manifestus. Deinde flobotometur
et in aqua calida iterum mittatur. Ideo ne sanguis in hora fluente coagu
letur et exire prohibeatur. Cum ex ea manaverit. Et [illegible] puro oli
ei et salis desuper pone ideo scilicet ne vulnus cito consolidetur. Et in omni
bus vivimo et flobotomia stricta te facere oportet. Si autem scarificatio fuerit
facienda oportebit ut in forti et debili diu fiat et non oportet
tet quam difficilis sit sanguis ex venis retinere ut comprimatur
et flectatur locus violenter sed ut autem sic dimittatur quod nullum ex hoc

sequatur malum aut quod ex sanguine super hos ulnis congelatum fuerit tunc latere lanceole removeatur. hoc namque existit melius quam ipsum quia contorquendo aut ungue feriendo moveatur ut stolidi facere consueverunt. locusque percussionis si apertus fuerit flebotomia ex loco qui est superior eo si sanguinis extractio necessaria fuerit fieri convenit. Quod si post fuerit flebotomia proxima quam duas dies dimittatur a flebotomia iterum cessandum erit et prima flebotomia intendum. Observandum est ne post flebotomiam locus stricte ligetur. hoc namque aspera afferre consuevit nec multi panni superponantur nec super eum locum aliquis corpus liniatur quibus cum dolendi quidem eam semper ungere consueverit. locus quoque si ignitus fuerit nulla habita sicli gatur. donec alienetur et dimittendus sed ut infrictetur aqua ro. vel aqua dulci si nimis inflata est irorandus. Caveat et nullo modo balneum ingredi debet et precipue si locus fuerit ignitus donec nimis solidetur et calor et aspera ipsi sedetur. Convenit quoque tali se habere nullo modo bibere presumat nec membra in quo est flebotomia moveat; nec ad opus eo perficiat. Flebotomia prima nec in die flebotomie multo repleatur cibo immo se moderans cibo levi colat nec repente minutus sic est sicca regio fortis accrositatis si in pectore forte aspirationem habuerit hoc prohibeat. Quam si patiatur cibralegi ex anime agnina fiat et comedat et ova mollia. Est et observandum ne ebrius atque fastidiens flebotometur. donec ista ab eo omnino sint mota. non ex flebotomie tardatione magna immineat timor sic est aeris afflictio cum angustissima a tremore cordis et fortis et spissus qui cum faciei et oculorum rubedine accidit aut apoplexia in qua facies rubescit aut nigrescit a sinancia a sanguinis fluxu vehementi et repentino. talia namque cum affuerit flebotomia quibuslibet horis diei vel noctis est facienda. Curandum autem nulla tamen non necessitas ut in superdictis bonum est ut flebotomia fiat postquam due hore que tercie diei preterierint atque postquam digestam suam ex plenitudine oportet et fecem superfluitatis fuerit expulsa. Si vero ex flebotomia aliquis consuevit sincopis accidere eorum ut ante flebotomiam panis succo granati mirti infusum comedat aut in succo uve acerbe aut in aliorum similibus madefactum. Sanguis quoque per ipsum minuitur ex non simul sed tribus vicibus aut quattuor extrahatur. Sincopis plurimum fit ex superflua minutione vel alia qua egreditur sanguis in tempore parvo. hoc namque tunc eum ex flebotomia forti prima cum post flebotomiam parvo intermisso tempore iterum exit sanguis plurimumque accidit. quod si in fuerit oportet ut cum ei prohibeatur hora post hanc. Nos quoque non habemus curam sincopis que ex flebotomia accidit. Et caveatur ne quis ullo modo flebotometur post passiones colericas vomitum ventris fluxum et post multum coitum et post laborem et vigilias et ultimo post omnia que corpus dissolvunt aut fortiter calefaciunt. Sanguis autem cum missum extrahendum ergo fit sed usus et secundum dispositionem cum enim flebotomia exercetur et sic virtute. Et autem caute aspera patiatur ut plerisque a ei similes contingunt cum flebotomatur mutationis coloris sanguinis aspera dispositionem attendere debet. hoc ut toto suo sanguine observare cum totus ei sanguis sit equalis in habitibus quoque aspera caute cum flebotomatur si sanguinis viderint mutatio et timor destructionis virtutis fortis affuerit sanguis est restringendus donec sanguis mutetur. Quod si quis in die flebotomie bibat donec melius ipsi brachium duabus cingatur ligaturis cum insuper vigilet qui ipsum custodiat adhibeatur. Impliquoque est eorum sanguis adeo devenit donec quidam moriantur vel mortem contremuerunt. Quam propter cum aliquando hic accidit postremo cum sanguis unicum fluxerit in multitudine donec virtute prosternat. Aqua calida et vinum subtile ac bene redolens ei exhibeatur. Quod si adhuc tam prostratus fuerit ut nil tenere possit dentes egri aperiantur et aqua calida cum pane intincta musseata et vino bene redolente in ipsum hos mittatur totique corporis bonum reddens odorem et precipue pectori et ventri adhibeatur.

Nares vero intrinsecus et algalia et ex. horum post hanc suffumigetur cum facie pulli discerpant assati et ipsi naribus superponantur redolentes qui appetitum excitare consueverunt applicentur ut sunt citrina et ei similia. Et sincopis quod similiter aqua deslibia accidit contra ea que diximus secundum plurimum prohibent. Sed si cum flebotomia nausea evenerit penna in hos infirmi ut evacuet est mittenda. Deinde aqua ro. cum aqua frigida super ipsum est irroranda et fundenda et in ipsum mittenda. et cum clamore vocandus et movendus quousque si tamen ad memoriam reducetur non fuerit. musce ei naribus est infundendo insufflandus et in ipsum hore gallina mittenda. Animumque cum pauca aqua tepidum fundendum et reliquum corporis ei. deinde ad penne immissionem in hos et ad totum ipsum regimen redeundum. Sincopis non cum qua non est nausea mala contingit. Quapropter ut nominis sequitur non est ingeniandus sed in ipsum cum valde est studendum ut sit calidus et vinum ei subito tribuatur et aliis .i. boni odoris tribuatur. Ipse quoque fortiter moveatur et clametur et aqua si cum roret. pluresque et qui sincopizantur ex sono timpanorum et fistularum et linguis et clamoribus ad memoriam redeunt. **De uentosis**

Ventose sanguinem non nisi ex parvis venis et tenue diffusis trahunt. Ideoque fiat flebotomia virtute non debilitat sed corpus minuatur repletione. Loca vero in quibus ventose poni solent sunt ista. Scilicet que est inter duo cornua occipitii. ipsique occipitii duo cornua et locus qui est sub mento. et alius locus qui est in renum inter duas spatulas et loca que in clunium puppis in inferioribus inveniuntur. Ventosa autem que in loco que est inter predicta cornua ponitur gravedini atque vanitati que in capite existit confert. Sanguis que cum ventosis que in duobus ponuntur cornibus extrahitur. faciem et caput necnon oculos alleviat. gravitatique que est in capite et doloribus que in dentium radicibus auxiliatur et fortasse predictis actores quantum flebotomia iuvat ventosa. Ventosa vero que sub mento ponitur parvis pustulis que sunt in hore et dentibus nocumentum prohibet. remedium affert et gingivarum corruptioni necnon similibus quecumque in hore fiat remediat. Illa autem que in inter spatulas locatur tremori cordis qui est cum repletione et calore iuvat. Sed illa que in clunium pulpa ponitur repletionem vehementer minuit et in antiquis doloribus qui in nitice aut renibus aut vesica sunt confert et plurimum mitigat. Quare tamen plurimumque macrescere facit sincopisque eis accidere consuevit. Quibus autem pustule et carbunculi accidere consueverunt auxilium prebent. **De sanguisugis**

Sanguisuge cum in locis ponuntur ubi est impetigo et salsafleuma et multi mali et antiqui. corporis prius flebotomato auxilium prebent. quam non credidit locus adhuc sunt ibi ponantur. sunt post ventosis erit fugendo et in ista aqua calida lavando et fricando et comprimendo quam que diximus post sunt. et melius est ut post ventosarum ventosationem sed que diximus lavetur. Quod si post ipsarum casum sanguis defluere ceperit. panni lini aceto infusi superponendi erunt et si tales prevenerint terra figulorum aut tegule tegule vitree tunc ut alcohol et balaustie combuste desuper erunt ponende. Est et observandum. ut cum sanguisuge ceperint per diem mediam sic dimittantur. deinde in umbro postquam aqua cataplasma superfusum donec rubeum fiat superponendum. Et si adherere noluerint locus ex sanguine recenti mittatur liniatur et si volueris ut acciderit cicius tunc pulvis ea super locum in quo sunt suspense sale aut cinere. **De uena ciuili.**

Hec est egritudo corporibus calidis et squalidis et membris ligatis et precipue hominis accidit que hac in cruribus plurimumque egrediatur quoniam in talus apparet locus. Antea vero quam appareat incipiat in membro accidit fervor. post quam aliquis locus vesiccatur a quo postea hec vena exire incipit. Et hic atque hec prohibetur egritudinem accidere et corporis cum dieta

atib

p. 2a [illegible]

et balneo humectare et ne olea et fricet in regionibus in quibus est egritudo accidere consueverit convenit medicine phisice. Hec enim que modo nominavimus precipue gravant egrotantes. Sed cum locus ampullam in capite et venam adrerendam festinat confert ut eger in die prima 3.5. dulcis et in secunda 3.1. et in tertia 3.4. bibat et locus cum calore epithimetur. Destruetur enim ipsum omnino. Postquam vero certitudo fuerit quod extra foras apparuerit cum arundine perforetur. Ex plumbo autem fiat cuius pondus sit 3.1. et involvens et cum predicta cannula ligandum et ut pendeat dimittendum ex ipsius natura gravitate in ipsum descendere et plagam et vitare egredi et cum extra aliquid apparuerit circa plumbum involvatur et ligetur. Si autem quod iam egressum fuerit incidatur quod remansit involvatur. Non tamen incidatur enim vel latius est obscurando quod sic factum fuerit. Habet et tumebit cutem aqua putridum et ulcus magnum generabit. Quapropter huic egritudini blandiendo est subveniendum et paulatim vena est extrahenda donec omnino egrediatur et nichil extra in corpore remaneat. Si autem ipsum incideris incidi contigat in ipsi foramen inde patet sanguis funditur et bene aperiatur donec quicquid ex sua materia continetur evacuetur. Butirum quoque per aliquot dies superponatur donec putrescat et eius consumatur materia. Deinde cum his que cetera curantur curetur.

De extractione sagittarum

Cum sagitta vehementer in profundum penetraverit non est fortiter agitanda quia timendum ne rumpatur. Si autem propinqua fuerit ut statim quod sagittatum vocant forceps mittatur in vulnus donec ad illam perveniat mittendum non est. Sed si fuerit impossibile vulnus prius dilatandum erit. Deinde statim in illud mittendum et adeo imprimendum donec astutia moderetur. Quod postquam ita gestum fuerit statim in suis extremitatibus que sunt extremus erit stringendum. Deinde aliquibus vicibus agitandum ut per hoc plures fibras quantitas exeuntis predictam namque ista postquam sagitta moderetur utraque latera separabit quia cum hoc est ut lima. Eodemque ex parum constrictione vel extremitate predicta fortiter constringat sagittam. Sagitta quia sua actu penetraverit adeo ut locus per quem intravit ad exitum sit durus et altius parvus locus adeo ipsi extremitatis sit facilis fundatur alia pars et extrahatur. Spine vero et astelle et genera predictorum et alia alia quod corpori intrant exemplo dictis laxantibus foveri suppositam sit extrahenda. Cum est mollificatum fuerit eo quod corpori fuerit ingressum ad eum egredietur. Unde quidam sunt qui his extractivas vocant. Ex his autem quod predictum in opinione est armoniacum quod ex eo cum melle mixto emplastrum loco superponitur aut cum omnibus istis similiter mixtis fit emplastrum quia tunc eorum operatio validior erit.

De pastillo capitis

Cum in capite pastillus hoc non fuerit factum pulvis ex aloe et mirra et sanguine draconis et olibano et coralli. Desuper est spargendum [que capitis maior] ex hoc enim velociter sanabitur. Sed si hoc ita factum fuerit ut in ferri discutiatur et accidat eiusmodi non est hoc negligendum quia ex hoc intellectus turbatio et spasmus accidunt et postea mors festina sequitur. Hoc ergo illud velociter est extrahendum et ne pulviculus quod est sub osse tumefit obstruendus. Quod autem de hoc miraculum in hoc loco faciam non ob aliud faciam nisi ut ostendam quam magnus ex hac egritudine sit timor et ut subito in ossis extractione studium impendatur antequam predicta contingat accidentia que mala sunt quantum non possunt. Et medici caveant modis omnibus quibus potentie panniculus qui est sub osse rumpatur.

De fraudibus medicorum

Deceptorum fraudes tot sunt quod nec liber totas eas comprehendere non posset. Eorum quoque audacia ac inverecundia cum deceptio quae eo consistit se per nichilo affligere homines in ultimo finis periculo aliquando non reperit extitit. Sunt namque ex eis quidam qui epilenticis se sanare profitentur et ideo capitis initium in profundioribus in modum crucis findunt et quod quidam in sinu tenent manibus extrahunt extrahunt hominibus. Tunc fidem faciunt quod ex predicta materia eis exhibent. Alii quoque qui faciunt ut credatur quod ex naribus predictum extrahunt lacerta naribus infirmi tentum acutum quoque ferrum acutum mittentes cum videre inceperint donec sanguis exeat. Deinde agunt ut rem quam manu tenent lacerte similem a naribus extrahere videantur quam ex venis capitis faciunt. Sunt et qui faciunt ut credatur quod albuginem ab oculo auferunt qui cum ferrum in oculum miserint prius cum ipso fricare inceperint. Deinde in oculum subtilem mittunt panniculum quem cum ferro extrahentes quod de oculo exierunt dicunt. Sunt preterea alii qui dicunt se aquam exaurire sugendo exhibere qui aquam in ore tenentes unam arundinis extremitatem in illo loco et aliam in aure infirmi ponunt et sugunt. Deinde per arundinem aquam quam tenebant in ore expellunt. Dicunt se exaurire extraxisse. Alii vero sunt qui vermes in aure et in dentium radice occulte mittunt et dicunt quod ex locis illis extrahunt. Sunt et quidam qui faciunt quod credatur quod ranulam de sub lingua extrahunt. Eodemque ibi incidendo fixuram faciunt et ibi glandulam quam acceperunt ponunt. Deinde extrahunt. Fecit autem novi illos qui in vulneribus et ulceribus ossa mittunt et postquam pollicentur hoc faciunt. Sunt et quidam qui cum in vesica quandam predictam exhibent aliud adhuc ibi lapidem esse dicunt. Ideo faciunt ut credatur quod in aliam exhibent lapidem. Quin et tangunt vesicam non petito scientes quod intus sit lapis incidunt tamen. Et si non invenerint ibidem lapidem mittunt et extrahunt. Ad autem actineat id dicere de his qui ante cum accidunt emoroidas in ipso esse dicentes. Cum hoc sepissime faciant ad emoroidas vulnera pessima quae non prius acciderunt producunt. Et sunt non nulli qui fila virtutem ex corpore aut in illo membro aut ex quacumque loco corporis voluerint se extraxisse affirmant. Eodemque locum scarificando scindunt et cum ampulla quam illi loco superponunt an superius capite insuper multotiens sugendo hic aliquid in ore absconditum tenent per ampullam in quo recte fit. Sunt et quidam qui profitentur se omnes quod sunt in corpore in uno congregatos loco et in extractos. Hunc locum cum kekengi fricare inceperint unde ibi pruritus et vehemens ardor fit. Quod postquam hec egrorum se remanere rem expetunt ut a predicta egritudine removeant terminati vero locum oleo iungunt sedant pruritum eius. Sunt autem aliqui quod homines suspectos faciunt quod pilum a vitreo ei dati fuerunt. Quod penam accipientes in hoc ipsi mittunt et vomere faciunt cum penna tamen in unguentum ei mittunt. Deinde exhibent hi eius res inventas generis que ipsi faciunt in hominibus maxima inferunt nocumenta et fortasse eos quibus inisti curantur. Hoc tamen non ob aliud sunt sapientibus occulta namque se committunt eis non extimantes. Sed quia eorum cordibus aliquando accidit suspitio et eorum aperuit fraudem perscrutatum cedis multis casus suspicantibus eorum propalabunt maticia. Quapropter sapientes eorum manibus se committere non debent. Nec a ex medicinis quas ipsi dant sumere quia multos iam interfecerunt.

Explicit liber vii. Incipit viii continens capitula liv. De sanatione venenatorum.

Capitulum incipit cum auxilio dei.

Summe et aggravantes medicaminum venena et morsus venenosorum animalium. Et custodiendi se ab eis qui cibum aut nutrimentum aliquod suspectum habent. Cor in quo est superflua dulcedo aut stipticitas acetositas et adultimum quecumque sapore habent sitibunda tum et forte nequaquam comedat pretiose. Et nullo modo misceri possunt in talibus nutriendis. Malum quod si habent cibum ex ore dimittendum erit. Si quis preterea timet ne venenum ei tribuatur

aliq ex medicinis que venenorum operationes removere aut debilitare
consueverunt assidue sumere debes si casu aliquando in potu ve
nenum pervenire potuit quas infra (?) breviter nominabimus. Quod si
quis contingat ipsum ante cetera potum venenum sumere. quod ut ex hoc quod
mutationem et estuationem sentire cepit aqua tepida et oleum si sa
num in potu ei tribuatur deinde tamen sumat donec venter re
pleatur. deinde ut vomat persuadendum. Si autem vomitum pigritia
vel tardari consueverit magis experimentum anetum et in predicta aqua mel et ba
uratie et sale admixta atque eum multotiens vomere fecis. Ante
in inferioribus venentis extremitatibus sentiat. Quod si ita fiat collirium
ano subpone aut cum clistere ventrem solve. Si in predicta
sentiat accuitia medicamen est tribuendum quod cum bibit solvatur
est et mel ut utrumque simul proficiat. Et si post hoc ab omnibus que
sentiebat quievit utile est sine consideratione que accuitia ipsum comi
tantur. scilicet si est stimulatio et incisio in aliquo loco ventris corro
sio aut si est fervor et siccitas faciei que rubor et venarum tumor
atque angustia et sitis et fetor oris ac oculorum citrinitas aut
congelatio et frigus et stupor atque si libet an filia predictorum in
ipso apparet in te tamen deteriorem incipe et cum eis sincopis et sue
urtinitas dissolo frequenter accidunt. Accuitia namque quod pri
noiamus venenorum calidorum et corrosivorum. Secundum autem quod in re
tulimus sunt accuitia venenorum. quod cum tota substantia hominum corporis
contraria inveniuntur. Quod si prima invenis accuitia. lac et buti
rum et oleum amigdalarum. ad potandum egro tribue. quod quod confectiones ex
quercu calas et subtiliatas cum oleo amigdalarum dulcium sumere fac
cias. hoc namque veneni acuitatem frangit et ei resistit modicum.
Secunda autem cum intelligis accuitia aqua cum nive et sanich cum aqua
et nive et guaco et aqua ro. ad bibendum tribue tociens quotiens deinceps
facta cum sumere facias. oleum quod ro. infrictum vel ut bibat suade.
Preterea attende in quo loco corporis vehementius sentiat incensionem
cum ex lenticula aqua nive infrita emplastrum suppone. quod tamen diu
teneri cavebis in frigido donec locus exfrigidetur nimietate stupidus
fiat. Deinde psillium et lac vaccinum de quo butirum extractum fuerit
frondum fructuum aliquid ei tribue in quo si repletionis apparuerit sig
na ipsum stoma. Ventrem quoque si striccior fuit cum medicina solvendo
in ciba cum cum infrigidativis et restrictivis. Tertias autem signi
ficationes si conspexerit allia et sinapi et ex medicinis ei tribue.
Vinumque vetus et forte et purum purum eum potare facias.
Ipsum tamen dormire non permictas sed sic eum fricare. corpus quod ei fri
ca atque caput et pectus cum panno calefacto calefacias. Signi
ficationes autem quarte cum apparuerint. cito succurrere hec est vene
nosorum significationes omnibus sunt deteriores ut potestate vocem velocius
interficientes. Tiriaca est dampnis aut mictridatum ei statim tribuas
Vinumque ei ad potandum et ex rebus odoriferis ei adibitus et sic dum
nus ipsi conforta cum quoque in loco ventoso ac stricto sedere faciasque
subtilissimis camisiis magis ro. sand. in. hanc infusis vesti
re debes. Locus quoque qui est in hore stroi ipsi stratum convenit cum quorum a
lignibus horum Stamnitate moveri facias. hoc non si multum debil
extitit in ipsi hos ventum sufla aut flabel lando. intuire
ergo. Cum frequenter accidit sincopis quod fortis exsistat et occulte
pupilla pulsus quoque et anelitus ad ultimum pervenerat debilitatis
et supervenerit sudor frigidus et stridor procul dubio morietur. Vene
nosorum animalium puncturam si est sit ignorat illud ex quo mor
sus sensit permittes ea parte quod loco morsus super est ligandum est
locusque sugendus ventosaque vehementer ignita quod cum scarificare
locus supponenda est. atque pullus per medium scissus calidus exsistens

hoc emplastrum si locus patietur est ponendum. postquam vero ex dolo
re iam quievisse non adeo profundum penetrando accidit preliminare
iam bonitatis spei est. Quod si hoc minime non fuit emplastrum de fimo columbi
no et mentastro aut ex sulfure et uva quod ex isto emplo suppo.
Recipe castorei serapini ana sulfuris fimi columbini mentastri.
pulegii. cornu cervini. omnium par. equales partes et oli veteris quan
tum adeorum commixtionem sufficere possit hiis omnibus in mortario co
ntusis consolidatis donec uniatur fiat emplastrum. Infirmum autem sit est pu? in
umbro frigidus pretiat ex hoc emplo suppone remedium sen
serit ex ex rebus calidis ipsum curare stude. et cetera. Si autem ad
hoc pervenerit fuit ut infirmi in loco morsus aliquid unum de
animalibus quod noiamus presenserit et ex medicinis quas ibi retuli
mus sanetur. Ideoque ut nemo cum animalibus ludat quod ignorat
hoc re quam nesciat mictat in hos suum in corporis suum ex ipsi fi
eret. In mansionibus quoque ubi hoc animalium timor exsistit fenestre
claudantur et se ut postea dicemus custodiat. Descriptio me
dicinis data quod ad fere venena facit. et ad dentes scorpionum et
tarantule morsus facit et quibus similis confert. Recipe foliorum ru
te sicce costi mentastri sicci pulegii omnium par. equaliter ana quantum
est omnium partis quanta mellis quod sufficiat. dosis ei que in potu su
mitur ad magnitudinem incipiens avellane usque ad nucis parvem
dat magnitudinem. Medicamen ex nucibus et ficubus quod omnis
venenorum et venenosorum animalium morsus nocere prohibet. Recipe nucum
aduaibus corticibus excorticatarum partem .i. salis gemmarum? rute
foliorum amborum ana. sicca partis .i. ficuum alborum quantum ad pre
dictorum sufficit commixtionem ex quibus cum mixta fuerint nucis si
ad similitudinem commedant omnibus uti recipiat qui cum veneno peri
mat teneat et sumat ex ea et ante cibum suum. hoc namque est me
dicamen quod venena expellit. Tiriaca de terra sigillata experta.
nam si ea ei possunt qui venenum sumsit vomere non cessabit
donec totum euat venenum. Recipe terre sigillate bacarum lauri ut
usque partes equales terantur et cum butiro vaccino iungantur. et cum
melle conficiatur. Medicatio in qua nulla habetur suspi
tio aut post eum quod assumatur aut est cum malum supervenit accuitia
nam si ea recens venenum sumserit illico cum vomere facies et
si venenum non accepit nequaquam nocumentum aliquid facies. qua
propter donec vomit assumit ipsa in potu danda erit. post hoc autem signi
ficationes que apparent sunt attendende ex medicinis quas deinceps
cum adibenda. Mitridatum quod est medicamen nobile. quo
semper assidue utatur aut postea tribuatur preciosum est nocibi
lium. hoc quoque cibi appetitum confortat coitumque commovet et colorem
reddit pulcrum et malas egritudines ex cola. in. et confabulare aie p
veniens. removit vite quoque difficultatem prohibet. et antiquo
ventris fluxui auxiliatur urinam et omnes alios acuit sensus.
Recipe mirre. ecc. ouetal agarici ecc. cinamomi omnium ana. ʒ. x. tu
ris maces nardi nasturtii squinanti xilobalsami. sticados costi gal
bani therbentine. macropiperis. castorei ypoquistidos storacis ligni. opo
panacis folii omnium ana. ʒ. vii. cassie lignee. melanopiperis. leu
copiperis. mellilotii. polii. scordeon dulcis opobalsami. carpobalsami.
medicamis de sanna bdellii vidauci omnium ana. ʒ. vii. spice celtice.
armoniaci mastice gummi arab. seminis feni. rosarum sicarum olini
tri gentiane romane pulegii cimini omnium ana. ʒ. v. ana. meu
acacie saufel ypericon ygnisaci omnium ana. ʒ. iii. asari seni
pini ana. ʒ. iii. opii. ʒ. aristol. rute. ʒ. ii. et s. confice sic. in
primo vino infundatur veteri et in mortario donec mollescant.
cum pistello agitentur deinde cum melle dispumato quod sufficit

Descriptio medi
cina

i. oleum ab

i. apud mad

Descriptio tyriace de fisilo.

conficiatur. De hac autem medicine quantitas est avellana aut parum plus aut parum minus est dandum. Cum autem aliquis supervenerit accessus et fuerit necesse hac medicina loco tyriace sumere. bibatur circa quantitatem est nucis. Tiriaca de fisilo que in mitridato recipitur. Recipe pessorum mitridatorum ʒ. iiii. terebentine ʒ. xxiiii. mirre spicanardi ambarum ana ʒ. xii. cinnamomi. codii blacte bisantie. spice celtice. xilocassie. melliloti. capilli baccarum lauri omnium ana ʒ. iii. calami aromatici ʒ. viii. costi orientalis aspalti ambarum ana ʒ. ii. et ʒ. s. conficiatur sic. ea que mollificari non possunt in vino veteri posita resolvantur donec liquida fiant. alia autem omnia trita et cribellata cum eis coniungantur et cum melle despumato conficiantur et in vase ponantur. Hec namque est summa curationum venenorum quorum non habetur notitia. Cum habet eorum que sunt signis que dicuntur sumi sciri potest cum omnia que eis est propria sanentur. **De morsibus viperarum.**

no. opus tiriace ...

Cum vipera aliquem momorderit. locus qui est super morsum vipere fortissime est ligandus. Et si in membro morsus fuerit parvo. fuitque morsus serpentis generis viperarum quo pessime esse cognoscuntur. de quibus non speratur ut ab eis morsi evadere possint membrum illico subligatum abscindatur. Si autem vipere tales non fuerint patienti illico detur tiriaca de viperis facta. Non enim usque ad hoc nostrum tempus invenimus que a viperarum morsibus magis hac medicina liberare possint. presertim quando recens est. Et si haec tiriaca ea non est presens tiriaca mitridati. et trocisci de hiberis. hec est descriptio. Recipe seminis andrachne aristologie rotunde. pigami farine hordei. omnium partes equales ex istis tritis et aceto confectis fiant trocisci. de quibus pondus .i. aurei cum ʒ. i. vini veteris in potu tribuatur. huius namque medicine virtus operis maioris tiriace intus est cum in ea existit aut cum decem partibus ponderis aurei .iiii. dasalii cum ʒ. i. vini veteris. Butirum quoque nasturcium et mel multotiens et alios unctuosos et allia multa et nuces comedat et vinum vetus in potu sumat. et lacium quod ex nucibus et allium ei preparetur post cum comestionem vinum vetus et forte multum bibat. locus preterea in quo est morsus ventosa cum scarificatione suggatur. emplastrum quoque in principio de dulcibus dixi adhibeatur et loca que sunt in circuitu puncturis ex bolo armeno. et lentibus ex cotoneis et aceto vini epithimentur. eger quoque fleat. deinde quia harum duarum rerum maiorem conferunt tumorem considera s. an accidentia que loco morsus accidunt aut ea que toti accidunt corpori. Nam si sincopis et estus ac sudor frigidus ei accidit tota tua sollicitudo sit magis ad resistendum quam ei quod loco morsus fuerit. Quapropter locus qui morsus est non est curandus nisi cum eis solum que tunc habentur. postquam vero iam desinit omnia quieverint et remota fuerint et egro non timetur nisi ex loco morsus necessaria s. in ea ulcera mala et putrida fiant. tiriaca quoque non comprimunt nec unum nec medicine calide sunt tribuende. Debitum est minuendo et ipsi regimen infirmo et locum cum medicine ulcerum pessimorum est sanando et est ea comburendus et omnino abscindi debet cum hoc necesse fuerit videlicet si videris putrefactionem cito de loco ad locum transire. De hiis autem que ad viperarum morsus faciunt preterea est ut cancri assati egro multotiens dentur. Et hec est ad hoc tiriaca ultima propria magis secta horum fisicorum iam testificata est quod ad morsus viperarum quantum tiriaca maior valet cuius hec est descriptio. Recipe ana ʒ. x. piperis ʒ. iii. aristologie rotunde castorei amborum ana ʒ. ii. et ʒ. s. conficiatur cum careno de qua quantum est nucis magnitudo in potu tribuatur. Cui vero morsus est a tiria aut qui napellos in potu sumpserint in ea die vomitus prohibendus est.

Descriptio tyriace de viperis.

Tiriaca de viperis et ipsa est tiriaca magna. Recipe trociscorum viperarum ʒ. pondus ʒ. xxiiii. aureos trociscorum squilliticorum. pondus ʒ. xliii. aureos trociscorum edcarum aureos xxiiii. melanopiperis macropiperis amborum aureos xxiiii. opii. cinnamomi rosarum rubearum seminis napi silvestris scordeon yreos agarici succi liquiricie balsami piperis omnium ana pondus xii. aureos mirre costi orientalis croci. mudseni. reubarbari. pentafilon. mentastri montani cassie olivarum stecados acacie costi amari. leucopi. pulegii cumini olibani spicenardi floris terebentine xilocassie. nigelle spice indice. polii omnium ana pondus aureos vi. storacis liquide seminis apii seseleos nasturcii bdellii ameos camedreos camepitheos ypoquistidos spice celtice folii indi gentiane mane succi menthe terre sigillate calchotar amomi nasturcii albi acori. carpobalsami. ypericon. gummi arabici codumeni ana acatie sagapini omnium ana ʒ. iii. aureos dauci galbani aspalti opoponacis centauree minoris aristologie rotunde castorei omnium ana ii. aureos. ameos mellis despumati. ~~li. xxviii~~ boni redolentis et clari et puri. l. iii. opium et mirre et ypoquistidos et sagapini et succi liquiricie. et storax liquida et acatia et opoponacum sumantur. hec omnia et in mortario posita cum pauco melle despumato moveantur donec mollescant deinde ex vino infundatur et per tres dies in vase vitreo maneant permixta. post spice et cinnamomum. croci. et cassia lignea. nasturcium et castoreum et folium et terra sigillata et colchotar aspaltum et cinnamomum. hec omnia trita in mortario commisceantur et ex vino aspergantur donec uniantur deinde mel et gummi arabicum et terebentina et galbanum et balsamum sumantur et molla posita donec mixta sint agitentur donec bene sint mixta. deinde quoque ex eis sit in pixide argentea aut stagnea quam mediam habeat in duabus partibus sui capere possit reponatur. ut autem hec non sit plenum cuius os cum corio optime ligetur cottidie tamen discooperiatur hac prima hora manere permittatur. Et hec quoque medicina non nisi post sex menses aliquis sumatur. Trocisci de viperis sumantur vipere femine que a maribus discernuntur quod plures duobus habent dentes. masculini vero sexus duos tantum habent dentes. ex quibus eligatur ille tamen qui rufo inclinatur colori et sunt cito mobiles capud frequenter agitantes et sint bone habitudinis et pingues et oculos habentes rubeos et lata capita que circa annum iusta caudam inveniuntur. que in tempore veris colligantur in medio. Ille tamen qui in litoribus maris morantur aut in lacubus vel in locis que aqua salsa in eam exitur nequaquam accipiatur. Cum autem collecte fuerint illico earum capitibus et caudis quantum est .iiii. digitorum in sursum abscidantur et si post abscisionem moveantur et agitentur sanguis quoque ab eis fluxerit multitudo domestice sunt et egrue. Et si hoc contingat nullo modo in medicamine ponende. deinde earum corium detrahatur et abiciatur et quod in earum ventribus extra est repleatur expellatur. Quod autem reliquum est cum aqua dulci lavetur et mundetur et per frustra incisis in caldaria mittatur cum aqua et sale et aneto donec dissolvatur et caro separetur ab ossibus coquatur. deinde proiciantur ossa et ius a carne colligatur. ignis quoque cum quo coquitur sit fortis qui de carbonibus illius vel contrarius fiat. Caro quoque premat cum humor qui in ea est ... deinde ... sumatur cum quantum est quarta pars eius de tortellis admisceatur quod parum frumenti habentes ac cum pani fit ... acetositatis ... habentes et optime dessiccati teratur donec fit ut alcohol deinde ... cum carne simul terantur et ex parva quantitate vinis infundatur ex quibus multotiens trite et bene fuerint commixte in trocisci informantur subtiles. Cum vero eos conficit manus et digitos ex balsamo inungat quos in umbra dessiccet omni hora volvendo. Cum cum dessiccantur in vase sicco et nil humorositatis habente esse debent postquam autem bene dessiccati fuerint in vase vitreo reponantur. Trocisci squillitici recipe quod squille vocatur in tempore quo metitur triticum sumatur quia sit maxime nec sunt parvissime et ex pasta cooperte in furno latere supposite assari permittatur. cum autem pasta cooperte fuit assata fuerit extrahatur. conficiatur pasta et que ei adest et que interius est

accipiatur

accipiatur cum quantum est medietas farine hec trita et cum sub
tilissimo panno cribellata amisceantur. que postquam sic fuerint te
mperata et misceantur aliquotiens ex uino donec bene sint mixta ibi ba
tur et informentur trocisci. Quidam autem eos informat ex oleo ro. unn
gat manus et trociscos informando eos sicut dyrium faciat in
uase uitreo regatur. Trocisci autem andromon. Recipe darsenabi
calami aro. costi xilobal. asari polu amomi mastic omnium ana
aureos .xx. spice inde folii anthor ana .xvi. mirre aur .xxiiii. croci
orientalis. tanti omnia et cribellentur et cum uino redolente conficia
tur ex quibus informentur trocisci et siccentur in umbra. Confectio tiri
ace pullo autem cum parum de tiriaca illico ponatur et conseruabitur in
lesus a scamonea ad bibendum ei tribuatur. Cum postquam uenenum flu
ere cepit tiriaca tribuatur ad auellane magnitudinem et restringet
uenenum. patienti quoque uomitum multum et uehementem fieri facit. de maio
ribus ibidem utilitatibus est quam animosis impiis et auellanis puritie
infectis. quibus data datur in lesos confluat et que lepre confert
ad multa preterea alia remedium affert exceptis istis. De puncturis scorpionum

De his que scorpionum confert punctis est bile uini aut cuiuscumque
aut uino ex radicibus colloquintidarum siccis aut pondus uini aut
ex medicine dosa cum .ʒ. v. uini aut locum qui est super punctum stri
gere et ex oleo debet et aqua calida embrocari et cum sabuano in quo
est castor et eufor. b. confricata fuerint iniungere atque cum eo locum for
titer fricare. Tiriaca qualiter punctis scorpionum proficit. Recipe
radic. cortic. cappar. assinthii h. narum aristol. gentiane .pil. equalis
dosis h. ipotu .ʒ. iii. sit. Et est congrua tiriaca diatesar. que punctis
scorpionum et aliorum reptilium et perniciosis uenenis confert et magne
tiriace bonitate uiana existit. Recipe aristol. bacarum lauri. par.
equales h cum melle confita in uasis reponatur et ex hac medicina cum
necesse fuerit in potu ab uno aureo usque ad duos ex eo. cum .ʒ. i. uini.
ueteris sumatur. Tiriaca que scorpionum punctis uehementer auxiliatur.
Recipe gentiane ... costi aristo. castor. rute mitasti sicci pi
retri. croci. nigelle assafetide. par. equales. conficiatur cum melle despumato et ex ea ad
nucis magnitudinem cum uino. si ex predictis medicinis nulla habuerit. uinum
uetus et allia ad comedendum tribue et ex eis loco emplastrum supponere
lacuique ad ignem continue calefaciat et cum medicinis calidis que hic ponuntur
Cum autem tiriacam dederis et dolor sedatus fuerit si febris superuenerit se
quenti die summo mane ... flebotomia. et aqua ordei et cibaria ... hu
tatis ei tribue. ne ipsi cautela eger ... acuta incurrant. studeas
preterea assumendos aliquam ... que uocatur ... non scorpionum multi
tudo aut ... habet in libro. De puncturis paruorum scorpionum

Hii sunt scorpiones parui ualde caudas post se trahentes et sunt chi
... tiriaca optimum inuenerunt que ... dicitur tiriaca. cuius hec
descriptio tyriaca ... Recipe cortic. radic. cappar. radic. coloqin
tide assinthii ... aristol. ro. bdelii que uocatur ligna caldorum ...
troyimel. siluris sicce ... bene puluerizatis .ʒ. ii. tribuatur.
Illo preterea quo medici utuntur ... eius cum est ... patiet
est dentur troyimel. siluris quantum in manu una teneri potest tribuatur
et que poma acetosa datur ad comedendum et que sanich pomorum cum aqua
frigida donatur ... ulcer. quod si ... et superuenerit calor aqua ordei ad
potandum ... cum aqua ordei et citrolorum ac cucurbitarum et lac aceto
sum ei tribue. In loco quoque punctionis uentosa ponatur et illico fugat. lo
preterea comburatur et medicine calidissime desuper ponantur. Negligentia
... puncturam ... que est ... hinc non est. eger
... namque punctis ... fortis non accidit dolor post unum aut duos
dies pessima consequitur accidentia. lingua autem fit ut asperitatibus plena
accidit et si sanguinis mictura et sincopis et cordis tremor. Ra

aut uenenum qui est punctus strictus fiat inunctio ex suco fide
et baume et oleo ... ei ... flat. Cum si forte intulit
angustiam sucus malorum acetosorum et granatorum acetosorum et olim
aqua ordei et lac ... tribuatur. Si uero infirmum san.
minge contingat ipsum ... flat. ... adhuc nomans ipo
tu aliquid tribue ... pinguium pullorum cum potare facias
lingua quoque si que asperitatibus plena fuerit uena que est sub ipsa incida
et gargarismum de suco ... et ... ac. ei flat. Tremor cordis
a uehementi accidit sanich ... et lac acetosum cum ... trociscis
... patienti donetur. Istis enim medicinis et his similibus utuntur
medici cum morsum ... curare uolunt. Tiriaca tamen ex certu
alis non ... fama que ... uulgo est ... quod pu
turis scorpionum proficiat. Tiriaca que morsibus ... ogitu
ir. Recipe troyimel. siluris sicce. fol. malorum acetosorum. coriandri sic
ci omnium pari. equalis. bibatur ex ea quantum ... capi potest. Quod
si contigerit in loco morsus accidit cum medicine acuto ... et ea
... ex bolo armeni. cum forti aceto epithimetur et
cum aliis medicinis que in cura pessimorum ulcerum et corrodentium
nominauimus sanetur. De morsibus ruptele et tutu ac aranee

Rubtela est animal paruum araneo assimilatum qui uocatur phipher
muscas uenari solet. Si ipsa uero magnum araneo longos habens
pedes assimilatur. Rubtele autem multe sunt species quibus egiptia
ca ... Ex his est sunt quedam que parum nocent. Ex morsu
autem ... ei que est rubea sequitur ista fortis dolor et prurit qui uelo
citer sedatur et ex morsu eius que ... apparet accidentia ista se
quuntur fortis dolor et in corpore frigus et tremor. Ex albe autem ru
ptele morsu. paruus dolor et prurit et uentris constipatio accidit ...
ex morsu eius que sunt ... lucentes habet lineas et uocatur stella
... paruus dolor et prurit stupor et corporis relaxatio consequuntur
ex morsu eius que est citrina super se uillas habens accidit dolor uehe
mentissimus et tremor ac sudor et uentris inflatio et fortasse ...
morsando. Omnium uero cura communis est ut patientes in aqua calida tam
diu stare permittantur donec ab eis dolor remoueatur nam cum in ea
per horam unam sederint quiescunt cum autem exierint dolor reuertitur.
Cum ergo dolorem postquam ... exierit sedari conspexeris locum ex aqua
in qua multum sal resolutum fuerit line. corpus quoque eorum calefac. eos
quoque eadem die balneum ingredi fac. et eos sudare fac. et diebus post
ea aliquo loco emplastrum ex cinere qui fit de ligno ficus et calce
cali et aqua confectis suppone. patienti quoque quantitatem .ʒ. ii. nigel
le tribue. Alia que morsui ruptele est probatum. Recipe nigelle .ʒ.
x. dauci cimini ana .ʒ. v. semis ... gallarum ... amborum
ana .ʒ. iii. spice inde bacarum lauri aristol. ro. ... cin
namomi gentiane ... apii omnium ana .ʒ. ii. con
ficiatur cum melle despumato et ex ea ad nucis magnitudinem cum uino ueteri ad
hec preterea confert ut medicina scorpionum detur. Araneorum quidam
sunt ex quorum morsu adeo seua consequuntur accidentia ut extremitates
infirmentur et cutis ... et ... erigatur et tendatur et uenter a
uento impleatur. Isti uero ruta sicca et cepe cum uino dari debent
et ut in balneo sudent est laborandum. Vinum quoque parum illa die sed
paulatim in potu est tribuendum. De puncturis uesparum et apium

Hiis confert locum ex aceto et luto uehementer linire et formicarum
pannumque aceto infusum et sic ... infusum desuper pone ...
... quoque preterea emplastrum ex lenticula et sanguine et aceto ... sup
posita et aqua niuis eo ... desuper funde donec reddatur stupidum
membrum auxiliatur. post hec autem locus ex ... et aqua ro. liniatur ... non
semel sed multotiens fieri debet panni quoque in aqua ro. infusi ...

Apostolicon sic fit accipe apium rusus ... usque ... papaui nigri
fungum quod inuenitur ad pedem olmi. contunde aliquantulum simul et dimitte
per aliquot dies donec marcescant post succum collige et reserua. Item
de succo ... usque in ... fit.

desuper sunt ponendi et glacie anno ad est in medicina de aqua et sunt nive multum tamen in potu sumatur. Deinde sanentur qui post hec cum foliis basilicon ac muscis est fricando. Cum fortior sit eorum calor quam est unde desiccato in ... et psillium in potu sumatur. Eis preterea multum ex tritol et endivie et lactucis edatur et aqua et acetum et sic ut ... acetositatis cum succo granatorum et psillio bibitur. Loco quoque morsus multotiens sumatur cum eis conterunt ut cataplasma portulaca aut solatrum aut sempervivum et similia supponantur. Adde unde ut coriandrum fieri et pulverizati quantum tenet in manu capi potest cum ... et aqua sumatur ad potandum tribuatur et ut loco ex foliis ... fricetur.

Contra morsus stellionis et lacerte.

Cum hec animalia aliquando mordent dentes in loco morsus dimittunt ... Deinde dentes illi eleventur, hic vero quod exire faciunt est ut loco cum oleo et ... fricetur. Deinde egrediatur deinde cum cinere et oleo commixto emplastrum loco supponatur. Cum sic de preservatione loci ... est fugiendo. Sunt infirmi magis animalia ... tiriaca ad complendum morsus sanitatem ei tribuatur. **De hiis que venenosa animalia et serpentes fugiunt.**

Cancri et furones ac pavones ... sunt grues et aquatica volatilia et similia quorum natura est venenosa capere. Alia in curtibus sunt nutrienda et tenenda in locis valde timorosis et praedicalendi ... Cum et furones ac mangusti meliores quam potest hic tenendi est. Lapis quoque valde luminosus longe a lecto remotus ibi est ponendus ... qui sunt homines qui ... dormiunt super lectos iacentes qui ... et lapis ... vocibus tamen mediocriter ... egredientibus. Venenosa quoque animalia a deo ... Cornus autem quo ... serpentes expellit et ut cornibus cum cornibus ... ac ungula capre et sulfure cum capillis hominis suffumiget. Habeat quoque si in serpentium foraminibus mittatur et si domus cum galbano suffumigata fuerit serpentes fugiet. Domus etiam si ex aqua in qua sal armoniacum fuerit dissolutum ... serpens nullo modo ei appropinquabit et sic de ac aqua ... fundatur foraminibus moriuntur. Ficus etiam silvestres ... in hac tenuit deinde dissolvatur et postea ... serpentes movet. Domus preterea si ex pice ... cum castello suffumigata fuerit fugabuntur serpentes. Sulfur etiam fugiunt si ex sampino fiat suffumigo. Ex pennis quoque evallitum inunctis et ipsorum foraminibus missis expelluntur. Locus inde si ex abrotano stratus fuerit fugiet ab eo serpens. Ideoque si in orto ex eo multum fuerit fugiunt ab eo. Fumus quoque qui fit de lignis granatorum expellit serpentes et venenosa animalia plurima. Sinapi inde trita et in ipsorum pulvis foraminibus positum serpentes. Dicitur etiam quod si ... intueatur smaragdum more ... oculi eliquantur et fluunt a capite. Si autem scorpiones multi capiuntur et ex eis domus fumigetur omnes alii fugient. Domus preterea si cum sulfure et ungula asini vel caballi et galbano suffumigata fuerit fugabuntur. Olim quoque eorum foraminibus si fusum fuerit non tamen ulterius exibunt immo fugient. Formice preterea comedunt scorpiones et est eos qui ... Asa quoque si in aqua dissolvatur et circa locum ... non ibi ... et si ... inunctum evallitum. Aut ex asa ... et ipsorum foramina ... ungendo circumdent non exibunt tamen ulterius. Quam autem herba que vocatur ... si in lecto posita fuerit ... pulices et ... ita ... non se movere possunt immo facile capiuntur. Domus quoque si ex aqua in qua absinthium et coloquintida et nigella cocta fuerit irrigata fuerit inficiunt. Quidam quoque dicunt quod si in medio domus fiat fo-

vea in qua porcorum sanguis fundatur omnes ... congregabuntur. Domus etiam si ex aqua ... cocta fuerit irroretur pulices omnino destruentur. Aqua similiter in qua ruta coquitur aut oleandri eos interficit. Cimices quoque atque scarabei ex fumo pulee et ex fumo ... nascuntur et aqua mare ex suo agerii et nigelle fugiuntur et si facies ex ... suffumiget ... modeat non multum tamen inferunt nocumentum. Sacia quoque cum oleo inuncta et in lectum posita ad hoc valet. Quidam preterea dicunt ex foliis dulcibus scarabeos fugare. Conculcans quoque aqua in qua nigella cocta ... interficit. Et arsenici citrini odor et suffumigo cum olibano eos necat. Mures autem interficiunt si ex ... argenti et squama ferri et ... metallina et ex ello ... accepto et cum farina simul ... et ipsos comedentes et sumunt eos omnino. Et si domus cum agreco suffumigata fuerit fugiunt. Quidam etiam ... quod si unus ex muribus castretur et dimittatur omnes alios interficiet mures et sumet eos omnino. Et quod si unus ex muribus capiatur et subtili corda in medio domus ligetur alii ab eo fugient ne ... egredientes foraminibus. Dicunt etiam si quis unum cepit murem et eius excoriaverit faciem et dimiserit cum omnes alii fugabuntur. Formice inde fugantur ex allicium et sulfure et ... et si ... in eorum foraminibus aliquid mittitur moriuntur. Et si ex eo circa foramen ... ma fiat non exibunt. De bellonibus autem dicunt quod leo ... gallum album et per murem fugit et ad ... non approximat loco ubi est squilla. Dicunt quoque quod leopardus ... per arborem quecumque ... fundum. Cani autem silvestres et talac, id est fere silvestres ... ex succo rute et amygdalarum amararum fugiunt. Cepe quoque que vocantur squilla et elleborus porcos et canes atque leones necnon ... id est vulpibus plurimas interficiunt. Herba etiam que leopardum strangulat vocatur et cito interficiet leopardum. **De morsibus**

hominum et bellarum et furonum.

Horum morsus sicut ... quorum morsibus confert cepis et sale ac melle per diem unam et noctem supponere. Deinde cum unguento nigro curetur quod fit ex cera et sepo et pice et galbano. Hoc est unguentum plus omnibus aliis unguentis morsibus et perforationibus quam ex unguentis animalium confert atque omnibus vulneribus cum quibus accidit ... a sepimo magis auxiliatur. Est et utile ut morsus canis et hominis ... cum isto curetur unguento. **Morsibus** vero leonis et leopardi et pantere ... ad ... diebus loca cum aceto et sale lavanda et ad ultimum cum isto unguento medicanda. **De morsibus canis rabiosi.**

Notandum quod hic canis morsus ... vehementissime magnum ... inde ... quibus hic canis dignoscitur ... ab eo fugiat ac cito interficiatur. Dicemus inde quod canis iste plerumque ... in diebus ... et ... in yeme. Qui postquam ... bibere aquam quoque si fundatur ab ea fugit atque quando moritur cum aqua intuitus fuerit. Hos quando ... aperit et linguam foras extrahit ... ex ore spuma fluit et ex naribus ... Oculi preterea eius rubent ut sanguis. Caput quoque suum ad terram inclinat et caudam relaxat et ... dimittit ... ut ebrius vacillat ... et ad omnes vadit quos videt et eos vult mordere. Dominos suos non agnoscit. Alii inde canes ab eo fugiunt. Ipse quoque non latrat nec ... et cum latrare ... vox ... audiri. Signa cum ... fuerint ut aliquod ... eius mors ... est et ab eo fugiendum. Ille vero quem canis iste mordet non existimat ... in ipso morsu multum ledatur. Et mala accidentia parum ... postea eveniunt. Ex aqua namque timet nec eam bibit immo eam videns tremit et ... et fortasse ... ac moritur. Ex ... re-humidi et ... et fugit ab ea donec sic moritur

Ipse quidem incurrit rabiem et stringendo dentes homines et mordet ex cuius morsu accidit quod ex canis rabiosi morsu evenire solet. Cura igitur canis qui homines momordit cognita et quod ... ad istorum signorum sic precipis cito sucture et ventosas morsui superpone diutissime ac multum sugat. scarificet quia ac sanguis extrahat multitudo deinde super locum morsus medicina que ipsum dilatet et consolidari prohibeat pone ut sunt ficus et cepe atque cepe cum butiro confecte. Unguentum quoque quod locum ulceratum est adhibendum quod fit ex liquore anacardi et pice sicut est in suo capitulo notatum. Si autem ipse cuius morsus fuit locum obviatus multum confert. Ventosas tamen et combustiones usque ad tres dies tantum curare debes. post quam vero tres dies transierit egrum non stringes quia iam venenum totum per corpus diffusum est. Sed vulnus nullo modo consolidari permittas per unctus ita exemplum exercitat butiro quo corpus quod dixi super partis deinde redi ad curandum per triginta ante quam aquam timere incipiat post quam aquam timere incipit evadere non poterit. Horum vero quidam sunt qui postquam eodem anno aquam timent et sunt aliqui qui post duas ebdomadas alii qui post .xl. dies timent. quidam et reperiuntur quidam qui non nisi per sex menses aut annum unum timent et isti quos sunt habentes complexiones humidissimas. Imprimis itaque cure eorum ventrem cum pillulis et medicinis notatis in capitulo de mania solvere incipe. eo quod eodem cibariorum et balnea regimine conserva. lac caprae vinum cum aqua multum temperatum etc ad bibendum tribue et stando ut corporis ingrossitie augmentet prout capitulo de mania dictum fuerit dietam quoque cum carne et consimilibus et mille et vino applica eis insuper fecere ut multum dormiat et lectum et quiescat ad ultimum regimine melia habitum eos conserva. Medicamen quoque .4. eis ad bibendum tribue. descriptio medicaminis .6. Cancros fluviales sume totta positos in furno donec tantum comburatur et nec multum teratur caue. de quibus postquam trivis partes .x. et oliba ni partem .i. accipe et quam fuit tere deinde recondere et cum opus fuerit egro cotidie .ʒ. .ii. mane et alias duas cum nocte aqua sit in his diebus quibus non das medicinam ventris solutivam ad bibendum sed multis diebus facere debes. Galienus namque refert se numquam vidisse aliquem a canis rabiosa morsum qui aquam timeat postquam ex hac medicine ad curatum fuit. postquam autem eger aquam timere fuit nunquam liberatur. In tempore quidam fuit sed puer habitam Ipsum itaque in loco tuo statue et ingenia quibus in hoc cum longas invenis est bibenda per est locum occultum ne eam videre possit aquam. in eius capite ipsi ac totum corpus quousque infunde. Deinde in aqua decoctionis et olim ro. ac. sed psillium et portulace et filium per clistere in loco iussi vidi ut ei sic citatis ad mitiget. Vidi quoque in hospitali quendam quem canis momorderat rabiosus. huius quoque in nocte latitabat et undique ab aqua quod eidem dabat non timebat uno eam petebat et ex ipsum fieri conquerebatur. Cum autem aquam ei darem ipsum abominabatur et dicebat quod sordes in ea erant. et cum quererem quod sordes in ipsa essent dicebat intestina canum et catellorum in ea esse et rogabat nos ut aliam ei aquam darem. Cumque aliam afferrem aquam ei dicebat ut prius et rogabat nobis et ut ... ac rogabat et aiunt nos per deum ut aquam mundam et bonam ei darem. Medici quoque sunt unum dixerunt quod si canis aliquem momorderit et ignoratur utrum sit rabiosus an non accipe frustrum unum panis et tinguat in sanguine qui exiit ex morsu et cani detur canique si comederit sanus canis qui eum momordit rabiosus non fuisse. Quod si non comederit canis procul dubio rabiosus fuit aut ex nucibus ... ex

plum. loco suppositum per noctem una dimittatur. nam si canis rabiosus fuerit non eum comedet aut si comederit in mane morietur. Ista igitur signa cum apparuerit cum medicamine quod notavimus vulnus illico erit applicandum. Si autem apparuerit vulnus tamen erit claudendum. De his quibus napelli datur.

His cum napelli datur lingua inturgescit et caligat. deinde sincopis cum frequenter ... cum sic apparet et oculi foras prominent multotiens igitur vomere cogendus est postquam cotidie sufficit aqua in qua semen apii coctum fuit cum butiro vaccino uncti post quam autem multis vomuerit ... ex glandibus ... ʒ .iiij. cum pondere ʒ .s. electum muscatum cum serta par. ʒ .i. de vino bono fuit amixta detur. De his vero quod ad hoc multum valet fuit butiro vaccinum et lapis qui vocatur bezahar citrinus vel rubeus purus et post tiriaca diaplis et mitridatum ... ita ut sumat ex his .4. modo habetur et cito sucare ad ... potu dari et bibendo. Quod si istarum nulla habetur sed quod dixerim in multis fiat in eis. Una preterea secundum antiquos dicere quod in corpus talis quod napellum oportet ut bezahar napellum namque venenum forte est unde ex eo pauca evadere possunt. De his quibus

His cum datum fuerit sanguinem ... ipsi lingua denigratur plumaque pilos cum emittant. Hic igitur talis est curandus. pondus unius auri ... cum ʒ .i. aq ro. est ei tribuendum et post quam emplastrum cum canfora et aqua ro. tantum est superponendum de aruch de [illegible] de ordeo cum multa aqua ... et ... [illegible] ... bo autem ei ... acetosa multiplicanda sunt lac et [illegible] ... acetosum et aqua solatri succus ordei in potu sunt danda. De his quibus fel leopardi in potu datum fuit.

His cum leopardi fel datur colam virides subito vomit et in suo habet saporem aloes sentiunt. Singultus et dolor eius flatum ... sed tunc sentiet ... ei cutium ... hunc igitur de ... medicine dandum est quod sic fit. Recipe boli ar. ... lauri ... an. partem .i. ... galgal partem .4. fol. rute. nitre ... bo an. partem .s. conficiatur cum melle et detur de ea ... magnitudine ... dum vomit cum tenuit de hac medicine ei detur. Cum itaque patiens ... hec olere ... fuerit et sedit ... est calida. Quod si per tres horas dies ... vixerit patiens est evadere. curandus tunc erit cum medicine colice passionis. De his quibus fel viperae datum fuerit.

His est cum hoc datum fuerit vix evadere potest nisi itinus divina eis ... auxiliata fuerint. Sed tamen est quod ad hoc valeat ipsi est tiriaca diaplis et mitridatum si tamen ei cito sucant. De his preterea quod ad hoc magis confert est bezahar si inveniri potest. Si non inveniri fuit butirum calefactum ... ad bibendum detur. aut eger cum eo vomere cogatur et si sincopis ei frequenter accidit in ipsi hora ... vis ... pullorum ... cum parva quantitate ... muscati et musci ipsi. De his quibus summitas caude ... in potu data fuit

His cum caude ... summitates date fuerint multotiens vomere cum butiro ... mille tepefacto et aqua ro. est cogendus atque exeundum multotiens et ... de ... avellane ... et bezahar sumat et ex omnibus istis simul ... ad avellane magnitudinem cotidie quater in die detur. De his quibus sudor bestie in potu datus fuit

Cuius cum ex hoc ad in potu datum fuit ... facies et undique fit ... quod ipsum invadit et ex ei ... sudor multus fetidus decurrit ... igitur vomere fac multotiens cum aqua mellis deinde rob ... musto et oleo ro. sepe fiat ... cum ... pondus ʒ .s. ... cum aqua mellis ... ac de tiriaca ... sigillate detur. De his quibus cantarides et ... data fuerint

Cui autem ista in potu data fuerint, femoris dolor et punctio et torsio et urine ardor et dolor invadunt. Sanguinem quoque cum vehementi dolore mingit, eique urine exitus quoniam includitur. Demum egreditur cum sanguine et modicum et ardore vehementi. Virga quoque et femora, et ea que sunt inter ea, circumcirca apparent. Omnes preterea conjunctionis ardor et inflatio fortis et febris ei accidunt, eique turbatur intellectus. Propter quod ut vomitum cum aqua calida et oleo sisamino et aqua in qua ficus cocte fuerint multotiens provocetur. Deinde lactis multitudo mitis mulieribus ei ad bibendum tribuatur et psillium in vitello cum iuleb aut sirupo portulace ei tribuatur. De butiro quoque recenti multum comedat et clistere cum aqua ordei et malvavisci et altee omnino fugere quoque mitiatur per siringam oleo iv. eique in potu detur ius de pullis pinguibus et oleo amigdalarum et intiba sedent et ficus comedat et aqua in qua cocte fuerint ficus cum sirupo viol. bibat. Lac quoque frequenter bibat quamdiu sensit puncturas et in etheras. Cum si in femore magnam sensit gravedinem, que si est diu, ex quo flatus non fiunt, ex basilica flomentum vena. Cordis vero dixerunt urgere esse mictendum non per trajectorium sed per istum qui sumant parve rose ubi semen existit simile et postquam flores ablati sunt et sit semen ex eorum petia prefatam inferius huius est mittendum. **De his quibus in potu datum fuit opium.**

Cui vero .3. .ii. et quod ultra est sumere necesse infertur: ipsum vero bibenti accidunt alienatio et sublet et mel color plurimque multum sentitur pruritus. Ipsius quoque hore odor sentitur opii ac toto corpore confiat, quoniam opii odor per … capit. Oculi et quoniam profundunt et lingua retinetur. … Unguium quoque color fit fuscus et sudor frigidus ab eo … emanat ad ultimum quoque cum opprimat morti spasmatur. Hoc vero eorum signum magnum ipsum est sibi ... et odor opii a corpore procedens. Inde ergo curare incipe vomitum cum ydromelle et aneto et sale indi sicut dixi. Deinde clisteri in exemplo colice passionis nominato clisterizetur. Vinum quoque vetus quoque purum in quo cuminum pulverizatum fuit positum ad potandum ei frequenter tribuatur et ... castoreum purget et ipsi caput embrocatum calefiat. Ipse dormire prohibetur. Cum hoc tiriaca avellane usque ad nucis magnitudinem sed quod accentia fortior ut debilia fuerint ter in die detur. Tiriaca valens cum in potu data fuit. .3. castoreum ... piperis ... iunipri omnium partes equales conficiantur cum melle apum cum detur sagittica accipere dandum. Preterea dabis nuces et allia ex quibus pulmentum fiat cum butiro crudo conditum. Vinum quoque forte et purum in quo positum sit cinamomum tribues. Corpore inde ei totum ex oleo costino et liliaceo tunges calefactis. Sepe castoreum bibere dabis. Si pruritus magnus fuerit cum aqua calida mitte adhuc quoque valde confert acetum calidissimum et acerrimum. **De his quibus in potu datum fuit iusquiamum nigrum.**

Cui hoc datum fuit accidit visus obfuscatio et singultus et extremitatum frigus et allices. His ergo agendum est vomitum. Deinde ex his que diximus clistirizandum. Postea vinum forte singulis horis est tribuendum et tiriaca ... que sit contra opium multotiens est ei dandum. Cum mirra .3. i. piperis cum .3. i. vinum data confert. **De his quibus mandragora data fuerit.**

Cui istud datum fuit in primis ex potu ei accidit vertigo deinde inebriatio et oculi ei rubei fiunt, postremo sublet fortis ac incens ipsi ei accidit. His ergo agendum est vomitum et clistere gelidus eique capiti ex rodinum superponendum est acetum acrium in quo aloes et absinthium posita fuerit in potu tribuatur. Postquam vero color et faciei rubor quievit et sublet remansit detur ei ad bibendum tiriaca contra opium cum vino ea quoque omnia que in exemplo de opio dixi ei adhibeantur.

Hic cum dictis mulieribus cum .3. .iii. **De his quibus cantarides date fuerint.**

Ad .iiii. datum fuit tantum fortiter inebriatur. Si autem ex eis similiter data fuit quantitas mortem infert. His ergo eiste curandus est medicus quibus ille qui mandragoram sumpsit. Vero tamen oportet ut butirum calefactum bibat coctum aut crudum eique extremitates in aqua calida sint mictende et ut vomat multotiens est laborandum. Deinde cum his que dixi est curandus. **De his quibus iusquiamum album datum fuit.**

Cui istud in potu datum fuit fortis ebrietas et membrorum relaxatio accidunt. Spuma quoque ab ei hore defluit, oculi rubent. Hinc ergo vomitum cum ydromelle et aqua in qua ficus et baume cocti fuerint in primis est faciendum. Deinde lac recens multum multotiens est ei tribuendum et si hoc sublet fecerit quiescendo. Sicut in ex medicis opii curandus erit. **De his quibus coriandrum datum fuit in potu.**

Cui ex isto per quantitatem .l. 5 datum fuit succus coriandri datus fuit ... aut ex ipso recenti multum comedit fortis vertigo et mollis titillatio et sublet accidit. Preterea in toto ei corpore coriandri odor sentitur ei vox fit raucata. In primis ergo ut evomat est laborandum. Deinde vitelli molles cum pipere et sale sunt dandi. Ius et de gallinis pinguibus est tribuendum sed cum acceptis vinum forte et clarum paulatim in potu est dandum. Quod si hoc non sufficerit vinum cum cinamomo aut pipere ei detur. **De his quibus succus foliorum psillii datus fuit.**

Cum psillium terit et de succo ei multum bibit angustia extremorum ac anelitus angustia et virtutis ac pulsus casus et sincopis accidit. His quoque qui ipsum bibit plurimque moritur. Huic ergo succurrendum est ut evomat cum ydromelle calido et aneto et baume et sale inde est laborandum. Deinde ovorum vitelli molles cum sale et pipere sunt dandi. Aliquando est dari tribuendi et vinum purum et forte in potu dandum. **De fungis et tuberibus periculosis.**

Horum quidam species male reputantur et precipue fungorum albus ergo omnino cavendum est non in locis collectis fuerit nectis. Isti namque fere nocumentum non inferunt. Ex eis et si sint boni non multum est comedendum. Ab illis autem in quibus est nigredo et viriditas aut color pavonis a quibus malus procedit, aut qui inter venenosorum animalium foramina nascuntur et ut bonum sit an malum ignoratur aut inter arbores pessimas qualitates habentes assume conveniunt. Ex multorum preterea comestione fungorum licet sint boni accidunt sinatia et colica. Extra alia autem cum comedunt anelitus angustia et sincopis et sudor frigidus quoniam et subito inficiunt. Cum ergo accidit oportet ut patienti aluminis cum sale quoque in pane positum aut sale indo illico in potu detur aut succus rafani cum bauxie tribuatur aut sirupus acetosus ex mille foliis cum pauco baurace donetur aut lignum ficus comburatur et ei cum aqua mictatur deinde colletur ex qua detur ad postquam vomitus cum ydromelle provocatus fuerit cum electuario diaton piperon et diacimini et similia dandum sunt. Vinum quoque vetus et forte paulatim est fundendum. **De lacte et sanguine intro coagulatis.**

Lac recens multum cum bibitur multotiens intro coagulari solet et precipue si spissitudo et grossities in eo fuerit ex qua coagulatum fuerit intus. Sincopis et sudor frigidus et rigor accidunt plurimque et interficit non succurritur. Ex his quoque que ad hoc valent est ut succurritur et detur de coagulo leporis pondus .3. i. cum fortissimo aceto .3. i. aut detur crassula ad ... magne aut detur ei de lacte ficus .3. i. cum pauco nasturtio et aqua calida bibitur aut succus mentastri ei tribuatur. Sirupus acetosus cum mille foliis quoque multum autem sit detur. Preterea autem lac vomitu a egone expulsum fuerit detur ei ydromel in aqua in qua ... apium coctum fuit ad bibendum. Aqua calida multotiens est danda. In istis preterea accidentibus plurimum quod sanguine intus congelari. Cordis cum istis curis mediandum erit. Sed si sanguis in vesica congelatus fuerit ex medicinis quibus lapis frangitur curandum erit. **De assatis suffocatis.**

Si quis assatur et mox cum removetur suffocatur multis obvolutoribus

ang. p hora expuer. nap'e ei exire pibentib; inuoluat si
omestu fuit puerny ex ipi omestice fluxus uentris 7 uo
mitus 7 acetina colice passiois 7 nausia oseqt plz q; infi
cit. Inq qm p una die aut duas in desit. d in h totu p
se remouet. Cu g ex omestice assatan ttina 7 uitigo acci
derit succurre cito 7 fac eu mitis ineb; uomere. 7 postq pu
gabeis dat ei uina c eis hos uinu bn odorifer cu suco citoni
oru 7 maloz. qd si uolt q; flux mult uentris accidit ex
medicine colice passiois ipm cura. Ex omestione piscium fetor.
Cum pisces assant 7 infiniti in loco steterit humoroso 7 sequen
ti die omesti fuit seua acetina q ex maloz fungoz omesti
one euenire solet accidit. his g cu talia eueniunt uome
exgendo. d in pip e ei dandu 7 ad ultimu exime qui fungos
pniciosos sumserit e curandus. Ex omestione lactis corrupti
Quandoq; lac in mala qitit q litate 7 acetositate i qua sepius
mutari solet ac putrefois 7 malignitate tu tramutat ex eu que
omestice colici fortis accit passio. Siqui' at ex omestioe lac
tis malu bntis odore nausia 7 uitigo ac oris stoi opssio
inuaserit cu ydromelle uoit illico puocet. d in uinu pur
cu diaton pipron tribuat. stoq; cu olo. dnercion ebroct.
Siquis ex istis nucleis multa corrupt fuit Dnucleis manifeste
oio malus erit. ut st nuces 7 nux indica ex filia 7 olis male
ficiat oli dignus cherucha 7 dquisonul 7 psicas oia h ma ledolentib;
la sut penit eq mare sigs ex eis multu omedit. Cu si ei
uites cure egit. uoit puocare medicet. d in uue acbe tob
7 maloz matianoz 7 ribes 7 filiu ipotu tribuat cibaris le
nib; 7 appetitu irritatib; nutriatur. d his qb; uine la calles
Si eu hi uine date fuerit mollificatio coz ac coloris tenebro fluuu alepta fuiit
sitas 7 spmatis egressio eis accidunt. q. si uictoss et res ex
pili accidat te patiebes multoties uome exgendi sut don mu
dificent. 7 post uomitu 7 uetris fluxu balneu ingdiat inq
tantu fiat mora ut bn insudore coz resolui psit. d in ela
diacitima mai 7 dialacca det. q. si in illo pdicit ex ad
corruptoz oploris ex eis q in suo caplo scripta sut curetur.
Cum h ipotu datu fuit stoi dhis qb; lep marinu datu fit.
gitus to 7 uentris solo ac urie ostritio 7 anelit angtia
7 asma 7 sanguis sputu 7 fetes 7 sudor multus accit uomitus
q n cito morte poccupat fuit incidet intris si n opeteti
me ei succurrit 7 sin lac uinu d myrta aut uinu pq multo
ties datu fuerit an tu isto dari queat. L. castoz suci 7 mal
uausti indis sol' sucu ipotu sumat. Indie at so ptq ac
cetina queuerit pill. ex stam. 7 ello nig 7 agarie. suci liqr
drag equlib; ptib; ofte det pond. z. i. cu uleb. si at illo
pduxit adtisi ac asma supuenit eaz cura ex suo sumat
caplo. pu tu flomet 7 ex me apu ipulmoe pectetu cu
retur. dhis qb; malu datu fuerit castoreum.
Siqui ex malo casto multu omedit 7 expessio huore ma
la sumsit aile frenesis acetina icurrent 7 fortasse cito mo
rient. postq g uoit puocat fuit sucu acetose hre aut ace
tu uini aut lac acetosu; uaccinu aut maloz acetosoz sucu
sumere debet. e naq; acetosoz pomoz suci petas ex qb;
castor datu fuit ofrerendi lac 7 asininu adide ualet. d his
Accidit ex h inguete 7 sto qb; gumi uitte datu fuerit.
intollabil' do odi q; foras egdiut 7 facies rubet 7 saite in
coz nascut. h g pus uome exgendo e d in lac 7 butira mil'
toties ipotu tribuedu aq. quaz ordi don acetina sedent

8

sume dz. d in gargari ex lacte. 7 olo. ro. si oueniens est. d his
Ex h bibitie acute accit egritudies qb; dat fuit anacardus
7 fortasse alguia segues accit exeo. In pnc g butyr acin
7 acidu 7 olin sisaminu don supio 7 modicaro siexeis ad
iuuete senrit 7 guttur sedent sunt danda pea u aqua
ordei 7 lac uaccinu acetosu; inpotu sumat 7 olin. iu. ol sa
ciat. Cap q; ex me que incipio algue segugi noiat epi
thet. g; silliu mucillino e uleb 7 suco ginnatoz ipotu su
mat ea q qb; osuat se pinfundida 7 huctida. Et hig at
que cu petate ineis existete g anacardum u; sut nuces
que ad hec ualde sut hutiles. dhis qb; dat fuit oleander
Cui petas e itficiendi asinos 7 domestica alia 7 ex silurib; q
pla 7 hides necumitutu u ipi affert remediu ut p uotu dac
til 7 fenugri apogma sumat. Semi q; angui casti ex petate
quitate q est ineo sun comestione au ipotu tbuat remediu
affert no solu hoib; s a aialib; manifeste g remouet necum
tu q fit oboleandro ex petate q e ineis. Ex comestioe aut ole
andri accit uitris inflato. Si aut illico p eiaustu uoit puo
cet suc hbaz mucillaginosaz dosis ut butiri crudi 7 cocti.
ad h sil' ofert. glistis cu ipi cu ydromelle 7 baurac peacu me
tecillib; 7 olei is sic quoz comede 7 mel ac succu 7 rob d musto
7 oia diutia 7 uetuosa auxiliat. ab aq u i qua nascit ois cau
enduc u ullo m est bibnda u aquaz multitudo cogreget. q
tm si ex necitate i munete sumda sit. reidulce u uleb 7 sitib;
miscenda erit. dhis q ledit ex omestioe squille.
Cum qs maxia squille qntitate supsit. fuit intestinis 7 uesic
epis ulcera. Cu g ex ea stupredo 7 incisio accit. o; ut lac
cu frustis ferri ingniti coctu det. psilius q desib; ad sorbnd.
e intendit cu intell' onoz 7 medicand ex reliqs me q in capi
tulo dcam ulcez intestinoz noiat. dhis qb; nocuit semi urtice
Qui hoc biberit semi fortasse inciuret actus q squilla sumib
accit sicura de e g ex coz curis 7 fortassis tussis ledens accidt
ex h un cura adhibei queit expitsana. cu mlep. 7 ex me tus
sim lenientib; dhis qb; nocuit pot aque fre.
Ex potu aque minus frie cu eap egressi e z d balneo aut p exa
tiu a ieiunio sit accepta. sentit acut forsitan iepe dolor ex
quo ad yplois multa 7 ydropisin puenit. Cu g q noiam
m accit uinu forte bibe dz 7 altis paliquot dies cibis absti
nere. bibndo quoz dz diuisa uina teptate. Sup ea aut epsin a
lin q in suo noiabim caplio est poned. dhis q sulsert gipsu i potu
Ex potu gipsi fortasse accit colica ualde fortis 7 strangula
to gutturis 7 oris siccitas s paucem. i; aqua mell' 7 ex mue
cillose dand sut. pi d in psilhi. z. iii. sem tria. a. cu uleb
tbuat 7 ex metu fuit pacies attended, e si accintia q pati
ebat sunt sedata eit nac p utile. Si no itq moued e. q
si difficilia 7 no ex eo ea fuit ex ais disistie medicet. dhis q sulserit
Ex eo secut urie 7 astercois retetio 7 lingue guttis. litargiru i potu.
7 cop apa. Et g dand apoza dattiloz 7 aneti 7 uitri 7 sileri
uoit puocat fuit itq fiat. Qui si uoit paucus fuit 7 astibam
fiat fortiora sem sic p diximi inpotu e tbuenda. Cu g mo
uentes opa sterc is de hec medicamine q sum dictui dau o
ueniet. R. seis. apii. absinthiu. p. e. det. ex eo, pond aur. ij.
c. z. i. uini. 7 z. apozatis apii 7 pq ura pucata fuit 7 urie
solot restituta erit sanitas. dhis q i potu sulsert argentu uiuu
Non qde ex uiuo ex argento uiuo cu sarinu l' 7 anies coz fusu fuit
aliqd mangnu seqt necumtu. u inuitere 7 intestis dolor.

fortis q. postq. egdz. sicut e 7 ppne fili qui sumsit
se ipi mouent. Sego q. sume q. hebi ipotu dedi ipi n
uidi ipm aliq. incurrere accns n q. dixi q. qd propter
h qd torqbit ouentre sepe ore mordebat manib; q;
suis trahebat. Quida tn antiqu dixerut q. ex eo ide
sequit q. acciit ex litargiro 7 q. pmes ex h eisde cum
d e medicis. Cura at mauri fund. scdm gnat necum
tn. ex tinctu uo ac sublimatu pnitiosu e qz ac nald
malu. Commu e ex h fortis inuentio do 7 punctio 7
sanguinolenta ego. Cumr g ydromel multotiens tri
buendo 7 ex eo cu bauric distincido don uent aliqtiens
euacuet. Medicam q; diffinitiue oferes ipotu dei
sic sic cocte 7 scdm lentu 7 mucillagies 7 sepu yri
nu clistices q; ex his silib; q. i capio d dissintia noiabim
flat. Ex eo at q. tanne fundz. do acit uehementis
sim 7 intlles ptunbo 7 spasm ac punctio cu grauedie
fortissima partis inq fusu e. Vz g qm h piut ad
pitez illa inclinare cap ac mltotiens aliciu rei imis
sus sup unu pede salire. Stimutatio q; cu codis
ei puenda e qpio ad inire tene debz. auri u olim
ualde cali q. tn tollenmi qat infundendu 7 alio loco
ei inungendu. patiens uo si ipz lat iacere debet. Ca
pud tn i pulmnari s; ulteri ipz teneat. fit 7 in diy
qm; d plurib qui cu mauri mictit 7 mouet ici cenitu
excet inuenit cu argto uiuo q. sibi adesit. Qz postq
assatus fuit atq; id q. d argto uiuo sibi adesat ab eo
fuit sepatu iterum erit inuctendo. q. e mltotiens fieri co
uenit 7 fortasse ex argeti uiui ingressu i aure n ma
lu sequit accns q. illico egdz. qm; uo morat uir et
puenit ex eo aliqd ad buciam auris 7 cadet ibi 7 pessima
ex eo puenint accntia. Qda naq; mi retulit medic
se uidisse quda epilia d in apoplexia icurrisse. Ex in
gressu at ej uncar acceptre accnt ea q. ex argto uiuo ex
tincto iungar deteriorz existit. q. ples dixer q. ex eo nemo i
euadit cui tn cuiu e ut argti uiui atq; arsenici. d his
Qui cerusa in potu sumit q. cerusa ipotu sumserit
lingua ei albescit cu 7 mltotiens accit singult 7 tussis
inbra q; ipi mollificat. ficuu apocima cu ydromelle cu
olo ei tribuat uoit q; puocet ad bibendu quo sinei assint
adbibendu cu ydromelle potus aun i. tribuat. Qz tn
diu stat don ura puocet h tu faciendu e postq. dsiam
quantu e quanti. z. i. bibitu cu ydromelle fuit. pq uo urina
pucata fuit sedabit accntia. Sua at uiui ostrictiua e pro
uecatiua tamen si q. in suo noiata sunt caplo. d his q. sumsert
Ex istis calce uiua l auripig eleuatu l' cutha 7 q. q. bis
punctio fortis 7 mala intestis ulcu accnt e g aq cala
cu uleb mltotiens dand don ab eis q. plin lauet de
in aq risi aut ordi aut silia q intestinorz ofert uulu b;
tribuat ex quib; clistericu fi. Cum at accit tussis no
cua ex reb; lenib; ei mediandu. d his q. b; nocuit sting
Accidit istis inuentio fortis do 7 i hore siccitas 7 inflatio 7
icarpe fortis do squib; lac cu aliqb; uehementi laxatiib; cu
ouenit d in butiro cocto 7 crudu ad bibendu tribua
don sincidia sedent. ap uo ex oriciadino cu rodosto
mate ifundendu e ofert eni eis. d his q. sumsert flore
Istis accidut fortis do 7 uomitus 7 intestis ulcera in eris ipotu
hore siccitas 7 excoriatio. hu g mediandi sut ut q.
arseniciam biberunt. d his q. sumser alcanu 7 alumi.
Ex his duob; tussis sicca ado nociua sequit pducit ad
tisi. lac g cu cucco 7 butiro crudo. patieti e dandu
hoc naq; oib; medicis magis e oueniens. d his qui sumse
Titimallus e hba hns lac calin q. cor rut ipotu titimallu
uicerunt sic scam 7 sebran 7 bresan 7 actio 7 leghiana.
laureola 7 silia. Ex istis e si multu bibat aufert uo
uei. Q si ex eis medicina sumat fit medicam ofertes
Eorz at nocumtu cois reuocet lac 7 butir crudu 7 cer
tuz h cu eorz fortitudine dbilitat 7 acto; his at dam
accntia que ex eis euenerut osequet sut curanda. Sut
eni qda ex eis qb; uehemens uentris flux 7 multus osequit et
sut alia ex qb; sanguis mictus puenit ac uolt sanguis
horz tn sanatio ex eis fieri oueit q. in capio deu dib; e
grauidinu singlarit posuim. d his q. biberut eleborz
Cum ex aliq istorz multa sumit quantitas albu comicem
fortis puocat uomitu 7 fortasse ex multitudine uoicaz
hu q. ad ysofagu trahunt cu subito egredi noluit sequit
suffocatio 7 fortasse puenit ex eis sincopis fortis 7 cu
uoit in puocat addit ex pderi sincopi ut aus 7 pulsus
sincopis q; sequit accit. 7 sudor sic q ue incipit at
q; si cito succurrat sequit mors. Ubi at fortasse sequit
ex eis sincopis 7 uoit longi tpis 7 multe quantitatis 7 cor
tamtio donec spasm puemat. Cui g pmu sinthoma accit
coleqntid 7 bauric clistigand eit. Et quida hu adin
fericaa iclinabunt. Ex si uoit cuit grauit 7 paulati cu
forti labore 7 uino aq tepida sequit e ibuenda 7 al
laborand ut ex ea multu sumat don uomit suauit p
uocetur. Cui at uomitus iterum danda eit q. te leuit puo
cabz uomitus 7 sep istius q; or sicet 7 nausia. pt h at
curab; ex medicis colice passiois. Ex si spasm supuenit
7 lac 7 butiri coctu sepe ad bibendu sit tribuendu. Cum
q; ac pect 7 cruri 7 core atq; brachia fricanda sut 7 ex
olo tepido inungenda. Dandu pterea multu aq admistione
hns ipotu sumdon. Qz si incepit spasm eg inse mulloaq
cale ponedu erit. ex olo tepido qd n sit cale ututis iungend.
7 ungendo ac fricando 7 mollificando dirigat opitio ac ner
uos inbri spasmati 7 ad ipz inbz sic in capio d spasmo no
minabimus. d his q. sumsert ipotu eleborz nigrum
Si quis ex olo nigro multu ipotu sumsit fortissimu uentris
icurret fluxu h g ututis dbilitati ouenit ex datio lactis 7 ex
initu pu. mag. siuz 7 q fistiae ei sup cap egri p longu tpe
ea q; q fuit ex rob fructuu acetosorz aduentis ostrictorz ca
da sunt. Ex h puenit flux uentris fortissim ei at actio
tepida e ex datione lactis ei q; q uentre ostringut danda si
Et spec e acus 7 mou uentre. d his q. sumsert euforbiu ipotu
cu inflatione 7 excoriatione cui ne cu butiro crudo 7 aceto de
bilitanda est. d in olin ro. dandu. Cuz at sinthoata leniora
fieri experit uitari fructu cu mira aq cectu cu uleb 7 cu
multa aq uinis ipotu tribuenda e. Eger q; in aq frigida sin
7 sorbeat ex aq ro. 7 frequit bibat sicut malorz granatorz
macianorz q. mugu hnt saporem. d his q. sumsert ipotu lau
Ex h sequit uomitus 7 uentris flux. E g h nocumti ututis
dbilitanda ex butiro 7 lacte iuncto 7 iulep ipotu frequent
datu fuit. postq. at uomitus diebz aliqt 7 uentris flux

ferri limia

reolaz

[illegible]

36

Serviauit sic. aceto. 7 endiuie siue tandi erit. Desiccatur scto nec.

Scamonea colaz. vu. uehement expellit. Inuiu tn q. eres cur d. seem pde. 3. 1. 7 eu ei timuerint necumtu 7 remouere uolumus te ipsi cu suco citoniu acetosi a mali gna. a cu aq ro. cu admixtu sit sumat tante quantitatis ex q pse afiei miscea debent ex q sico murta 7 malagata fiat fu stin uetitia subtilia 7 parua admodu tractos 7 siccent i umbra. Et fiat quati pondis fuit ang confectat 7 ex ea det ag'tu pater. 3. 1. usq ad. 3. 5. Collaquintida pulpi uehement expellit fla q si alie distantia patien aut q ea cito sol inciuere data fuit amrsanda est dragaganto eiusq quantitatis cu ipsa e in mortario utq miscebun terendo donec unita fuit 7 fiat ex eis trocisa subtiles 7 in umbra sic centur ex q b det ag'rta. 3. 1. ad. 5. Turbit expellit humiditates q st in hore stoi 7 intestis 7 n idiget emdaone n ut cresciet 7 i eligat ex eo q bonu e 7 fugit ex quo sumendu e a3. 1. usq ad. 11 [illegible] si moderate sit mieceo a3. 11. usq ad. 4. 7 cu qui sua rectifico cu olo amigdl dulc. q sit bonu inhcu sin us misceri qnenit. Agaric du sec expellit humores ex quo dz dari a3. 4. usq ad 11. n necesse e ipz emdare n q ex eo eligend e bonu. s. 7 rectus si quis tn ab eo cane uolunt cu sir acetosa ips confgat.

Aloes colaz. vu. expellit 7 humores de quo ab. 1. aur usq ad 4. e sumedu. Fig s i ano patiens ips n calor sit oploris ipz su me uolunt cu bdellio misceant ips. si cale fuit oploris dragagntu amiscebr ei. Cui misto a epis opilos patit cu masti ce 7 crocis misce aloe sumat. Si audis aceto colaqntidam acetoi quantitam n n emdatoi uirina censtur. Centaurea infus estu 7 emdatae his sibs inuenit ex ea tn pluse su mendu. Senbran et megerion calr sit quaz acum repm acetu cu meo effuse fiunt 7 ex eis misme siut. e e ex eis sumendu a3. 5. usq ad a3. 1. De titimall q3 q eis silantur sir fiat d lacte senbran n a diccem n q d scam diximus ipse e ut albi titimalli aq 7 colaz. vu. fortit expellut. Eu forbiu e calz expellit aq 7 spisses hu. ex quo sumedu est a sextu. 3. 1. ad ipi stia cui reprimat acuitas cu olo amig 7 dragagti confgatur. Abel sia adustu expellit q al fuit citri natia 7 nausia uehement gnat de quo a3. 4. ad una e su mendu pty fuit ex cotidianu. Elacteris aq 7 colaz rubeas educunt que titimall existit. Almegan titimal est unus qui tn articlo confert doloribz 7 humoribz spissis ac firis. Sticados colaz. vu. leuit educit de qua a3. 11. ad. 4. sumendu e nec n digit emdatoe at tn sicu sir fiunt fuit melior erit. Epithim colaz. vu. euacuat de quo a3. 4. usq ad. vi. quenies e 7 n indiget emda tioe. si quis tn emdare uolunt cu olo amigd. dul. mi sceant. Sene 7 fumi terre hu. expellit adustos 7 scabiei atq pruritu confert de q b a. 4. 3. usq ad. vu. dari d Mirob. citri. colaz. vu. educunt de quibz qui dat a. x. 3. usq xx. De cuabus at 7 cassias atq mollis ficis n e nob necesse loqui par enim ingetan 7 eo. vu. fuant expellit ea q3 q misto sit ad intestina descendere faciunt. sufficiant g que in isto nominaui capitulo. Iuis eni libro nominum su mus omi medicoz solutios in quibz eoz indigenium nomia tiones q tali fuigent ne nec meis aliq renouare opti.

Ex una quaq; spe de quibz ex oponedi mo laxatiuas. me oponeda e tm sumat quantu uni dosi semel adq pondera sufficiat. postea uo si totu q officit ex quatuor opon eis quadra sumat pars 7 sic d. v. b. Si me la xatia ex scam 7 aloe 7 agarico 7 colaqntida opone uolu m sumeon aloes. 3. 11. colaqntid. 3. 5. scam. semi. 3. 7 agarica. 3. 1. 7 turbit. 3. 1. [illegible] cu ncce fuit sumet ex hac oposita. 3. 1. 7 q'ta. 1. Si ar alie graue e decocto i potu sume sumat ex pill 7 confetionibz q illi humore que uult expellere educat conficit illa decoctio. Explicit lib. octauus

Incipit nonus continens nonaginta quinque capitula de infirmi tatibz q accidut oibz mbus q fiut a capite usq ad pedes. c. primu de salsa cremigne in

Quando rubedo 7 tensio 7 grauitudo i facie 7 ocliz cu istis affuerint 7 facit calor sentit 7 pulsus fuit magis. Ex cefalica flebotomia fit. Flomia spatie ing e do l aqua mag inst stat. Cum aq ro. 7 olz ro. 7 acetu sumat 7 siml inmixta agitent donec spissent 7 sic nuce infrata si cap fundat Eger uo a cune astineat 7 uino. 7 conuenit acetosa 7 lactuca 7 tapssil 7 olera sua ac sinct fixe. Reuit ar lenian ex mirob. cit. 7 prunis ac tamarindis a quibus albisslo. Sed si ista n suffecerit seda maluauisca acito posita agitent quousq ad spissitudine puenant ex q b empli capi suppon. Ex psillio quaz 7 aceto emplz fieri utile e. Si at cu istis pulsu uelocitas 7 unctu sentigit calitas. si in itatie in socia fuit rubedo in tensio ut ipsi soluat neuis d infla ea q dysuri. Naribz q3 immat olz uiol. 7 olz cuc. dul. aut nenufaris olz. aut olz dflorib3 saliae quoz q libet supni nem infusu capi si fundat. Suuuat ut poure. Eger uo odoret camfora 7 aq ro 7 salic. 7 uiol. 7 filia. Si si egritu do mltu qualesat sumat opu 7 caphe unicuiq quatu podeat duo grana ordei q dissoluta i olo d salicibz mic tat i nares 7 i aures. Si si cu seda no fuit ad eoz q diri de rubedine i facie 7 fuit egritudo antiqua principio ueni cu pill adhuc soluat qs ego feci. Pille cochie. Rx pl' ueris pigre. 3. x. colaqntid. 3. 4. 7 stia scam. 3. 11. 75. turbit 7 sticados an. 3. v. fiat pille ex istis 7 sit doss x. postq uenit solut fuit i fundat cap ex olo sabuciono 7 olo de benf 7 mictit in nares. Eg quaq odoret algalias 7 insuflet muscate naribz. Sed si egritudo mltu in festauit sumat eufor 7 castor an. sexta pte. 3. 1. et dissoluta i panco sabuciano mictit i aure 7 narem.

Cinocephalea cala h empl fronti 7 tpibz e ponendu. Rx sem lactuce sief. menithe sandal al. 7 iu. 7 sinsifol. rosas opum fiat ex eis emplz pter aceto 7 aq ro. i ilus qui cu tepefcs fuit infusu 7 insiflat 7 dsipat. Uni mitu uo sic cephalee. Rx castor eufobu pip sinapis storac rutam marubiu q li 7 tu 7 puliigia 7 tonigtal misceant. 7 confgat uino ueti ex q b fiat trocisa 7 dsi cent. 7 cu ncce fuit ex uno i uino ueti aut aceo eo stuo l' camellino dissoluto frons miltotiens liniat. si antiq cefalee h liniu confert n solu suppositu h 7 au n unctu q sequt illo tpe. Pter q ma d pice olis re solutu fuit. Egro uo unu uetus 7 forte dandu e. Si at cefal pcedomacu una psciauit. eg i balneo mic tend e 7 sup ipi aq camomilla 7 sanie 7 sticados arabic

caput

[illegible]

stomaco et post cum vomitu de ipso cum pilotis coci ... et hoc si breus fuerit fortis si fedebilis cum aliis de vera et vel cum aliis que dicuntur pilo ... aures et ...

et uenient et similiter cocta fuerint simul aut singulariter in
ungentum est. Contra cephalea cotidie ante comestionem tractandum
et post comestionem recedit succurrendum est infirmo ante horam qua
uenire consueuit dando ei buccellas panis in suco granatorum
aut uino aceto a filium infusas. Fiat cephalea contingit
per multam moram in sole sufficient ex oleo roseo et aceto inun-
ctis aurium posterioribus. Que tamen si certe nequiuit ex aliis uentositatibus
contingit. Fiat adhuc sodi preseruatiuum et fomentum
fiat nec ullo modo remoueatur et timeatur ne ex uisitatione admit-
tatur et ad sedes discendat. Tipozarie sit retonde et
extendere. Hic tamen que nunc loquimur est post naturalem iteratas in libro.

De scotomia et uertigine

Cum ad illos quando ante eum est caeciant modo non uidet et oculi tenebrescunt et caderet uoluit et facies et
oculi rubent, in eadem hora ueniet que sint post aures grossiores
ipsis uenis facienda est flobotomia. Ventose in collo et tibiis sunt
ponende. Quod si predicte non apparuerint uene et facies sunt rubee,
sanguis ex basilica est minuendus. Ventose in tibiis erunt ponende.
In hac predicta scotomia ... cum quam audiui in capite ex oleo
roseo et aceto est infundendum. Leg. quia cella cilium uetare debet.
Fient uero ex apozimate ... Quod in capite ... diri
soluendo est. Ita sit stomachi subuersio et nausia, quod si affuerit pilis
uomitu cogendum est. Dum pillulas cochias dosis una sumat,
et a cibis fructus abstineat. Fiat non ante subuersio et nausia affu-
erit ... signa apparuerint. Uenter ex pillulis cochiis uel
totiens soluatur. Scilicet que fit ex oxicrato gargarismus fiat
quo flegma depurgetur. Innatibus que tractat de his que nominauimus quo caput calefiat.

De frenesi

Quando aliquis febre continua uel sinocus ... dolorem
forti capitis et longitudine et facie et oculis uehementer
fuit rubedo et capitis ... fuit luminis et pulsus uelo-
citas et frequentia supra uenerit, signa frenesis certis-
sima uidebimus. Quod si lingua nigra aut citrina fiat et ...
miscetur intellectus et mentem sunt alienat et ... multum
iam frenesis ... est. Egro ... ante quam ... repleat acutia
subueniendum est ex sanguine diminuere ... uentris solo ... cum suco
fructuum. Nutrimentum uero ei sit aqua ordei semel aut bis in die
sumpta secundum consuetudinem que ... sanitatis habuit. Caput autem
ex ... infundendum est. Quod si multe affuerint uigilie
sumat ... corticis papaueris ... ordei ex corticis ...
lactuce ... mandragore omnium ana manipulum .i. quod omnia ...
ma plena aqua ... aqua tubea fiat. Dum aqua illa
... est tepida super caput fundatur et sic caput ... in quo
aqua colligitur ... super caput ... Hoc autem
omni die multotiens fieri conuenit. Caput predicta ex oleo uel mulie-
bri lacti ... ungendum est, quod et in toto positum est sub-
ponendum. Curatur autem eger ... fortitudine per-
manent ... flomacus est ... non sit infirmum timemus.
... uero hic egritudo ... caput nequaquam flomacus. Quod si ei
iam dissoluta est ... ex alio ...

De apoplexia

Cum ad qui dormiens iacet ... dat
... sono ... et cum pungitur non sentit, tunc iam patitur
apoplexiam. Scilicet hec egritudo ... que fortis aut debilis fuerit
... tamen spuma ab ore exit non est medicanda. Curatur autem ...
tur egritudo est leuior. Hic que ... cito inficit ... paralisis tamen
sit cum ... fuerit, attendendum est an patientis facies
multum rubea aut sanguinea aut uiridis fieri uideatur ...

cum sanguis maliciosus membro ex ... retinetur. Tunc est sanguis
illico ex duabus ... aut ex duabus cefalicis.
Quod si ita non fuerit tamen cum aceto ... ad ... pectore ...
ex hic ... est ... coloquintida ... marrubii,
centaurii minoris, artemisie, elebori albi ... ana manipulum .i. coquantur
omnia in .l. aque donec ad unam redeant. Dum colentur .xx. media.
... Hic apozimatis fiat enema. Quod si cito exitus fiat ...
nec ... mittitur simul cum eo ... Salibus ...
... Fiant ...
ydromelle ... multotiens ... cogitur ... die se-
mel ... potu ... descriptio in
capitulo de paralisi est. Sartago predicta ferrea calefacienda est et capi-
... ad ... ut patientis capilli aduritur. Quod si hic
modo non sanatur in medicando plus laborandum. Caput namque ... ex
sinapi trito et castoreo et fortissimo aceto linientur. ... autem hic pas-
sionis ... post flebotomiam ... tibias ... Capiti quoque ... fundendum
est oleum ... et aceto ... flobotomia facienda ... in pedibus et
postea in nasi extremitate.

De his qui dormientes quod subet dicitur

Cum ad qui dormiens iacet et non sentit et mouet sed oculos semper
plenos habet clausos ... si diu uocatur cum clamore aperit, sed iterum
statim claudit, iam patitur subet. Quod cum distillibus acutis quod paulo
ante nominauimus curandum est. In hoc quoque ... ydromel et la-
... ut ... descendat. ... eius ... existit ei. Caput pre-
... in ... die
... ex his que nominauimus ... caput et liniendum
ex sinapi et castoreo et aceto.

De his qui semper habent oculos apertos quod ... dicitur

Cum ad qui dormiens iacet et non mouetur et hic oculi sint aperti pal-
pebras tamen non mouet ... gelat est siue rigidus. Curandus est et
ex ... subet. Hic tamen addito ut oleum sambucinum ... caput fundatur
in ... .i. cum sit .3. euforbii .ii. ... quoque caput castoreo et euforbio et oleo
sambucino liniatur.

Capitulum de paralisi

Cum ad se mouere non ualet a unum uel plura ex membris mouere non potest
et ... sensum amisit, ipse paralisis illi membra ... membrorum ...
... incipiatur ... pillas ... ego ...
sum dando. Que ... puluis picre .3. .x. coloquintide ...
.3. .v. euforbii .3. .ii. ... castorei piperis ... sarapini opopona-
cis ... ... centaurie ... ela-
terii ana .3. .i. ... dissoluatur et alia ex eis confice et
fiat pille, et sunt ... una ... eger ...
sit ... dies quiescat ... cum aqua ... et oleo
et sinapi dum bibat ... Quod ... ter fecit ... aliquis ...
... cum ... et ... sartagine fri-
... multum ... ut piper et ... potum
uero sumat ydromel. Membra quoque ... ex oleo costino inungantur.
Recipe costi .3. .i. euforbii piperis ... omnium ... ana ...
.3. .i. castorei .3. .s. dissoluatur omnia in .l. .s. olei ...
... cum ... diebus ... quoque die ...
... anacardino. Recipe ... piretri nigelle ... mela-
... ana .3. .v. ... sicce ...
... lauri castorei. ... sinapis ...
... omnium .3. .v. ... anacardi ... ex
oleo ... cum medulla ... hic est medicamentum ualde
... paralisi apoplexie ... tremori ...
... et omnibus egritudinibus frigidis et ... Curatur autem ...
illico ... sudore ... Quod ... non affert sa-
nitatem eger ab omni medicamine per .4. dies abstineat excepta dieta

dum ad ipsi cura redundum est. Et si paralisis ex percussione aut casu evenit et accidit subito tunc illi permanebit nunquam enim sanabitur. Et si non repente ex percussione sed paulatim et molliter invasit loco percussionis emplastrum hoc ponendum erit. Recipe farina fenugreci, semen ben., malabathri, semen resine, bdellium, armoniacum, adice anacardi, cera, oleum, diluito ex his emplastrum supponatur. **Capitulum de stupore.**

Cum aliquis sentit aliquod suorum membrorum sicut est dorsum pedis cum sit stupefactum dicimus in illo membro stuporem esse quippe ei cum non est differentia. Quoniam est plegmaticus tunc hic egrotus pervenit ad paralisim. Sanatur autem hec passio ex aliqua parte medicinarum paralisis et cum dictis unctionibus et ex oleo costino. Et si invectiverit passio eger ex pillulis fetidis purgandus erit et exemplo equidem cum anacardino et dictis. Et tremor, exercitium, cursus, equitatio sanat stuporem. Et si ex frigido nimio potu evenit eger ab ipso erit abstinendus. Bibat aqua que ex nive dissolvitur bibendo. Si hec inceperint passiones ab ipsa abstineat et balneum calidissimum ingrediatur in quo tandiu moram faciat donec sudet et in sole assidue moretur. **De tortura hominis.**

Cum homines hoc contingit et unum occulis claudere non valet et si preceperit ei ut sufflet flatus tamen ab una parte exire videbitur ipsi et ceteris patientibus dicimus. Quoniam enim incipiunt cum solent venire ex pillulis fetidis. Antimonium vero ei et ipsius potum ponimus ut in capitulo de paralisi diximus. Egrum preterea cottidie in mane antequam comedat sinapi cum sir. acetoso gargarizare faciemus et mittentem cum in domum obscuram. Et precipiemus ut unam nucem in cerata in parte oris que torta est teneat. Naribus quoque insufflabimus condisi ut sternutatio provocetur. Spondiles quoque colli et faciei et fronte ex oleo costino inunge convenit et est cottidie dianacardino potandus aut .i. sumendum. Et si passio hec non soluta non fuerit adveniente solente et egri perseveratur redundum est. De tortura vero que non repente sed paulatim accidit non loquimur ipsa namque non contingit nisi frenesi pernitiosa. Mente iam inunctione conc[illegible].

De spasmo. Cum aliquod membrorum aliud contrahitur et ad suam redit originem aut plurimum ex membris sic disponitur ipsa spasmata esse dicimus. Spasmus autem aut paulatim aut subito invadit. Et spasmo subito evenienti eadem perveniendi est cura qua paralisim esse diximus. In eo tamen fricatione manuum et unctione ex oleo costino plus utimur. Spasmus autem qui non repente sed suaviter accidit post febrem aut multam ventris solutionem aut multum vomitum aut sanguinis fluxum malus est et vix curabilis. Quando tamen accidit ei medicina incipienda. Egro namque oleum aque et vini tam untuosa et mollia ministrabimus. Et aqua dulcis tepida ipsi mictentur et unguentur ex oleo violaceo tepido et oleo dialthea et sepius membrorum radicibus in quibus est spasmus. In tina quoque diu moretur et ex oleo non inungatur. Diuno bibat parum quod tamen multum habet aque admixtum et ex cibis nutriatur humidis. **De epilensia.**

Cum aliquis cadit intimum et torquetur et commovetur et intellectum amittit dicimus epilentiam fore. Et si spuma exit per os aut se commingit aut spermatizat egrotus aut egestio passio tunc est pravior et violentior. Si autem eger antequam accidat sentit quasi ab extremis suis membrorum elevari et ascendendo caput petere et dum sensum perdit et cadit tunc est in brachio qua sentit illud antequam istud accidit membrum aque procedit quod diximus fortiter ligare prohibebit et hoc accidere pervenitur. In principio vero quoque eorum multotiens erit evacuandum cum pillulis cochiis et locus a quo egreditur passio ex sinapi piper et euforbio ac mille anacardii erit epitimandum et epithima dimictendum erit donec locus vesicatur et vesice rumpatur et aqua que in eis collecta est effluat. Ipse quoque non cito sed consolidatione dimictendum erit quod in eis colligitur emanat donec consolidatur hoc enim modo hic egrotus certa salus exsistit.

Adulterinum et ventose cum pauca scarificatione utile est. Eger non si ante accessionem nausiam aut tristitiam aut cordis tremorem sentit donec in egrotus accessio sequatur cogendus est multotiens vomere ex aqua vomitu. Dum pigram in potu sepe accipere. Et ero quoque emplastrum ex spica et crocus et mastice et ture cum vino odorifero imponendum est. Nutrimentum ei preterea totum taliter statuendum est ut paucorum sit superfluitatum sicut caro frixa in sartagine et caro cocta in caccabis et cibus qui sit ex avene cauda que habet in palato dentes et vocatur tanguis et caro duolatilibus et edina. Et si cum epilensia sensuum affuit tenebrositas et debilitas non aliquid de predictis rigoribus invenitur egro pillule cochie multotiens sunt tribuende et cum quassatio subtiliandum et cibaria que dixi tandi. Gargarismus fieri debet et sternutatio ex his que dixi provocandi et naribus pronunc pulvis subtilissimus qui similiter alcohol insufflandus. Siquis autem cum epilensia in facie et oculis rubedinem habuerit et venarum grossities, fleubotomandus ex saphena erit et sanguis quoque ex carnositate tibiarum cum ventosis erit extrahendus. Capud preterea oleum rosarum et acetum sepe fundatur et abstineat a vino et a cepis et allus ac sinapi et porris et a pipere et fabis et caulibus et postremo ab omnibus fumos generantibus caput ascendentes et replentes. Etiam quoque omni epilensie speciei remedium affert. Recipe pueri silicos stercoris omnium ana ℥.x. agrimonie ℥.v. condimenti eradicis et acuti a se optime aristol. ro. ana ℥.i. et semis. De in ex hat sive ex squilla et mirtis cum parva quantitate mellis coquatur et conficiatur et ex eo species et fiat electuarium ex quo pacientes cottidie sumat et caveat ab acetosis cibis. Electuarium hoc omnibus epilensie speciebus excepta una sanguinea que .6. nominatur et nos que est ei ferantur mentionem opitulatur cum iudicium conferre floriam ex saphena precipue et per eger basilicam donec regimen sit ex eis que sanguinem in corpore minuunt et ipsum infirmum acumine. Preterea a vino abstineat et bibat rob acetosorum fructuum. Capud quoque si sponte ea que ipsum infrigidant. **De incubo.**

Cum aliquis in sonno quasi rem gravem aliquam super se cadere sentit incubum pati dicimus. In ipsi itaque cura non est tardandum ipse enim epilentie preambulus est et ipsum quoque precedit. Eger quoque si in colore fuerit rubeus et venas habuerit plenas ex saphena erit minuendus et ventose in carnositate tibiarum ponende sunt. Eger preterea a potu vini et rerum dulcium commestione abstinendus erit et sepius ab omni re que multum generat sanguinem. Et si hec passio accidit venit ex pillulis cochiis multotiens erit solvendus et cibi regimine subtiliandus. Et cetero que utendum erit et umbra in frigiora sit. **Capitulum de mania.**

Cum aliquis cogitat male sine causa accidit et timor et tristitia [illegible] eorum. Cum autem res ad hoc devenit ut ea que cogitare cepit ore pronunciet et ubi quoque sua et acta permisceat iam mania perfecta est. Cum quoque hec male cogitationes et tristitia et tribulatio accidunt antequam prevaleat incipiat succurrendum est quia si prevaluerit cura erit difficilis. Et si cum mania fuerit dolor ventris et inflatio et malus color et digestionis corruptio et vomitus acetosus et eructationum multitudo flebotomandum est cum flora ex basilica aut salvatella sinistre manus et si sanguis visus fuerit niger dimictatur ex eadem in quantitate multum. Subtilis autem si fuerit et rubeus illico restringendus erit. Egrotus vero ex rebus lenientibus est nutriendus oleum sicut albugi que fiunt ex carne edina et arietina et mittendus in balneum in quo diu moretur. Post hec decoctione que ego de epithimo composui utatur. Recipe mirob. indorum ℥.x. polipodii ℥.x. sene ℥. [illegible] turbit ℥.iiii. [illegible] ℥.x. passularum enucleatarum ℥.x. epithimi et sene ℥.x. omnia excepto epitimo in libras .v. aque coquantur donec ad lb. i. et semis deveniat. Cum que hoc factum fuerit addatur epithimum et illico ab igne removeatur.

et diminuetur donec uiscum acquirit. Cumque in statu fuerit manibus fricata colentur. Deinde sumat gariofili duo ... ʒ. i. aloes ʒ. i. sal indi ʒ ... elleni nigri ... ʒ. i. conficiatur cum melle aut cum iuleb et fiat exeis pillule quas per tres horas ante decoctionis acceptionem sumere debet. postea sumat decoctionem deinde ebus tribus gesserat. In hiis autem diebus quibus gesserit utatur ex hiis que predixi. in potu sumat uinum subtile et clarum et bene odoriferum. Post hec quoque iterum soluendum est ut prius et hoc uero ita ut prediximus tercio iterandum est. quarta quoque potio et tercia est.

Caueat uero ab omnibus que colera nigram generant abstinendum est ut sunt carnes siluestres omnes et caro uaccina et yrcina et capri ... et fabe et caro salita et caulis uetera et pisces lentes et olera omnia. hec sunt etiam uitare predicta uinum grossum et laborem et uigilias nec patiatur famem nec sitim. Uino uero subtili in potu utatur et superponendum est ei ut dormiat. Et studendum est in splenis curatione ex hiis que in capitulo in sequentibus de splenis curatione qui ammittitur dicturi sumus. hec quoque sunt confortanda erit et fere ex remediis quam facti sunt interiorum in sequentibus est confortatione sunt notabimus. Si autem cum mania et que notauimus non fuerit aut acciderit post frenesim aut febrem. loquimur modo nunc sub sole apercussione in capite in principio ex cephalica flobotomia est faciendum et capiti studium adhibendum. ex reliquis regie que diximus ... Itaque postea colera abalta loco si caput est fundendum. de oleo rosarum cum aceto uini capiti infundatur et lac mulieris ... mulceat. Naribus et oleum de uiole cucurbite dulce et lac muliebre iniciatur. In balneo quoque sepe intret et multum ex aqua tepida capiti est infundendum. Et cetera omnia odorifera que sunt sua exercet. Si autem cum mania non fuerit corporis que diximus in principio. matricis uena dextri brachii aperienda erit et sanguis educendus. et ut prediximus faciendum et regendum ut diximus. et postquam sed tegumen infirmo adhibuerit per aliquot dies gessiendum est. Deinde ut prius teneat et incipiendo donec sanitatis fiat restauratio. Studium uero totum quod erga melancolicos est obseruandum est ut impinguetur et carnosi fiant. ex quo cum carnosi et pingues fuerint illico sanierunt. Cibi qui illis conueniunt sunt caro arietina et edina et gallinacea et panis de sila...

Coprinus autem panis nullo modo est ei conueniens. Uinum quoque subtile et clarum est ei conueniens. Uinum uero grossum non est eis bonum neque nigrum. lac autem abhibitum recenter extractum deinde aduc calidum confert eis et pisces recentes et tisanam decoctione facti et oleum amigdalarum. Preterea audire cantilenas et gaudere et hic res ante se deliciosas et domum plurimum confert ei. cogitatio uero cogitare et solus morari et uigilare male necet eis.

Pillule que coleram nigram expellunt. ex quibus detur hiis que decoctionem sumere nequeunt. Recipe epithimi orientalis ʒ. xx. polipodii agarici et aborum ana ʒ. x. elleni nigri. sal indi aborum ʒ. v. sticados ʒ. vii. puluis yerapigre ʒ. xv. bibat ex eis ʒ. ... iii. In diebus quietis debet sumere electuarium quod uocatur letificans. Quod sic fit. Recipe. melisse. corticis citri. gariofili. gallie muscate. cardamomi. nucis muscate. been albi et rubei. centonice doronici. seminis ocimi maioris. seminis ocimi gariofilati. omnium ana ʒ. ii. ... musci quantum est. x. partes unius. Deinde sumat ... xx. et ... xxv. et terantur et in lib. iii. aque coquantur donec ad. i. redeant. et colentur. Iuleb uero mittatur ... Deinde bulliat donec aqua consumpta sit. post hec misce conficiatur predictis speciebus que tamen in pondere sit ... ad species ... cum necesse fuerit

ad magnitudinem auellane sumendum est. Hoc est medicamen letitiam et coloris pulcritudinem et digestionis bonitatem operatur et retardat canos. De catarro et coriza

Cum capud alicuius ingressione balnei discopertum fuerit aut post cenam aut post aliud fuerit aer frigidus et uentus septentrionalis et accidit in naribus et palato pruritus et commotio et sternutatio. Primum est calefaciendum eius et caput superponendus in quo tamdiu moretur donec eger calorem incipiens profunditate penetrare sentiat. Deinde nigellam odorare incipiat et pulegium. sternutationes ... caueat ne ... lauet et comedat parum ... quoque abstineat ocio. Quod si pulso et apposito ... allemata non fuerint nec minuit per ipsis fiat flobotomia ex cephalica et soluatur natura ex rebus que non ... sicut hac decoctio quam in potu sumere debet. quando tussis patitur et in pectore asperitatem patitur et indiget uentris solutione quod sic fit. Recipe. iuiubas. xx. sebesten. xxx. passularum enucleatarum ʒ. x. uiole siccate ʒ. iiii. radicis liquiricie ... ʒ. v. ficus citrinas decoquatur in lib. iii. aque donec redeant ad. i. et colentur et in colatura dissoluatur cassiafistule ʒ. vii. tereniabin ʒ. x. Quod si neque flobotomia profuerit nec uentris solutio. et ad pectus materia descendit et commouerit tussis et febris. illico fiat flobotomia et patiens a cena abstineat et uino et in potu sumat aquam ordei. et iniulep uiolarum. quando calor fuerit sic perseuerauit et tussis fuerit sicca et aspera. Si postquam calor quieuit et tussis mollificata fuerit et screare incepit. quoque die. cum iniulep uiolato dandum erit donec pectus mundificetur et tussis sedetur et uox clara reddatur. quod sic fit. Recipe ficus citrinas. v. iuiubas. x. sebesten. xx. passularum albarum enucleatarum ʒ. x. coquantur usque ad dissolutionem et colentur. et detur eius omni die ʒ. iii. in potu. cum iniulep uiol. ʒ. v. Si uero tussis uicerit donec perna sequitur ostendemus qualiter curanda sit. cum tussis curam tractabimus. Quod si catarrus in naribus diu perseuerauerit et non fuerit calor. fluxus erit restringendus suffumigando nares per ... Quod si per nares obfluit subtile et acutum ac citrinum fuerit suffumigatio fiat ex sulfure infuso prius in aceto et postea desiccato aut ex sab... aut ordeo ex corticibus et aceto prius infusis et postea exsiccatis aut ex cinnamomo albo et sandalo albo. Quod si nec calor nec rubedo in facie fuerit suffumigio fiat ex costo aut ture. Hoc namque suffumigio fluxum restringit. De optalmia

Cum aliquis in oculis albi sunt rubedine maculata fuerint. fluxerintque lacrime et sanguis oculorum lacrimalibus lippitudo fuerit dicitur egrum pati obtalmiam et quanto plus sinthicam uehementia aut capitis fuerit minor tanto erit obtalmie ... aut debilitas eius. Fortior autem obtalmia est alba oculorum uideatur inflata et ab eo eleuata ut oculorum copiat nigredinem et palpebre uniuersit. In principio. uero cuiusuis obtalmie flobotomia est cephalica ex manu uel brachio patientis ... in qua est oculus infirmi in legis fuerit obtalmia. tanto plus est minuendum ex sanguine. Deinde uenter cum iniulep cassie et tamarindis et succo fructuum soluendum est et ex acina et uino et cibus dulcibus abstinere debet et cibum minuere. Et si iste non sufficiunt conficiet. album. in lacte puelle lactantis ... in oculo distillandum. Et si lippitudinis multitudo in oculis collecta fuerit ... ouo inuoluatur et madefiat in aqua. cum eo o... culus abilla lippitudine mundetur. deinde pulueris albi ... asgeritur et superponendo ad oculis et suo sed ... suauiter et leuiter ... egerit

in domum tenebrosam mictatur et ingeniandum est quantum potest
ut sompnum producat. Caveat tamen ne sit oculum infirmum dormi
at. ne caput depositum sit nimis supra elevatum nimis vestimentorum cu
pita sit stricta nimis in facie. diu se paciat. Si autem oculus le
vior fiat et dolor sedetur ac lacrime minuantur floria fiat et veteri
soluto balneum multotiens et frequenter ingrediatur. ex hoc enim pus
sionis reliquie dissolvuntur. Quod si huiusmodi aggravatio re
manserit. pulvis citrinus erit mictendus. Et hic autem quando nimium ob
talmia multum conferunt est ut frons et palpebre ex hoc liniatur
epithimate. quod ℞. succi menthe. rosarum. alcoll. litu. sandali
ru. sanctal. ce. omnium ana partes equales fiat ex hiis pille. Cum
necesse fuerit resolvatur una in succo coriandri aut in succo endivie
aut cum aqua ro. et liniatur cum eo. Sief album. ℞. ceruse ablute
ʒ. x. sarcocolle crosse ʒ. iij. drag. ʒ. i. opii et fiat ex eis
forme lenti siles. Pulvis citrinus. ℞. sarcocolle ʒ. x. alo
es ʒ. ij. ce ʒ. ij. mirre ʒ. i. litu ʒ. ij. ex eis optime tritis
mictatur pulvis cum opus fuerit. Pulvis albus. ℞. sarcocollam
albam et pinguem quod mictatur in lacte muliebri quod melius est cum
alicuius iuvencule fuerit et dimictatur in umbra donec siccetur et te
ratur optime. et albi ʒ. x. apponatur de sief menthe ʒ. ij.
quibus optime tritis reponatur et cum opus fuerit in oculum mictatur

Cum in oculo fortis dolor et punctio **dimulnibus quod fiunt in oculo**
nocivia fuit ac pulsus sentiuntur et lacrime fluunt multitudo et cum
palpebre elevantur et oculi aperiuntur locum quod est in albis inferiorem inveni
untur rubea et si totum invenitur rubeum vel locus magis invenitur in
terea a nigredine locus ad album apparet pustula in oculo ex
orta est sed hic non curandi passiones necessarii est medicine in
curis oculorum valde fortes. Has tamen curationes ipsi fumas et a
gregationes dicemus. Sciamus itaque quod ulcera quod in oculis fiunt
sanatur hoc est in albis oculorum non adeo sunt timida. ut ea quod in oculi
hoc est in oculi nigredine fiunt. Peius vero ulcerum est illud quod in nigre
dine sub pupilla existit. Eminentia namque adiustiude est in oculo
circa hoc autem ulcerum cum floria incipere debemus et sanguis
est hec multitudine per quod potest fuit. Consequenter autem venter solue
dus est eger autem debet a carne et vino dulci et est contentus
cibo suo et potu aqua uti. In oculo autem innuendo sief album
cum lacte mulieris est mictendum et si pulsus [illegible] et sedati
non inveniantur sanandum est quod egritudo solvetur. sine collectione saniei
Quod pulsus post sanguinis extractionem et ventris solutionem ac sief al
bi iniectionem quiescere non videtur parva fiducia inde quod dirimi est
habenda. Est etiam itaque sief dolibano mictendum in oculum et pila
aliqua oculo supponenda et cum ligatura stringenda. Cum vero quod hoc eve
niat. oculus sanatur est ligandus et si non propter positionem pile cessit. in
cennis sief. dinne sepe distillare donec sanies in pila mu
atur. Ex quo hoc usus fuerit sief. de plumbo uti necesse erit usque
quo profunditas fiat plana et tota caro generetur. Et tamen quod dirimi
te sit faciendum cum pustula non est magna. Nam cum magna
fuerit fueritque iuxta pupilla aut infra eam erit. tunc necesse ut
cum clystere mediante ne oculus emineat. ad pile quoque sup
positionem et ligaturam erit redeundum. Eger preterea semper supinus
iacere debet et a forti vino abstinere. Scias autem quod caro procreata in
loco ulceris generata fuerit remanebit ibi in oculo albedo. Quod
si ulcus fuerit profundum albedo erit grossa. Et si non sit fiaciet
tamen cornee fuerit erit subtilis. Ulcus quoque si a pupilla fuerit re
motum per se vestigium illud quod remanet nichil mali faciet.
Si autem iuxta pupillam fuerit quoniam post ulceris curationem vestigium

remanens prohibet visionem quapropter est inveniendi medicinas
sit quibus vestigium quod dirimi astringi et deleri possit.
Sief de thure. ℞. sarcocolle armoniaci ana ʒ. xv. tu
rri ʒ. x. ce ʒ. ij. conficiatur cum mucillagine fenugreci et fiat ex
eis sief. Sief de plumbo. ℞. plumbi usti anthimonii
tutie ablute calcecaumenos gummi arabici drag. ana ʒ. viij.
opii ʒ. v. terantur et cum panno serico qui sit subtilissimi
cernantur et conspergantur ex aqua pluviali et fiat ex eis sief.
Sief ex quo caro in vulneribus oculorum generatur et prohibet alga
sanguis et ut mitet egressio prohibet et vestigium subtiliat. ℞.
thuris ablute tutie ablute ceruse antimonii turis ana
ʒ. ii. mirre ʒ. i. sarcocolle grosse ʒ. i. et s. sanguis drac
aloes opii omnium ana ʒ. i. fiat ex eis sief. Clysterium quoque
utendum cum timetur ne exulcerari vincere sequitur egressio. ℞.
antimonii emathitis album ana ʒ. x. acatie ʒ. i aloes ʒ.
i. terantur et fiat ex eis sief. et amistretur ad necessitatem.

Sumatur **de [illegible]**
resina. i. gumma pini et per oculum trahatur et extrahit illud quod in

Albedo que in oculis contingit est vestigium post oculo accidit
ulceris curationem remanens quod consolidatur quod cum in oculis pue
rorum fit levior est ad curandum quam cum accidit annosis. Cum est in
annosis fit ad sanandum fortasse [illegible] existit non sub
tilissima fuerit. Hec autem passio ex his medicinis curanda
est. Postquam eger balneum ingressus fuerit aut faciem suam vapore
aque calide usque rubea sit tenuerit. Si tamen ex hoc medicine in
venis oculi rubedo et dolor provenerit. per aliquot dies ab eo
cessandum donec oculus quiescat et post ad ea redeundum.
Medicinam valde utilem ad albedinem removendam et cito e
radicandam. Ego quoque non vidi quod melior aut equale esset ad albedi
nem delendam. ℞. masticis cumini spume maris storacis ma
gni lacti bauruch cucumeris ygeri omnium ana partes equales. Diu
fumantur acum celidonie semi ambobus ana ʒ. x. coquatur in
libra. i. aqua donec ad tertiam redeat et colet et ex hac aqua imbibantur
species quas predicimus. Ita quod conficiantur ex ea et siccentur. Cumba
dum vero terantur ut pulvis et conspergatur et siccetur et postquam quater
factum fuerit siccentur et terantur et in oculo mictantur. Hec est me
dicamen nullum comparabile existit in remotione albedinis. Re
mota hoc enim medicamen grossam albedinem et excedit animalium.

Cum palpebre inflantur **de scabie et sebel hoc est venis quod in oculis apparent cum palpebre inflantur**
et interius apparet rubea et aspera scabies adest. cum sunt albe
oculorum ac sint nigredine vero et similitudo panniculi exeuntis
rubeis et grossis textis adest passio que vocatur sebel. Hee vero
due passiones graves sunt et cronice et vix curabiles. Paciens
tamen diu sanari est floria ex brachio et fronte et ventris solutione
uti debet et comestione vitare dactilos et sisamos de melle
et inter ebrietatem et quando non est plenus sepe ingrediendum balneum est
et utile et frequenter mictere in oculo sief rubu sub conferti
sief. ru. ℞. emathitis colcotar combusti album ana ʒ. ij. e
ris usti ʒ. ij. mirre. ce ana ʒ. ij. piperis longi ʒ. v. conspergantur
ex vino veteri et fiat ex eis sief. His preterea quibus confert m
unde. est discreptio in capitulo de ungula continetur. Quod si passi
ones iste vetuste fiant scabies ferro indigebunt et se
bel collectione non tamen in istiture hoc libri congruit ut de his tractemus.

Gallidum tenem sumatur et conterantur **emplastrum quod dicitur frigidi pro oculis**
et fiat ex ea magdaliones primum ex oleo in. iungatur et oculo
supponatur et in hora dormiendi ligentur rosatum tamen melius est

et citi confert. Et si hec non sufficerit lentes absque corticibus
et sumach et rosatum et granati cinnositas sumat et contrita
ex careno conspergant et more emplastri supponatur. Quod si non
sufficerit ex cefalica primo flomet partes de mox ex venis fron
tis et ex venis que sunt in angulis lacrimalibus. Venter quoque
frequenter solvatur et balneum multotiens ingrediatur. **De ungula oculi**

Cum aliquis panniculo simile quodam cartilagini que est a parte naribus oritur et album oculi cooperire et pervenit usque ad nigredinem generatur passio que ungula dicitur. Cuius nocumentum tunc solum est periculosum cum pervenit ad nigredinis partem que est iuxta pupillam. Hec igitur passio cum subtilis est cum collirio viridi et cum collirio tralactholis medicanda. Si autem vetusta fiat et grossa cum ferro est expolianda. Collirium viridis qui confert sebel et scabiei et ungule et albedini. Recipe cimiar ℥ iii. colcothar usti ℥ vi. arsenici iiii. baurach spuma vitri dissolvatur et species ex aceto conspergantur et fiat ex eis collirium et est mirabile. Collirium tralactholis quod confert ungule. Recipe eris usti calcanti aloes ana ℥ v. cimiar ℥ ii. salis armoniaci baurac arsenici sublimati omnium ana ℥ i. terantur et per ebdomadam unam dimittantur deinde fiat ex eis collirium et fricetur oculus cum eo. **De rubedine oculi**

Cum in oculo ex percussione aut ex re alia punctum rubeum fieri contingit sanguis qui ibi est solvendus est propterea quod elevatio quidem erit. Sumatur igitur arsenici iiii. olibani mirre armoniaci pi.
ecles et fiat ex eis collirium. Quod in succo coriandri fricetur et in oculum distilletur. Quamdiu tamen durat persevatur albugo ovi simul data et oleum ro. et misceantur et cotum ex eis involutum oculo est superponendum. **De lacrimis oculorum**

Cum lacrimales oculorum anguli semper humidi videntur partes cotidie ieiunum ingrediatur balneum et in oculum alcohol mittatur istud. Recipe tutie ℥ x. coralli iiii. mirobalani citrini tamarindi aloes omnium ana ℥ ii. piperis ℥ i. fiat ex his alcohol quod assidue mittatur in oculo. **De debilitate visus**

Si cum debilitate visus humiditatis signa apparuerint manifesta que in tempore famis et exercitu dissolvi videntur pille cochie mittantur et assidue tribuentur. Iunctim quoque partibus desiccativum esse debet et eger sepe vomere cogendus est. Alcohol et pulveres desiccativi oculis immittendi sunt. Quod si cum predicta egritudine affuerit siccitatis causa offuscatio nutrimentum eius augmentandum et vinum in potu tribuendum et sic caput ipsius aqua tepida fundendum et inde si ei facienda balneum postea ingrediatur in quo tamen non multum sedeat. Naribus quoque oleum de nenufare dulcibus amigdalibus est immittendum. Oculis vero lac mulieris adolescentis quod dicere intendunt quoque fieri frequenter conveniet. Hec quoque species debilitatis visus fortior existit in tempore famis priusquam venter vacuus fuit. Confectio alcohol quod valde acuit visum qui cum timoris debilitatur. Recipe tutie albe lute et siccate ℥ xx. deinde extrahatur succus sambuci viridis et per noctem unam resiccetur ponatur et coletur et quoque tutia confusa dimittatur usque desiccetur postea teratur. Deinde sumatur piperis croci macropiperis celidonie omnium ana ℥ ii. salis armoniaci ℥ i. cum tutia fiat ℥ xx. post hec omnia terantur et ex succo tenero feniculi conspergantur et siccata iterum terantur et reponantur et cum necesse fuerit oculis immittatur. Cedit hec prescripta valde confert. Collirium de fellibus. **De tumore palpebrarum**

Si palpebre tumuerint apponentur epithimate que in capitulo de obtalmia notavimus. **De pilis palpebre qui renovati reverti**

Si pilus unus aut duo in palpebris interciderint cum mastice a oleo ... ut ancetentur aut radicitus evellantur et loci a quibus evulsi fuerint cum ferro acuto aut acu adurantur. Si autem multi fu
erint necesse est ut caro palpebre incidatur. loqui tamen de hoc in libro instituimus perfecte dicitur. **De cataracta sive de aqua descendente in oculos**

Quando aliquam in oculorum quod habet cataractas ante se aut alia corpora subtilia et radiosa quod aliquando cum stomacho aliquando cum capite sine nocumento ipsius oculi contingit. Ideoque differentia inter hec duo considerandi est. In primo est hendenda hec accidens cum evenerit de cerebro namque quod cum stomacho accidit non multum est timendum quod in oculo nocumentum inferunt. Cerebro vero quod ex ipso oculi contingit utrio valde timendum est. Hec enim aqua principalis existit. Est autem hec passio diuturna et in principio cum medicinis curabilis est. Si iam ad perfectionem devenerit sanari non potest nisi fortasse cum incisione et incisio fortasse non proderit. Et differentia inter hec duo diligenter est investiganda que est sicut dicemus quoniam imaginationes que videntur utrique apparent oculo existimando est. Hec contingere utrio stomacho et cerebro. Et cum ymaginationes in hora fastigii et male digestionis plures apparuerint solito in hora tamen famis et laboris paucior in apparent existimandum est et hec esse ex stomacho. Cum autem iste existimationes tibi aggregate fuerint pillas cochias in potu tribue. Et si passio non removeatur iam existimationes procedere certificate fuerint. Si autem uni tamen oculo apparuerit et uno modo in hora permanserint omnibus existimandum est utrum aqua a cerebro esse preparatur cum tamen pupilla non fuerit obfuscatio. Obfuscatio namque si fuerit in pupilla dubitatio iam tunc erit sublata. Cum autem hec passio in oculo primum fuerit est prohibendum infirmo ne cum ventosis minuatur sanguinem ex collo neque ex brachio neque comedat pisces neque omnia que humectare possint. Venter quoque solvendus est frequenter ex pillulis cochiis et eger excalefaciens et desiccativis nutriendus est. Ideo mel in potu est tribuendum et in oculis collirium de fellibus est immittendum. Collirium de fellibus quod proficit aqua in principio et dilatationi pupille et eis qui post occasum solis non videt et tenebrositati visus que est ex hiis humoribus. Recipe fellis sabothi et aliorum piscium. fellis yricini fellis anapitis fellis aquile fellis perdicis omnium ... vitrea ampulla sumatur. De omnibus ℥ x. euforbii coloquintide sampuni omnium ana ℥ i. trita aggregentur ex succo feniculi tenero et mittantur in oculo. **De hiis qui post occasum solis non vident**

Ad hec utile existit epar caprinum findere et ponere super unam sectarum piper longum et coperire ipsum ex alia sectione. piper longo existente in medio deinde ponere ipsum in furno et dimittere ipsum donec assetur et non desiccetur quo facto piper longum quod in medio erit sumatur et bene teratur cum pauco musco deinde ex liquore quod ex epate assato expressum fuerit aspergatur et siccetur et in oculo mittatur. Sanguis autem fel caprinum cum melle coctum in canna super ignem commisceatur deinde vero inlinitur eo inmittatur. quod ad hec magis valet est ut fiet collirium de fellibus in oculo mittatur. Si autem hec non sufficerit venter solvatur et sanguis ex duabus cephalicis ex fronte minuatur et regimen subtilietur. **De dilatatione pupille**

Cum pupilla hoc est foramen quod est in nigredine oculi adeo dilatatur ut nigredinis quoque undique perfugat ad albedinem. Fit quoque hec post vehementem cephalee dolorem parvum est habenda fiducia in eius curatione. Si dilatatio fuerit parva tertiana sidua soluces ventris ex cochiis multotiens et collirium de fellibus inmittendum est in oculo. Quod si pupilla post purgationem perfusione dilatari contingat non est timendum quod removebitur. Fiat itaque emplastrum ex farina fabarum et camomilla et cum eo cum vino et aqua. **De fistulis que fiunt in angulis oculorum**

Cum angulus lacrimalis comprimitur et residet sanies et virus ab eo egreditur. fistulam fieri intelligimus que cum cauterio curatur. De hoc autem plus est loquendum quia hunc nostro libro actemat nec tamen ei iam advenimus medicamentum

q̄ auris est medium nervi nec actu calida ne ...
...at aer q̄ e instrumentū audit' et i pauca quanti
tate ut ... gutte et qn̄ voles retinere medicinā
pre ... alia ne ibi stado putrefiat et ledat

q̄ si adibit' fuit ipi p̄ multos mēses ideo tn̄ diu facit ut
eger sanari videat'. Medicam illis. ℞. aloes, tuřis, sarcocolle, i.
sanguis drac. balaustie, antimonii, alum. an̄ p̄i. equales cum
ar... quantitate quarta pars vini fiat ex eis stief. cū necesse fuit
fistula tn̄ pmat' ut quicq sanici inea gtinet' egdiat' dein
in fistm' inlat' in quo nō ē fistula iaceat ex dpco stief. ad
dissoluat' maq̄ de quo tangl'o tres gutte aut. 4. distillent'
magno cristere institio int' piectos uni gutte c alteius
gutte. Quo facto eger sit p tres iaceat horas. Inman' q̄
sili' insequti die fistula pmat' bn̄ ex fiat eadē cura. q. p
eddend. i. fieri queat ex tn̄ diu don̄ ex fistula nichil egdia
cū pmit'. Ex hac naq; cura loc' mltis mltis; fiet pma
nebit. De auris celo: quātū huic loco necesse ē pu...
ui... ia satis ee dam credim'. Alia uo q̄ sunt de auris q̄ p
ferru' ex eant diuictim q̄ mltis indiget medicaib;. Sed
tn̄ qua ex eis q̄ in locū in quib; de aure egritus tractamus c
sanitatis custodia gtinetur. **De dolore auris**

Si cū dolore q̄ fit in aure fuit i aure inflamatio c plesato
sangs ex ceph[al]ica erit minuend' c ol; ro. aut ol; de flor;
salicis cū pauco aceto uini ē inmictend' lac q; ita calz ut
ex mamilla egdit multotiens distillād' c ētt. Valet pre
terea ex mirob citrinis c scam. c aloe vehement solvat'. Ob
h' in fiat. ℞. mirob citr. ȝ. xv. fumat' c puluicet' c in
duabus lb. aq. don̄ ad duas p'a. lb. i. redeat c colent' c pt'h
sumat' aloes ȝ. i. scam. q̄rta pt̄ ȝ. i. agent cū rob dicton
us c fiat ex eis pille q̄ p duas hor' an̄ dectos; sumat'
dein bibat' decoct'. Et si do nō qeuit ... opii ioleo dis
soluti mictat' i aure c si pulsatio rediet c tribus dieb;
p seuemnt ol; sisaminu iq'uo anatis a gallene adeps re
solut' fuit i aure sepe mictat' ibi naq; ē pustula q ma
turee indiget. Cuz at do qeuit ... iā ē collecta est
idcq; post subito uir' egdit. Cum at dolor i aure fit
p' fastidiosa satietate aut p' uetus sive vinū olim i q
ruta aut cepe cocte fuerint distillet. Et bollu sumat cui
amisceat' eufobii recentis ȝ. i. castor. ȝ. i. S; si h' n̄ suffe
cerit ueñt ex pill' cochie soluat' p'tes q; i balneu egdi
at' i quo q; sidet. Vinū q; uet' c forte ei tribuat. Si at
cū dolore auris fuit sonit' c tinit' atq; uentositas p ni
mie l' multū in sartagine torresem cal; sit p'ati. Auris q; sit ua
pore aq in q̄ sit coctu mtastru sticados arabie teneat'
deinde castore pt'ea c eufo[r]bio i olo sambucino dissolutis q̄
m'icq. ȝ. gutta ordi ponde i aure mictat. **De vulnē auris**

Cum putrefacta aure egdit ydromel tepidū multotiens i una
die ē instillād. Dein h' medicam ope facies ad h' ē tunc
tend. Ob ℞. sarcocollā. aloe. san. drac. tus squama
ferri gumar c aceto i aceto dissoluat' c i aure mictat' c
licinium i melle i tinctū i foveis intignat' c sic mictat. pa
ties ita; ex h' medicine ydromelle mediceat' don̄ sanus
fit. Fortasse qm; gtingit ex subtilitate sens' **de sonitu** fit
audit' c ei claritate cui sig ē inpre famis auget **auris**
c i in t'a satietatis c ebrietatis i m'orat q; q; ē n̄ indiget
cura. n̄ ad sublimitate q retineat. Tuc eni opio dissoluto
in opio in olo ē inmictend. ij. gutt'. ordi pondere. Si at hig
cū gravedine capitis c audit' debilitate affuerit ol; d
semine rafani c ol; de amigd amar. c olo ro. in q̄ castor
fuit resolutū sit inmictend'. Auris q; sit uapore aq in q̄

sanxi ... sticados arab. absinth. mtastru cocta sint et
origani ponend' est. Venit multotiens ex pill' cochie ē sol
vend' c cibaria minuend' c uinu dimitend. **De surditate**

Cum in auditu gtigit gravitas gsiderand' ē **auditus**
an sit ibi sorditiei q̄ uacat' aur q̄ fit in aure q̄ si inuete
nuit mundet' aut' cū medicis sed; q. dixi a cū aur ma
n'. Si at sordities n̄ affuerit h' pter satietate fastidi
osa; q̄ ea p'cessit aut egritudine acuta auris ponenda ē sup
vapore aq in qua ea q̄ dixi cocta fuerit i in uectorio m
posito quousq; vapor ascendit q. h' m̄ fieri gsueuit
Res iste medicina hinc hoc acutu cogt' ne vapor
egredi possit c pannis obuoluat' c auris sup tinuectori
um pant. Istud ptea stief. i aure mictat'. ℞. ... colo
qntid. ȝ. i. baurac tria ȝ. i. castor. aristol' lon. c ro.
suci assinthu origani ȝ. ... costi ȝ. i. eufo[r]bii ȝ. vii. fel
lis vaccini quātū sufficiat ad pdcā gficiend. c fiat ex eis
stief. Cumq; necesse fuit uinu i olo de amigd amaris re
solutū. auri inmictat' h' eni vald utile existit dolori sul
dotico c uentositati ac sonitui q̄ ex grosso uento fuit c
sorditiei q̄ ex grosso hu. fit. Si at debilitas audit' gtin
git p' ieiuniū aut vigilias c fuit facies extenuata q
oculi gcaui eger balneu ingrediat' sepe c largiori cibo
c potu utat' c in sompno sit p'lixior. Sic eni q; aqua
tepida cū olo fundat' donec sanet. Et si post sternestic co
tingat ex medicine p' aure. **De vermibus pulicibus c animalibus ipsis in**

Cum i aure fuit titillatio p'rit' c dolor dein ceciderunt **gredientibus**
uimes a b aure inmitat' h' eni uimes auris c p'dua alia
ingdietia qn̄ erit in aure c ulcerib; nascit' interficiunt.

Cum ad fingit in aure **de his que cadunt extrinsece in aurem**
olim tepidū ē inmictend c p'tiens balneū ingredies ibi
mora faciat donec cor' ei mollificet'. Dein narib; ei insufle
tur gdiū c teneat anelit' ne sternutatio sequit'. Fortasse
ē sic egdiet'. Si at fuit difficile c n̄ exit. erit necesse
ut cū ferro auri immisso extrahat'. Ad c in narib; ē facie
dū sig' ipsis ingressū fuit qd extrahi n̄ possit. Ad si i aure
aq intrauit capite ad ptē auris illi inclinato eger salliat
c sīn exit pucet' sternuto ut dixi dein olim tepidū m'l
toties immictat m; l; ex p'dno ē hindū c papue si res ma
la hūs q̄ litate ingressa fuit ex ea naq; gtinuor sequit' do.

Ex his q̄ sanguis de narib; **de sanguine ex naribus fluente**
retinet fluxu ē sic albeuragia his q̄ san. optimū ma
ius cū camphora meo fuit dissoluta c narib; immissis co
fert ē ei qui hac passioe; incurrere solit ē añ cā uecet
aut in bēa egritus sunt sumat' gipsu; c tinus ce... de pano
galli ē. san. drac. ... c puluiegata narib; insuflent'
a licinium in eis intictu inmictat' i nares. Et alum iament
puluigatū c alcohol cū anulo eid; quātitatis narib; in
suffletur. Ad si adhuc uolent manauit sicores adiu
toru ptes ē istita c coxe ap inguine ligent' c testiculi si
mili sit ligandi. Si passio uō in...auit flectet' de p'ticu
curte p'tis de qua fluxit sanguis. Medicam; q. uehe
ment uali; ad stringendū san. sumat' calx alba c lenis q
intus auri... c narib; insuflet sine intpolatione c lici
niū albūe oui linitū ea inuoluat' c narib; inmictat'. Sau
i narib; fuit essent cera et olim adeps gallinacis ei si
mictat' c aquā calaz i mane multotiens p aliquot dies

... modis gstringuit' san. vel cū frigidis et aqua
fri... ... et ... balneando vel circa gulam
apositio mantilis i aqua i ... si ... que
nerui et ... aquo membro ... p ...
uedine et dolo. et si acapite ē i eo ... cerdo.
et sit de allis vel p ... spatica vel san. i ...
scatica vel cū ... vel ... ...
vel porci et hec ... ... de sterre
... vel cū ... ...
vel ... ... dolorose vel
cū ventosis et cū scarifi. vel sine

Syens

auditu

de sanguine

de stura
narib

fugat. Cumque pustule egredi ceperint linatur forti aceto infusis unguento sal positus sit naribus, mutetur ac sepe eas aceto cum sale filtr[atum] frequenter. est et hoc cum emplastis cotidie mora. Et si ulcera ibi affuerint ex unguento decerusa curantur. *De polippo narium et emoroidibus eorum.*

Cum autem in naribus caro superflua mollis et que dissoluta rubea exorta fuerit et nares ingrossari ceperint et eam corpori replere ceph[alica] inc[ip]it flaunda. Deinde linatur ex unguento iudi q[ue] capitulo decem ordinibus nominavimus l[...] de naribus iniectendo. Si vero istud non sufficerit medicamen acutum quod ibi descriptum est corrodit ex toto mundificet. Hoc pretera passio quando cum ferro curetur indicat omnino. Medicum quando ulcus erit. Unde eger ex eo cum magnum incurrit nocumentum. In hoc namque loco plurimum que est ex ortu. Unde cave quando ulcus nascitur loco in acritas tollatur medicinas in metthices que fuerint cum ferro vino indigeant et fuerint tractentur medicinibus lenietibus et flora cum ulceris solutione curetur. Cognoscitur utrum ulcus sit cave quando ulcus est pungens quando usque ad palatum si cum naris sicce fuerint in eis scilicet fluat huius sumito ego ca[...] et ne egrediendo ulcus et si filies ferro aut aceto mediante inungat. Si autem que in naribus caro oritur mollis est fluxerit que ex eo hu[...]. alumina res stringuntur et inveniunt molles et cum tanguntur tactum non sentiunt solidum non timidum quin et medicinis acutis et ferro mederi possint. *De amissione odoratus.*

Cum sensus odoratus quo deberet perperam cessus fuerit in naribus caro superflua crevit et aer in lent[...] ut purgat tiez et cerebri ac sensus naturalis exclusit naribus est insuffladus pulvis adeo subtilis ut alcohol qui sit ex gariofili cuminum cum et sale armoniaco egro quod percipiat ut [...] por ex aceto cum olio predicti multocies apponat. Si hoc non sufficerit quod nominavimus naribus insufflet pulvis cum descripto hoc. Recipe nigelle seminis grumis collaquinta ellebori albi. [...] partes equales pulverizentur et apponat unum cum melli ambici quantitate tanta que ea coperire possit et ponatur ad solem donec desiccetur. Deinde fiat ex eis [...] cum necesse fuerit unum ex eis huius lentis magnitudine in oleo sambucino intinctum naribus iniciatur. optime enim ad hoc exsistit. Fiant ex hoc que naribus iniciantur fortis sequitur dolor olim de decie cucbite [...] iniciatur et aqua calida sit cap[ut] fundatur et sorbeat quod huiccetur ut ptisana et que sit de aqua furfuris et de farina et filia. Et hoc quidem est medicamen ad amissionem odoratus probatissimum que sic conficitur. Nigella pulverizetur ut alcohol et misceatur cum oleo uteri deinde eger impleas hoc suum deinde, recipiendo sinistro quantum plus potest et tunc ex predicto mediante aliquantum gutte naribus distillentur egro quod percipiet ut quantum est pes aceti extimiscat interi artatiis curatur quando inter dies bis quaque die semel fieri convenit. Fiat medicatio sicut convenit fiat hoc que nominavimus. *De dolore dentium.*

Si gingiva cum dolore dentium fuerit sanguinolenta et apostemata et rubea fuerit quod apostema cum pulsatione existit fiat. cum uetosa. flebotomia ex cefalica parte facta. Deinde in hore aliquantulum acetum et olium ro[sarum] teneatur quod postea eiciat idem vinum fiat post hoc olium ro[sarum] in ore teneatur. Et si per hoc non curatur fuerit quod pulsatio vehemens et cum inflatione puret [...] et castoria et radicibus dentium ponatur. Cumque dissoluta fuerint [...] tante vehementior fuerit opium sexta parte i. modo ro[sarum] dissolvatur ex quo cotum in lintum dentis dolentis radici adhibeatur. Si autem non deinde sedet locus scarpellandus est et sanguinis sic fiponendi sunt. Gingiva vero si non fuerit sanguinolenta in apostemate nec dolor est cum pulsatione et accidit post fastidium et saturitatem et post cenam commedit ex cibo frigido multum. Venter egri ex pillulis cochie solvendus est et dolenti dentium ex hac medicinae indicaes fricetur que sic fit. Recipe piretri sinapi sartaringi in di [...] piper [...] et ex eis pulverizatis dentium fricatur radices et cotum eis in lintum indicies ponatur postque egri hoc curato in quo piretum et in [...] atque origanum cocta fuerint colluatur. Pretera panicum vel milium in sartagine torrefactum sit maxilla est ponendum aut ex piperis pulvis in melle commixto dentis eius radix fricetur et si hoc non sufficerit utentium radicibus hoc tiriaca ponatur. Radix custor ale piperis et storac opium omnium partes equales conficiatur cum melle et amisteur. Eger pretera acetosis per aliquantulum temporis abstineat maneatque [...] et ingredi at balneum et utatur motu. Si autem sic non gesserit ferrum ignitum radici dentis multocies apponat aut [...]. Si vero dens corrosus fuerit repleatur ex medicinis que nominabimus ante [...].

Medicamen quod cum denti corroso ponatur *De medicatione dentis corrosi* et ipsi sedat dolorem et ipsum constringit. Sumatur [...] et piper, tunta alcanco aspergat et repleat ex eo. Medicamen quod dentes debiles ac dolentes qui sunt [...] eiciat. Cortice radicem mori et cortice radicis capparis et piretri et lac titimalli lac ana bulle arsenicum rubeum et colloquintida radicis sumatur et terantur tanto aceto que eis sufficiat confitiatur. Dentem ex eo per [...] i. semel in die ut procedat post hoc dentes in circuitu scarpellentur. et ex post dies in die epithimiet donec sint faciles et sic extraheantur aut fiat epithima ex facce aceti acutissimi per multos dies. et post extrahuntur aut rane fluviales in oleo coquantur donec dissolvantur et cum necesse fuerit dentium radices scalpellentur et ex oleo isto multotiens inungatur donec de facili moveri possit postea cum instrumento extrahendi dentes evellantur. *De stupore dentium.*

Portulaca et amigdale amare masticetur aut filia aut fricatio cum sale et masticetur [...]. Olim calefactum de [...] est ponendum aut vitellum ovi calidum assatum multotiens [...] aut fiat fricatio de balsamo aut de oleo [...]. *De pustulis que nascuntur in gingivis.*

Si pustule fuerint rubee sumatur antere [...] sponduli lentium ex [...] seis coriandri sicci portulace seis seme de [...] ana partes equales. [...] piper et ex hic pulveri [...] fiat fricatio et cum aceto et olio ro[sarum] [...] piper ex hic pulverizatis fiat fricatio et cum aceto et olio ro[sarum]. [...] teneat et sanguis minutio cum uetosis fiat. Albe vero si fuerint pustule cum sale et melle fricentur et [...] et in hore teneatur et alumini. *De fluxu sanguinis ex gingivis.*

Cum ex gingivis sanguis subtilis assidue emanaverit [...] arsenici [...] galle alumen [...] partes equales sumatur ex quibus pulverizatis et cum aceto [...] in [...] curatur. Cumque necesse fuerit ex eis pulverizatis sumatur sexta pars i. et fricetur ex eo gingive optime et permaneat sic piper deinde teneat olium ro[sarum] in hore. [...] bile ex hac egritudine curatur et putridine et [...] om qui est in hore. *De [...].*

Cum eger sensit ad radicem sue lingue insistere [...] et cum videre apertos hos et [...] linguam [...]

fluvia et elongata nimech et sal armo. sumatur et bene pulverizata cum instro sufflandi super uvam insuffletur et exeis in summitate per istum ad palatum et radici uve cum eo diriga- tur et ipsum instro per extius exhalet aut granati acetosi cum pulpa sua teratur et fiat exeo gargarismum. Si fidi- u permansit talis et elongata fuerit et pars superior subtilia- ta et corpus eius rotundum fuerit tunc iudicetur esse incidenda. Caven- dum tamen est ne antequam diu in ita sit disposita incidatur. Ex hoc enim sequitur quandoque fluxus sanguinis qui constringi non potest. De sanguine

Cum aliquis in gutture sicut lucias que egrediuntur in hore titillationem sentit et sanguis subtilis inde manaverit extima- dum est esse sanguisugam in ore et precipue si aquam lacunarum in qua san- guisuge fuerint biberit. Os igitur est aperiendum et lingua exten- da et inspiciendum et proximitate gutturis in sole inspiciendum et si san- guisuga in loco propinquo pendere visa fuerit forficibus que la- gitate educenda extrahenda erit quod si non fiat. et super aquo- pendens est stringendum et sic extrahitur. Si non fuerit manifesta eger multotiens gargarizet sinapi cum aceto et sale. Ni- gella trita cum sinapi trita insuffletur gutturi fiat et gargariza- tum ex suco cepe. Si autem post eiectionem remansit egro sanguis residuatio fiat et gargarismum ex apozimate in quo cortices granati et balaustie et sumac cocta fuerint et gutturi insuffletur pulvis ex balaustiis et ture et san. dra. et amido. Si autem sanguisuga sto anca fuerit. medicamina que- bus lumbrici fugantur in potu sumat. Ex his est quod sanguisu- ga expelli facilius est ut eger balneum ingrediatur et moretur in eo donec magnam patiatur sitim et aquam nive infrigidatam frigidissimam in ore aliquamdiu teneat. aliquando superficiem cepe et expellat et alia sumat. sanguisuga enim veniet ad hos frigiditatem querendo.

Cum id quod ingreditur guttur in eo De his que ingrediuntur in guttur infigitur. ut bolus magnus aut ei simile de his que habent fixu- ram scilicet spina et fractura dentis aut acuta confert plurimum que egrum in collo percutere potius multotiens aquam sepe trahere fortassis enim descendet. inferius et ergo quod balneum ingrediatur et olim multotiens trahat. Et postquam faciat magnos deglutiat et que sive desce- derit sive interim quod hinc simile et trahere ducitur confluerent in hos mittere. Est autem interim illud quod est simile fit tenue et longum gilbo- sitatem inse habens. De gravedine lingue

Cum lingua aliis aliis membris gravedine passa fuerit et eger febre non est curandum accuta incurrit. sal armo. piper. et sina- pi album ac pulverizetur et stafisagria et bauracis et origanum et sal indi et nigella et sansuci sic sumatur et in aqua coquantur et fiat exeis gargarismum. Caveatur tamen patientes ne ad trahat aqua eger ieiunium multis diebus gargarizet alumine nabati aqua fiat gargarismum ex aceto et puretro. Postquam gargarizatio- nem celebraverit sumat sal armo. puretrum piperis sinapis cam- phore. equales et ex his bene pulverizatis diu lingua fricetur. Quod si cum lingue gravedine auditus et reliquorum sensuum gra- vitas affuerit fortis fiat egri curatio secundum doctrinam quam pu- blicis agitur curantur. Si autem lacerta mactatis febribus agravata fuerit et videtis ipsi cum gravitate in lacerta extremantia et spasmatis aqua cola sicut spondiles colli ablato a et auris confundant- tur et olo fricanti. eger quod olim tepidum in ore tenere debet et si diu ex equo lacerta minui non cessaverit vel et semper est- scindendum an ligamentum quo lingua tenetur vertitur magis quam debet. Quod si ita fuerit ex eo propter incidendum et egri pul-

verizatum intromittendum. De lingua que adeo tumescit ut hos egrediatur

Cum contingit linguam adeo inflari ut pre magnitudine hos egrediatur fricandam cum cepis aut acetositate citri aut cum in hosaue cum granato acetoso donec saliva alba multa fluat. hic namque in detumescet et ad propriam redibit mensuram. Si autem non sufficit fiat minutio ex utrisque cephalicis prius. postea ex venis que sunt sub lingua. De glandula que sub lingua est

Cum sub lingua glandula nocciva fuerit in primis ex sale ar- gulli et fricanda est. Si autem vetusta fiat ex medicamine gin- give sanguinolente fricanda est quod est medicamen acutum. et aut acetum et sale in hore teneat. De apostematibus lingue

Ista ex eisdem curanda sunt ex quibus gula et sinantia sana- tur quas supra notavimus. De sinantia Synanchia

Cum in gluttiendo sentit angustia et adest passio que si- nantia vocatur et gingivas vel Jenuus sanguisue gustate deprehendi potest. Cum in traiciendo angustia fuerit et in facie et oculi rubedo et replo in primis curationis cefalica flomet et garga- rismum ex suco granati nuci cum cum nesstate sua fiat aqua ex rob mali maciani acetosi aqua ex rob mori de venis. Et post hec fi- at gargarismum ex aqua ro. in qua sumac fuerit infusum. Si post quam per tres dies sic factum fuerit conveniens ex suco fructuum sic- prunorum tamarindorum cassiefistule et trnabin solutum fuerit. fiat gargarismum ex apozimate florum caniarum et psillium a medul- la cassiefistule cum ydromelle. Quod si passio invenitur ex gar- garismis et insufflatione fortium medicaminum que dicimus sunt in- tanda est. Si autem in facie non fuerit rubedo fuit quod ab hore salive multitudo et eger fuerit hucceton in primis solvatur venter ex cochiis et fiat enema ex dictis acuto quod dicitur de apoplexia notavimus. Cum tamen passio incipit fiat gargar- rismum ex sive ace. aut cum ydromelle et pipere et oximille de- in aluminis nabati. De hac potentia quam male sinantie confert est ut ex venis que sunt sub lingua fiat minutio et ventose cum scari. in collo ponatur et exprimet collum ex mille cum tandem donec vellere cernent et fiat gargarismum cum sinapi et gutturi fiat insufflatio ex hac medicamine. Recipe sinapi. sal. armo. puretrum nitrum assa piperis ex his cum ydromelle fiat gargarismus. De tussi

Cum tussis accidit fuerit que aspera et sicca et cum rubedine et calore egro in talis movetur. et ptisana coquendum erit. Sibus quod excoriatas et spinatia cum oleo amigdalarum dulcium in comestione accipiat. In hore semper debet tenere pillulas bich- chios. aqua autem quam bibet sit mollis et amirsata. Pillule bichie. Recipe succi liquiritie et cuce al. ana. 3. v. amilii dragag- amigdalarum. dul. excoriatarum ana. 3. v. exeis cum melle se- minis citoniorum confectis formentur pillule. Cum si cum tussi in multum affuerit sputum quod cum ex pulmone expelli non potest no- cumentum infert si necesse non vehemens solo ventris sputum- comitatur ex his trociscis curandum est infirmo. Recipe se- minis apii. sem feni. succi liquiritie amigdalarum. capilli veneris. ana partes equales ex his cum melle et sug. lini confectis informentur trocisci exquibus. 3. iiij. tribuuntur. Decoctio autem quam misce congrue utenda est in capite de tentativo in tercium ana tercium. 3. v. ca- pilli veneris sit addenda. Quod si tussis antiqua fuerit et vacuitas adeo ut egrum inter dormire non permittat. pillule desiccative et fricande. que. Recipe mirre storace opii ana. partes equales infor- mentur ex eis pillule ad lupinorum similitudinem ex quibus. 1. aut. ij.

qui talem materiam ingrossat et digerit sua. fit.

paciend tribuatur. In potu uero sumat sirupum de papauere
et comedat semen papaueris albi cum zucaro. Omnibus hec predicta pati
tur egritudinem uiter in omnibus acetosa. salsa ponti
ca acria et amara. Suffumigium adiuuans tussim et spu
tum fetidum. Recipe aristologie longe, mirre storacis galbani ana.
partes equales arsenici iii. adipis omnia omnia pulueriçata ex
butiro uaccino confiçiantur quibus magdaleones aut pille fiant que
informentur et cum necesse fuerit in cuuino ex uino coquantur per tunc
totum suffumigetur paciens. de asmate

Cum aliquis assidue patitur tussim et aerem attrahit. sic fit per
cussionem a pectore uehementer motum et cum iacet supinus est ei deteri
us cum sedet est ei melius. Decoctio ei danda est. que sic fit. Recipe ficuum
citrinarum .x. dactilorum maiorum buttate hiruini seminis apii
seminis feni. capilli ueneris liquiricie ysopi prassii ana .x. .v. contrita in
iiii. libris aque donec ad .i. redeant. et de hac decoctione eger tribus
diebus in potu tribuatur cum pondere .ii. aureorum huius confectionis. Recipe succi
liquiricie ysopi capilli ueneris ana .x. condimenti piperis amigdali
amari aristologie ro. seminis urtice ana .x. .v. mellis despumati quod
sufficit. hec confectio superfluitates que sunt in pectore inmobiles expel
lit et est optima dandi est itaque per eandem unam continuo de
inde eger post comedit sinapi et mel uomere cogendus est. Conueniunt
ex his pille soluendo. Recipe agarici grana ordei .xviii. colo(qui)n
tide interioris grana ordei .vi. elacterii grana .4. succi liquiricie .x. .5. fiat
ex eis pille ut sufficiat ad dosim unam post hec quando iterum redit ad
bibendum confectionem et decoctionem sumendum est et postremo ad uomitum inuitetur
solo ut prius. hoc sepe faciendo est donec eger sanitati restituatur
Item tamen acribus et ollis et salsis et acetosis abstineat. de pleuresi

Cum aliquis sub costis suis dolorem sentit pungitiuum et si
est qui sic patitur tussim et febrem et dolor super partes costarum et fu
culas ascendit fiat minutio ex basilica eius partis in qua est
dolor non totum corpus multo sanguine repletum fuerit. tunc est ex latere
opposito sanguinis diminutio facienda est. Egritudo que si iam per aliquot
dies asiu (?) principio infestauit egrotantes floma sibi a parte do
lente facienda est. Quod si dolor inferius a parte costarum posterior
tendit. uenter ex decoctione quam in capitulo de reumatismo descrip
simus est soluendus. Melius tamen est ut floma fiat deinde aqua ordei
cum zucaro assidue tribuatur. Et si indicis tussim ei uehementis
siccitatis dati ei in diluculo omni die iuleb. deinde dati ei in potu aqua
quam ordei. Et si eger fuerit debilis nutriatur cum pane et zucaro. Si
autem fortis fuerit eger aqua ordei usque ad diem .4. sufficiet. Cum
que screare ceperit decoctio que in capitulo de reumatismo notauimus
cotidie sumat ante quam aqua ordei sumat donec sanetur. Si autem
acuitas perseuerauerit et eger in screatione difficultatem patiatur
detur decoctio quam in capitulo de asmate notauimus que sibi est faci
endum cum sanies fuerit extractio. Quod si in principio passionis que exci
tur nigrimum a uaide (?) citrinum est et sic permanserit et febris non
quieuerit nec calor. ut ... die .vii. timoris est. Et si cum hec
... acuis acetatio non alleuiet et in pectore fuerit crepitus et
in maxillis rubedo et oculis sanies mortem est propinquus. Si at
(?) in latere apparuerit extrinsecus rubedo a principio et cum premitur locus
dolet. patientes deinde uentosa aut emplastrum ex sinapi et ficubus et
diminuitur ibi donec locus ulceretur. Dehis uero que ex errore stolidorum
ad unguentum nocumentum accidit. hic est in principio patientibus est quia cum
dolor in principio sentitur sub costis extimatur grossam fore uentosi
tatem. Ideoque elacterium dyanusum aut ei simile egro tribuunt
eumque omnino interficiunt. de peripleumonia.

Cum dolor superuenit febris et manet diu tamen patitur constrictorum ut
sepe prefocari putetur et in maxillis sit rubedo uehemens et tin
gatur et anterior pectoris pars dolet et tussis adest et quod cum screatione
emittitur existit spumosum et in pectore sentitur grauitas sine punc
tione et sine calore. cum hec omnia accidunt in pulmone patitur
apostema et uocatur hec passio peripleumonia. In principio huius curationis eius
basilica minuenda est dum eger exit quibus mediantibus plenius
curandus est. de sanguinis in pectore cum sputo.

Cum sanguis cum ructatione aut paruo sonitu qui fit sine tussi
egreditur non est ... in timidum potiatur cum sanguis gargariçando
ea que in capitulo de sinancia notauimus et regimen subtiliando. Cum uo
mitu que si erit sanguis non magnum affert timorem. Sumat hoc
... eger et sic comedat ... fiat sumat et succus
uue acerbe. In potu predicta sumat et oleum anine, et gummi arabici
balaustie sanguis draconis thuris omnium partibus equalibus dentur ex eo
.3. .iii. cum rob simplici decoctionis. Quibus autem sola accidit san
guinis exitus cum in expulsione ex quo nullum sentiunt nocumentum uaio
remedium ideo sic est dimittendum. Et si cum tussi superueniat
sanguis. egressio est timorosa. Est tamen in capiendum in cura egrorum
floma ex basilica. deinde ex trociscis istis in potu tribuendum
Recipe thuris sanguinis draconis ana .3. .iii. terra barbe .3. .v. ema
titis terre sigillate .3. .x. aluminis .3. .ii. et .9. balaustie .3. .iii. opii
.3. .ii. iuniperi semi .3. .ii. ex his omnibus trocisci fiant .x. de quibus cotidie
in potu unum sumat cum succo ... maioris aut portulace. Et si
egritudo uehemens fuerit alius circa noctem dandus est. Auctoriorum que
contra partes inferiores sunt ligande et extremitates fricande pec
tus et scapule si in eo fuerit locus doloris ex trociscis predictis cum
aceto et aqua epithimetur. Cibus predicta cibaria sunt uue acerbe et
sumac et silia amirta (?) ... et pl. super iacens a... post ad
de terra sigillata paulatim comedat. capitulum de ptisi.

Cum aliquis patitur diminutionem carnis ... et post tussim ex cronica
passione et sputo sanguinis et saniei pendente lac asininum in potu
tribuatur. Quod si inueniri non poterit caprinum cum pane (?) zucaro dan
dum est. cum quoque pane sepe comedat ipsum quia quanto plus pot
terit aqua in potu sumat uinum subtile tamen et tutum album non
est tribuendum. Nutriatur eger sit ex carnibus auium et edinarum. eger
predictam ante comestionem et post balneum ingrediatur quod non sit calidum
sed tepidum et in semicupio morari faciat. Sumo opere caue
dum est ne uenter soluatur quod tamen si solutus fuerit ex hoc puluere
butice sufficiendum erit. Recipe gummi arabici spodii boli arme
nici, mirti omnium ana .3. .i. fiat ex eis puluis de quo in
die .3. .ii. cum sirupo acetoso. uel de papauere albo in rob dimittatur
tur. huius quoque pulueris exhibitio omnibus uentris constipatione in
digentibus qui tussim patientibus remedium affert et plurimique
addunt ... et debitum diminuuit. Quod si lac et
tisana quousque febris recedat danda. post cum recesserit ut
prius ad lac redeundum est. hoc autem semper est faciendum cum necessitas ur
geat et uenter summo opere est cauendum ne soluatur. de tre(more)

Si cordis tremor fuerit et pulsus uelocitas morbus cordis
et febris. eger ex basilica est minuendus. et trocisci capitulo
... cum succo malorum acetosorum in potu sunt tribuendi. qui
sic fiunt. spodii seminis cucumeris citruli endiuie lactuce portulace ro
sarum sandali albi omnium partes equales de uno quoque ana .i. ex eis
sumat canforem .iii. granorum pondus. ex quibus cum succo mali
anorum acetosorum conficiantur trocisci de quibus in potu cotidie
aureum .i. pondus quater die tribuatur. Recipe per duas ... fieri

non ... materia complexione cum materia ...
cordis debilitas ... et ... debilitata non pot
... mouere motu debito ... motum tremu
... fac ... materia ... ad ... fe ...
no ... fe.

conuenit. Sed

conuenit. Si aut sufficit lac de quo butirum extractum sit ad bibendum detur. Ipse uero nutriatur ex pullis cum aceto et suco uue acerbe et acetosa. Sirupus preterea acetosus dulce semper bibat. Si fiat cum cordis tremore et sit febris trocisci [illegible] in potu sumantur. Qui sic fiunt. ℞. mastic spice xiloaloes cinnamomi garioф. nucis muscate cubebe cardamomi maioris et hibebole .i. minoris cortic citri ana. auri et musci sextam .ʒ. i. ex his omnibus cum uino bene redolente confectis trocisci fiant. hii autem trocisci conferunt sincopi et tremori cordis. Electuarium diamusci preciosum, quod ad sincopim et omnem tristitiam et cordis tremorem et tedium facit. ℞. mastic cinnamomi seminis ocimi gariof. seminis melisse [illegible] sandali macropiperis omnium par. equal. ex quibus omnibus pulueris ʒ. x. sumantur margaritarum coralli [illegible] lete [illegible] been al. [illegible] folii omnium ana ʒ. x. musci [illegible] puri ana ʒ. v. conficiatur cum melle [illegible]. hoc est electuarium ad sinistrum [illegible] et digestiue [illegible] optime. De colica passione.

Cum punctio et tristitia aliquem supuenerit affligitque cum [illegible] uel post [illegible] uomitus et uentris solutio [illegible] calida multotiens continue [illegible] et si adhuc [illegible] uomitus et fluxus uentris aqua calida [illegible] passio. Cum autem egritudo [illegible] balneum ingrediatur in quo per spatium hore .i. moretur. Egressus autem de balneo [illegible] dormiat. Si hec non et plus uehementer fuerint sintomata tremorem facies superueniat [illegible] uino cum medicaminibus que ego notabo sit curandus. Imprimis [illegible] trocisci diolibano cum aqua et [illegible] rob granatorum [illegible] si non cessauit duo [illegible] ligetur [illegible] pedes [illegible] mutatur pedes. Ventri quoque et sandal [illegible] rosis gallia aq. ro. [illegible] aq. ro. in [illegible] qui postquam tepefactus fuerit [illegible] ut prius [illegible] ad potandum tamen paulatim ponatur [illegible] cum rob granatorum. Et qui uomuerit [illegible] tribuatur [illegible] granatorum [illegible] cum uino [illegible] si uomuerit [illegible] dandum est. Qui si sincopis superuenerit cum uino musci dare conueniens est. Idem [illegible] cum [illegible] succo citoniorum [illegible] tribuendum [illegible] pulli [illegible] assandi et [illegible] thuris et dandum est ut ipsa masticet et paulatim [illegible] postremo bolum [illegible] cum [illegible] tribuatur. Quicumque autem [illegible] passionis [illegible] non uomuerit [illegible] cibum recipiat fieri conueniens [illegible] non [illegible] potum [illegible] est eger et [illegible] uini ueteris bene redolentis in potu [illegible] incipiat. Trocisci diolibano ad uomitum [illegible]. ℞. boli coralli [illegible] thuris ana ʒ. v. cubebe cardamomi ana ʒ. iij. [illegible] gallie gariof. ana ʒ. vi. ʒ. i. fiat [illegible] auri .i. hii enim uomitum multum conferunt. Rob de granatis [illegible] granatorum acetosorum sumantur et per noctem .i. [illegible] amplius [illegible] et ab igne deposito [illegible] pinic [illegible] quousque [illegible]. Cum infirmitas fuerit [illegible] sirupus de citoniis et sirupus de [illegible] macianus fieri conueniens. Si autem [illegible] fluxus magis uentosa [illegible].

Cum sit debilitas cum [illegible] quibusque confortatur stomachus et aborum prestatur digestio [illegible] descensio et acedo ructu fuit. Fiunt [illegible] acetosa [illegible] fiunt uetusta [illegible] [illegible] sumatur [illegible] pondo

auri .i. [illegible] cum ʒ. i. decoctionis [illegible] sumatur. Decoctio autem de seminibus hec est. Sumatur cimini [illegible] ameos et bulliant [illegible] donec aqua fiat rubea de qua postea cum trociscis de rosis ut predictum est in potu tribuatur. Trocisci uero diorodon sic fiunt. ℞. pulueris rosarum rubearum ʒ. iij. xiloaloes spice mastic. xi [illegible] squinanti cinnamomi [illegible] omnium ana ʒ. i. [illegible] ex uino ueteri et informentur trocisci. Nutriatur uero ex hiis que cito digerunt et paucorum sint [illegible] que [illegible] ex redolentibus [illegible] galagia [illegible] generat. Ipse quoque ante comestionem multo utatur exercitio et aquam minus solito bibat et post comestionem multum dormiat. Diurno quoque ueteri et puro bibat parum totaque nutricatione minuatur. Quod si hec accidentia uetusta fuerint electuarium diaconum et diaolibani [illegible] ana .i. auri pondus cum ʒ. i. ueteris uini puri in potu sumatur. Regimen autem ei sit ut predixi. Electuarium diacimini. ℞. cimini [illegible] ʒ. c. [illegible] ʒ. [illegible] piperis ʒ. x. fol. [illegible] pinis amborum ʒ. x. hec omnia cum melle despumato conficiantur [illegible] hoc electuarium si uenter constrictus fuerit. Si solutus fuerit uenter electuarium diaolibani [illegible] descriptio in capitulo [illegible] solutione continetur. Si autem non sufficit squama ferri cum uino bibatur. Electuarium autem ferri descriptio hec est. ℞. seminis apii seminis fen. seminis ana cimini ameos [illegible] origani [illegible] seminis coriandri melanopiperis macropiperis cinnamomi spice thuris gariof. nucis muscate [illegible] pondus auri .i. [illegible] auri .x. omnibus septuplum uini addatur [illegible] ad [illegible] colatur [illegible] colatum [illegible] bibat [illegible] ualeret. Ad [illegible] facies [illegible] acetosis et [illegible] recentibus [illegible] bibat. Emplastrum quod confortat et calefacit. ℞. storacis spice squinanti absinthii calamenti [illegible] mastice ex hiis cum uino ueteri et suco citoniorum emplastrum fiat [illegible] supponatur. Adde preterea [illegible] fricando [illegible] oleo quod sit [illegible] et [illegible] cum oleo calefacto inuoluta [illegible] ligetur. Eger quoque uinum uetus bibat aut [illegible] mel. Cum autem hoc mollificatur. Succi citoniorum [illegible] sumatur et [illegible] ut [illegible] possit [illegible] clarum [illegible] sumatur [illegible] uini ueteris .i. et incipiat coqui suauiter et despumando [illegible] iulep [illegible]. Preterea [illegible] sumatur [illegible] spice cinnamomi gariof. ana ʒ. mastic ʒ. ij. hec omnia puluerizata in panno ligentur et [illegible] mictantur. et cum [illegible] exprimat [illegible] sirupus [illegible]. Quod si digestiue debilitas fuerit cum [illegible] et pauco ciborum appetitu et fetido ructu sirupus acetosus de citoniis bibatur. Sirupus acetosus de citoniis. ℞. succi citoniorum [illegible] puri .i. zuccari albi [illegible] simul [illegible] dentur [illegible] inflammationes [illegible]. Egri uero nutricatio sit [illegible] acetositas ut est [illegible] cum suco uue acerbe [illegible] et cum [illegible] et [illegible] pulueris ut [illegible] ℞. [illegible] ʒ. [illegible] ʒ. iij. seminis coriandri ʒ. v. [illegible] ʒ. ij. cum suco granati [illegible] cum sirupus acetosus de citoniis. Si autem cum hoc [illegible] fuerit [illegible] continuatio et inflammatio [illegible] lac et aqua [illegible]. Ipse quoque ex herbis [illegible] est nutriendus ut sunt lactuce [illegible] et [illegible] carnes edorum et agnorum [illegible]

Trocisci diorodon

Diacimini

Electuarium de squama ferri

Sirupus acetosus de citoniis

scilicet sinsibrii ʒ. iiij. origani ʒ. i. et s.

prandeat. Sal. Postea antequam comedat et postquam comederit citina ingrediatur cotidie et uinum clarum ualde temperatum bibat. Et assidue utatur quiete. Motumque et exercitium uitet. Et sitque eius regimen totum uti eius quod coram abstinentie adipisci desiderat. Et si cum hac dispositione inflammatio fuerit et siccitas uehementissima affligit ex rebus frigidis curetur. Conueniens enim est aqua ordei danda et cetera que eius regimini ut exercitium bonitatis. De dolore capitis stomachi. Rx.

Si cum dolore stomachi adfuerit tribulatio et nausea egro aqua tepida in potu est tribuenda et ut uomat precipiendum. Et si hoc non sufficerit uenter eius per epithima soluatur. Rx. pulueris rosarum ʒ iii. spice mastice xilobalsami carpobalsami cinnamomi xiloaloes asari. ana ʒ. v. aloes ʒ. xi. duplum quam horum omnium cum aliis misceatur. mel bene tritis et cum panno lineo subtilissime cribellatis quarum tritulatio cum aloe sit. Tenere cui dosis sit a pondere ʒ. aureus uel ad ʒ. ij. Egro quoque cotidie detur panis in uino et suco mali granati infusus et in sirupo acetoso. Dactonis. Quod si cum dolore fuerit uictum multitudo atque extenuatio atque singultus egro electuarium diacitoniton et diacalamentum. Et alie confectiones que uentositatem dissoluere conueniunt que in capitulo de o-lici nominauimus danda erunt. Cibaria eius sit callagia et mutageriat. Et uinum uetus bibat purum et uitet motum et ingrediatur balneum. Stomachusque ex oleo de unicione ut dixi in panno inuoluto uaporetur. Si autem cum dolore stomachi fuerit febris et apostema manifestum et cum tangitur sentitur calor eius ex pus ex basilica ... diostomet et loco dolenti supponatur rose sandali et camphora cum aqua rosarum et suco citoniorum. Nutrimentum uero non sit nisi sit sola aqua ordei et custodiatur a carne et uino. Confectionibus quoque dimille fuerit et bibat siccam maiorum grana mugorum et rob. De fluctibus fuerit.

Cumque caloris uehementia sedata fuerit egro cassiafistula in suco endiuie dissoluta et bullita ac dispumata ad bibendum detur. Cum autem exinde dies elapsi fuerint et calor omnino quieuerit et remanserit apostema cum duritie ex hoc emplastro epithemetur locus. Rx. uiol. sicca ʒ. x. ro. in. ʒ. v. spice odorifere mastice ana ʒ. iij. capi squinanti calami aromatici ana ʒ. ij. farine feni greci ʒ. xx. flores camomille seminis maluauisci albi farine ordei ana ʒ. x. conspergantur omnia et misceantur cum lini decoctione ex oleo de nenuphar tepefacto in unum et emplastrentur et dimittas per. .iiii. horas antequam comedat et postquam cibus fuerit digestus et stomachus fuerit euacuatus ex oleo de unicione cum lana ut dixi uaporet. Confectio olei nardini simplicis. Rx. olei de ben lb. i. spice ʒ. i. masticis cos-ti capi squinanti calami aro. ana octaua ʒ. i. omnia hec puluerizata in predicto oleo posita ad solem per decem dies una uasis ore clauso dimittantur. Deinde colentur et exprimantur fortes et scorie que in manibus remanserint emplastris admisceantur optime est eius. Cum autem passio inueterauerit trocisci de spica erunt dandi. Rx. rosarum squinanti xiloaloes tamarici feniculi calami aro. spice ana ʒ. iij. ce. murre ana costi piperis ana ʒ. i. informentur trocisci quorum unusquisque ponderet aureum i. cum uino cocto cotidie detur unus.

Emplastrum istud fiat. Rx. bdelii mollis ʒ. x. armoniaci ʒ. v. spice masticis nigre ambarum ana ʒ. v. seminis been seminis apii ana ʒ. x. cere ʒ. iij. olei de unicione ʒ. xij. gumme in uino dissoluantur et in confringantur et fiat ex eis emplastrum ad dolorem stomachi et epatis eiusdem medicine ualde eu-dicit et necessarius quorum ipsorum diligenter attendat dispositiones. Nos tamen aggregationes et summas ad hec conferentes iam diximus hic quantum potuimus in hoc abreuiauimus sermone.

Cum singultus post crossi cibi comestionem De singultu. Rx.

supponentur aqua calida in qua cinnamomum et mirta et mentastrum et pirum thuris bulliunt multotiens in potu erit sumenda et egro ut dormiat est precipiendum et uentre napo-ando et ieiunandum est ei. Cum autem per multos dies a comestione abstinuit ubendo est balneum sepe ingredi. Deinde pauciis ab offensiuntibus tamen et calendis sit galangie mitagenat cum leibus et uini puri in potu tribuendo. Et si hoc non sufficiat trocisci isti dandi sunt que dicuntur trocisci de ture. Rx. turis ʒ. v. enule ʒ. ... iij. mentastri se-liorum rute sicce ana ʒ. ij. seminis ueni en. ʒ. iiij. et s. et informentur trocisci ex his pondere aurei i. ex quibus unum in die cum apoziate cimini tribuatur. Si singultus post febrem acutam fuerit quoque cum eo tribulatio aut nausea aut sitis aut in ore siccitas aqua calida egro multotiens danda erit non tamen repente sed paulatim sed si sedatur non fuerit aqua ordei cum oleo de amigdalis dulcibus detur spondiles quoque colli et stomachi ex oleo tepido inungatur et sirupum et muceillo quoque psillium cum uileb et suco granati in potu tribuatur. Singultum preterea sternutatio confert retinere anelitum. De

Cum ad hunc assidue patitur canino appetitu. Rx. et cibus post comestionem adeo grauat eum ut a uomere aut per inferiorem regionem ipsa exeunt cogatur. Ieiunandum est quod dum cogit ex liquore qui fluit ab agno quod in furno asset in pinguat et caudam et ex filia ex omni cibo quoque unctuos est et uinum uetus purum tandum est de quo quantum potuit bibat. Deinde precipiendum ei est ut eueniet et hec regime confirmandum est donec sanetur. Quod si nec cibus eum grauat nec ipsa euomit nec per secessum expellet carnes uaccine sunt dande et sinumentum coctum ut pul. et ...ci cum lacte et aqua simul in potu sumat et in acere sto morer. Hac autem egritudine laborans nichil acetosum et stiticum nec acutum comedat sed dulcibus et unctuosis semper utatur. De dolore epatis.

Cum quis male fuerit coloratus et cum hec mala habuerit forma habitque dolorem in dextro ypocondrio aut costis posterioribus et fuerit ei malus color citrinus et fuerit cum hec siccitas in ore et sitis uehemens aqua ordei et suci eiusdem ut endiuie solatri et caseate cum sirupo acetoso ex zucaro albo facto in potu tribuatur. Emplastrum quoque ex duabus sandalis et rosis et camfora et aqua ro. cum panno lineo loco supponatur. Cumque tepescere ceperit remoueatur et aliud loco eius apponatur. Impotu preterea sumat granatorum sucum et robub que iam sicut conueniunt. Hic quoque a uino et confectionibus quod dimille fuerit sibi caueat et acidis calefacientibus et sumat trociscos de berberis que. Rx. suci berberis ʒ. x. seminis endiuie atriplicis seminis portulace seminis ... ana ʒ. iij. rosarum ʒ. ij. ... seminis ʒ. i. spice ʒ. s. informentur trocisci pondere aurei i. detur i. cum sirupo acetoso decoquatur aut cum suco granatorum. Venter quoque si necesse fuerit cum suco fructuum soluatur ut sunt pruna et tamarindi et zucare albi. Quod si malus color qui est cum dolore epatis fuerit albus medici uideatur eum qui est cum fluxibilitate et eum qui est cum tumore fuerit quoque cum eo uentris solo et palpebrarum et extremitatum tumor trocisci de mirre semine et sirupo acetoso dimille dandi sunt. qui. Rx. spice et masticis suci eupatorii suci absinthii seminis feni ana ʒ. ij. rauindi ʒ. x. informentur trocisci. pondere aurei i. detur in potu omni die i. Sumantur autem preterea spice mastic capi squinanti calami aro. ce. murre et mastic in uino dissoluta cum aliis misceantur et ex eis emplastrum epati supponatur. Egro uero acidis grossis et stiticis abstineat. Si autem hec non sufficerent trocisci de lacca cum apoziate dandi sunt dandi. Rx. lacce rauindi seminis ana ʒ. iij. spice seminis apii amcos masticis squinanti seminis iuniperi amigdalarum amararum. costi amari rubee suci eupatorii asari aristologie ro. gentiane ana ʒ. i. et s. informentur

ex his trocisci ponderis aur. i. Apozima de m. Rx corticis radi
cis cappari, api, feni an. ʒ. x. sem. api, sem. feni, floris squinan
ti, ameos an. ʒ. v. ro. m. spice, odorifere an. ʒ. iij. coquatur
in lb. i. aq. donec ad tertiam redeant et detur in potu cum predictis trocis
cis. Si autem aqua inceperit flat cum eis ut a potu quem instructo gravantur.

Si cum yctericia fuerit febris, sucus endivie et solatri. **De ycteritia**
et aqua ordei egro in potu tribuatur. Ipse quoque cucurbita et citrulo
cena et similibus herbis frigidis acutetibus nutriatur et sir. acet. ex for
tissimo aceto in potu sumat. Epithima emplastrum ex duobus sandalis et
sippo. Conveniunt ex suco prunorum et guce solutus est. Quod si non suf
fecerit, trocisci de camfora cum suco granatorum dandi sunt. Rx
Rx guce spodii ro. m. ouiz an. ʒ. iij. sem. endivie, sem. citrul.
cucurb. lactuce portul. m. an. ʒ. i. informentur trocisci ponderis
ʒ. ij. ex quibus cotidie i. cum sexta ʒ. i. camfore detur. Si autem eger
venas amplas habuerit fiatque diu ex quo minutus non fuerit flobotometur.
Si vero yctericia sit sine febre, convenit ex his pillulis solvatur. q. Rx
aloes ʒ. i. qr. tam scam. ʒ. i. agarici partes ij. ʒ. i. suci eupato
rii ʒ. i. ex his cum suco endivie confectis fiant pillule et sufficiat
ad dosim ʒ. i. Deinde detur trocisci de lacca cum apozimate dimidiatim.
Si yctericia in oculis remanserit ex fortissimum acetum paulatim
olfaciat et balneum ingrediatur, cuique oculis per ycteritiam confert fe
bis patienti aqua ro. micteria, est ycteritie preterea valde confert
ut eger per iij. ebdomadas serum bibat. **De ydropisi.**

Cum venter post epatis dolores et febris augmentum ceperit et q
ipse ab umbilico usque ad femur extensus permanserit et cutis ibi
subtiliari et albescere visa fuerit, et cum venter movetur audi
tur sonus quasi aqua in vase non pleno mote, et si hic urina visa fuerit
rubea parva habendi est fiducia quod si intestinis non affuerit for
titudo. Hic tamen si intestinis fortis fuerit et venter vehementer siccus,
pillule diuretice q. Rx megerion. dande sunt pillule diuretice
Rx rinnis seu suci eupatorii, sem. endivie an. ʒ. iij. aga
rici ʒ. v. megerion ʒ. x. fiat ex eis pillule quarum dosis sit
ʒ. ij. et s. ex quibus quarta ebdomada dosis i. sumat. Quod si intestina te
bilis fuerint trocisci de megerion dandi sunt. q. Rx seminis endi
vie ʒ. x. megerion ʒ. i. et ij. tmas. agarici suci eupatorii
tinarum rosarum sem. citrul. an. ʒ. ij. et s. ex his omnibus fiat trocisci
x. de quibus i. in die cum sir. acet. decoctione detur. Si autem venter
solutus fuerit, convenit trip. de ebulis cum sir. acet. Eger quoque nutria
tur ex cibis et bibat sir. acet. dation. Et si venter solo?
vehemens fuerit, atonior rob solum dandum est. Si autem in hac
passione non fuerit urina ru. nec alie pillule iste dande sunt. Rx
megerion sampsuci an. ʒ. x. sal. indi, fimi columbini an.
ʒ. i. sertam pillule est iste aq. vehementer descendere faciunt.

Trocisci de lacca quoque cum apozimate de in dandi sunt. Emplastrum
assidui convenit. Rx farine ordei api. fimi ovini ve
teris baurie, bol. arm. ouiz pa. equales, ex his omnibus tritis
fiat epithima super ventrem hoc namque potens est quod aquam magnam
patiter exsiccare. Quod si in palpebris et extremitatibus fuerit
pes molle et testiculi apparuerint facies quoque et totum corpus mol
litie quadam teneatur, erit de ydropisis specie que yposar
ca nominatur. Egro ista hac laboranti trocisci de lacca cum
apozimate dividere sunt dandi, et convenit quoque edenda ex pillulis de
rob. est solutus et patiens macrena cata sepelliendus.
Est eique preterea precipiendo ut exercitio utatur et famem et
sitim patiatur sepe. Si vero venter inflatus fuerit et tensus
et cum percutitur sonum reddit ut timpanum ydropisis species

ad e sigantur que timpanites dicitur qui patitur etiam in mestio
ne oleum assumere debet et eorum ouiz quod ventositatis sunt generativa
devitet omni die ex punico et naporadicis et ventose super ventrem po
nende, et medicina tumorem dissolventia danda sunt ut dia
ciminum et elactuarium de baccis lauri quoque in cap. de yliaca nomina
vimus. Eger exercitio utatur et famem et excolluvie quietositate
dissolvunt quorum faciem fricitos subiciat. Convenit quoque cum
mantili lanco donec incipiat rubere fricetur ex oleo rucetaceo
diligentur. **Capitulum de dolore splenis.**

Si cum dolore splenis fuerit calor cruris, rubedo et febris,
eger ex his trociscis sumat. Trocisci de ligno casto. Rx
sem. agni casti, tamarindis, sem. an. ʒ. x. et ex his fiat tro
cisci detur cotidie unus cum sir. acet. decoctione cuius pondus sit ʒ. iij.
Eger si repletus fuerit, ex salvatella que est in sinistra manu
flobotometur. Splen quoque ex frustro filtri aceto calido infusum
brecet et obsurvet a cibis dulcibus et ab crossis. Quod si cum
predicta egritudine non fuerit calor, egro trocisci de cappari dandi sunt.
Rx Rx corticis radicis capparis, sem. agni casti an. ʒ. x. sco
lopendrie ʒ. x. vij. aristol. lon. foliorum rute, sem. nastur
tii, acori, nigelle, armoniaci an. ʒ. iij. armoniacum cum aceto
dissolvatur ex quo ceteris informentur, conficiantur trocisci ponderis
ʒ. ij. ex quibus i. cum sir. acet. de mille et apozimate dividendo in potu
sumatur. Si autem suspensus fuerit et cum patitur audiuntur sub eo ru
gitus, ex predictis trociscis cum apozimate dividendo est dandus et vi
num vetus bibendum et potus aq. minorandus quantum plus
potest fuerit. Emplastrum ad duritiem et ventositatem que est sub splene.
Rx foliorum rute ʒ. x. baurie, mitastri sicci an. ʒ. iij. ar
moniaci ʒ. vij. armoniacum in vino veteri dissolvatur ex
quo cetera conficiantur et fiat emplastrum et supponatur loco. **De colica passi
one.**

Si cum dolore ventris fuerit ipsi constrictio et nausia sine
sub. neque aliud affuerit ei sir. dandi quod venter sine vomi
di desiderio solvatur ut est elect. de gallia. Quod si masticis gu
mmi. melanopiper macis. cimini nuce m. gallie an. ʒ. x. sa
mon. ʒ. x. postea exprimatur citonia acetosa et ro? et suc
corum cum eidem quantitatis mille misceantur et coquatur usque ad spis
situdinem paulatim et conficiatur ex eo medicamen quod tamen eidem sit
quantitatis cuius species sunt. Cuius dosis sit a ʒ. ij. usque ad ʒ. ij. et s.
Quod si nausie vehementia non fuerit nec eger mane evomuit, pill
iliace sunt dande. q. Rx coloquintide, sampsuci an. ʒ. x. scam
ʒ. iij. et tertia informentur pillule de quibus aur. i. pondus est dandum
velociter passiones dissolvunt yliacam. Si est passio alia p
illico difficilis fuerit nec mane venter soluta ei contulit
hoc suppone collirium. Rx sal. pu... ʒ. x. coloquintide inte
rioris scam. an. ʒ. ij. et s. fiat ex eis collirium longum et supponatur.
Et si non contulerit ex enemate leni diligentur. Quod Rx floris
camas. v. furfuris quantum capi manu potest malvavisci i.
manipl. i. hoc in panno ligata side fol. x. hoc in lb. i. aq. coquatur
donec ad unam redeant deinde colentur et ponatur super ea baurie
pondus aur. i. ol. sisamini ʒ. i. et fiat clistere ex eo. Si quis
autem fortis et acutum facere voluerit pondus aur. i. de collio quod
parum dyezum admisceatur. Clistere vehementer solvens quo
ter utendo est cum medicina non confert nec venter solvitur. Rx
coloquintide interioris ʒ. x. centauree ʒ. v. bothor marien.
arthanite i. calamis an. ʒ. ij. mitastri rute origani
an. manipulum i. omnia in lb. iij. aq. donec ad tertias ij. lb. i. re
dierit coquantur et colentur deinde dissolvatur mel, alkitran mil

melanopiperis macropiperis ... an. ℥ i. al. ℥ i. fiant ex eis pille

an. ℥. iii. castorei serapini opopanacis collirii quod podixi an. ℥.
ii. misceantur omnia et dum tepidum est fiat ex eo enema et si sq
bale non exierit iterum clistere donec exire videntur. Hoc nam
quia clistere aministrari debet cum res fortissima est et coli
ca mala et pessima. et est illa in qua fit nausea vehemens et
inferius nichil egreditur. Huic predicta egro qui ... fluent
eructuatio et plures ructus per hoc egeret quod cum accidit sepe po
tendit mortem. Quod si cum ventris dolore non fuerit stricta
ipsi sed inflatio et rugitus ac tensio intestini existunt confectio
de baccis lauri danda est que. Rx fol. rute sicce ℥. x. ameos
cimini nigelle liersin origani alexandrini seminis amigdal.
amar. melanop. macrop. mitastri dauci a com. baccarum la
uri castor. ℥. ii. an. serapini ℥. iiii. opopanac. ℥. iii. conficia
tur cum melle cuius pondus cuius dosis sit ut avellana a
multis mensibus cum ℥. i. vini calefacti aque cum apozime diuretice. Huic
est confectio in dissolvenda ventositate et removenda non exequitur. ff
predicta suppositorie subiciatur. Rx cimini fol. rute viridis an. mani
pl. i. nitromarici archamithe an. ℥. ii. baurac ℥. i. conficiantur
cum melle et supponatur cum spongia vel lana. hoc est dissolvit ventositatem
et inferius expellit. Venter quoque condie ex panno calido va
porato est ... intima mictendo est. Si autem hec non sufficerint ve
tosa cum igne imponenda est et locus donec rubeat incipiat fricari
dum ... post ... fieri queat ex oleo ... et aliis oleis
calidis ... castor. eu
forbium an. ℥. s. Hac non solita pacientem ... caveat ne vinum aqua
mixtum bibat et abstineat ab erbis et lacte et omnibus inflativis. Silo
nium facies ... cum ... dolorem et timetur ne sin
copis egro superveniat ... ventositatem somnum provocat.
Rx piperis ameos fol. rute mitastri castor. baccarum cimini an.
℥ i. opii mandragore ... seminis an. ℥. s. conficiantur cum melle
cuius ... pondus ... an. i. ex eo huic quod electuarium ad
dit plures ... ℥ ... et fit tunc medicamen ventris solutivum.
Si autem febris cum dolore assistunt cassiafistula in suco endivie bul
lito et dispumato dissoluta egro est danda et sirupus violarum ipso
tu tribuendo et nutriendo ex tisana et spinachiis cum oleo ...
... condita et ex leni clisteri clisterizando. Cum autem locus doloris
intestini apparuit grossitudo ... in ipso ... cassi
afistula cum suco ... sepe est danda. Et fit ei cui hoc ... solet
accidere ex consuetudine tisana unctuosa cum zucaro et cum oleo sisam
ino et abstineat ab erbis stipticis et acetosis et cibis grossis et ven
tositatem ... Quod autem cum dolore ventositate pati solet
est ... cum galanga et ... cum ...
ab olibus et lacte et omnibus que inflant et bibat vinum forte et ...
... ydromel cum speciebus quas ... quas dica
mus. Ydromellis confectio. Rx mellis mundi l. i. aq. l. vi. misceantur
et coquantur diu et spumentur diu donec fiat ad ... mel. Cum
hoc factum fuit in una quaque l. ei mictatur ℥. ii. piperis pulverizati in pan
no ligati donec ... ventositatis ... et ... cum infusum ...
panni et exprimatur et cum necesse fuerit ... Confert et cum
hec passio ex ventositate et grossa ... accidere solet ...
olim de ... cum apozimate ... sumitur. Apozima autem
de ... est hoc. Rx ameos cimini carvi liersin origani nigelle
an. manipl. i. ... aq. l. iii. et coquantur donec redeat ad l. i.
... de hac apozimate sumantur ℥. ii. quibus ℥ iii olei de ... addantur et
multis diebus bibatur. Si autem dolor iste cum calore supervenerit
... passulas enucleatas ℥. v. sumat

et coquatur et colentur. dum cassiafistula in eo dissoluta coletur cum
olio amigdalarum ammisceatur et sumatur ex apozimate quod in capitulo de
reumatismo dixi unum potum tribuatur. Venter non si multum fuerit
sicce predicto apozimati addatur polipodii turbit an. ℥. ii. coquantur cum
eo et detur donec venter solvatur. Cum autem solutus fuerit removeatur
polipodium et turbit. Electuarium quod ventrem solvit ventosi
tatem resolvit et grossitudinem. Rx turbit albissimi et pulvis
gari ℥. xv. ... ℥. x. zucari ℥. xxv. hoc pulvis ℥. iii. ad bibendum
tribue. Pille de quibus cum quis ventrem solvere voluit
unam sumere debet que et appetitum excitat et inflationes reprimit
et grossitudinem ... digerunt. Rx mastic ... cinamomi gariof.
... magnitudine ciceris et sumatur i. movebit ventrem
semel aut bis. De fluxu ventris

Cum cibus iusto more solito non moratur immo cito egreditur non
mutatur non purus et fuit cum hoc mordicatio et dolor intestini et si
tis cum quo et plures accedit fluxus ventris in quo cum commestione in
venitur purulentum faciat egro de suco uve acerbe aut de suco ribes
aut de suco granati cum spodio et ... an. ℥. i. Trociscus de spodio con
strictivus ei tribuantur. Nutriatur vero ex ... cum ... et pullis
cum aceto coctis ... et in suco uve acerbe positis. Impo
tu autem sumat sumac cum aq. ... donec ... cum a
misceatur sumac quod vocatur sumac et ... regimen adhoc
perducatur ut vincere possit et constringere. Quod si non fuit cum eo
mordicatio intestini ... que egreditur purus ... sed est ... et ... acetosa
et adest inflammatio ... et victus ... egro sicca et si
napi et pisces salsi tribuantur donec cogatur vomere ... sale
et melle et ... quod si non sufficerit. Medicinam que expellit
tribuatur. Quod Rx aloes ℥. i. coloquintide ... ℥. iii. sal indi
℥. s. turbit ℥. ii. ex his fiant pille ut sufficiant ad dosim. ...
... predicta sepe utatur et ... quibus utitur ... semper in
... et comedat ... que sale condiuntur et aqua ... hinc
quod appetitum provocare consueverunt. Si autem cum hoc que dixi nichil eg
... que fit superfluum ... que expellit ad purulentum vel ... habitum
... egro vinum purum et forte dandum est et diaolibanum dandum.
Quod Rx olibani ℥. x. piperis spice ameos liersin an. nigelle an.
℥. ii. balaustie ℥. x. mellis dispumati quod sufficit ad conficiendum detur
ex hoc in potu. Quod ... et vehementer desiccat. ... que
... in colica capitulo nominavimus detur et assuescat in potu su
mere vinum purum. Si non cibus non egreditur sed res subtilis alba que ...
quod epatis significat debilitatem egro tribuatur id quod fit ... et diao
libanum ... calefacientes epar quos nominavimus et diacala
mintum. Quod Rx fol. rute fol. calaminti siccorum carvi ameos liersin
... cinamomi ... conficiantur cum melle. ... dentur
alia medicamina que nominavimus in capitulo epatis ex his que ipsum calefa
ciunt et confortant. Si autem cum predicta egritudine non fuit ... debilitatis
epatis immo que egreditur cum fluxu subtile et album et fuit
... pulvis ... ad ... danda est. Quod
Rx ossium ... aceto assatorum tritorum ut alcohol ℥. i. carvi
seminis coriandri ... aceto ... et ... assatorum an.
℥ x. pulverizentur optime et misceantur et detur ex eo pulvis ad ...
... Electuarium quod ... Rx ossiculorum passularum
tritorum ut alcohol l. i. ... siccorum pulverizatorum ut alcohol
l. s. ... nabati balaustie seminis ... ameos an. ℥.
x. conficiantur cum melle ... mellis apum optime dispumato et
ex hoc electuario sumatur. Si autem que egreditur ... fuit et ...
et eger ... et febris ... trociscus constrictivus de spodio detur

thuris et balaustiarum an. partes ii.

℞ rosarum rubearum spodii ana ʒ. x. seminis acetose sumac
balaustie gummi ar. ana ʒ. v. informentur trocisci pondere ʒ. ii. quorum
unus cum ʒ. i. de rob citoniorum simplici sumatur. Aqua vero sanie
ordei quam diximus ita fit. Ordeum frictum ut aqua ipsius coperiente
bulliat donec aqua inspisset deinde coletur et bibatur circa ʒ. iiii.
cum ʒ. iii. spodii et gummi arabici eadem quantitate. Quando si ex fluxu
ventris est cum excoriatione pulvis de bolo ad transglutiendum detur.
℞ psillii ʒ. xv. seminis plantaginis ʒ. x. gummi arabici boli ar.
ana ʒ. iii. psillium assetur et gummi et bolus pulverizentur et commisceantur
et sumatur ex eo in potu ʒ. iii. in mane cum rob de citoniis et circa
ventris tantumdem. Cibus vero eius sit pulmentum factum cum granis ace
tosorum granatorum et piscibus cum aqua et aceto. Et cibus factus cum
suco uve acerbe et simathia et tassia cum amisceatur sicut su
mac et silia aburia. Trocisci de balaustiis qui multum con
ferunt diarrie dandi sunt cum fluxus fuerit sine febre sive habeat san
guinem ammixtum sive non. ℞ gallarum siliquarum nabari seminis tama
ricis olibani balaustie ana partes equales opii gummi arabici ana ʒ. x.
Informentur trocisci pondere ʒ. ii. ex quibus unus cum vino sumatur
si nec calor affuerit nec febris affuerit cum rob de citoniis sumatur
acetosis qui tamen dandi sunt cum ventris fluxus fuerit sine fluxus.
Trocisci de tenasmo qui tamen dandi sunt cum fuerint calor absen
tia et ventositas fuerit nociva et sonitus. ℞ seminis iusquiami albi
seminis aneti et feni ana ʒ. v. ameos ʒ. ii. ... opii ʒ. ii. seminis
apii ʒ. x. fiant trocisci de quibus pondere aur. i. sumatur in potu.
Confectio de storace quam antiqui veteris fluxui conferre a tenasmo
cum nec calor nec febris affuerint. Sed adveniet ventositas nociva
tamen danda est. ℞ castorei opii asari storacis liquide mirre seminis
iusquiami ... thuris ana partes equales mellis quantum sufficit et dosis
a ʒ. ii. usque ad ʒ. iii. Fiat potius tenasmo sufficit v. dies non
usa fuerit medicina conferre et eger supra pectine sentit
dolorem ... ad clisterem. Clistere constrictivum. ℞ pinca
excorticati lentium excorticatarum rosarum ... balaustie cop
pularum glandium ana manipulus i. omnia in lb. iii. aque coquantur donec
ad lb. i. et s. redeant et colentur deinde sumatur cerusse ... p. pi.
boli ar. ʒ. s. vitellum ovi i. assumatur olei ro. ʒ. s. ex hiis om
nibus in predicta apoçimate frictio dissolutis clistericet semel ad
Si tenasmo fuerit longi temporis in quo non egreditur sanguis. Sed inunal
... mucilli ... medicamen ... quod tenasmo ... cum
... noviamini dandum est ex quo in apoçimate eorum quam noviamini
fricato et dissoluto clistere fiat ex oleo ro. tepido. Fiat nullo
modo mordicat clistere ex illo medicamine multotiens addendum donec
sanet. Epitima de quo venit cum fluxus est et fluxus et viciis est debi
litata lumend est. ℞ galle acatie cipri mirte gallarum cipssi
thuris omnium ana partes equales ex hiis omnibus cum vino veteri aut succo
toniorum conspersis liniatur venter. Hinc quoniam panis ... det
fiat cum hac egritudine fuerit calor epitima fieri convenit ex duo
bus sandalis et rosis et bolo armenico et ... et gallis et pane
biscocto cum suco maciano et ... ℞ si eger veteris pa
tiatur tenasmo et frequenter vadat ad sellam et tamen ibi nichil in
egrediatur collirium istud subiciatur est enim mirabile ad seda
dum tenasmo. ℞ thuris lini ... gummi arab. ana ʒ. i. opii ʒ.
ii. informentur collirii et supponantur. De difficultate urine

Quando urina minuitur aut ex toto retinetur nec in femore ap
paret tumor nec gravitas nec dolor in renibus sentitur sic
curandum est ex medicamentis urinam provocantibus que notabimus. ℞
... quorum est hic. ℞ seminis apii urtice rubee tiectorum ...

seminis iuniperi asari ameos seminis feni spice amigdal.
amarum ana ʒ. xv. seminis melonis ʒ. x. cantaridarum quarum
capita et alie asselle fuerint ʒ. i. armoniaci ʒ. iii. Armoni
acus in vino resolvatur et alie species ex eo conficiantur ex quibus fi
ant forme avellane similes de quibus sumatur a ʒ. i. usque ad
iii. ʒ. Hec medicamina valde confert cum dissolvat, purgatur
et lavatur et purificatur et ad expellendum omnia acutia cum quorum
corpus deficeret oportet. Si contingit difficultas ex casu
aut percussione in femore aut in ano aut in eorum circuitu
eger ex basilica minuatur deinde aqua calida sepe laveris sic fundat
et usque ad spatium medii diei ex oleis fricetur eger quod preparatur
ut urinam expellere nitatur. Fiat difficultas mingendi contingit
vesica existente plena et extensa et sit hoc post san
guinem aut pus quod in vesica generatur solvere consueverunt et liquor
recurrenda sunt. Medicamen quod trahes sanguinis a sanie
que in vesica sit dissolveris. ℞ condimenti urtice rubee tie
torum seminis iuniperi armoniaci asse pu. equaliter armoniacum dissol
vatur et informentur pille ex aliis speciebus ex eo confectis de quibus
die sumatur cum apoçimate de sed... que notavimus. Sir. acetum et
ex forti aceto factus multotiens detur ... siringam postea mittatur
in vesicam aqua in qua dissolutum fuerit sal aut aqua cinis
et illa est confectio aque que fit de cinere. ℞ cineris de plice cineres
duntibus cum calce ... amisceantur tamen aqua ut circa ca
pit posset commisceatur sic per tres dies deinde colentur et per
siringam in vesicam inmittatur. Sibi quoque est ortulani et squilla cen
te supponatur. Sciatica postea assidue ingrediatur in qua sit aqua in
qua cocta sit camomilla ... sanctie simul in qua
extremitates caulium et squilla et fimum columbinum cocte sint et eger
in decoctione earum sedeat et ex herbis istis sic coctis fiat empl. super
femur et partes et circa adiacentes et dum intus moratur sumatur
ea potu quam urinam provocant et si hoc omnino non profecerit ad virorem cum
quo urina provocatur est currendum. Si autem mingendi difficul
tas post lapidis signa affuerit eger supinus iaceat et pedes
eius dum et ... moveantur quassandi sunt et si urina non egressa fu
erit oportebit ut cum instrumento curetur quod per mansi ... sit
impulsio. Cavendum tamen est ne virge immittatur cum est ibi apo...
Ad difficultatem que urine valde confert sepe ingredi tinam
et ungere loca ex oleis et medicina urinam provocantia sumere in po
tu et abstinere ab vitientibus acetosis et potibus et grossis. Ca
pitulum de lapide vesice

Cum eger sepe virgam fricat et
manu tractat ... quoniam erigitur et crescit et urinam cum difficul
tate egreditur unde cognoscere sit longa lapis in vesica esse signet.
Fiat eger sentit cum difficultate mingendi vehementem do
lorem in renibus et emunctoriis et nausiam crebram et constrictos
in renibus lapis esse monstrent. Lapidi vero qui est in vesica confec
tio ista utilis existit et est omnia ad frangendum lapidem conveniunt
fuit. Ego quoque iam fregi cum eo lapidem magnum in spatio
minore xl. dierum. Que. ℞ capitulum seminis ... daucio
lizantii seminis cortice indie opopanicis cortice indie carpobal.
carpobalsami ... inde cassie lignee seca
lo ... gentiane aristol. ro. asari condimenti
armoniaci ... bdellii piperis acori omnium partes equales gum
me sufficienti balsamo dissolute molaverint et ceteris alie
species conficiantur ex quibus informentur pille et sumatur ex eis in die
ʒ. i. cum apoçimate de seminibus quinque ... ʒ. i. deinde scorpionum
simul cum eis detur. Cinis vero de scorpionibus sic fit. Scorpiones

fumant et molla noua posita hinc hos oppilatum sirp lacticulum in furno mittatur in quo non sit uehemens calor et sint ibi sex horis spatio deinde extracti puluerizentur et reponantur. Eger intret ex aqua acetis et calagici et inunctus egrediatur et abstineat a lacte et a caseo et ab aliis cibis grossis et ingrediatur tinam in qua sit aqua in qua sint cocta folia cauliculi et squilla et bereg(esis) et mitastrum et fimum columbinum et medulla seminis citri et ortulani semen et inungatur oleo de scorpionibus et dissoluet i(d est) ungat. Oleum de scorpionibus. Recipe aristologie, gentiane, capilli, cortice indicis, cappar. ana ʒ .i. hora in l. i. olei amigdalarum amararum. posita ad solem per dies .x. dimittatur et coletur et exprimatur et prima quae lib(ra) ex eo addantur scorpiones .x. et totum mittas cum hoc sit opilatum in uase ad solem per .ii. septimanas moretur. deinde coletur et reponatur et est optimum in uase de quo cotidie inunga gargarizum fundendum est. postquam eger de tina egreditur. Quod si lapis magnus fuerit adeo ut cum predictis remedium non inueniatur cum medicina extrahatur de qua loquitur in libro hoc modo exceditur. Cum autem in renibus fiat lapis eger frequenter tinam ingrediatur et renes et ylia ex oleis inungantur et ex eis quem locum calefacient desuper cum panno ponatur. ut fuit ea que nominauimus. In potu quoque sumat ea que lapidem frangunt. Si autem lapis ceciderit et in uirga obstaculum fecerit aqua calida ab alto distillando ei superfundatur donec rubere incipiat deinde oleum tepidum guttatim superinmittatur et fricetur et si necesse fuerit ad exteriora suggatur exsiccatur motu et mouebitur lapis et exibit. sed si magnus fuerit et difficilis necesse est ut uirga incisa mittatur et extrahatur. De apostemate in renibus uel uesica.

Apostema quod fit in renibus et in uesica comitatur febris primo et ca ... quam non est uehementis caloris cum aqua et cum pilo et rigor et frequens inictus et dolor in inferioribus dorsi et grauitas et cum ipsellet ... uidere egro quod ad ibi suspensum sit. Cum hec itaque signa uisa fuerint eger ex basilica flebotometur ei pectus in quo dolorem sentit et grauitudinem loco quoque emplastra infrigidantia supponantur et si egritudo sic dissoluta fuerit bonum erit. Si autem febris et dolor et grauitas perseuerauerint et urina minuta et frequenter signe pus in colligi. fiat de te sup(er) dorsum emplastrum ex ca mo illa seme lini furfure oleo sisamino confectis ponendo est. Si autem eger minuit senserit pus inueniatur. Deinde dentur trocisci quos in capitulo de mictu sanguinis et saniei diximus. Capitulo uero quod in uesica fit debemus comitari febris intelusa et difficultas mingendi et distantia et femoris et uirge dolor et eger ex basilica flebotomet et flat ... egritudinis sic predixi. Est autem quandoque renum apostema fieri peruenit ad saniem tumo transit in duritiem et grauitas in renibus sine febre perseuerat. Cui digesti dus ex mucillagine fenugreci et seminis lini et capite camomille in cauliculi et milliloti et maluauisci et furfuris et ... renibus supponatur emplastrum ex his quae diximus et si urina minuta et ... cum illo ... putrefactio dentur. Hec quoque in principio non est ... quia ex eo perueniunt ad ydropisim. De ardore urine.

Cum eger quando mingit sentit ardorem in uirga et a salsis et acetosis et acutis abstinendum est et nutriendum ex tisanis lenibus et gabrebegi et similibus hec et medicamen ei dandum est. Recipe melonis seminis excorticati ʒ ... seminis citrullorum et portulace et cucurbitae seminis papaueris albi ana ʒ .iii. liquiritie ʒ .ii. gummi ... ad pondus omnium. de puluere horum cotidie ʒ .iii. in mane et alie .iii. in sero cum ʒ .i. ... sumatur ...

Balaustie ... ana ʒ .ii. ... ʒ .ii. seminis apii, opii ... ana ʒ .i.

egritudo non est perquirenda quia cum sit mansiua et perseuerans peruenit in uesica et in unius ... ulcera. De mictu saniei et sanguinis.

Cum autem propter attritionem aut percussionem sanguinem miserit ex basilica flebotometur. Trocisci de cambre in potu tribuantur. quae de cambre gummi ... arboris ... ana ʒ .i. ... trocisci ponderis ʒ .i. ex quibus omni die .i. cum aqua ... sumat tribuatur. Ad comedendum uero tribuatur ... cum sumac. ... cum suco uue acerbe abstineat acribus acutis et salsis loco uero percussionis emplastrum supponatur ex bolo armenio et acatia et aloe et ... cum aceto et aqua. Si autem sanguinis mictum euenit post comestionem ciborum aut potum uini acuti flebotometur eger et trociscos de cambre in potu sumat et eodem quod predixi ... si uero ... eger trocisci isti dandi sunt. Recipe seminis melonis, citrulli, cucumeris, ... corticibus ana ʒ ... gummi arabici, boli armenii, turis, pinguis sanguinis draconis ana ʒ .x. opii ʒ .iii. seminis apii ʒ .ii. ex quibus omni die cum ... papaueris ʒ .i. ... in potu detur ... et illud collirium inmittatur. Collirium de cerusa. Recipe ceruse, sarcocolle, olibani, gummi arabici, opii, sanguinis draconis ana ... ex eis collirium ... fiat ... cum ydromelle et mingat eger et post eius egestionem fiat inunctio isti collirium ex lacte asine. De fluxu urine.

Cum eger multum urine emittit et eius emissionem ardorem non sentit ... mingit in sompno suo in ... et ... exterminatoz ... ea quae urinam constringunt danda sunt. Medicamen retinens urinam. Recipe glandium ʒ .i. ... olibani ʒ .iii. seminis coriandri sicci, boli armenii, gummi arabici ana ʒ .x. fiat ex eis puluis de quo in mane ʒ .iii. et in cena ... aduersus ... detur. Quod si cum hac egritudine sitis fuerit ualidissima et clamosa et aquam quam bibit cito egerit aqua ordei cum psillio detur et inmittatur cum suco uue acerbe et sumac et similibus et cum cibo quod fit cum ordei simula ... acetosis detur ei in potu et prohibeatur ei laborare et cum muliere concubere. Isti quoque trocisci in potu sumantur. Recipe spodii ʒ .x. lactuce seminis, portulace seminis ana ʒ .x. balaustie ʒ .ii. camfore ʒ .s. sumatur in potu cum suco mali granati acetosi ... et ... super renes ponatur et caueat ab acribus calidis et uino et omnibus que urinam prouocant. Illis autem quod ex magno frigidorum errore prouenit quoniam dant in hac passione egro medicinas calidas ... eum ducunt ad tisim. De uermibus qui in uentre nascuntur et ano.

Hec nocumento solet esse ... acribus grossis et unctuosis sibi ... debet et cotidie antequam comedat sumat buccellas aliquas cum sinapi et aliquis. Est ... quoniam ... et ... non ... uenit aliud non ut expellat. Medicamen ascarides expellens. ... exorcizatum cum ualde famelicus est eger ʒ .v. sumat. Medicamen magnos expellens lumbricos. Recipe ... excorticati, turbit, seminis ..., omnium ... lupinorum, nasturtii ... ana ... sumantur ex eo in potu ʒ .vi. ... bibat eger lac ut mos ... fuit per tres dies deinde ad diem ... medicamine in lacte adhuc calido ut ... dissoluto et aceto deinde ualde ... bibat. Uermes uero qui in ano fiunt ... cum ... an expellunt cum ... totum ... abluto inuolutum inmittatur aut inuolutum ... aloe in ... mastice ... inuoluatur ex ... alacs et felle uaccino et supponatur. De emoroidibus et fistula et ragadiis in ano.

Cum sanguis ... per inferiora fluit ...

... ana ʒ .v. ... ʒ .v.

ani lesus est per ambustionem liberatur. fiat ut bene

tum non est constringendum. Sed patiens ex eo debilitetur et indigeat constrictione. Recipe citrulam arabie cum succo sumac decoque et cum elixatione sumatur sumachia que cum succo uve acerbe fit et similia. Sed si non multum debilitetur nutiatur cum succo citri vel cum plantagine. Ammisceatur sive citoniorum et mirtum quod bibit stipticum et super emplastrum ponatur emplastrum de spica quod in capitulo de dyarria diximus et si hoc non sufficerit confectio de scoria ferri detur que sic fit. Recipe mirobalanos nigros, bellericos, emblicos ana ʒ v. spice, squinanti, apii, seminis papaveris, ameos, olibani ana ʒ ii. scorie ferri infuse in aceto per ebdomadam et postea tostae ʒ xii. conficiatur oleum cum melle despumato, quod fiet acetum cum aspergine emblicorum. Sicut in capitulo de similia diximus de quo cotidie ad nucis magnitudinem sumatur. Hec namque emoroidarum sanguinem et menstruorum constringit fluxum, quod ventris lenitivis remedium affert. Fiat mano oratur ad primum eius exquo manavit. Quod prius fuerit dolor, non fluat a beo sicut cepe cum pauca lana cum felle vaccino suppositum. Suppositorium longum de clamine subiciatur, quod patiens teneat per totam noctem et si contingit egredi remittatur donec sedatus egrediatur sanguis. Sumatur de vetustissimo fuerit et aqua magnum mano sumatur egredi faciem. Plus hoc supponatur. Sedatur emoroidarum dolor cum aque superiori eius quod. Recipe mellilotum, camomillam, quam tam diu magis coquitur donec dissolvantur. Deinde sumatur ex aqua decoctionis eius quantum manu teneri potest. Vitellum ovi assati unius, ceruse ʒ i, opii ʒ ii. seminis lini, tritici, senugreci, malvavisci ana manipulum i. conficiantur omnia ex eis in qua bdellium ʒ ii. dissolute fuerint et folia superposita perfusa coxis superficies ex oleo sisamino in quo adeps gallinacei fuerit resoluta et anatis more emplastri superponatur dum adhuc tepida sunt. Ad dolorem sedandum cepe album optime coctum teritur cum butiro vaccino misceatur ut molle fiat et tepefactum ano in quo est apposita supponatur. Hoc enim dolorem vehementer sedat. Cum vero mano ingrediatur huius patiens quod eum ledat cum ipse ventris fuerit et pilule de scello utatur sepe. Recipe mirobalanos kebulos, nigros, albos ana ʒ v. serapini ʒ iii. nasturcii albi ʒ ii. bdellii mollis et pinguis ʒ xv. dissolvatur bdellium in succo porrorum et ex eo conficiantur alia et informentur ex eis pilule et sumatur ex eis frequenter ʒ i. usque ad ... Sed si adustionis patiatur ex unguento excoriatus inungatur. Si autem non sentit ... adustio unguatur de unguento quod fit ex adipe quod in gilbo cameli ... et ... quod sic fit. Unguentum ... Recipe cere, citrine, olei sisamini, adipis anatis, medulle cruris vaccini, adipis qui est in gilbo cameli, bdellii ana partes equales. Bdellium per ... mucillaginem seminis lini resolvatur. Deinde omnia misceantur. Hoc est optimum ... Si autem eger ingrediatur mano ... huius profundus ... sunt ... exit. Medicamen acutum quod in capitulo de ulceribus diximus eis supponatur quod eger per duos patiatur dies et si in eo aliquid remaneat quod residet, medicamen iterum ponatur quod eo usque fiat donec locus desiccetur et non residet. Si fuerit profundus quod si ea que ibi sunt eminentia et ex parte ... fuerint aduc ut ... et ungatur butiro tepido in ... superponatur donec ... a beo removeatur. Si autem residatio ... fuerit medicamen acutum iterum ibi apponatur et si non residuerit unguento ex ... curetur. Est et quando eminentes emoroidarum excidantur cauterizando cum ferro, loquitur tamen plus de hoc est quod hic liber modus requirit. Fistule vero generantur in ano velociter quarum figura illa fiat necesse est. Que autem sunt penetrantes usque ... quia aut non penetrantes. Cum autem perforate sint utrique pe-

netrantes egredietur ... et ventositas. Si autem non egreditur ventositas nec stercus non est penetrans ab utraque parte. Loquimur vero de ea cum plus est quod hoc noster liber expectat. Sed quia omnes homines maxime fere incurrunt errorem ... eius ... majus sequitur nocumentum, nos excitabimus eos ad hoc quod egritudinem cognitam erit et ostendendum qualiter a predicto errore se custodiant. Et dicentes quod fistula utrimque perforata cum ab ano ... remota non fuerit nullo modo ferro est tangenda ex incisione ferri enim contingit stercus involuntarie egredi. Est et aliud quod fistula ab utraque parte perforata tangi non debet ferro quia toto tempore vite eger permanere potest et ei est magnum faciens nocumentum non pervenit ex ea non residatio et fluxus. Sciatur illud quod a bea fluxit acutum mordicativum et fetidum huius odoris est et quantitas cotidie augeatur erit fistula putrida et cum expectare estiomeno cum ex medicamine acuto et ex eo quod complet omnia succurrendum est antequam dilatetur et magnificetur. Cum autem non residuerit non ... nec est quantitas cotidie augetur nec malus odor ibi augmentatur et fluxus non est ... ad ... non residatio et fluxus quod medicamen non potest donec desiccetur et dimunitur et non residet nec per longum tempus. Fiat desudatio ... medicamen predictum adhibeatur. Modus adhibendi medicamen hic est ex collirio quod in capitulo de fistula diximus sumatur et optime teritur et fistula ... donec exeat quod in ea continetur et si radix eius ingredi potest involvatur coto ... ex predicto medicamine. Postquam mollificatum fuerit intus infistulam mittatur. Si vero radix ingredi non potest dissolvatur medicamen in aqua et sublevetur coxa egri et eo supino iacente predictum medicamen distillando in fistulam fundatur et fiat hoc mane et circa noctem per tres dies et sedat magis de ... et lavetur exea.

De exitu ani aut matricis exterius

Cum ani extremitas egreditur aperte curetur et sic disponitur quod si ... egredietur. Recipe cerusa, balaustie, gallarum, aluminis, antimonii ana partes equales et pulverizetur et sic anum ex oleo ro. iunctum aspergatur et anum intromittatur et stringatur quod fieri convenit postquam ad sellam versus fuerit ne et cum surgere ad sellam sit necesse. Sumatur et galle, balaustie, cupule glandium, folia ... et coquantur in aqua donec rubea fiat et sedeat et lavetur exea. Quod si anus qui ... est ingredi non potest eger aqua calida frequenter ungatur et ... sedeat et ungatur anum ex eis et oleo camomillino et anetino donec ingrediatur. ... fuerit ... est tamen necesse ut fortiter ligetur et ut eger supinus iaceat et coxa ... elevetur.

De superfluitate menstruorum constringenda

Proficiunt menstruis constringendis ... de ... per ... i. fiat ... quod si non contulerit confectio de scoria ferri detur et fiat ... ex basilica ventose et ad mamillas apponantur et in ... stipticis utatur ... et hoc medicamen eger sibi subiciat. Recipe olibani, balaustie, gallarum, antimonii ... aluminis ana partes equales. Pulvis horum optime tritorum cum pauca lana subiciatur. Femine vero ... ex ... in capitulo de fluxu ventris diximus ... et sedeat magis de ... Quod si ista non contulerint ex alio ... acuto fiat et maneat ...

De provocatione menstruorum

Cum ex retentione menstruorum magis sequitur ... de ... dentur. Recipe myrre ʒ iii. lupinorum optime tritorum ʒ v. foliorum rute ... pulegii ... sampsuci, opopanacis ana ʒ ii. informentur ... ponderis ʒ ii. ex quibus detur

uni in die cu aqua inq sem iunipi coctu fuit. hec medi
cam ado uehemes existit i puocandis mstruis ut
fetu excitiat siq sepe utat. Ventose sub curuatu
poplitis sunt pones et floia ex sapha facienda e. postre
mo q; uentose femori sunt ponende. De rigaditate uulue

Hec curande sunt ex medicamine rigadiar. au pessarium
ex adipe anatis et ysopo cerotho medulla ceruis. cum
myrtis cu cera dissoluta in olo de lilio aut narcisino
subiciat si nec febr nec acuitas assunt. Q si fuit cu
calore et acuitate oleu ro. adibeat et unguo de cetusi
li. fiat pessariu. Si at calor fuit uehementior sumat
succ portul aut lact aut muscillo psillu et fiat tabula
de plumbo silis marmori in q terunt colores huis incantu
labiu paruu et pcut inca as de pedis sucis et cu pistel
lo plumbeo ado sup ipa; moueat don de plumbo multu p
deo liquori misceat et spisset sucus ex quo fiat pessa
riu postq. olim ro. ei amixtu fuit supponat. hec eciu medi
cam cancro uultiato q e i matrice optim existit et
alus eius silib;. De apostemate qd fit i matrice

Si cu apostib; istis adest calor et febr floia ex basilica
fiat et paties ex aqua ordei nutriat et liniat renes et pla
et femi et simat ex epithe apostis calli cunficit loculequa
tum pos e. Si at postq febris et acuitas quieuerit et crema
serit ex apostate ad cu eiectorib; liqdis curet et mulier in his
liqdis sedeat don mollescat et maturet. Pessariu molli
ficas dura apostata matricis et oferes dolorib; in ea fcis et
paulati eos quiesce facies. R adipis anatis medulle
ceruis ciymi cugettum bdelli moll cc uitelli ouis assifi
ac oli de scib; fecis oli de lilio par. eq. dissoluat in rob
aut uino et fiat ex eis pessariu. E e optim ad sedandu;
dolore et mollificandu duritie inficiq paties ptea sedeat
taq in q cocta sit fenug et sem lini camomilla et mililo
tu et caulu extremitates sigillatim a oia simul. De ulceribus ma

Cum cuilibet fluxit sanies spissa aut uir tenuis si tricis
ex p fico manat loco nec fuit ibi pfunditas fetida nec i
putrida fumda sit aloes et mirra sangs drac. sarcocolle et oli
banu et loco supponenda don osolident. Si at ex loco mana
uit remoto ex pessario q noiauim i incaps de sangne et si
ne fiat pdima. Si at q fluxit e fetidu odore hnis malu
ex pessario fo acuto fiat in iectio. postq locus mundificat
fuit ex aqua et mille i uectis p istim cu ea. Si cu h affi
erit puctio a ro et apostu dur q tactu discernit summo ope
cauendu e ne ex aliq acuto medicaie tangat s; fiat in
iectio ex succone plumbi q dixi aut ex unguo de cerusa et
flomet ex basilica et custodiat ab eib; q cola; grauant m.
et scib; et spcb; q pro odimito amiscent cib is. De pfocacione

Cum mstrua p longu tpis spatiu retenta fuerit matrics
a uli adymiss hoc uni a stimuit h ualde affectauit et e
uenit grauitas et ro et i sirior parte femois sentit qi fu
sui ad trahi a parte femois fortasse p istu supuerit ei sin
copis et qi mortua cadit pendi q uix potuit q ipi act
hit aere l pulsu et forsitan pfecab; mouet et fortasse
sanab; laboriose tu s. h itaq; passio ut euenit illico cum
da e cu cumtessit pedes fortit sticent et ligent et uetosa
magna femori supponat et cui et pcipiat ut digitu olo
bn redolente inungat et ... hois uulue du e int

...bn et moueat naribus ptea intusflet et circa aures ipi uo
ces clamando p feme et nichil q n bn redoleat adsuciat i
mo bn redolentia et algalia remoueat et pecten ei q; infri
ori exeis epithet malu huius odore ut stercus et castoreu
et sulfur. Cu sanitati restituta fuit ex hac medicatione curet
ne egritudo redeat. Qm sih egritudo post mstruor euenit
restrictor, ea dent q mstrua puocat et i pedib; fiat minu
tio et uentose in eis apponant. Si at p longa uiri dissuetu
dine contingat ex quo q sepi accit incipiat uiri osuetu
dine habe aut oblettry et si sepe q pdixi aut medicina q
minuit spma dent q pdixi aut dent trociscu de mirra q
in capitulo de mstruis puocandis noiauim. De passione que uocatur mola

Molierib; plerumq; accit h passio ex qua pgnatiu dispoicis si
militudine incurrunt. Vent naq; crescit et discolorate fuit
et retinet mstrua. Motus q e in hac egritudine n mo i stitis i
mo qu; mouet de suo loco cu durit tangit. ad ultimu h
cu angtia et dolore fructu carnis i forma ac si pareret emit
tit plerumq; n solum uentositas et hu. mititudo emictunt
dum minuit uent et remouet acuitia. postq g pcunt inq
sit puer debet moui si adesse troc isci de mirra dandi sunt et
p ceteria ad semib; et olim de resina adibendu et pessariu ex ruta
et uirtastro et alia pessaria pdicta q in capitulo de alleuiatoe pa
tus dixi sunt mictenda doses g de pill fetidis frequet tribu
ende sunt cu; h e cito euadent. De eminentia et ruptura

Cum as i minutie uentris huit eminentia cu supini iacent
et locus digitis opssus fuit et remouet et cu sedit redibit
passio adest q rupta dr. q h naq; patit sibi pcaue debet ne
post omeshoe; moueat ne omedat fabas et h pcipue ne
omedat fasceolos nec lentes nec ola nec aliq cibu i flatiuu
studere q deb; ut ei uent semp sit moll. h naq; regie ppe
e euade dolore loco ptea ad ponedu e obstaculu et strin
gendu et cu pe se moue deb;. Grossus quoq; si fuit a uen
tre huit grauie n deb; uti motu. n uent sub umbilico pri am
pla cingat fascia. Empl ad rupturam. R gallar cipssi pites
n. cipi sansuci gallar acatie olibanu arab an. pu. i. gumme
pi in uino dissoluat et ogregent cu eis reliq et si rupturam
egro supino iacete ponat et strigat locus et soluat usq ad
iij. l. vii. dies ptea uo egro supino iacete soluat et illico illo
directo de code emplo suppone. ex h enim phibet ampliari. Si n
ruptura at testiculor pellis augmitat q fit aut pp uentosita
tem aut pp aq que ibi ogregat aut q intestina descedut
ad locu illu. Si uo pp descesu intestinor otingat grauis
et dolorosius et sentit dolore cu tangit. tali g paties sic pdi
xim e regendo. Empl; supponat et locus cu ligatura assidue
ostringendo. Ruptura e cu stringit dilatat et augmitat semp
Si at cu aq fiat loc apparet lucid et tersus. huic itaq; con
fert epithan epithate q in cap. de ydropisi dixi. aq q; in
hac egritudine pleru; petit inferioa et fluit. uir eger p aliq tpe
san efficit s; ptea redit egritudo postq fluxit curandu e eg
ex cautio et medicaie acuto ex h e prsus curab; si egritudo
redibit de h tu loq plus e q h ur exigat liber. Cum aut
h egritudo fuerit cu otingit uetositate loc fricand e ex olo
sisamino i quo castor et euforbiu dissoluta fuerint ungen
dus et exerce in mgra intus distillandu. De podagra sciatica et arte

Cum inuitius fuit ro et apostu et loc cu tangit fuit tact cal;
et color rubeus eger si dolet in dextro pede ex dextra manu

et si in sinistro ex sinistra est stomachum et loco eius medicinam linuendo. Oleum rosarum, nitrum, spica... mentha... ponatur... et aqua dissoluti fiat epithima ... aceto infusum ... et cum tepuerit mutetur et loco eius alterum ... Recipe ... pulueris turbit ... polipodii ana ... hmodactili albi ... sene ... ana ... in tribus libris aque donec ad medium redeunt ... et colentur et bibant cum ... Si quis autem a potionibus fastidit pillulas istas sumat quibus non ualentes ... facimus. Recipe aloes ... hmodactili albi ... informentur ex eis pille ... Eger uero nutriatur ex cibis ... Cum autem ... Recipe oleum ... de lilio ... cum ... Cum autem ... pilule ... ex quibus ... et ...

Dolor qui sciatica uocatur ... a toto ... usque ad genum ... ad pedes descendit ...

...

existere ex ... Tollitur ... colloquintida ... fiat emplastrum ... Si autem passio ... sinapis ... et cum fimo columbino eiusdem quantitatis ... fiat ... emplastrum ... et ... eger ... dies ... restitutus ... De gibbositate

Cum gibbositas fieri incipit pilule ... Locus ... de olio ... sambucino ... Aqua ... balneum ... Si autem cum gibbositas incipit ... De uaricibus

Cum uene grosse et ample et diuerso modo ... uaricee uocantur ... qui multum pedibus laborare consueuerunt ...

Hec passio ... De elefantia

Cum autem incipit ... tibia ... cum aceto forti dissolutis ... ex basilica ...

Emplastrum ... tumorem et inflationem ... superponatur.

utatur. Quod si paruum intercesserit spatium a sequenti uomitu comperit quiescere. uapora ipsum cum semibus cumini sticados arabico anete. duritibus et lupinis contritis et storace calamita et feniculo et lauetur cum exagia aquis per spatium unius diei aut duorum. Ista enim hec egritudine in quarta resoluit putredinem et leuiorem reddit. De renum uel ceruicis dolore qui fit ex iacendo in lecto.

Cum aliquis longo tempore iacet supinus super dorsum locis renum pluries rubescit et mala ibi fiunt, murum uel panicum aut folia salicis super eo sternenda sunt et tempore in lecto eius est uoluendus locus que rubet aqua rosacea et nunc in frigida rorandus sunt et flabellanda ipsa. Quod si calor peruenerit temporantur epithima de althea que in capitulo de apostematibus dixi et si uesice ulcera ibi exorta fuerint ex unguento de cerusa curetur. De dolore qui fit in manibus et pedibus manifestis.

Cum dolor in manu aut in pede sit eger intelligendum est si ex percussione hec accidit. aut si aliquis super ipsum ruit accidit aut si super ipsum diu iacuit aut si contigit ex causa extrinseca. Fiat ab extrinseca cum non contingit locus dolens considerandus est quod si magis rubeus quam reliquum corpus aut non. Sic toto corpore rubicundior fuerit ex calida causa medicaminibus curandus est. Et si rubeus nec fuerit calidum nec rubeum sed iam cotidie offuscatur et siccatur aqua calida ab alto super ipsum instillanda est et ex oleo et cera resoluta ungendum et diutius tenendum sic donec dolor sedetur. Quod si locus grossior uideatur quam tactu et sit frequentius eius siccando ex aqua calida in qua sansuce et camomilla et sticados arabica cocta fuerint ab alto ut dixi super ipsum erit stillanda et ex oleo de leuistico in ungendo regimen quoque eius subtiliandum erit. Ipse uero multo utatur exercitio et in balneo sudet. Fiat autem ista non sufficit uentositas exhis soluatur que humiditates educat. Membra postea si tactu sentiuntur sicut frigidiora sunt prius diu ungantur ex oleo costino et sambucino et oleo de ben tepidis et similibus. Quod si ista non sufficerint ex unguento quod in capitulo de paralisi dixi iungenda erunt donec sanentur. Explicit tractatus nonus. Incipit decimus. de febribus continens triginta quinque capitula et hoc totum factum est cum auxilio dei. Incipit prologus.

Febricitantes et precipue acute non solum est necesse ut medicus sepe uideat sed etiam ut eis semper adsistat. Nos tamen in hac parte ponemus summas et aggregationes in curatione predictorum et extenuantes continentes que utiles erunt prudenti et uigilanti licet in hac doctrina non studuit non sit sed eam operatur. In pluribus enim medicorum consilio non indigebit et curationum per eas cognoscet errorem et prout preferre ac diminuti diminutionis hec tamen paucis comprehendimus uerbis et districte ac compendiose sicut in aliis partibus huius libri peregimus et diminutionem ualde inutilia ex profunditate huius doctrine preseruauimus. Hec est indiget qui multa uult inuestigare et ad ultimum doctrine peruenire. Ad hoc uero perficiendum diuino iuuabimur auxilio. De febre effimera.

Hec febris non habet periodos sed est unius periodi tantum. Cuius prima significatio est quod nec cum rigore nec cum orripilatione incipit quamquam accidat precedit eam cum diuersa a causa, scilicet quod cum in consuetudine sit superfluus labor aut ira aut angustia aut sollicitudo aut uini potatio aut quia diu steterit ad solem aut sub aere frigido in aqua frigidissima aut quia calidam aptam quod accidit propter casum uel percussionem in corpore precepta sit aut fit propter dolorem qui in aliquibus contingit membris aut propter repletionem ciborum nutrimenti multi aut grossorum opilatiuum aut uehementis caliditatis aut propter fortem sitim diu uel propter frequentem uentris fluxum et uehementem aut propter multam moram in balneo aut se in aqua conueniens ut sunt aque naturales calide aut quia non balneauit se ut consueuerat aut quia membra calida sunt sicut uel quia multum comedit aut propter coitum et reumatismum aut quia dulcis mellis assumit. Vrina quoque in hac egritudine nec in colore nec in substantia nec sed odore multum mutatur ab hoc quod consueuerat. Calor etiam cum corpus egri tangitur nec superfluus nec modicus sentitur. Cum autem egritudo minui incipit sudoris peruenit multitudo aut si non aut rorem saltem humectatio aut refrigeratio diu sedatur prefata. In hac febre non est multus timor nec est mala quamuis tamen in alias malas transit febres cum in ipsis regimine et curatione error contingit.

Cum igitur aliquis hanc febrem cum laboris incurrit oportet ut cum minui febris eius ceperit eger balneum ingrediatur et in domo media sedeat et iuxta potum per quam redit ad domum primam que ante faciem ipsius apta et adultior sit. Locus calidus in quo delectetur et ne ullo modo sudet si fit potest nec inflammetur in estuet nec cogatur anhelare uehementer. Si autem locus talis est in quo ipsum morari diu sit possibile ubi et semicupium tepidam continens aquam in qua delectetur ingrediatur corpus namque ipsius aqua tepide multitudo superfundatur et precipue in locis articulorum et fricetur suauiter et primatur molliter diu corpus ipsius astringatur et ex oleo in tepefacto inungatur et maxima sollicitudo adhibeatur precipue circa iuncturas et colli spondiles et dorsi. Postquam aliquibus hominibus semper sunt tantum in aqua tepida intrandus erit et extra sed ipsum aliqua hora fundendum diu redeundum est ad inungendum. Longitudo quoque fundendi aqua sit cum etiam inungendi ex oleo et breuitas sit secundum laboris uehementiam et ipsius debilitatem. Post hoc uero egrediatur balneum et nutriatur ex olibus et fructibus recentibus et carne pullina et edina et piscibus que uocantur egle et ipsi sint bone et abstineat ab calefacientibus. Et si non consueuit uinum bibere sumat in potu iulep factum de zucaro temperatum cum aqua rosacea. Si autem solitus fuerit bibere uinum sumat ex eo minus solito quod tamen plus solito sit mixtum aqua. Lectusque eius mollior sit quam prius et plus solito dormiat. Et si postea hoc adhuc uestigia laboris et lassitudinis sint fluat ad balneum ut dixi et totum regimen redeundum est donec se habeat ut solebat. Fiat hec febris ex uigiliis aut nimie sollicitudinis contingat eger et postquam ipsa minui incepit balneum ingrediatur et sit in loco balnei solus que ille supra dixi ne calefiat omnino sed aqua tepida eius super caput eius fundatur et nutriatur ex cibis similibus hiis que dixi. Qui uinum si bibere consueuit in similitudine bibat et remoueatur ab hiis sollicitudine in temporibus ciborum et aliis caliditatis atque aliis lu dicat. Oleum et uiolarum olfaciat et dormiat in locis suauiter redolentibus et in strato molli. Quod si ex multa esuritione aut exinanitione fiat hec febris balneum ingrediatur cum minui ceperit et intret semicupium aquam continens calidam in qua delectetur ex aqua et super ipsum in domo balnei existentes copiose fundatur. Ipse postea in loco balnei moretur et ubi nec aer nec frigus eum tangat. Ita autem moretur in prima domo balnei in qua tamen diu sit donec cutis mollescat et rubeat parum. Deinde aqua sumat subito ingrediatur et ab ea citissime egrediatur. Cumque egressus fuerit aqua rosacea ipsius capiti superfundatur et postea ex aqua rosacea et canfora et san

al' subtilia

dasil liniatur et in potu rob granatorum, mirta, sicut sumatur et similes potus ut rob quinci, citoniorum, ribes et maciano acetosorum et acetositas citri, et nutriatur ex olibus frigidis et acetosis et ex olo confecto cum cicere et ex oleo amigdalorum et a vino omnino abstineat et maxime in se nocumentum. Quod si non sequatur cum succo granati misceatur et similiter nive infrigidetur et ex aqua frigida multum bibat. Et cum bibit vinum granata aceto sive in aqua frigida abluta comedat deinde aquam rosarum super ipsum ... et in generatur qualiter ei in quantumcumque possibile fuerit sedetur. Cum autem haec febris ex multi vini potatione fuerit, quae ex forti et puro egro que de potibus quos nominavimus simplices aliquis alterius in commixtione confectus cum aqua frigidissima ... ex quibus non subito sed paulatim bibat. Cumque febris sedata fuerit, balneum ingrediatur in quo moram faciat in domo temperata stando sicut ostendimus et multa aqua super ipsius caput fundatur et nutriatur ex tassil et ardesia citrina infrigidatis et similibus ex rebus frigidis mixtis cum succo granatorum et succo ribes et uve acerbe succo et pisalibus quae vocantur equine coctis cum aceto et olfaciat oleum violarum et adormiat diu. Cumque ex predictis fuerit balneum iterum ingrediatur et ad predictum redeat regimen a vino autem omnino abstineat et in potu rob de fructibus sumatur. Si autem in corpore fuerit gravitas et oculorum rubedo et extensio sanguis extrahatur cum flebotomia et ventosis, et eius regimen totum sit ut diximus. Venter quoque ex succo fructuum solvatur. Cum vero aliquis hanc febrem incurrit ex multa mora aut deambulatione nimia sub sole, aquae rosarum pars 1 sumatur et olei rosarum partes 5 et aceti quarta partis 1 et in ampulla vitrea mittatur et concuti ante donec spissetur et ex eis in nive infrigidatis super ipsius sinciput paulatim instilletur. Panni etiam infusi in eis in nive infrigidati a parte anteriori usque ad genas capiti superponantur. Postquam vero quievit febris egrediatur balneum ingrediatur et sit in loco temperato ut diximus et aqua tepida super totum corpus ipsius et precipue super caput fundatur. In potu autem sumat fluminum fructum cum cottum cum aqua quae tamen sit cum aqua prius multotiens ablutum calida. Cum postquam coctum fuerit multa aqua in nive infrigidata admisceatur ex qua egrotus usque ad satietatem sumat. Cumque febris cessaverit ex cibis quos predixi nutriatur. Cumque aliquis hanc febrem patitur eo quod sub frigido aere longam fecerit moram totum corpus eius a principio febris usque quo sedetur superfricandum est non tamen duriter. Cumque febris cessat domum balnei calidam ingrediatur in qua moram faciat donec sudor egrediatur. Postquam autem sudor egressus fuerit corpus ex oleo tepido cum fricatione inungatur donec sudoris multitudo egrediatur. Deinde ex aqua calida lotum abstergatur et induatur egrediatur et convenienter dormiat donec iterum sudet. Post hoc in commestione cibos sumat subtiles ex quibus qui levis est cum vinum sumatur. Vinum forte bibat et si ex febre et commestione ad redierit ad balneum et ad totum regimen quod predixi redeundum est. Si quis vero hanc febrem propter aquas naturales calidas patiatur si fuerint aquae ille tales ex commixtione aquarum ... an sal aut ferri aut aliarum rerum quae corpus superficiem exasperant et adherendo coniugare consueverint eadem est regendi regula quo his qui hanc incurrunt extinguatur. Oportet tamen ut locus balnei in quo hic ut domo calida moratur sit temperatus ad potationem sua et sit porta secunde domus contra faciem ipsius aperta et aqua calida super ipsum fundatur et in ea ingrediatur et inungatur cum oleo et iterum effusio aquae calide et unctionis in ea et fricetur multum ut ei donec pori aperiantur et corpus tumescat et febris sedetur et corpus rubeum fiat. Et postquam factum fuerit egrediatur et indumentis suis indutus dormiat. Deinde ex his quae predixi nutriatur. Cum autem aliquis hanc febrem in-

currit ex commestione ciborum calidorum quod ut postquam febris quievit ex aqua ordei multum bibat cum vini mitigatio sit post febris sedationem cibus autem cum aceto coquatur in quo non est cara. Et est ingeniandum qualiter ei venter solvi possit ex prunis et tamarindis et succo tabarzed. Sit quoque acetum simpliciter bibat et comedat granata, mirta et acetosa et omnia alia poma his similia. A cibis vero qui corpus calefaciunt abstineat. Febris est hec species et illa quae ex forti vini potatione accidit. Utraque in putridam cito mutatur febrem. Cum vero aliquis hanc febrem laboravit eo quod plus solito comedit aut cibum multum nutrientem aut grossioris nutrimenti sumpsit, quia hec species effimere plerumque accidit per multos dies fit maxima ut sinochus est. Videtur non est ex predictis donec febris accessio recedat immo venter egri illico ex succo fructuum sicut diximus est solvendus et sirupus acetosus in potu sumendus et ex tisana tamen nutriendus. Sed postquam febris alienari videtur aliquantulum egrotus in balneo est mittendus in quo modicam longam faciat moram et sit in aqua tepida et ex ea super ipsum fundatur. Cuius corpus ex siccitate diu fricari convenit deinde ex aqua lotus egrediatur et sic ad suum redeat regimen et ad ventris solutionem ex succo fructuum et sirupo aceto in potu sumendo et ad nutriendum ex aqua ordei. Cumque febris paulatim alleviari cepit balneum iterum ingrediatur in quo longiorem quam prius faciat moram et plus balneetur sed quod febris diminui visa fuit. In principio autem huius febris ad magis cautela balneum ingredi non debet. Observandum est enim ne in eo laborem patiatur et ne corpus calefaciat. Quod si contigat ipsum in balneo corripi potius illico est exeundum quia in omnibus quibus post febrem effimeram in balneo hic accidit corripi est observandum. Hoc numquam accessus non egrum effimeram potius procedit sed putridam. Ex his autem per quae sigillatim, et adhuc nulla ambiguitate febris cognosci potest effimera cum aliis signis quas predixi est ut egroto cum se balneaverit non superveniat corripio. Cum est hec species effimere cognita fuerit et venter solutus et vini provocatio et nutricatio subtiliata fuerit et ordo intendi balneum et balneandi post febrem diminutionem observatus fuerit ad obviandum sanabilis quod in febrem putrefactionis minime incidit. Si autem in regimine error affuerit in putridam mutabitur febrem quae erit acuta in sinocam videlicet inclusam. Si quis vero hanc patitur febrem quia in commestione una ad comedit ex quo gravitatem cepit gravitatis in inferioribus ventris evocat. Illos autem semper potius colliri si in superioribus sentit gravitatem. Cumque passio minui cepit balneetur et sompnum augmentet et nutricatio subtilietur et per aliquot dies a labore abstineat ex quibus cibus qui parum ventrem solvunt moveatur de his quae nos in hoc nominavimus in libro nostro de sanitatis custodia tetravimus. Quicumque autem hanc incurrit febrem cum apostemate quod in inguinibus fieri contingit in membris ex parte quam minuendus est et capud infirmandus sicut in capitulo de apostemate diximus. Balneum nullo modo ingrediatur nec bibat vinum donec apostema illud sedetur et eius gravitas reprimatur. Venter vero solvatur et calor extinguatur sicut docuimus et cibis infrigidantibus nutriatur. Cum aliquis hanc febrem laboraverit cum dolore quem in quibusdam contingit membris quae sunt cum doloris considerandum est. Si est a partibus calidis a grossa ventositate aut humorem mordicantibus aut quia multum comedit aut siccitatis magis quam in loco illo ... aut complexio mala calida aut frigida simplex aut cum materia ad ipsam causam removendum est omnino intendendum. Causa doloris et dolorum et eorum causis docuimus febris est illico sedabitur cum causa remota

fuit. Cum febris quieverit eger lenibus balneetur et ex cibis quorum mentionem fecimus nutriatur. Qui vero hanc incurrit febrem quod balneis usus ut consueverat pretermisit, in balneo mittendus est donec febris reprimatur et multitudo dulcis aque super eum fundenda est. Ipse quoque ex furfure et semine melonum et pauco nitro diu est fricandus, deinde egrediatur et ex cibis calorem extinguentibus nutriatur et vinum album et clarum bibat valde temperatum. In mane quoque iterum ad balneum eat, deinde ab eo egrediatur et sic ad consueta redeat.

Qui autem hac laborat febre quod multam famem ac sitim passus est, sic sola dolositas et lapsitudo et fluctio eum invasit, antequam febris in eo sit confirmata inveniatur tritici fructum multa aqua ablutum et acetum et [illegible] infusum dandum est et cuncte tabiced. Si autem non invenitur, non postquam in eo febris inflammata fuerit precipiendum est ei sepe ex aqua frigida paulatim bibere donec febris reprimatur, deinde per aliquantulum temporis in aquam tepidam est mittendus et aqua super eum fundenda cum frixe non ledat. Postea ptisanam bibat et cibis humectantibus nutriatur et a labore abstineat donec sanitati restituatur.

Cum vero aliquis patitur hanc febrem ex corizia que ei accidit flebotomandus est et precipue cum accedenti minime intercessit sputum aut flegma. Si pati non poterit cum ventosis sanguis extrahatur et a carne et a vino abstineat et aquam bibat ordei, et venter ex his que in capitulo de corizia diximus solvatur pectusque eius mollificetur et tussis sic ubi decenter sedetur. Cumque ad salutem pervenerit et reumatismi digestus fuerit et tussis sedata et febris quieverit in balneo est mittendus et ordinatio adsueta paulatim reducendus. Hec autem febris causa non est negligenda extra est, plerique pervenerunt ad pleuresim vel peripleumoniam. Qui vero hanc tenet febrem propter fastidium, hec est febris cum ructus fuerint fumosi et fetidi invadere solet et maxime accidunt cum fuerint acetosi. Si venter postea solutus fuerit per se alia non indiget cura nisi ut prius aquam calidam sorbendo vomat et balneetur et ex cibis infrigidantibus qui in eo corruptionem non generant nutriatur, sicut sunt omnia que ex succo uve acerbe et sumach et granis granati et similibus preparantur. Postea bibat qui his inveniuntur similes a labore autem et statione ad solem et coitu abstineat. Quod si venter per se non solutus fuerit ex medicinis quas in capitulo de custodia diximus solvendus erit. Si autem hanc febrem supervenerit aliquam necessario [illegible] contineat quod evomi possit ex aqua calida sorbeat et cum ea ipsa vomat. Si gravitatem in inferioribus ventris partibus senserit collirium aliquod supponat. Cumque venter purgatus mundificatus fuerit et cum hec in ructibus fumositas fuerit, non gravitas, non mordicatio in ventre sentitur, non nausia, balneandus est eger et nutriendus et regendus eo regimine quod predicimus. Quia cum hec febris accidit ex frequenti [illegible] ex hic que in suo diximus capitulo curandus erit. Cumque ipsi febris repressa fuerit in balneum mittendus est et ex rebus quas in libro [illegible] nutriendus. Sunt et ex hominibus quidam qui cum cibos multum nutrientes frequenter commedunt, ut sunt carnes graves grosse et pultes valde spisse et frumentum valde coctum et vinum crassum, hanc incurrunt febrem, quapropter hi a crossorum ciborum assiduitate abstinere debent et ex carne edina [illegible] nutriendi et si [illegible] bibere debent et diuino sumere, quousque iam pervenerit ad subtilitatem et claritatem et profundum penetrare possit. Quique qui a perditis [illegible] ab [illegible] commestione [illegible] debet et ventus solaris et florum assiduare. Si est in hac negligens fuerit egritudines incurret acutas et pessimas.

Sunt et ex hominibus alii qui cum laborem et vigilias patiuntur aut eorum tardatur commestio aut ex cibis subtilibus aut ex siccis nutriuntur ad febrem deveniunt, quare hi homines generaliter ab his rebus abstinendum est. Cumque eos febris invaserit succurrendum est cito atque eis que corpus humectant. Quibus si est sine electuariis fuerit ad ethicam devenirent.

De febre ethica.

Cumque febris tribus diebus aut amplius permanserit nec se movit nec calor eius nec inflammatio vehemens fuerit nec acutina que febrem causatas comitari consueverit cum ea affuerit, ut est pulsus magnitudo et altitudo et inquietudinis vehementia et anxietas et lingue siccitas et eius nigredo, ipsa tamen si uno modo perseveravit nec post in ea in ea deprehendi diminutio aliqua nec paroxysmus preter hoc et ipsi inveniunt quietam et qui tepida tunc etiam adeo credi. Est itaque ipsi vitalis sic experiendi egro ut indutus commedat hominis est precipiendum. Quod si invenitur fuerit semper post commestionem magis infestum a febre ethica procul dubio esse principium dicendum est. Quod si cum hoc et facies eius extenuata fuerit et oculi concavi et caro minuta et cutis desiccata fuerit ethica iam non est in eo in principio immo in suo confirmata est et opilata et dum est quod ipsum invaserit. Hec autem febris in principio sui cum non dum ad vicinitatem pervenit curabilis est. Phisis itaque consequenda sunt signa et cum aliquis degeri sanitate ostendit adeo curandum conspectum dicemus quod que ei que de ethica transit innuisset tempori vehementer plana fuerint et oculi concavati et nares subtilient et fiunt tornatiles facies quoniam fit tornatilis et aures minorantur et corpus subtiliatur faciei quoniam ac si fortiter tenditur cutis ac si esset corium quod fit ossa faciei desiccantur fecit et totum corpus a carne silvinum existit. Collum preterea tenue fit et epiglottis foras prominet. Cumque pectoris ossa tactu aut visu considerata fuerint unumquodque eorum cum suis extremitatibus notari potest et postremo corpus non videtur nisi corium et ossa eiusque nox exilis audiretur et debilis et motus omnino destructus videtur et subtilis pulsus et debilis et cum hoc et durus. Cordis et manifeste apparuerit quod caro dissolutionem venit fit et cum hoc a sanguine vacue nec carnis ... tas magne vel capax existit pulcritudo et claritas ab ipsis cum iam recesserunt caro et cutis desiccata est et similis cutis existit. In senio factus est venter et ei attenuatur et dilatatur donec videtur ac si costibus adereat et quod non in se contineat. Concavitas preterea ventris itaque subtiliatur ut non videatur esse nisi solummodo corium et per hoc spasmatur et desiccatur. Ossaque videre et pectus et manus plerique apparet et ungues curvantur. Cum vero capilli cadunt aliquis et venter solutus mors ei propinqua est. Cumque corpus ad hunc diminutionis et debilitatis devenerit finem, numquam sanari potest neque meliorari. Sed dum carnis et sanguinis pulcritudo ac virtutis reliquie in eo inveniuntur et quod ex predictis significationibus apparuerit nec vehemens est nec confirmata sanari potest et ad suam redire dispositionem si ei subveniatur. Cum autem non fuerit multa debilitas neque multa macies nec longum intercessit spatium ex quo pati cepit nec ex signis ethice aliud apparuerit nisi quod febris lenta adest que iam per aliquot dies perseveravit et quod cum ea prius siccitatis et macie incipiunt hi patientes leniter et cito sanitati restituentur si deus voluerit. Hac febre laborantem in primis aqua ordei dandus est et postquam ipsius de sero descenderit ex piscibus qui egre nocent super primas assatus a vivente nutriendus est et oleribus sicut et humidis ut portulaca et [illegible] lactuce cucurbita cucumeri et cetera. Hic quoque cotidie antequam commedat balneum ingredi debet et in loco moretur in quo a calore ledi non possit et in aqua tepida per aliquod spatium sibi mittendus est et in exolo molliter inungendus. Domus vero in qua moretur talis sit cuius aer frigidus

Attende experientia de febre ethica [illegible] qui accepit [illegible] cum [illegible] oleaginos [illegible] mamille.

et humidus sit. Ipsique panni ex herbis iam dictis que frigide sunt et humide sit statim panni aqua ro[sacea] infusi et nunc infusa in qua camphora et sandali sit dissoluta pectori supponantur. Quod tamen fieri convenit cum flores fuerint alleviati et cibus ab eo descenderit et antequam comedat. Cumque predicti tepuerint panni mutandi sunt, quod tamdiu fieri convenit donec eger frigiditatem sentiat iam ad multam sui cordis profunditatem pervenisse. Quod si propter hoc cum superveniatur ei per complexionem accidit ei calitas tepefiat parum et postea pectori supponatur, nec removeatur nisi cum desiccatum fuerit, tamen aut multum calefactum. Oleum et mol' et oleum violarum cum decoctionibus eius in potu danda sunt et lectus solito mollior fiat et quanto plus poterit longo tempore dormiat. A vigiliis autem et a cogitatione et a motu et coitu et a statione in locis calidis et siccis et fame abstineat. Si autem cum hac febre fuerit vacuitas mentis et acuitas et ardor, tertia pars decocti camphore cotidie in matutinalibus horis in potu tribuatur. Cura autem sit ut ortus fuerit aqua ordei bibat. Aqua vero quam in nocte biberit est vel cum mucillagine psillii admisceatur, nec cessandum est in potione in tractatu pectoris et infusione. Vini ex his epithimatibus et olibus in ita epithimandus. Cibaria vero non semel sunt tribuenda sed ad multas vices partienda et parve. Si estas fuerit ex quibus eger non tamen sumere semper debet quantum est ei necesse et sibi caveat ut non semel tamen comedat quantum est in quo eget. Aqua que frigida paulatim in potu sumat nec fame aut siti aliquo modo patiatur et ab omnibus que calefaciunt et desiccant omnino separetur. Cum autem ethica iam mediata fuerit et consumptio ac carnis diminutio manifeste apparuerit, veniatur ad tertiam, sed que est diyrese insanabilis, non diu pervenit ea laborans eodem indiget regimine quo et predicti sunt, ut super eum fiat perseveratio et assiduatio et frequentatio et perveniatur cum eo ad ultimum et mutetur in balneum et tunc bis aut ter in die vel in tali dispositione moretur loco in quo calitas nullo modo eum ledere possit nec complexio immutare. Nos vero nequaquam volumus ipsum intrare balneum nisi cum semicupium invenire non possimus, nec aqua sic cum fundere in complexio eum mutat. Sed ne at et actu habere aere calido ei omnino deterior existit. Hic utique patientes febre in balneum mittantur et semicupium postquam duarum horarum spatium preterit ex quo aquam ordei in potu sumpsit et cum semicupio egreditur ex oleo inungatur, cum quo venit ab aqua ordei alleviatus fuerit nec in ipsum sapor illius remanserit in tempore ad balneum ducatur. Ita tamen in eundo non laboret, deinde mittatur in semicupium et de aqua tepida tamdiu super eum fundatur donec ipsius corpus ingrossetur et parum rubere incipiat. Postquam eum vero in aqua fuerit semel sufficiat, acum tamen frigide non ledat. Deinde ipsius corpus ex oleo mol' et similibus oleis inungatur. Dehinc postea regendus ipse in balneo in eo mittendum recipiat. Cumque ab eo egressus fuerit cibetur, sed in summum quam diximus et iaceat in domibus tranquillis huius bene redolentibus in quibus sit aeris frigiditas, antequam ipse panni aqua frigida infusi et panni sicci magnique ex ea plene ponantur. Quam lacunar sit coram eo folia vitis et salicis et rose et mol' et his similium et species ambre coram eo ponantur. In tempore vero yemis non sit in eo malicie ignis neque fumi, sed tamen actu habeat aerem. Hoc enim maior ei existit causa quam propter hoc ita confiriatur quod non oportet eum emplastra et epithimata frigida que predicximus exteriori ad cordis confortationem apponere ex panni et aliis et spongiis levibus operiatur cor et preparare caput ne corrigatur a cerebrum ei superveniat et extremitates leniter comprimantur. Patientes quoque oleum violaceum cum oleo nenufarino confectum olfaciat et dormiat diu, quod si magis diei superfuit spatium volueritque, iterum antequam cenam tenam ingrediatur faciatque, offert ei et si non comedat eam continuo melius, ingrediatur balneum et dormiat diu. Si autem siccitas et macies iam vehementer eum occupaverit, lac caprinum super eius cor mulgatur et ex eo liniatur et aquam que in semicupio est ex ea ad admisceatur. Cum de semicupio egressus fuerit et ex oleo

mol' aut decoctionibus aut de nenufare inungatur. Si vero nec calitas nec acuitas fortis sit, vinum album et subtile, quod tamen aquam habeat ammixtam ut sapor vini absconditur, bibat. Sed si acuitas fuerit manifesta vel ebullitio cum aqua frigida ei in potu tribuatur, et ne venter ei solvatur summo opere cavendum est. Adeo constrictorum si solvi ceperit est festinandum. Huic postea si plerumque si calor fuerit fortis confert lac vaccinum si fuerit iuvenis etatis de quo butirum vehementer extractum est. Si fuerit acetosum et aqua ordei in potu ei tribuenda est et si venter solutus fuerit ipsum cum toto tollit sumatur et est necesse cum hoc quod diximus ut infrigidativis et calidis extinctoribus studium impendatur. Cumque hoc iam fuerit olea gina aut in eius superficie petalloides apparuit in tuo sanguine aut fursura canis filis filia aut ad filie fursure. In ultimo in huius regimine est insistendum. Sed si quis hac laborans egritudine cor habuerit frequenter siccum et vehementer macrum, nec calor fortis in eo fuerit lac calidum ut ab uberibus extractum fuerit, si in potu sumatur aut micas panis in eo comedat confert ei. Omni vero lacte lac asininum ad hoc melius existit et post ipsum est caprinum. In lacte vero recente duo sunt observanda, scilicet ne in caseitate transeat et ne coagulatur. Lac quod quidem predicximus cum in stomacho fuerit non transit in caseitatem non raro. Quod et in caseitate numquam mutabitur si parum zuccari ei admisceatur. Cum autem a lactis confectione egrum quis custodire voluerit ei dispositionem in calitate cotidie tangendo consideret et quali aere actu habeat, accedat et eius pulsum inspiciat et urinam et sitis ipsius quantitatem. Si est invenerit hec omnia maiora quam prius erant antequam bibit lac, vehementer augmentata, forte a lacte predicto est abstinendum et lac acetosum aut butirum aut aqua ordei in potu est dandum et tinctura de spodio et filia. Venter quoque si stricter fuerit cum apozimate prunorum et tamarindorum et cassiafistula et mol' est solvendus. Quod eo ubi fieri convenit donec predicta removeantur accidentia post quorum remotionem ad lac redire est percipiendum ei. Hec est eorum summa que ethicis patientibus adhiberi convenit. Cum autem a etica laborantes ad hoc devenerint ut ossa videantur et pectoris manifeste appareant et pulsus deficiat et nunch venis costis adhereat et omnia ossa corporis manifesta videantur et subtilia non est in eis laborandum ut ad sanitatem redeant, sed ut quoquo modo subsistent. Quod sit cum nutrientibus que velociter penetrant et ex bonis odoribus. Caro quoque pullina sumenda est et in partia frustra incidenda et sine aliqua parum salis habens et elixanda. Sic et de alia carne sue eius huius consuevit. Aqua fiat hoc ex carne rubea que in collo eius reperitur. Deinde huic suco parum de suco pomorum aut citoniorum et parum vini admisceatur aut tortella bene trita ei admisceatur et sic bibatur aut sorbeatur. Camisias predictas tinctas induatur que ex sandalo aut in eo sint capitis dolorem fecerit sint infecte. Fumigium et antequam eos fiat ex aloe et nucis et ante eos et in eorum circuitu ponatur et odorifera et confectiones odoriferas et aqua ro[sacea] sic eos rorare et olfaciat cibos odores habentes delectabiles sicut est cibus qui fit de carne capitis et pulmonis minuti incisa et postea in scutella cum ovis et cortice et aceto cocta et intestina ex carne stuffatum incisa plena et assalegi. Pullique assandi sunt et coram ipsorum facie scindendi ex quorum pectore carnem masticando sucum solum trahat, carnem autem proiciat si multum fuerint debiles. Si quis ex his aliquantulum fortior fuerit, pulli cum aqua et sale coquantur quorum pectorum pars contusa cum vino exprimatur, quorum suco cum coriandro et parvo cimino condito et vini cuius tellas habens ammixta in potu tribuatur. Honus autem ex veteribus medicis retulit se vidisse unum et multos pueros qui postquam ethici adhuc devenerunt dispositionem sanati fuerunt. Ego tamen

vis oratione dando ex minu

aut pap. milii aut sal.

al' pectinis

al' in eo

al' cinnamomo

non vidi sed non credo verum fore et precipue postquam pueri-
lem transierint etatem. Trocisci de camfora qui cum sint cor-
dis et epatis ac pectoris infrigidativi ethice que est cum ardore
conferunt. Recipe rosarum .3. x. spodii albi quod sit magis laudabile
seminis citruli, cucumeris, melonum ana .3. v. seminis lactuce .3. ix. seminis
portulace .3. vi. endivie seminis .3. ii. seminis dulcis cucurbite
.3. vi. draganti .3. x. camfore .3. s. Ex his omnibus cum muscillagine
psillii confectis formentur trocisci quorum quisque ponderet .3. ii.
Et si venter solutus fuerit exhibeantur alii trocisci de spodio
qui confectum sunt dicentes. Recipe rosarum spodii ana .3. v. boli armenici
gummi arabici ana .3. ii. succi berberis, succi sumac ana .3. iii. se-
minis acetose, croci ana .3. iii. balaustie .3. i. s. seminis
coriandri in aceto infusi et postea torrefacti .3. ii. fiant troci-
sci quorum quisque ponderet .3. ii. ex quibus i. in mane et alius post
solis occasum cum rob simplici decoctione granatis aut
de ribes sumatur. De febre tertiana

Huius febris principium cum forti accidit rigore et pauco frigore
sic est discretio febris predicte cum obstupescit. Sed non perlongat diu sic
malus febris rigoris spatium prolongatur. Sed corpus adeo cale-
fit et cito vehementer ut si cor tangatur egri manu mediocri
tactu sentitur caloris. Accidit namque plerumque ut ex intemperie ve-
hementie caloris hec febris et in eius fine ianitus lassitudo et precipue
si calefacti fuerint complexionis. Plerumque etiam accidit nausea et estua-
tio et vomitus colere rubee. Venter quoque quandoque solvitur et egeritur colera citri-
na. Pulsus vero in statu invenitur magnus et velox et frequens
sed inequalis. Urina quoque in colore ignea sed non subtilis. Non est spis-
sa habet tamen fetorem et odorem malum ex putrefactione. Hec species febris
frequentius accidit complexionibus iuvenibus calidis et siccis et qui multum per-
pessi fuerint laborem et vigilias et ieiunium et ex cibis calidis nu-
trimentum sumpserint et vinum forte et vetus biberint in regionibus et
temporibus calidis dissentientibus. Hec preterea febris non infestat egrum
ultra .xii. horas quandoque in nono horis sepe paucioribus. Illis ipsis
removetur paroxismus usque ad .viii. vel .ix. horas. Cumque ho-
ra recessionis apparuerit evenit cum sudore removetur et quando
sequitur accessio pulsus alterat. In urina autem dicitur cum igitur hec accidentia cum
febre invenerit aut ex eis plura, sciendum est febrem esse
tertianam. Quod si cum predictis accidentibus aliquibus ex eis contigat
tertianam in illa hora initiis evenire aliquando dubitare sciendum
est ipsam esse tertianam ac si videris eam una die cessare et
alia generasse. Cum igitur eger tali dispositione fortis inventus
fuerit quoniam diu ex quo non fuerit solutus pondus dimittat erit
.3. x. in aqua fervente die et nocte infundatur deinde manibus
fricatum coletur cum .3. xx. ex tinabrin misceatur et in mane
in potu tribuatur. Tamen quoniam noctis antecedente et hora quarta .3. i. s.
tantum quantitate iuleb et aqua quam semel sorbere possit et dis-
solvatur et ad bibendum detur donec vehementer solvatur. Cum
hec facienda a febre ullo modo accedit a paroxismo alleviabitur deinde
toto regimine quo naturaliter regendus est. Si autem eger fuerit delicatus
et debilis et fessus fuerit estas etiam unaquaque nocte pondus .3. x.
tamarindi et pruna grossa et sicca .xx. sumat et i. vel ii. libras
aque usque sint dissoluta aqua. Deinde manibus fricata tol-
lantur et misceatur huic colature zuccari tabarzed .3. xx. et in po-
tu antequam dormiat sumat. Cumque mane factum fuerit et sol
elevari ceperit ex aqua ordei magis quantitate bibat et illico
bragieto et olente morietur donec cibus digeratur deinde ex olibus
sit et inviscaginatur in quibus est amandulo mutatur et acetibus
insequens est cito abstineat et comedat medullam citrulli et cu-
curbite et de succo eius tempore statio bibat et de succo cucumeris sam-
buci et sumat in potu aquam cum iuleb et sirupo aceto. Exercitium
cum aqua bene temperata. Maxime quoque ut infundendi et extinguendi febris
calorem obsunt. Venter preterea si per se similiter aliquibus quoque co-
tidie solvatur. Apozima prunorum non est dandum sed calefacit re-
gendus in loco aptius prunorum sic gravati muci cum mal-
lagine psillii est tribuendo. Caveat preterea in natura in hominis se.
cum venter a cibo vacuus est. Puri sandali et aqua rosarum infusis est
exponendo. Sitque vinum comestione et ab incisionis prius languens
tempore undique mittantur tribus horis vel duabus antequam febris acce-
dat. Ad postquam recesserit. Habeat eger ab omnibus calidis est abstinendo et in
loco frigido sit semper ut mora. Quod si febris cum magno ardore et
calore est videtur ex succo cucumeris sambucena aut cucurbite aut
citruli et ex mucillagine psillii cum malva granatis aut iuleb plus erit
dando et de aqua ordei plus bibendo. Si vero dies plures fuerint aut
et cibus non cito digerit non convenit ut ex aqua ordei tamen ei tribuas
post solis occasum. Trocisci quoque de camfora cotidie cum sirupo aceto
decoctis in potu sunt dandi in mane antequam aquam ordei sumat per ii.
horas aut adminus per i. horam. Cumque febris eger dimiserit nec eva-
cuatio adhuc remanserit adhuc eodem regimine quo prius post febrem
per tres dies erit regendus. Quibus transactis pullina caro
aut edina est dandi. Item cum abulneo et ab sole et a vino est
abstinendo donec in ad consuetam reducendum. De febre causonide

Hec febris quoniam est tertiane ea tamen fortior exsistit et maio-
ris caloris quamquam una die sit validior alia vero minus vali-
da. Accessio tamen non sequitur nec orripilo cum ea accidit nec sudor non
cum recedit. Alia tertiane accidentia sunt cum ea vehementiora tamen
et fortiora lingua et labia citrina fiunt aut denigrantur et absque
dubio crescit si febris non fuerit valde fortis. In hac febre
curatione tali indigemus regimine quale in tertiana predixiimus
est tamen ibi plus studendum et diligentior cura est ei adhibenda
quoniam hec est fortior illa et maioris medicinae. Eger igitur quoque nocte
ex apozimate prunorum et tamarindorum sicut predixi est tribuendum
usque quo venter cotidie bis aut amplius solvatur. Trocisci de cam-
fora aut sine camfora aut cucumeris sambucena ad modum pro-
sana semper in mane dentur. In die vero omni hora assidue cucurbite
aut citruli succus ei tribuatur et semina pomis album lactuce cum
sua aqua butiro sit ablatum cum zuccaro candito tegatur. Quod
si prius comederit aqua ordei item sumat sic ostendimus
aqua autem quam illi admiscitur parum psillii admisceatur et ex ipsius mu-
cillagine cum iulep aut succo granati in potu sumat. Asperi-
tas vero lingue cum panno lineo fricetur. Deinde psillii mu-
cillagine cum zuccaro lavendo aucrat. Nucleus quoque prius prunorum
adhuc camforatus retinens in hore tenendus erit. Et spon-
gia in aqua rosarum infusa epati et cordi temporibus supponatur horis. Et
si eger in initiorum apta non habuit nec stomachus nec epar debilia
erunt. Deinde erit incolumis ex aqua fluviali super nive infrigidata vel
sub ipsa in potu sumat. Cum calor accensus fuerit diu aquam usque
adeo bibat donec facies ei rubeus fiat et tremat. Calor enim
febrilis exterius illico extinguetur deinde in sudabit et cadet et
a febre liberatus erit. Venter autem si vehementer solvatur ordeum de-
fricatum et ablutum cum aqua coctum cum trociscis confectis dandum
erit de spodio. Fiat vero ace et iulep et zuccarum. Rob
acetosum simpliciter de granatis acetosis et malorum citroniis acetosis dan-
dum est et ex omnibus quoniam in capitulo de ventris constrictione dixi est regendus.

Quod si angustiis et capitis dolore ledatur sicut in harum egritudinum capitulis continetur mederi eis debes. Nos enim in hoc nostro libro non ponimus curas egritudinum non simplicium. Prodoque cum egritudines composite fuerint ex speciebus capitulis sint earum cure sumende. Preterea in hac febre et in omnibus aliis continuis continuendi tempore cum eger aliquam sentit alleviationem, quam si alleviationem non sentit sit in hora qua solet esse competens dare cibum, sanum autem in hora qua dies insinuerit et repletur. In interpolatis vero oportet ut sit hora comedendi lege ante earum accessionem quanto plus potest fieri aut post earum recessionem. Nos tamen ostendemus que in utroque regimen observari debes cum tractatus ceterarum egritudinibus.

Hec febris [de febre continua que ex sanguinis multitudine et eius incendio contingit quam synocham] cum incipit sine tremore et corripit accidit nimio cum calore. Incipit et est cum ea in facie et in oculis et auribus et naribus rubedo et tumor et inquietudo et inflammatio fortis et inspiratio magna et frequens. Hanc febrem antequam accedat hec signa precedunt. Egro namque adest in corpore gravitas et extensio et pigritia et dilatatio que lassitudini similatur et in sompno superfluitas et amentia et in capite gravitas et papule in facie et corporibus. Venarum quoque extensio et grossities [illegible] et pruritus in naribus et in locis ubi ventositas ponere consueverit sentitur. Hec quidem febris accidit adolescentibus corpora bone habitudinis habentibus et eis qui exercitium et gestationibus dimittere multum comedere et multum vinum bibere consueverunt. Contingit autem sepius in tempore veris. Cumque corpus hac egritudine patientis tangitur simile corpus [illegible] exeuntis sentitur. Quamquam si corpus fuerit multum [illegible] [illegible] eam fundit. Pulsus in hac febre magnus sentitur et frequens et urina rubea et grossa. Cumque in hac febre signa ista apparuerint quam plura ex eis festinandum est ad egri minutionem faciendam in qua ex sanguine multitudinem extrahendum et ex hoc est hec febris extinguetur. Si autem non prius subveniatur quod lingua nigra fiat et si venerit accidentia causon egro ut in ea diximus regatur. In hac autem febre ea que magis sanguinem reprimunt sunt danda sicut rob quod fit de succo uve acerbe et ventositate citri et ribes et acetum et malorum granatorum. Preterea regimen egri subtiliandum et diutendum et ad minutionem ipsi comestione minuendo. Frigus quoque egri in hac egritudine prius non conveniet et flebotomiam fecerit. Hoc quod predixi cibus suis admisceatur. Impositum preterea aqua frigida tribuatur et [illegible] et si necesse fuerit venter evacuetur prunorum et tamarindorum et que solvatur ex succo granatorum acetosorum cum pulpa sua et que citrorum. Postquam vero febris recesserit a cumne et agestionibus que exmittere sint abstineat et [illegible] ipsi sanitas sit confirmata. Hec quidem febris continua est et non interpolata neque vocatur terciana neque cum ea est ad exigne inflammationem et acuitatem que cum causon sentiuntur. Sepe tamen in causon in ipsius exitu extinguatur. Hec preterea tres habet species. Una est in qua ab initio non cessat augmentari malitia usque veniat crisis qua eger moriatur. Alia vero est que semper moratur in una dispositione. Tertia que est que semper ab initio minuitur. Illa vero que semper augetur plus indiget minutione quam alie. Postquam ea que unius est tenoris [illegible] eget hec et tertia ea non sit [illegible]. Ille tamen due plus indigent quam precipue que cum augmento est semper.

[de febre que cotidie accidit quotidiana flati ca.]

Hec febris cum corripit est in vero frigore in dorso et extremitatibus incipit et tempore frigoris in corpore plurimum fit [illegible] lesionem [illegible] ad inflammationem et calore sic etiam [illegible] in corpore calefacto in hac febre cum prolixitate et [illegible] accidit et plerumque calefiat et iterum infrigidatur sicut calefactio. Quod preterea multotiens factum fuerit manifestatur calor et sic in toto corpore equaliter post laborem tamen. Cumque calor incipit per totum corpus spargi et equaliter non est fortis neque purus neque eger in corpore sentit incendium neque mordicatem ut in terciana et causonide neque siccitas est cum ea neque vehemens inspiratio et si cum ea fuerit vomitus quam venit solummodo humores albi et pure fluitate egeruntur quam cum pauca colera. Facies quoque in hac febre aliquantulum tumens videtur et corpus arescit et interius appetitus deprimitur. Pulsusque in hac febre per velocitatem et spissitudinem multo minor invenitur quam in terciana et propter hoc est dulcis. Accidit autem hec febris sepius pueris per viciis et mulieribus et eunuchis et corpus habentibus humida et eis qui multum comedunt et parum evacuantur et parum exercitantur et temporibus et in regionibus frigidis et humidis. Urina quoque in hac febre alba est subtilis quam rubea quam spissa et turbida et per magis in principio est ipsa dispositio. Hec preterea subsequente tempore in aliam mutatur dispositionem. Est quod in interpolatis temporibus intercessio diei contingit vel noctis neque cum sudore sequitur et papule in primis diebus. Sudor et etiam si cum ea fuerit paucus est et viscosus. Veniens autem cum recedit febris non omnino adversitate purificatur neque corpus [illegible] remanet quam in corpore sunt usque aliena actio hec rursus cotidie invadit in qua tempus paroxismi plerumque invenit tempus interpolationis et fit longa et malitia que plerumque multis moratur mensibus. Preterea hec que est mala et motius suspitiosus [illegible]. Cum igitur in febre hec signa invenerint quam plura ex eis sciendum est [illegible]. Quod si in principio hanc pati febrem multum invenitur [illegible] est credendum [illegible] festinandum est igitur quod prima accessione hec febris sit accidit dimittere est danda ad bibendum cum aqua tepida. Quod si potest oxymellis vomere non tamen cogendum est, ideoque exeo multum bibere debet. Dicimus vero ita fit ut res solvatur. Eger autem non est fatigandus ut eger hic in omnino mundificetur et interius investigetur ex medicine quod fit ex turbit quod nocte est eidandum. Quod recipe turbit [illegible] cum panno [illegible] masticis [illegible] anisi [illegible] omnibus [illegible] quod nocte pondus aurei. Propter quod [illegible] amplius [illegible] die et nocte solvatur. Cumque mane [illegible] fuerit [illegible] accessionem dimittere colati [illegible] ab hora accessionis quanto plus potest est elongandum [illegible] eger exacto cibo [illegible] et paucam [illegible]. Salsis vero in comestione utatur quod exacto [illegible] fuerit [illegible] ex radicibus [illegible] his similibus regatur quod eger sic [illegible] una [illegible]. Si febris longitudo et accidentia minora invenerint et [illegible] regendus. Si autem invenerit augmentare [illegible] solvatur quod Recipe turbit [illegible] masticis [illegible] dentur egro [illegible] ad ipsum regimen est redeundum. Quod si eger [illegible] fuerit [illegible] si venerit aliquam [illegible] nausea ex eis que in [illegible] notavimus capitulo [illegible]. Febris si mala accidit [illegible] ut diximus subveniatur. Si autem febris quotidiana transit [illegible] completis.

Cura

Cura.

medicamen ex turbit [illegible]

Crocis de ro[ ] ...

in potu tribuat. Trociscus aut oxicrotii diosco[ri]dis sic fit. ℞. pulveris rosarum ʒ. v. succi eupatorii ʒ. vi. succi absinthii ʒ. iii. masticis ʒ. i. et s. spice. asari. floris squinanti an. ana ʒ. i. Infundantur trociscii quorum quisque sit ʒ. iii. et quibus . i. cum ʒ. i. opopanacis h' cet[er]a sic. corticis radicis apii vel feni. ana ʒ. x. seminis utriusque amees cuscute ana bedaur spica. Nardi ana ʒ. v. conquassatis cum aq[ua] l[ibra] i. donec ad medietatem redeat et commiscentur cum ʒ. i. sir[upi] aceti et detur cum predicto trocisco. ergo quia inter omnes duas noctes medicamen detrahitur semel detur ut ventrem moveat. Si aut[em] febris adeo fortis fuerit cum alia confectione solvatur cum aliis que galangie et mitagenit dentur ne virtus dissolvatur. Inunctiones vero et abunctio sic et aysen[] q[ue] exinde fuit custodiat. Cumque in hac febre diminutio manifesta visa fuerit eger sepe in balneum mictatur in mane et sudet in eo. Et observandum est ne aqua frigida in iure confecta patiens in hac febre bibat neque ad cuius fallere cerebri frigus h[ec] enim si neglexerit febris fiet longissima. De febre quartana.

Hec febris cum tremore adeo vehementi incipit ut dentes collisione faciat concuti. Sentiet quasi et ossa doleat ac si ad fustes foret appensus quod eam gravavit et putet. Est quia dispositio tremoris h' febris ad ipsius signum non est. talis tremor tali in febr[e] ? pulsus in inceptione h' febris ex tarditate parvitate et tarditate et diminutibile debilitatis presenti dispositione et si quis recordatur fuit pulsus infirmi qualis fuit cum dum sanus esset non indigebit alio signo in cognoscendo quod febris incepit quod sit quartana non in continue ne ei manifestabit dissolutione tarditatis et parvitatis ac debilitatis et minoracionis et quod valde sit contrarius ipsi pulsus vel febris sicut h[ec] quia cum calefit et accenditur valde et alio consistit quam sicut non tantum ad calorem perveniet in mane neque tanta sitis neque tanta inflammatio neque tanta estuatio neque tanta inquietudo neque tantus dolor capitis neque tantum alienationis invenitur in hac febri quantum in tertiana. Post h' aut[em] post longas febres quartane eveniunt plurime fiunt sepius, contigit contineri et autumno et in fine estatis et complexionibus tibi siccis. Urina vero in hac febre alba apparet et subtilis aut quandoque rubedinem et plenumque clare valde et candida et grossa et nigra aut rubea. Preterea si in hoc tempore multe sunt febres quartane et multis accidit scarie et dendum est febrem esse quartanam et cum urina in hac febre rubea et spissa visa fuerit et cum rubeum et vene plene eger ex basilica minuatur dum totum regimen quod convenit adhibeat. Si aut[em] h' non fuerit ut si aliquid medicine quod colera expellit nigram ex his que in capitulo dixi de multiactione medicina et moveas insequenti die post febris laborem detur ei. Cumque accessio incepit sir[upus] aceti cum multa tepida aqua exhibendum et eger ut ipsa evomat est ortandus. Post vomitum non potest sicca et sinapi et salsa et similia dentur sint. Quibus sumptis nisi vinum multa aqua mixtum bibat desinit dum sir[upus] aceti. In quo infirmi fuerit infusus in potu sumat. Sinapis et diebus vomat et regimen et aplet et carnibus pullorum et edorum et agnorum. Animalium insinuare sumat an tu commedat olera cum alimentis olei quorum ita et aqua calida super se fundatur et tota sentit an quo commedit. Sin balneum quia intrandum est in quo tamen non sudet. Labore precia et vigiliis nimium soluto patiatur. sompni vero et quietis angustie ab illis et vinum subtile et valde tempore tum h'beat. Solo quia ventris assidue per dies . i. antequam accessio veniat ei adhibenda est. Post noct[em] in die accessionis est dand

Aliis vero diebus qualiter minuatur ... corpus ei humectet est pensandum et et consistendum aut febre in singulis accessionibus et sue accessionis longitudine minuatur et quod erit in ea quod h' bonum erit. Si aut[em] non multum inveniatur ... nec vehemens est evacuandus. Quod si multo tempore fuerit non permanebit febris. Quod si ultra . xl. dies prolongata fuerit non permanebit eger cum reliquis medicinis isti quod dixi ad magnitudinem nucis de diaton piper cotidie in mane est tribuendum ex medicine quod sit de ea ad avellane magnitudinem dandum. Quod h' ad fol. iunte sicce piperis cominum equaliter mille quod sufficiat ad conficiendum. Sumat ex h' medicine quantum est avellana in tempore commiscendi et eger post ipsa commiscat balneum preterea ingrediatur in eo non tamen in die accessionis. Vinum vetus et purum bibat. Et si fuerit tempore estatis et corpus macie et calidum melius erit ne aliquid exalis medicamenti detur. Sed sero cum cruce tribuendo ei sepe tribuatur. A pera et de pictho et nucibus in diebus intrandum detur et excibus minuatur humectatis. Vomitus et ipsius accessionis in die qua eum infestat febris cum sir[upo] aceti et aqua tepida provocetur. De febribus continuis.

Tertiana cotidiana quartana plerumque fortius non removetur sed permanet semper. In hora tamen accessionis fuit fortiores postea remittunt non tamen sequuntur. ita ut corpus ab eis omnino sit liberum dum iterum ut prius in hora accessionis invalescunt. Accidentia vero harum febrium sunt eadem que et predictarum. excepto quod cum tremore non incipiunt nec sudor in toto corpore est cum istis non cum recedunt. Quia contraria illarum est et istarum est magna h' est in quantitate maior et qualitate fortior et plus timosa. Eadem quoque cura subveniendum est istis quod illis. Medicinis tamen in harum curatione magis studiosius et frequentius debes esse sollicitus quam in predictis. De febribus continuis que v. die deveniunt a pestilencia tempore vel facili

His febribus laborantes in singulis accessionibus per unam diem ante fuit solvendi et in die accessionis ut evomat est laborandum et preter ista regimen quod in capitulo de tertiana febre dandum est etiam eadem est observandum. Si eger fuerit grossus et commedendi avidus et gulosus. Si aut[em] fuerit sicce complexionis cum eis que purgant coleram rubeam est solvendus. Post h' quod regimen quod in quartana datum est circa eum observandum. Sixte vero quarte non observat paucioris fuit aut sanguinis apud quod in aliquibus membrorum sit: et paucis in membris aut quia in quartana tran sitam est contra eas quod cum prima est de maliquis membris aut inferius sub dorso aut in finis est lesio corporibus. Cum alia aut[em] michil horum invenitur prima quidem cura est membrum infirmum sanare quod fiet observando ea que declaravimus in locis ubi de his tractamus. Sedatis aut[em] curabitur semel evacuandus et alia vice calorem reprimendo quod ita fieri convenit ne humores omnino integre adiuvantur. De febre in qua caliditas

Si cum febre caliditas magna fuerit nigredo et sitis tamen in spiritu magna et sitis multiplex et estuatio fuerit quia corporis superficies frigida erit signo mali. Similiter quia si extremitates et corporis superficies frigidissime fuerint et febris fuerit sanguinis apud quod est in interioribus. Ego tamen est in h' ... de hic tamen tempore loqui nolo. Immo de ea febre in qua quamvis ... superficies fuerit frigida cumque eger frigorem et frigorem et febrem et alias contrarietates sentit et pulsus est velox et inspiratio sublimis et calor continuus sentit intus neque insolatus ex regione febris sicut erit regendus. Quod si in superficie corporis fuerit calor in calor febrientis et pulsus tamen sit non velocitus neque inspiratio sit spissa non magna si eger ex calore febrili aliquod malum sentit intus immo totum calorem et incendium et functurum

...incipiunt superficie...

in corporis superficie sentit frigus, hic cum interpolatione sir. aceto. et selembin de succo dict. ex aceto et coloquintida. intretur balneum quod cotidie ingrediatur in quo parum sedeat et multum ex aqua calida super eum fundatur quod si sufficit bonum erit et si non venit ex parte minori erit solvendus et ad regimen erit redeundum. Quod si eger cum ploribus cum inflatione mixta sentit et inspirat propter hoc spiritus in calida et passus fuerit allices et sentit calorem prius et illico post frigus aut frigus prius et post statim calorem ex parte minori [illegible] et urinam turbidam, aque succo est solvendus. Trocisci quoque diarodon et trocisci de spodio cotidie pondere .ij. aur. cum sir. acet. de succo et succo granatorum dandi sunt. Descriptio autem trociscorum diarodon qui primum dantur ista est. Recipe pulveris ro. iiij. ʒ. x. spice nardi, succi liquiricie ana ʒ. i. succi citrul. seminis endivie ana ʒ. ij. ex hiis cum mel. conficiis informantur trocisci et sumantur in potu. Descriptio trociscorum de spodio. Recipe spodii ʒ. x. rosarum ʒ. iij. seminis lactuce citrul. seminis cucumeris ana ʒ. v. succi liquiricie [illegible] ana ʒ. v. ex mucillagine psilii conspergantur et fiant ex eis trocisci et bibantur.

De tremore qui non calescit.

Cum contingerit alicui tremor cum interpolatione sic venit nec calescit immo corpus ad primam redibit dispositionem post aliquod tempus ab incoatione sua ad dispositionem suam propter quod non ipsum sequatur febris eger ex hiis que praediximus in capitulo de febre flatica est evacuandus et ipsi regimen subtiliationis et omnia que flatus sunt generativa prohibenda sunt. Postea eger parum dormiat et in hora illi tremoris deambulatione utatur et si hec egritudo diu perseveraverit ex medicine de [illegible] ad avellane magnitudinem ante horam tremoris danda est de [illegible] ex primis copiendo et pipe [illegible] ut vehementer moveret co[illegible] nec sepe volvatur. Quod ideo fieri convenit ut sudor et tremor removeatur et oleo in quo decoctum est ungendus et aqua calida in potu [illegible] est tribuenda. eger quoque coopertus dormiat et corpus [illegible] grosso panno [illegible] aqua calida post cuius vaporem in facie recipiat ut sudor provocetur et tremor removeatur. Vinum inde forte et parum cum pipere in potu tribuatur et tremor removebit. De febre cum qua provenit sincopis que ex humoribus malis et acuitis fit.

Quandoque febris alicui sic venit quod sedit maiorem partem diei [illegible] fuerit cum qua facies egri cito sit tornatilis et corpus macrescit. Et tunc quoque in impulsu attendere cadit post unam vel duas accessiones. Quod si accidente aplici evenerit perducet egrum ad sincopim propter ipsum et forte moreretur ex illa sincopi. Hoc vero in febribus in corporibus semper generatur que sit complexionis multo calide et sicce. Cuique huiusmodi fuerit eger succurrendum est aqua ordei in potu tribuendo cum aqua ad quantitatem [illegible] miscendum et dandum. Eger in loco domi et in loco ventoso et camisiam induatur que aqua ro. et sandal. sit infusa venit et gelata et sandal. et aqua ro. liniatur et assidue parum sumat nutrimentum ex mica panis simulaginei in succo granatorum intinca infusa et fructuum ei similium ex pull. quoque cum succo [illegible] et citrul. et cucumeris et fructibus huius intus infusis mutatur aqua frigida et bibatur an non quando aceto [illegible] est sit succus granatorum in quo panis de simula sit infusus in potu sumat aut aqua ordei. Quod si prius ceperit antequam ad debeat et sic venit sincopis hos egri in illa hora erit accipiendum et laborandum ut aqua in qua pulvis tortellarum sit infusus aut ptisana tinciatur. Si autem sincopis fuerit fortissima infundendum est ut parum ex tortell. pulverizatis et cum vino subtili bibere aqua frigida sive quantitas amixta tinciatur. Custodiendus preterea est ab aere calido balneo et labore et angustiis et omnibus que nocuit.

corporis. Cuique vero fuerit est lavandus et omni tempore nutriendus. etiam flatica hora assumit. Si vero febris cum caliditas cepit in vehementissima fuerit cum siccitate lac de quo butirum sit extractum cum trociscis de camfora in potu sumat. De febre cum qua

Sepe febris aliqua invadit quando sicut lipotomia accidit que ex multitudine magis parvorum ut flatica fit. In qua corpus mollius nec durum humorum fiat et facies tumore inceptat et si corpus non fuerit nutritum secundum quantitatem suppleret egro sincopis. et si nutrimentum adhibeatur mollities consequitur et febris fit validior. Et in regimine pretendere tempore huius febris curationis principium est ut circa egri agentibus usque ad pedes cum pannis que inter asperitatem et lenitatem sint medii fricentur donec rubee videantur. Deinde ad coxas redeundum est in quibus fricatio fieri similiter convenit incipiendo superius a scapellando usque ad genua donec parum rubee incipiat et fiat fricatio in equali vehementia. post hec quoque manus eorum a bracellis usque ad volas ad pedem similitudine sicut fricare dum pectus et dorsum. post hec omnia a pede et aliorum similiter membrorum fricationis sicut praedixi est redeundum. Cumque hec partes sint passius fuerit oximel in potu sumere convenit. fame quoque cum habuerit aquam ordei et panem et ydromel mixtum cum cicere sumat. Cavendum quoque est ne aqua frigida detur tempore autem inter fricationis et somnum principium est ita ut medium deputetur somno et quieti et medium fricationi. Hic vero eger si cum sola ptisana sumit non debilitatur aliud non sumat non ipsum cum et pane cum ydromelle. Si autem debilitatur fuerit cum cibis quos in febre praedixi flatica erit nutriendus. Et si venter constringatur collirium ex succo sicle et nitro supponendum est. egro quoque omni mane propter subpodium pondere .ij. aur. seminis apii cum sir. acet. est dandum quousque sanetur regendus est. De febre que accidit propter apostema.

Febris que sequitur apostema quod accidit ex percussione aut casu aut horum similium cognitione est estimandum non est putandum nec habet in se nocumentum nec malitiam. Que vero contrahitur apostema quod aliis membris incipiendo id est nullo mediante inde nascitur mala est. timoris est magnitudo aut parvitas quam pro ea bibendum est existit sine illud membrum. febris vero que ipsum sequitur est secundum apostematis magnitudinem et ipsi quantitatem febris quoque que contrahitur apostema quod fit in pannicles cerebri est mala. Ipsi namque est febris frenesis cum frigore et cum iam praedixi. Illi vero que accidit propter apostema quod inguine et sinus partibus oritur et vocatur sinancia iam est nominavimus. febris vero que fit ex apostemate quod oritur in instrumentis anelitus aut que fit in ramine que est inter costas et pannicles qui ibi sunt cum dicatur et et ex plesi que oritur in pannicles quod pectus in longitudine dividit ex pipleoria iam in precedentibus diximus. Ideo tamen quod precipue generatur in pulmone provenit anelitus maior et spissior et generatur in loco tussisque cum eo accidit cum qua excreatio sputi spumosi adest quam etiam iam nominavimus. Cum febre vero que fit propter apostema quod generatur in arterie cum spatularum gravedine quando in hora transglutiendi gravior sentitur. Ex febre quoque que propter stomacum apostema accidit provenit dolor et inflatio in anterioribus partibus ventris ex inferiori toracis in plerisque apostema dolor que est magis sentitur. Si sine magni dolor in loco illo sentit ventris cum premitur. assiduat quoque cum hoc apostemate sitis et ardor appetitus. Similiter si maliquis stellinorum fuerit apostema locus ventris in quo est tactu sentitur calidissimus. cum que sepe ventrem constringi contingit. Cum contingit autem apostema in epate generari sequitur febris fortissima et sensitur titillatio et vene consectio. In maiore autem cum calida fuerit apostema febris contrahitur acutissima. Si cautem

et sensuum turbatio. Omnis autem febris que propter apostema generatur removenda sunt ex cura apostematis que fit aut minutione aut emplastri suppositione et patet hoc ex descriptione quam in capitulo scripsimus apostematis. Febris enim sequitur illud apostema dum est calidum et ardens, removetur cum febris aut cum calor sedatur ipsi aut cum fames advenit.

De febre que accidit ex pestilentia

Febris que evacuatis corruptione generatur non videtur in principio multa esse acuitas neque calitas cum tangitur eger, sed tamen in occultis partibus corporis et in ipso profundo magna nocumenta et sunt deceptione que vehementis operis et sunt febres lente et tepide sed [illegible]. Cum quibus anhelitus et siccitas accidit et egri dicunt valde fetida sentiunt. Hic vero febribus laborantes turbulentiam magnam et sitim vehementem patiuntur, corporaque anhelitus augmentantur et sunt suspiriis. Egestiones corporibus cum vomitu et egestione fetida recte egrediuntur et insolita. Dein incipit ei supervenire sincopis et moriuntur. In hac igitur febre curatio [illegible] est aqua frigida [illegible] tando et rob ex fructibus acetosis et stipticis ut rob que fit ex granatis et ex succo uve acerbe et ex piris et [illegible] et cum acetositate. Quod si nullum istorum habetur acetum cum aqua eis dandum est et lac acetosum cum farina ordei et lac valde acetosum ex quo [illegible]. Hac preterea laborantes passione aliquid comedere sunt cogendi. Plures vero ex eis nichil sumere volunt et [illegible] eos in domos frigidas, et regendi sunt ex omnibus que in capitulo de ethica dixi excepto quod balneum non sunt ingressuri neque aquam calidam neque lac recens in potu sumituri. Domus autem in quibus morantur frigide sunt cum his que frigida sunt sunt etiam [illegible] et ex aqua et aceto irrorentur. Parietes vero et lectus frigidis et bene redolentibus officiantur. Trocisci camphore cum rob dentur cotidie. Et pectoribus eorum emplastrum supponatur ex sandalis et camphora et aqua rosarum. Fiantque eorum [illegible] ex foliis salicis et vitis et malorum et aliarum rerum in quibus est frigus et stipticitas. Plene et ex sandalis et camphora subfumigentur et ex aqua rosarum multotiens in die irrorentur.

De febribus compositis

Plerumque supervenit egro due aut tres febres que quamvis unaqueque sit ut tertiana quamvis diversorum ut cum egro superveniunt quartana cum tertiana aut flegmatica cum ethica. Sepe etiam una eorum est continua et alia interpolata. Et sepe accessionum principia sic [illegible] ut una sit hora et sepe elongantur. Quapropter ordo predictorum ipsarum compositionum et acuitas cum commiscentur ut cognosci non queant non ab eo quod cognoscendi species simplicium prima adeptus est. Ideoque qui genus febris non solum ex interpolatione sua scire debet sed ex accessionibus ipsarum commutationibus que sunt in [illegible]. Contingit etiam duas habeat tertianas cotidie interpolatas, primum vero si hanc non cognoscat non ex interpolatione iudicabitur esse flegmatica. Cum sit secundum hanc regimen adhibitum fuerit eger interficietur. Quapropter species febris ex accessionibus que sunt [illegible] cognoscenda est non ex eventu eius. Sitque cuiusque huiusmodi videbit febris secundum acuitum fortitudinem et debilitatem et eorum simplicitatem et commixtionem, non attendat interpolationis ordo cum accessionum testimonium ab interpolatione diversum fuerit. Licet enim cum aliquis duabus infestatur tertianis cotidie a febre leditur, non tamen cotidiane curatio ei subveniendum est sed tertiane. Adhuc autem post superdicta omnia notandum est et [illegible] ei studiose elaborandum. Si autem una die accessio et alia non, accuitia tamen que sunt tertiane ita non sunt fortia neque pura immo debilia et commixta, non est medicanda cum sola tertiane cura immo ipsi [illegible] ta sedet acuitum [illegible]. Universaliter autem dicimus febrium compositarum curam compositam debere esse et curam simplicium, et quod duarum curationum commixtio sed duarum febrium commixtionem fieri debet. Plerumque tamen oportet nos studere ut ad unam tantum febrem curandam intendamus cum ipsa fuerit magis timenda. Cuius exemplum est quod si aliquis pateretur quartanam et superveniret ei alia febris propter apostema in pectore aut in aliquo membrorum interiorum anhelitus, dico quod in hoc loco dubium hanc acuitate studiose esse intendendum ad febrem curandam que tali accidit propter timorem ipsius magis, licet interim adiungatur quod alia febre fieret validior. Et si contingeret febrem una die infestare et alia non, sed acuitia huius tertiane non apparent puri neque fortia neque tremor eius esset pugnitivus neque calor acuto post ipsius accessus foret neque sitis multa neque estuatio neque calor febris neque dolor capitis neque inanis locutio neque sudor superveniret, hec omnia debilia cum apparerent eis que in pura tertiana videri solent, et primum quod febris ista post hanc prolongaret donec ad 18 pertingeret horas, dicimus quod hec febris non esset curanda pure tertiane medicine sed hec cura ex flegmatice febris cura admiscenda foret et deberemus [illegible] ad id quod flegma et colera ab egro ducere posset et quod nutrimentum et totum regimen secundum hoc esse ordinandum. Nos quidem omnes compositas febres nominare non possumus neque earum propria subiicere curas, sed ut hic diximus simplicium febrium formas [illegible] cuius [illegible] cognoscat et postea compositarum [illegible] ex duarum simplicium curam temperare sciat.

De variolis et morbillo

Cum quis febris acuta cum dolorosa pueris superveniat aut iuvenibus evenire ceperit fueritque cum ea dolor dorsi et narium pruritus et in somno timor et capitis gravitas et in colore rubedo et in corpore sentitur punctio, sciendum est quod egro variole aut morbilli citissime supervenient. Quapropter si antequam appareant incipiat medicus egrum in venam minuere cum faciat aut cum ventosis sanguis extrahatur, minuatur sanguis multo. Consequitur vero trocisci de spodio cum succo granati acetosi in potu tribuatur. Eger quoque non nutriatur nisi ex ptisana et hec in mane et propter noctem fiat. Quod si largior appetitus nutrimentorum fuerit ipsi virtus debilis aliquando non dentur lentes absque corticibus cum pauco aceto condite aut sorbitiones que fiunt ex amilo et cucurbita et oleo amigdalarum et pulmentum quod ex [illegible] fructus [illegible] prestare [illegible]. Et rob quoque quod fit ex fructibus acetosis et stipticis adhibendum detur. Detur autem si febre fuerit et [illegible] cotidie in potu sumatur. Et hoc est prohibendum omnino pustularum egressio antequam egresse fuerint primum eis. Si vero eger a medico non prius fuerit inventus quam passio egredi inceperit non est tunc minuendum neque trocisci de spodio eius dandi, sed corpori ipsius erit bene providendum ut sudor provocetur quod hoc est fieret levius in adveniendo. Si autem videatur passio durior esse [illegible] et eger sit vehementis nausie et cum multa estuatione vel tribulatione et accidit ei lenitas in aliquibus horis, apozima de ficubus et uvis passis et lentibus absque corticibus et semine feniculi et fructibus de lacca in potu sumatur. Et hec [illegible] sit [illegible] pugilli .i. sumatur. Deinde omnia [illegible] et [illegible] quorum apozima multotiens in die sumatur. Aqua [illegible] [illegible] sumatur [illegible] fuerit aut [illegible] quod ex [illegible] gravitatem oculi [illegible] aqua et [illegible] cum pauco aceto mixta in potu tribuatur et gargarizet [illegible] ita fiat quod [illegible] ne [illegible] aut naribus aut gutture [illegible] ad ingrediatur. Antimonium quoque cum succo coriandri [illegible] et [illegible] die multotiens [illegible]. Cumque tota passio egressa fuerit et [illegible] super folia salicis ponendus est ad dormiendum a lectus ei [illegible]

Iste mulieres [illegible] Pessulane pueros suos curant de variolis solo approximate [illegible] [illegible] pueros [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible]

tritis et pulverizatis. Si quod autem ex predicta egritudine non cito desiccatur quod sit magnum et cum multo humore, ex aqua salsa cum toto imbibitur et si fuerit yemis tempore ligna tamarisci sicca, an egritudini sunt comburenda. Si vero estas fuerit ex sandali et foliis rosarum et myrti sufflumigo faciendum est. Hec omnia cum aqua decoquenda sunt in qua eger si siccitas pedorum tarda fuerit inmergendus est et aliquamdiu in illo quod prius desiccatum fuerit et remanserit desuper cortex fedus et hiis eluatur et oleo tepido cum toto in die multotiens inungatur. Cum omnes cortices ceciderint et eger ex toto sanus fuerit, si qua signa remanserint removenda, ex hiis que in capitulo de remotione signorum posuimus utatur sepe. Balneo quoque et regimine et adhuc cum utatur. Quod si variole et morbilli egrediantur in minuto sanguine sub duorum guttarum cum tribus de spodio detur et ex omni regimine quod potest infrigidare regatur. Pulles pro certo non comedat nisi postquam omnes cortices que supra loca variolarum sunt remoti fuerint et febris a corpore et omnis calor separatus fuerit.

Summo opere est cavendum ne aliquid conveniens solvat egrum postquam variole aut morbilli apparere ceperint tribuatur. Quod si venter multum solutus fuerit, ptisana cum spodio et gummi arabico et bolo armenico et rosis siccis detur et super ventrem diversa potiuntur. Ubi vero variole ille que colores sunt violacei et que sunt parve et dure et non maturantur deteriores existunt et morbillus quoque cuius color est ut viole color similiter est malus. Si autem variole et morbilli durius egrediuntur et maturatio videtur nec febris que cum euacuatio sedantur nec alleviantur et si fuerint post hec sincopis et cordis tremor, eger procul dubio morietur. Quod si variolarum egressio velox fuerit et maturitas velox et febris et calor cito sedatur, non erit egro timendum quoniam nichil mali inde patietur.

Quandocumque acutas egritudines de hiis que necessaria sunt sciendum ad regimen acutarum egritudinum regere volueris prius considerare debes an sint salubres vel periculose et si sint longe aut breves et si finis earum erit cum crisi aut non et in qua die fiat crisis et cuius species erit. Quando vero est ante crisim eger et incipit crisis et post crisim usque ad finem hec et que ipsi sciuntur regendo sunt procurare debes. Nos quoque in hiis nostro libro de hiis tractabimus ut consuevimus aggregatione compendiosa ponendo.

De signis bonitatem significantibus.

Pulcritudo coloris egri et motus sui levitas et que facile egritudinem tollat et pulsus fortitudo et anhelitus bonitas et intellectus stabilitas et virtus appetitiva sibi manens et somni bonitas et vigilie et in lecto decentur iacere. Hec omnia signa bona sunt et laudabilia maturitas quoque manifesta et perfecta et perfectam anuntiant bonitatem et salutem.

De signis malis.

Hec signa mala sunt quorum ordines sunt hec que sequuntur. Dulsisti egritudinem quam post cum signo eorum illorum ponemus ubi que quantitate fortitudinis signorum dimittetur. Decubitus est signum quod est debile signum non bonum. Quod autem eo fortius est signum malum et quod est fortissimum signum mortale ac multum mortale. Hec enim in signum prognosticacionem ex eo assumitur veritatis et firmitatis diversitas caloris in corpore febricitantis reperta. Ita ut scilicet unum membrorum sit calidum et frigidum si fuerit inpinguere ventris et alia membra sunt frigida signum est non bonum. Facies quoque, multum removet a dispositione que habuit in sanitate et sit macie et mala et tortuosa hec et ciccitas signum est malum. Sed si egri multas sunt passiones congelatas et duri aut laboraverit aut ventris solorum passus fuerit vehementer aut ventris constrictione aut alium modum evacuationis ipsi malitia est minor. Et si egri facies replori

apropinquare visa fuerit nisi in accessione frigoris ut prius in quo eger grauis fuerit oppressus passus crapula aut vel tunc fuerit repletus ab his malitia sibi erit minor. Quod si facies in colorem eneum visa fuerit, fueritque hec apparens qui est talis ad quem paulatim mutata fuerit et que prius solutus fuerit comedere ab his vivorum gravitatem quod hec est coloris signum nimis malum erit. Urina est nigra et sputum nigrum et stercus quod inferius egreditur nigrum hec existunt ex signis mortalibus. Si autem cum predictis febris fuerit magna incedunt signa valde sunt mortalia. Fetor anhelitus et hominis in acutis egritudinibus signum est mortis. Frequens in lecto revolutio et revolutiones in alia figura mutatio et alia accidentia ex quibus homines inverecundari consueverunt ut cum ad verecunda discooperiat aut cum ventositas inferius cum sono egrediatur significatio est non bona significat egri inquietudinem et multas curas et ei perturbationes. Cum facies egri fuerit extenuata et oculi videbuntur concavi et super eos dilatabuntur et aures sicce fuerint et diminutione mutate. Quarum est extremitas que inferius procedit fuerit contracta et faciei cutis tensa apparebit et post hec color apparuerit citrinus et viridis aut niger nisi eger multum prius fuerit passus et evacuatus omnia hec signa sunt mortalia. Quod si cum predictis eger non audiat nec videat aut ex signis assint que sunt motus diminutiones sunt vehementiores mortis iam imminentis significativa. Parvitas unius oculorum aut eorum tortio aut alborum que videntur in oculis cum clauduntur manifesto post solutum ventrem ita quod hos non claudat omnia hec sunt signa valde periculosa. Stridere dentibus post solutum malum est signum. Si cum acutis accidit egritudinibus eger et cum acutas patitur egritudines et faciem a lumine removerit et ad tenebras refugerit et oculi involuntarie lacrimantur nec hec fluxum sanguinis ex naribus consecuta fuerit hec signa duo sunt non bona. Rubedo et albedo oculorum et vene rubee aut nigre eis apparentes sunt duo signa mala. Oculi congelati qui non moventur et tremuli qui non quiescunt et fere ex multo tremore exire videntur de signis existunt mortis.

Oculorum egressio ad exterius aut ipsorum profunditas intrinsecus egritudinibus et lippitudo in eis existens signa sunt non bona. Cum eger sit ad extremitates non quiescit et supinus iacet semper apparet et post hec ad partem pedum descendit hec signum est mortale. Apostema magnum inveniet et calidum cum febre vehementi et acuta signum est malum, et si virtus fuerit debilitata calor febrilis et apostema adhuc perseverant signum est valde periculosum. Cum in acutis egritudinibus extremitatum adest frigiditas signum est non bonum. Quod si earum frigus aut mutatur fortiorque fiat est malum et si cum hec fuerit magnus calor intrinsecus et sitis est mortale. Et sibi sufficit multum fueritque anhelitus spissus et pulsus sibi cum parvitate et debilitate mors est propinqua. Cum extremitates et ungues in fuscum mutantur colorem aut manus et pedes ex toto illi fuerint coloris virtus tamen non deciderit immo cum hec augmentatur et fuerit hec in die critico hec non est signum malum immo bonum quia egri significat evasionem. Quod si locus iste ulceratur et corrumpitur ac putrefiat medicina eo fortiori non est supponendum. Hec si sanum fuerit egritudo mutatur ad egrum redibit et cum intensiatur. Similiter quoque si dolor auris ceperit aut rubedo ibi apparuerit fueritque hec in passione que frenesis vocatur aut oculi inflammatio rubee inceperit aut ad loculis in pleuresi pectoris aut apostema fuerit sub ascella aut in mamillis in eorum locis eminentibus nec que ipse confortet erit apponenda. Et

emplum erit supponendum et aqua calida ab alto super ipsum erit distillanda continue supponendo, et si manus ad digitorum admodum stupidi ulla fuerint prouenire cum [illegible] liberatur eger. Testiculorum et uirge contractio in acutis egritudinibus est malum. Signa que cum crisi euenire consueuerint sicut [illegible] digitorum in die non cretico apparuerint nec crisis secuta fuerit signa sunt mali. Cum eger uigilat nocte et in die dormit laboriose tamen et non continue signum est non bonum. Et si quando a somno excitatur ipsius debilitas et sue dispositionis malitia augetur est periculosum. Prurigo digitorum cum [illegible] infirmitatis egritudinis significat pluralitatem cum crisis non euenit est periculosum. Egritudines calide et fortes in senibus et in humidis complexionibus frigidis et in regionibus ac temporibus frigidis deteriores sunt quam que in eo [illegible] contrariis. Frenesis cum febre forti et caliditate periculosissima est. Cum causon patienti superuenit tremor semel et tamen non sudauerit et egritudo non fuerit alleuiata sed debilitas et dispositionis malitia augmentate fuerint signum est periculosum. Cum labia torquentur aut nares aut palpebre aut [illegible] similia in acutis egritudinibus post multam debilitatem et postquam eger sensum amisit iam mors imminens significatur. Tremor cordis assiduus in acuta egritudine malum est. De singultu et sibilatione dicimus et propterea sicut cum fuerit anhelitus constrictus et calor febrilis augmentatus signum est periculosum. Dolor febrium cum febre acutissima periculosum est signum et precipue si fuerit in capite aut ante aut uentre. Cum mictura egri fuerit alba et fiet citrina aut rubea aut nigra signum est periculosum. Oculorum agelatio quorum palpebre non palpitant accidens est mortale. Egritudo in homine semper sano qui fere numquam egrotat timorosa est. Si testiculi et uirga in acutis egritudinibus protenduntur et intestinum prolapsum fuerit signum est periculosum. Sanguinem de naribus paulatim et debiliter fluere et guttatim egredi non est bonum et si etiam fuerit niger est deterius et si in die critico contingat est periculosum. Cum maliq[ue] rubor apparuerit aut [illegible] et sequitur post ipsum extenuatio et firmatio aut similis et inquietudo est malum et si eis contingit tremor cordis est mortale. Uomitus coloris sicce simplicis et fluxus uentris malus. Facies fetida aut pulmonis in acuta apparitio in acutis egritudinibus signum est malum. [illegible] signum est malum. Cum uomitus aut uentris in acuta febre fuerint multis signum est malum et singultus fuerit sequens erit periculosum. Cum oculus fuerit cito niger aut citrinus et eger subito [illegible] quod saliuam transglutire non potest signum est periculosum. Sitis uehemens cum sudore frigido signum quod periculosum. Anhelitus [illegible] in acuta febre egritudinem propinquam morti significat. Cum in lingua apparuerint pustule [illegible] magne [illegible] febre fortis et acuta eger in principio sequentis diei morietur. Cum sudor fluxerit ut [illegible] est mortale. [illegible] est mortale. Cum spasmus in febre acuta superuenerit postquam aliquot dies [illegible] signum erit periculosum. Cum eger [illegible] signum malum erit. Et de [illegible] febres [illegible] acuta. Tremor [illegible] sudore [illegible] et precipue in capite et fronte et uehementia uigiliarum et deliratio uel angustia et nausia et timor et [illegible] sensuum et extremitatum frigiditas et precipue si [illegible] cum magno [illegible] interioribus et anhelitus [illegible] extremitatum rubedo et urina nigra et pauca et uiridis et spissa que mel

no[ta] sig[num] de sanguine fluente de naribus [illegible] mortale fore.

et si sitis [illegible] caloris febrilis [illegible] destruit et ipsum [illegible] et constrictio uentris fluxu magis [illegible] et distillatio sanguinis nigri ex naribus fluentis et eger [illegible] ad alium et si ipsi sit diuersis contrarius dispositionibus [illegible] aut [illegible] apertis [illegible] et si eger oculis [illegible] inspiciat et suspendat se omnia [illegible] mali portendunt.

Cum res nigra et acetosa [illegible] ebullit [illegible] cadit de uentre egrotantis periculosa est et si hoc cum uirtute fuerit debili propinqua est iam mors. Cum ex naribus egri colera distillauerit citrina aut uiridis signum malum erit. Cum eger parum sudauerit [illegible] ipsi corpus [illegible] fuerit et precipue caput [illegible] post anhelitum [illegible] mors propinqua significatur. Sudor frontis post laborem uehementiam et pulsus [illegible] signum est mortale. Et si [illegible] pulsus uehementior mors iam est propinqua. Cum eger pedes [illegible] ad pectus sursum leuauerit [illegible] signum est ualde periculosum. Cum febris fuerit ad uires fortis [illegible] se subito alleuiauerit et calor quieuerit sine euacuatione precedente [illegible] calorem extinguunt [illegible] pulsusque uelociat quieuerit [illegible] fuerit debilitati [illegible] superuenerit signum est quod cito morietur. Cum hec [illegible] contingat [illegible] eger [illegible] sensus [illegible] signum est mortale. Et si [illegible] fiat ad suum redit sensum est bonum. Cum egro superuenerit [illegible] que ipsi egritudo non fuerit alleuiata sed potius augetur malitia signum est mortale. Omnis sudor qui non tenet totum corpus non est bonus [illegible] non in die critico fit [illegible] talis ex quo eger alleuietur est non bonus. [illegible] in die fiat critico [illegible] est bonus. Sed si fuerit in capite tantum est mortalis. Sudor frigidus cum febre acuta periculosissimus est. Cum post sudorem tremor sequitur signum est malum. Signa [illegible] unum bonum cum fuerit forte multis malis [illegible] perfectissima uero signa fere numquam signis ualde bonis [illegible]. Cum ergo [illegible] pulsus facies sana fuerint et corporis motus faciles et appetitus comedendi et bibendi fuerint fortis [illegible] non est [illegible] nullo modo [illegible] est tenendum quod ipsum erit cum crisi et precipue si in die apparuerit quod diem precedit creticum. **Cognitio significationum longitudinis uel breuitatis egritudinis**

Egritudinis breuitatis ex fortitudine sui nocumenti et sui impedimenti quod efficit [illegible] potest. Impossibile est [illegible] egritudines que uehementer nocent et impediunt diu permaneant. Sed aut [illegible] cito auferunt aut [illegible] cum crisi expellunt. Hec autem est intentio [illegible] quia egritudo magnum nocumentum durare non potest. Et egritudo plerumque [illegible] sit lesionis et [illegible] infert nocumentum [illegible] non est durabilis ut effimera. Ad moram autem egritudinis [illegible] tempus calidum et regio calida et [illegible] corpus molle [illegible] sit lapsa [illegible] plena et postremo omnia que corpus calefaciunt. Ad [illegible] motus [illegible] et uehementia [illegible] febris et acuitas ipsi fortitudo et [illegible] tempus breue fore significat. Sed paucitas caloris [illegible] et acuitatum [illegible] ipsi significat pluralitatem [illegible] fuerit [illegible] febre effimera. Cum autem contigerit [illegible] accessiones ad multum tendat [illegible] egritudo breuis fore significatur. Nam si accessiones [illegible] uehementia [illegible] et acuitatem fortitudinem egritudinis [illegible] breuitatis. Sed si [illegible]

fuerit prima aut accessio fuerit qualis prima egritudinis monstrat pro
lixitatis. Species enim febris sine temporis spatium significat. Effimera enim ab
una die usque ad tres desistit. Tertiana que pura est .vij. non transit diem et
si maior in hiis removebitur diebus aut puram plus aut parum minus
et esse secundum. Notha uero cum accidentia sua habet a continua in mutatur ad
sit mansiva ut plerumque per quartam partem anni aut amplius perdu
rat et est febris mala et non secura cum ea est et acuitas et digestionis
tarditas et viscerum corruptio. Omnes preterea febres que sunt continue et
breviores sunt interpolatis excepta ethica que longa est que non est in ethica
calor uehementior sunt prolixior erit et eguisos. Concluse uero
febres uehementis caloris et fortis existentis incendii ut tertia
na continua et sanguinea quas medici continuas egritudines et febres acutas
uocant .xiiij. non transeunt dies. Quia tamen sit quam multo caloris et in
cendii sunt. Cum uero ad ultimum ei deuenerint sine initio et quinta
die delebuntur. Sed si in medio horum fiunt in recepto. In hiis quoque
febribus timor est maior. Flatica uero et quartana plures sunt. Q
uartana non est multum secura sed flatica non est secura. Febres etiam
pestilentiales sunt breues triplices non sunt plures. De quattuor temporibus

Egritudinis principium est oppositum est ab habitu in qua eger mutatus febris
et agitatus in suo sentit corpore et constituit disposicionem suam manifeste
a sanitate esse diuersam. Et hoc namque tempus usque quo ad digestionis ap
pareat signum licet ualde sit occultum tempus principii existit. Ex
quo autem signum digestionis apparere incipit donec digestio compleatur tempus
est augmenti. Finis autem temporis augmenti est egritudinis status. Post uero omnibus ho
rum apparitionibus tempus sequitur declinationis. Quod autem ad egritudinis curam et
ad sciendum ad eger disposicio sit uentura plus est necessarium egritudinis constitu
tionis. Non est enim tutior non usque ad hoc tempus nec mutatio in tantum non
sit hoc tempore. Eger enim nullo modo moritur post statum nisi alia ei superueni
at egritudo que necare infirmum. Unde prognosticum consequendi ad egri
disposicio sit uentura absque dubio autem statum egritudinis subsequentem est. Egri
tudinis autem status pendet cum apparitione complete digestionis. Signa
autem temporum interpolatarum plerumque habent et ex suis accessionibus. Accessio
secunda cum habeat anticipauerit que plus prima prima perseuerauerit et ei acci
dentia fiunt fortiora febrem augeri fore denuntiat. Hec autem contra febrem
diminutionem et eius declinationem significant. Ad hoc autem non sufficit habere accessionis
augmentum aut earum postpositio sola. Fuit enim quedam febres que paruo
ui ex suo genere semper anticipant. Et sunt alie accessiones quorum ex
genere suo contrarium illi habent. Unde et multis cum anticipationis quantita
te a prepositionis consuetudine ad se ad quam earum tendit ordo. Et cum preceptio
in ordine precedente augmentum plus solito hinc habere significabit egritudo ad au
gmentum tendere aut et econtrario. In febre que accessiones habent cum continua
tione similis est disposicio. Plurimis autem temporis accessionis et suarum accidentium
disposicio due existunt signes que uehementer usque ad cognitionem temporum febris
et precipue accidentium disposicio. Postquam enim habeat principium accessionis re
tardatum fuerit et ipsa maior fuerit breuis. Et cum hoc ei accidentia fue
rint fortiora et uehementiora firma erit signum et uerum que egritudo
tendit ad augmentum adhuc. Sed postquam omnia hec completa fuerint du
bietas iam erit remota. Et finis preterea accessiones cum fuerint in equales
egritudo erit in statu. Egritudinis que longi temporis sunt longa et bre
uis egritudinis temporis breuia sunt. In quartana namque et flatica plerumque
multe inueniuntur accessiones equales. Inuenitur autem tertiana plerumque
augmenti signa in una apparere accessione et diminutionis signa proximo
quidem sequenti erunt manifesta. Febrium autem conclusarum tempora et accidentium
augmento eorum diminutione cognoscende sunt. Signa autem digestionis plus
est attendendum. Sed in quattuor temporibus febrium plus est studendum et ela
borandum cum fuerint acutiores et breuiores. Febris est tempus abreuiatur

et minoratur per ipsi acuitatem febres uero secundum in .iiij. tempora
equales prolixiose autem quamque inferunt necesse in augmento et in a scientia.
Cum in febre et capite fuerit digestio. De cognitione digestionis
non est attendenda non in sola urina. Sed tamen in singularum capitulo nominatim
sunt. Cum autem febris propter apostema molestauerit cum urine inspectione
necessarium est et sputum sumere qui cerebro ubi est egritudo egestiue attendere.
Consideramus enim in egritudine pectoris et pulmonis materiam
quam expuit eger. Dum est non eger expuit nec febris ullo modo al
leuiata fuerit nullam digestio adhuc ibi erit. Cum autem modicum
quod et subtile expuere cepit que cum labore egredi licet parum digestio tamen
iam incepit. Cum autem per febrem fit et sine labore spuit di
gestio iam est completa. Et febribus autem scientiam mala et que non sit uia diges
tionis incedit est sicut sputum emictere puro rubeum quo detri
est puro citrina. Nigrum uero omnibus illis deterior existit. Hoc est licet ap
pareat cito non tamen post malum portendit significant est humore de
generare qui ad maturitatem perueniunt et non existit sed ex illis quem
putrescendo maliciam inferunt. Que urine nigre similia existunt et
urine que eis quasi intus fel assimilantur. Sputum uero que ad maturita
tem uenit spissum est album aliud in quo tamen rubedinis aliquantum citri
tatis continet ex quo sputum nec superueniunt undique copiam posset.
Sputum quod perfectum est et maturum album existit aut illud in quo
maior pars alba erit cum aliquid diuersitate in spissitudine mu
tatur et de laborioso exitu in facile mutatur egestionem. De crisi — [margin: sp[er]ie[bu]s]

Sanari autem aut mori multis contingit modis. Est enim quando egri
disposicio paulatim tendit ad extremam donec eger moriatur et est cum
paulatim tendit ad melius donec sanetur. Est et cum egro disposicio
accidit que ipsum ad interitum ducit. Et est cum subito ei accidit euacuatio
que sanitatem et perfectam bonitatis ideo perficit. Est et quando cum euacua
tione subito accidit ei disposicio alia que ipsum ducat ad mortem. Disposiciones
uero ex quibus egro subito estuatio et magna inuenitur nominauimus
crisim habere et innuatam et omnia hec mutationis que subito contingit
est ut in acutis eueniat egritudinibus et quanto egritudo plus fuerit a
cutior tanto magis hee mutationes ideo plus fieri et fortiores.
Disposiciones autem que prolixis attenduntur egritudinibus paulatim tendunt ad
sanitatem aut ad mortem. De signis in diantibus crisim

Crisis ante quam fiat precedit fortis inquietudo et sanguinis re
uolutio et alie disposiciones uehementer tristificientes. Unde uulgus
et medici diuinum tunc timent et de egro tunc diffidunt et fiunt
febris ex eis que faciunt priorem accessio habent in quibus ueniunt co
mouerant aut in qua grauius infestare perueniunt et accidentia
in fortitudine augent. Quod si febris fuerit conclusa accidentia
ante crisim fiet deficiencia et fortiora. Et signis autem que crisim prece
dunt et cum indicant esse intellectus distributio et scotomia et
uertigo et egri inquietudo ei insignis et in locis anhelitus constrictio
et capitis dolor et colli fortis et tristitia et nausia et rubedo in
facie et fiunt ymagines ante oculos apparent et lacrime sine uo
luntate fluunt et labiorum exsiccatio et illico dolor ad inferiori
bus uentris et dolor ac rigor et urine ac egestionis durities et sitis
uehementia et tremor et contractio pellis ypocondriorum ad superiora
omnia hec crisim precedunt. Quare si cum istis accidentibus tristificientibus
et erit egritudo fuerit acuta et que ex signis quod digestionis uisum
fuerit et pulsus cum hiis in fortitudine augmentatur digestione iam pre
dente absque omni dubitatione et secure potest iudicari que euacuatio
sit secutura aut sanguinis fluxu ex naribus aut uentris fluxu
aut uomitu aut sudoribus aut que egritudo mutabitur aut ad melius
ad meliorem et precipue si hec agitatio fiat in die et nocte que durat circa

continuatur. Primo hec significatio aut digestio apparuit et pul
sus cum ea cecidit secundum quod est quod dispositio ad deteriorem mutabitur.

De euacuationibus per quas fit crisis

Crisis erit aut per mutationem per quam materia de uno ad aliud mutatur membro sicut exitura
que iuxta aurem generatur ex rigore cum acutis quod in eo continetur
ad illam expellit partem et illud quod fit in collo cum sinan
tia soluitur et sicut apostema quod in manu aut pede generatur aut
nigredo ibi orta in aliquibus acutis egritudinibus cum materia ad
illa expellit loca aut fit per euacuationem manifestam aut flu
xu sanguinis ex naribus aut fluxu uentris aut sudore
aut urine prouocatione. Per exitus quoque sepe fit crisis febrium
que non ualde sunt acute. Plerumque et contingit crisis egritudinum que in
cerebro generantur per apostema que iuxta aures primo oriuntur cum in
multis fiunt caloris tamen multe acuitatis. Febrium quoque crisis
que in interioribus consistunt apostemata fit per apostema mala et tumorosa
cum quibus lingua nigrescit et in ambobus cum urine nature in illis non fiunt
perfecta. Immo parum debilis aut cum de omnium egro an acci
dente continuatur. Cum euacuatione autem manifesta prouenit crisis
in illis ualida et fortis. Prestes quoque euacuationis plerumque cum
sudore et febrium ex sanguine consumatio fit fluxu sanguinis
ex dextra nare. Quia fluxu urine aut fluxu uentris aut multo
sudore locum illi. Tertiane autem febris crisis plerumque fit
cum sudore multotiens uero contingit cum colico uomitu aut
fluxu uentris simili colico. Quartane crisis quoque plerumque
fit fluxu uentris nigro et fluxu urine nigre. Noc
turne autem febrium crisis fit sudore et uentris fluxu colico
aut flico. Ex his autem que contendunt fiunt neque eiusdem crisis
per exitum in aliquibus artubus fientium. Est ut febris non sit ual
de acuta et ut ex in aliquo extremitatibus prius doleat et urina p
ius sit subtilis. Confirmo quoque quod crisis sit futura fluxu san
guinis ex naribus est faciei et colorum rubedo que uenarum que sunt in
collo que uocatur guidegi exultatio et dolor ante oculos appa
rentes et lacrime fluentes et oculorum tenebrositas et narium
pruritus et capitis rubedo et cutis que est sub ypocondrio ad supe
riora contractio uel constrictio. Certitudo quoque crisis future cum uomitu
est nausea et stomachi subuersio et labii inferioris citatio et
saliuarum fluxus ab hore. Confirmatio quoque crisis cum sudore futura
est ut urina retineat. Postquam signa crisis apparuerint et uenter con
stringatur et pulsus fit leuis et plenus et corpus tactu sentiatur
calidum et humorositas puncture tamen et acumine in eo existente. Con
firmatio quoque crisis cum fluxu uentris future est ut post hec signa
fit in inferioribus sub umbilico grauitas.

De signis bone crisis et male et complete et diminute

Crisis bona est que post digestionis sit completum. Que autem con
tingit ante perfectionem digestionis bonitatis habet minoris. Sed hec quod fit
ante quod ad ex signis digestionis portendentibus appareat. erit cri
sis mala. Omnibus autem melior existit crisis que post per
fecte digestionis fit apparitionem et aliquo ex diebus bone crisis et cum
humor qui facit egritudo euacuatur cum euacuatio est fit
per partes conuenientes et non est in sua quantitate diminuta et post
eius leuitatem patiens sentit quiete et omnia que prius sentiebat que
scit adeo ut non excepta sola debilitate remaneat. Perfecta
uero crisis est que hinc omnia que ita fuerint. Ipsa est siue bona sit uel
mala crisis tamen erit diminuta. Hec euacuationes que nominam
tur que non accidunt non regulis acutis et accidit egritudinum mutatio in
magna in aliquibus egritudinibus sepe. Itaque dies hii cretici nomi
nantur. Dies uero qui inter dies egritudinis. Primus non est creticus neque secun
dus uero creticus est in eorum namque plerumque consumuntur febres que
sunt parue. Quartus uero dies creticus est. Ipse est prenosti
catiuus qui in die .vii. aut .vi. sit futurus. Si enim in eo signum ap
paruerit bonum ut est digestio in urina et euacuatio licet diminuta
sit proueniat cum eo leuitas et complebitur bonitas illa die .vii.
Si enim in eo malum uisum fuerit signum egri dispositio aut in deteriorabitur
que deterioratio manifestabitur in die .vii. complebitur. Quintus uero dies est
ut frequenter est in eo fit bona crisis. Sextus uero dies quarto uel
quinto non est minor. Sed etiam quod sepe in eo contingit crisis tamen bona in
eo numquam fere fit. Quod si numquam contingit euacuatio fieri in eo
que egro conferat ipse est quem post sequitur fortis egri labor et ma
gnus timor. Nam eger est scilicet quia ad ex materia egritudinis rema
nsit ex quo egritudo recidiuam faciet. Septimus uero dies omnibus
creticis diebus in sua malitia et bonitate fortior existit que
fere diei .vi. contrarius est. Crisis est que in eo fit leuis est et pauca
timoris. Cum quoque tota egritudinis materia ita euacuatur ut non ex
ea remaneat per quod egritudinis fiat recidiuatio. In octauo
die fere numquam fit crisis in quo si eueniat uiolentissime hoc et
est mala. Nonus uero creticus est in quo sepe fit crisis ut in tertio
et. Crisis quoque que in eo fit est bona et que portendit quod in .xi. fit
futurum. In .x. autem crisis euenire non potest que et si in eo contingit erit
mala. Sed dies .xi. est creticus et est ut .iii. et .v. et .viii. quod signat
quod in .xiiii. futurum fit. In .xii. autem non hec crisis quia talis ex
istit qualis .viii. Tertiumdecimum autem inter illos qui sunt cretici et
non cretici medius existit. Fit in eo crisis quia tamen non sepe
.xiiii. dies creticus est et est a .vii. secundus. Secundum hec quod crisis frequen
ter in eo fit que bona consistit. .xv. autem est sicut .xiii. Sed in .xvi.
non euenit crisis que est eiusdem generis est et .xii. Dies uero .xvii.
dies creticus est que eiusdem generis est cum .iiii. quod in .xx. die futurum
portendit. In .xviii. autem fere numquam contingit crisis que et si
contingit non est mala. Rursus .xx. creticus est quod sequens .xx. in mul
titudine crisis que in ipso bene contingit et bonitate sua. In die
quoque .xxi. fit crisis licet multo minus quam in .xx. Dies .xxiiii.
est creticus fit enim in eo multotiens crisis que est sequens .xx. in boni
tate. Post hos autem dies .xxi. et .xl. cretici inueniuntur. In a
liis autem diebus quos non nominauimus fere numquam est crisis. Post
.xl. uero dies fere numquam fit crisis cum uehementi expulsione
et manifesta non egritudo consumitur non cum occulta resolutione. Crisis que
dies fortiores sunt usque ad .xiiii. et ante ipsos usque ad dies .xx.
dies est septimus ut .vii. et .xiiii. et .xvii. et .xx. et illi que inter
istos numerando reperiuntur et ut dicitur .xxiiii. et .xl. et .xxvii. fortissimi
sunt. Dies tamen .vii. sunt quam alii fortiores sunt. Quod si egritudo
.xx. transierit diem signum dierum in medio cadentium debilitabuntur
unde fere numquam in eis fiet crisis. Virtutes quoque dierum minuuntur ita
remanens fortitudo non in .vii. qui sunt .xxi. et .xxxi. et .xl. debiles
sunt. Postquam uero egritudo .xl. transierit diem uirtus expulsiua omnino
debilitatur. Unde fit crisis non per expulsionem aut cum resolutione. Cum
signa crisis in die aut nocte que est creticus dies continuatur appa
ruerint ostendunt esse tenendum et ad hec declinandum quod si signa illa
non prouenerint ex egritudinis malitia sed propter crisis ostendendum est crisim
eadem die futuram et precipue si dies iudicatiuus ita hec signauit. Si
autem in die aut nocte que est creticus continuatur apparuerit predicta sig
num est considerandum quod crisis sit futura et plus est credendum tenendum
signa illa non apparuisse non propter egritudinis malitiam et precipue
si signa digestionis non dum ibi apparuerint. Febris quoque cum ad ma
lignitatis et fortitudinis ultimum peruenisse uidetur et signa

motus cum appareret eger ante quartam diem aut in ipso moveretur. Que si adhuc minor hec fuerit fiet crisis in die .xi. et precipue si in die .4. signa hec digestionis a die allevationis visa fuerint. In die .xi. quod autem in .xiiii. si venerint hi acuta et certis signa iam manifeste appareant ostendunt crisim in ipsa futuram fore. Et est sciendum quod fiducia prognosticationis bone crisis et salutifere plerumque est firmior et magis certa quam male est sic. Similiter quoque cum egritudo fuerit minoris acuitatis crisis est speranda et precipue attendendum quod in diebus indicativis attendendum eveniat. Et est tenendum quod res in die critico preparatur qui etiam propinquior venerit si febris fuerit acuta. Si autem fuerit minus hoc tardius et quod in diebus post preparatur eorum et vel magis est.

In urina attenduntur color et substantia **capitulum de urinis** et odor, contentum quod in fundo residet aut quod in medio pendet aut quod in superficie apparet. Color est albus cum substantia subtili quasi aqua assimilatur colori sepius apparet in diabete que est egritudo propter quam patientes multam potant aquam nec tamen eorum sedatur sitis quia illico cum urina egreditur apparet et hi urina post multam comestionem et potationem antequam digeratur. Cum autem hic color in egritudinibus apparet diabetis ibi non existente nec multa potatione cum largo cibo precedente ultimum portendit cruditatem et digestionis privationem et … Color autem secundus in quo parum continetur glaucedinis sic magis apparet unde certum est palea digestionis significat lenitatem et debilitatem. Tertius color est color citri quod caloris tepidi incepte dominium quod nec est maior nec minor quam oportet. Color autem quartus est igneus et significat calorem augmentatum et inflammatum. Quintus color est color citri quod non plus dominatur caloris quam igneus significat tamen sanguinem in corpore multum habundare et ex eo ad urinam forte … Sextus vero color est rubicundus non valde clarus quasi color … significat et sanguinem quasi si in superficie urine habeatis hunc colorem spuma fuerit citrina significat yctericiam. Septimus color est niger. Et hoc urina hunc colorem habens post flavum apparuit et rubeum ultimum significat inflammationem et destructionem quod et in febribus acutis omnis urina deterior existit et precipue si valde fuerit grossa. pauci non inveniuntur qui cum tale fuerit urina evadit. Urina et nigra quando apparet post menstruorum fluxum aut post emorroidarum aut in fine egritudinis quando ex colera nigra generantur sicut est quartana et splenis magnitudo et similia et talia nec tunc malum portendunt in eo quando significat bonum quod s. contingit cum fine egritudinis que ex colera generantur nigra. Et apparet post urinam alba et inde et tunc … ultimum fuerit et caloris inanitionem significat nec est in analima tumor. prima si est cum eius fortitudine. Urina quando tingitur propter alimentum … et fit valde rubea quando ex potu assumpto et aloes et quod … quibus est tincta. Videmus quidem quando apparet rea ex comestione alimenti et ex potu vini nigri sicut diximus. Urine precedens prima acuit … propter multam aque potationem et quia parum ante quam urina egrederetur comedit et bibit … attendenda sit omnia et sic … indicando. Tingitur et urina quando propter dolorem vehementiam … sicut in colica et … significat … salus significat. Urina alba … apparet quando propter … urinalibus. Urina cum fetore … eius substantia … cum sanie et … nec est cum ea febris acuta … ardor tamen … eger cum ea sentit. Ideoque eius fetor non assimilatur subtilitati. Tingit

ne inurit obvolutione. Urina spissa quoniam cum spissitudo spissitudini vel aut grossities liquoris qui continetur … similatur sed similitudine innuit digestionem et consumptionem humiditatis in corpore et corporis prosperitatem significat et precipue si cum hoc fuerit paucas. Inter hec vero mediocris existens bonitatem significat digestionis et quod corporis dispositio et humorum qui in venis continentur est optima. perturbata quoniam humorum qui sunt in venis cruditatem et indigestionem cum caliditate que in eis operatur perturbationem significat. Urina turbida cum cito dividitur et grossities quod in ea est ad fundum descendit magis propinqua ad maturitatis significationem existit sed tamen sine velocitate descensionis. Odor autem qui abundare perhibet … quod acuta et fetidissima dissolutionem maturitatis indicat sed similitudine et quando in febribus sentitur et in … ex ea portendit … et quando contingit cum ulceribus intestinis … sic perdycum. Non tamen … inter illam et hanc dispositionem. Urina autem omnino carens odore in multo existit cruditatis et dissolutione digestionis que in medio consistat digestionis significat equalitatem. Et autem quod superius elevatur et inferius descendit et in medio pendet sunt modi ex quibus sumuntur digestionis que fit in venis et ad illos intendere oportet in maturitatis febrium … et quod in venis. Hec autem in illa sunt distillationes que fit magis … quoniam quod inferius descendit non melius indicat id quod est album et leve et in fundo vasis residens cum quo dispositionibus permanens in diebus egritudinis continuus. Hec autem laudabilis ypostasis cum meliori ex coloribus quod est citrinus et meliori ex substantiis que inter subtilitatem et spissitudinem mediocris existit. apparet et cum laudabilioribus ex odoribus quod nec in fetore similis est nec odore omnino privatur hoc ergo urina omnibus aliis urinis laudabilior indicatur sed cum … signo perfectum est significat est perfectam digestionis et animalia egritudinis et corporis … nos securos reddit. Illa autem ypostasis sequitur eneorema cum secundum … modum posterius et nebula existit. Hec autem duo eadem urina non sunt in uno tempore cum … apparent signis egritudinibus magis inveniuntur signo quam signum perfecte maturitatis et securitatis a malitia egritudinis propinqua existit … eneorema apparuit et egritudinis … non … venerit ac … propter parvum tempus descendet inferius. Nebula quoniam cum in ea sehabuit consequitur ad locum descendet eneoremate et postea ad locum suum ypostasis. Color autem quod ypostasis attendendus melior existit albus cum longitudine fortis existens post quam est rubeus significat est rubeus salutem cum egritudinis prolixitate. Glaucum vero sedimen quanto minori participat citrinitate tanto est deterior quam autem puro citrino est eius peius est. Viridis quoniam cum isto deterius sed magis hoc namque sedimen significat quod … egritudinis a maturitatis meta … et ad putrefactionis … tendere incipit. Dispositio quoniam sedis nigri secundum locum dispositionis albi sedis contraria invenitur. Sedis enim malitia nigri cum est in loco nephilis minor quam cum in eneorima et deterior est ypostasis. Sicut autem nigrum sedimen deterius et album melius. Sic nigrum est inter bonitatem et malitiam medium cum quo dispositio mutatur sed quod in eis appropinquat. Sedimen quoniam … est malum quod si cum febre fuerit acuta significat mortem hoc autem sedimen magis … assimilatur. Signo autem qua cognoscitur maturitatis quando habet ex urina subtili et alba quando exigit quando ex citrina quando ex rubicunda quando ex turbida et spissa. Cum autem maturitatis signo habetur ex alba et subtili pro singula … acquirit … grossitiem. postea paulatim … sic augen… color sit citrinus et substantia equalis. In hac autem urina bonum

apparet secundum si iuvenis est multa subtilitas aut egritudo
est ex repletione aut corpus egri est grossum. Si vero non fuerit hec
idem erit ad perfectam maturitatem signum sufficiens. Colores
autem qui fiunt ex temperamentum paulatim diminuuntur a subtili in quo sunt que pau
latim tendit ad subtilitatem. donec corpus sit citrinus et subru
medicus. Sic aut urina in febre. ammaturitate aberrata fu
erit a qua transit sed postea ad eam cotidie redit. febris sa
lutiferi est et humor non est difficilis digestionis nec fraudulente
putrefactionis. Unde si eius dispositio prima semper eadem manserit donec ei
quod dixi significat et erit egritudo inefficies et sicut sunt citrinus
intensus mortem significabit. si intus fuerit fortis egris diminuit per
lixiviationem. Horum primum in febribus apparet flammeus et que ex colera fiunt
nigra. Secundum vero in febribus inveniuntur acutis que sunt multe mali
tie et iniquitatis. Si igitur pervenerit ad maturitatem fiunt ab
urina spissa et grossa et turbida cotidie augetur ipsi claritas
et ei ypostasis sibi bonitate augmentatur. donec ei ypostasis
laudabilis fiat sic diximus. Tunc enim intus quantitatis con
siderenda est. cum est adhuc permanens fuerit intus. de morte egri
non est timendum. et si cum hoc urina fuerit clara certo sanitas perma
nebit. Unde si intus fuerit debilis egro timendum erit ne mori
atur et sicut hoc urina tarde pervenit ad claritatem et permanentia dimi
nuta quod non claritatis in ea. Urina autem apparet in ea ex claritate ad
hoc est medicum morte significat. Si autem hic urina semel apparet ma
turitas. sed post iterum cruditatis signa portendit et accidit hoc
multotiens et in febris permiscentur. sciendum febres manere et multis
ostare humoribus et itaque tamen confidendum est quod egri sanitas sit fu
tura sed ipsi tamen fortitudine. hoc enim sunt sine et aggravatione ei
quod nec est ad sciendum diebus ad urinam pertinentibus. sed febres adhuc
tamen dixi signis ad scribendum non tamen per ordinem sed secundum continuatorem.
Urina sordida que est parum pulvea et cum color est ut color mixte a
aqua carnis cum multum coquitur est hectica aperta aliquando et non acuta
in infirmitatibus. Urina serosa aut albe cerusie similis significat sanium
eam in ea existentem et egrum esse ex forami|nibus urine ulcus habere.
Urine que aqua carnis recentis cum lavatur sunt similes inveniuntur puram san
guinem urine amixtum fore significat. epatis et debilitatem significat. cum egro
pura mixtus sanguinem significat quod aliqua ex renibus vena sit fissa
Cum mixta fuerit arena apparuit quod cum ea urina turbata sed hic
patienti urina puris evenit de renibus lapidem in renibus significat
Si urina autem prius apparuit arena et separata remota urina valde in
clara ursa fuerit lapis in vesica iam generatus est. Urina tur
bida que urine subiugalium assimilatur dolorem capitis et illis significat per
baturos. Cum post febres remotorum urina remanserit tincta expur
erit igitur apertum. Urina sub colore aut subalbida fetida a corpore
quoniam significat colam ex vesicorum aperta. urina ex ea egri alleviantur et ipsius
dispositio melioratur et sine salutis ea existit. Urina scissa sublimis oleo
similis a tunc superficie apparet pinguedo ut olim erit cum ethica.
Urina tenui superficie pinguedinis multitudo oleo similis apparet.
significat quod adeps renum liquatur. Si urina tenuis alba in febre a
cuta apparet et hic dispositionibus multis perseverant diebus amenti
am egro fraenetum significabit. Hec quoniam urina in febre acuta appa
ret cum membro ad alium fuit apta. Cum in convalescentis no
cito addiscitur quod habebit cum esset incolumis redibit. timendum est ne
egritudo reiteratur. Urina lacti aut spermati similis si pauca fuerit
paralisim aut apoplexiam diminuit futuram. Si autem incipit egritudinibus multa
apparuerit ipsarum portendit solutionem. Urina in qua sanguinis coagulati
frustra apparent in febribus adurentibus ursa est mala. Urina lacti
simulata cetoso in febre apparens acuta aut velocem porten
dit mortem. quoniam est cum calor febris non quiescit et levis sit aut quam
sit levior egrum ad eticam pervenire significabit. Urina est colorum
apparet semper nec mutatur in febribus non significat difficultatem. Ex re
nibus aut quamlibet urinam invenimus et sedibus una est ypo
stasis in qua claritas et radiositas apparet ac plenitudo
cum similitudo est ut ei quod in ampulla in aqua natat. quamvis tamen
ipsi radiositas maior est adeo videtur ut ex frustulis glaciei
cum unum alii coniungitur conspecta videtur radiositas et puritas et
tantas claritas que in alio non inveniuntur. cumque movetur tota
cum urina miscetur aqua tamen urina non turbatur et ipsa non velociter descendit
inferius. plerique quod est non descendit et est subtilitas digestionis existen
tis invenimus quam antea novimus. Secunda ei humor turbidus est sed color
est albus in quo nec unitas nec radiositas invenitur et semper aliquando
feca est similis. Tertia autem farinosa est quoniam est diminuta quam cum movetur
urina turbatur quoniam sursum elevatur frustula et deinde descendunt in
ferius. Cumque recentem urine sentitur et est cum ea quoniam odor
malus et fetidus. Quarta est arenosa cum sunt due species quarum
una lunata auri assimilatur licet minutior sit quam ex renibus egre
ditur. Alia vero est in qua nullo modo invenitur glaucedo sed ei color est
ut color terre. et quoniam est ut color luti quam a vesica egreditur. Quinta
vero pilis assimilatur et ipsa est exigue quam pilus non pure albis similis sunt
cum longitudo usque ad palmum in finem augmentari invenitur. quamquam re
nibus egreditur nullum aliud portendit malum nisi humores malos in
corpore habundare cum mediana conferunt diuretica. Sexta que
est in qua frustulorum carnis similitudines apparent que ex renibus egre
diuntur sicut hoc de renibus fiunt. Sed si hic cum febre fuerit adure
te significat febre corpus magis prestare nocumentum. cum etica vero si
fuerit solidorum significat liquefactionem et dolorem ad membrorum carnis iam per
venisse. Septima est quam lentum ex continuatam frustulis assimilatur
quod sepius per vesice egritudinem contingit. Cum hec autem si sic fuerit
sentiatur ardor dum perseveravit nec apparebit in ea color egritudine
nec valde remota est a maturitate quoniam contingit per venas que
cum sic fuerint erit cum febre adurente forti cum et colorem ama
turitate valde remotum mortem portendit sicut ostendimus.

Egestio aliquis melior est que mollis et continua **De egestionibus**
videtur cum tincta acuitate sit tamen non multa et livida egredien
di solita. Ergo valde tincta que modicat et exivit anum significat
colere viridis diminutionem. Sicca vero prima significat humiditate et multum calo
rem. Que autem non inveniuntur equalis digestionis perfecte non fuisse donata
cibo portendit. Stercus quod cum multa egreditur ventositate calore
et humoris invenit vehementiam cum inertia. Stercus quod est sicut
fex et lutum malum est et mortale. Stercus quoniam putatum tincta significat
ex poro fellis nichil ad intestina transmitti. Stercus unctuosum
membrorum significat liquefactionem et eticam. Quod autem affluit ex quantitate mul
tos et diversos unde retinens colores malos in corpore significat humores.
Vicium viscositate et spumositate malum est utrumque. unum est
per victoriam caloris et aliud ex liquefactione corporis. Multa ventosi
tas inferius egrediens cum qua cibus non fuit inflationis debilita
tem invenit digestionis. Unde si nullo modo egreditur ventositas calo
ris significat paucitatem et siccitatis subtilitatem. Si vero cum hoc
affluit stercus an siccitas humoris ad interiora corporis penetrasse
diminuitur cum ea que commedunt ut prius fuerant non mutata egrediuntur
siccitatis subtilitas significat et facilitas expulsionis. Ventosi
tas et paucitas expulsionis ei cum intervallo vestitorum muta
tionis debilitate ostendit. **De pulsibus.**

Oportet ut qui in pulsibus scientia instructus esse desiderat eius multas significationes agnoscere. Sepe enim sanitatem et arteriam anime tangat et firmiter et cum summo studio inspiciat. Ideoque scilicet ut ipsius formam anime firmiter imprimat. Quoniam enim necesse fuerit ut inter eas proportionem invenire sciat. Physici quoque magistri pulsuum modum ipso appellaverunt nomine eiusque eas ostenderunt significationes. Exordiamur ergo ex hoc quod hic in meo libro simile invenerit et contrarium et convenientes ostendam. Cum pulsus in brachio longitudine tactu manifestior occurrit quam in tempore sanitatis apparere, longus vocatur pulsus. Cumque secundum latitudinem maiorem digitorum tangentis quantitatem comprehendit, latus ab eis nominatur. Cum autem digiti tangentis carnem implet et secundum quantitatem magnam in superius penetrat, dicitur ab eis altus. Sed cum secundum hoc minor appareat quam consuevit, vocatur depressus. Cum vero in longitudine et latitudine atque altitudine augeatur magis quam consuevit, vocatur magnus. Sed cum his omnibus fuerit minoratus vocatur parvus. Cumque spatium temporis quod inter duas attenditur motiones minus solito invenitur, velox appellatur. Et cum digitum vehementer et impetuosa in pulsatione percusserit et cum stringitur ei non destruitur motus, fortis vocatur. Cum vero huic fuerit contrarius dicitur debilis. Cumque fuerit illud quod ex corpore arterie tangendo digito occurrit simile ei quod ex hoc genere anime est impressum neque fuerit plenum sed contactum et non extensum, non vocatur plenus sed vacuus. Et dicitur secundum quod hec forma in eo visa fuerit. Cum autem illud quod in digito ex ipso percutiendo occurrit simile fuerit filo et corde extense cum ipsum percutit, vocatur durus. Sed cum illud quod occurrit extensum est sicut quod occurrit ex istis sed non valde extenditur tenuis, vocatur ab eis laxus. Cumque in unaquaque harum percussionum sive comparatione in magnitudine et fortitudine et velocitate et in aliis que sunt preter ista similis invenitur dicitur equalis. Et cum ita non fuerit vocatur diversus. Hec vero diversitas quoniam in una invenitur percussione, quod est ut inter principium huius percussionis et eius finem dissimilitudo percipiatur unius digiti tactu aut duorum aut plurium. Medici quoque hanc multas notant species nominibus que in suis dicemus locis. Cum est secundum notum eveniunt circulum neque ab eo se removerit ubique ut cum post tres equales percussiones una diversa invenitur aut inter omnes quattuor aut inter omnes quinque aut cum inter quaslibet equales due nominate percussiones diverse que deinde circulariter secundum hoc ex inveniuntur, pulsus vocatur ordinatus. Si vero diversitas secundum notum non invenitur circulum, vocatur inordinatus. Arterie quoque motio que fit ab interioribus corporis ad exteriora vocatur diastoles. Motus autem hic quem omnes homines tactu sentiunt arterie motus et eius percussio que percutit manum existit. Medici tamen in hoc convenientes ad plures isto perceperunt et motio arterie que fit ab exterioribus ad interiora vocatur sistoles. Super hanc vero motionem inter medicos diversitas reperitur. Sunt enim quidam qui eam sentiri dicunt et sunt alii qui non. Nobis tamen in hoc loco de hoc loqui non convenit. Siquis igitur discipulus in hac arte ad ultimum finem huius intentionis licet pervenire non cupiat, scire tamen debet quod sistoles non sentitur et quod pulsus habet tempus motionis quod est ex motu arterie sensui apparet, donec quiescat et occultetur, et quod pulsus habet tempus quietis quod est ex quo motio nostra occultatur donec iterum se manifestare incipiat. Inter unumquodque istorum temporum et aliud invenitur proportio secundum unamquamque etatem. Comparatio est istorum duorum temporum in etate puerili non similatur comparationi eorum reperte in etate adolescentie neque iuventutis neque senectutis neque senum. Hec autem comparatio pondus vocatur. Quamque

cum pulsus in aliqua etate secundum comparationem ipsius etatis fuerit, dicetur pulsus pondus habens et dicetur bonum et iusti ponderis et nominibus horum similibus appellabitur. Et cum hoc non fuerit sed ad pondus alterius etatis perversus fuerit, scilicet dum est in etate pueritie ad pondus quod iuventutis est secundum immutatum fuerit, dicetur pulsus diversi ponderis. Quod si ad pondus senectutis aut senum mutatus fuerit, dicatur mali ponderis et vocabitur non ponderatus et nominibus horum similibus nominabitur. Et quoque corporis locus in quo est arteria quam sensu percipimus et alior alius locus. Ideoque quando medica peritia quidam media tenuerit quod hec una sit ex speciebus pulsus. **De speciebus pulsuum que sunt decem.**

Antiqui quidam pulsus composita nominibus pro his notaverunt ex quibus est pulsus gazelans et ipse quidem est pulsus qui sentitur cum arteria semel atque iterum percutit digitum ita tamen quod non sentitur iterum redisse neque sistolem fecisse neque quievisse in quo et secunda percussio prima maior invenitur. Hic pulsus sic pulsus est cum arteria percutiendo occurrit digito et non sentitur quies que sistoles dici debeat sed sensu percipitur alia percussio que prima debilior existit. Pulsus quoque diverse percussionis iudicatur cum diastoles principium debile invenitur et eius finis fortis aut econtrario. Que cum eius principium suo fine sit maius et velocius et fortius, pulsusque qui talis diversus in una forti percussione dicitur. Pulsus vero qui cauda vocatur soricina existit diversus. Species quarum una est ut una percussio quantulum sit maior et alia que sequitur minor et alia iterum minor et alia iterum minor et procedit ordo sic donec ad unam extremis perveniatur rebus. Sufficit quod in aliquibus sunt percussiones et non tenditur ad minorem earum aut non quiescat quin minuatur donec occultetur et nullo modo sensu percipiatur. Aut cum pervenerit ad aliquam mensuram parvitatis redire incipiat et augeri. Cumque augeri ceperit et ad primam redibit mensuram aut ad minorem ea, primus autem in modus vocatur permanens et secundus cauda minuens et tertius cauda rediens. Ille quoque qui ad primam redibit mensuram cauda reversionis complete vocatur. Et secundus cauda reditionis minute. Est et alia eius species cum diminutionis similitudine in arterie longitudine preter repertum contingit et que in uno loco subito aliquando sentitur magnitudo que alia que ipsius sequitur parum minor invenitur. Cumque tactu non subito abscedit sed tamen non quiescit quin secundum proportionem paulatim minuatur donec occultetur. Hec autem quoniam contingit a duobus lateribus et vocatur secundus pulsus curvus et quoniam fit ab una parte et vocatur ad unam partem declinans. Quod et pulsus in una percussione diversus dicitur. Formicans vero est pulsus cum in tempore quod inter duas existit percussiones tale secundum minutie ut a se putes inter eas percussiones pervenisse cum non tamen intervenit. Hinc tamen angustiis contrarius invenitur. Permanens autem pulsus subtilis et durus quia in una semper perveniens dispositione fere numquam removetur ab ea. Undosus vero quod secundum magnitudinem magis digiti occupat locum cum lenitate et replet eum. Eo tamen non est magna elevatio neque subita sed inde quod elevationum eius una post aliam contingat donec fit ut undis assimiletur quarum una aliam sequitur. Vermis [?] preterea est undosus cuius forma est ut forma undosi in elevatione que secundum diastolem invenitur eadem. Non tamen est latus neque plenus cuius inundatio debilis existit quod vermibus per foramen arterie discurrentibus assimilatur. Formicans vero pulsus adeo invenitur in usu parvitatis et spissitudinis consistere ut pulsui puerorum nuper natorum assimiletur. Pulsus autem

qui sorte assilat. et serratilis dicitur. cum enim pars altior et elevatior inveniatur diversitas ex qua cum uni parti digitus in alio quoque sentitur. et cum unus fuerit quies in alio sentitur diversitas quam quidem patitur aliquis ex digitis cum ab aliis descendit. Tremulus autem pulsus est cum in arteria tremoris similitudo sentitur. Contortus vero dicitur cum arteria sentitur ut linea que contorquetur et involvi incipit. Preterea dicemus quod pulsus virorum plerumque invenitur et fortior et tardior et maior et rarior mulierum pulsu. Superfluitas tamen magnitudinis et fortitudinis ipsi maxima et multum est manifesta. tarditatis autem superfluitas parva est. Raritatis vero multa superfluitas reperitur. Infantium autem qui signantur pulsus in alio spissitudinis et velocitatis et parvitatis invenitur. Iuvenum vero pulsus. Puerorum vero adolescentium pulsus maior est pulsu in statu. Iuvenum vero pulsus eo fortior et omnium etatum pulsu invenitur et precipue eorum qui in fine iuventutis inveniuntur. Senum vero pulsus tardior est pulsu iuvenum et debilior et parum minor. Eorum autem qui sunt in senio constituti pulsus in alio debilitatis et raritatis ac parvitatis et tarditatis existit. Pulsus quidem calidam habentium complexionem maior et velocior pulsu complexionem habentium frigidam. In fortitudine vero forsan similis est ei et forsan ab eo diminuitur. Pulsus quoque corpora exsiccata habentium maior pulsu minor existit. Sed si carnosi fuerint ex carnositate pulsus erit velocior et fortior. Si vero ex adipe fuerint erit isto minor. Pulsus complexionem habentium humidam lenior et magis latus est. Pulsus quidem qui in medietate veris existit maior et fortior est quam in omnibus aliis temporibus. In medietate vero estatis est velocior et spissior quam in omnibus aliis temporibus et post hec est parvus et debilis. In autumno autem minuitur eius velocitas et spissitudo ab eo quod erat in estate et non augmentatur eius fortitudo. In yeme quidem existit pulsus in alio parvitatis tarditatis et raritatis non tamen est debilis sed in temporibus commutationibus positum invenitur ex eis que inter duo existunt tempora. Pregnantis mulieris pulsus maior et spissior quam esset cum non esset pregnans.

De sompno vero surgentium pulsus illico cum surgunt magnus et fortis ac spissus et tremulus quamvis cito post hec ad suam redit dispositionem. Motio preterea ex quo ad non laxat magnitudinem et velocitatem ac spissitudinem pulsus augmentat sed suam velocitatem et fortitudinem. Quod si parum fit temporis quo exercetur exercitium cito quiescit. Si vero longi temporis fuerit tarde quiescit. Extreme autem propter quod ad ultimum lassitudinis et laboris quis pervenit fit pulsus parvus et debilis et spissus sed ipsi quantitatem.

Balneum quidem magnum pulsum atque eius lenitatem et spissitudinem augmentum prebet in quo siquis moram fecerit fiet parvus et debilis eius tamen velocitas remanens. Cibus itidem ex quo ad sumitur quod nullum affert nocumentum nec estuationem pulsus fortitudinem auget vehementer et ipsius spissitudinem ac magnitudinem quam tamen post longum contingit tempore non enim illico cum sumptus fuerit hoc operatur. Ille vero ex quo ad nocumentum et estuationem propter multitudinem suam pulsum facit diversum. Vinum simile pulsum in fortitudine et velocitate et spissitudine augmentat. hec tamen augmentatio cito pervenit sed tempore quo ea que fit per cibum et cito cum ab eo removetur. Ex mutationibus preterea et medicinis que calefaciunt aut infrigidant immutantur pulsus. Que est ex eis calida existunt sed sue caliditatis quantitatem pulsum in velocitate et in spissitudine ac magnitudine augmentant et econtrario. Ira quidem pulsum efficiat elevatum et fortem et velocem et spissum. Multus autem timor pulsum facit diversum et velocem et tremulum. Tristitia vero pulsum debilem et tardum et rarum reddit. Gaudium vero pulsum efficit tardum et rarum cum magnitudine et lenitate et plenitudine.

Dicemus quod pulsus languens et augmentum caloris aut caloris sequitur diminutionem. et latus commutatur humiditatis augmento. Elevatus quidem caloris et fortitudinis sequitur augmentum. Et pulsus magnus et velox et spissus caloris augmentum sequitur. et si hic caloris causa fuerit ad quod accidit ut motio et balneum et vinum et horum similium pulsus cito ad suam redibit dispositionem. Sed si eius causa fuerit mansiva (?) et fixa permanebit diu cum perseveraverit. Parvitatis autem et raritatis et tarditatis tres sequuntur infirmitates (?). Pulsus preterea fortis virtutis sequitur bonitatem. aut aeris nocivi quiete et debilis invenitur cum virtus dissolvitur aut cum magnum in corpore habet nocumentum. Diversus quidem erit cum natura non expugnat nocivum et erit diversitas multa aut pauca secundum nocumenti quantitatem. Cuique natura re nociva fortior existit nisi percussionum (?) fortium et magnarum erit maior secundum hec et econtrario. Inter pulsus tamen diversos ordinatus melior est non ordinato et precipue si nunc percussionum fortium et magnarum plures maiores fuerint. Pulsus autem plenus sanguinis et vaporis in corpore habundantiam sequitur. Vacuus vero hic contrarius. Durus quidem corporis siccitate et ariditate provenit. Sed mollis vel lenis hic contrarius. Pulsus itidem qui est ponderosus (?) invenitur mutatus quod contingit secundum naturam in quibus illud pondus preter invenitur a quo fuerit facta mutatio sequitur. quapropter si pulsus immutatur fuerit ad ponderosum (?) cum etas longinqua absit magis diminutus et econtrario. Quod si minus facta fuerit ad ponderosum (?) que est minor parvula sequitur mutatio. In acutis cum contingit si calor superfluus et manifestus maior quam in aliis sentitur lenis quam ei inanitur (?) cordis complexio iam calefacta forte sequitur quod in thoracibus etiam a ptisi contingit et fortassis provenit sincopis. Pulsus autem qui dicitur ... (?) pulsus invenitur cum calor febrilis est superfluus humidus et cum multa necessitas incubuit. Pulsus in acutis acceleratur et hic cum calor innatus in alio inflammatur et virtus est sana cum hoc et precipue si sua percussio maior fuerit. Pulsus quidem cuius diastoles a sistole diversa reperitur fit propter pugnam nature. et si fines diastoles fuerint fortiores quam eius principium et maior erit melius et econtrario. Et si fines diastoles fuerint velociores superfluum principiis sequitur calorem. Pulsus autem qui continue minuitur et debilitatur quod et cauda vocatur soricina. fit cum virtus incipit debilitari et cadit. Ideo quidem eius malitia est sed debilitatem et parvitatem. Et si ad fortitudinem reversus fuerit et magnitudinem. virtute iam rediisse significabit. Et si secundum unam remanserit minimum et non nec ad magnitudinem pulsationis redierit. nec ab eo in quo steterit quia non fuerit diminutus quoddammodo erit eo melior quam minuitur usque occulte et non appareat sensui. Iste est naturam superatam fore et succubuisse demonstrat. Pulsus autem caurus (?) in una parte declinat in habentibus etica et ptisim invenitur. Sed formicans virtutis sequitur casum. Unde cum necessitatis vehementia multa aeris indiget attractione. Addens quidem fortitudine cum necessitatis vehementia sequitur et invenitur postquam etica et ptisis confirmata est. Undosus autem invenitur cum aqua balneum aut biberit vinum quod contingit ex quibus quod corpus humectatur. Parvus quidem in quibus sentitur in ydropisi et sublet (?) et pleuresi et peripleumonia et asmate et paralisi et apoplexia. In febribus autem sequitur sudorem.

Vermiculosus aut pulsus fit cum fortitudo succubit
sed non omnino. Sed formicans invenitur cum virtus omnino cadit et
mors est propinqua. Pulsus quoque qui serre assimilatur et serratilis
dicitur est qui fit cum magis apud est incorporis et precipue si in membro
fuerit nobili nervoso sicut est diafragma plerisque quod fit in latere
vel diaflate. Tremulus itaque ultra significat caliditatem
et quod virtus hu[m]oribus sit honerata aut quod apud sit ibi aut
opilatio que diastolem prohibeat. Tortuosus autem invenitur pulsus ap
pugnatione virtutis et sue sanitatis adversus egritudinem cum multo ma
gnitudinis quod cordi et suis partibus minatur existit. De regimine

Cum in principio huius egrum repletum manifeste acciderit egrum
et fortis apparuerit humoresque pessimi quod excedenti
in fortitudine consequens sufficiens est ante quam virtus cadat
egrum evacuando cum flobotomia aut ventris solutione. Diminuendum est nutri
catio secundum statum inanitionem aut longitudinem erit infirmi
tatis et secundum egri fortitudinem aut secundum quod in tempore sue salutatis
sanus peritus erit aut non. Statutus enim si fuerit inanis
et eger fortis ex aqua ordei erit moderandus. Sed si status fuerit
remotus et eger debilior aliquo mediocri erit secundum hoc nutrimento ad
dendum. Attendi quoque hominibus quod sit conveniens est eligenda
secundum egri alleviationem et usum que in tempore sanitatis habuit et
secundum febris accessionem si est interpolata. Si vero interpolata non
est hora diei frigidior et magis temperata sic ex hiis est eligen
da. Cumque signa crisis visa fuerint et status propinquaverit
egritudinem a nutritione est abstinendus et dieta ad ultimum tenui
tatis est ducenda usque fiat crisis aut postquam facta fuerit. Post
crisim vero si perfectum ex regimine convalescentis erit gubernandus
et sine periculo est insistendum regimini donec sanitas compleatur
si voluerit deus. De regimine convalescentium.

Qui ex morbis consurgunt acutis custodiendi ne admittentia
recidant quibus sani reguntur. Sed ex eis quibus regebantur in egritudine
moderate aut parum fortioribus diminuendo vero paulatim et ordinatim
ad cibos ducantur sanorum. Initium tamen a balneo custodiatur
et labore et vigiliis et coitu et vino et caveat ne famem
et sitim patiatur et ne ambulationibus solicitetur cum est et ne sub sole
sedeat et in locis iaceat calefactis et precipue si egritudinibus acu
tis consurgentes absque crisi evaserint. Ab omnibus preterea separentur
que corpus calefaciunt. Ille vero in quo vestigia que egritudinis significant i
reliquias relictas remanserunt ut est calor superfluus qui sine
tamen sentitur aut lancinatio superfluitudo et sitis a capitis do[lor]
aut tinnitus aurium aut constrictio que cor accidit et in hore sa
porem extraneus et insonio permixtio et alienatio et horum similia p
recipue ad egrorum regimen reducendus est donec omnia signa hec
consumantur. Convalescentes quoque cavere sibi debent ne sitim aut
famem patiantur et ne semel cibo repleantur. Quia in unum ista
istorum ipsis discrepit et calefaciat et aliud eis corrumpit con
plexionem. Comedant autem multotiens parum tamen et paulatim. Aqua
quoque sitim paulatim sumant nec bibant extra semel in
multa quantitate et precipue in tempore autumni. Ex eis quoque
qui non est sitim nullo modo bibant. Si autem ipsi appetitus fortis
fuerit et digestio debilis et fatigata non attendatur in comestione
quantum appetitus sed quantum digestione attineat quod est custodi
at donec digestio melioretur et tunc quantum voluerit comedat.
Post hoc quoque ad motiones et ad alia opera quibus durum erit sa
nus uti consueverat ordinatim reducatur. Quod si ex malis
accidentibus quod remanserint venter ipsi solvatur aut minuatur
aut extinguentia ei tribuantur ex quibus omnibus illud
duplex erit eligendum quod medico vero melius et egri dis
positio magis apparet convenientes. Hoc quoque non est pretermittendum
a cibis quibus utebatur dum esset sanus revertitur quamdiu hoc
accidentia meo perseveraverit. Cum autem alicui convalescentis
appetitus oppositum venerit sciendum est reliquias egritudinis
in corpore remansisse quas expellere necesse ut precipue si sa
por hominis fuerit corruptus aut sitis sit multa. Si autem
comedendi avidus fuerit et comestionem corpus non resumat vires
sed venter solutus fuerit ex quantitate nutrimentis et ex ci
bationem aliquid post ipsum aliquid est minuendum et siro[pus] acetosus qui
fit de succo citoniorum est dandus et epi[thima] emplastrum supponendum
ex quo fortis fiat et confortetur. Convalescentes preterea separan
dus est a comestione nutrimentum crosse ne edant digestibilium
usque quo ipsis compleatur virtus. Interim vero nutriatur ex eis que
cito digeruntur et si eis nutricatio absque vino digi non pot
vinum album aut clarificatum ei tribuatur et confortari sibi
caveat. Sirupus acetosus de succo citoniorum.

Accipe succi citoniorum acetosorum partem unam zuccari tabarzet partem
unam aceti quartam partem unius partis decoque in hora omnia coquantur
et diligenter despumentur et bibat ex hoc convalescentes quibus dominatur
caliditas multa et indigent eis que stomachum confortat. Ille vero in quo
primum invenerit dominium caliditatis si hoc indiguerit sirupus pruna
que libra ex eo sumatur mastic gariof spic. ana ℥ .i. qua
tertia parte in panno ligata in sirupo dum potest coquitur ponatur et postquam
omnes partes et ampla convenienter exposuimus que in hoc libro
principio nominavimus totumque perficiamus. Quapropter deo omnis
benedictio et auxilio hic ad finem perduximus gratie sint infinite.
Amen. cccccccccccccc Amen cccccccccccccc Amen.

Alhasce .i. puncti rubei qui fiunt ut pulices
morsus et fiunt in oculis in quibus palpebre
cilius creato recedunt.
Algorodie .i. nodi qui fiunt in collo et gu
la et subascellis et inguinibus.
Alguafedi .i. passillus
Alfinna .i. cibus digestus.
Allessing .i. psillium
c. cetaurea Alamis .i. tace fimus os et uetula que
ad finem tendit.
Apii siluestris .i. petrosellinum macedonicum.
Alsed .i. brachium.
Alfesir .i. radix mic albe.
Alminifangi .i. nuca.
Alhasier .i. pulmnar.
Alcozome .i. tuchia indi.
Alsaz .i. amomum et acor. cuius assaqui
adunce minuat. unum palio predo.
Alhasaph .i. desudatio fetida.
Alcosof .i. anguina .s. scelem.
Adesia citrina est cibus qui fit de lentibus
coctis cum aqua quibus additur acetum et ptz
Alebici .i. coloptomum ustrum | extra
mentum aque tolite.
Adetebu .i. corruptio stomachi.
Alguasegnes .i. congelatio. quam s. hs lo
quitur secundum eum per coitum .s. helsendi
Alsamu .i. uirga pastoris pslce uocatur
Adhilacinu .i. decrepita .s. senectus in
qua homo iam mouere se non potest et eius fune in
tus sunt destructe.
Alsamauri .i. dies caniculares et estas
et hyeme .i. molesti.
Alsaucolke .i. sulfarice vel madragora.
Aliacam .i. hedera.
Algemmit .i. paruorum scorpionum post se
trahentum caudam .i. instellatorum.
Alneme .i. amees.
Aloes satellis .i. succotrin aloes.
Alcamu .i. tritum.
Alebthel .i. tamarica masculi.
Alucben .i. scolopendria.
Alhosses .i. cauda uel os caude.
Alue .i. palpitatio. q d melle.
Aliua .i. hoc fit de succaro sic [illegible]
Alusieri .i. sulfurica et sed que sale sola
.i. herba qua fit alkali.
Alsubul .i. oculi qui fiunt medium inter in
guinum et uarum.
Aleges .i. aurantium. [illegible]
Anabida .i. albus fluor [illegible]
Alhab .i. butirum crudum.
Alocaseo .i. erba silis cotule fetide.
Alemec .i. butirum coctum.
Allatrun .i. pes liga. | da
Auiden .i. radix erbe de qua fit asa feti
Albethangi .i. basilicon cum latis foliis
Aldahsati .i. rubor pustulosus qui in facie
Alchuabe .i. impetigo. | apparet
Alsuetu .i. pustis magnus et sallit.
Lentia que fit de succo fructus [illegible]
arborisque [illegible] assilatur .i. alaut.
Agurir .i. magna arbor.
Alageb est species uolubilis
Alkir dulas .i. asa dulcis et est asa
fetida et asa dulcis.
Albundicam .i. auellana.
Alaibubi .i. calcanei.
Alatub .i. tuuilla.
Asfiur .i. circus oculorum.
Adememil .i. cabrcaili
Aleangs .i. lac est caput et pedes agni cum
aceto coquitur et congelatur.
Almosles .i. sicut colulu cum aceto co
quitur in quo uenire ponitur mentha.
Alumus .i. salix.
Alchilat .i. sedenit ba gumma ordi

Acebri .i. boni odores
Algracau .i. malus appetitus et est cum
de appetitt carbones uel lutum et consimilia
Atibu .i. res odorifere quibus fit suffumigium
Almegeret .i. uia acetositatum | gar
bites cum dulcedine ut mala granati. mugi
Amisul .i. quod apparet in diacis pilorum
albe cum extremitates sit nigre quidam
Aloyanthi .i. flos salis quo | dit
tinctores iniuntur.
Amidich .i. acetosa montana.
Aquassimu hindi .i. saci.
Acamech .i. auripigmentum.
Alaulabic .i. rubus qui facit moras.
Aleuech .i. stratio cum corticibus
Alasce .i. ysopus cerulanus
Alguasegnes .i. alienatio.
Atib .i. boni mores
Alessinbegi .i. uitri uel albus ideo est acio
Alabari .i. plumbum.
Alinestar .i. dilatatio pupille:
Anilloz .i. feminum rine:
Alchuos .i. mica panis cum duriia
panis frixe in oleo et postea posita
in melle et frixe cum eo.
Acedarach .i. arbor magna.
Alletemati .i. species ut piper.
Atertk .i. squinatum.
Abrengi .i. semen erbe
Aruam .i. quod est cefico.
Alaidz .i. rose:
Aq casei .i. serum casei.
Alacah .i. lac.
Aq lactis caprini .i. seri
Albediden .i. incubus.
Alracum .i. incubus.
Allinstar .i. passio igiuis qui minime
cuit uel ocaulis. | gra ordei
Almasal .i. de lacte acetoso et fiat
Alsatiol .i. intum.
Alachisat .i. mica panis cum farina
nimium frixe piperis in oleo et deinde posite in
melle et frixe cum eo. | et farina
Alsabit .i. pultes multum spisse ex q
Alcola .i. pustule qui in ore fiunt.
Alcubet .i. cum [illegible] prima assina
Alucs l. allelegnatu .i. dulcia sic
[illegible] de melle:
Alcuasimu .i. stricta narium.
Alhosin .i. tedium uel [illegible]
Alirasi .i. inflatio. | tormine
Apii siluestris macedonici .i. petro
selinum macedonicum
Allatu .i. distillatio.
Artamica .i. [illegible]
Alfeu .i. [illegible] sic opilat a
nasis ut possit [illegible]
capite [illegible]
Almufam .i. oblongum [illegible]
planum sic coptura [illegible]
Alberengefit .i. [illegible]
Albitch .i. fructus tamarici.
Anilin .i. enula.
Alacies .i. pudis masculinum [illegible]
Alasteres .i. armoniacum.
Algeduphul .i. uene que pertinent a [illegible]
[illegible]
[illegible]
Alfinc uel alessing .i. psillium.
Albar [illegible] allametica
tum [illegible] oblongus.
Anagalim hinc alas
Alhibel uel amai .i. species cedri.
Alcola .i. pune pustule in ore:
[illegible] .i. herba silis cotule.
Alchel .i. [illegible] duas [illegible]
sub collo.

Alcheil .i. [illegible] collum [illegible]
Alefeguati .i. species quod est ut piper [illegible]
Aliasech .i. tribulus | monum
Albnalur .i. marubium.
Alsaturo .i. una de .x.x. malleis [illegible]
Albel .i. [illegible] maior.
Apecurustica .i. repercussiua.
Alsedingi .i. emathites.
Albom .i. absinthium. | Simus
Albolol .i. lac acetosum [illegible]
Alsbegr .i. [illegible] uel [illegible] uulpis.
Alumuri .i. nasturtium.
Alchohol .i. puluis ad oculos.
Alchohmaa .i. rumex.
Almenus .i. uene [illegible]
Alfioli .i. sinapis albi.
Aroisad .i. nasturtium.
Alalincie .i. centaurea.
Albelleani .i. anacardi indi.
Albudicam .i. auellana.
apium montanum .i. petrosel. macedonicum
Amoslus .i. cassia.
Aduolo .i. [illegible]
Aschebegi .i. madragora.
Albiguir .i. galbanum.
Alfeum .i. [illegible]
Acthumen .i. pondus.
Alneme .i. amees.
Albechigi .i. species solatri.
Albersaudau .i. uirga pastoris.
Aluaai .i. polium
Aaudilon .i. species [illegible]
Almunuir .i. [illegible]
Alfisfungi .i. sparagus.
Abengi .i. semen.
Albel .i. [illegible]
Altel .i. [illegible]
Albhrair .i. electa qui labuntur.
Almelehm .i. almes.
Almeleffie .i. nasturtium.
Alkesluen .i. almes
Adirsessihan .i. [illegible]
Aganner .i. auripigmentum.
Alasceies .i. armoniacum.
Albzes .i. nasturtium babiloniacum.
Alirhse .i. abrotanum siluestre.
Alsebengefit idem est.
Alosiuda .i. erba silis humuli [illegible]
Alguasie .i. armoniacum.
Almahaleb .i. ueie:
Adibic .i. glutinum.
Alsegati .i. [illegible]
Allered l. alcheted .i. [illegible]
Alcabe .i. plumbum. [illegible]
Alchigan alagan .i. genus [illegible]
Almanistam .i. hospitalis
Adehemest .i. laurium.
Alsoker .i. species lepre:
Alguerissen .i. genus columbe.
Alguadi .i. [illegible]
aliquis [illegible] mulierum.
Alsemie .i. lubrie romana.
Alsmurgi .i. puluis [illegible]
oculis salis | biai
Auricula muris .i. maiorana [illegible]
Alaes finegi .i. [illegible]
Almeremie .i. que est ut latu.
Aromatic .i. [illegible]
Adubucha .i. lupinus | [illegible]
Algarengene alchiges .i. species fin
Alguadmene .i. celidonia magna
Alabrisegi .i. farcton.
Anthimati .i. [illegible]
Alchensol .i. squilla.
Alchucton .i. pes corui.
Angsdun .i. rugie:
Alhmib .i. yperion [illegible]

Alesandrion .i. scordeon.
Artetica .i. squilla.
Ataro .i. lentiscus
Alit .i. asa.
Alenun .i. a.
Alguardemici .i. infirmitas que est
in palpebras [illegible] et non dimittit aperire
oculum et rubet.
Agarlab .i. psilotrum.
Anab .i. solatrum.
Asenar .i. aloes.
Amomia .i. amoniacum.
Alfegeleest .i. agnus castus.
Aleatarse .i. apium.
Aleb .i. alumen.
Asoh .i. argentum uiuum.
Aueldum .i. anetum.
Alozas .i. amigdalas.
Abelesen .i. carpobalsamum.
Arenarmeni .i. bolum uel lutum.
Anula .i. bedegar.
Asarual .i. apressus.
Alsatuel. almargel .i. corallus.
Albuat .i. cerusa.
Aleaphar .i. capparis.
Aleast .i. costus.
Andal .i. coloquintida. | [illegible]
Alcanfor .i. cafora gumma est cuiusdam arbo
Almumiti .i. celidonia.
Aloyr .i. calx. algil.
Algafir .i. eupatorium
Alunia l. enula. l. alia aliena.
Adidalarchois .i. calcecumenon.
Acimar .i. flos eris uel es ustum.
Almaracali .i. litargirum.
Atarim .i. lupinus.
Allzisimos .i. passe sine granis.
Almusc .i. muscus.
Alzebengi .i. flaccula.
Alorf .i. nasturtium.
Alganardi .i. rosa.
Angarut .i. sarcocolla.
Almen .i. uua sicca.
Aeieutes .i. storacis.
Alkiscas .i. papauer.
Alfenid .i. penidii.
Abelador .i. anacardi.
Astrobile .i. grana pini.
Alzetet .i. citoli.
Almosdsat .i. tamarindi.
Aselis .i. nasturtium babilonicum.
Asagen .i. sanguis draconis.
Alkabrit .i. sulfur.
alalblat .i. [illegible]
Alsatica .i. epilensia.
Asfetarragi .i. cassia.
Alsabzatuti .i. [illegible]
Alberaduil .i. [illegible] anacardina.
Aradimbi .i. [illegible]
Aduratica .i. pirix.
Algumur .i. [illegible] que est ad gingiuas.
Alkicara .i. granata siluestria uel capellia
Asunticu .i. [illegible] in india quod simul est cinamo.
Alamugd .i. mispiace:
Aleudib .i. lenticula de stagnis.
Alitisa .i. ydropisis l. alisdatu.
Almaru l. maru .i. scalea in cremona [illegible]
Alruubahar .i. intestinum rectum.
Alectobi .i. [illegible]
Acula .i. flores dactilorum.
Almasire .i. calamita
Alcatharbur .i. siringa.
Acana .i. constrictio.
Alkur .i. [illegible]
Alocratri .i. apoplexia.
Alkadans .i. laceratio que fiunt in
facie cum unguibus.

ceten.

Agufere e gen elebori e bicuia
Atesisia .i. uita montana.
Alfasure .i. radix uitis albe.
Assireg .i. pites q fiunt in tecumtiani.
Alberdi .i. sumac q fit in india altefer
Aladurochi e spuma q generat in circuitu cane in ora.
Arcane porotide .i. sepite.
Alfulafeti .i. unum coctum additiam.
Aldic .i. febris etica minuta.
Alfacan .i. tremor cordis.
Aldhacatamon .i. pulegium cervinum.
Algingiati .i. cassia lignea nigra.
Acasen .i. mu.
Abitse .i. auellana assata.
Albsulid ain al .i. folicos. Allzehegi. et est besulidus.
Arnatids .i. grana iuniperi vel cedri.
Anacardin . Albelbactor.
Alsagarsoza .i. agnus castus.
Almerneh .i. calamentum fluuiale.
Algiana .i. species mezerion.
Altaracih e erba que nascitur in locis desertis sine foliis cuius stipes e rubeus et assimilatur ueretro canis.
Abanaxa ceuri .i. medicina inda.
Auetrion .i. eupatorium. al eupatorium.
Alanuerzik .i. fructus tamarisci.
Alkerk et e allcalul .i. ramus.
Alfallzaram et e almatard.
Aftrecaliba .i. grana pini. feno
Almeibuctegi .i. arbor de musto. s. ca
Acomedi e aqua de fauis.
Auesesennien .i. almuzum.
Artanum .i. calamentum. sicut zadies
Almecenen .i. ptes q sunt supancas
Assozi .i. crocus ortulanus.
Assech .i. empsallamur. stum
Algomur .i. carogtines indice de
Almmodi .i. eminentia canis ulcus
Assisoha .i. ungula oculi.
Algassegati .i. tenebrositas.
Alelkilati .i. eipes esthiomeni.
Alekef .i. punctores corior.
Almesenur vel almulinar .i. claretu
Alnonati .i. posterior pars capitis.
Alkeel .i. medium colli. Germanii
Almahasem .i. uitium inter brachium
Alcassasim .i. superior pars narium
Alkesb .i. sisamum.
Acrimis .i. tortum.
Aldech .i. fricatio dentium et gingiuarum et labiorum intus.
Arocc .i. tri.
Alfacancodis .i. motus cum saltu.
Adamarcha .i. parus de simulagine.
Alnaglassa e species mlie et est cum aliqs est terra eneca et p reddatoe alicui rei accidit.
Alzedarac. arbor magna e que cum eius aque in q coquitur et cum eius capud abluitur capillorum radices corroborat.
Alessusumen .i. pondus
Antocloha. vel esoh.. glandarios
Andarcs .i. iunx q dr sandaracha
Areca .i. mardola vel fauna.
Armel .i. cicuta.

B

Beisen .i. balsamum.
Berberiz .i. berberis.
Bisbesa .i. polipodium vel pulipudia.
Bactitura eris .i. tuberi eris.
Bedenerabma .i. quedam manies basilicone parua.
Bulbul .i. cepa siluestris.
Buremen .i. medicina inda.
Bedemac .i. semen generator siluarum et sunt grana kakil.
Benden .i. radix albeari.
Berilon .i. alseula.
Beugi. musquiam alba.
Borongi semen e nigrum simile piperi q uenit de semi amara pquo poni pdens et est amarum.
Bothor .i. pustule parue que fiunt in pueris pquas. G. mittit intus sale trito sallin et fasciam et resoluit cum aq
Batha .i. q fit ex tinsce et date citra et zuccaro.
Bothormarien .i. radix pietro .i. erba q ualet in suffumigiis.
Beregisis .i. species aprotani.
Blacebicatie .i. species unq multa ex istis utilitas epileticorum atque mulibus ex matricis psocatoe patientibus psiacis.
Bersiendarin .i. uga pastoris.
Baurac .i. quolibet genus salsuginis et quolibet sale intelligi pot.
Bechudos .i. ocimum magnum.
Buchormarie .i. incensi marie erba d.
Bolismus .i. fames uaccina. carie
Burdorcagi .i. radix erbe similis cedo
Bachat pondus est.
Bintuati .i. tres uas imfatum in pix.
Beud .i. psorans.
Benegmim .i. salbucus domestica.
Betonici .i. camomilla.
Borlur e semen nigrum simile piperi q puenit de semi amara pq ponit ced.
Bunoch .i. affodilli. et cuiad dicitur q fit
Barus .i. genus equus et h e dm inter ipsum et moschatum. dmoschata ex sanguis. in hunc n.
Bezahar .i. lapis indis expelles uenenum.
Bendalcarum .i. in modum auellane genus e pondis
Babin .i. brasil.
Bautia .i. pastinaca.
Barbalu .i. mcat ingnis. congib
Buzuaran .i. cedoria et pea ponit
Beduguart .i. spina alba. vel odorife:
Begard .i. galbanum vel bitene:
Beremtin .i. lap. s. letes vel leberis
Bebesis .i. corallus.
Bruma .i. pix. turion.
Buziden .i. testicus uulpis et dr sa
Baccc .i. ysopus de yspania sicca.
Bather .i. pustule vel eminentia carnis
Bucholie .i. erba similis camomille s. cotula fetida.
Boac .i. e mlie placente parue ponuntur in patella una st alia locato mlle inter eas posito atque coquatur.
Berengi pro eo ponitur sampinum.
Bathera .i. mela.
Bautia siluris .i. daucus. Cima.
Bedguar e bona erba q hr in yspa
Been album q multum stimulat homines ad coeundum.

C

Cheruba .i. minusolestinum.
Cittzeichmar .i. ... ast
Catula .i. soldana
Casburatalun .i. capillus ueneris
Centuren .i. centaurea.
Carogued .i. carui.
Cameozir .i. camedreos.
Cheun armeni .i. ciminum aloco.
Colzalchereth .i. ciclam vel malstie:
Catneus .i. congelatio capitis vel panus sinue vel archenita.
Calufar .i. oleum indum.
Cuntra .i. appetitus comededi lutum et silia curati vel cimtum.
Casadubar .i. passium.
Catricadis .i. calcantum color uiridis et quod antiquitur fit colcotar calcan.
Corth .i. humor croci.
Calcalum .i. medicina inda.
Cudabon .i. buglossa.
Cutrum .i. sucus cupatorii.
Carmeathte .i. fructus tamaricis
Canatzerd .i. gumi alcosoraf sunt capita cardonum q comedunt.
Cauguanum .i. sale conditum in oliue.
Cauguamic .i. ea q nascitur in gula et psocat ut squinantia.
Caubes caubez vel cab fit cum mice panis tritimarina in oleo frixe et in mlle despumato posite pappo coquitur ut mel pforamina circumdo saporet abeis et sic comedunt cib d spe
Catuus cum mlie placete de pasta parue tolo frixe ponuntur in patella una st alia locado melle inter omnes dua posito atque simil coquuntur. cui.
Caudin .i. genus cardin. q uocatur can
Calef .i. pannus sinicen. tuz
Camichamuden .i. amidum sale condi
Caberth .i. squama ferri.
Curcuma .i. uena citrina q dr sindomia. q utuntur tintores.
Cauguamic .i. silicia quorum quedam condiunt sine sale et quedam cum sale.
Cordumeni .i. carui agreste.
Catmum .i. semen ortensis.
Casacau .i. tremor cordis
Curth .i. unc de stilo de q acacia fit.
Cambil .i. terra rubea minuta q affert de media mecha in arena et cum fricatur st manum ungitur. cum ex qua fit ungim q penetrat manum.
Ciuille uocant anche q mundat intrum et nascitur in mari q e uir sibilia.
Canatellu .i. cauda equina et egtee ampuitia shatti. ide e q. alcharis.
Certer eris .i. flos eris.
Calidicon .i. trociscus fcs dar semco
Cretessenuus .i. stella.
Camaum .i. caulis ipalis.
Caucha .i. unum album et dbile.
Cesinchr .i. antimonium.
Cimeni cimenem .i. sisileos.
Cohz .i. terra uel locum in allemannie in clusit gog et magog.
Cola .i. ulceratio boris cum paruis pustulis vel pustule que nascitur in lingua.
Cah .i. tinus claucllat et sic de q dicer ba salsa utunt eo tinctores.
Ciminum cuminum album e tolsu ctrac tas grece uo sisileos. cuius petras est ad dolorem epatis et ictericia et epilentia et casina et matris suffoc. ... quoddam.
Canuchalcapor .i. salmuria cappar
Cerzigiola erba e de qua fit scamonea et e genus uolubil hns lac.
Chilus .i. sucositas fca in prima digone cibi in stomaco.
Chum .i. massa humor fca in tepe ex sucositate asso ueniente.
Chesim sile e ferule semen hns album lenti.
Cheiri. flores st siles floribus uiol relucentes in tecte et in indie.
Colb .i. gumnasol nascitur in yspania de q multa gignitur in bebeda q semini canapis assimilatur licet sit albi ad frangendum lapidem mirum ualet.
Cabale erba e noie salobrasi simul uel in muculari acetosa hns sapores
Colcodia .i. datio inte et salsi.
Cauguamach .i. ea q sunt simplicia et composita et comedunt post cibum sicut cappari et oliue et c.
Cotila pondus e viii. unciarum
Canesis .i. seta rubea.
Casese .i. uespertiliones.
Cancandum .i. occipud.
Cauguamich .i. omnia ea q aceto et sale condita sunt ut cappari oliue et reliqua ex quibus sunt salse a sinapi et uerrucei.
Catoch itum .i. frenesis.
Cucurbita cum digitur bona e q uo n digeritur in humore conuertitur adeo malum q eam diffinire nescio. It. Ca. olera q cito coquuntur meliora sunt et citius in stomaco digeruntur q ui igni tarde coquuntur in stomaco tarde digeruntur.
Carus .i. cum aliqs uult loq et non pot si mitotiens monedo lingua et os.
Comacte .i. purus.
Carsum .i. lumbrici terrestres
Carmesis .i. una species tamaricis.
Cuscute .i. podagra lini.
Cacole .i. cardamomum
Carpobalsamum .i. fructus balsami.
Carapis .i. apium.
Curcuma .i. radix q de transmarinis partibus affertur et e quedam confco q in principio e.
Condisi e quedam erba q assimilatur et psicaut. ei flores quedam sunt siles uiolis et quedam st citrini s. glauci in nocte et in die relucentes.
Cartada .i. de papiro.
Certi .i. baltum.
Calcatar .i. attramentum rubeum. terina.
Celidonia dr erba yrundinum vel uena ci
Calcatum .i. uitriolum.
Calcanil .i. ocimum montanum.
Cobsbaguer .i. granum simile cardamomo
Cauraton .i. centaurea.
Cauem .i. celidonia.
Cautari .i. de retia.
Cubus .i. erba cuius tres sunt species: i. edera
Calab .i. almos indum.
Cici .i. ramni.
Cucasia .i. radix.
Cot .i. altitudo.
Chei .i. erba in terre nascens q ramos ht longos et folia longa et comedr cruda et uocatur gabal.
Coudanum .i. sucus uirge cum q sallatur mursus et algalia et dr q sit gummi glandium st mentiuntur quia non e gummi in radicibus uel in arborem inuenitur.
Condussilla .i. simila.
Cubitie .i. spuma maris ablura.
Caromelin .i. camelina.
Carus .i. piscis magnus salsus.
Coum .i. bombax.

D

Om .i. melica uel sagina.
Dulb. dulb uocatur sepherim q non e illa cum qua in yspania tingunt pannos e arbor st parum stipite eleuata et e parua. cuius folia carnere solus st silia. cuius cortex uocatur aboilsema uiles ex in reubarbaru tingit efficacius hac uo diascorides lxaluiam uocat cuius apozima bibitum dolori genuum confert.
Duranech .i. cedar et e tribus modis una e de armenia alia u de ierosolimitana alia de yspania.
Denudar .i. una species de hebel q nascitur in india et similatur cipsso.
Desemem .i. adeps gibbi cameli.
Deboto .i. terbentina.
Dasagutan .i. acetosa. stapune
Dendar .i. species genus resin silat et est alia indi alia semi dim quz uocatur ca
Denerden .i. olim nardinum.
Dalac .i. feni qui sunt similes.
Deben olim. h olim fit de illo semine quod dicitur piper album.
Demesem .i. lapides uidei qbz acuuntur flomi et sunt de mecha.
Daniei .i. pondus .... humor ordei.

Deilz .i. speculum.
Dartifel .i. piper longum.
Dachamaurre .i. diamarte.
Duragigi est quedam avis.
Dabac .i. viscus.
Darcessan. herba que in tiriaca ponitur.
Daue est semen bautie silvestris montane ozeterisis. Corga.
Duilub .i. erba que nascitur in mari et dicitur
Difficaf .i. pruritus.
Diacoticon .i. elactum de papauere
Dicath .i. minuta.
Darsessacha .i. pede iuuen.
Darsen .i. folium.

E

Egiptus .i. abbanti.
Ebel .i. semen iuniperi.
Ecie .i. pisces.
Endiuia .i. scariola vel senum.
Elengengi .i. quando aliquis capud impetuose mittit quando ut vetro vel cum loquitur mouet ipse aut facit strepitum ore qui loquitur et semper profert totum verbum nec scit quod dicat vel cum aliquis sonum facit ut recordetur vel aliquid facit quod extraneum videtur.
Embula quedam est que est similis arundini et ebula dicitur foramen longum ut fistula erba est et aqua fit stenguiar .i. a videtur asa fetida. Igitur.
Elechel .i. locus ubi cervus dorso in
Elen .i. tedium vel estima de fluxo et facit vigilare.
Embroca .i. infusio cum ab alto proicitur.
Empima .i. saniositas in pectore
Endilemedic .i. corona regis.
Elecler .i. vitis.
Elufestidos .i. ypoquistidos. Igitur.
Embut .i. spina alba flore faciens a
Elhaugue .i. cardamomum minus.
Eufestidos .i. erba urina.
Egeulege quod fit de stanna et aqua cum iolle in oleo frixa.
~~Ebel .i. sauina vel semen iuniperi.~~
Esere .i. tumor qui cito fit et cito recedit et perpue cum aliquis se scalpit.

F

Fesche .i. genus tuberum.
Fusir .i. genus portulace.
Faisfala .i. grana in pignana .i. silla vel semen sifoli et melius citrinum. Igitur
Ferengemilk .i. ozimum gariofila
Fu .i. tistiri.
Festre .i. vitis alba vel brionia.
Fel anstina .i. vitis agrestis nigra et vocatur bauca.
Fua .i. urticella. Lignum
Filfelemne .i. radix piperis et similiter
Feluguatagi .i. fel elefantis.
Ferre .i. lapis vulcani eorum propter
Fenten .i. cor.
Faurengi .i. bortog .i. semen nigrum.
Fuchaba .i. potus qui fit de ordeo et aqua.
Feteren .i. anus
Fessetisse. animal est.
Futurutti .i. fungus.
Futiticon .i. medicamen ad scabiem.
Fufel .i. piper usuale. Sedma.
Fuchailesus .i. genus arta species bu
Festnet. senetem. Feldar .i. mel.
Fulfulmo .i. ozimum montanum.
Flous sponati .i. supionis.
Ferma .i. pionia.
Felugramgi .i. arbor lilii.
Ferfel herba est que assimilatur nuci muscate.
Felufelati .i. agnus castus.
Faba egipciaca .i. lupinus.
Farmatia .i. ciceris.
Fastricon .i. prassium.
Fiden .i. panni vel aliquid aque opilantes ut per ipse posset exire intus

ut aqua et perpue scilicet sanguis fluit.
Fausel .i. auellana indica.
Fannaticon .i. almenumur.
Fumen .i. visquamum nigrum.
Facsem .i. arbor manne et est tisera uasta
Felenachi .i. calamum fluuiale.
Fagus .i. centauria minor.
Feisfelen .i. dens digitis.
Felaugi .i. lilium.
Forbion .i. euforbium.
Fasala .i. folium ciule similis.
Fatafaciatalam .i. sparantum.
Fub .i. somni profunditas.

G

Gosie dicitur avicenna quod est genus tuberis.
Gasdia .i. tumentium.
Gilbenech est quedam species elebori et similiter quosca nux uomica.
Geudar .i. oppopanaca.
Guasma .i. basilicon domonis.
Genbut .i. spina alba flore faciens citrinum
Gar .i. laurus.
Gasit .i. eupatorium.
Gesse .i. qui oculi non possunt aperiri post dormitionem.
Grunagelem .i. piper ethiopum.
Grana uiride .i. fructus quedam scilicet semen lentisci.
Gedegul .i. uites vel canales et quando apparent dicuntur mesaraice.
Gagel .i. capriolus.
Gaitib .i. lacrime.
Guarsen .i. genus columbarum
Gese .i. duricies palpebrarum.
Galsama .i. caro paniculosa circa palato sub uua pendens cooperiens capud canne.
Gusce .i. costi.
Guasmabras .i. stellio
Gomora .i. confectiones liquide quas mulieres faciunt et quibus liniunt faciem.
Geusmeton .i. nuces sunt cuiusdam arboris equalis fere in longitudine usque ad minorem communiter faciunt et nascuntur sibilie.
Gualac .i. galbanum.
Garusal .i. gariofilum.
Gluten saphura antiqua.
Golgora.

H

Hochen. silis est carnoillie scilicet siue ea maior et vocatur magaga.
Herf .i. nasturcium.
Hasse .i. ysopus yspanie vel haset.
Hasech .i. herba crispa siue similiter habens tumores qui dicitur cicer et quorum semen est spinosum et ut cicer.
Harr .i. iuniperus.
Habesalunbit .i. gummi fistici.
Hervia .i. testis vel pentadactili.
Hebel .i. sauina vel iuniperi.
Harmel erba est habens
Hasde .i. sardonicum.
Hisiman .i. gricio
Hunayn .i. iohannitius
Herf .i. acutus.
Hemlboton .i. terbentina.
Hel .i. cardamomum maius.
Helk .i. viscus .i. amomi et acori et cassium. vini pallio ponitur in medicis.
Hegerlursen .i. uitis alba et secundum quosdam est infanus.
Hebaulgue .i. cardamomum minus.
Hurf .i. alchanatotis.
Hed .i. lignum aloes.
Heurchisidos .i. ypoquistidos.
Hasafrum .i. man silamonica
Holus iudaicum .i. altea.
Hustificos .i. succus plante que dicitur planta yrema.

Hestaleech .i. lignum indum notum sicut mora.
Humeme .i. amomi.
Habams .i. stafisagria.
Harmec .i. fructus iuniperi.
Helbamilar .i. terbentina.
Hosmar .i. quarta pars libre.
Humenia .i. amomum.
Harbolsen .i. xilobalsamum.
Habarus stafisagria.
Hubalansa .i. cubebe.
Hocorus .i. liquiricia.
Holus romenicus .i. blitis
Helialmlar .i. memit.
Hedzunion .i. milebi.
Humemati .i. meta laga que deferunt sarraceni in capitibus suis.
Herelaten .i. palanca.
Heluleten .i. esthiomenus.
Hellalmlar .i. elalbanum.
Haelch .i. gummi fistici.

I

Idromel .i. aqua mellis.
Ielse .i. duricies palpebre .i. que intus eleuatur.
Iumec .i. sicomorou fructus et est sicut ficus agrestis.
Ietes acetose in quibus uti semen papaueris sanat.
Iudie .i. polium maius
Isidalegi .i. trifera alba. Sedaler
Ifungar .i. salsa que fit ex piu rine et aqua
Iusalepidis .i. gipsum.
Ibelchoe .i. cardamomum minus.
Iudebi .i. cibus qui uocatur tirci.
Iudelegi .i. cibus qui fit de micis panis placente super quas pinguedo accurrentis assate defluit cum quibus et ibe cocte am inuadentur.
Iobuda .i. polium minus.
Iudebei .i. mice sadarinae super quas fluit pinguedo pullorum et columbarum cum assantur.
Ilaguens .i. electuaria ruchil am aritudinis habentis et boni saporis sine sint solutiua siue non. Similiter ipse
Isumbre cum que comedit homo et non ledit
Iasoc .i. sinciput.
Ipoquistidos .i. tetitia.
Iseus .i. homo stans oculis apertis non mouens eos. Et melancolicum
Isitros vel seluros .i. aqua lapidis
Ianerd .i. semen asanati .i. fussala.
Iomar .i. medius palme siluris.
Iliati .i. vatis.
Ilbague .i. nux muscata.
Iulinar .i. balaustia.
Isopus .i. quod est planta.

K

Kib .i. lac acetosum.
Kersim. herba est similis ferule habens semen album simile lenticule.
Keneuuri dicitur dialectica que est herba in vere nascens habens tumores longos et folia larga et comeditur cruda quo ciuitur cartalus.
Kilus .i. siccositas. Bonis.
Kulkil .i. grana uesca similis arboris tremule. Gil ualsa .i. tremule ar
Kiles .i. sal detorente.
Keari .i. flores sunt quorum quedam similes mol sunt incolore alii sunt glauci duorum tamen redolentes et non indie que ut odor molarum.
Karmsic .i. semen tamarici
Kesile .i. scilicet sunt nigredini ac tinentes indices tuber similes.
Kerbea .i. herus .i. eleborus.
Kist .i. libra et dimidia.
Kildaru .i. filix.

Kerce .i. cinnamomum. Cete
Kina .i. galbanum et est gummi pastina
Kalagie .i. cibus qui fit ex pulmone et corde capre incisis minutatim et cum oleo fixis in quo post remotionem pero ponitur pars aceti.
Kabihegi .i. erba portulace similis si cum frangetur emittit lac.
Kiss .i. cibus qui fit de simila ordei.
Kengangi .i. species solatri. Cerebi.
Karubitus .i. aqua calami in calamite
Kutubut .i. color sanguinis putrefacti in facie.
Katunen .i. puluis.
Kach .i. tortelle.
Kerzum .i. gummi arboris quod sunt gummi quod cera iungunt et non putrescunt.
Keisin .i. leusticum.
Kimes .i. passule parue.
Keruchia .i. pentadactili.
Kalfiri .i. cinnamomi maius.
Karsiur .i. halsed.
Kahen .i. gumma.
Kelileugi .i. dunalic mellilotum.
Kit .i. gummi.
Kebeletugi .i. confectio inda.
Kossen .i. cortices glandium.
Kimolea .i. marmor intratum in luto uiridi inunctum quod ponitur cum aceto.
Keisim capestris .i. silicos.
Kelkengi .i. confectio pilea.
Kerkeseben .i. cubebe.
Keilus .i. pinitio
Kudiluon .i. herba que assimilatur alchelechefie et cum ea assigitur uitrum.
Kiman .i. quod emanat de tecans gbu tit vel adiuntur et fumum euitur.
Kerinokarmeni lintum est illud quo liniuntur naues postquam sunt tracte cum pice .i. siler montanum vel siseleos.
Kima .i. galbanum et est gummi pastinace.

L

Lytum herba fit de aqua in qua coquitur cortices berberis.
Lauz .i. amigdale amare.
Leghia .i. genus titimalli .i. lacteruola.
Leuzenegi herba fit cum amigdale pi tumpute atque in melle dispuma to posite coquuntur et quibus purge pille formant et sic comedunt.
Liti .i. bliti.
Lepuli .i. uolubilis.
Luf .i. erba serpentaria.
Libue .i. pure.
Lutum armenum .i. bolus.
Laeume .i. terra sigillata.
Lapis indaicus .i. agapis.
Lac papaueris .i. opium.
Lupinus .i. faba egiptiaca.
Lingua avis .i. fructus fraxini.
Lutum commedendum .i. lutum quod dicitur in labor et ad comedendum lapidis semen album habens saporem manne. Sedua
Liquitia .i. mamilla canis pilosa lin
Litargia .i. fiber et oblivio cum sompno
Labrucea .i. almea et alii dicunt quod fit creteus et alii fleca.
Luben .i. thus.

M

Magdu .i. cibarium de lacte et came
Mumbahetus .i. gentus qui in os se fruntur sui.
Migue .i. cucurum.
Mes .i. grana parua fasseolus minora habentia oculum in medio sicut oculi fasseolorum et uocatur fumene.
Mala .i. fasseoli parui.
Masal herba fit de lacte acetoso cum quo est cibus
Mikit vel malid .i. lacq pro bitumi quibus remanet.

+ Nuchedr medulla ... / spondiles dorsi ... ad ...

Mahaleb .i. fruct' mag' cuidam arbo ris iuniere.
Meu latine uocat' maiorana h'ns astam .u. ascia aperi .i. mu .cui coro na sue assilat' sem. uo ei ut ciminu est. sapor aut' e ut sapor fistici q8 bonu h'ns odore uocat' aqb3 dia coro cuasit' imonte.
Mumia res e q' i uenit' uitris ubi mortuor cor' aloe odiut' aqb3 hui' mortui cu aloe mirtus resoluit' et similat' pici marine.
Mehicahauni hucanie e sene ypsa nuz i uocat' manon .cubeb .i. sene.
Meubedheita .i. cataputia.
Mugadh. h' d'r e radix nesen .i. ter mile arbonis q'dix granate agstis.
Megecerion .i. leo terre q' aqb3 dr laureola .c aqb3 da anabulla.
Medarsegi .i. puluis d'plumbo obu sto c fm quosda litargiru.
Mumcha .i. orticum.
Mesdatl' iameshr .i. pulegiu ciminu.
Mellis storacis .i. pure medulle.
Mina .i. fit d'silico citonior c pomor granator dulciu c acetosor c uino
Mamisemsim .i. celidonia. | factus
Melichr .i. cibi d babillonia.
Musaruma .i. illi q' uiuant uasa. c fm quosda aq' uiuarii cor.
Mugad .i. aq' radix uui fit asa feti da ul' macharut.
Musagiaruc .i. salsa .f. cibariu q' fit sine carne.
Maudi .i. curuatura brachii.
Murigenat .i. cib3 q' fit i ta cola.
Mulochia .i. malua ortual' maior.
Mucha .i. pars q' d oculo uidetur.
Maroth .i. radix silis aiu decoria d bilio.
Mirhadi .i. forfices.
Mirach .ite... pellicula uetris.
Mistura .i. mistura.
Morpsia l' morpsiatu .i. alumen.
Muscillago .i. collositas.
Musaguati .i. terra i q' st colles pun.
Melachion .i. opiu.
Mermeri .i. celidonia.
Mesis .i. liquor acetosus.
Midoar .i. liquor.
Mesb .i. lac acetosu coagolatu
Mirach .i. pellicula .siphac
Magra .i. creta rubea.
Madach .i. bdellium.
Mamida .i. scamonea.
Meten .i. orastus h'ba fetida.
Marmac .i. ramaru bu. | mes.
Marcus carmex .i. gna uinix alto
Merim .i. locus q' facitur i ferri.
Maiorana grece dr auricula muris
Marsilu .i. faba lupina.
Mecha .i. storax.
Mersunem .i. lingua sparagi.
Manim .i. emplin.
~~Malachia .i. malua ortina.~~
Malmecmur .i. farina corticor.
Marchas .i. citrini aloco.
Muctalchase .i. bdellium.
Meçamella .i. camomilla.
Mou .i. mana.
~~Melachion .i. opiu.~~
Mastiche .i. mastix.
Mor .i. mirra.
Merasmos .i. extenuatio e eminen tia umbilici. | i cpe.
Melamet sut uene gutis q' sut
Minungua .i. recta embu ... lasis
Marosinos .i. spes ... ge
Maluid .i. lac uaccinu ... de quo extractu e butiru.
Melaline .i. storax liqda.

Mudulimon .i. dellium.
Marchate .i. opium.
Marlahat .i. odita ut st mirobalani odita omnia talia l' odita q' fiut ad sole sic çuccara rosatu.

Nabach .i. fructus sicre .i. uimle silues l' uue silues .s. labrusche.
Nargil .i. nuces indice.
Nisabor .i. luna omedendu.
Nemen .i. sisimbr.
Nesrim .i. rosa seni .i. sabuc siluris l' uegetum.
Nebetemisch .i. sem pionie.
Nux methel .i. castaneole ad nom tu t e nux cuida arbois eq l' fere meloiengie usq ad morte domire faciens. c nascit' sibilie.
Napi siluris .i. napistri .i. nauones.
Nabit .i. pot q' fit ex dactil' l' ficu b3 l' q'alus abuius.
+ Nucha .i. ea q'b3 pt cibu utimur u citonia c maciana c acetosula.
Nucutri .i. locus u' collu iugitur cranco. | Nilce .i. caeola maior
Narcotica .i. stupefactiua.
Nassisrengi .i. aunbi.
Neumenuron .i. uulpecula.
Neuden .i. spica romana.
Neuegna .i. cerase siluris.
Nemucha .i. ameos.
Nebstes .i. sorbilia.
Nelleflengi .i. scolopendria.
Nardi .i. oleu est. | cent
Nichiburn .i. coru st q' hoies ia
Nochen .sile e camomille licet sit ea maior c uocat' magarthi.
Nachimel e qda h'ba expsa st nu mltes h'ns ramos q' dicit' cicer spatonis q2 sem ei e spinosu u' cic.

Orithi .i. artia.
Onuli stamegna d sirico.
Ocimu citriu .i. basilicu maius
Ozimu fluuiale .i. balsamita aq'
Olm ostuciniu .i. uiride l' | trici
olz q' fit dolius uiridib3 c imatis.
Oua atn, prestitculis.
Oggi .i. acorus.
Olyatri .i. sem macedonici.
Pandachoca .i. nasturtium.
Ouatar .i. origanum.
Oabelchaca .i. cucurbita.
Ousangi .i. uirga pastoris.
Ouiusuricon .i. gentiana.
Oumeren .i. sisimbriu.
Oamari .i. alio mirte.
Olchaun .i. pentadactilus.
Ofies .i. opium.
Oleum mezin .q' fit d'scie lentisci
Oleu seniciniu .qd fit d sisamo.
Olm d'ben q' fit d illo semine q' dr piper album.

Plelidex fit qn mel tamdiu coqt' ut cu supra marmor olo unctu piciatur i duint. qd c sa incisu frustrati omedr c sic fiunt penidii de melle.
Pumex uocat' lapis coru spatoi c uocat' fenicex lap' uulcani.
Phybit. rapax.
Pirius .i. ariditas. | nis.
Paroxismus .i. exacerbatio egritudi
Petrosilinu alii sem apii monrum macedonici.
Piper aqticu est olus.
Pupilla oculi dr apiu aqticu.

Peparus .i. h'ba fetida h'ns foli a quasi ut eruca.

Resim .sile e ferule h'ns sem alu lenticule simile.
Rouat dactili sut humidissimi q' nisi stati omedant' dissoluut' c siunt q'i mel c n' h'nt ossa.
Robelie legum e e q' dicit' q' sut cicercule.
Rubiche .i. cicade marine.
Relus .i. aq' q' sup lac acetosu elacta.
Raib .i. lac acetosu l' mesb.
Reisin .i. pentadactilus.
Rob .i. sucus usq ad spissitudine decoctus l' etiam partem.
Ramich .i. cfeb d qua fit gallia
Roonati .i. egritudo in q' eger sep | uidet
Rusangi .i. es ustum.
Ranc seni .i. reubarbar loca aloo
Ramech l' ostinca loc' sub anchis
Rami salmonica sile e aneto
Rasas .i. stagnum.
Reieben .i. lap' q' sic e cancer.
Rachualhamem .i. fimi terre.
Ribes .i. flos salicis torrentis.
Reth .i. uiscus d uilio d q' fit | acacia
Rebilzer .i. h'ba porru
lace silis st cu tagit' emictit lac.
Rubuie .i. sepia abluta.
Roana .mictus.
Rausenie .i. rei.
Ramugi .i. colofonia.
Rinegi .i. lap' silis cancro.
Radix arboris marie .i. atanasia.
Ressati .i. penne l' penna.

Semeticon .i. spes apii cel pest.
Seimar .i. lactuca asini.
Selgen .i. napus.
Sucidus .i. eruca q' residet.
Saphurica auis est.
Sartar .i. ferru.
Sassaf .i. salis.
Siseleos c t e aniude romanu.
Suffuf. h' fit qn puluis iacitur int' c spa uino l' aq' diluit'.
Seien .i. sanguis draconis.
Senegi .nanulum.
Sapa .i. d sucus fructuu ad spissi tudine decoctis l' d his q' fiut ex aq' l' cu aq' bullies miscet' .b. l' f. l' mltotiens ex çuccaro l' mille.
Sation .i. testiculi uulpis c dr adelbre.
Sticados arabicu .i. cisforata.
Sadassa .i. q' d uene fit q' a sco iacobo apostat' postq' exterior cortex fricando ablatus fuit et silatur margarite.
Sebite .i. salsamitu i q' aliqd intingit' caro l' aliud.
Sibugit .i. cibariu cu uue l' sal samito liqdo i qua itingit' caro l' | aliud
Sare .i. tumores q' cito fiut c recedunt c pcipue cum aliquis se c scalpit.
Scob .i. mutatio coloris q' fit i facie a sole l' a uento.
Sibit .i. bestiola magni capitis.
Secamabun .i. oximel.
Sare .i. pustule parue.
Seirsen .i. frenesis.
Sinel .i. felis.
Sulbez .i. sene.
Selum .i. canis maior
San uich .i. tritice sem cu aq'

multa coctum.
Saban .i. insomnietas.
Sicla .i. bleta. | pto.
Sehene .i. salsa q' fiut d piscib3 i egi
Saal .i. demon.
Scedaurum l' sadaguam sic nig' quo falsat' muscus c algalia c dr qda q' fit gnu glandiu .st n' e uex q2 n' e aliud n' gnu i radicib3 silocuncte i uentum.
Subedigi .i. sinengi cu q' alii lapi des pduerunt
Seuchechi .i. partes.
Scaunt .i. sucus d mari rubro
l' seuicu .i. fructus d mari rubro.
Semi .i. pini porcina.
Sahafati .i. pustule faciei c capi tis c rubor faciei.
Sumekert .i. mel marinu l' pa tuissimi pisces.
Sesabran .e sem albu h'ns sapo rem marine.
Sesabrari e grecu c int'pratur mictus regis.
Sebran. e grecu c int'prat' tau rus regis c ipa e basilicon re originale paria h'ns folia si militate q3 h't longa in q' ei na scunt' flores quor color est ut color uiolar.
Sea .i. sticados arabicu.
Sigia .i. storax liqda.
Suel .i. stella q' e in extremitate remoru nauis.
Seuen .i. sanguis draconis.
Sansegea .i. cassia lignea.
Sandros .i. iunix q' dr sandarica.
Sel .i. sambucus.
Sidre .i. arbor cui fruct' est
Sinsar .i. buxus. | nabac
Sibac .i. salsa q' fit ex aceto c ca
Seuesten .i. mixe ca | rui
mamille canis psica lingua.
Sekeb negi .i. oppanacem.
Sirapasinare .i. Keniem.
Saculi findunion .i. scolopendria. | fiadu fondurary
Sadurum .i. scamonia.
Seiraragi .i. tapsia.
Sauich .sauich pomor fit a sanie d tritico coquunt' cu multa aqua c cu cibrata fuit .cu aq' sua dantur.
Senear .i. pes columbinus .i quo ta gitur oculus l' ulcera.
Stefisia .i. rutu agstis.
Soedue .i. emantes. | scedune
Seteregi .i. sibacha .i. fimi terre.
Sebeme .i. h'ba marien .atanasia.
Semis albengi .i. basilico cor.
Sacahie .i. flos papauis rufi.
Spice afehnie .i. nenden.
Siphac .i. tunica.
Suchaha .i. h'ba q' dr scaliteca .i. flos papauis rufi.
Selentabin .i. çuccara rosatu ul' mel rosatu.
Sutar .i. nigella.
Sief memithe .istud h' m' fit sic memithe ad sole3 exiccat' c exco formant' pille l' magdalio nes parui.
Sauich .i. ordeu l' triticu fructu i parua frustu
Salmuria .oia cu aceto l' salmo ria odito i guctiure asstricten ta h'ntib3 nociua existunt.
Seilen h'ba e q' in tritico nascit' cu e tps pluuiosu h'ns minutis simu sem lucidu ut magarita .i. f. lolium. | sine sale.
Setus .i. lac acetosu coagulatu

~~Settaragi indi .i. tassia.~~
Sindaru .i. sethin. Gnaphita.
Salis napiti .i. q̄ inuenit ut est
Solpes .i. meiçeon uñ ē dictum al
lis et ē arbor uni parui brachii h̃ns
folia parua ut buxus.
Sochorū .i. congelatio. Scilla.
Salxara sibetta .i. uigulatio dñi
Sue .i. gallia muscata.
Sobet .i. piscis.
Sahapha .i. rubedo faciei cū pu
stulis et cutis duritie.
Sumach .i. sem̄ coloris in apoll' sic
lacca et ē sicc. et sic et ē satis notū.
Suchaa .i. h̃ba quedam.
Sumachia .i. cibus q̄ fit cū sumac
Soda .i. lesio l' dolor in mbranis capitis
Sedez .i. sem̄.
Setasisi .i. torax l' ossa pectoris.
Sebel .i. uene rubee q̄ st̄ in albo ocu
lorum. Setarben .i. siluris.
Simula fit h̃ m̄ triticū bñ ablutū
et siccatū in partes frangit' pax pau
llas cū mola et uocat' tc̄ simula d'
maree q̄ cū in subtile ūsa fuit
farina uocabit' dmarcha.
Spasm̃ .i. constrictio mbroꝝ.
Stingar. h̃ fit ex radice kersir et
Sehriçach .i. mandragora | aceto
Sucilbegi .i. acetosum.
Seucesten .i. mucheta . mamilla
canis . persica lingua.
Shhamui .i. panicl's q̄ ē int̃ ma
grana granati.
Sabrea l' esula uocat'. latine lac
tarola et barbarice tanagalit et
est insficiens Cminuꝫ.
Sisamū sem̄ ē un̄ fit oleū sisa
Sila .i. aq̄a q̄d qn̄ multū auge
tur licet in principio sit sicut glan
Sedengi .i. emattites. | dula.
Sulchacū .i. scabies in copia odi
Sitegi .i. olm̄ sisaminū.
Subeinç .i. tafea.
Sedengi .i. sem̄ canapis.
Sadaf .i. cocula marina. locuꝫ.
Suchos fit qñ intuet' aliqs in nū
Suchos .i. sp̄es congelatōis.
Seotaiug .i. tapsia l' sum̄ tre.
Sief .i. trociscus . paruus de q̄b; lib'
reb' ad oculos.
Seicahi chalib nehari .i. flos pu
paueris rubei.
Satirion .i. intfector patris sui.
Sucudzuon .i. alleū agreste.
Salindus alco d'z et ē rubeus.
Sucutū .i. sempiuiua
Scottensis .i. succutini aloco.
Semas .i. lentiginosa. 4 p se.
Suffussis .i. pulues q̄ sumunt'
Sucurion .i. testiculus muris.
~~Secacul .i. sigillū sce marie.~~
Sireblegi .i. emblici condit cū lac
Suffe .i. ysopus | te
Scebit .i. anetum.
Seceteb .i. ruta.

Securus principiū latinū ē et satis
notū q̄ condescendit a securo secu
ris cū dr̄ h̃uoꝛb; dr̄ tū l' alus reb;
h̃ns putrebilib; sens h̃modi ē
ne putrefiat l' corrumpat' q̄r facit
nos eptos et securos q̄ n̄ putrifier'.
Sulfelemune .i. radix piperis l'
suū lignū.
Sabor .i. formicarum.
Sanaçi .i. alas h̃ntū.
Sumen .i. pinguedo pectinis ul'
ipse pecten.
Saruiuleb .i. oximel q̄ fit de
succaro l' mlle et aceto et bleris.
Secamabin .i. q̄ fit ex çucc' et aq̄
Sausican .i. aptanū. | .iv.
Secambinici .i. semp̃ini.
Salecca . l' selegeā .i. cassia ligā.
Scamonea .i. diagridiū.
Sordugen .i. h̃modactili.
Setkerig .i. fimus tre.
Sathire .i. origanum.
Sister .s. mu .i. sū.
Satarugi indi .i. tassia q̄ dr̄ scora
Salsifactiosa .i. spica. | na.
Succosius .i. siccus.
Sedre .i. uasitre. s. minium.
Subcatri .i. cetrus insus d'nacte.
Setoinci .i. crescones.
Sekea sebilbati .i. arbor ceci or
tulani
Semin .i. butirum coctum.
Siguisdra .i. aprotanū
Sisimn .i. heleil.
Spica alub .i. spica indi.
Sam .i. epilensia.
Sebe .i. mediana in noda.
Safati .i. pleuresis.
Suc .i. gallie
Sisimkabar .i. heu.
Saguasdra .i. albe l' egesis.
Sekelibi .i. dansestahan.
Sechigi gbusti .i. gn̄s uenenoꝝ.
Secacul .i. sigillū sce marie q̄dā
uocant eā consolidā. et no. q. secacul
ē h̃ba cui radix ē silis radici zin
cibris et apotat' d'indīa. et fit ē ex
eis inguba sic' ingineb
Sumug .i. nigella
Suchaba .i. erba parua dulcis et
extendit p' terrā et facit capsā crossā
apte indicē et crescūt ex ipsis radicib;
flores sanguinei.
Satagie .i. astelle
Scedie .i. pinguedo intestinoꝝ.
Secatis .i. sanguis draconis.
Subel .i. spica.
Sathahar .i. epithimi.
Semelait .i. mel marinū ul' pu
ri pisces.
Suncair .i. campestrū auri.
Sataolaco .i. endiuia.
Sebesisie .i. ruta agrestis.
[illegible]randas .i. piretrum.
Sataisa .i. spodium.
Surtutus .i. asp̃itas.

Sulusius .i. exicatio.
Sile .i. uitrum coctuꝫ.
Secana .i. satietas nausatiua.

Tarcohon .i. santureia. lace.
Talea .i. cap̃ palme .i. gn̄s potu
Tenrnabin .i. sem̄ albū h̃ns saporez
similez manne.
Tulub .i. h̃ba q̄ in flumine nascit'
et uocat' ogaten.
Talisaphafar .i. mac̄.
Tuderi .i. i tectis nascit' et uocat' elip
sem. al' tuteri.
Tihil .i. anesine. et negir .i. gīmen.
Tafeada cui due sūt sp̄es una alba.
altera uiridis.
Talba ē q̄ fit ex sola aq̄ et carne. uiridis
q̄ fit ex aq̄ et carne et coriandro l' aliq̄
h̃ba uiridi.
Taiv .i. lentiscus
Taguebil .i. sp̄es q̄ albas amisit et
p' sapore condimento et pipe' et c̄.
Tend .i. mice panis q̄b; frangitur
aliquid. cū aqua.
Tapsil cib; ē q fit d' lentib; coctis.
Taguid .i. auis q̄ h̃t dētes in palato
Tarsiti .i. macula rubea.
Tanaguar .i. lactucola.
Tenigi .i. quedam auis.
Tabecd .i. albissimū. nascitur.
Tamthit .i. radix rubea q̄ supra
Tipsana .i. aqua ordei.
Tachu .i. ebulus.
Tirbū .i. omtū l' reticulū.
Traulitas .i. balbutans.
Thesie. intra burtoꝝ nascit' sepe
et uocat' ibi adres q̄ cū uehemētis ē
caloris n̄ multū ē sicca et ē gum
mie agrestis althesisie l' thesile.
Tauç .i. auis in palato h̃ns dentes.
Tauguebil .i. oms sp̄es q̄ in tabaru
ponūt' ut pip' cinamomū et c̄.
Terme .i. aq̄ cale n̄ale
Tortellen .i. panis bis coctus.
Torathni .i. y perfitos
Tille .i. sp̄es uini
Tegmatkin .i. satietas nausatiua.
Tamsaeon .i. sp̄es ciceris.
Tebal .i. gn̄s fistule in caro eleua
ta h̃uore emicetit.
Tucamienis .i. pulegiū.
Tato infra terrā plātat' in orti et
tc̄ ei acumine et ei superflua calitas a
uferrit'. un̄ ad comedendū bn̄ sapi
da redd' cui gūa cū pobalsamū si
lia sūt. cū q̄b; balsamū q̄nꝫ sofisti
cat' ē enī lignū ei' ligno balsami si
mile. et oleum. oleo.
Temb arbor nota cuius ē sp̄es ei'
et casine. Thozar ē sem̄ ei' pix silue
stris ex ea sumitur.
Tuderi. folia ei' silant' folus psilli.

Uamcindi .i. folium.

Vena tinctoꝝ .i. radix rubee.
Verter .i. salgemati.
Vomica .i. apl̄a molle.
Vene citrine .i. celidonie.
Vsh en. h̃ba ē uni' palmi pax sapo
rem h̃ns salsū cū acetositate et assilat'
uermiculari. et utunt' ea tinctores in
abluendo.
Virbias .i. loca q̄ st̄ in extremitatib; co
rarū ut sunt glandule ubi interb;
iungit' sibi. l' alibi.
Varices .i. uene tortuose in cruribz
Viridime .i. apl̄a ut lutū palidus.
Venera .i. coclea q̄ deferunt pere
grini a scō Jacobo.
Vene citrine .i. radices celidonie.
Vsnee .i. lanugo q̄ ē in arborib; et q̄
in lapidib; et parietib; et h̃ dr̄ epiti
mū dc̄ passio. passidle po | ca.
nant' maq̄ cala et exprimūt' et ē uni
um. passarum.
Vecifar .i. minium.
Variole .i. ulcera.
Virides sūt siccomori fructus et
st̄ sicut agrestes acetose et dimi
in q̄b; sem̄ ut in papaue sanat. Sec
ne h̃ba ē uni' palmi l' pax plus
sapore h̃ns salsū cū acetositate.

Xcumsait .i. rob d' sucis fructu
um solubilium.

Zeleluge h̃ fit d' farina adam
athe et aq̄ et auelle simul mix
tis et in oleo frixis.
Zatur .i. sorbe.
Zafaran .i. crocus orientalis.
Zurūbet .i. çedoaria
Zanarb .i. folia arboris magne
n̄ facies fructū silis salici h̃ns o
dorem. ut odor citri.
Zunar .i. uiride heris
Zibzabegi .i. cibariū q̄ ex carne coc
ta et ouis simul' mixtis conficit' et ra
fea mixta cū ouis.
Zilem .i. piper ethiopū.
Zarore .i. sorbe. tirq; ponit'.
Zelemabin .i. çucc' ro. l' mel ro. p̃u
Zartar .i. psillotrum. intestinoꝝ
Zair .i. dolor extremus cabitusiuris
Zemmefu .i. puarico gistus. toga.
Zamhut l' masmachora .i. aristolgia
Zoore .i. ciperi.
Zurtebeduffer .i. castoreū.
Zufesese .i. uiube.
Zigibil .i. çc̄.
Zucheme .i. coriça.
Zubde .i. butirū crudū.
Zarfeferand .i. radix madragore.
Zaficar .i. cōc' orietal' q̄ ofert' cōdi
l' cepi ē petras ē ū si p'gnās ipz bi
bat acceleruit partum.
Zingiber q' uocat' çedoari.

Incipit liber divisionum Rasis. cofilii abubetri Rasis filii zacarie arazi

Uelminata fuit in presentia audientium probi mi(hi) in rememoratione divisionis egritudinum et curationis earum. Qui iussit est mihi ut componerem librum in hac intentione cum utilitas esset corporis et multiplicaretur excusatio omnium consideratorum in ipso, et utentium eo et essent quedam ex meo intentu maiorum cum utilitate deum intelligens posco et ei confessiones ad rectificationem huius operis et auxilium, sed quod sibi placet et quod ei sit approximatio cum ipse sit vir gubernator et quem nec scripsimus illud sed capitula signata litteris sicut fecimus in almansore quod sunt centum et lx capitula usque ad finem libri.

Primum eius itaque est capitulum de alopicia que est casus De alopicia et tinia capillorum et tinia et fit propter flegma salsum adustum. et signa eius sunt ut sit hominis cum albi coloris et delicati corporis cutis munde et mollis. et fit multum qui iam multum usi sunt cibis frigidis et humidis cum eis aut coitum et albedo coloris cutis cum casu capillorum. Et cum oportet ut solvatur homini ventrem cum yerapigra cum dose sunt drachmae .iiii. aut sumat coloquintide intiois trita drachma .i. et aloes et turbit ana drachma .i. et bdellii et gummi et masticis ana sextam drachmae. fiat solutio cum eo aliquoties et evomat post repletionem cibi cum succo aceti et aqua calida postquam decoquitur in eo inferius et sinapis et sicla aut anetum. aut sumatur aneti manipulus .i. et bulliat in libris ii aque donec dissolvatur et tunc rubeat aqua et coletur aqua ex eo et ponatur in ea libra drachma .i. mellis cum calida et moveat donec dissolvatur et bibatur et evomat cum calida diei. Si vero aneum voluerit erit bonum et succum bibat ex ea l.

alia. quod si voluerit post hoc non evenit. sumatur condisi et tunc ana drachma .i. baurac drachma .iiii. dissolvatur omnia in una libra aque cum quartam drachma .i. salis nigri et bibat. Et fit et ex sanguine in quo multiplicata est colera citrina et signa eius sunt colera citrinus coloris et extenuatio corporis et quod infirmus est assidue usus cibis calidis. Et cum ei est comedere cibos frigidos et balneatio assidua cum aqua dulci tepida absque longitudine sessionis in ea et potare aquam casei cum scamonea aut scamoneae pondus quarte drachma .i. in ser sextarius quarta lactis acetosi. Et fit de colera nigra et signa eius sunt nigredo corporis et extenuatio eius et siccitas ipsius et quod homo cum plurimum usus est cibis que generant melancoliam sicut lentibus et caulibus et carne salsa et sale et plurimo usu est labore. Et ei cum est ut imponatur sumat decoctione epithimi aliquotiens et de hiis pillulis quarum descriptio hec est. Recipe epithimi polipodii ana drachma .v. agarici drachma .v. coloquintide intiois drachma .i. et s(emis). salis naptici drachma .i. et gariofili drachma .i. informentur pillule quarum dosis sunt drachma .i. et s(emis). Signum vero quod sunt per colore cutis in hiis diebus speciebus yctirra precedit eius omnes quibus species allopicie indiget post purgationem corporis cum cibo convenio humori generantium egritudinem eis quibus locus curatur et loci confricatio. duarum est specierum quarum una est hiritum corporis levia sicut infantes et eunuchi et mulieres et illi quorum cutes sunt albe et munde. Curetur ergo fricatione fortium cum panno aspero donec cutis rubeat postquam pili abrasi fuerint oportet ut cum fricas eum consideres ipsum nam si videris ipsum rubescere fricatione prima tunc facilis est curationis et si non rubet nisi post fricationem plurimam tunc est difficilis sanationis et considera medicamina que ponis super caput et tunc si videris ipsum calefacere plusquam oportet finge curationem eius et permuta ipsum cum alio. Et curatio hec est quod incipies et facilis est cum medicina debili et quantitate est cum medicina forti donec fricatur cum cepa que comeditur aut cum cepa muris

fricatio et inunctiones et emplastra debent fieri post purgationem ad consumendum residuum materie tunc fricatio fit una et alia in tertiam ut medicine penetrent tunc et calor naturalis in caret ad operandum

et linatur desuper medicine que sunt hec descripto. Recipe cinerem corticum avellanarum et amigdalas amaras adustas cum corticibus suis fricentur in tartagine donec adurantur et terantur. deinde agregentur cum oleo et linatur cum eis. Et alia est hiritum corporis nigri asperi cutis fortium pilorum et quod curationem miscetur cum istis sicut quarta eorum sulfuris et sexta corporum gummi rute et huiusmodi speciebus que ulcerant aut prope sunt ad eam et adulatio fiat desuper unctio cum unguento decurso donec sedetur dein revertere. De casu capillorum

Et casus eorum qui fit ex diminutione nutrimenti aut ex corruptione humorum aut ex dilatatione pororum. et signa eius sunt quando corpus eius est siccum et extenuatum. Et cura eius est dilatatio melius et ad demorationem in balneo et potio vini rubei et cibus. Et fit ex spissitudine cutis et signa eius sunt quando sunt radices pilorum cum tenduntur fortes non egredientes velociter et sunt pili capitis vehementis nigredinis duliores a crispitudine. Et cura eius est balneum assiduum et unctio cum oleo camomillino et liniri ex epithimatibus alopicie sicut amigdale amare et cepa adusta cum spuma maris agregentur cum oleo et linatur ex eo caput. Et fit ex mollitie cutis capitis et signa eius sunt paucitas capillorum et subtilitas eorum et velocitas casus. Et cura eius est oleum mirtinum et oleum arboris masticis cum laudano quod pilorum radices linantur et eleve et fiat postquam abundunt pili et fortius istud est ut dissolvantur drachma .iiii. acatie et .iiii. laudani drachma .s. vini puri et fundantur desuper drachma .s. olei mirtini et cooperiatur cum eo caput et quod confert oleum mirtinum cum laudano et quod fit ex diminutione nutrimenti

Et est dolor capitis ex febre calida sicut De dolore capitis terciana et causon sine apostemate in cerebro. Et signa eius sunt quando cum movetur cum est calidus febris et quiescit cum ipsa declinat. Et cura eius est cura febris. Et fit ex apostemate in cerebro et panniculis eius et signa eius sunt assiduatio doloris capitis a principio egritudinis usque ad declinationem eius. et quod excitatur cum vehementia febris et vehementia rubedinis oculorum et exsultatio venarum et alienatio et minutio rationis. Et cura illius est cura cum frenesis calefacere eius quod ego dicam. Et fit in fine febrium et cum est calidus et signa eius sunt quando cum movetur postquam preterit febris et dolor et fuerit cum ea nausia et subversio et vertigo. Et cura eius est curatio adulescentie voluerit si fuerit nausia vomitus cum aqua calida et succo acetoso. aut supponere collurium aut lenis Si vero fuerit siccitas aut fuerit cum eo commotio inunctio capitis vero ipsum non curetur in hac egritudine cum aliquo. Et fit a caliditate venenorum et cura eius est ut effundatur super caput oleum rosarum. rosis aut oleum violarum recentibus in natie. et non effundatur super caput. quoniam locus sicut et ex eo oritur nucha ut non pungat ex effusione olei nenufarini. et fit oleum quod effunditur super sinapis infusum sit mane aut calidum aqua sit aut quod est cum quantitate quarte ipsius aceti. Si infantium autem et mulierum capiti effundatur oleum camomillinum. Et fit ex fumo acris et cura eius est effusio olei calidi super sinapis sicut olei ruthacei aut olei laurini aut costini aut aliorum ex oleis calefacientibus. Et fit vini acuitate sine materia dolor capitis hec debilitas huius quam non fuerit dolorem capitis accidere omnis in multiplicatione eius quantitatis et est facere accidere quantitate tarde et ei cura est cum desiccativis et cum pillulis stipticis et ex ungentis et oleis desiccativis

Et cura ex siccitate est balneum et unctio cum oleo et humectatio cibi. Et fit ab febre sicut per potum vini fortis puri. et signa eius ut commoveat post ipsum et caput cum eo

... frigida et sicca assume et ... ubi calor ... fac de amicena ... de aure cibum ... cum assumptione unam et post que prohibet ascensum vaporum ad caput ... [illegible]

sit grave et cautio eius est somni plurimi: deinde inunctio balnei et acceptio cibi pauci ex lentibus aut caulibus aut pullis pastis cum aqua agreste et odoramentum camphore etc. et fricatio pedum deinde iteratio balnei post somnum longum quod si remanserit in capite eius reliquie cum paucitate somni firmatur ex vino cum myrto plus aceto et quod aque.

Et fit ex calidi et percussione accidit in capite et cura eius est flebotomia cephalice deinde effusio super caput aqua frigide et fricatio cum emplastrum post in extremis mitte cum pauco vinum et camphora et cum aqua citoniorum et olfactus odoriferorum florum et ciborum post in extremis gallinarum et extremis arietum et edulorum et dimittet omnem cibum calidum quia facit vaporem ascendentem ad caput et linatur nam eius cum suppositorio ... ex sapone aut ... ex aqua ficus et alumine et oleo violarum. Et fit ex ventositate replente caput et cura eius est olfactus redolentium florum sicut camphore et aqua rosarum et violarum et sandalorum et nenufaris et odorare omnia eorum. Et fit ... olfactum ventositatis vaporosi replentis caput sicut gallie et ambre aut musci aut similium ex bonis redolentibus calidis et cura eius flebotomia et effusio aque frigide super caput et olfactus bonorum redolentium florum dictis quod diximus et odoramento multotiens olea eorum. Et fit ex dominio colere in sanguine et signa eius sunt exsiccatio corporis et extenuatio eius et velocitas pulsus et tristicia et siccitas superiorum partium narium et vigilie et cura eius est lenificatio ventris cum aqua prunorum et siruporum deinde effusio aque frigide super caput et positio aceti de vino et aque rosarum et oleo rosarum ... super ipsum et unctio eius cum oleo violarum et oleo cucurbite et amigdalarum dulcium et sternutatio calefaciens et assidue uti cibis frigidis ut ... agresta et portulaca et lactuca et que similia sunt et acceptio mucillaginis psillii et aqua granatorum acetosorum. Et fit ex dominio sanguinis et eius signa sunt rubedo faciei et oculorum et gravitas capitis et totius corporis et multitudo somni. Et cura eius est flebotomia cephalice deinde reliqua que diximus de cura doloris capitis ex colera citrina et confert huic dolori capitis ... cum ... ex lentibus et ... et agresta ... uti ... Et fit ex vapore grosso in capite et signa eius sunt extensio in ... oculorum et vehementia doloris capitis sine gravedine et vehementia pulsationis temporum et eius cura est lenificatio nature cum ... paucam cum eis que sunt sicut infusio aloes et pillule yere deinde ... capitis super vaporem camomille et ... et calamenti aliquantulum deinde introitus balnei. Et fit ex humoribus grossis frigidis ... in capite et signa eius sunt vehementia doloris capitis sine caliditate in capite et faciei ad tactum et non est rubedo ... neque ... et cum ... Et eius cura est solutio cum pillulis cochie et cum yera ... et inclinatio capitis super decoctionem calamenti et ... et odorare ... et calamentum ... et sternutatio cum pipere et ... et gargarismus cum ... aceti et sinapi. Et dolor capitis assiduus comprehendens capud totum nominatur hoc nomine galea et ... Et fit ex humoribus malis in capite a ... capitis. Et signa eius sunt quod eger ... lumen non valet neque vocem audire potest. Et cura eius est evacuatio nature cum eis que mundificant caput et ... Et fit ex colera in ... sine febre. Et signa eius sunt nausea et que sedatur post vomitum et cura eius est ut bibat ... aceti et aqua calida et vitet aliquotiens donec mundificetur stomachus et sedetur nausea deinde confortetur ex malis citoniis et ... cum aqua agreste. Et fit post coitum et cura eius est cum aqua frigida ablutio et somnus post et odorare oleum violarum et comestio pullorum ... et ... et que pinguedinem tenentes ... que diximus in capitulo ... Et fit ex inanitione stomachi multitudine ... eius et signa eius sunt quod commovetur in matutinis. Et cum eius est fames et sedatur cum homo comedit quolibet comestibilium et cura eius est ut bibat in mane ... famis et ... a fumo ... ex fructibus ... sicut pomis et citoniis et granatis ... et comedat buccellam panis ... in aqua agreste et aqua granatorum acetosorum et confert omnibus speciebus doloris capitis lenificatio ventris semper et alienatio omnium rerum vaporosarum cum velociter elevantur ad caput.

De emigranea

Quandoque fit de calore et signa eius sunt pulsatio temporum et calefactio tactus ... et ... ex rebus frigidis et cura eius flebotomia cephalice et lenificatio nature cum eis que diximus in capitulo doloris capitis calidi et assiduatio acceptionis ... et ... et psillii in matutinis. Et fit ex vaporibus humorum frigidorum et signa eius sunt ... ex rebus frigidis et ... caloris in parte cum frigiditate et pulsus est ... et plus. Et cura eius est solutio cum yera ... et cum pillulis cochie et cum omnibus que diximus in capitulo apoplexie ... dolor ... in ... 3. 4. ... 3. 1. ... et ... cum ... et distillet in aures que est in illa parte ... emigranea et proveniunt ideo tenebrositas ... ut ... sublevando ... et ... faciei ... quod non ... Et emigranea ... in parte sinistra et calida in parte dextra et confert emigranee ... ex calore ut dissolvatur ... 3. 1. camfore cum guttis lactis mulieris et distillet in aurem.

De vertigine

Quandoque fit ex multitudine sanguinis et signa eius sunt rubedo faciei et oculorum et ... et ... venarum ... pulsus temporum et venarum que sunt post aures et que rubet facies et caput. Et cura eius est flebotomia basilice et medie et cephalice et ... et ... ex cibis subtilibus et ... sicut lentibus et aqua agreste ... et ... psillii cum succo ... Et fit ex colera et signa eius est quod commovetur cum ipsis nausea. Et cura eius est ut vomat cum ... aceti et aqua calida et bibat decoctionem ... cum aqua calida ... aqua granatorum acetosorum et aqua agreste et omni in quo est acetositas et sti... Et fit ex flatu et signa eius sunt ... sensuum et albedo coloris et multitudo somni et sputi. Et cura eius est illud quod diximus in capitulo doloris capitis facti ex flatu. Et fit ex ... et cura eius est sicut cura doloris capitis facti ex similia.

De birsen

Et est apostema veniens in cerebro ... ex ... et ... ex humoribus flatuosis et similibus. Et signa birsen calidi ex sanguine sunt febris continua cum rubore faciei et oculorum et magnitudo pulsus et repletio venarum et que fit in corpore grosso plenum sanguinis et qui continue usus fuit carne et vino et eis que similia fuerunt. Et cura eius est flebotomia deinde positio aceti et aque rosarum et oleo rosarum ... super caput et lenificatio cum ... et ... aqua ... cibo ... potare aquam ... et aqua agreste et ... Et fit ex colera citrina et signa eius sunt que est febris continua vehementioris caliditatis et ... cum ... et ... vehementis et ... in capite et ... rubedo ...

... fiat ... cum sit ... et cum ... postea fiat remedia localia nota et ... que aponit carnes ... abiectis ... et ... pulmone ... et ... aqua ... herbe ... de ... de cucurbita ... et ... et ...

et fiat eminor. Et fit in corde extenuato cum iam accidit
ciborum ex rebus callis fiat allio pipere et sinapi cum melle et
piscibus paruis sallitis et filibus et accipe mentastri calamentum et mel
et fillia. Et eius cura est potare aquam prunorum decoctionis omni die
aut aquam ordei et aquam citroli in medie cum mucillagine psillii
cum vesica sint. et si potest est ut cibetur cum aliquo cum sanie
et cucurbita et pane torrefacto et cucumere et non prohibeatur ab aqua frigida
omnino isti nisi illi qui habent birsen sanguineum. Birsenat
frenesi que nominatur letargia et ex flatico apostemate accidit in occipitio
signa sunt febris .i. sompni profundi cum febre continua non fortis
calliditatis et albedo lingue et difficultas aperiendi palpebras
et quando aperiunt intorte redeunt velociter et clauduntur. Et
cura eius est ut sumatur coloquintida intiboris et cicotum mam
plus .i. et castanee et semis urtice pugill .i. et calamenti ma
nipul. paruus et cortice indici capparis pugill .i. et decoquantur
cum l. iii. aque usque remaneat l. i. et s. et coletur et fiat enem
ma ex media l. et aqua cum ℥ .i. mirrabalani et quartam ℥ .i.
olei et ponatur in pane ter a prima die usque ad tertium diem super caput istorum
acetum et olei ro. et aq. ro. et post quartum diem ponatur cum eis aliquid
castorei et deinde ponatur super capita eorum sisimbrium et calamentum
cocta in infusa in vino et fricetur eis sternutatio cum pipere et ca
storeo. Et fit ex colera nigra et signa eius est quod remanent ocu
li aperti non palpitantes sicut intuentes in unum locum sine motu et
eius cura est ut sumatur epithimi rubri pugillus .i. et coloquintida
intioris et polipodii ana pugillus .i. et calamenti manipulus
.i. decoquantur et fiat clistere cum aqua eorum post decoctionem cum oleo ca
momillino et effundatur super caput eius oleum narcissinum et oleum de lilio
tepidum et fiat caput pingue cum ambobus et sumat in potu aquam
mellis et sili in illo quod est ex flate. Et fit ex flate et signa eius
sunt mollities corporis et albedo coloris et oppressio sensuum et multitudo ca
borum frigidorum et multitudo sputi et mucillaginis et conturbatio sensuum
et multitudo spume cum sit epilepsia. Et fit epilepsia secundum plenum in
augmento lune et complemento luminis eius. et fit quando cum diminu
itur luna et cura eius est pillule cum yerapigra et pill. cochie et
pill. 6. et gargarismus cum sir. acet. et sinapi et sternutatio cum pi
pere et gith et castoreo et assiduatio olfactus rute et mino
ratio cibi et additio in labore et sit summa cibi eius aqua ciceris
et firra et caseole. Et fit ex multitudine colere nigre in corde
et signa eius sunt tenebrositas cum extenuatione et multitudo co
mestionis et pulsus cordis et tremor cordis eius et acetositas ve
tositatis sputi et acetositas eructuationis et nigredo sputi. et
cura eius est ut solvatur aliquotiens cum decoctione epithimi aut yeragal
deinde cibetur cibo boni chimi ut sunt pulli et arietes et vitella
ovorum et vinum mixtum cum mixtionis cum aqua et confortetur caput eius cum
aqua olfactu musci et gallie et multitudine balnei post quod su
det in eo plenum. Et fit ex ventositate frigida elevata ex aliquo
membrorum et signa eius sunt quod sentit ventositatem elevari
ex manu aut crure aut ex pede aut ex coxa et perveniat usque ad caput
et faciet epilepsiam. et cura eius est ab humore malo valde iam fecto
veneno curetur in medio in quo elevatur ventositas ad cerebrum et cura
eius est ut ligetur super membrum inhibeat qua recipit ventositas eleva
ri ex eo et post illiniatur locus cum melle anacardi et oleo et
sinapi aut pipere donec vesicetur locus et ulceretur et curetur quod in
eo est et ponantur super ipsum ventose cum incisione. Et quandoque fit
ex multitudine sanguinis et signa eius sunt quod implentur alguidegi et fa
cies rubet deinde fit epilepsia et quandoque procedit sanguis ex naribus eius

et cura eius est flebotomia safene et ventositatio cruris et minoratio
cibi.

Capitulum de incubo.

Cum hunc non fuerit qui assiduus sit et multiplicatur producat
ad epilepsiam. et fit a bassiduatione multitudinis sanguinis in corde et
signa eius sunt rubedo oculorum et dulcedo somni et cura eius est ventosa
tio cruris assidua post flebotomiam safene et minoratio cibi et dimis
sio vini. Et fit ex dominio flatis et signa eius sunt tarditas sen
suum et multitudo sputi et mucillaginis et pigritia corporis et eius molli
ficatio et cura eius est cura epilepsie flatice. **De mania.**

Et tum modorum quorum primus fit ex adustione sanguinis que est in
capite et signa eius profunditas oculorum et tenebrositas earum et quod
multum moram fecit in sole et accepto multa mentastri calamenti et vi
ni puri. et cura eius multitudo effusionis aque tepide super caput et
potare vinum cum mixtionis plurime et facere caput pingue cum oleis
frigidis et regimento somni et delecto cibi boni et humidi et ponere super caput
violas humidas et cortice citruli et infusum cucurbite et medullam eius et
cavere a sole. Et modus secundus ex adustione sanguinis et sit fluita
te eius ita ut redeat et fiat mania melie super corpus totum. et signa eius
sunt quod corpus totum est nigrum et extenuatum cum iam accidit exercitium et
labor plurimus et assiduatio ciborum generantium melancoliam sicut lectum et
caulium et quod sunt ut sibi et cura eius est flebotomia medie et solo eius
decoctione epithimi una vice post aliam vicem et delectatione post cum cibo
bono sicut carnibus pullorum et arietum et tisanis frigidis cum cucurbite et
oleo amigdalino et potare vinum album subtile clarum cum aqua
plurima. Et fit modus tertius provenientis ex splene et mesaraicis
et signa eius sunt multitudo appetitus cibi et paucitas digestionis et inflatio
ventris et eius lenitas cum multitudine ventositatis in ventre et
ypocondriis. et cura eius est ut sumat in potu ℥ .iii. epithimi contriti
cum ℥ .i. sir. acet. in eadem semel deinde dentur medicine que fugant
eas quas diximus et elactuarium sicut electuarium de siloaloes et electuarium
diacitoniten non solutivum et confectio nominata letificans et electuarium de
mal. et elactuarium de scoriaferri cum vino et alfemat. **De incubis**

Et species una que fit ex adustione sanguinis et eius signa sunt **oooo**
vehementia ebullitionis faciei et cum tristitia assidua et taciturni
tas et vigilia in nocte. et eius cura est cura melie que fit ex dominio
melie in toto corpore et multitudo ambulationis in toto corpore et balneum
et ne sompnum faciat ex eis quod effunditur super caput sicut decoctio
seminis lactuce et cortice papaveris et violarum siccarum et emulge
lac super caput et cibi sint ex lactuca et cucurbita cum oleo amigdalino.

Cum eius est assiduatio coitus **De amore**
et ieiunium et deambulatio et ebrietas plurima assidue.

Fit ex sanguine et signa eius sunt **De apoplexia ex sanguine**
rubedo maxillarum et faciei ita ut sit quasi suffocatus et exuda
tio alguidegi et venarum et cura eius est flebotomia ambarum cefalicarum
simul in hora una et assiduatio ventosarum post in super crus et
minoratio cibi et dimissio vini et lactis et assiduatio bal
nei. Et fit ex humoribus crudis flaticis et signa eius sunt
mollities et albedo coloris et multitudo mucillaginis et sputi
quod dicitur dyrim. et cura eius est yera de coloquintida et cochie
et yerarufini et nemmata acuta calida et olfactus platanum re
dolentium calidarum et musci et gallie et ordinare vinum et castorium
et gargarismus cum sinapi et sir. aceto. et yerapigra et stur
nutatio cum pipere et castoreo et gith et filibus. **De paralisi.**

Est duarum specierum quarum una fit ex dominio flatis super corpus et signa
eius sunt signa apoplexie flatice. et cura eius est cura illius. Et species
eius secunda fit successive perversionis aut cuiuslibet et signa eius sunt

cum accidit ad apo... [illegible]
et dupho et cum ...
pi fieri et super pi ...
exitus fortibus et suo...
et cum cuantibus ...
et hoc ...
in ... ...
maxime ut possit ...
quia degluttire non ...
in anno est ...
in tue tantum ...
ligatis et fricamentis
ad ... ...
ad ... ...
tes ... in ...
capite cum ...
paroxismo digere
iam cum suo digesti...
eadem et regime...
nu et ...
flebotomiam ...
fuit ...
medi... ... et ...
...
magis

[...]plum quod debet supponi membro in [...]enti paralitico vel habenti vertiginem [...] puntialem vel formicatorem. Et [illegible] [...] et terere et facere exco emplastrum et postea [...] membro mirabile est.

quod mollificatum est totum corpus aut aliquod membrum eius post .i. Cum quod remanet mollificatio sed sua dispositione et non minuitur tunc non est et cum omnino et quod non minuitur et non remanet sed sua dispositione tunc curatio eius est ut emplastretur locus sicut quod accidit percussio cum emplastris calidis et ungatur primo cum oleis calidis sicut oleo de oliva in quo est ʒ .i. dissolute sicut castorei ʒ .ij. et euforbii ʒ .i. et sic hoc emplastrum. Recipe cere ʒ .v. olei de lilio et de narcisco ana ʒ .x. xv. mirre et opoponacis ʒ .v. et castorei ʒ .iij. et euforbii ʒ .ij. aggregentur omnia et fiat emplastrum ex eis in latere altero.

De tortura et faciei hominis

Fit ex duabus rebus ex spasmo quidem in una duarum partium trahente latus aliud ad se et eius signa sunt strictura cutis frontis in illo latere et tensio eius in latere alio et paucitas salive et sputi et quod eger sensum non diligentiorum percipit non habet. Et cum eius est ut vaporetur cum aceto in quo bullitum est calamentum et inungatur primo cum oleo narcisino aut de lilio tepidis et tendatur cutis frontis ad inferiorem et ligetur cum istis. Et fit ex mollificatione et signa eius sunt mollificatio partis et debilitas motus eius et paucitas tensionis cutis et attractio palpebre ad inferiora. Et cum eius est sicut cura paralisis cum gargarismo et masticatione tritis et [illegible] in nucis in acute et [illegible] eius in hoc suo in hac egritudine est magnum conveniens.

De stupore

stupor est principalis diminutio vel ablatio sensus sentiendi tactus

Fit quidem ex repletione sanguinis et signa eius sunt rubedo coloris vehemens quod tenditur ad nigredinem. Et cum eius est flebotomia et minutio cibi. Et fit ex humore crudo frigido et signa eius sunt mollities corporis totius et albedo coloris et gravitas sensuum et cum eius est sicut cum paralisis que est ex frigore.

De spasmo de tremore

Fit quidem propter casum virtutis post egritudinem et cum eius est additio in cibo et somno et rebus confortantibus et fit ex assiduitate vini et cum eius est abstinere vini et assiduatio sudoris sudandi in balneo. Et fit ex dominio flatus et debilitate nervorum et cum eius est cum paralisis que est ex frigore.

De spasmo

Fit quidem ex siccitate et signa eius sunt quod accidit post vomitum et solutionem et laborem sive fluxum et febrem vehementis caloris et cum eius est difficilis. Verumtamen sed dispositione curatur cum introitu in aquam tepidam assidue et inunctione cum spongia et spondilium et inunctione cum oleo tepido. Et quando fit ut sedeat infirmus in oleo tepido et bibat lac dulce et detur in potu vinum cum aqua multa. Et fit ex humiditate grossa et signa eius sunt quod accidit in illo subito paulatim et cum repletione corporis et apparitio signorum repletionis ex flatu et cum eius est cum paralisis frigide. Et confert istis fricatio corporis eorum assiduatio et ut sepeliantur in arena calida usque ad gulas eorum aut maneant in calido aut in furno in quo est aliquantulum caliditatis aut in domo in qua est aliqua calefactio.

Capitulum de coriza

Fit ex frigiditate adveniente capiti et cum eius est ut vaporetur cum milio calefacto aut panno calefacto et intret balneum in quo non madefiat caput suum cum aqua et expiciatur sicut corpus suum et pedes aqua calida plurimum et inungat pedes suos cum calcino et de lilio vini et cassia cum [illegible] ex naso per suffumigium cum [illegible] et panno aut cum thure aut cum [illegible]. Et fit ex calefactione adveniente capiti ex sole aut aere estivo et signa eius sunt pruritus et [illegible] et rubedo in oculis et cum eius est balneatio cum aqua calida mixta et dulci et suctio cum naribus olei [illegible] et olfactus cum forte et aqua rosacea et abscisio fluxus quod fit ex naso cum sulfure in [illegible] et [illegible] quo fiat suffumigatio et subfumiget cum camfora. Sed hoc modo ponatur vas vitreum super prunas et pulverizet camforam super

vitrum et recipiat infirmus ut gubernet humorositatem venientem ad nares ut non descendat ad pectus aut ad pulmonem aut adveniat cum emunctione quoniam in hoc est expulsio nocumenti catarri abscissis nimiis et vaporetur caput cum aqua calida et [illegible] per nares vaporem eius et multiplicet emunctiones et non dormiat super cervicem et diminuat uti longo somno.

De catarro

Fit autem cum febre aut absque febre et cum eius quod est cum febre est flebotomia deinde sumere in potu aquam ordei cum mollitia [illegible] cum oleo amigdalarum. Et cum eius est qui sine febre est cum decoctione ysopi minoris et calamenti absque quod sit salita et potiones salse.

De optalmia

Fit ex multitudine sanguinis et signa eius sunt vehementia rubedinis oculorum et magnitudo inflationis et multitudo defluxionis et cum eius est flebotomia cefalice ex manu opposita oculo infirmo et collirium album et distillatio in eo cum lacte fiat. Et si fuerit multitudo lippitudinis tunc pulvis albus. Et fit ex colera et signa eius sunt quod sit asperitas et inflatio et fluxio et lippitudo et caliditas lacrimarum in oculis et punctio medicis et punctura sicut punctio acus et spine et cum eius est solutio ventris cum aqua fructuum cum decoctione mirobalanorum et assiduatione emulsionis lactis in eo et effusionis eius super ipsum et distilletur in eo mucillago psillii et mucillago seminis citoniorum et collirium camfoartum et opiatur si dolor sit fortis et comprimantur pedes eius et fricentur et ligentur manus eius et pedes eius ligatura forti. Et fit ex flatu et signa eius sunt magnitudo inflationis cum paucitate rubedinis et multitudine lacrimarum et lippitudinis et cum eius est sumere in potu yeram diacolaquintidos et ut distilletur in oculum mucillago fenugreci ablutum et pulverizetur pulvere citrino per duos dies aut tres et liniatur super palpebras aloes et mirre et cacie et circa partes equales. Et fit ex melancolia et signa eius sunt nigredo coloris corporis et eius extenuatio et inflatio parva in eo et paucitas rubedinis et cum eius est potione medicinarum solventium melancoliam et introitus balnei et ablutio capitis super vaporem aque calide. Et fit ex sole et fumo et pulvere et cum eius est tranquillitas et quies et ut non videat lumen et cibis frigidis obtalmie confert balneum in finibus eorum et ut non intueatur lumen.

De ulceribus in oculo

Accidunt ex obtalmia multotiens et signa eius sunt quod dolor et pulsatio sunt vehementes valde et indicatur in albedine oculi in punctis rubeis in rubore autem sicut rubedine oculi aut in nigredine eius punctum album. Et cura eorum est flebotomia et solutio ventris cum aqua fructuum et [illegible] et collirium album quod distilletur in eo cum lacte mulieris usque ad tres dies distilletur in eo mucillago fenugreci et mucillago seminis lini quod si dolor sedetur et fuerit super pupillam sanies distilletur in eo collirium album .i. de plumbo usto cum quo repletur antea tunc cum albumine .i. ovi. Et post exiccationem ulcerum et consolidationem eorum fiat curatio cum eis que eradicant albuginem. Et ex ulceribus oculi est quod nominatur glando et accidit in palpebris et cum eius est ut decoquntur folia ficus aut ficus ipse et terantur et fiat ex eis emplastrum solvetur enim si deus voluerit.

De albugine in oculis

Alia est subtilis incipiens et recentibus tenuis cinis et cum eius est ut abrasio .i. ligetur lingua et ut pulverizet in oculo sarcocolla et zuccarum tabarzet et spuma maris. Et est alia grossa dura in corporibus diuturnis et cum eius est ut ingrediatur balneum et ut retineat caput super vaporem aque calide deinde pulverizetur spume maris et bauracis et sarcocolle et zuccari tabarzet et fiat omnis mixtis partes equales cum assiduitate abrasionis et balnei.

De scabie in oculo

Quedam incipiens est subtilis et signa eius sunt quod est in interiori parte palpebre in ipsa rubea et asperitatis parvitate et accidit post obtalmiam et ulcera et cum eius est collirium rubeum lene et viride lene et

floria [et] ventosa [et] solutio ventris [et] assiduatio balnei. Et est
quedam scabies cronica et grossa, et signa eius sunt quod interior pars
palpebre cum inversa fuerit est similis ficui que scissa est, et palpebra est
grossa valde. Et cura eius est post floriam fricatio cum zuccaro
tabarzet et cum instrumento quod nominatur rosa. Et huius est forma huius
capituli que est sicut denarii cum quo fricetur donec removeatur illa
asperitas et currat ex ea sanguis plurimus. Deinde abluatur cum
aqua que mixta sit cum aceto pauco et distilletur in eo camfora
masticata in panno et in mane pulverizetur pulvis citrino. Deinde
curetur collirio viride aut simili et si remanserit ex ea aliquid
que curari non possit aut curetur cum collirio viridi et rubeo
acuto et fricetur scabies cum zuccaro et si multiplicatur cum sale
armoniaco et impleatur in hyeme cum cimino et in estate cum
vitello ovi cum oleo violarum. **De sebel**

Est quedam ex ea que est subtilis non cronica et signa eius sunt quod non prohi
bet visum plurimum et videntur in ea cum aperiuntur oculi cum splendore pu
pillam quasi tela araneae cum venis rubeis et pruritus et cura eius est
collirium rubeum et viride et basilicon et russinum et de alcohol acu
tum et floria et solutio ventris et assiduatio balnei cum vacuitate
adest et dimissio vini. Et est quedam ex ea grossa cronica
et signa eius sunt quod videntur illas venas minoris quantitatis et
prohibet visum prohibitione maioris quantitatis et cura eius est
colligere suspendatur cum filis et cum uncinis et incidatur cum ma
sorio. Deinde curetur cum aqua cimini et cum pulvere citrino; sed quod di
ximus et sic colligitur curetur cum collirio rubeo et viride acuto.

Quedam est sulac id est rubedo in palpebris. **De rubedine in oculo**
cum grossitie et asperitate est in capite levis et signa eius est pruritus
in palpebris et lacrime et cura eius est ut ponatur in nocte desuper
albugo ovi et cum [illegible] cum cocto amigdale amare et
trite cum lacte et ingrediatur in mane balneum aque tepide et caput
suum super aquam callidam et fiat caput sparsum cum oleo amigdalino aut
impleatur cum portulaca aut endivia cum oleo violarum. Et quedam cro
nica et grossa et signa eius sunt rubedo palpebrarum et inflatio ea
rum cum pruritu et cura eius est floria et ventositatio et cauterizatio et leni
ficatio nature cum decoctione mirobalanorum et ponatur desuper lentes excorti
catas et adiungatur granatum tritum cum rob et assiduatio balnei.

Quedam est levis subtilis non plus prohibens **De urquela.**
visum et cura eius est ut curetur cum collirio viridi et basilicon. Et
est quedam que est grossa prohibens visum et eius cura est cum denudatione
suspendendo eam uncinis et incidendo. **De resudatione** de lacrimis
Est multitudo cursus lacrimarum et fit propter incisionem ungule
et cura eius est pulvis citrinus aut fit aliquando incisione ex cursu materiei
que effunditur ad oculos aut ex cerebro aut ex venis que apparent in temporibus
et cura eius est cum medicinis exsiccantibus que confortant cerebrum quibus impleatur si
aut ex fluxu post evacuationem et si fuerit impleantur vene que apparent
in temporibus aut ex cursu materiei fit effusio ad oculos ut venis arteriis
et venis aut ex uno eorum ex cutaneo capitis et cura eius est elevatio ve
ne et arterie et incisio eius et sectio ex parte ipsius eam et si fuerit effusio
eius intra cranium capitis non est cura eius et pauci sanantur. Vel certum
curatur sed [illegible] dispositio de foris et cura eius est ut sumatur tutie
3 x et aloes 3 ii et sarcocolle mirobalanorum citrinorum 3 iii, longi piperis 3
ii et fiat cum eis allicol. **De casu palpebrarum.**

Fiat cum rubedine et corrosione et cura eius est cum sulac quando
fit sine rubedine et sine pruritu et cura eius est ut sumatur
nucleorum dactilorum adustorum partes 3 i, et simul thuris quartam partem
unius et spice romane et lapidis lazuli ana tertiam partem 1 et fiat

ex eis allicol et imponatur super palpebras. **De ardore**
Fit ex passione antecedente modis remanente in albedine
eorum vestigio rubedinis, et cura eius est cum floria cefalice et
lenificatione nature cum pillulis de yera, aut cum cassia lenitiva absolu
ta, et est melior quam medicina aut cum medicina est conveniens yera. Et
hec habentur in pillulis in quibus sunt gumme et species calide. Deinde distil
letur in eo semper lac mulieris aut sanguis pulli columbini
cum colatur. Si igitur sufficiat in bono et si non distilletur in eo arsenicum
cum citrino fricatum cum aqua coriandri et ovo ut fiat arsenicum
sublimatum ablutum. **De debilitate visus**
Fit quedam ex humiditate et signa eius sunt quod additur post comestio
nem et somnum et sacietatem nauseativam et cetera et cura eius est cum
pillulis de yera et ut distilletur in oculo aqua feniculi et aqua alle
dangi id est basilico et herbis que comeduntur aut fel asinum
et collirium de fellibus et arsenicum acutum et basilicon aut fiat
alkohol cum aqua de sempiterna aut cum aceto aut de celidonia cum semi
ne. Et fit ex siccitate et signa eius sunt quod fit fortis cum fame
et in meridie et alleviatur in habente somnum et comestionem. Et cura
eius est inunctio capitis et caputpurgio et sufficatio aliquorum olei naribus
et potet vinum cum aqua plurima et assiduatio balnei sine
sine sudore et effundatur in oculo oleo amigdalino dulci
et mulgeatur in ipso lac ex mamilla in mane et ingrediatur in aquam ca
lidam et aperiat oculos suos in ea magna hora. Et fit ex lesione
a forti aut exigue in oculo. Et signa eius sunt quod non est semper in monstr
forma cum est sanitas nauseativa et destruitur omnino in tempore fa
mis et cura eius est studium adhibitum forte et habundo in potu. Proximi
deinde inferiora minorem et cruce vi cum masticone. **De pilis inversatis**
Fit illud quod cauterio fit sic pilus id est quando pili duo vel tres
dantur et cauterizetur locus eorum cum cauterio subtili aut acu igni
ta aut inviscetur cum aliis pilis cum sputo aut masticone et si fue
rit plures curetur cum incisione palpebre aut sutura eius et cau
terizetur cum acu ignita ita ut ingrediatur acus in aquam salis armoniaci.

Quedam est in principio et signa in principio. **De aqua descendente in oculum**
eius est quod patiens videt filia aranearum parvas et pulvis in principio
vel videtur in radio solis et muscas circa oculos et fit similis illa
forte. Verum si est in oculo uno et alleviatur semper non est a forti. Si
autem est in ambobus oculis et alleviatur tempore aliquo et alio augmentatur secun
dum dispositionem stomachi et alleviatur eo quod ventre sua est a forti et si pu
pilla conturbatur quasi sit in ea fumus aut nubes tunc non est a forti.
Et cura in principio eius est potare cochias et dimittere omnes cibos
grossos et vinum et ventosa et pisces et cetera et fricare alcohol cum
collirio de fellibus aut felle capre aut cum aqua rute cum sampsu
co. Et fit ex aqua in oculo quod similis est aqua descendenti in oculo et
dicitur alcumuan et pice gravatur in tunicis oculi grossi et cura
eius est ut infirmus sedeat sicut sedet sessione recta et commoveat ca
put suum commotione forti donec manifeste videat pus ad ferentem
oram descendere et differt quod est inter hanc egritudinem et aquam descenden
tem in oculo est quod cum aqua descendit cum instrumento elevatur usque in
clinetur ad inferiora in motionibus et post non elevatur omnino propter gros
situdinem suam. Et quedam est que est confirmata et signa eius sunt quod pro
hibet visum et videtur pupilla cum aspicitur opilata et habet species
plures et illa que ex eis curantur cum instrumento est que cum aspicitur
videtur clara et cum premitur ea pollice suo dilatatur. Deinde redit et
aggregatur et nigra et illa que non movetur et illa que videtur cum premitur
et non est facilis eius aggregatio non curatur cum instrumento. **De panno in oculo**
Fit ex humiditate grossa et callositate oculi et cura eius est purgatio

cum yeuip. et gargarismi et strictio diu fiat alcohol cum col
lirio de fellibus aut cum aliquo eorum que diximus in capitulo de scen
sionis aque et confert ei ipse ut sumatur piperis et longi piperis et
mellis partes equales et fiat cum eis alcohol. Dattausar

In textio altausar .i. dilatatio pupille est destructio vel disp
sio luminis propter dilatationem pupille. et fit ex humiditate aut ex sic
citate et illa que est ex siccitate fit paulatim et illa que est ex hu
miditate fit in velociori tempore quam illa et fit post percussionem frequen
ciorem in oculo et tu non timeas eam quoniam redit et signum eius est
dilatatio pupille. et cura eius est ut sumatur fabe cum aqua
foliorum salicis et terantur et fiat ex eis emplastrum. et fit post do
lorem vehementem capitis. et signum eius est quod videtur pupilla dilata
ta ultra quantitatem quam habet. et in curatione eorum ut succurratur cum
alleviatione arterie lacrimalis et sic non complebitur altausar et cum
completur non est ei cura. Gharab .i. fistula accidens in lacrimali

Fit ex humiditate currente in lacrimali et cura eius est ut expri
matur et distillet in ea decoctio alquimali de dio in almasori
et catidotario et iam dixi ipsum in libro que medicine non complebit
tres gutte in lacrimali et prohibeatur ut non eorum distillatio et alia tercia
bonum et dormiat super hominis tibi diu abluatur lacrime. Sima
ne et vincetur super ipsum cum usque ad decem una usque fiat ita ut
exprimatur et non egrediatur ex ea ad remanentem est sicca propter insegali
quos et si sufficiat in bonum est et si non curetur cum cauterio. Spedicall' in palpe
bris

Corum eorum est solutio cum cochiis et gargarismi cum sirupo acetoso et
sinapi et mundificatio palpebrarum ex eis post in est ablutio cum
aqua salsa aut cum aqua aluminis. Confectio epithimi ad pedi
culos. Recipe stafisagre tritur et misceatur cum melle et liniatur ex
eo et sanabitur. De ordeolo

Est apud longum egrediens in palpebris et cura eius est ut liniatur
in principio sui cum aloe et linitio de in vaporetur .s. supponendo pa
nnellos cum ceni calida. De dolore auris.

Fit ex repletione et multitudine sanguinis et eius signum sunt rubedo fa
ciei et gravitas capitis et ficiis cum putat se sentire facie sua et
vehementia pulsationis et cura eius est flobotomia cefalice et sumatur
post illud ℥ .i. olei ro. et ℥ .ß. aceti et bulliat donec minuatur
acetum et distillet ex eo tepido in aure aliquoties et minuat
ex cibo et diminuatur vinum et leniatur natura cum aqua fructuum. Et
fit de aure abcessus materiei mediante ab inferioribus partibus in
rus aut ceteri aut ab aqua intrante in ea ex aqua balneorum quia
intus est intus me. et cum eis est distillatio olei tantum diu donec
impleat ea et albuginis ovi et lactis mulieris omnia ista sunt in
vatima cum sint tepida. Et fit ex bothor aut apostemate egre
diente simili fortitudine in concavitate et est vehementior doloris
auris et maioris timoris. et est cum eo febris et signum eius sunt
vehementia pulsationis et inflatio faciei et cura eius est flobotomia ce
falice et multitudo extractionis sanguinis et ut effundatur in ea
illud quod diximus usque ad tres dies quod si dolor fortior fiat et per
veniat eger ad vehementiorem oportebit ut dissolvatur beneris
opium in lacte mulieris et distillet in ea cum aliquo oleo tepido
quoniam confert ei et reliquis doloribus auris et mulgeat in ea lac
et effundatur in ea vicibus pluribus et post tertium diem distillet
in ea muscillago seminis lini et muscillago seminis lini et muscillago seminis al
tiviti que iam sit infuse in lacte et donec sedetur dolor et curatur sa
nies. Et fit ex frigore et vento frigido advenienti auri et cura
eius est balneum et vapore cum miliis aut cum panno calefacto et
ut distillet in ea oleum in quo bullita fuit ruta aut cepa aut

aliquod oleorum camomillum aut aristologie aut eleborum nigri et em
broce calide. Et fit ex ventositate grossa et signa eius sunt ve
hementia tensionis et multitudo sonitus cum levitate capitis
et cura est ut distillet in ea olei in quo decocta fuit ruta aut
sumatur olei ℥ .i. et diminuatur in eo castorei ʒ .iiij. et euforbii
ʒ .i. et distillet in eo aliquoties dum est tepidum et minoret cibos
et vitet nauseam satietatis et coitum. Et fit ex parvis animalibus
ingredientibus eam et signum eius est quod sentit infirmus in ea deambulacionem que
quando commovetur et sedatur quando et cura eius est ut distillet in ea aqua
in qua dissoluta sit aloes et succus foliorum cappari aut succus absin
tii aut succus acetum forte sit totum calefactum cum gradu sedatur dolor et re
manens quantitas sit cum stramine cum condisi et retine ab eis na
res et iam infusum sit ante in oleum tepidum. Et similiter vermis in au
re. et signum vermis est quod sentitur ambulo levius similis commotioni
et excursu quam in lapidis in aure et cura eius est ut sumatur tenta
et involvatur super eam lana aut cotum et involvatur gumma botin aut vi
sco et inmittatur in aure et extrahit res quod cecidit. Cumque non egre
ditur fiat ei stemutatio cum condisi et teneant ambas nares et hos.

Et fit ex aqua calida intrante in ea. et signum est ei quod commovetur post
introitum in balneum et cura eius est ut effundatur in ea lac. Et
fit ex aqua intrante in ea et signum eius est quod commovetur post natationem
aut introitum in balneum duobus diebus aut tribus et cura eius est ut
effundatur in ea aqua donec impleatur donec diu gustatur velociter
adlatur aut fiat in minoties diu distillet in ea olei ro. calidi
due gutte aut tres et si sic sedatur dolor bonum est et si non sumatur
cannula de aneto et involvatur super ipsum cotum et accendatur ignis
in eo et ponatur inferior pars cannule in aure et impleatur circuit
eius coto vehementer et fiat in illa toties donec sentiat infirmus
quod non remansit in aure aut quod egrediatur diu distillet in ea aliquod
olei tepidum et confert pluribus doloribus auris in pluribus dispositionibus
ut sumatur flos viole sive citrinus et camomilla et farina or
dei et altea et conficiantur cum aqua et oleo sisamino et emplastretur pars
doloris tota faciei et capitis et est calidum et permutetur quando infrigidatur
et confert ei omnino ut distillet in ea adeps galline et aliquantum
est tepefactus et minoret cibos et diminuat cibos. Et fit ex
cussione et casu quam fit cum oblivione et egreditur ex aure sanguis
et cura eius est ut sumatur renes tauri et adeps ex adipe eorum et
salliatur et assetur aliquantum et distillet in quo egreditur ex aqua dum
est tepidum in aure aut tritur opium et ferveat cum oleo ro.
et distillet in ea quod si fuerit extrinsecus apercussione distillet minu
tim thus cum lacte post contritionem suam et distillet in aure. Et
fit ex ulceribus in aure et confert ei cum non est antiquum ut subtiliter
addatur ex unguento albo cum oleo ro. et mittatur in ea si est ita. Cum
autem est antiquum sumatur aloes et mirre et sarcocolle et sanguis
draconis et olibani partes equales et inmittatur licinium in melle
et involvatur in his medicinis et inmittatur in aure quod si fuerit profundum lo
ginquum dissolvatur hoc modo cum aqua mellis et effundatur in ea. Si autem
antiquum fuerit valde sumatur scoriaferri et infundatur in aceto
uno mense aut plus et est melius et distillet ex ea in aure de quo
curavit huiusmodi antiquum multum. Et quoniam fit ex humiditate in
aure aliquando. et cura eius est ut distillet in ea acetum in quo
bullita sunt folia mirti aut decoctio tepida. Et quando egreditur
sanguis ex aure aliquando percussione aut ulcere propterea quod non expel
lit ipsum et quoniam congelatur et opilat locum auditus. et cura eius est
ut distillet in ea succus porri permixtus cum aceto et si fuerit
profundus longinquus dissolvatur hoc modo in aqua mellis. in qua sunt

mel et sarcocolla et fundatur in ea. et si fuerit antiqua valde
fiunt. scoriam ferri et infunde eam in aceto misce uno aut plus
quam est melius et fit acetum aptum et infundatur ex eo in aure,
ex qua egreditur humiditas et quando fervet scoriam ferri in aceto et
amittitur.

De sonitu et tinnitu auris.

Fit ex repletione capitis et signum eius sunt quod accidit post satietatem,
nauseam et multitudinem vini et sonum post cibum et cura
eius est potio yerediacolloquintidos et balneum in ieiunio et ut
distilletur quod dicitur que nominatur in dolore auris supra et fumant
calamentum et sansucus et camomilla et sicca singulariter aut con-
iuncti et bulliat in ea cuma et ponatur auris super eam ita ut ingre-
diatur vapor eius in ea. Et fit ex debilitate auditus et cura
eius est ut distilletur in aure acetum in quo bullitum est absinthium.
Et fit ex levitate capitis et subtilitate sensus auditus et sig-
num eius est quod fit fortis secundum vacuitatem et famem, et cura eius est ut
distilletur in ea oleum ro. decoctum cum aceto vini sicut diximus et si
sufficiet bonum est et si non distillet in ea talis opium et sunt duo grana
nasturcii et medium opium aut tria paris iusquiami.

De tactaris

Quando nascitur cum ea non est cura et si fiat post bursen et illa
que ex ea alleviatur paulatim curatur et cura eius est ut solvatur eger
cum cochiis et yera. et distilletur in aure oleum amigdalarum amararum
coctum quod olim in quo decoctum est castoreum et fiat vapor ad
eius cum vapore calamenti et reliquarum rerum quas diximus. illa autem
que non alleviatur ex quo accidit cura non habet. Et fit ex carne addi-
ta in ea in aure et cura eius est ut sumatur fex vini et alix co-
ctum cum aqua ani ita ut fiat sicut mel et liniatur ex ea la-
na et intinctur super eam cum lana. Et fit ex sorde aura
parte sua aut ventositate grossa sua aut superfluitate sua et
sa. et oportet ut aspiciatur in sole. Deinde extrahatur sordes aut cum ustro aut
cum tenta aut effundatur in ipsa in aure oleum tepidum et ingrediatur
in mane balneum et ponatur aurem super sartaginem calidam do-
nec currat sordes cum oleo et confert ei ut effundatur in ea ace-
tum vini et baurac et dimittatur in mane hora una deinde effun-
datur et utere multotiens deinde effundatur in ea oleum calefactum et dor-
miat. super ipsum hora una aut duabus horis deinde ponatur aqua cali-
da aqua amili. deinde ponatur auris super fistulam aque amili ita ut ad
ipsum ingrediatur vapor et currit sordes. Et fit aranus ex fle-
avenientibus cum et cura eius est oleum calefactum cum eis que diximus.
Et fit ex siccitate in aure quod oportet ut distilletur in ea oleum te-
pidum aliquotiens deinde ingrediatur balneum et sternutet cum condisi et
teneat nasum ex quod exit eum si deus voluit.

De fluxu sanguinis narium

Fit propter caliditatem et signum eius est quod fit post aliquam febrem acutam
et non oportet quod restringatur non superfluat et cura eius est cum superfluit po-
sitio ventosarum super venam cum fluctione vehementi aut incisione
super latus dextrum si est fluxus sanguinis ex dextra aut super sini-
strum. si est fluxus sanguinis ex sinistra et effusio aque frigide val-
de super caput. et confectio uterque autorum et alorum testudo
tum et ignium amborum et sumere in potu aqua valde infrigidata.
Et fit sine febre propter acuitatem sanguinis qui egreditur ex eis
et signum eius est quod accidit paulatim et est subtilis vehementis subti-
litatis et eius cura est flebotomia ex latere ex quo egreditur sanguis ex ena-
ribus et si non prohibeatur appendantur ventose sine scarificatione
et sub ypocondriis lateris ex quo egreditur sanguis enaribus et si suf-
ficiat bonum est et si non stringatur extrema et utatur potu aque frige-
cum nive et lactis acetosi infusum et distilletur in nasum ad
canforem dissolutam in aqua albedinis aut sufflentur de galle

et pulvis molendini et olibanum et aloes et sanguis
draconis et aluminis gummi aut singulariter et infundatur lana
in albumine ovi et involvatur super medicina et intromittatur
in nasum et sumat in potu aqua ordei et mucillaginis psillii
et aqua coriandri humidi parum tamen ex ea. s. quantitate ʒ. et omnia
que congelant sanguinem si superfluat universum tempus. et confert
eis mittere in aqua frigida et multotiens fit fluxus sanguinis propter
variolas. Et fit fluxus sanguinis narium propter multitudi-
nem sanguinis in corpore quando rumpitur vena aut arteria que sunt sub
cerebro et est difficilis in quo non valet cura et signa eius sunt
post dolorem capitis vehementem et rubedo in facie et oculis do-
minatur et precipue qui multum utitur vino et minoratur ex-
tractio sanguinis et venit cum impetu vehementi et quando confert
in eo ut distilletur in nasum aqua rivis et quando fit cum pur-
gium cum aceto in qua dissolutum est flos eris et coriandri post
quod de eo egreditur plus et superveniunt sincopis illud infirmum
antequam illud moveatur. et extimo quod ille in quo cura valet quod
est ruptura venarum et non arteriarum.

De ulceribus in naso

Plurimum quidem in naso accidit ex ulceribus corrosivis et confert
eis ungere botheri et assiduatio cere cum oleo ro. aut
oleo ro. tamen aut oleo amigdalarum cum cera et adipis galline
et ut odoret vaporem aque que si non valet tunc adhibeatur un-
guentum de cerusa.

De fistulis in naso

Quandoque nascitur in naso caro mala opilans locum ane-
litus et replens cavernam nasi ita ut videatur in eo grossities
exterius et cura eius est ut intromittatur licinium involutum in un-
guento viridi facto cum flore eris tamdiu donec consumat eam
aut evellatur cum filo si fuerit res eius grossa et est ut fiat
filum de pilis et fiant super ipsum nodi duo aut tres et intro-
mittatur in nasum cum medio de plumbo perforato ad id et extrahatur
ex palato deinde moveatur motu serre tamdiu quod evacu-
etur illa caro tota deinde cum unguento viridi curetur tamdiu
donec dilatetur anelitus et sumat illa caro deinde curetur cum
unguento de cerusa et ex eis que conferunt fistule est ut suma-
tur mirre rubee et aloes ʒ. i. et cortic. colloquintide tria
ʒ. i. et baurac rubei sextam ʒ. et infundatur totum in aceto
forti et involvatur totum in medicamine et intromittatur in nasum
aut sumatur mirre et usnee fallonii. i. erba que fit alca
li partes equales et pulverizentur secundum artem prima. i. caste. i. admis-
sio odoratus.

De alcasen.

Alcasen fit propter opilationem in meatibus nasi et eius signum est prohibi-
tio anelitus et fit aut propter causam ortam aut propter ventosita-
tem grossam et eas que diximus cum causis orte. signum
vero grosse ventositatis est quod quando nares aperiuntur egreditur
ventositas ex eis impetuose et vehementer exalare immo et
cura eius est solo ventris cum cochiis et yera diacolloquintidos
et cerebro capitis super vaporem camomille et sansuci et secha
et sternuto cum castoreo et pipere condisi et assiduatio coriandri
odoradi saffiani sisimbrium et calamentum. Et fit ex opilatione
colatorii et signum eius est quod meatus sunt opilati et non egreditur ex
naribus superfluitates. et cura eius est ut terantur nigella donec
fiat sicut pulvis et dissolvatur in oleo antiquo et sternutet cum
eo sepe tamen cum distillationibus ex eo factis ore eius pleno aqua et
suspiret ut attrahat anelitum valde cum iam reclina-
verit caput suum ad posteriora quantum plus potest et faciat in
tribus diebus et si senserit adustionem et fugiat naribus post in

oleum ro. et confert ad illud ut naribus sufflet pulverem coloquintide aut elleborum aut fiat ei caput purgium cum una cameli singulariter et coniunctim. Et fit propter alteratorem complexionis sue et male[di]ficentibus cerebrum qui veniunt ad nasum et ad aliam et alia [illegible] et conferunt contra cum eo curatur; non habet et signa antiquitatis eius sunt quod tactus cum eo est conturbatur et quoniam olfacit de odoribus quos ostendimus ab aliis. Sunt est quidam eorum qui sentiunt fetorem et non sentiunt bonum odorem et ex eis qui sentiunt bonum odorem et non fetorem. Illi autem quibus non est contra cum eo nisi antiquum curatur eius solutio cum fortitudine et assiduatione odorandi unum et quod sit ei simile. Et fiat caput purgium ei qui non sentit fetorem cum ipsi et cum castoreo. Illi qui non sentit bonum odorem cum serapino. De fetore in naso.

Fit ex fistulis aut ulceribus et iam dixi cum curatione eius. Et fit quoniam ex vapore humido putrido in supremo palato et cum eius est ut naribus sufflet unum odoriferorum et sufflet in naso calami armatici et rosa. Et pistillis albi et capi. i. spice nardi singuli aut coniuncti. Et ex eis quod conferunt ad hoc in humidis est ut sumatur ex trociscis andachion qui ponuntur in tiriaca et dissolvatur aliquid ex eis cum vino boni odoris et distillet in nasum multotiens quoniam sanat et oportet ut precedat exsiccatio capitis i. confortatio eius postquam evacuatur totum corpus et caput. De dolore

Fit dolor in dentibus aut cum apostemate gingive dentium. Qui sine apostemate et ille qui fit cum apostemate gingive fit propter acuitatem sanguinis et dolorem eius cum [illegible] dentes et signa eius sunt rubedo et inflatio et ruges ab aqua [illegible]. Et cura eius est flobotomia ex falce et ventosatione et mastico aleto. i. ve[n]arum quod sunt in labiis et retentio aque frigide in ore et aceti uno die et aqua ro. uno die et quoniam non pertransit duobus diebus aut tribus oportet ut teneat oleum in ore ro. in quo iam dissoluta est ʒ. i. mastic. Et si fuerit dolor ex frigore et ex humoribus grossis fluis et cura eius est ut teneat in medicine eius tiriacam quattuor rebus aut pilulas per conspersum cum alchitram et teneat in ore suo acetum in quo decocta sit pulpa colloquintidis aut decoctio foliorum mirti maioris et corticis ligni pini mai[oris] i. et sanguinis draconis et sumatur quod alia trita grana et bulliat in aceto corticis indice [illegible] a spoliis serpentis. Et si dolor fuerit fortior fingetur dens cum cera et cum iusquiamo nigro et tiriaca et quibus fiunt similitudines avellanarum similes ciceri et teneat in ore oleum calefactum in quo decocte sint radices altee et camomilla aut conficiatur condisi cum tritum cum vino et [illegible] super dentem quoniam est ultimum removendo dolorem cum est a frigore. Et vaporetur de fonte cum aqua calefacta in qua decocta est camomilla et stringat dentem i. cum calidis multotiens donec calefaciat et rubeat [illegible] et compleatur in madibule et distilletur in aure illius ac[tio] oleum amigdalarum tepidum aut [illegible] aut oleum [illegible] aut oleum in quo decocta sit cepa aut in quo dimissum est castoreum et euforbium aut opium cum vehementis est caloris et est [illegible] convenit. Si ergo sedat bonum est et si non distilletur in aure quod est in illo latere quantitas lentis opii et duorum granorum castorei. Si autem non sedat igniatur ferrum subtile et immictatur in dentem cum concavitate fistule enee. Quod si fuerit corrosus impleatur in eo condisi aut piper confectum cum [illegible] aut hec medicina que nunc ultima. Rx castoreum et asa fetida et storace et opium et piper et [illegible] et semen iusquiami et mitta fiant et conficiatur cum melle et [illegible] cedri et [illegible] ita ut fricetur cum eo in dentis et impleatur corrosus et melior cura est corrosi [illegible] aut sumatur piperis ʒ. iii. partes et euforbii pars i. et impleatur cum asa

fetida et piperis partibus equalibus et dentes magis curantur cum eis quibus curantur corrosi. Medicamen constringens dentes. Sumatur farina frumenti et conficiatur cum lacte lactucarum et mittatur ei et ponatur in circuitu eius ille sine ipsa folia volubilis constringit ipsum. Medicamen eradicans dentes. Sumatur cortices mori et pirethri et cortices radicum capparis et cortices [illegible] et arsenicum citrinum et terantur in aceto ultime fortitudinis [illegible] diebus omni die hora una et per residuum diei dimittatur in ipso infusa deinde incidatur et in circuitu dentis [illegible] cum eo in die aliquotiens donec inveniatur mollificatus deinde evadicatur. Et ex eis que statim faciunt corrosionem dentium est ut impleatur galla et mastic. Medicamen astringens dentes commotos. Rx balaustie ro. et gallie et capi et sumac ana partem unam alumis partem [illegible]. Et fricetur super gingivam. Medicamen astringens dentes. Rx salgemma et spica nardi et testa [illegible] virido et calcis [illegible] alum alafur omnia contrita aggregentur et fricentur cum eis dentes et caveat acuitie et nausentia [illegible].

Masticentur portulace et amigdale. De gelatione dentium. Ex coriande aut cerusa conferunt denti quod dolet cum aceto et rosa. [illegible] ut stringatur super panem calidum aut super vitellum ovi elixati calidi multotiens donec lacrimet oculus ex vehementia caliditatis eius aut teneat in ore oleum calidum. De concavitate et corruptione

Fit ex superfluitate putrefacta descendente ex capite et corrumpente [illegible] gingivam. Confectio medicine valentis ad hoc. Rx arsenici rubei et citrini et calcis et gallarum et alumis iameni. Partes equales et terantur cum aceto vini per aliquot dies et formentur trocisci et cum necesse fuerit teratur unus ex eis et sumatur ex medicina [illegible] ʒ. i. et fricentur cum ea gingive et dimittatur hora una et teneat postea in ore oleum ro. Fiat in tridui donec removeatur putrefactio quod plus ungetur [illegible] postea in quo fiat nasci carne et inducunt eam et [illegible] est ut sumatur olibani et aloes et sarcocolle et sanguis draconis partes equales terantur et pulverizentur ex eis. De fetore oris

Et fetor oris fit sed plus ex caliditate stomachi et signum eius est quod alleviatur cum sumit cibus et cura eius est ut sumat in initio [illegible] sicorum in matutinis et comedat ex his aut ex ficubus et bibat sanie cum [illegible] aut comedat citrulos aut melones [illegible] et [illegible] succurrere cum comestione. Et fit ex flate corrupto misto et signum eius est quod est semper et non sedatur cum comestione non per ciborum et cura eius est potare yeram multotiens et vomitus deinde [illegible] et assiduatio [illegible] minoris. Et fit a dente in ore. Et fit ex putredine [illegible] et partibus eius et conferunt ei pillule iste quarum confectio. Rx corticis citri et spice nardi ana ʒ. i. gariof. et gallie et [illegible] ana ʒ. i. musci [illegible] i. formentur pillule cum aqua malorum et vino armatico et teneatur in ore et in [illegible] valet valde ad fetorem oris qui ex flate est et humoribus putridis. Rx ex[illegible] te mirti humide partes iii. emblicorum et capi et spice et corticis citri et [illegible] et mastic et gallie [illegible] et gariof. ana partem i. conficiatur cum passulis enucleatis et fiant ex eis pillule similes avellanis aut nucibus. De alcola. i. bothor. i. de fistul' in ore

Alcola. i. bothor. i. primus fistul' in ore fit cum caliditate et rubedine in ore et confert ei flobotomia et ventosatione subiuncto et curatur hec medicina cum confectio. Rx spodium et ro. et coriandrum siccum et sumac et lentes excorticatas et semen portulace et sene [illegible] et [illegible] conterantur et teneatur in ore cum parva camfora et colluatur postea in eum aqua ro. et aceto. Et fit ex flate putrefacto et signum

cuius est albedo in ore et confert ei ut fricent cum melle et cinnamomo aut fricet cum gariofilo tabarzed et colluat cum iuleb et teneat in ore menite et mirobolanos citrinos et pirethrum.

¶ Et fit ex putredine et corrosione et confert ei hec medicina cum confectione. Rx. arsenici et corticis calmus et gallarum et floris eius partes tres equales terantur et cum aceto forti decoquantur una et fiant ex eis trocisci et cum necessitas fuerit eius fricet locum putridum cum ʒ. i. et dimidietatem hore una magis deinde ungatur cum oleo ro. **De casu uvule**

Fit quando cum ea vehementia rubedinis et caliditatis et confert ei flebotomia et gargarismus cum aceto et aqua ro. et ut palato apponatur ro. et sandali et balaustie et cafore pulvis et apprimatur inde cum coclearium et comprimatur sed cum compressione subtili et declinetur ad superiora hominis. ¶ Et quando non est cum rubedine et est declinans ad albedinem confert ei gargarismus cum muri et sir. ace. et sinapi et confert ei sal armoniacum et fricetur cum galla et sale armoniaco et sale et alumine et quando subtiliatur in dorso eius et non est vehementis rubedinis inciditur et gargarizet post incisionem eius cum aceto et aqua ro. aut cum aqua ubi cocta sunt folia ro. **De egritudinibus lingue**

Egritudines lingue sunt aut apostema accidens ei ut spasmus aut scissura aut macula aut granitas aut ranula aut abreviatio ligamenti aut magnitudo lingue aut rubedo et inflatio. ¶ Et apostema quidem calidum confert flebotomia cefalice deinde ventosatio sub mento et gargarizatio cum aqua et aceto deinde omnia que conferunt alcole et sinantie que est cum caliditate, sed quod dicemus sed illi que est sine caliditate cum multitudine cursus salive conferunt illa que diximus in capitulo alcola. cum quo non est rubedo et caliditas et que dicemus in capitulo sinantie flanice. ad siccitatem autem confert psillium cum ... et potare aqua ordei et cibum ... et fricare ipsam cum spuma que egreditur ex malvis cum teruntur et fricantur ad invicem et tenere dragaganti in ore et ultima cura similis est curationi alcola. ¶ Spasmus autem qui est in radice eius et est signum eius quod abreviatur lingua et ingrossatur. cura est gargarizatio cum oleo de aneto et oleo camomillino et linire cervicem cum aqua calida et ungere caput cum aliquo oleo. ¶ Et granitas quidem lingue cum excoriatione que accidit post birsen et si fuerit antiqua non sanatur et confert ei que non est antiqua ut fricetur subtiliter cum salgemma et sale armoniaco et omnia que faciunt currere salivam excoriata. ¶ Et si fuerit incipiens sicut in stomaco et fuerit sensus cum ea gravius et motus conturbatur confert ei cura pulveris ste-

¶ Et fit propter abreviationem ligamenti et oportet ut incidatur in ligamentum et postea ponatur super ipsum attramentum tritum et signum eius est quod est ad extremitatem lingue equaliter. ¶ Et propter ranulam sub ea quare oportet ut scindatur et extrahatur si fuerit magna et si fuerit parva fricetur cum medicina acuta quousque adgingina sanguinolenta. ¶ Magnitudo autem lingue ita ut non capiatur lingua in ore fit ex multitudine humiditatum que imbibuntur ea et signa eius sunt repletio eius et exitus spiritus in ea. et oportet ut fricetur cum acie aut cum acetositate citri aut similibus aliorum donec currat ex ea saliva quoniam ipsa flectetur signum sufficiat bene et etiam fricetur cum sale armoniaco. et dixit quidam quod magnitudo lingue fit ex humiditate vaporosa et implente ipsam et inflante et cum eius evacuatio est cum medicine solutiva sicut sunt pillule cochie et positio rerum stringentium super ipsam linguam et gargarizatio cum aquis stringentibus. ¶ Et distinguitur inter apostema molle flatuosum et inflationem quod acetositate vaporosa est quod inflatio non flectitur cum premitur super ipsam digitis et flatuosum flectitur.

Fit ex multitudine sanguinis **De sinantia.** sine malitia in ipso et signa eius sunt rubedo faciei et oculorum intensio eorum toti et ... aliorum generantium sanguinem ex multa repletione eorum sicut sunt lac et ductilia et vinum et carnes et cum eius est flebotomia ce-

falice deinde gargarismus cum aceto et aqua et sir. ace. ¶ Decoctio et rob de moris et aqua granatorum acetosorum et rob pomorum et infusione sumac fiat et solo nate cum aqua ... ut prunorum et tamarindorum et cassie fistule. et cinnabrum et gargarismus cum rob de nucibus et aqua coriandri viridis usque ad tres dies et post tres dies gargarizet cum lacte dulci in quo dissoluta sit medulla cassie fistule. et si invenitur post hoc bonum est. Sume partem unam libra aque ficuum decoctorum ʒ. i. baurac et muri ʒ. ij. dissolute cum decoctione fenugreci et dactilorum et exempli extius sic est consuetudo cum rebus ... et trahat materiam ad exteriora et assiduetur in quo dilatatur guttur et si fortior sit res et constringit guttur valde et insufflet in guttur ex hac medicina cum confectione. ¶ Rx. seminis althee ... et seminis ... et asse fetide et baurac armeni et muri et sal armoniaci partes equales singulariter si vis aut gummi. et terere ut alcohol et insuffla in guttur. et si locus deglutiendi stringitur pone sicut ventosas magnas quando deglutitur et capiatur dum permanebunt ventose sicut ipse et da ei ad potandum aqua ordei deinde iterata ventosas et si due vene que sunt sub lingua fuerint plene flebotoma eas post flebotomiam cefalice. Si autem affuerit apostema in gutture infinges scalpella ipsum post flebotomiam. ¶ Et fit ex colera et signum eius est quod non est cum ea vehementia provocationis et incendio et calore quod est cum sanguinea. et sunt sitis et inflammatio fortiores. et cum eius est post flebotomiam gargarismus cum eis que diximus et sumere in potu aqua ordei et mellis et psillium et aqua melonis indi et assiduatio gargarizationis. ¶ Et fit ex flate et signa eius sunt multitudo salive et paucitas doloris cum constrictione loci deglutiendi et paucitas rubedinis faciei. et cura eius est si infirmi fuerint fortis ut cito succurramus solvendo cum cochiis et clisterizando cum clisteribus calidis predictis in capitulo apoplexie et fac cum gargarizare cum in capitulo egritudo cum sir. ace. millino aut cum mirrinabuto aut aqua mellis in qua libra posita est ʒ. i. sinapis aut cum sir. ace. et aqua in qua infusum est pissi cum decoctione ficuum et baurach et sufflent in guttur baurac et asa fetida et sal armoniacus. ¶ Et quando accidit sinantia post paralisim collo stringente et cum eius est flebotomia et reliqua que diximus in capitulo sinantie sanguinee quod si comprimatur spondiles colli et constringunt guttur vehementer et cum ei est ut fiat ei strictum sub lingue firmiter in extremitate in guttur et sublevetur cum eo locus contractus. et quando accidit hec contractio in initio propterea quod apostema accidunt spondiles et non confert tunc hec cura. ¶ Et confert ad glandulas gutturis et sinantiam apostematum stercus ... cum ... cum sale armoniaco et stercus canis album siliquam quod comedit cum exsiccatur et teritur et conficitur cum melle et liniatur cum eo guttur. **De tussi.**

Fit tussis aut propter id quod est in pulmone et est necesse ut egrediatur quod est aut sanies aut sanguis aut humor grossus aut propter rem subtilem acutam descendentem ex capite semper commoventem cannam pulmonis ipsius aut propter humiditatem ipsius sive aut propter siccitatem eius aut propter caliditatem eius aut propter ulcus eius aut propter apostema in ipso. et apostema in ipso aut apostema sanguineum aut calidum colericum aut apostema simul flaticum aut durum aut propter aerem simul advenientem canne pulmonis et illa que fit propter rem in pulmone quam necesse est exire et est aut sanies. cuius signum est quod fit post pleuresim et dicam curam eius in capitulo pleuresis. aut est humor grossus cuius signum est quod fit post coriçam. et cura eius est cum decoctione ysopi et eis que dicemus et oportet ut sumas decoctionem ysopi si invenerit eius siccitatem itaque ut commisceas cum ea cassiam fistulam. et si fuerit levius ut dimittes permisceri ea omnino inter. Si autem

de tussi

q̄ fit ex re descendente ex capite et commouente pulmonem
signum est tussis sicca sine sputo et fit fortis precipue in noc
te post somnum. et cum ita est ut detur in potu sirupus pa
pauereus et gargarizet cum aqua ante somnum in qua sit foliatum
sicca decocta et balaustie et yriocaucte dene ante nabatte
et teneat in ore suo has pillas quarum confectio. Rx. amu
li dragaganti et amidalarum dulcium excorticatarum et seminis papaueris
et corticis eius et fabarum excorticatarum et gummi arabici et boli ar
menici partes equales conficiantur cum mucillagine psillii et mucillagine gra
torum citoniorum fiant ex eis pille que sint sicut lupini et te
neantur in ore. Si igitur sufficit bonum est. et si non fumat tu
ris masculi pars una et mirre et opii et croci ana tertia par
tis unius et succi liquiritie pars una et fiat pill. pondere ℈.i.
fumantur ex eis in nocte ambabus pillis usque ad iiii. et fricetur ca
put in balneo postquam abradatur cum panno aspero uehementer
tamdiu donec rubeat et proueniet sternutatio. et alia et fiat cap
pinguum omni die si igitur sufficit bonum est. et si non radatur caput et
liniatur ex sinapi confecto cum decoctione ficuum et dimittatur
tandiu donec uessicetur cutis et capiatur uessice et non consoli
dentur spatio longo et cauterizetur locus commissure que est
illa que est in medio capitis et non consolidetur longo tempore et non ne
gligatur hec tussis quoniam multotiens peruenit ad tisim et hec causa
quia confert hominibus ex cuius capite descendit ad pectus eius catarrus
semper ad tisim et fit cum ad dolorem aut ad ceclos eius et fit cum do
loris et ulcerum in eis. Et fit ex humiditate pulmonis in spiri
flaticis et senibus et signum eius sunt multitudo sputi et humiditate
eius precipue post somnum et uiscositas flatus ingenite et commotio
hominis cum eo in pluribus dispositionibus eius et cum ita est ut in potu sumat
decoctionem ysopi. Si igitur sufficit bonum est et si non euacuet et sol
uatur cum yerapigra. et quod dixi ex illis que dicta sunt cum ea et detur in
potu post illud debet mane cuius confectio. Rx. seminis feniculi et
seminis apii et radicis lilii et ysopi sicce et capilli ueneris
et seminis iusquiami ana ℈.i. ficuum siccarum .x. numero et dactillorum tri
tendorum decoquantur cum duabus lib. aque donec remaneat l. .i. et
detur in potu circa omni die l. ℈. tunc si sufficit bonum erit
et si non sumat in potu de hac confectione cum pinguedine. Rx. suc
ci liquiritie ℥.x. ysopi sicce capilli ueneris et seminis urtice et
yreos et cordumeni et piperis et aristol. ro. et amigdalarum amararum
nasturtii ana ℥.v. conficiantur cum melle dispumato et detur
circa quod sit sicut nux. et hec quidem ualet educit saniem ex pectore
et stomacho et omnes humores grossos et teneant ex eis pillas in lo
re quarum confectio. Rx. succi liquiritie ℥.v. piperis et mirre et cordume
ni et amigdalarum amararum nasturtii ana ℥.ii. asse fetide ℥. confici
antur cum melle et fiat in pillis et teneantur in ore. Quod si tus
sis in nocte prohibeat somnum et faciat uomitum caueatur cum
eis que educunt humiditatem ex pulmone et sumat prius in de
hiis pill. et teneat eas in ore suo in nocte quarum confectio. Rx.
mirre storacis liquide et turis masculi partes equales et opium
quantum partis .i. et fiat pill. ex eius aqua quarum sit pondus septe
℈.i. et sumantur sicut dixi. Et fit ex siccitate pulmonis et
signa eius sunt quod sine sputo et allemantur cum sorbitione amili
et aqua in initium balnei et aqua post somnum et commestione et potum ui
ni plurime commixtionis. Et fit fortis cum adest fames et
sitis precipue et cum labor adest et est cum ea semper ad constrictionis aneli
tus aut parum aut plus et in secundum quantitatem siccitatis pulmonis
et ex temporibus eius et frequentia in pulsu cum paruitate et uelo

citate et cum ita est ut in potu detur aqua ordei si res iam perue
nit in eo adhuc ut febriat in die et media libra in mane et
post tres horas diei deinde detur post illud ex iusculo cucurbita
et que sunt similia illi ex olibus cum oleo amigdalarum et detur ei in potu in
tempore somni mucillago psillii et aqua cum oleo rosarum in tempore suo et aqua cucurbite
et altee et aqua uiolarum et teneat in ore ex illis pill. quarum
confectio. Rx. succi liquiritie ℥.x. seminis cucurbite dulcis et seminis citruli
et portulace ana ℥.v. conficiantur cum mucillagine psillii et
albugine oui et teneantur in ore et si non peruenit res ad hoc
ut febriat tunc cum ita est sumat in potu lac et commedat panem
cum eo et potum inde cum est sitis et sit caprarum et ptisanum ordei
humidum et que sunt similes et ex herbis. Et fit tussis ex calore in
pulmonis cuius signa sunt uehementia sitis et magnitudo anelitus
et pulsus et rubedo faciei cum anelitu a sectionem in ore ui
ce una post aliam et cum ita est aqua ordei et mucillago psillii et
facies emplastrum pectori cum cera et oleo mol. inbibito mucillagine
psillii aut aqua portulace et aqua citruli et que sunt similia illi et tene
at in ore suo pillas quas dixi et lauari pedibus et pulli cum
cucurbita et altee et oleo amigdalarum et bibat saniem diutius cum
succo et aqua ue sua et assidue empletur pectus cum hiis que in
fuit. Et fit tussis ex apostemate in pulmone et est aut apostema calidum
cuius signa sunt febris et constrictio anelitus et frequentia pulsus
magna et uehementia rubedinis rubedinis maxillarum et cum ita est
flora deinde reliqua cum quod diximus in tussi que est ex calitate pul
monis et siccitate eius aut apostema molle frigidum flaneum cuius signa
sunt uehementia constrictionis anelitus absque plurima calitate nec
est rubedo in facie et multitudo saliue et sputum et cum ita est
in principio cura apostematis calidi deinde eo perueniunt febris. Cumque
pertendunt dies et sedatur febris et calitas tunc cum ita est uomit
et solo uentus ex productio sputi cum eius quod diximus in simplo tus
sis antique et que est ex humiditate pulmonis. Et fit tussis ex apostemate
duro in pulmone et signum eius sunt constrictio anelitus per dies et tus
sis sicca sine sputo et non est calitas in pectore si tangatur et dif
ficultas anhelandi uentum et quod ita in se sentit constrictionem ane
litus deinde debilitatur paulatim et transitum dierum et non est ei sani
tas et quando allemantur parum ex predictis dies cum humiditate et si su
mat in potu aqua mil. subtilem et teneat in ore suo semper
oleum amigdalarum et micat ipsum paulatim et bibat lac recens mul
tum et fiat ex eis sorbitio cum farina cicerum et ungatur semper
pectus cum cera et oleo inbibita et mucillagine fenugreci et mucillagine seminis
lini et confert ei adeps galline et adeps anatis cum commedit
eam. Et fit ex uulnere in pulmone cuius signum est egressio san
guinis aut saniei aut corticis egredientis in tussi aut prius
sputum sanguinis a post plagam aut post catarrum calidum acu
tum et generantur cum ea corrosio et continuatur ea febris minuta
ethica. et cum ita est si non est antiqua et ulcus est recens adhuc et san
guis egreditur in tussi ut sumat in potu aqua ordei cum cicere et
fluuialibus et sir. de papauere cum lacte deinde non constringitur anelitus
eius. et detur trocisci de papauere quorum confectio. Rx. seminis papaueris
albi et mucillagine seminis cucurbite. et seminis citruli ana ℥.x. et amili et dra
ganti et gummi arabici et succi liquiritie ℥.v. et turis masculi et boli
armenici et sanguinis draconis et cabe ana ℥.ii. mirre et croci a
moni et opii omnium ana ℥. et fiat trocisci sumatur in potu cum
sir. de papauere aut cum rob mirti. et si fuit antiqua et euacu
ent saniem cum sonitu et constringitur anelitus quoniam remanet tunc
detur in potu decoctio ysopi et que diximus ex illis que educunt hec sa

mente donec dilatetur ex hiis rebus et quoniam constringit anelitus
nec istis rebus dentur in potu ea que educunt saniem. Cum ergo
dilatatur redeat ad ista et amministret reliquum regimen eius quod
est propter siccitatem pulmonis   et ablatione et si fuerit pu
trefactio et fuerint illa que veniunt ex eo fetida cum expuuntur et fuerit in
plurimum humiditas inspissate et unguentum origanon. Oportet ut cum eo quod
educit saniem laboret ergo omni electuario [illegible] ex eo cum istis
pillulis quarum confectio. Recipe aristol. et mirre et storacis et thuris par
tes equales et arsenici rubei quantum omnia aggregentur cum butiro vac
cino et fiant inde pille ad modum avellane et suffumiget ex eis pa
ciens .i. et hec quidem suffumigatio confert tussi plurime humiditatis sine
ulcere. Et fit ulcus siccum et signum eius est quod fit post sputum san
guinis et saniei. Dum in eo est sputum et remanet tussis sicca sine
sputo et odor liquescit cum eo et cum eius est saniem in potu lac et omnia
que diximus in capitulo siccitatis pulmonis. Et fit tussis sicca
ex siccitate aeris et signum eius est quod exsiccatur cum vehementia egritudinis fri
goris est et fortitudo in yeme et est durior et sicca et cum eius est sor
bitio calida et prohibitio ab acceptione aeris frigidi et introitus balnei.

Sanguis exit ab homine aut fit cum vomitu *De sputo sanguinis et vomitu et tussi*
et est exitus eius a capite et partibus eius cum sonitu in screatione similiter cum tussi
si est exitus eius ex pulmone aut ex pectore et similibus eius que cum in scre
atione descendunt ex capite ex una et ex palato et finibus cor
ruptum et canne. Signum eius quod egreditur cum in screatione et sonitu sibi simili facili
et primo si est parve quantitatis sufficit gargarismus cum rebus
stipticis. Sic quod fit ex aqua ro. in qua infusum est sumac aut rob
agreste aut aqua citoniorum et similibus et si est plurime humiditatis tunc
oportet ut stomatice cefalica dum gargarizantur cum istis rebus suspendantur.
Si autem in loco hominis fuerit ulcus recens inungatur sit ipsum thus et san
guis draconis et teneat in ore aqua ro. in qua bullierit capu
le gladium aut calmefic quod est semen tamarisci et si fuerit ulcus
in malum curetur cum cola putride et consideretur sanguis qui egre
ditur vomitu et si fuerit plurimum a pluribus diebus assidue flebotometur
basilica dum comedat res stipticas et glutinosas faciens pi
lulam unam in ore post aliam et super sic quod invenit dolorem inter
utrasque scapulas et cum oportebit ut teneat aqua citoniorum aceto
sorum in qua dissolutum sit [illegible] pluribus et comedat ex glan
dibus et siliquis et pessis cum succis [illegible] agresta et sumac
et bibat dosis mane cum confectio. Recipe boli armenici et gummi arabici et
balaustie et sanguinis draconis et thuris partes equales dentur inde in potu
cum aqua citoniorum aut cum aqua malorum et prandeat cibos agresta et ei similia
et exercitiis que stipticitatem faciunt et dantur et calin acutum. Et
fit quidem egressio sanguinis ex pectore et pulmone cum tussi et ille
qui est ex pulmone est in multotiens cum tussi parva et ille qui est ex pecto
re est prope cum tussi plurima. Sit ergo plurimum tuum studium in hac cura
si est timorosa productis [illegible] distemperantibus [illegible]. Cum incipit ergo
flebotomia basilice dum [illegible] ei in potu hoc mane cum confectio. Recipe thuris
et sanguinis an. partem .i. endivie partem .i. [illegible] aluminis et balaustie
an. duas [illegible] partis .i. et dentur ex eo in potu ʒ .iij. cum porce
[illegible] .i. opii et [illegible] ligatum [illegible] ʒ .i. aut
spice aut costi aut mirre et gargarizet cum aceto et aqua ro. [illegible]
[illegible] et vespere [illegible] est ut detur ei in potu hoc mane cum aqua al
bedugi aut cum aqua portulace si fuerit cum eo calitas et si invenitur
in pectore dolor cum sputo sanguinis [illegible] locum doloris hoc mane
[illegible] confectio [illegible] ipsum
cum vino. *capitulum de pleuresi.*

Fit ex sanguine cum significatio [illegible] rubedo hominis et repletioni
pulsus et vehementia constrictionis anelitus post multam re
pletionem vini et si sputum iam incepit erit rubedo in eo plus
et cum eius est flebotomia basilice ex latere opposito dum [illegible]
flebotomie cum ex latere doloris in die [illegible] in potu aquam
ordei et violas [illegible] et si non fuerit sicca humectet eam
aqua fructuum sicut aqua prunorum et violarum siccarum et [illegible]
et tamarindi et si fuerit dolor et punctura vehemens fiat emplastrum
cum violis siccis et camomilla et farina ordei et altee dum ho
que similiter pugillus unus et conficiatur cum aqua et oleo sisamino et
emplastretur cum eo locus dum est tepidum et si tussis fuerit sicca et
difficultas spuendi vehemens valde tunc da ei in potu omni die
aquam que ordei [illegible] una hac decoctione cuius confectio. Recipe ficus albas
xx. numero et passularum enucleatarum ʒ .xxx. in die [illegible]
te et pulmonis [illegible] ʒ .x. [illegible] .xx. numero et sebesten
decem numero bulliat cum [illegible] l. aqua tamdiu donec perveniat ad l. i.
et ʒ. et coletur et detur ex ea in potu l. ʒ. cum ʒ .v. violarum conditarum
et ʒ .iij. olei amigdalarum dulcium. Si autem mundificatur infirmus et sa
natur tunc in bonum et firmanetur ex ea [illegible] iam diximus eius cura.
Et fit pleuresis ex colera et signa eius sunt punctura et dolor
in latere et calitas fortior quam eius que fit ex sanguine et pulsus
durior et minor et febris acutior. Et cum eius est flebotomia et
si ex latere doloris in basilica emplastretur locus vel pectus cum eis
que diximus et lavatur non [illegible] que diximus in fuerit solum ventris et
similiter fiat reliqua cum [illegible] nec est in hac specie ut extingua
tur in ista colere superflua ex extractione cum eis que fiunt sicut in eo
psillium et aqua [illegible] et aqua cucurbite et aqua mellonis indi quoque est
plenus et [illegible] cum aqua ordei et fit cibus ex kascal et [illegible]
et spinachia et que fit ex malvis cum oleo amigdalarum. Et fiat ex san
guine adusto nigro et signum sunt vehementia punture cum sic
citate oris et fortitudo febris et asperitas lingue et post
sputum et [illegible] eius et difficultas ipsi et nigredo coloris eius et plus
eius est mortale. Et cum eius est flebotomia et [illegible] omnia que diximus [illegible]
oportet ut potet ergo in hac egritudine extinguentibus [illegible] plurima et [illegible]
atur semper in lecto et potet aqua ordei tribus vicibus in die et in
grediatur tina ter in die et [illegible] flexione [illegible] et locus
doloris embrocetur cum aqua calida et assidue [illegible] emplastretur. Et
fit pleuresis ex sangine in quo dominatur flegma et est magis quieta et
lenior et febris cum ea non habet magis [illegible] et non est punctura in
latere et est sputum in hac egritudine album et in ipso est rubedo parva
et cum eius est flebotomia et dominus decoctio ysopi et violarum conditarum et reli
qua que diximus. [illegible] extinctio et humectatio oportet ut sint minores.

Tisis fit aut post pleuresim aut post sputum *De ptisi*
sanguinis aut post coricam et catarrum plurimum ex capite aut
post tussim longam et nos quidem iam diximus signa eius et
curam eius in capitulo tussis. *De peripleumonia*

Peripleumonia est flegmatica et plurimum et quoniam est sanguinea et colerica
et [illegible] et accidit ab apostemate quod est in pulmone et iam diximus signa eius
et curam eius in capitulo tussis. *De asmate.*

Plurimum quidem fit ex flate grosso implente cannam pulmonis et signa ei sunt [marginal: signa ei sunt]
[illegible] magnum inspectare et constrictio anelitus et inquietudo aeris
et quod [illegible] canes in anelitu quando currunt et [illegible] motum
et cum eius est quod educit illos humores grossos ex pectore et iam
diximus in capitulo tussis humide. Et fit quoniam ex siccitate pul
monis et signum eius est subtilitas vocis et cum eius est saniem lac
in potu. *De egritudinibus cordis*

Egritudines cordis quascumque [illegible] est sunt alterationes pulmonis

an quam confirmetur tremor cordis et sincopis et dolor
qui non confirmatur et debilitas apostematis aut corruptio
aut corruptio complexionis confirmate non fuit facilis curationis. Et
signa doloris medici inferentium sunt cursus pulsus preter
uehementiam diuersitatis et magnitudinis et acuitatis co
loris subito post uehementiam ei rubedinis et sincopis
difficilis curationis et sudoris frigidi. Et quod est ex caliditate est
caliditas cordis non confirmata cuius signa sunt uehementia cali
ditas pectoris et magnitudo pulsus et uelocitas eius et fre
quentia ipsius et suspirabilis et cum ei est sumendum in potu lac ace
tosum et ex butiro et rob acetositatis citri et rob malorum
et rob acetose et aqua citrorum et tritis cum dentibus et emplastretur pec
tus cum sandalis et aqua rosarum et camphora infrigidetur si nimis est et aliter
emplastrum cum sit tepidum et detur in potu aqua frigida et bibatur in lectis
frigidis. Et est ex frigiditate complexionis eius cum non sit confirmata et si
gna eius sunt tarditas pulsus et anelitus et constrictio leuitas fa
ciei et cum ei est dare in potu uinum forte et odoriferum pur
pureum quantitatis et odoramenta odorifera calida et ungere
pectus cum oleo nardino et emplastretur ipsum cum spica et castoreo
et sauina et cipo et cinamomo et garioffilis et foliis mirti fiat
emplastrum cum uino et aqua citoniorum et aqua malorum et emplastretur
cum eo cor et comedat ex pullis columbarum et uitellis ouorum et
panis ambrosius et stirpis hinnulis plurimas species que conficiuntur
caliaria. Et est ex complexione sicca si non dum confirmata est et signa
eius sunt quod cor iam extenuatum est sed non totum et pulsus est du
rus paruus frequens et cum ei est aqua ordei sicut est febris quin
tam habens et sint potus lactis et ...tine et balneatio
cum aqua dulci sicut diximus in capitulo tussis sicce et positiones
cere et aliorum olei super pectus et inter scapulas et potatione olei amigdalarum
super uinum pauca libram in olei amigdalarum ℥ .v. fundatur super ℥ .v. in
... et bibat in matutinis donec sorbeat sorbitiones factas ex aqua
ordei et oleo amigdalarum et generaliter donec ... et emplastretur cum eis
pectus quod diximus ut uitet laborem. Et ex humiditate fortasse
non fuit equues in corde nam si domatur indispositio cordis adeo ne
sit ut cordi dominetur et interficit uelociter et non expectat eu
... Et fit apoplexia in pulsibus propter ancessionem domini humita
tis super cor. Debilitas autem cordis sunt signa tremor cordis si
ne caliditate et non est uelocitas in pulsu et constrictio anelitus
et dispositio similis sincopi adeo tamen fortasse superueniat sin
copis ... acciunt infirmo et cum mouetur. et cum ei
est diamuscum quod reponitur ... et confert ei ... cum
confectio. Et mastice cinamomi piperis longi et sisimbrii ... fel
lemischil et bedugi et mellisse et folii indi et coriandri
sicci et spice nardi ana ℥ .i. corallii et camphore et margaritarum
... et spodii ana ℥ .v. mirti sextarium ℥ .i. conficiatur cum melle
... amurob kebulis conditis aut sumatur emplicorum i.
mirob nigrorum et kebulorum ana pugillus unus et bulliat in
aqua bene et effundatur de illa aqua partes tres et partes duas
mellis dispumati et decoquatur donec medietas aque donec conficiatur cum
eo et inungatur pectus cum eis que diximus de odoriferis calidis et
cum gallia et utatur subfumigationibus et uino odorifero et cibi
eius sint pulli et edi et uitelli ouorum sorbilium et utatur ludis
et gaudio in sompno et in dormiendo ... et semper ... eis et de
uitet coitum et laborem. Et tremor cordis sed plus est cum ca
lore et cura eius est flobotomia cefalice ex latere sinistro et dare in
potu lac acetosum et trociscos de camphora secundum quod diximus.

Et fit tremor cordis ... cum ex multitudine melancolie in san
guine et hec species tremoris cordis est incurabilis. Species tremo
ris cordis et signa eius sunt corruptio cogitationis et timor et
solicitudinis et dispositio propria melancolie nigre in sanguine et cum ei
est illud quod diximus in capitulo melancolie quod est ex dominio colere nigre in
sanguine. Et sincopis que fit propter dispositionem que accidit cordi
cum ... et cum ei est ... aspersio aque
frigide et effusio ipsius et ... in nasum et fricatio extre
mitatum et pedum ... et odorare uinum et odorifera et o
dorare ... odorifera et sumere diamuscum cum aqua et
tortellas ... cum uino odorifero indispositione autem que est pro
... an est ex debilitate cordis an ex frigiditate
an ex caliditate et curetur secundum suam.

De egritudinibus stomachi

De egritudinibus stomachi sunt debilitas digestionis et malitia in
stabilis et prauitas appetitus et superfluitas eius et cibo qui
comeditur in eo sine commestione et cibo qui comeditur post come
stionem et uomitus eius quod comedit et apostema et ulcera. Et debilitas
que digestionis fit ex frigiditate stomachi et signa eius sunt eructuatio
acetosa et lenitas uentris et in eo multitudo uentosi
tatis et longitudo mansionis in stomacho et cum ei est ... conditum et
electuarium diapipereon et alacodion et diacalamentum et confectum ex se
mina calida sicut anisum et ciminum et carui et gitum nigrum
origanum et alamisden et quod fit ... singulariter et ... Et
fit ex humiditate stomachi et signa eius sunt multitudo sputi et assidu
atio nausee et paucitas sitis et uelocitas descensionis cibi
aliquando plurima alteratione in eo. et cum ei est uomitus donec extenuetur mi
nor et secundum ... donec ... quod ... sic ... et ciminum
et emblici conditi et balaustie et cepi et ... Et fit ex humidita
te stomachi cum sit ... in quo est plurimum et signa eius sunt eructuatio
acetosa et paucitas sitis et inflatio uentris et uelocitas descensio
nis cibi et cum ei est electuarium compositum ex meliore calidis et stipticis
sicut in dolibano et in digno ... et ... et ... mi
nor cum ponitur in eo piper et ... et electuarium diacitonitum non
solutum et ... quamquam fiunt ... post uomitum et sit cibaria
ria ... plurima humida ... et species quibus cibaria comedunt
et uinum sit forte antiquum. Et fit propter caliditatem stomachi cum hu
miditate et signa eius sunt paucitas appetitus et multitudo saliue et
nausee et cum ei est uomitus et sumere in potu ... donec electuarium
ex ... aliquando multa calefacere sicut mirob. ... kebuli et em
blici qui conficiuntur cum ... et ...
... cum ... qui conficiuntur cum ... rose ... et spodium. Et
fit debilitas digestionis ex siccitate stomachi et signa eius sunt extenu
atio cordis et dispositio similis ethice et uehementia sitis et cum ei
est balneatio cum aqua tepida dulci aliquando ... et sumere
in potu lac et aqua ordei sicut diximus in capitulo siccitatis pleumonis.
Et fit debilitas digestionis ex debilitate oris stomachi et signa eius
sunt quod fit ... uomitum plurimum et digerit paucum cibum et ... il
lum quod est sub ipso et cum ei est ... magis et ... et unctio cum
oleo nardino aut emplastretur cum spica et ... et squinanto et ma
stice et ... et aqua citoniorum et uino stiptico et detur emplastrum de
sol... aloes et electuarium diacitonitum non solutum et multiplicat ma
sticationem mastice et acceptionem eius cum rosis et ... et thure et sum
mat puluerem eorum quorum uniuscuiusque equaliter ℥ .ii. et bibat uinum
stipticum et comedat ex cibis et fructibus stipticis. Et fit ma
litia digestionis aut ex caliditate complexionis stomachi aut ex colera ...
aut ex ... et signa eius sunt que est ex caliditate sine ma... sunt sitis

et eructuatio fetida cum siccitate hominis et cum ei sunt cibi ace-
tosi grossi sicut sunt illi qui infusi sunt et acetosi cum vaccina
carne et illi qui fiunt cum agresta et cum sumac et potus aque
in frigoris et emplo eius cum erbis frigidis. Et fit ex com-
mixtione que est ex colera rubea in concavitate eius. et signa eius sunt nau
sea et vomitus colere et eructuatio fetida post comestionem et corrup
tio ciborum levium in ipso sicut carne avium et bonitas digestionis ci
borum grossorum ut carnium vaccinarum. et cum eius est vomitus cum sirupo
acetoso. et solo cum iulep diu cibi quos diximus ante hec. Et fit
ex milia et signa eius sunt incendium ante comestionem quod sedatur come
stio a quo comestio ad minuitur et magnitudo splenis et voci
tus acetosus facies congelat cum dentibus et do stomachi prius ante come-
stionem. et cum eius est solo cum decoctione epithimi multotiens et flores
basilice. Et fit item debilitas appetitus propter caliditatem stomachi et
multitudinem colere in ipso et nos quidem iam diximus signa eius et
cura eius aut propterea quod talis propter exicationem corporis a cibo corporis non so
licitatur per cibo et signa eius sunt repletio et longitudo quietis. et cura
eius est minoratio vel paucitas cibi et motus et exercitium. Et fit quod
debilitas appetitus quoniam non resolvitur ex corpore aliquid et signa eius sunt du
rities cutis corporis et longitudo tollerantie famis. et cum eius est bal
neum et fricatio et exercitium et fricatio in balneo cum bavrac et farina
ciceris et sudare plurimum et assiduatio balnei. Et fit quando
epar non trahit a stomacho rem pluriman et signa eius est egestio alba et rudis
et cum eius est omnia que faciunt penetrare cibum et nutrimentum sicut
vinum vetus amarum forte in quo modicum detur in potu ieiuno
et balneum ante cibum et exercitium. et omnia que calefaciunt epar et aperi-
unt opilationes eius sicut diacalamentum et diapenidion et electuarium ca
lidum subtilians. Et fit propter distillationem eius que distillat de similia in
hos stomachos. et signa eius sunt ut non patiatur famem quod si comedat in
quibusdam horis comestionem unam et digeratur bene tunc est fames provata
et digestio temperata. et cum eius est assiduatio ciborum acetosorum aggra
tium acetositatem et stipticitatem sicut sunt acetosa et agresta et sumac
et ribes et cibi infusi et albehel .i. in cibi cum aceto conditi cola
tum et diu aliquid est cibus fortis ex aceto et citro et infusa cum eis fru
ctus et amisto alcanguamie .i. ea que condita sunt salamuria et oleum
et condimentorum in quibus est caliditas sicut sunt cepe et allia et sinapi et piper
et alterum et sinapis et filia diu excitat appetitum cum modica pa
ucitate conveniencia mihi. Et fit propter egritudinem in illo venie-
ntem ad hos stomachos. et signa eius sunt ut non inveniat istius mentis et ca
bos acutos sensu et tamen accidit ei nausia et cura eius est difficilis
quoniam tamen curatur sed dispositionem cum confortante cibum et cum emplastris calefacientibus
de illis que ponuntur super hos stomachos. De dolore stomaci

Et fit dolor in ipso aut ante comestionem aut post comestionem et dolor qui
fit in hoc stomacho ante comestionem aut fit propter apostema aut ulcera aut propter ventosi
tatem crossam extendentem ipsum. et ille qui fit post comestionem alius est qui fit
cum vomitu alius est qui fit sine vomitu. et signa doloris qui fit ex apostemate
calido in ipso sunt febris et apparitio apostematis in ipso et calidus ap
petitus et vomitus et sitis et cura eius est flores diu vomitus et citro
citri de spodio cum rob agreste et rob citoniis et que sunt similia illis
et ce contentur pro cibo aqua ordei cum granatis faciat illud usque quod
alleviatur febris et post sumat in potu aque endivie in qua
dissoluta sint medulle cassie fistule et trocisci rosarum et quando antiqua
tur sumat in potu trociscos de dellio et emplastretur superius cum san
dalis et rosis et camfora et detur caliditas et fortior sit res emplastretur cum
cera et oleo nardino in quo proiecti sunt per omnes .3. ei aur. ii. aloes et
masticis aur. ii. et squinanti aur. ii. et croci aur. ii. et dellii disso

luti cum vino aur. ii. et hoc apostema quod accidit in ipso plurimum
accidit in ore ei et permutatur ad apostema durum aut collectorum
sanie et fit dubelati et ego dicam signa eius et curam eius cum di
cemus ulcera in ipso. Et fit propter apostema flaticum a quo propterea accidit
in eo. et signa apostematis flatici sunt febris levis et multitudo
sputi cum casu appetitus et stomachi asperitas durities in tactu et cura
eius est ut detur in potu effusio aloes et alleviantur cibi et laboret
vomitum et emplastretur cum carne arietis vetis et croci et squinanto et
spica et similibus cum aceto. Et fit apostema durum in ipso et propterea accidit
tepiditas et non accidit non post apostema calidum et nos iam diximus curam
eius. sicut ad induratur indispositionem sua valde emplastretur cum fortibus
dissolventibus sicut est emplastrum hoc cum confectio. Recipe cimbrum semen ca
mi
dulas amias ex contiatas et dellium et storace liquida et spica
et murram et masticem et cipri et squinantum resolvatur gumme cum
vino et aggregentur cum eis reliqua et fiat cum eis emplastrum. Et fit
dolor propter ulcera in ipso et signa eius sunt quod fortior fit dolor cum comedit
res acetosas et acutas et apparet in vomitu aut in egestione eius san
guis aut sanies cum dolore aut inter utrasque scapulas aut sub
collo aut super umbilicum et cura eius est ut in potu detur aqua ordei
si fuerit caliditas deinde detur in potu post duas horas hec medicina cum
confectio. Recipe thuris et sanguinis draconis ana .3. v. iv. et balaustie
et cabe ana .3. ii. boli armenici .3. ii. detur in potu cum aliquibus
rebus stipticis. Et fit propter dubelati in ipso et signa eius adubela
ti in ipso quoniam sedat febris et dolor post apostema calidum magis sentitur per
ceptum velociter signa vero ingressus in ipso scias quoniam apostema iam collec
tionem facit saniei et indiget eo quod dissipet ipsum. detur ergo ei in
potu lac dulce et aqua calida vini unius una vice post aliam et per
maneat diu et moveatur si ergo commovetur tremor et ego sanguis
et tumescat apostema et scias iam disruptum est et si in non valet et tunc
hic infirmus si detur ei in potu aqua mellis ne disrumpatur quod si
disrumpatur tunc da ei in potu aqua mellis vice una et hec medicina vice
una donec mundificet aqua mellis et consolidet hec medicina. Et fit
dolor in talis et doloris qui commovetur post comestionem signa est quod do
movetur post digestionem prima in ipso et ventositate tenente ipsum. et
signa eius quod movetur post digestionem cibi in latere sinistro sunt sple
nem et rugit cum primo diu. et cura eius est stare recte et
ambulo et auctorum et unctorum cum mastice cimini et de
victus erbas et alios inflativos. Et fit dolor quod commovetur
post comestionem plurimam et corrumpitur cum eo digestio et non commovetur
post comestionem paucam et non corrumpitur digestio. et cura eius est ut comedat
in die multiones et parum. Et fit dolor in eo quando non commove
tur post comestionem sed sedatur in vomitu et est vehementior dolor stomaci
et cura eius est potare infusionem aloes diu trociscos stelle et ca
ploos et dispuere cibum in pluribus vicibus et primo cene ante cibum
labitioes mellis. Et confert eis ut sumat vitellos ovorum
assatorum confici cum melle dispumato et comedat ante cibum
omni die et confert ei ut contingat caput sui convulsivum media
cantio longo. De canino appetitu.

Et fit angustia appetitus aut propter vehementiam laboris advenientis
homini tabuloe sua aut propter multitudinem eius quod effundit de cola in
gut ad hos stomachos aut propter frigus stomachi aut propter vehementiam raritatis corporis
sicut est propter multitudinem colere nigre effusionis tunc signa eius
sunt quod est cum multitudine comestionis multitudo egestionis et in
firmo si non comedit excitatur modico vehementius in ipso suo et
non tollatur quando comedat et cura eius est cibus pinguis et vinum
clarum et flores basilice et decoctio epithimi et cuminum et ventose

al. 3. iij. conditi coriandri.

sirup splenetic. Et fit ex fervore stomaci et signum eius est multitudo comestionis cum multitudine singultus sine mordicatione et cura eius est illud quod dixi in stomacho frigido aut non. Et ut confortetur et assiduetur. Et fit ex inanitione corporis et signum eius est ut non fit cum eo egestio scilicet quantitate comestionis et cura eius est cessatio magna frigiditatis et locas frigidus et iungatur corpus post oleo mirtino et rosacei et cibi eius sint boni penetrationis sicut sumac et agresta, carnes vaccine et arietine et cibi vitellorum et opilationis sicut feluregi et caulis recens et panis azimi. Et fit aliud quod accidit ex vehementia laboris et ambulationis et signum eius est quod commovetur post famem vehementem sincopis et cura eius est ut in potu sumat vinum et aquam carnis cum speciebus condientibus et prohibeatur a sono deinde ingrediatur balneum.

De vomitu

Et fit ex desideriis malis et accidit aut mulieri pregnanti que in stomacho suo habet humores malos et cura eius est ut detur pregnanti electuarium de psilio et diacitoniton non laxativum et comedat carnes gallinarum et cerebellis edi et arietis assatis et vomat in quibus cum hominis vomitu leni et comedat rem modicam de cepe et allio et sinapi. Illi autem que desiderant res malas sicut cum ossis et lutum evacuent deinde sumant in potu yeralogodion, aloes et detur eis post in diebus frigidis cum storace ferri et sedetur appetitus eorum cum excitatur cum rusticis ossibus pullorum columbarum assatorum et carne salita sicca frixa et pinguia cum amicos et spodio et nuce muscata et alkekengi id est cardamomum minor et cardamomo. Hec sedant omnia que dixi malum appetitum luti.

De colica passione

Colica passio fit ex grossitie cibi in stomacho et intestinis et signum eius est successio satietatis nauseate et multitudo ventositatum ventris ante cenam per aliquos dies et quod incipit cum dolore umbilici et punctura eius deinde evacuat solum plurima aut sine vomitu aut cum vomitu parvo et cura eius est ut bibat statim qua sentit puncturas et corrosiones aquam calidam in qua bullitum sit ciminum multotiens et requirat somnum et prohibeatur a balsellatione quantum potest et infundat tortellas muci et comedat eas siat [illegible] gravitate in ore suo dormiat et cum evigilat ingrediatur balneum et prolongat famem deinde redeat ad consuetudinem suam paulatim. Et ex effusione cole rubee in intestina et ex superfluitate et est deterior eorum et magis durans et cum ea est nausea vehemens valde et assidua sitis et bibit aquam frigidam et sedatur nausea eius donec calefiat in stomacho deinde evacuat eam et quandoque est cum ea solum ventris et quandoque superfluit adeo donec fiat in firmo sincopi et cadit pulsus et cura eius est ut sumat in principio cum incipit aquam calidam plurimum ut evacuet cum facilitate et egrediatur ab eo plurimum illius cole cum qua pervenit vomitus adeo ut cadat virtus et superfluit. Tunc ligentur itaque ambo et infrigidet stomachus eius cum nive ponendo eam super ipsum et confundatur super extremitates eius aquam frigidam et da ei in potu rob granatorum purum una vice post aliam et quando evomit ipsum da ei in potu spodium et lutum armenicum et ro. siccatis et dissolve ea in aqua malorum et da ei in potu deinde aquam frigidam et quando evomit eam reitera donec mundificet vomitum alleviari. Prius et tunc fac cum sorbere aquam carnis assumptam et pulli comestione et sume sicut cum pane aqua citoniorum et pane vini et panicula dissolutis et tortellas confectas et si evomat eas reitera illud sicut cum donec respiciat illud et da ei in potu aquam agreste in qua frixi sint pulli et turtuli id est perdices et pulli columbini assati cum istis et cum recipit cibum tunc da ei in potum et corpus eius ut dormiat nam vomitus sedatur cum somno omnino.

De eructuatione

Eructuatio si multiplicatur digestio corrumpitur et quando minuatur inflat stomachum et quando minoratur confert ei masticatio masticis thuris et cimini et quando multiplicatur utatur vomitu ante cibum et electuario diapapavero et zinzibere condito et balneo.

De singultu

Singultus fit aut propter rem mordicantem hos stomachi aut propter ventositatem grossam extendentem ipsum aut propter apostema post solutionem et evacuationem superfluam et signum eius quod accidit ad mordicandum hominis stomachi sicut quod fit post comestionem rei calide aut vomitus cole rubee aut viridis aut nigre et cura eius est vomitu aque calide aliquotiens deinde sumat oleum amigdalarum et sumat de butiro recenti paulatim et si tunc sedatur bonum est et si non cum istis ei vomitu dando ei in potu sirupum acetosum et aquam calidam et evacuet eam multotiens deinde da ei oleum et sorbitiones leves factas cum amilo et oleo amigdalarum et gumma et quando est ex ventositate grossa tunc signum eius est quod fit post nauseativam satietatem et accidit infantibus plurimum post multitudinem satietatis lactis vel mamille et confert eis ciminum et calamentum et mastix singuli et composite et confert ei sumere in pulvere folia sisimbrii sicut cum istis que folia rute que folia calamenti aut semen eorum deinde quorum sumatur pulvis pondere 3. y. cum vino puro que decocto cimini et calamenti et dissolvatur in aqua pura thuris et detur in potu et vaporet locus et ingrediatur balneum calidum et tingatur aquam calidam non superfluat et ei qui fit ab apostemate calido epatis signum fit febris acuta et vomitus plurimus et nausea et cura eius est flebotomia basilice et sumat in potu aquam ordei et aquam granatorum et emplastretur epar cum sandalis et aqua ro. et camfora et aceto et sumat in potu aquam solatri et endivie bullitam et colatam cum sirupo acetoso. Et fit singultus accidens post diarriam vel debilitatem et solutionem ventris et reliquas solutiones ventris et plurimum eius curatio non habetur et est signum malum et caveatur sed dissolutionem sumendo in potu lac semper et sorbitiones leves et vinum plurime commixtionis et aquam carnis.

De egritudinibus epatis

Egritudines epatis sunt aut apostema calidum que apostema durum et non fortiter sit flatum aut opilationis aut malitia complexionis calide aut frigide aut debilitas eius tantum aut ventositas grossa subito et yctericia et ydropisis et signum apostematis calidi in epate sunt febris inseparabilis et vehementia sitis et vomitus colere et quandoque sunt cum eo singultus et yctericia et tussis sicca cum qua non est sputum omnino et cessus appetitus et cura eius est cum est incipiens et ut adolescentia una vel eadem duas flebotomia basilice ex latere dextro et emplastretur locus cum sandalis et camfora et aqua ro. et infrictetur semper et fit conterens per cibo aquam ordei et detur in potu aquam granatorum acetosorum et aquam endivie et aquam solatri cum sirupo acetoso. Et quod vero et aceto cum quo alleviatur febris sit cibus eius ex herbis agrestibus cum pullis et dimittatur vinum omnino usquequo ut sufficiet ei sanitas. Apostema etiam calidum convertitur ad duo aut est solutio que collectio fiet aut induratio et sequitur resolutionem eius sanitas et collectionem ipsius sequitur vomitus sanie et sanguinis et ego utilius et comitatur durities eius ydropisis et signum resolutionis est quod alleviatur extremus per sedationem febris et quiescunt omnia accidentia et sedatur et redit color ad dispositionem suam in colore et appetitu et illud fit propter naturam est fortis. Sufficiet est post flebotomiam et curationem quam dixi in confortio eius tantum. Curatio vero est ut post quietem vehementie febris detur in potu aquam endivie cum medulla cassiefistule et emplastretur epar cum cera et oleo alheanni et camomillino bollito et foie caulis et spica et mirra et croco epatis et rosis cum vino et aqua citoniorum et muti secundum quantitatem diminutionis caliditatis. Collectionis autem sanie in

a parte signum est quod sedato febris calore tremor et motus sanguinis et ego urinam et quasi aquatiue quia inuenietur eger qui in appetit et latere dextro et similia ipsi et cum ita est ut sumat in potu aquam ordei aut aquam ordei cucumeris cum sirupo acetoso secundum quantitatem uel sicut debuerit calidus diem post duas horas detur ei in potu hec medicina cum confectione. Recipe mastices aureum .i. sanguinis draconis et rosarum et spodii aureum .ij. seminis endiuie et seminis apii et terre sigillate ana aureum .i. sumatur in potu dragma .z. iij. cum sirupo acetoso aqua mellis aut iuleb secundum quod diximus et emplastretur epar extrinsecus cum gallia et spica nardi et thure et mastice et calamo aromatico cum aqua malorum et aqua mirti et aqua citoniorum et cibetur interim in hac hora cum eis quod addunt in fortitudine eius sicut pulli et edis et uitellis ouorum et parum uini albi subtilis. Si apostema autem durum signum est quod apparet tactum sub costis res dura et corrumpitur color et minoratur appetitus et cum ita est ut sumat in potu diacuruma et atanasia et trociscos de dellio. Quorum confectio. Recipe rosarum rubearum .z. v. et spice nardi .z. i. et s. mirre .z. i. costi .z. ij. et s. mastices .z. ij. amigdalarum amararum .z. ij. bdellii .z. iij. resoluatur dellium cum uino conficiatur cum eo mediante et fiant inde trocisci et sumatur de his in potu .z. iij. cum aqua endiuie si fuerit caliditas et si non cum aqua mellis aut cum aqua seminis apii et seminis feniculi et emplastretur cum emplastris que diximus. De opilatione epatis.

Opilationis autem signum est grauitas quam inuenit infirmus sub latere dextro sine dolore et non est febris et paruitas digestionis et leuitas inueniuntur et cum ita est si cum ea fuerit caliditas sirupus acetosus cum aqua endiuie et si fuerit cum ea frigiditas diacuruma maior et cum ea mediocre et dimittet cibos crossos uiscosos sicut pultes et febidegi et panes azimos et pisces et caseos et omnia dulcia que habent grossitudinem et comedat res cum quibus fit astriccio et aperitio sicut basilicon ordei et fabis et dimittet unguenta et que sunt cum lacte et multiplicetur sal et fermentum in pane suo. Malitia autem complexionis calide que in epate est sedatur sitis et febris et siccitas uentris multa et paruitas appetitus et asperitas lingue et grauitas que non est dolor sub costis dextris et rubet aqua ualde et cum ita est aqua ordei et aqua citoniorum et aqua cucurbite et sirupus acetosus. Postea aqua endiuie et aqua solatri et alteratio complexionis epatis cum sandalis et rosis et camphora et non sit cibarium nisi acetosum sicut pisces et ghe .i. bohce cum sucaibegi .i. acetosa cum fructu ex eis et lactucis et uitulis et berberis et agresta et aqua ueris frigoris et dimissio uini omnino. Malitia autem complexionis frigide est cum solutione uentris et mollitie carnis et corruptione coloris et tumore faciei et paruitate appetitus et digestionis cum grauitate et dolore sub latere dextro et cum ita est oportet quod calefiat epar exterius et intus sicut cinnamomum et calamentum et similia et condimentum et uinum uetus plurimum purum et sirupus hinia semina et emplastro cum epatis extrinsecus et spica et squinanto et cinnamomo et costo et uino odorifero subtili ueteri. De debilitate epatis.

Debilitas uero eius tamen signum est egestio similis aque carnis recentis cum ablutione et paucitate appetitus et extenuatione corporis et cum ita est emplastro cum rebus calidis stipticis ex eis que iam diximus sicut sunt capillus ueneris et mastix et spica et thus et nux cipressi et gallia muscata et uinum uetus uetus purum et aloes et de medicinis sumatur illa quam agregant stipticitatem et aliquantulum caliditatis sicut hec medicine cuius descriptio. Recipe mastices aureum .i. spice aureum .s. et seminis apii et amomi ana aureum .i. thuris aureum .ij. capilli ueneris et squinanti ana aureum .i. balaustie dragma .z. iij. cum uino ueteri que

cum aqua indiuie et fiat cibus eius ex granis granatorum et passulis cum suis intrinsecis quas bene masticet ipse est confortat epar et impinguat ipsum et aqua in qua decocta sint cinnamomum condimentum et piper et similia illis. Et ex eis quod confert omni egritudini accidenti in epate ex malitia complexionis. Alia autem aspectate in ipsis mirabilis est. Ut sumatur epar edi et exiccatum et conteratur optime et bibatur ex eo coclear .i. et est aureum .i. cum uino dulci et si infirmus habuerit febrem cum aqua endiuie que cum aqua sua solum confert ei et iuuamentum magnum eius quod in epate habet egritudinem etiam ex piperis sumi sufficiet et comedat passulas cum intrinsecis suis postquam bene masticauit eas si uult ut impinguetur epar et confortetur. De uentositate que est sub eo.

Ventositatis autem grosse que est sub ipso signa sunt sub latere dextro que commouetur cum digito et cibus et sedatio per complexionem uehementer super ipsum et extimatur sanum media que est complexio aut apta et confert ei uinum forte purum cum bibitur ex eo res modica et minorantur aqua et miscetur cum ea uinum et cibus placet inflationis et dimissio inflationum sicut olerum et compressio super ipsum et adiectio panis cum lentisci et uaporatio eius cum milio et tamen cibum balneum. De yctericia.

Ictericia quidem fit aut per caliditatem epatis in se ipso non aliqua causa quam ipsum calefaciunt ex cibis malis a receptio ciborum calidorum calidis aliqua medicina aliqua apostemate aliqua opilatione aliqua per multitudinem colere rubee aut propter quod non expellitur ad exteriora corporis. Aut ex morsu animalium uenenosorum calidorum. Aut per debilitatem fellis attractionem colere rubee. Aut per opilationem meatus quo attrahit colera ab epate aut per opilationem meatus quo expellitur colera ad intestina. Et illorum quidem quorum epata sedent naturaliter sunt calida colores sicut citrini semper et albugine oculorum eorum est semper citrinitas et non accidit eis inde magnum nocumentum nisi cum illud superfluit cum eis. Et cum eorum est omne quod infirmatur epar sicut granata acetosa et multitudo potus aque ordei mane et post cenam et quietem per diebus estatis et alienatio ciborum calidorum et similium medicinarum et potuum calidorum et si potatur plurimum commisceatur cum aqua et sit cibus eorum acetosus ex eis que diximus. Calefactionis autem epatis ex apostemate calido signum quod apparet ex cibis calidis cum medicinis calidis aut potu uini puri fortis aliqua similibus illis et cum ita est in quo infirmatur epar ex medicina et cibis et emplastris que diximus. Ex multitudine autem multitudinis colere signum est quod egreditur cum uomitu et solutione uentris et ictericia secundum suam dispositionem et cum ita est solutio cum decoctione mirobalanorum aut cum aqua in qua assiatur et lacte et aceto in quo dissoluta sunt scamonea de in redditio acribus extinguentes. Yctericia autem facta ex opilatione autem est ex opilatione in epate ipso cuius signum est quod cum ictericia est grauitas in latere dextro et ei cum est cum opilationis que sit in meatu quo trahitur colera ad fel aliqua est ictericia facta per opilationem meatus per quem expellitur colera ad intestina cuius signum est quod accidit ictericia uelociter fortis cum grauitate parua in epate et albedine egestionis et amaritudine in ore et quiete et uomitu colere. Et cum ita est si fuerit cum caliditate aqua endiuie in qua dissoluta est medulla cassiafistule et oleum amigdalarum dulcium et si non fuerit cum ea caliditas tunc aqua apii et feniculi et aqua caulis aliqua aqua porri est conueniencior. Intus loco quem opilatio in eius duobus meatibus scilicet quo attrahitur colera et quo expellitur non forsitan accidit non ex apostemate quod indiget eo quod resoluat ipsum. Dissoluatur ergo medulla cassiafistule in suco caulis et decoctione eius et distilletur desuper oleum amigdalarum amararum. Et fel quidem tria habet orificia. Scilicet orificium ad concauum epatis et orificium ad intestina et orificium ad stomachum et opilationem accidit meatibus. In illa ergo quod accidit in orificio ad concauitatem epatis urina et egestio

sunt citrine ad albedinē declinātes ꝓp paucitatē effu
sionis cole ad intestina nꝫ amaritudo ꝓp paucitatē effusi
onis cole ad itin. et nulla q̄ accīt in orificio q. ē ad eius
intestīs unū ⁊ ergo st̄ albe ꝓp paucitatē effusionis colē
ad intestina ⁊ illa q̄ accīt ī orificio ad eius ꝯ fto unīꝯ
ergo sint crosse rubee sic bolū ꝓp multitudinē colē ad
intestina. Illi at̄ q fit ex opilacē meatꝰ q expellit ci
tris fell' colā ad intestina ꝑ'us signū ē albedo ege
stionis ⁊ p̄nunitas tincture ei ⁊ difficultas exitꝰ fecū
ex uentre cū fortitudine yctitie cū ē cū ista in uoīt co
lere illud q. ē cū ea q ē ex opilacē meatꝰ quo actium
colā ⁊ cum ei ē cum illa eadē ⁊ ɔferunt ei ꝑ extra
in quib; ē acuitas p̄tq. ipotu sunta sunt illa q dixi
Ictiria at̄ q fit ꝓpea q nā expellit cū ad extiā cor cū
fortitudine fit post febrē ⁊ die cīta ⁊ oꝫ ut uincēr
nā ad expellēdū ipūꝫ puroiū aq cale ⁊ sir acē. Illi
at̄ q ē ex morsu uenenosoꝝ aīalium caloꝝ cura ē sumē
ipotu lac semp aut olm amigd diū aq. granatoꝝ
⁊ micallagē psillu ⁊ aq. ataulsacon. i. endiuie aqstis
⁊ pūi acetosa. Debilitatis at̄ cor abactēctē fell' sig
ē q. ē cū yctitia nausea ⁊ uomit̄ colē sine quātate in
ege. ⁊ cura ei ē cum ɔfortatis epar. fel naq ɔfortatūr
p ɔfortatē q. ht cū epe. Et cū omīs modi yctitie cum
tur intrinsecus cū eis qb; indiget te curet q. remanꝫ
ī extiorib; cor ex ets cū balneo ⁊ suctōes p nares acti
fortis ⁊ faciendo alcohol cuꝫ aqua ro. De ydropisi et
Ydropisis uō tres ht mōs aut enī agat aq̄ signis et
inuenite tm ⁊ ē ascitēs ⁊ mollificat totū corꝑ aīa
⁊ ē yposarca aut agit inuētē aq̄ p. ⁊ uentositatis
plin ē timpanites ⁊ yposarca q ē ē inq̄ mollificat to
tū corꝑ ⁊ fit ex frigdē epis ⁊ ē leuior eaꝝ ꝓp rigoris
curatōis ⁊ sanatōis cui sig sūt albedo coloris in me
⁊ solō natē ⁊ inflō palpebraꝝ ⁊ extremitatū ⁊ cura ei ē
illud q. calefacit epar ex eis q dixi in capl'o de frigore
epatis ⁊ q. puocet urinā cū fortitudine ⁊ ɔfert ei sepel
lin in arena calā ⁊ corꝑ totū in luto ⁊ stare ⁊ sudare in
sole post calefēt epatis. Et qñ e hydropisis succēsiue
potus aq fiē plime cotū aut eū ī balneo post motū
plin. Cui g accīt in hac egrītudine sub costis ex potu aq
fiē oꝫ te ut ipotu tribuat uinū pur ⁊ napariꝰ. al' em
plet epar cū eis q ipꝫ calefaciūt. Cum at̄ ydropisis
pseuāt ⁊ plagat te curet cū eis q dixim ⁊ est facilior
sanatio. Et qñ accīt h ydropisis post solutōz uentris
longā aut cursuꝫ sanguis ex emoroidib; ⁊ mēstruis ⁊ qñ
ē ita te cura ei ē illud q. dixim̄ de fortē epis ⁊ calefacere
eius egritudinē ⁊ accidendū ī cibo ⁊ odoriferis ⁊ sōno et
intendo uino ut redeat sangis ⁊ ɔfortet totū corꝑ ⁊ reuer
tat ad disposi suā. Et qñ accīt post magnitudinē sple
nis fꝫ q. dicemꝰ ⁊ ei cura ē studiū in splene fꝫ q dicem̄
Et qñ accīt ꝓp frigus epis ex imbre manus ei sic stos ⁊
intestinū ieiunū ⁊ pulmo ⁊ diafla ⁊ renes. Et accīt ⁊
a multitudine exitꝰ sanguis ī mēstruis ex retētē ei et
cura ei ē illud q. dixi de calefacē epatis ⁊ ɔfortatē ei
exteri ⁊ interi ⁊ corꝑ p noceē uni fecē q. dixim. De asclite
Sclites at̄ accīt cū capite cali inepe ⁊ febre ⁊ rubedīe
aq̄ ⁊ ē deñe corꝑ ⁊ cum ei ē ɔposita ⁊ cum capitis cali

inepē cum cum ydropisis. Curetꝰ g isti cū aq̄ endiuie
⁊ sir acē. qñ ⁊ cū eoq. euacuat aq̄ p̄t q. calefaciat pl'
sic cū aq cādiunoī ⁊ infusiōe muribil' ⁊ citrinis ⁊ de bebenic
Et qñ fit ex capite duro n̄ ē cū febre nꝫ rubedīe in aqua
⁊ cura ei ē ī q dixim̄ ex medicīs apietib; opiloꝝ ⁊ resolue
tib; ⁊ capitā ei sic diacurcuma ⁊ dialacca ⁊ ɔfecto de costo ⁊ curatꝰ
ista p̄tq̄ solo fā sint cū solus, marinus ⁊ cera ad usto ⁊ eufor
bio ⁊ sucō cucumis asinini ⁊ mirob citrinus ⁊ ueres ⁊ semp io
⁊ admisceātꝰ ista fꝫ q̄ntitatē sedatōis calitutis ⁊ ɔmotōis
ei diū itera p uaria uicꝫ qñ ⁊ si uis da ei ipotu exire te
lenigi in eō ecdina dosꝫ uinā ineo q. ē int̄ illud ex diaci
curma cuꝫ decoctōe seminis apii ⁊ seminis feniculi. Si at̄ uigl
sētꝰ res inciāt sub umbilico. De timpanite ⁊ in cauis
Timpanites at̄ fit ex aquatē aq̄ pauc q descēdit ī uen
trē ⁊ uentositatis plime ⁊ fit p̄t calitatē plima inepe
⁊ ē aliq̄ aq̄ cuꝫ ea, fꝫ q plin rubea aut cadit cū inflo assidua
⁊ ē difficil' resolōis ⁊ difficil' cure. curetꝰ fꝫ dispō; p re
solutiō; uentris leuē cū facilitate ex eis q n̄ plin calefaciūt
ince tma ⁊ cū aq̄ granatoꝝ ⁊ ī frigidē epis ince ala ⁊ cū
eis q tutū arefaciūt sic masticatio thuris ⁊ cuminū ⁊ inun
tio cū aceto sqllitico ⁊ q exhibit uentositatē; unsiri sic h
ne cū ɔfcō. R̄ cuminū ⁊ bauric ⁊ folia rute ɔficiant
cū melle ⁊ sumat cū coto in die multotiēs ⁊ fricet mul
totiēs uent ⁊ emplet̄ ⁊ ɔmedat inflatiua oīo. De egritudinib; splenis
Egritudines splenis aut sunt debilitas abactēctē inlie aut
magtudo ei. magtudo at̄ ei aut fit p̄us febre aut cum
febre aut sine febre al' diu uehemēcaut sine illa ⁊
ē aut ex capite duro uehemēti aut sine illo aut ē in
fto ei sola debilitate ei alactēctē inlie sig sūt corrup
tio coloris ⁊ ɔfusio ei ad nigdinē ⁊ tinbō albinis oculoꝝ
in actu appetitꝰ ⁊ cum ciē positio uentosaꝝ sīr splenem
sine tensiōe uice una ⁊ emplet cū ne ɔfortatē splenis
altū ⁊ sucō ei ⁊ ɔmotio ei ⁊ mor ipi cū manu ⁊ extatto
⁊ extentū. Magtudo at̄ ei fcā cū feb; apparet tactu ī late
sinistro ⁊ cura ei est tiocisla diū ⁊ sir acē. aut napretur
cū aceto forti fꝫ q. nāinbo. Magtudīs it̄ q fit succēssio
ne febris cura ē tiocisla dagno castō ⁊ sir acē. plin rodi
cū ⁊ seminū ⁊ napōē cū aceto ī quo bullētā sint ruta et
calamitū. Et fit magtudo ei sine febre ⁊ ē aut antiqua
uehemēs dura. ā q h illi accīt q n̄ ē dura nꝫ antiq sutti
cura tiocisla dagno castō fꝫ q. nārrauim ⁊ sir napōō q.
dixim. antiqāt magne dure apparitio sensu ualde ma
nifesta ē. et cura ei ē tiocisla ⁊ aq̄ iudicta ⁊ sir
acē. acetositas p̄mes pluꝫ semū ⁊ uinū amaꝝ forte.
puni ⁊ dimissio aq̄ oīo aut bibē ex ea qm miū ple ē ⁊
emplāt̄ ipꝫ cū emplō diamoracō aut emplō dulce aut
emplō de sulfure ⁊ dimittē dulcia ⁊ cibos q faciū bibē
aq̄ ⁊ ɔmestio cappaꝝ cū aceto fꝫ ei karnikanon a. sul
catuꝫ. Et ɔfert oīb; dolorib; ei n̄ ill' q fit ex flōe ī do
mia basilicē ex sinistra ⁊ saluatelle. Inflōis at̄ ei signū
ē tensio sublatē sinistro cū capite n̄ duro q sit planuꝫ
qñ sīr ipꝫ fit uehemēs ɔpssio p̄t q. doleat ⁊ qm puenit
ceco cū uehemēt ɔprimit dñi eructō aut rugitꝰ ⁊ cura eius
ē sumē pulueꝫ nattini ⁊ uinū uet ⁊ dimittē oīa q in
flant ⁊ ponē uentosas cū igne sup ipꝫ. De fluxu uentris
Luxus uentris fit aut cū sanguine ⁊ sanie aut sine

sangue

sanguine et sanie et ille qui est sine sanguine fit aut propter de
bilitatem epatis ab attractione aut propter debilitatem sua aut
que currit ex eo colera acuta ad intestina aut propter velocitatem
descensionis cibi a stomacho et intestinis et illud fit aut propter multitudinem
flatus ventosi aut propter repletionem eorum et mollitiem eorum aut propter lubri
citatem continue venis aut propter bothor in superficie eorum. ¶ Et
quoniam fit fluxus ventris a multitudine fluxionis colere nigre ad
loca stomaci et ventris et est similis fluxui ex causa ad stomachum aut propter multitudi
nem cibi aut quia est solutus [mitis] natura sua. aut propter errorem et ordinem
aut propter motum post ipsum aut propter multitudinem potus aquae sive super ipsum aut
propter paucitatem retentionis eorum. ille autem qui fit cum sanie et sanguine
fit propter dubellatum que rumpitur aut propter venam scissam aut propter debilitatem
epatis aut propter excoriationem acutam et excoriatio aut fit in intestinis
superioribus aut inferioribus aut in ano. ¶ Ventris autem ex debilitate
epatis ab attractione fit aut sanguinis et signum eius est fluxus albus et cum
tenerius quam molle fit corpus cum eo et mutatur cum eo sanguis inveniens
eum et mutatur color et albificatur et cum eis sit electuarium aptum ad hoc
a piperon et diacalamentum et unum purum forte propter ... et cum
plurimum confortat epar et positio ventosarum super ipsum vice una et ista
emplastra alia et cibi qui sunt veloces penetrationis. fluxus autem fit a mul
titudine effusionis colere acute que currit ab epate signa sunt
que fit post febres advenientes aut post acceptionem medicine acute aut
vini puri et omnium que faciunt epar et mordicant ipsum et faciunt sequi
cum prolongatur excoriationes ¶ Et cum eius est similis aque sanie et
del et sanie et humoris generatorum aut tyriacis diacetosa elactuarium acce
tosum decoctum cum lapidibus et ferro ignito et quando prolongatur hec eg
ritudo et cadit virtus et videtur quod in ea finalis medico ... cum
eius est talis egritudinis ... lenibus et pinguibus multotiens in
die dando ... primum ¶ Velocitas autem descensionis cibi a stomacho
et intestinis fit autem propter motum laboriosum post cibum. cuius cum est
senium et pes post comestionem aut quia cibus in se ipso necesse faciat
ipsum quoniam est lubricus ... subtilis aut pinguis aut plurime quantita
tis aut in ipso est ut solvatur ¶ Et cum omnis species est hic in opportunitate
eius cum suo genere aut fit velocitas cibi descensionis propter stomacum et in
testina et illud fit aut propter multitudinem flatus ventosi cuius signum
est fluxus albus et multitudo spumi et paucitas nausie et sitis et
ventositas flatus et eius egestio cum cibus et commixtione cum eis et ego in quo
non est plurima alteratio. et cum eius est ventositas et post ... dum elec
tuarium aggregantia ... et caliditate et ... quod dixi in capitulo stomaci
et simili cibi aut propter mollitiem vel stomaci et repletionem eius cuius signum
sunt que exeunt post cibum de stomaco et intestinis in loco in quo non
inveniebatur aut quicumque cibus descendit ab illo loco sedatur ille
dolor et commovetur in loco alio inferiore illo dum sedatur cum cessat
permutatur sed hec et que est magis similis ... subtilis et cibi et cum sua
dispositione non alteratum ... aut non alteratum plurima alteratione et cum eis est
cibi acetosi stiptici sicut ... acetosa et ... et su
mac et terra diacetosa et pulvis manus sunt ... generatorum
et pulvis lubricans intestina duobus ... sunt aut propter lubricita
tem acutam in superficie stomaci et intestinorum cuius signum est egestio ciborum
non alteratorum aut parve alterationis et quoniam sit velocis egestionis et de
scensionis ... et removetur infirmus sicut non moveatur infirmus sunt
ei ardoris exitus et fiat gravitas cibi descendens subito propter
tantum sicut lapis cadens ad inferiora et cum eius est exercitio cum electuario de
siliquis et electuario de ... et elect. de ... et dimissio aque cale
et ... aque veniente frigoris et similibus pulveribus manibus a sanie
fluxionis et ... a sanie ... generatorum ... et ...

ab effusione colere nigre ad loca stomaci signum est quia commovet cum eo
appetitus et inveniunt cum hoc mordicatio in hora stomaci et acetositas
in hora et sedatio illius a post commestionem aut post potum ... olei vel
cum bibit potum olei scilicet aliquo cum sedatur cum cibo non unctuosis
sedantur que habent cum unctuosis. et cum eis est storia basilicon et solo
cum decoctione epithimi et positio ventosarum cum igne super splenem
et similia consequenter ipsum cum medicinis confortativis ipsum et assiduatio pul
veris de epithimo et inaniendum simile ad febricitans unctuose
fieri vel de exercitatio capitis signum est quia fit post somnum et diuturnitate
... dum remanet veniunt cum prevenit hoc cingulas et cum eis
est abrasio capitis et fricatio eius cum panno lineo aspero et humore ipsum
cum eis quae resiccant sicut diximus in capitulo tussis et quod diximus in
antidotario huius libri et ... ibus et gargarismis et dimittere
somnum super cervicem post repletionem cibi et vomitus post expergefactionem
cum aqua calida ¶ Ille autem qui fit propter multitudinem cibi non sit non
quia virtus appetitiva fortior est retentiva cuius signum est vehementia
appetitus et aliquando mordicatione orificii stomaci cumque comedit sed appeti
tus gravat eum quia solvitur natura et cum eis est ut misceret in
comestione cum quantitate qua non solvitur natura et si ledetur propter ve
hementiam appetitus accipiat cum comedit ex luto aut
rem modicam aut ex cibo dulci unctuoso bucellam et ex pi
guibus carnibus et ... ille autem qui fit propter errorem in ordine est quia an
tecedit ante cibum res veloces exitus quia festinat exitus cibi cum cu
ra est alteratio illius ordinis. illi autem qui fit propter multitudinem ...
potus aque sive sit cibum cum est minorando aque quantitatem ad somnum
et bibere unum permixtum et festinans sitis ¶ Illi autem qui fit propter pa
rvitatem retentionis eorum signum est multitudo carnis paucitas ap
petitus et lassitudo quietis et dimissio motus et cum eis est
exercitium et fricatio et sicatio in balneo. De excoriatione et tenasmo
¶ Lavatur qui est cum sanie et sanguine aut fit ex dubelatione ma...
que erumpit et illud fit aut ex parte superficie et putrescit aut subito
plurimum eius aut paulatim aut propter venam ruptam aut propter debilitatem
epatis ad digestionem aut propter excoriationes. et excoriatio fit aut in
intestinis superioribus aut inferioribus aut in ano. ¶ Illi autem
qui fit propter dubelationem que rumpitur est et signum sunt quia antecesserunt fe
bres et dolor et gravitas et ... in quibus ... vanitas dum
accidit et tremor simul ... et alleviata est illa gravitas. et cum
eis est si fuit illud quod currit res valde et prima debilitas in
firmi ut detur ei ... de aqua carnis et potum vini ... ...
et adibeatur ei bonus odor ut non cadat virtus eius ita ut commo
neatur ei ego dentur in potu aqua mellis vice una et me... ...
vim in ... intestinorum vice alia donec consolidetur. ille qui
venit paulatim fit quoniam post ... ... que non habent meatus
amplos equales sicut ... et ... ... que non pervenit ad stomachum
et intestina in meatu amplo. et signum eius sunt ista eadem signa primus
... ut consideret aliquis ... expellat natura illam saniem et ad
iungatur si fuerit ad partem intestinorum cum solutivis lenibus sicut
aqua mellis et aqua et ... si fuerit cum eo caliditas et si fuerit ad ...
tem ... cum ... ... et similibus illis que provo
cant urinam cum lenitate ut cum minorat quantitas eius dentur in
potu ... vice una et aqua mellis vice alia sed quod di
ximus ¶ Fluxus autem fit ex debilitate epatis ad digestionem signum est ego
sicut aqua carnis recentis cum ablutione et iam diximus signum eius in capitulo de
bilitatis epatis ¶ Excoriatio autem est alia mala propter ... antiquior
alia cum que non est ... et alia est que fit a colera et alia que fit a
flate salso et alia a colera nigra et illa que est ... et alia est

que fit in intestinis superioribus, alia est que fit in intestinis inferioribus. Et signum eius que fit ex colera rubea in intestinis superioribus si ne putrefactione sunt punctura invenientis et egestio in qua sunt visco sitates et in illo et circa umbilicum et que descendit fex post dolorem et puncturam per horam unam et cum illa in qua est de incisione et sanie et sanguine et que est vehementis commixtionis cum fece descendit colera et sunt cum ea strictura et sitis. Et cura eius est secundum lenientia et pulvis qui manu sumitur de bolo et aqua de sanie ordei cum gummi arabico et lacte acetoso cocto cum ferro, et cibi facientes glutinositatem et stipticitatem sicut vitelli ovorum et carnes impinguati cum adipe renum edorum et sumac et agresta et sanie algohera et sanie anabach et omnia que diximus in capitulo egestionis colice. Illi autem qui fit in inferioribus signa sunt quod dolor est in inferioribus umbilici et sequitur alias fex quando egreditur accidit punctura exitus fecis, et est non vehementis commixtionis cum incisione et sanguine, et cura eius est omne quod diximus de clisteribus sedantibus facientibus glutinationem. Excoriationis autem facte ex flegmate salso signa que fit post coitum et [illegible] et non est cum ea in egestione sanies plurima neque colera neque albedo neque viriditas neque flegma et viscositates neque acuitas, immo quod pungit ea est ventositas cum est plurima. Et cura eius est semina acuta et nasturtium decoctum cum aqua et oleo et curetur cum eis que diximus in capitulo prohibitionis catarri, et si fuerit in intestinis inferioribus ponatur in clistere regale facientes [illegible] quas diximus et moveatur clistere sedativum quod non [illegible]. Scabies(?) excoriatio est mala cronica et signa eius sunt punctura assidua et egestio nigra et est tamen bullit et odoratur ex ea odor aceti, et excoriatio flammigera(?) non sanatur. Si vero non fuerit antiqua tunc cura eius est sumere in potu [illegible] calida et deducantur in hac excoriatione res acetose et dentur facientes glutinositatem sicut vitelli ovorum et tritici cum adipe caprarum et cum amidal(?) styracis, et cum papavere, et omnes excoriationes que sunt in intestinis inferioribus indigent cum hoc sumptis [illegible] clisteribus. Ille autem que sunt in intestinis superioribus parum conferunt clisteria. Illa autem excoriatio que est cronica putrida sive sit flegmatica sive colerica sive melancolica indiget clisteribus acutis vel calidis ex eis que dicetur et [illegible] que assiguntur ~~[illegible]~~ et eis que constipant alia.

Excoriationis autem quam [illegible] est tenasmon sicut frequentia assellationis pauce sicut sputum, et cum dolore ledente anum et quo egreditur egestio non est permixtum cum fece, et iuvantur homines ea suppositione collirii plusquam reliquis curationibus, et ego dicam collirium tenasmon. De colica passione

Fit autem ex retentione fecis aut ventositatis, et retentio quidem fecis fit ex siccitate et siccitas fit aut propter siccitatem ipsorum ciborum aut paucitatem quantitatis ipsorum aut multitudinem exitus urine aut vehementiam virtutis corporis aut multitudinem laboris aut vehementiam caloris aeris aut propter vehementiam caliditatis ventris, et fit quandoque propter retentionem fecis propter paucitatem effusionis colere ad intestina aut quando [illegible] est flegma viscosum [illegible] intestinum [illegible] aut propter siccitatem ipsorum intestinorum aut propter [illegible] eorum aut propter obstructionem sensus eorum. Ventositatis autem retentio aut propter multitudinem quantitatis eius, et fit multitudo ventositatis aut propter cibos inflativos quorum quantitas est multa aut si sumuntur cibi plurimi aut propter debilitatem caliditatis ventris aut propter [illegible] ventositatis inter duas tunicas intestinorum et lapidationes

eius .s. alie partis post alia aut propter coleram nigram effusam ad ventrem que inflat ipsum. Et retentio fecis propter siccitatem ciborum vel materia accidit post comestionem [illegible] et cura eius clistere [illegible] non [illegible] .s. albi et sicci et silia. Et cura eius est ut eger sumat in potu sirupum violarum aut iulep aut decoctionem ficuum aut rob dulce aut oleum sisaminum in quo dissolutum est zuccarum rubeum quantum ipsum est secundum igne aut penidiorum, et supponatur collirium factum ex salgema, et cibi untuosi dulces et mollificativi. Illi autem que fit ex multitudine exuberantie urine signa sunt que fit post multitudinem urine, et cura eius est comedere carnes passularum et [illegible] et dactilos et sisamos [illegible] cum amilo et butiro cocto et crudum et penidias et assiduare comestionem medulle cassiefistule et sirupum violarum et pruna infusa in iuleb et silia de his que commovent ventrem cum opilatione [illegible]. Illi autem que fit propter vehementiam caliditatis ventris signa sunt vehementia sitis et siccitas fecis semper, et cura eius est assumptio fructuum lubricantium et infrigidantium ante cibum sicut sunt pruna et [illegible] et uva et [illegible] et silia [illegible] que infrigidant et humectant ventrem. Illi autem que fit propter vehementiam caliditatis aeris aut propter vehementiam laboris aut propter multitudinem sudoris in balneo aut alibi signa sunt quod retinetur fex et exiccatur post cibos sicut post ipsos, et cura eius est sumere cibos lubrificativos untuosos multe quantitatis et fructus humidos et alterare aerem et diminuere laborem et ungere corpus cum cera et oleo aliquo et [illegible]. Illi vero que fit propter virtutem corporis signa sunt paucitates fecis in omnibus [illegible] et siccitas eius semper plurima et multitudo famis et vehementia appetitus, et cura eius est assumptio ciborum grossorum untuosorum et ungere [illegible] corpus cum cera et oleo [illegible] magis [illegible]. Et vero illi que fit propter siccitatem ipsius intestini signa sunt extenuatio tumoris ventris et subtilitas eius et ut non inveniatur [illegible] fecis cum ea et difficultas exitus et cum ea sitis. Et cura eius est potio olei [illegible] ante cibum [illegible] magis [illegible] et [illegible] vini dulcis et ciborum untuosorum. Illi que est autem ex flegmate grosso aggregato in intestinis [illegible] et est illa que plurimum fit signa sunt que fit post satietatem nauseativa et retinetur fex [illegible] et multiplicatur et fetet eructatio [illegible] et multiplicatur nausea et fortis fit dolor [illegible] et cura eius est ut [illegible] que [illegible] cum clistere soluto leni; si sufficit bonum est, si non, cum acuto solutivo [illegible] electuarium de [illegible] et electuarium diacitonitum(?), laxativum, et pillule aloe .i. pillule de magnatis(?) ipse est valde velocis [illegible] in solutione ventris [illegible] atque non est [illegible] caveat [illegible] a satietate nauseativa et assiduitate comestionis, electuarium diacimini et utatur [illegible] anabati(?) et dimittat fructus humidos et evacuet cum aqua melle cum repletur cibo et sit eius [illegible] de [illegible] siccis et [illegible] et pistacis et penidiis et nuce indica et vinum eius sit purum vetus amarum et decoctio sit ex caulibus et aqua salsa et sicla et omnibus que solvunt ventrem, et dimittat sumac et lentes [illegible] cum [illegible] et agresta et silia, et devitet multitudinem aque [illegible] et vinum acetosum et [illegible] et assiduet [illegible] aloes cum oleo de [illegible] et aqua [illegible] quod [illegible] ut [illegible] fiat [illegible] si deus voluerit. Et vero illi que fit propter paucitatem effusionis colere ad intestina et accidit ex ea difficultas exitus fecis, signa sunt albedo egestionis cum difficultate egestionis exitus eius et inflatio ventris et cura

catarri

[illegible] una

colica

Pillule de [illegible] magantis(?) [illegible]

eius e illud q dixim in capitulo yctericie q est ex opilatione
meat inferioris aut fiat in clisteriis ex sinapis et
ficus et natura aut distilletur in eo de lacte ficus stille ali
que et sumat ante cibum cum sinapi et gre
rat medullam cartami cum ficubus et sumat in cibum. Illa
vero que est ex apostemate intestinis fit ex apostemate colon tantum et signa
eius sunt febris et sitis et uomitus colera et infecto maxime in super
oribus ventris et pulsatio in ventre et si sit fortior euomit
infirmus fecem et fit anelitus eius fetidus. Colica est eructua
tio eius fetida et cor totum fit et est colica que nominatur yleos cuius
expositio est dimitte me. Et cura propria est eius cura si confirmatur. in
initio detur ei oxizacra ut flebotomet basilica et diminuta sanguinem detur
aqua foliorum ancu cusciute humide et aqua foliorum altee et ma
lue in qua dissoluta est medulla cassiafistule et sumat deinde
olium amigdalinum dulce et ungatur locus cum oleo camomillino et sor
beat ex iuribus et datum lenium ex decoctione ciceris et caulis et co
ponetur cum odoriferis et aqua pullorum et clistigetur cum aqua ordei
et aqua altee et rob. Et si fortior fit fleumatis clistigetur cum aqua
ordei et albugine oui et mucillagine psillii et cum cassia fistula in
fusione que nominatur rob et sumat in potu mucillagines psillii
et aqua citroli et silia hiis que extinguunt. Donec sedetur inflatio de
inde detur ad leniendum apta cum lenitiuis sicut fiunt mucillagines fenu
greci et seminis lini et rob et altea et oleum fisticorum et oleum amigdalarum.
Et fit et ab humoribus malis et adurentibus et fit cum eo uomitus
plurimum frequens et non quiescit quia est in concauitate ventris et non iue
nit decepcionem et aqua inferioribus ventris eius et commouet post
comestionem et non sedatur nisi cum uomitu et fit cum eo sitis et frigus
extremitatum quando et cura eius est cura yleos et ictericie et sedatur
quod dixi in capitulo suo. Et fit ex tortione intestinorum su
periorum et excitatione stercoris in eis et cura eius est sicut uoluuli cum
scamonea et oleum uiolarum. Colica autem uentosa sicut illa que accidit
ex cibis inflantibus cuius signa sunt quia est rugitus in uentre aut augmentatur
quia non sanatur nisi cum desiderio uehementi comprimitur et cum difficultate ple
ne quantitatis et retentio uentositatis et si non egreditur ex
ea aliquid non egreditur cum quantitate que sedat dolorem et uehemen
te et quando est cum hoc lenitas. Cum ergo inueneris uentrem lenem
atque equalem et dolorem uehementem tunc colligitur quod uentosa fortis
fit ergo fuerit post multum usum fructuum et cerbarum tunc cura eius
erit ut in potu detur deinde electuario diacimino cum aqua in qua bul
lita sunt diacimini et carui. Si ergo sufficiat bonum est et si non tunc
detur ei confectio de granis lauri et si fortior sit dolor in dispositione tunc
detur ei filonium et detur ei in potu uinum purum uel decoctio eius re
um et fit calefactum et calefiat milium et ligetur super ipsum in
panno et planget sonum eius comedat ad tribus diebus si potest
tollerare et si non tollerare ualeat comedat bucellam panis
infusi in uino ueteri et caueat ne bibat aquam frigidam deinde namque
commouet post potum et si iam sedata fuerit tunc ingrediatur balneum
quando commouet dolor et exeat ex eo quando debilitatur et ungatur in
uentre ex oleo quod exsiccat uentositatem ex eis que diximus et su
spendatur super eum ollula parua cum igne et clisterizetur cum cli
steri quod exsiccat uentositatem ita ut cum sedatur dolor totus re
deat ad cibum paulatim et comedat ex uine aliis sicut diabegi
et bibatur aqua frigida diebus multis et post uinum suo gal
liam et sit uinum eius et caueat ab herbis et fructibus humidis
et grauibus et inflantibus precipue a pisis et moris rubi et cucu
bita et castaneis et similibus et filibus et caueat plurimam comestionem

uini colati et cassie et sit cura eius que est ex multitudine
cibi. Illa autem que fit propter contentionem uentositatis inter duas
tunicas intestinorum signa sunt uehementia doloris et quod non egre
ditur ex ea uentositas omnino et quod non rugit propter spissitudinem deinde sit
et confert huic totum cura et precipue abstinentia a cibo et aper
tio uentosarum et uaporatio super locum doloris et uinum purum. Et
illius que fit ex flatu quod paulatim resoluitur et inflat signa sunt quod
sedatur dolor quandoque et commouet post duas horas aut tres et quandoque
commouet eam uaporatio. Cum ergo uides dolorem uehementem post
uaporationes tunc diminue uaporationes et precipe infirmo ut plon
get sonum et calefaciat milium et diminuetur cibum die una
deinde uaporetur et suspendatur ollula cum igne. Si ergo sedatur dolor
tunc illud est conueniens et si commouet ipsum tunc amittitur sonum
et minoretur cibus ut digeratur in fla totum et exsiccet et resol
uat paulatim et tunc redeat. Illi uero que fit ex multa que effunditur
adueniente et inflat ipsum signa sunt eructuationis acetose
et flato uentris subito cum dolore uehementi et cura eius est
in hora paroxismi ut decoquantur cum aceto forti calamentum et api
et ruta et origanum et gith nigrum et fiat uaporatio cum eis et
trituantur aqua calida in qua decocta sit ciminum et carui et cli
sterizetur cum clisteribus exsiccantibus uentositatem in hora autem in
qua non est paroxismus faciat eum assiduare potum decoctionis epithimi et omnia
que educunt melancoliam. Et quandoque fit ex multitudine
spermatum et uermium in uentre et intrinsecus in eo et uoluuntur
cum stercore et generantur agitatione nausea et sacietatis et
comestione ciborum putrefactorum. Et sunt tres species longi qui fiunt in inte
stinis superioribus gracilibus et lati qui fiunt in intestinis grossis in
ferioribus et nominantur semina cucurbite et ascarides paruuli qui plurimum in in
testino recto quod sequitur anum et significatio eorum multiplicatio cibi
et quando non comedit mordicant et accedunt amplitudines eorum
in uentre accidentia mala timorosa et cura eorum est in ductione ip
sorum cum eis que interficiunt eos ex medicinis amaris longos
interficit absinthium lauros interficiunt semina et lupini ama
ri anarsiscus et aleberengi sinces et anisum album id est se
mina parua in quibus sunt gutte nigre et albe et sunt amara
silia grinnis paruus et bellie et decocto eius cum bibitur al
hqui fiunt in ano curantur cum inuoluitur lana in felle tauri
no et suponitur. De egritudinibus renum.

Egritudinibus renum sunt apostemata et lapis et calliditas renum et
macies eorum et debilitas corporum et eruptio sanguinis et dif
ficultas urine. Signa ex eis lapis nondum in renibus signum quod
dolor eius similis est dolori colice et in quantum natura cum eo constrin
gitur et commouet nausie et inuenit dolorem in yliis et eorum quos
ut distinguatur inter ipsum et inter colicam per urinam cum eius in ea
sicut arena a consuetudine eger est ut mingat per hunc
dolorem lapidem aut iam misit ante illud per aliquot menses
urinam cum qua fuit dolor in carni tunc est lapis et si non fuit
aliquid istorum signorum tunc dolor per sanitatem nauseatiua est
significatio colice et nausee cum colica plus est et locus
doloris renum in colica est amplior quam in iliis et quod dolor diu
ora. In lapide autem qui est in renibus est locus eius minor et
ad posteriora declinior. Et iterum dolor colice permutatur
dolor renum non permutatur. Et iterum significatio lapidis est
renum dolor in meati et yliis et emunctoriis cum grauitate
et opilatione ita quasi sit suspensum aliquid in eis et cum lapis
in renibus in hora commotionis doloris est ut ingrediatur

eger urinam et mingit dorsum et ypia cum albore tepida in
uirtice et commoueat saltum et agitet ... non stantibus inci-
dens aut saliens super pedem unum descendat ex gradibus gra-
duum donec exeat uel ingrediatur lapis in meatum. Si ergo sufficit in bonum
est et si non sumat in potu medicinas quas lapidem in renibus fran-
gant et redeat ad regimen inter sua quod est aliud ab isto et em-
plastretur locus cathini et ylia eius cum arthetica et centaurea et fenu-
greco et semine caulis et cucurbitis radicum capparis decoctis et dabis
ei postea in potu medicinas frangentes lapidem in renibus et ante eas quinque
olei amigdalarum et aque maluarum et papiras ei ut saliat prius ante de-
scendat ex gradu in gradum et da ei in potu de medulla cassie fistule
cum oleo amigdalarum. Illud enim facit lubricare lapidem cum egreditur. Eg-
reditur lapis in meatum et non sequitur ipsum mictus sanguinis tunc est in co-
lumne et plurimum illud fit cum lapis est leuis plenius et quoniam sequitur
ipsum mictus sanguinis et cura eius est ut infirmo detur de medica-
mine confectione ex corticibus tenui et eminicitorum et flomentis
basilica usque quo sanet. Et quando peruenit lapis in meatu uirge
et sit quantum est ei magnitudo et iaceat ut egrediatur in latitudine
quia tunc ponatur uirga in aqua calida et embrocetur cum aqua et oleis calidis
et fundatur in meatu oleum uiolaceum cum mucillagine altee et fricetur locus
in quo continetur lapis et expellatur ad minus una uice per alia
donec egrediatur quod si dolor fortior fiat et locus aperiatur et non egrediatur
hic cum artifice tunc findatur inferius uirga et egreditur subito.

Custodia uero a lapide cum generatione eius in renibus est per diminu-
tionem ciborum uiscosorum sicut caseus et panis azimi et olerum
grossorum et assiduatione seminum mundificantium renes et sit
accipere plures semina et medicinas que frangunt lapidem et lenificant ex eis
que diximus et assiduatio ... collum et longitudine fluxe
te cinguli in latitudine equitationis et labore dorsi et utatur uo-
mitu cum est repletus. Apostema autem in renibus sequuntur ipsum febres per-
mixte non habentes paroxismum cum horripilatione et sentit infirmus causa
... qui grauitatem suspensam in natibus suis. Et cura eius est si
calidas febris quod est cum eo fiunt uehementis fortitudinis quod for-
tasse non sit non uero flobotomia basilice et detur in potu aqua ordei et
medicine de seminibus frigidis et detur in potu aqua citrulorum et aqua melonum
Indorum. Cum ergo fuerit illud ebdomada una et leuiter febris non
sanatur infirmus tunc incipe alia cura. Et est illa ut ... quando febris
que cum ea non est calidus plurima et da ei in potu seua maturatiua
ex eis que diximus sicut semen altee et semen lini et psilia et fac emplastrum
altea cum fenugreco et altea et emplastris maturatiuis ex eis que di-
ximus. Cumque sedetur dolor et remaneat grauitas tunc precipe
egro ut saliat et descendat a gradibus cum uelocitate et commo-
ueat corpus suum et postea ipse sine mora minget sanguinem
uel saniem. Si uero saniem mingit ex calidis adde. Cum ergo mingit
saniem tunc mandetur ei ipsum cum seminibus mundificantibus ipsum uice
una et cum consolidatiuis ulcerum renum uice alia donec sanetur.
Apostema uero in renibus generatur ... cum moram aut est exsiccatur et
sanatur ergo aut collectio fuit saniei et mingit saniem ... aut
sit apostema durum quod est dictum eorum et signa eius est quoniam remanet grauitas
cum aliquanto dolore in natibus communicante quantitas urine et in-
cipit uenter inflari et fit ydropicus. Et cum quod est eius diffi-
cilis cure ... cum assiduatione emplastrorum resoluentium
suppositorium alcatini et de orso et sumat in potu seua lenien-
tia ex eis que diximus. Illius autem quod fit ex calidate renum cum diar-
ria urine signa sunt sitis fortis assidua et non bibere cum
ea ... aliquantulum et mingit semper post potum aquam et urina albus

tilis qui fit aqua et minorantur caro eius et extenuantur corpus et si non
succurritur conuertitur ad ethicam uelociter. Et cura eius est ipsius sic in
ceptionis ut sit ex ulcere frigidi huius aeris et dormiat resupinus
super stratum sit lectus frigidus et ingrediatur in die in aquam frigidam et emplastrentur
inferiora sui dorsi cum psillio confecto cum aceto et sandalis et aqua
rosarum et sumat in potu de trociscis diabetis cum aqua granatorum ace-
tosorum et sint cibi eius ex sumac et agresta et quod sit illis psilia et sumat
in potu aquam ordei cum oleo amigdalarum et dimittat omne quod ...
... et sorbeat sorbitionem factam ex amilo et oleo amigdalino
... et teneat in ore pillulas sitim sedantes que fiunt ...
aut de acetosa cum sedatur singultus. Macies autem signa renum sunt
dolor in dorso non fortis cum extenuatione corporis et paucitas ... colo-
ritus et multitudo urine et albedo eius. Et cura eius est regimen im-
pinguans corpus et dilatatio ... et enemata unctuosa et co-
mestio medullarum et amigdalarum cum zucaro et ceteris cibis et medicine que
addunt in substantia ex eis que diximus. Debilitatis uero renum signa
sunt quod mingit sicut lotium carnis cum dolore in dorso et punctura
apparet contra. Et cura eius est flobotomia basilice ex latere in quo senti-
tur dolor. Si uero dolor magnus non sentitur tunc fiat ex latere dextro et de-
tur in potu medicine confectiones mictum sanguinis et emplastretur al-
teratiuo cum emplastris infrigidantibus et confortantibus renes sicut rosis san-
dalis acatia et ... et mirta et eorum unctio sit cum oleo rosarum et
sisamino. Sanguinis autem eruptionis signum est quod magis infirmus
sanguinem subito plus eructuante quod fit percussione super locum renum
aut propinquum ei aut post comestionem cibi acuti et cura eius est
flobotomia ex basilica donec medicinas confecte mictum sanguinis. De retentione urine.

Hec fit aut propter egritudinem in renibus aut propter egritudinem in meatu
uirge et egritudo aut est lapis in meatu uirge aut caro nata aut
opilatio sanguinis aut saniei. Signum itaque eius quod fit ex renibus est
grauitas in dorso et repletio urine ex uesica ex ueritate. Cura eius
est sumere in potu medicinas que frangunt lapidem et signum eius quod fit ex oppi-
latione meatus uirge est repletio uesice et inflatio eius et tensio in-
ter cordi et grauitas quando in pectine et ancha cum uehementi dolore et
tensione stiptica. Et fit aut propter lapidem obsessum aut propter apostema
aut propter carnem ortam aut propter opilationem sanguinis aut saniei et iam dixi
signa lapidis et cura ipsius. Carnis autem orte signum est quod fit sed
plurimum post ulcera acumina in meatu et non sunt tota in una sed mo-
dicum eius. Et quando est inceptio eius generatur sibi uerruce in meatu.
Cura ergo exca est remotorum carnium non habet et non medicatur nisi
cum ... et emplastris lenificantibus ex eis que diximus in capitulo de ...
ut leniatur meatus et dilatetur quia egreditur urina cum facilitate et
difficilis sit exitus urine in hac dispositione et inspissatur et induratur
sed quod est in meatu uirge quando egreditur cum eis que mingere faciunt. Opi-
latio autem sanguinis et saniei fit per mictum sanguinis et saniei.
Et cura eius est si fuerit in renibus ut in potu sumat medicinas que
frangunt lapidem et si fuerit in meatu uirge moueatur et euacu-
etur cum facientibus mingere. Apostematis autem in uesica signa sunt febris
ualde fortis calidatis ad urinam et uehementia doloris in pecti-
ne in uesica. Cuius cura est flobotomia basilice et aqua ordei potus et em-
brocatio uesice cum aqua tepida et unctio eius cum oleo uiolaceo tepido.
Quando fit difficultas urine ex lapide existente in hoc meatu
non in meatu et signum eius est quod cum patiens infirmus sit dorsum suum et
eleuauerit pedes eius ad suspiciendum et uehementer cum commouens egreditur
urina et sine cessatione fiat ita donec egrediatur lapis aut fran-
gatur cum medicinis que frangunt lapidem in uesica. Et quando fit diffi-
cultas urine ex mollificatione lacerti uesice cuius signum est quod ...

De apste. ves

mingit cum facilitate quando sit vesica sit oppilatio. et eius cura est
inunctio cum oleo nardino et oleo costino et castoreo. et quando fit
difficultas urine post vehementem retentionem urine. Cuius signa sunt
si oppilatio flat sic vesicam tenet eger urinam et confert quibus pluribus modis
difficultatis urine introitus in aquam calidam in qua decocta sunt folia
caulis humida et ciminum et fenugrecum tritum rubee et emplastra pec
ten et alkatin cum eis et conferunt quedam medicine urinam provocantes
cum vesica est vacua et nocet vehementer cum est plena. De fluxu urine
Fit autem ex multitudine humiditatis cum caliditate aut cum frigiditate. Dissoluta
et cursus urine cum caliditate. cura est hec medicamen cum confectio. Recipe seminis
coriandri assati infusi in aceto uno die et nocte preter maiorem
... et sticados et boli armeni et glandium siccarum et cum albo lentium exco
rticatarum partes equales cum coriandro sumat pulverem ex eo mane
et sero pondus drachmarum .iij. Et curetur cursus cum frigiditate cum hac medicina: cuius
confectio. Recipe glandium siccarum .i. thuris ℥. 70. mirre ℥. 1. gummo
rum mahaleb et acacie et cipi omnium ana ℥. 10. sumat ex eo
pulveris mane et sero ℥. ʒ. cum rob. et inungatur pecten cum
oleo de ben aut cum oleo in quo decocta est ruta et inquam desuper sit
oleum et castoreum. Indiana vero urine que est diabetes iam diximus
cum mamidonio et almassore. De distillatione urine
Cadit exitus urine involuntarie paulatim et est duarum specierum aut
est cum adustione aut sine adustione. et est aut ex humiditate co
plexionis aut ex debilitate vesice et confert illi qui est sine
adustione retentio urine calidis et comedere ficus et nuces pistacias
et sacconia confectum mixtura sitque in dosi pondus ℥. ʒ. thuris et
mele ʒ. ʒ. saccenice et ammisceret et usque sanetur et dimittat
cibos frigidos et humidos post evacuationem ex flate. Illi autem qui est cum
adustione confert retentio urine frigidis et posita cum eo quod glutinatur
fiat post evacuationem corporis ex cola .iii. et dimittat cibos calidos
et siccos. Illi vero qui fit cum debilitate vesice: Cura est comedere
electuarium ... et unge pectine cum oleo nardino aut
oleo decoctio et emplastrare semel cum emplastro de spica et nardo
et gallia cum cera dissoluta et oleo alio. De adustione urine
Vandeque est urina sine distillatione et cum egredi sine voluntate sed
voluntarie cum adustione vehementi et est duarum specierum aut est cum
sanie aut sine sanie. et illi quidem qui est cum sanie et est ...
et capitibus eorum et iam diximus curam. Illi autem qui a vesica nos diximus
in capitulo ulcerum vesice. adustionem autem urine sine sanie confert
illa que sunt filia avellanis ... et ...
et ... psillium et rob et aqua alkasch. et ... a salso et ace
toso et acuto et acerbo et labore et assiduare introitum in aquam
calidam et sorbeat ova sorbilia et levia et olei amigdalarum et come
dat ... galline pinguis cum ... et cucurbita. De lapide in vesica
Lapis in vesica fit in infantibus plurimum consistentibus ... et
signa lapidis sunt albedo urine et subtilitas eius et sedes arenosa
post conturbationem eius et erectio virge quod puer plurimum scalpit
ipsam et labitur cum ea et retentio eius et difficultas exitus eius cum
dolore vehementi et exitus eius ... species diverse sunt. Et a
lius est qui rumpitur cum medicina et alius est qui non frangitur. Quapropter oportet ut
tu experiaris ipsum cum medicina longo tempore cum satisfactionem et extremis que
frangunt ipsum cum omnibus cibis incensivis sicut olive in ... et cap
paris humide sicut ... et ... et alcozfit ex medicina sicut oleo costino
et cassia lignea et spica et piper et capi et ... indicis capparis
et amigdalis amaris et cinis scorpionum adustorum et oleum de
scorpionibus et sanguis yrci siccus et vitrum adustum et calcem a
dusti et medicina que frangit lapidem ex eis quem diximus. Hec medicina

frangit lapidem sua proprietate mirabili. Cuius confectio. Recipe cinis
scorpionum et lapidis iudaici et lapidis spongie omnium ana par
tem unam aggregentur cribellata sitque dosis eius ℥. 1. Vel cum
vino albo subtili aut cum aqua mellis et tunc hec cura est fortior
cum datur hec medicina et sit cibus eius ex eis que diximus et distilletur
in foramen virge oleum de scorpionibus et inungatur. Si vero medicatur sunt
ac cura premissa et non iudicis urinam provocantium et infirmi non fuerit
alleviatio. a non egrediatur arena tunc tu scias quod lapis est
durus plane non obediens ad frangendum. et tunc ei cum ... est mi
nor tunc ergo curetur cum ferro cum oportet ut dimittat cibos premissos
quando provocat eger accedit cum assiduitate doloris et quando vulne
ratur vesica cum hec tunc ergo incipe accedendum ipsam et eorum quod commo
vet debet ut ammisceret introitus in aquam calidam et emplastra ve
sicam et inunge ipsam cum eis que diximus in capitulo lapidis in renibus
aut alleviet dolor et non perducat eger accedit. De scabie in vesica
Huius signum est adustio urine cum rebus subtilibus furfuri in ea cum
... in ... Et cura eius est aqua ordei et balneum lene
sed aqua ordei et post cibum leve et ... pinguia et potio olei amig
dalarum et fac enema vesice cum mucillagine ... aut cum lac
te mulieris et oleo ro. et omnia que diximus in capitulo adustionis urine
que est sine sanie et sanguine. De apostemate in vesica.
Apostema quod in ea plurimum accidit est apostema calidum cuius signa sunt dolor vehe
mens cum punctura in vesica et retentio urine cum febre calida
adurente et alienatione et nigredine lingue: et cura eius est flobotomia
et ... cum ... et ungatur vesica semper cum oleo violarum usque
ad tres dies deinde cum oleo camomillino et non emplastretur cum rebus in
frigidantibus cum rebus stipticis immo emplastretur cum sisamo excorti
cato et lacte dulci et pane similaginoso cum lacte cum ergo se
datur dolor et ... .i. emplastretur cum lenibus resolventibus
cum eis quod dixi sicut camomilla et semine lini et farina fabarum
confecta cum rob et ... per illud ... ad ... aggre
gatam saniem et apostemate ducentur. Cuius ergo ... ad ... sani
em tunc cura eius est in quod diximus in cura ... et quod diximus in ul
ceribus vesice. et ... ad apostema ducentur tunc cura eius est quod dixi
et diximus in apostematibus duris in vesica. Et signa sunt quod fit post
apostema calidum et post ... et ... et apparet tactu ap
... que ... testiculus et cum eo est magna et difficil
... Et cura eius est ... medulla
cassie fistule et oleum amigdalarum ... et ... sicut
semen melonis et feniculi et apii et capilli veneris et ... aqua caulis
et ... cum oleo amigdalarum. et emplastretur locus ... et ...
et si non emplastretur ... vesica et pecten cum emplastris que diximus
in capitulo renum. et cum emplastro quod resolvit apostema durum in vesica
et ... ipsum cum oleo ... et inunge ipsum cum oleo et inunge ipsum
semper et fac ipsum assiduare ... in aqua decocte sunt radices ca
momille et radices ... et ... et altee. De ulceribus
Cum ulcera ista sunt mingit eger cum ulcerationes vesice et puteret urina cum urinis
urina sanies et invenit eger dolorem cum mingit in loco ulceris
Sumat autem sunt apud ... eger sanies ... urine ...
... et fetor et cura aborum ... est sumatur ... alkeke
gi et aqua mellis ... et medicine consolidantium ulcerum ... in ves
ica ... mittat collirium album in vesica cum lacte
... est vehemens aut cum aqua mellis et siccum cum est ... pli
ma et confert ei quod ... illud quod ... plus
quam ... bibit. Et confert quedam unguenta consolidantia illi cum
ulcus pervenit ad ... hec autem unguenta confert cum est ...

ne[illegible] (margin) … urine … que aquam … contradicit cum ali[illegible] … f. forte

cum eo liniatur ulcus concavitatis ventris. Ulcerum autem renum signum est quod in dorso. hinc autem ulcera vesice inveniuntur dolore pectinis et difficultate urine et quod egreditur ex ulceribus in renibus est fluxu carnis parvum. Et ex ulceribus vesice eo quod tres et dolor invenitur et sentitur in ambobus lateribus similiter inguinum et hec est differentia inter ulcera renum et vesice. et quoniam est ulcerum in meatu que est intrinsecus et vesica. et cura horum ulcerum est cura una.

De diminutione coitus

Fit autem propter debilitatem desiderii aut propter mollificationem istius. et desiderium quidem debilitas fit aut propter debilitatem membrorum et paucitatem istius eius. aut absque debilitate. et cum est sine debilitate corporis et cum sufficientia cibi est aut propter paucitatem spermatis et propter frigiditatem renum aut propter quietem eius et ipsius congelationem; aut propter siccitatem istius aut propter frigus aut propter longitudinem abstinentie a coitu aut propter accidens animale sicut pauca sollicitudo et timor et angustia et tristitia et cetera. Et istius mollificatio aut propter causam animalem sicut exterminationem et timorem et prohibitionem illud erigi aut propter longitudinem abstinentie a coitu membrum est constrictum et distumescit aut propter paucitatem sanguinis aut propter paucitatem ventositatis aut propter ad quod est virge paralisis qui venit ad virgam. Et cum est debilitas desiderii coitus cum accidente corporis et extenuatione eius et debilitate ipsius et citrinitate coloris et paucitate cibi. tunc cura eius est confortatione corporis cum regimine convalescentium cum additione in cibo et potu et rebus odoriferis et sono et diminutione coitus. et sila beat quibuslibet laborem dimictat donec corpus redeat ad suam dispositionem; cum gaudio et tripudio et equitatione equi tarde et que sunt illis similia. Si autem corpus cum hoc fuerit forte habitudinis carnis cum diminutione tunc est aut propter paucitatem spermatis aut propter quietem spermatis et paucitatem modicationis eius et paucitas spermatis fit aut propter paucitatem istorum spermatis et extenuationem in ipso aut propter frigus et signum eius quod ex siccitate est paucitas exitus spermatis a coitu et paucitas eius. Et cum eius est iuvamentum quod fit cum balneo et ut magis calidum et saciari cibis humidis sicut lacte et lac te et vino plurime commixtionis. deinde dilatari in cibis prepue in humectativis sicut piscis recentes cum comedunt assati. et comedit cum eis cepe crudum et pulli columborum pingues et vinum plurime commixtionis et comede dactilos infusos in lacte et bibe vinum dulce et sorbe vitellos ovorum sorbilium et medicinam dierum dabim addit in spermate. Et qui est propter frigus signum est tunc quod sperma est plurimum ap coitum et subtile et difficulter exit. et cum eius est omne quod calefacit et assiduatio quod est contra eius macrop eo diu et confectio calida que addit in spermate et coitu. Et quando fit propter congregationem ab ...ntoriis s. frigiditatis et siccitatis. et signum eius est paucitas spermatis et difficultas egressionis eius et paucitas carnis et sanguinis. Et cum eius est omnis cibus in quibus est crassitudo et calefactio et inflatio sicut cicer et caro pinguis cum cepis et tritica ex tu quoniam sit qui prius et cerebella cum sit cum eis et piper. et ex cerebella passerum et diasatiron qui assiduat et scincus et bautie et cetera infusa. magis et fabe cum comedunt cum carne salita et alit. Et cetera vero spermatis et congelationis eius et paucitatis modicationis ipsius signum est quod est cum casu desiderii. et egreditur cum fit coitus sperma plurimum congelatum et crassum. Et cum eius est omne quod diximus ex eis que calefaciunt sperma sicut medicinas calidas addens in spermate et esse in pinguiativum calefaciativum renum. et unctiones re cale et suppositoria calida. Eius vero quod fit ex sollicitudine et angustia et timore et ex consilio animali sicut castitas. a eius

assiduationis coitus cum pulsatione illi consilium ab anima. Mol lificationis autem istius que est cum extenuatione corporis toti et debilitate. eius cura est ad nutrificans quod diximus cum illo istius et unctio et cum unctionibus calidis quas diximus. Et illius que est propter paucitatem inflationis in inferioribus ventris signum est paucitas erectionis cum paucitate inflationis et virtute corporis. Et cum eius est omne quod inflat sicut uva et fabe cum comedunt cum sale et alit. et lac recens quod bibitur cum cinamomo et repli ex eis et in me coitus ti calidis ex ill quod diximus. Illius vero que est propter frigus quod est virilis virge signum est quod sperma humidis est subtile egrediens et desiderium est stans. Sed erectio in se ipsa est debilis. et cum eius est ... calefacientia virgam. et suppositoria calefacientia ipsius ex eis quod diximus.

De incitamento

Fit in propter multitudinem sanguinis ...

De multitudine coitus et spermatis

signa sunt multus coitus et rubedo coloris et paucitas debilitatis super multitudinem coitus et pollutionis. Et cum eius est flobotomia et so lutio ventris et minoratio cibi et facere ipsum declinare ad aceto sitatem et bibere aquam ... et uti lentibus et ... a ... acetosis et comede cibum congelatum et lactucas in aceto et potum ... acetosum et ... minoratis sperma et ... dorsi cum eis quibus ... et ... Et ex acuitate spermatis signum est quod debilitatur homo cum ipse egreditur cum velocitate et mordi catione et incitamento et adurit cum eo adustio ... Et cum eius sunt res humectantes infrigidantes sicut ... et portulaca et lactuca et ... lac acetosum et ... medicinis ... mi ... magis ... et potare lac acetosum et lac cui ... est butirum. Et fit ex multitudine humiditatis ... ut fiat in sperma et signa eius sunt ... spermatis et subtilitas eius et albe do coloris et multitudo inflationis. et cum eius est medicinas calidas mi norantes sperma et cibi effugantes ventositatem sicut origanum et ruta et calamentum et electuarium diacimini et similia.

De erectione assidua

Verendique accidit erectio assidua nocens et producens ad spasmum et egrines assiduas cum ... que est cum ea calitas cum flobotomia et reliquis que diximus ex illis que minorant sperma que est cum calitate et si est cum ea albedo corporis et paucitas sanguinis tunc adhibeantur medicinae calide minorantes sperma.

De egritudinibus matricis

Fit eis sunt retentio menstruorum et de his sunt casus eorum et apostema et ulcera et difficultas partus et difficultas purgationis et mola et prefocatio et ventositas ... in ea et ... et disruptio et ... menstrua que retinentur aut propter paucitatem sanguinis in corpore aut propter crassitudinem eius aut ex multitudine ... lactis aut propter ... matrice sicut apostema. Signum quod est ex paucitate sanguinis tunc signum eius sunt extenuatio et citrinitas coloris et quod fit post egritudines et tristitiam et ieiunium et vigilias et laborem et habitationem in locis ca lidis. Et cum eius est dilatatio in cibis et potibus ... et addentibus in menstruis et somnum et balneum. Verum quod ex crassitudine sanguinis et frigore eius. signum sunt mollities corporis et multitudo pinguedinis. Et cum eius sunt medicine subtiliantes et ... aque ... nigri et albi ... et ... et diuretice ... et medicine ... acetosa ... et uti medicinis provocantibus menstrua. ... pulvis ... forti ... ventositatis ... duobus diebus et flobotomia basilice saphene et cum eis que provocant menstrua pessario ventosarum ... et suppositoria provocantia menstrua ex eis que diximus et similia subsequentes.

De fluxu menstruorum

Fit ex multitudine sanguinis et acuitate eius et subtilitate ipsius. et fit ... difficultate partus et fit ... emoroidas ... in matrice et ...

dus et ex ulceribus malis antiquis et fit iterum post parturitionem. Et fit et ex omnibus illis humoris et apparet illud inventum est ex colore ipsius et subita eius et qualitate ipsius. Et cum eius prima est cum eo quod exitum eius durum donante. Deinde post in potus medicinarum quae constringunt fluxum. Et exercitio quae convenit complexioni et attractio et exiccant corporis aut calefaciant manifesta. Et illi qui fit ex multitudine sanguinis signa sunt quod corpus cum eo est forte nec debilitatur et color est cum sua dispositione. alterat quod non oportet ut laboret inretentione eius dum non apparet debilitas et non fit alteratio in colore. non fit egressio valde plurima in nocumentis egrotantis. tunc est oportet ut flomet basilicam et stringantur iudices in axillam cum mixtura et pannis ventose super pectus cum igne. et subponatur collirium retinentia menstrua et medicine quas dicemus ex illis quae retinent menstrua et sedeat in aqua frigida et sit cibus ex stipticis et acetosis et potus aqua sit vini frigidioris et abstineat a vino. Illi autem qui est propter subtilitatem sanguinis et eius acuitatem signa sunt debilitas corporis et alteratio coloris et tenuitas eius quod currit de sanguine. et confert eidem regimen quod est antea propter quod non oportet ut fiat flebotomia et confert ei aminstio ciborum et potuum acetosorum et stipticorum et infrigidantium et incrassantium sanguinem sicut sunt grana acetosa et lentes et bedegar et quae sunt similia illis et rubes et flos salicis de corticis et agrestia et citonia et sumac et opilata et faciendum glutinatorum et sic de consolida et sumere in potu medicinas quae faciunt constringere menstrua cum infirmitate forti et dare in potu quod diximus. Illi autem qui fit post difficultatem partus confert ei quod ingrossat sanguinem ex eis quae diximus et sumere in potu trociscos de carabe et trociscos valentes ad ulcera et ungadias in matrice et reliquum regimen quod diximus. Illi igitur qui fit propter emorroidas in matrice signa sunt quod venit cum proprio sanguis a principio menstruorum et cum repletum est corpus. et cum eius est flebotomia basilice et sumere in potu trociscos de carabe et constringere matricem cum ...ntibus quae conferunt emorroidibus in ea. Illi autem qui fit ex ulceribus malis in ea signa sunt fetor eius quod currit magnum et quod est in eius subtile non confirmatum. Et cum eius flebotomia basilice deinde constringere matricem de aqua nullus ... una et cum medicinis conferentibus ulceribus matricis in ea alia. Signum ulceris est ... et in quo currit sanguis cum dolore pectinis tunc oportet ut constringatur cum medicinis in ... Et sic est in ... quod currit ex ea fetidus et cum sit antiquus tunc oportet ut constringatur cum medicinis calidis. Si autem accidit fluxus sanguinis ex matrice post parturitionem tunc ... cum eius est flebotomia basilice et sumere in potu trociscos de carabe et constringere cum medicinis in ... ulcerum humidorum. Salceribus autem ungere et matricis. **De ulceribus matricis.**

Cu[m] ... testudinum cum sit propter ... et est in eis humiditas tunc alos et ... cum pulverizetur in eis sanat ea et ... et fortis. Cum autem est in ea humiditas tunc confert ei cortices pini masculi et mastices quae si in eis est profunditas tunc misceatur in eis thus et si fuerit humida vehementis ... humiditas tunc confert eis medicina flacon ... cum ... et ... adusta et alumine adusto et quando sunt in matrice et verrucam confert eis tuthia et aloes et medicinas ... quae terunt simul aut singulariter et miscentur cum succo arnoglosse et que sunt similia illis et constringere cum eis. Et ragadiis matricis confert illa quae conferunt ragadiis ani et illis emorroidibus accidentibus in matrice confert illa quae conferunt emorroidibus ani ... tibus et ventositatem ... in matrice confert ea quae conferunt ventositati ... sitatem ... molliat. et suppositoriis et aliis et similibus disruptionum matricis quae conveniunt. ea quae conveniunt disruptioni accidenti in intestinis et muire et testiculis. Illius autem quae est ex apostemate accidente in ea dicemus cum ... quae sunt ... Quandoque accidit ex retentione menstruorum. **De apostemate matricis**

aut ex difficultate partus aut ex percussione super matricem aut tensione in ea et signa quae sunt apostematis calidi sunt febris acuta sicut febris biseni et ... in lingua et dolor capitis et ... et difficultas urine et egestionis et frequentia pulsus et anhelitus. et cum corporis similis est flebotomia basilice. In illo vero quod accidit in ea post difficultatem partus aut ex percussione super matricem et primo medicationis corporis est unum. et signa apostematis acuti totius febris acute dum non videt mulier sanguinem plurimum. Et cum eius est flebotomia et ut constringatur matrix cum mellilagine psillium aut oleo ro. cum aqua arnoglosse et regatur eger regimine patientis biseni dando in potu aquam ordei et alia. et si dolor sit fortior et retineatur egestio et urina sedeat eger in decoctione camomille et fenugreci et seminis lini et transeat aqua umbilicum nec egrum dimittat potare aquam et inungatur locus cum oleo camomillo et oleo ... et si non fuerit in tunc non facias in usque ad ... unam et convertitur apostema acutum in matrice aut ad sanitatem cum resolutione aut ad aggregationem saniei aut apostema durum et signa collectionis saniei sunt quies pulsationis et sedatio et diminutio corpulentie in dispositionibus quibus dixi. et signa apostematis duri sunt sedatio caliditatis febris et acuitas cum residuo gravitatis et magnitudinis in pectine et ... in quod quando apparet tactui si fuerit magnitudo et difficultas egestionis et urine. Et cum collectionis saniei est ut impleatur locus matricis post diem septimum apostematis acuti cum rebus lenificantibus et sedantibus dolorem sicut camomilla et altea et semen lini et fenugreco et fundatur in matrice et mellilagibus eorum et assiduet sessiones in aqua calida et unctionibus cum oleo tepido tamdiu donec appareant signa collectionis saniei deinde moveatur ita ut descendat a gradu cum facilitate quando salliat quando fiat compressio super locum apostematis tamdiu donec egrediatur sanies et quando procedit commovet corpulentia et sedatur gravitas et egestio ... saniem quare tunc oportet ut in potu sumat serum precocitatem vini ... mundificativa matricis tot diebus donec minoretur sanies deinde curet cum medicinis incarnativis percusse et detur in potu trociscos de carabe incarnativum et ponatur unguentum incarnativum cum locus profundatur super ipsum cum intus unque loco fuit dolor. **De duro apostemate matricis**

Duri quidem signa sunt ut diximus est ... caloris febris et acuitas eius cum reliquis gravitatibus et magnitudine in pectine et firmitate ita ut quando apparet tactui si fuerit plurima et difficultas egestionis et urine quare oportet ut ... cum lenificantibus et resolventibus velociter et negligatur cum antiquatur et lenitur non est possibilis eius resolutio et fit cancer. Et eius cura est assidue et plurimum supponere loco doloris cum bdellio et storace et armoniaco et reliquis que dicemus ex medicinis et emplastris que resolvunt apostema durum et cum clisteribus et cum mellilagine fenugreci et mellilote et seminis lini et cum oleo anetino et camomillino et oleo de lilio et narcisco et storace liquida et reliquis que narrabo ex illis quibus constringatur matrix propter apostema durum et si transit spatium mensis et non sedatur dolor omnino et remanet gravitas et magnitudo tunc iam venit durities que non resolvitur. quare tunc oportet ut medicetur eger cum ...

et unctionibus cum oleis lenibus. Si autem est cum hac magnitudine antiquus dolor, tunc ipsum factum est cancrum. **De apostemate matricis** Cum induruit apostema calidum in matrice et non est quod dicitur cancer resolutum et remanet in ipso cum duritie caliditas pauca et dolor et pulsatio non fortis tunc apostema durum factum est cancer. Cum autem talis est cure apostematis duri in principio. Nam cum antiquatur non sanatur. Verum non tollatur cancer emplastris et cetera et suppositoriis in quibus sit caliditas cum quantum est in illis in quibus medicatur apostema durum cum quo dolor penitus non est, quapropter oportet ut curetur cum oleo de lilio et oleo camomillino et adipe galline anatis in quibus cum dispositionibus ita ut cum augmentatur pulsatio curetur cum oleo ro. et micalle psillii et cum emplastris infrigidantibus tamdiu donec sedetur pulsatio paulatim deinde redi ad calefacientia cum facilitate et lenificativa. Nam si non fiet in ulceribus et cancer vel cetera est deterior quam esse potest. Et signa que de ulcerationibus est quod currit ex matrice humiditas nigra fetida. Tunc ergo medica eam faciendo ipsam inuncta et clistere cum lacte mulieris cum collirio albo et aliquo multo opio et cerotum ut secetur tunc et da in potu de medulla cassiefistule et oleo amigdalino cum decoctione ficuum passularum, iuiubarum et sebesten.

De egritudine que vocatur mola Ex hac egritudine inflatur venter et magnificatur sicut dispositio pregnantis et retinentur menstrua ita ut non dubitetur in ea quin sit pregnatio et plegatur tempus eius. Et differentia que inter ipsam et pregnationem est vehementia magnitudinis ventris et mollities mamillarum et quod pertransit tempus in quo movetur embrio et non movetur in eo termino quoniam permutatur aleo suo post complexionem vehementem et non paritur post laborem vehementem frustrum carnis et non est forte et quoniam egreditur circa ventositas grossa et humiditates plurime et tunc detumescit venter et destruitur actina et accidit mulieri tunc exsiccatio spiritus cum mulier est plurimi spiritus per naturam, que consueta viro deinde abscedit ab ea et subito sic dixit. G. ... retentio menstruorum. Et cura est ut in potu detur aqua radicis cum oleo de liliorum et ... et medicinas fortes provocantes menstrua et diamarum et diacimina magna et triaca diatesseron et sit ab aqua carnis et allii et fiat ... et cetera que sunt provocantes et da in potu ... fetidis et solutionis doses et ... et suppositoria in matrice collirium ... provocantia menstrua et bibat aquam rute et decoctionem fenugreci et ... secundum quod diximus in capitulo provocationis menstruorum et emplastretur venter cum panno calido et ungatur cum oleo in quo decocta est ruta et da in potu propter illam medicinam que expellit embrionem.

De suffocatione matricis Quando accidit mulieri ... epilepsie sed differentia inter eam et epilepsiam est quod mulieri in hac egritudine non deficit ratio sua neque exit ex hore eius spuma et sentit quasi elevationem ex parte pectoris que usque pervenit ad hos ... deinde accidit et ... eius et sincopis et cadit quasi mortua et tunc non sentitur eius pulsus neque anhelitus et quoniam periculosa est et moritur et quoniam sanatur post laborem et ... quare oportet ut fricentur pedes eius et ligentur et ponatur super fundum eius ventosa magna sine incisione et astringat obstetrix digitos suos ex oleo et fricet cum eis os matricis et sufflet in nasum eius ... et vocetur in aure eius et non faciant ipsam odorare res odoriferas in mollicie est odoriferis ... eius ... Et si fit propter retentionem menstruorum aut propter retentionem spermatis cum ergo menstrua sunt carentia et mulier innupta tunc cura est ut nubat. Si vero non ... fumiget eam in potu medicinas ... sperma ex eis quas diximus et ungat obstetrix digitos suos cum oleis odoriferis et inungat eos in matrice et fricet eam et subponat ...

cum oleo sambucino et exprimet pinus adustus et suffumigetur et ponatur ventosa sine igne et fricentur pedes et comprimantur. **Impr**egnationis autem dimissionis paruorum dentium ... que minuunt spermatis et quoniam consuetudo extrinsece anhelitus et pulsus in hac egritudine in horis parvis ... et estimatur quod egra sit mortua et quoniam remanet die ac nocte et duobus diebus. Tunc ergo oportet ut assiduetur fricatio oris matricis et odoret res fetidas et ponatur res odorifere super matricem et vesicam et fiunt donec qualescat. Cura autem ... extractionem menstruorum oportet ut fiant sanguisuga ventosa et ... et ponatur ventosa sine inscisione ventris et dentur in potu ea que provocant urinam et menstrua ex eis que diximus. Incidere autem paruorum cum urinis ... est una.

De difficultate impregnationis Fit autem propter multitudinem adipis aut propter parvitatem virge aut quia ligamentum capitis virge abreviatum est et ... quare non expellit sperma ad inferiora aut quia mulier surgit velociter post coitum et ambulat et movetur quare cadit sperma aut propter ventositatem grossam in matrice aut quia matrix est frigida aut lubrica in qua sunt humiditates plurime ... commixtionis infirmitate et humiditate aut propter malitiam in multitudine caliditatis et siccitatis aut complexionis spermatis mala est aut propter emoroidas et ulcera mala et ... in ... aut propter convenientia complexionis viri complexioni mulieris in malitia aut propter opilationem meatuum et fit propter adipem aut carnes ... **Illius** que fit ex multitudine sanguinis adipis signa sunt manifesta. Et ... quoniam sub pectus mulieris et scapulas eius et ventrem ipsius et costas eius plurimum carnis et adipis sed ventres est plurima adipis. Et signa illius de sicco ventris ulterius minimum et frequentia anhelitus cum movetur et ledi ... ventositate aut siccitate aut ventositate ... et ... et cura illius est quod extenuat et destruit adipem ex eis que diximus in capitulo extenuationis pinguedinis deinde suppositoria augmentantia ad impregnationem et ... suffumigationes adiuvantes ad illud. Cura autem est opilatio propter carnem que est sic ... in matrice ... collum eius ... tum tunc cura eius est ... que indiget medicinis consumentibus illam carnem et non sit ... que commoveant propter eas ulcera mala in matrice que sunt difficilis sanationis. **Illius** autem que est propter parvitatem virge cura est ... ex mulieribus ... et ... caput eius cum coitus fit ad inferiora et elevare anchas ad superiora quantumcumque ... et vehementia ... evacuationis. **Illius** autem que fit ex abreviatione ligamenti capitis virge signa est quod caput virge est curvatum ad partem testiculorum. Et cura eius est ut scindatur ligamentum ... paulatim et postea fit in aliquo ... et ... illud et ligetur aut linatur cum aliquibus lenificativis et ligetur deinde extendatur ... **Illa** autem que fit propter velocitatem erectionis mulieris et velocitatem motus eius post coitum quare cadit extra sperma. Oportet ut dormiat post coitum ... capite inclinato ... et post ipsum per horam ... et ... subito ad surgendum et ponatur super matricem ventosa cum igne et impleatur cum emplastris calefacientibus ... ex eis que calefaciunt matricem ex eis quas diximus. **Cum** autem matrix est frigida tunc signa sunt subtilitas menstruorum et parvitas rubedinis sanguinis et paucitas pilorum in pectine et parvitas menstruorum et elongatio temporis eorum et cura eius est pessaria calefacientia et suffumigationes et epithima que calefaciunt matricem et adiuvant ad ... ex eis que diximus ... ibi ... que calefaciunt et acceptio ciborum calidorum. **Illius** vero que fit ex lubricitate matricis et debilitate ... signa sunt quod ...

al' sive p'fipat ma

facit embrionis antequam magnificetur et cadit ex matrice assi
due humiditates plurime. Cura eorum ut administret uomitum cum eis que
educunt flegma. Deinde suppositoria colliriorum ex nitro et colloquintida et sa
rcocolla in recipiente. deinde abstineatur cum cibis odoriferis sub
tilis ex illis que confortant matricem. de illis que diximus. et postea sub
ipsis ex illis et sit cibus eius sicca et paruitas spiritus et administret re
gimen exsiccatiuum. Illi autem que fit propter uentositates uentositatem in matrice
significatur inflatio sumitas semper et motus eius ab inflatis et ab
orsus antequam magnificetur embrio. Et cura eius est aqua indiana et coctis
decoctio in bono in qua non est purgatio et omnia que exsiccant uentosi
tatem. et illa quibus matrices fumigantur et suffumigationibus et aliis.
Illi uero que est propter superfluitatem calliditatis significatur sit extenuatio in
uluis et multitudo pilorum in femore. et paucitas menstruorum et cor
crassitudo et nigredo ipsorum. et cura eius est regimen impignatiuum
quod equat complexionem eius cum cibis infrigidantibus potibus usque quo impinguetur
corpus eius et minoretur illius inflamatio. Illi autem qui fit ex siccitate
matricis signa sunt extenuatio mulieris et paucitas menstruorum
et siccitas uulue assidua. Et cura eius est dilatatio in cibo et assi
duatio balnei et unum plurime commixtionis et assiduatio cor
tus et amixtio colliriorum et adipum et pessaria lenientia. Illi
autem que fit ex corrosionibus et ulceribus malis uenientibus in matrice.
Cura eius est illud quod diximus antequam nam impregnatio non fit nisi ex sanitate
matricis. Illi autem que fit propter malitiam complexionis spermatis aut fit
uehementia calliditatis aut frigiditatis. Signa sunt complexionis corporis calidi et corporis
frigidi et caliditas spermatis et paucitas eius et fetor et fluxionis eius. et est signi
ficatio exitus eius ab equalitate ad calorem et exhibitio eius quod subti
litas ipsius. Significatio exitus eius ab equalitate ad frigiditatem et cum preue
nit malitia complexionis spermatis in humiditate et siccitate adhuc ut pro
hibeat generationem uel contingat ut minuat potentiam conuenientes
et fiat fortis tunc. Et cura istorum est declinatio complexionis
calide ad frigiditatem et de siccitate ad calliditatem cum cibis et medicinis regimine
subtiliante et ut exparat uir calide complexionis mulieri frigide complexionis
et econtra. Et prohibet ab impregnatione et ut sit complexio uiri conueniens
complexioni mulieris cum sunt ambo simul male complexionis et confert im
pregnationi cum opportet omni complexioni contrario quod ipsi est generationis. Et si non quod est
complexionis equalis conuenit quod est equalis complexionis et multiplicatur cor
gregatio cum aquarum ipsorum. plures namque uirorum non generant ex una
muliere et permutant eam per aliam cum complexio generatiua est complexioni illius et generat
et filios se habent tres in mulieribus. Consideretur ergo illud prius in complexio
cognitionis complexionis et fiat secundum suum esse. Et ad impregnationem quidem
iuuat semen bautie quod potatur et radix eius quam comedit et exir
bus que supponuntur statim ac cum teritur et miscetur cum medulla
ossis cum aut iuuali et supponitur cum lana antequam habeatur coitus et sili
coagulum leporis quod permiscetur cum butiro cocto aut sterus uulpis
cum oleo rosaceo cum supponitur cum lana et ex eis que faciunt illud cum presenti
te sua est ut mulieri supponatur siue ab hiruis cum lana et sili
cum semine aliuuis masculi sub pariter post conceptionem parit mulier
masculum et quod supponitur semen femine parit feminam. De ste
Et sterilitati in uiris aut mulieribus atque alia rilitate.
causas quas diximus in re et estate que est in spirite sic est dispositio arboris
non fructificantis et propterea quidem dixerunt ad reg secundum illud cala
plurima que nos amantes breuitate non dicemus. De his que pro
Rohibet illud ereccio mulieris post coitum hibent in pregnationem
uelocitas et saltus eius ad posteriora et ad priora illorum et saltus frequens
et descensio a gradibus cum uelocitate et suppositione allenim et aqua
rute antequam coitum et post ipsum et subfumigio cum uentositate ex mar
capilli et semper ipso cinnum et comestio eruca et cepe et ole
ribus acutis. et ut supponatur fel uaccinum et frustrum salge
me. et eleuatio pedum super parietes hora una et ut bibat
radices iuuacasi et que est super algam et folia eius et que est
super urtica quod bibitur simul aut singulariter et si bibitur ista in
antequam habeatur partus iuuabitur ad partum. De his que faciunt facile esse partum
Facilis fiet partus si mulier assiduauerit introitum in una
et balneum in die aliquotiens antequam habeatur partum per mensem et non prolon
get sessionem in ea. et ut ungatur corpus cum oleo de narcisso et de ben
et dellio et sit quod est inferius uentris totum et comedat ex animalibus
pinguibus et cum presens est hora partus non multiplicet per multorum de
late adlatus in uno extendat pedes suos deinde erigatur sicut eos
subito aliquotiens et huiusmodi faciat hoc matrix cum oleo sisamino
aut oleo de ben aut de narcisso aut de lilio aut fundat in ipsis mu
silaginem, seminis lini aut mellis, altee si fuit uehementis sic
sitatis et non indiget humiditate oleo et si difficilis sit fissionis sum se
cundina scindat eam obstetrix unguibus suis aut cultello pa
no et si difficilis sit partus sumat in potu trociscos de mirra
et decoctionis feniculi et dactillorum cum ruta et confortetur cum aqua car
nis et soluatur de gallia quantitatis sexte partis ℥.j. in uino et
sumat ex eo in potu una uice post aliam et suffumiget cum mi
tra et apopinaco aut castoreo et bdellio per inferiora. et
eiciat fetum secundina similitudo cum consimili et detur cum mirra cum
aqua rute. de qua detur aureus .i. cum media .ʒ. aque rute. Si autem
partus difficilis fiat et moriatur fetus tunc da in potu troci
scos de quibus quod sunt in antidotario ipsi enim eiciunt partum
statim et subfumigetur mulier et cum eis et sedeat mulier in aqua in qua
cocti sunt calamentum campestre et ex eis que facile efficiunt partum
cum pretate quod est in eis radix bechor marien sicca que ligatur
super coxam mulieris. De exitu matricis ani et umbilici.
Confert eis sessio in aquis stipticis sicut aqua in qua
dicti sunt et ut inungatur ex oleo rosaceo et puluerizetur desup
me sticticum et infrigidant. post in sedeat in aqua decoctionis et ab
luantur cum ea. Cura autem quando matrix egressa est necesse
est ut cum habeant appareant uentose. aut ollula super pectine coram du
obus inguinibus ab unguibus et ut frequentur cum. Confectio me
dicamenti stringentis umbilicum cum egreditur post partum sumatur tenuis et
inuoluatur super ipsis panni et accipiat thus minutum et confectum
cum albumine oui et linatur cum eo super umbilicum et impleatur in ipso
Medicamentum autem stipticum confectum. Recipe cambe et thus et balaustias
et gallas et ammonium et acatiam et alumen et bellatum conteruntur et
puluerizentur super anum et umbilicum et quibus additur in ipso cenisia
sim insimul uini illorum. De signis pregnationis.
De signis pregnationis est quod uulua post coitum est sicca in qua
humiditas non est et quod mulieri accidit pigritia et tarditas et decli
natio ad sompnum et coartatur hos matricis per in aliquo ut ipsum non in
grediatur stilus. Istaque sunt signa que non faciunt errare. cum ergo
preterierint dies retinetur menstrua et papilla mamille denigratur
et mouetur desideria mala et nausea et apparet malitia co
loris et pannus. De signis masculi fetus et femine
Bonitas coloris mulieris et prauitas appetitus corporis et puniri pu
ncturis significat sicut quod est masculus et multitudo malorum
desideriorum cum superfluitate significat pregnatem femine. et infla
tio papille dextre et magnitudo eius significat masculum et sinistre
feminam et uenitus sanguinis ad foramen naris dextre prius si
gnificat masculum et econtrario feminam et leuitas motuum significat

masculum et gravitas motum femina et similiter gravitas
in latere dextro et rubedo papillarum significat masculum et eorum
nigredo significat feminam. **De egritudinibus ani**

Egritudines ani sunt emorroide ani et fistule et inflatio
venarum et mollificatio ani et ragadie et tumores ani propter
que egritudinem ani cum sit egro. De emorroidibus vero alie sunt eminen-
tes et alie sunt profunde. Et de eminentibus vero quedam sunt dure
et dure et quedam molles candide emittentes humorem non
minantur mariscas et quedam sunt humide sanguinee. Et cura
quarum quod de mariscis humide sunt est ut capiantur cum instru-
mento et incidantur radicitus et si fuerint plures nu-
mero non incidantur omnes una vice et ponatur super eas post
incisiones alumen et acacia et balaustie et pulvis mo-
lendini et postquam curaverit ex sanguine res magis non
retineatur sanguis ex se ipso obediens. Si autem accidit in
apertura eorum difficultas quia quidem plurimum fit cum de eis inciditur
plurimum et finit et roboret subtili infusione et non descen-
dit sanguis qui currit post incisionem quoniam accidit in illa dis-
positione ut aperiatur anus adeo ut retineatur urina et stercus.
Et eo fiat fortis et tunc oportet ut fiat sessio super hanc egritudinem in
aqua calida in qua decocta sint folia altee et in qua pre[...]ta fu-
erint semina lini et folia caulium. Et si vero sanguis qui ex
eis currit non fuerit plurimum tunc ponatur basilicon et impleatur
emplastro cepe et emplastro vitelli ovi et quod diximus et fiat in
modo ubi et postea ne multiplicetur urina et egro diebus tribus
donec sedeatur apud. Et quoniam curat ille qui incisiones cum ferro ab-
horret ita ut ligentur cum pilis aut filo subtili forti et oportet si
ex ligatione do commoveatur aut apud amittet ea quod diximus
et curetur cum medicina acuto ita ut pulverizetur desuper una vice post
aliam vicem donec denigrentur deinde impleatur cum caulibus et exsiccati
combustione donec cadunt et ferrum conveniens cum eo et magis in
columen. Medicamen est acutum fortasse non salvatur ex dolo-
re vehementi aut aperture et melius quidem est cum vis incide-
re emorroidas aut ligare et mediciare eas cum medicina acuto.
Ut punctas anum illud floria basilicon et quedam subfumi-
gat emorroidas cum anacardis et assiduatur illud usque
denigretur et exteruatur et cadat. Et confectio medicine erudicantis
emorroidas mirabilis. Recipe iusquiami sicci nigri aureos .z. et
sicci iusquiami albi aureos .g. aluminis amenti equali anti aureos .z.
et sulphuris aureos .i. cerusse triture tantum et misceatur cum cera
dissoluta cum oleo ro. et liniatur super primum et post deinde quod si
fuerint emorroide intus tunc amittit collirium hoc quoniam era-
dicat eas cum fortitudine eius confecto. Recipe arsenici iii. et ca-
lcis et aluminis iameni et alcali partes equales terantur et co-
ficiatur cum aqua gummatorum et liniatur cum eo loca eminentia
et liniatur instrumentum eorum cum cera confecta cum oleo ro. et sedeat
eger elevatis coxis suis et expectet media hora. Nam cum
omnis detumescit et cadit et eradicatur radicitus. Et oportet
ut unctio fiat hec medicine in sole aut iuxta ignem.
Confectio medicinis que ponitur super anum post incisiones emor-
roidarum. Recipe acatie rub. pure et scorie plumbi aborum
ana aureos .g. coriandri sicci aureos .z. et talia describere lo-
co coriandri ponitur dragagantum terantur et misceatur et cribellatur
et conficiatur cum aqua et liniatur super primum et post super anum. Exeis
quibus currit emorroides et mox absidet eas et sufficit ipsi cum
facilitate in tempore longo est. ut subfumigentur cum foliis
mirti semper et sedeat eger in decoctione eorum extenuatur cum
et denigrantur et similiter subfumigio cum corticibus capparis et indicabus
eius et pulpa colloquintide et mirra et nuce cipressi ista valent
in emorroidibus propriis. Ad emorroidas vero magnas fortes ple-
nas confirmatas non valet nisi incisio aut medicina acutum. Ad vero eas
que profunde sunt et sunt sanguinee cura non est nisi medicina acutum. Ideo si
eas pulverizet donec denigrentur deinde impleatur cum caulibus et bu-
tiro et tereatur et donec finiatur cura mala tota. Deinde curetur
cum pulvere granatino et iungatur donec extenuentur et consolidentur. In
sanguineis autem si non vero sunt plene in quibusdam horum dispositionibus infla-
tur et dolorem faciunt vehementer. Dimissio accendendi ad eas
est rectior. Si autem inflate sunt repleantur et dolorem faciunt. Oportet
ut leniantur cum suco cepe aut cum felle tauri aut cum unguento
viridi acuto et tollatur in donec currit ex eis sanguis. Nam
si currit ex eis sanguis sedatur dolor et puniatur anus in floria
basilicon. In precipuum confert omnibus speciebus emorroidarum cum emorroide
est profunda sanguinea et caput eius est intra anum oportet ut ponatur ven-
tosas super anum deinde curetur et exhalatur. Et confert emorroidibus
abstinentia ciborum qui generant sanguinem crossum sicut lentes et ca-
ro vaccina et aluminasiud et caro sallita et similia et caseus
et cibi et medicine que adurunt sanguinem et denigrant ipsum. Nam
emorroides non generantur nisi ex acuitate et adustione in sanguine
sicut piper et allia et cepe et condimenta calida nam in illo tenui san-
guine est acuitas emorroide nocet generant. In habitibus
vero sanguinem dulcem et carnes teneras humidas non fortasse ge-
nerantur emorroide quare oportet ut ille in quo incipit emorrois pro-
funda aut sanguinea floriet ex basilicon et solet educatur
mulieres multotiens et diminuat cibos grossos et acutos et vi-
num nigrum grossum et omnia que inspissat sanguinem. **De fistulis in ano**

Fistulis quedam quidem sunt penetrantes quarum signa sunt quod
ex eis egreditur ventositas et stercus et de eis sunt non
penetrantes ex quibus non egreditur ventositas nec aliud et penetran-
tes quedam non sanantur nisi cum ligatione et excisione cum falce. i. instrumento si-
mili falci deinde curatur cum medicina incarnativo et ipsis quoniam conficia-
tur in unguento basilicon et quoniam generant cellula sicut homines qui egredi-
tur aliqua voluntate quod advenit post in quo super oportet ut caveatur
ligamen quod secundum hunc modum et hec quidem fit in eo in quo caput fistule
longinquum est ab ano valde. In alia autem que ano appropinquat non est
timor. Non penetrantes autem oportet ut medicentur cum medicina acuto que
diximus super caput templo fistule que est in lacrimali et cum medicina que re-
mittitur in ea deinde funditur in ea butirum recens. Deinde postea
infunditur in ea medicina incarnativa que subtiliatum sit cum aqua
mellis. Ad ragadias quod confert cum hoc est febricitas et cure
et apud antiquum in quibusdam dispositionibus floria et unguentum decern-
sa. Ad illas vero cum quibus non est apud nec acuitas vel calitas
conferunt emplastrum de vitellis ovorum et in unctio cum oleis de mu-
deis et cervulorum in quo ponitur dellium et similiter conferunt ragadiis
pectinis et matris et virge. Ea que conferunt ragadiis ani
et subfumigio cum dellio cum desiccantis adeps. Et confert eis
quando sunt veteres vel cronice ut fricetur donec currit ex eis san-
guis plurimum deinde curetur cum basilicon et conferunt ragadiis et
speciebus emorroidarum pillule de dellio et subfumigio spodio [...]
pentis et corticis radicum capparis et bdellium et serapinum
et confert ragadiis et adeps galline et adeps anatis que
terantur cum dragaganto et sedeat eger in aqua calida deinde impleatur
cum eis et confert eis unguentum factum de litargirio et mirra sengi

i. botru cu exeo in unguit. Illi uo qui ledit eo q. aut ut extagadus offert sessio in aq. cucume et adeat ano cotu uet antiq imbibitu in aq. aceti exicatu post illud et pulue molendini et pulues uitreolorum abrasorum ut illi i qbz est oleum. **De ruptione uenarum in ano**

Irruptio que uenarum est qm exit sanguis de ano cum distillacione a compulsione continua sic floia et n oz ut ascendat iste sanguis du n debilitat et du pmanet nigri coloris. Fiat ergo eiz compulsi in distillatione aliq et fac incurrere timore et debilitate alioz geniculoz erit retineat oz ut compoudeatur i illa hor tinctura de cibe cu aq sumac et sillonum q ego dicam cu aq sumac a cu agresta et assidue cum pauor floia ba silice distilloz ciboz qui acuunt sanguine et multiplicant ipz et silia. Sz q dixi q multiplicat cursu sanguinis et si curit cu periodis i hoie et n debilitat eo p ipz et n oz ut curet ascendendo ipz. Tursi naqz ei aplis fit euasio egritudinibz cu aut in sumo abundat te oz ut n sit negligentia i ipso fu cit eu incurrere ydropisi. **De mollificatione ani**

Mea que fit exit fecis sine uolutate fiat fiunt i post elogatoz fistularum a cu casu sr dorsu et mollificat exeo pedes et acerit i subito te n e ei cura. Cu aut accit illud ex percussione a casu paulatim te offert ei ut emplo et ungat spondiles inferiores q sunt ex spondilibz dorsi cu eis q dixi in caplo paralisis et sedeat eger in aq cucume in qua decocta s gumerti nux cipri et costu et spica nardi et mirra et ro. et mutur et caspi gnatorum et silia. Egestione uo ia dixim cu dixim de exitu matricis. **De ulceribus ani.** [illegible]

Et eis qda sunt parui et quida magni et signa eoz sunt pruritus et commotio in ano et qm sr siles uermibz caseo. Qua cura e subponere olm de oliuis albis ut oleu ablutu quousqz fiat albu q ponit maluis olis aut olm de nucleis cionulor a olm de keiria a olm de nucleis aq rute aut ad de aloes a fel uaccinu a aq aloes a aq calamti a aq lupinoz a pulpa colloquintide et sale et sr qdi coz lagi et lan et curat potu medicine educentis eos scdm q narrabo et oz i primis ut n cibet i matutinis et tolleret i donec labor conueniens sr fame. Dum sorbeat aliqd lactis ita ut cu fecit i diebz aliqbz dissoluat medicina i lacte et accedat in illa die infame et in labore. Dum bibat ipz pt illud et cu expulsi fuerint uermes te aborreat pt i cibu untuositatem et fruitu uiscositate et pane agunu et caseu humidu et cibet in prae famis buccell panis cu muri et sinapi aut sumat ad exoluis curatis et imatis aut sanie cappais. Phibet e eos redire et sig uermis iuenit sunt citrinitas coloris et uelocitas commotionis famis et pruritus tollantie ei et uehementia mordicationis et sincopis et do i uetre in prae famis et sensibilitas eleuationis eoz et i uolutionis eoz in illa hora et aq cum ex hoc et egestio ei a ex inferiori regione a ex superiori cu labor adest a febris acuta. Cum g accit do uehemens inuenire fac incurrerem siles epilie et sincopi et spasmo pp uehementia sua. Si g uidis i in hoie exeo uermes egrediuntur et te sciais q e ex humoribz. Incipe g et line uentre cu pulpa colloquintide et aq rute et felle uaccino q, sido fuint fortis uehemis ualde et eg ia incurrit epliam pp uehementia ei te i tempe et da ei i potu lac ita ut sedat do paulatim line uentre ei cum eis q dixim. Si g receditur te ia sufficiat tibi et si n recedunt tunc da i potu egro medicine extrahentes eos et n pcrastines tunc qm accidunt accidentia mala ualde. **De crepatura et ruptura et apostematibus testiculis**

Quod fit pp egritudine i inuenit et e ruptura ancrebun sz uitate cu sr q qn resupinat eger sr dorsu suum et ponit manu sr ea et redit ad locu et cum que ei medici pmiserunt et n sr ea usi qm in ea e timor et adit eu curat et mediciat ut n accidat huic cuitate. Oportet e ne ille qui rupturam ht moueat post cibu ocio pe s potu uini aut aque et dnuttet oz cibu inflatiu et ad fumu repleat cibo et potu et medullas ut pinee et olera et fructus humidos et pficiat totu q sibi nec e an cibu l commestioz dum post commestioz adereat resupinatoi et si fuit sedens sic minuc cuis stricturam et n festinet adsurgendu cito i mo postq strixerit ipz et posuit manu sua dx et compresserit ipz ad interioa. N oz ut pont sr ea cu constringit pilam qm ipa dilatat ea inuolutoz quadrata refrenatem eam et repleat et cu emplo rupte aex eis q dicem et assiduet stricturam naz qm sanat oio cu istis emplis et strictura qn ruptura e parua aut e incor humido assiduet me q resoluunt inflatoz ex eis quas ia dixim i caplo colice et n coeat n cu strict ultra cofectione et uent leuis ul tenuis et caueat sessioes in aq cala et logitudinem effusionis sr eaz et aq cale a luctam et saltu et cabulatoz laboriosaz et descensu ex gradibz cu uelocitate et hon graue et uociferatoz uehementez. Ista e q dilatat rupturam imo faciunt ipz accidere. qm q fit in uentriculo et qm fit aliq ruptura. Sz ex dilatatione meatus q e inuerbum et magnificat cistis testiculoz et adultum i e. aut ruptura a dilatatio h meat qr ad ipz descendit et cadit in eu an zirbu. i. reticulu a intestina a uentositates aut aq aut apostemata q eueniunt in apicetia i testiculis et cistis eoz. Sig itaqz rupte q qn te piecit egru sr collu suu et eleuauis pedes ei et compresseris dorsu ei et posuis manu tua sr locu et presseris ipz redibit a totu aut pars ei aut cu rugitu a sine rugitu a cu facilitate a cu difficultate. Illud uo q redit cu rugitu plurime e uentositas et i q redit cu rugitu minore illo e ex intestino et i q redit sine rugitu plimo et difficultate e zirb et zirbz que et intestina redeunt cu difficultate et uentositas sine difficultate et cum eoz e simul ut reducat cu facilitate fiat n redit cu compressione te sedeat eg in aq cala p horam. una pt uacuitate uentris et pmat dx pt i te si redierit bn erit et si n addat aq cala dou redeat. Cum g redierit empla eu sz emplo rupte dicte et uentositate constringam te et assiduet stricturam et n dissoluat i minori spatio. x. dierum et amittam i cibo et regie ea q dixim. Cum at magnitudo cistis testiculoz e exeo q effunditur in ipa tunc sig ei sunt grauitas et ap i e splendidu cu paucitate uirez magnificat ualde. Et cum ei e in mag que cu qua nuq redit ut pforet et cauteret pforatoz et euacuet q i ea e et pforet duabz partibz et commisure duor ouoz cu apetioi et currit exea aq sic currit sanguis ex floia. Quod si fuit plima et magna ualde te n oz ut euacuet in die una sz in duobz diebz. Postq g datu fuit ut pforte forte e faciet accide sincopi cu at n cauterizat

redit post dies et mittes et indiget perforatione post mitis
Que autem minor est grossis est curatur sine perforatione scilicet cum medicinis
que exsiccant aquam ex eis quas diximus in ydropisi. Et fit apostema
calidum in testiculo ex calitate cuius signa sunt rubedo coloris et
calitas tactus et uehementia pulsationis. et cura eius est flobotomia ba
silice ex latere apostematis et si sint ambo simul a post de ex latere
dextro et ponatur desuper ea res infrigidantes et sedantur in aqua frigida
et inuoluatur super ipsam pannus imbibitus aceto et aqua ro. et liniatur
cum quibusdam epithimatibus que conueniunt que conueniunt apostemati acuto
ita ut quando sedatur pulsatio incipias in resolutione apostematis cum le
nientibus resoluentibus in primis sicut farina fabarum et ciceris al
borum et camomilla confectis cum mellicrato semis lini et psillii cum ci
reno. deinde cum eis que sunt fortis resolutionis et leuificationis si in
diget illud sicut est bdellium et armoniacum et mirra et adipes sub
tiles et reliqua que diximus in capitulo apostematis duri et emplastra que
resoluunt apostemata grossa testiculorum. et sunt ex eis sicut grossa et
iam diximus curam eorum in capitulo apostematis sui. de apostemate uirge.
Fit autem uirge fit ex uentositate uaporosa in qua est calitas
parua replente ipsam et inflante et tendente ipsam ut cedit et
addente in latitudine et longitudine ipsius. Et fit ex ab apostema
te molli. differentia inter apostema molle et inflatorum uentosita
te uaporosa que implet eam eo quod inflatio uentositate non
cedit tactui cum tangitur et apostema molle cum tangitur cedit
tactui. et cura apostematis mollis fit hec medicina cum confectione. Recipe
folia uitis recentia. xxx. nucis thuris aureos ii. et cerusse
aureos v. et terantur et empletur cum eis uirga. Et cum infla
tionis ex uentositate uaporosa que plurima accidit adolescentibus est
flobotomia et ut liniatur uirga et testiculi secundum hunc modum cum aceto.
Recipe cere partem i. olei ro. partes ii. dissoluatur cera cum oleo et
ponatur in mortario et proiciatur desuper aqua frigida et moueatur donec
non recipiat aquam et deinde infrigidetur ex aqua nenufaris et semine
eius. Si autem non fuerit calitas manifesta de semine agni casti aut
ruta que est sanitas eius. Ranula autem et fistula cuius color est
albus confert ut distillet in foramen uirge oleum sambucinum
et expletur cum bdellio dissoluto cum uino et ungeretur ut pu
uatis sit flet pueri et stringatur renes et muniatur cum lac
te et si fuerit rupta empletur cum emplastro faciente et deterente quod
multotiens operatur in ea. de podagra et doloribus iuncturarum.
Dolores iuncturarum omnes secundum plurimum fiunt ex humore crudo cu
ius motus est ad colera et secundum minus ex sanguine indigesto et quoniam est
calitas cum eo uehemens et non nominatur podagra nisi illa que ex eis est
in iuncturis pedum quibus fuerit est apostema eorum non fit saniosum et nisi fuerit
collectorum saniei sicut reliqua apostemata sed aut resoluitur aut incrassatur
et fit lapis aut rumpitur extra digitum. et egrediuntur extra res
durissime ex sicco humore. Et fit signa doloris iuncturarum facti ex calita
te sunt rubedo coloris loci et calitatis tactus. et cura eius est
flobotomia si est in manu sinistra ex manu dextra et si est in manu dextra ex
manu sinistra. et sic in pede dextro tunc fiat ex manu dextra
et sic in pede sinistro tunc fiat in manu sinistra et non oportet ut
dimittatur flobotomia in hac egritudine propter permanentiam temporis flobotomie si
licet ut fiat flobotomia cum incipit apostema crudo et pulsatio cum ca
litate uincentis secundum quod diximus precipue sicut apostema magne quan
titatis et rubei coloris. In apostemate quod non est magne quantita
tis nec uehementis calitatis. Sed cum hoc est calidum necesse est flobotomia
uenarum ut extrahatur sanguis minus et sit conueniens post illud
eo quod educat colera ex illis que iam sunt doloribus iuncturarum calidis
et decoctionibus et pillulis quas diximus de illis que sunt conuenientes do
lori iuncturarum calido et liniatur post in epithimatibus que diximus et de
clinet in apostemate magne quantitatis rubei coloris ad de
epithima cum quo sunt frigiditas et stipticitas ex eis que diximus de epithi
matibus que conueniunt apostematibus sanguineis in iuncturis et in apostemati
bus quorum calitas magna est augmentata quando ipsorum rubedo et ma
gnitudo nouiter est declinare ad illa que infrigidant propter quod stipticitates in
faciunt aut non faciunt stipticitatem plurima ex eis que medicina non est
epithimata apostematum rubeorum et apostematum calidorum colicorum et similium si
at in cibo et assimiletur cum sunt apostemata sanguinea. quorum signa sunt
ea que diximus. scilicet magnitudo quantitatis apostematis et uehementia ru
bedinis coloris cum calitate tactus. Colicorum uero calitas est
magna augmentata sed ipsorum quantitas diminuta et eorum ten
sio minor et non est in multitudo rubedinis et secundum plus sed ista apo
stemata calida commixta ex colera et sanguine et sunt signa commi
sta quorum oportet ut commisceatur cum sed illud. Fit itaque cibus in apostema
tibus sanguineis cum acetositate stipticum sicut granata et agresta et
ribes et sumac et cum his sed in. et in colericis est quod ingrossat san
guinem sicut illud quod congelatur almosti et tasil et albihet iusi
colatum de aceto solo et dein quod est secundum ex aceto et aceto et declinatio
in fumo ad id quod humectatur cum infrigidatione sicut cucurbita et atriplex et
cucumeres et olera fiunt et melones indi et sic fames cum zuccaro et
aqua ordei et cum flobotomia uentris et solutione fecis in apostemate calido et em
plastrationis cum eis que diximus et declinauit dolor et apostema. Et apostema
sanguinea magne quantitatis indigebunt resolutione incipies
ergo in illis cum medicinis lenis resolutionis sicut est mellilotum psillium et mal
uauisco semis lini et camomilla et altea et adipe galline et ana
tis. deinde cum eis que sunt conuenientiora et fortiora sicut ea in quibus sunt bdel
lium et armoniacum et storacis et mirra et adipes subtiles ex eis
que diximus et accipiantur post in si uideris illa que sedant uesicas
et remanent in quo est in eis ex eis que diximus. In apostemate uero calido paucae ten
sionis colico non indiget post declinationem resolutionis et si indi
get eis que sunt parue resolutionis. Sanguineum autem indiget illis
secundum quantitatem magnitudinis sue et spissitudinis et plenitudinis sue
calitatis et receptorum a tenebrositate et duritie. Sit ergo tua
cura sedationis illud ne remaneat in ea durities ex sitimo stu
dio et resoluendo apostemata calida. et non oportet ut maius studium adi
beatur in hoc quod est medio quod ex eis est magis spatium et pauce calita
tis sed diminute infirmitatum eius cum indiget ipsum in eius stare
et non addere. Colicum uero in fine quantum potes non est timor ex
eo dissuptionis. et quod accidit dissuptio in exeo quod infirmus
ultimo studet in acceptione medicine que sedat dolorem iuncturarum
sicut ermodactilum et lentes et ossa combusta et ea que diximus
ex istis. Sit ergo administratio tua istorum in apostematibus magne quantita
tis que non sunt uehementis calitatis minus et sedationis quantitate qua
sedantur quando dolores et post euacuationem. In apostematibus uero
calidis utere eis post euacuationem colere sedationis quantitate mul
titudinis materie et paucitate et uehementia doloris. Sed quantita
tem magnitudinis eius et tensionis eius aut tumore et secundum quantitatem
que sedatur dolor integre. doloris autem iuncturarum facti ex humore crudo
frigido signa sunt dolor et apostema absque rubedine in colore et sine cali
tate in tactu et est magnitudo quantitatis eius et tensionis ipsius
secundum quantitatem multitudinis materie et paucitatis eius. Vehementia
doloris eius secundum quantitatem magnitudinis eius et tensionis ipsius. et cura
eius est ut intentio tua in principio sui sit uomitus cum eis que educunt
flegma et solutio que fit cum pillulis de ermodactilis et pillulis de cassia et

stratum con(...) et ad similium cum eis inquinatum pulpa coloquintidae et centaurea et similiter cucumeris asinini et semen urticae et similia eis que diximus. Cum ergo evacuaveris tunc emplastra ipsum cum eis que sunt lenis calefactionis sicut mucillaginem ... et medulla panis et simila cum croco et lacte dulci et similibus eis que diximus. Si autem fuerit vehementis frigoris in tactu tunc cura ipsum cum stafisagria et sambuco et euforbio et castoreo et similibus eis que diximus et pervenit ad statum et incipit declinare tunc incipe in resolvendo et stude in ea valde ut non fiat lapis et non omittas in ea studium resolutionis subito. Sed resolve ipsum dum non inveneris ipsum et adde diuretica. Cum autem videris ipsum iam indurari tunc cessa a resolutione et administra lenitiva donec videris ipsum lenificatum deinde in hoc redde ad resolvendum isto namque modo possibile est ut non remaneat ex eo aliquid quod fiat lapis et caveat a ministris ... quoniam sedantes doloris non post evacuationem forte cum solutione et vomitu et subtiliando ei cibum et potum et caveat eo potum aque frigide in aestatibus et calidis. Et est ex eis que nocent omnibus habentibus dolores iuncturarum labor superfluus parvorum et calciamenta stricta et ebrietas et repletio ... quantitate cibi et vinum. Omnis cibus est nocivum et coitus et nocet et est magis ... adeo ut accidat podagra et digitorum ... completur sed quod oportet et coitum et balneum et caveat a balneo ... ... et ... omnibus exercitium temperatum post egestionem et post flobotomiam et solutionem et vomitum et evacuationem. Cautela autem a doloribus iuncturarum fit abstinendo a repletione et nauseatione et dilatatione in comestione et potu et assiduatione flobotomie et solutionis ante horam parvorum et minorando cibum et diminuendo vinum et ... et alienando laborem illarum iuncturarum et diminuendo coitum et frictando iuncturas cum medicinis plenis subtiliationis ex eis que diximus et quoniam eradicant dolores iuncturarum et podagram eradicare aliqua medicina fortes in ... vehementis subtiliationis ex eis que diximus. Diminui etiam oportet ut administret ... quibus accidit hec ex humore crudo aut ex humore est plenus crudum et diminuitur in illis quibus accidunt cum eo apostemata calida inflammata et ille cui accidit dolores iuncturarum deinde ... alteo a ... parvorum propter quod caveat ei malitia dispositionis ... cibi aut ... laboris aut similibus ex eis quibus allevatur corpus et evacuetur ... parvorum ex humore quod consuetum est sicut fuit ... aut cum eo quod educit coleram et si fuit ... cum eo quod educit ... humorem ex eis que diximus et non obliviscaris quoniam perducit ad mortem subitaneam ... et signum illius est quod incipit tremor cordis aut ... anelitus et quoniam facit incurrere paralisim aut apoplexiam et signum illius est quod incipit tremor cordis et ad ... sensuum et quoniam ... illud subito quapropter non diminuatur quin evacuetur cum lenitiis parvorum. De sciatica et dolore iuncturae ancae.

Sciatica est una species doloris iuncturarum. Diminui species que ... iuncturae ancae est iuncturarum profundior et fit ipsius est causa plenitudo sicut quod non apparet signum apertius manifestum et diversificatur cura eius ... ... iuncturam reliquorum dolorum iuncturarum. Cum ergo dolor est in ancha et non removetur ab ea dolor tendit ad coxam tunc ipse est dolor ancae purus et quando extenditur usque ad coxam et lacertum cruris et pedis tunc est sciatica et quoniam est in utraque latere. Signum autem accidit hec egritudo in ancha sinistra est sicut egritudo vehementior quam fit cum est in dextra. In dolore autem ancae oportet ut consideretur in quo processit de egritudine egri et cura huius necessaria fit agitatio ex cibo et potu et causis et motu ipsius significet ex eis humor et sic demonstratur cum hoc in ancha aliquis dolor qui sentiatur aut siccitas tunc iudicatur significatio sive qualitate superfluitatis quod si fuerit humor frigidus tunc curetur cum vomitu forti et ultimo multotiens deinde cum clisteribus que educunt ventositatem et faciunt excoriationem ex eis que diximus et cum suppositoriis que similia illorum faciunt et cum eis que calefaciunt cum supponuntur emplastretur ancha cum sedantibus dolores sicut emplastrum factum ex camomilla et altea et semine lini et ex eis que nominabo ut sedetur dolor ancae ... deinde emplastra rubificantia facientia vesicas si illa necessaria fuerint. Ancha sanatur dolores ancae fit cum vomitu et clisteribus educentibus ventositates et unctione cum oleo de euforbio et castoreo quod diximus et secundum similitudinem eorum exemplis caliditas quod si difficilis sit in dispositione sanitas eius necessaria est iteratio cure et facere hominem pati famem ut minoretur humor eius et emplastra rubificantia que sunt sicut hec emplastrum cum condito. Recipe sinapi quod tritum et admisceatur ei quartum ipsius de stercore columbino et conficiatur cum decoctione ficuum et diminuatur ut vesicas faciat et curetur illud quod est in vesicis ex aqua deinde vapore ipsius cum aqua calida. Signum ergo sedationis bonum est et si non revertatur illud vel reddit fluxus ipsius. Si vero vetus fiat et timetur quod dislocetur caput iuncture ancae. Cuius signum est quod assiduus est dolor ancae et rotatur vel ... ... quoniam cauterizetur et oportet ut cauterizatio ei fiat cum cauterio minuto sicut quod fit circulus anuli continentis doloris et cum continuatione qua capiat caput gravitatis ancae ut fiat una vice circulus magnus in cuius medio sint circuli duo. Hec est cauteri et non diminuatur consolidari usque in tempore longo cum eo quod debet poni deinde super conditio cum butiro ut currat totum quod est in iunctura et reducatur iunctura ad dispositionem suam. In illo autem quod est ex caliditate flobotometur basilica lateris illius et si fuerit ex duobus lateribus flobotometur eorum utraque basilica. Signum ergo sedationis bonum est et si non flebotometur sciatica curatur generaliter ipso latere non diminuatur iuncturarum in ipsius dispositione cum emplastris suis. Sed pone debet in hac dispositione et ea sunt levis calefactionis et sunt sedantia dolores de eis que diximus sicut camomilla et semen lini et si habuerit ... sunt emorroides fluentes sanguine supprime ei ex collirio quod excoriationes faciunt sine calefactione et flebotometur ... vena que est in concavitate poplitis et ventosa cum ea coxa ancae ... ipsius ventositatem cum multa profunda ut currat ex ea sanguis plurimus et cum egreditur in dolore ancae ... caligant evacuatio pus et superfluitas. Et sic egritudo difficilis sanationis valde quoniam ... inspissatur et fit sicut res quod sicut igne cocta ... et induratur. Cum ergo est ut ... fit ancha ventosa ... deinde administretur ... acuta. Sciatica vero fit aut cum calidum ... a cum ... consideret ergo regimen et dispositionem pedis et curetur sicut cum eis que nominavimus de cura ancae ex vomitu et cibo et solutione et clisteribus et calefactione et extractione ... ventositatis pedis totius cum oleo ... sicut castoreum et euforbium et oleum de costo et oleo cucumeris asinini et oleo laurino cum ... et emplastretur hec emplastro cum condito. Recipe farinam amarorum lupinorum que decoquitur in aceto et melle et administretur. In calida vero flebotometur basilica ... deinde succedit ei flebotomia sciatice. Si sedatur bonum est et si non iteretur flebotomia basilice et administretur cibi minorantes sanguinem et subtiliantes ipsum. De dolore dorsi et cura eius.

Fit sed plurimum ex frigore et humore crudo cuius signa sunt assiduatio eius et quod fit paulatim et sedatio ipsius cum homo ambulat et movetur parvum et confert ei nocet et solutio cum pillulis fetidis et pillulis de ... et pillulis ... et unctio cum oleo quod diximus in quo dissoluta sunt castoreum et euforbium et similia

Et fit qn̄ ex labore aut cum ē tranquillitas et balneum et in
unctio dorsi cū oleo ð ben̄ a mol' p̄mixtis et post um
gumstionis bone et sili' ē cū est ex multitudine coitus
Et qn̄ ē ex debilitate renū aut ex renibus aut a p̄tib;
ī eis . et alius . et signa ei sunt q. ē incitatur et debilita
tur cū eo cont' aut cum ē ī q. diximus in capitulo renum
de cura egritudinis renū . Et fit si raro ex repletione uene ī
magne posite sunt dorsi; cū extendit an̄ . signum ē dolor
in dorso cū pulsatione et caliditate in ipso cū reliquis si
gnis multitudo sanguinis incidere et cura eius ē flebotomia basi
lice et post aq̄ gnatorum et uittorum mag. fiat et domunt
sup locū madidum. De gibbositate et uentositatibus eius.
Fit cū ōplet' et ōfirmat' enim aumt'. Cum g̊ incip̄
gibbositas fieri aumt' et fit aut p̄ exitus exeuntes in
teri cū qua egrediunt' spondiles dorsi aut p̄ uentosita
tem crossam . et sig̊ sunt exitus sunt q. ascendunt cū do
lores in dorso cū febribus acutis sine febre. a p̄tium et ma
gnitudo pulsus et uehementia caliditatis et ōtinuitas sine
febre et cadentia dum post datos febris p. spatium ali
q̊d remanet do et gibbositas in dorso et incip̄ gibbosi
tas . cura eius ē positio rerum fortis lenificationis et exeis
q̄ siles sunt illis qb; diximus aumt' a p̄n. et liniat cū ali
quo oleo calido et custeriget eg̊ cū oleo ubi decocte sunt
radices altee et semen lini et sumat ī potu medulla cas
sie f. cū oleo amigdalarum et flomet' basilica an̄ cau. Fac
ta aut ex gibbositatis uentositatibus sig̊ sunt q. accit
post dolorem dorsi sine febre et ei cura ē potare pill'
de mediculi et ol; de ruba cū aq̄ semin̄ fugatiū uen
tositatem et epl'et' loc cū eis q. diximus sunt fortis calitatis
sic castoreū et empl; q. diximus ad uentositatem eq̄ua . p̄t
q. embroc cū aq̄ in q̄ decocta sunt sansuc et sisinbrū
et secha et abrotanū et allacieu et suspendat' uentose
cū igne sunt locū qui uult egredi eē et liniat' cū me
dicinis rubificantibus. Capitulum de uaricibus q. sunt uene ēsse
Iste sunt uene grosse uirides inuolute apparentes
sunt crus et accidunt pluries earum portantibus in dorso hona
et uiatoribus et cursoribus quorum cura ē flebotomia basilice et i
cisio earum aut muto ipsarum q. si detumescat omis p̊t
flebotomiaz loci uni et uniuersa sint eas oio bn̄ ē et si n̄ flocat
ex duobus a tribus aut pluribus ill' et qn̄ eleuat' subtili et
ē illud magis rectum p̄t q̊. ligat' ī q. ē sup eas . si sup
eas sunt uenas magna ualde et assiduet' p̊ illud flo
mia basilice et eductio mlie cū solone et diminutio mul
titudinis cibi et ciborum grossorum et uini et pipue nigri ī
grossi et dactilorum p̄ labois pedum et ambulationis. De
Ictus acciit ī pede et crure ita q. uaricibus et elefantia
qn̄ ōfirmat' ualde et magnificat' et fiunt ibi eminentie
n̄ hīt curatorem . ī p̄nc'o nō sin cū incipiunt pes et crus ma
gnificari et icantur a pn̄ q. ē difficil' curationis ł resolutionis
et cronicum et cū fit ex sanguine nig̊ grosso uehementis e
sancti et signa eius q. ē ex sanguine nig̊ sunt q. cū ea ē cali
tas in tactu et tenebrositas in colore et aliq̊d examni
netus . Incipe g̊ ī cura ei cū flebotomia basilice lateris op
positi dum cū uentositate cruris et curuatē cruris popli
cis et solone cū eis q. educant humorem nigrum una uice
p̊ uice alia et dimitat cibos mali nutrimenti et egrauitatis
milie sic carnes uaccine et q̄ uenando capiunt' et gestantes
et melle et lentes et caules et melangene et almesud . i . ca
ro salita et triticum coctum cū aq̄ sic pultes et puniga ci
mus et uinum grossum dulce et sit ōtent' cibis subtilib;
pauci nutrimenti q. g̊nant sanguinem subtilem sic carnes p̄l
lorum et edorum et pullorum columbarum et ola subtilia et uitello
uorum sorbilium et uinum subtile album et panis bn̄ fermenta
tus et cocti . et liniat' crus et pes cū eis q. diximus ī capitulo po
dagre et exrebus uirentibus ł ōfortantibus et ī stirpantibus et caue
at deambulationes . Huius uo q. fit ex flatu uehementis ōstitutei
sig̊ sunt grossitudo cruris et pedis sine rubedine coloris et
sine caliditate tactus īmo qn̄ ē fit et n̄ hēt eminentias
et cura ei ē uomitus et paucitas cibi post illud ut minoret'
fla et assiduet uomitum post illud semel in mense edendo et p̄
sit replet et utat' trifera minore sumendo exea pond. ʒ ij.
et thuris . ʒ . i . et ʒ . s . gg . tantundem et misceat' totum et bibat' et
liniat' pedes cū aloe et mirra et acacia et uino puro stitico
et aq̄ foliorum cipressi a nucas ei et liget' cū panno et stringat'
et minoret' labor ei. De decoratione et egritudinibus q. sunt in manifesto cor
Primum corporis ē denigratio capillorum et ipsorum ornamentum . et fit poris
aut denigratio eorum a ipsorum albificatio a rubificatio ipsorum et facie
eos subalbidos . a ipsorum crispatio a eorum aplanatio a abra
sio eorum a custodia eorum ne renascat' a facie ut nascat' aut
faciat' eos fortes a prohibitio casus eorum a scissionis extrem
tatum eorum aut canitiei . Corporis ī q. uult ne ei accidat ne
locat' canities et dimittat' cibos humectantes et sit ōtentus
siccis et eis q. in patellis frigunt' et assatis et aq̄ aceti et as
siduet uomitum cū repletur et assiduet acceptionem trifere mi
noris q. ē cū mirob nigris et eblic et bellir et medicine
rū dantes canitiē et minoret' uinum qm̄ ē ex eis q. festina
re faciunt canitiem et altero aq̄. cū melle et assumat ex
eis q. tardare faciunt canitiem et sunt oia q. delinare faciunt
sanguinem ad colam et inspissat ipsum . et ī cura al' inueniunt
fla sunt capillos et sili' caste emblitudis sub fingatione
et ungat' cū oleis expungantibus canitiem . Denigratio eorum fit
cū lenitiis et ablutionibus et oleis denigrantibus ex eis q. diceni
ī antidotario eorum et ut utat' regimine q. diximus et caueat aq̄.
ro. plumam et ablationem plurimam cū aq̄ dulci et calida et precipue
cū aq̄ ro. et ol; sabucum et odoramentum anesum et aden' .
i . l'ei pulicem et odorem sulfuris et fumum ei et caueat in
in et habitationem in regionibus frigidis ualde . et humidis. Ista a faci
unt festinare canitiem et iuuant ad albedinem capillorum
Albificatio uo eorum iam diximus totum et medicine q̄s nominauimus ad
albeficiendos capillos sunt ī antidotario. Rubificationis aut
eorum medicamentis et sili' q. eos crispant et q. eos auferunt et
q. eos abradunt n̄ permittentes eos renasci et reliq. q. dixi
eorum uo aplanatio et prohibitio scissionis eorum fit cū in unti
one assidua et multitudine effusionis aq̄ et unctione assi
dua cū oleo et aq̄ ōstantis et multitudine ablutionis ī balneo
et tensione eorum et rasione et lignis p̄ equitatem assidue : eorum
aut casus quidam ē q. fit ex egritudine sic alopitia et tina
quarum curatio ē una et eorum ut euacuet' corpus et caput ī p̊
mis dum curet' exitus cū eis q. ōueniunt . alii dimitq. sunt
ulcera q. fiunt in capite. De fluxu in capite.
Ut ē dicans plurimi antiq. a ē infra illum et sufficit
q̊ddam incurando illud q. n̄ est stenosis. Abrasio capitis

sedib; assiduatoz et ut ungat omni nocte cu oleo tepi do et abluat in mane cu aq calida et fricet in balneo cum dragag aut cu mucillag psillii et mucillag psillii seminis citoniorum et altee albe. Ille at qui dinans e antiqus plus indiget solacio cu aliquib; pill quas dixim de ill in quib; ponitur aloes et pulpa coloquintid deinde post i assiduet inderre caput et inunge et balneum et ablue ipz cu medicinis que hnt abstersioz forte semel et cu eis q hnt urisositates, unde sic medicine forte removendo furfures exeis q dicem et medicine leves nimie ad furfures exeis q dicem et causat ab oib; quib; une vapor et ascensio q vapore et elevatoz ad caput et pte capis et allus et poris et filib; eis grill q iaz dixi inegtudib; capis et multiplicat comestioe vini et potoz olei. s. alie sc exprssioez uue. i. mustum.

Ad exegnie capitu **de sahafati**

in quib; e foram parum subtile et plenu huozositate subtili et humitate viscosa parva et ei apparitio filis e apparitioi exgnis q dr furfures et accit iente capis et hi qde foram lati e et mai fetmine asafati et in femie ei e humitas filis millisani et iste at sc veceres q sit antiq; et unaq; eaz q e humida q e sicca. Cum itaq sic ce eaz e silis cure furfuris. Verum oz ut confortet q addent unuctoe cu cera et olo et mucillagib; et adipi b; et fricatoe cu sinapi et nitro an iunctoz et suffic mea cu n e antiq fricatio. Cum uo e antiq te eget ut fricet et madat donec recedat ab ea asperitas et cunt exea sanguis. de in fricet cu oliis et adipib; et mucillaginib; et embrocet cu aq calida et evaporet donec rubeat locus ei de in lunat cu oliis et adipib; et mucillagib; et cera et adipe galline et anatis et dragaganto humido n q n e antiq sufficit ungm rubeu sine fricatoe et oli; vo. cu corticib; granatoz et mdalengi cu unguto. Antiq uo indiget ut ei amittat flosia cefalice a exvena q appuet in capite et ut fricet et madat, s; quatitate necessitatis sue tn diu donec resoluat cum mala tota et currit exeo sangis plum et ponat sc ipz sanguisuce pt fricatoz dein lunat cu epithime safati fortis ex sic catois cofert q ei assidue dicet dein lunat cu aisq dicem in caplo sahafati sicce. **de eis q vectiflant corruptioz coloris**

Corruptio coloris fit a exegritue a ex successioe egritudis sic in yctinia citrina a nigra et gualescentia aut fit pp corruptioz coplois et cum illi toti fit cu cure illaz egritudinu. Illi aut q fit i convalescentia cum ei e confortatio et cibatio. Variatio at coloris q fit sanis qm e ex pallore q fit a sole et vento et frigore et qm; rubet facies valde et siccap eminentias hre et qm; e color citrinus ast ex egritudine. Et palloris cum e assiduatio intrt balnei et ieiuno sc vapore aq calide dulcis et si sufficit i ei bn e et sin amittat gutta q dicam. Rubedis at q sc faciem dicat et eminentiaz oz ut cum n uidet qm e mala et cofert ei ventosatio cunis et ventosatio nuche et flosia utriusq basilice et dissolo eoz qb; strictu fit in capill et iente et diminutio vecifentois et dimissio ouiz q pficat sanguine in capite exelectoe alie rei et retentio anelit et logitudine iacendi sc faciem. cu cum e flosia floris pt cephalice floias et extremitatis nasi et ut lauat cu sapone et ut dimictat donec ipz fuget de inde abluat cum aq calida multotiens et apparunt sanguin succe post i sc locu eminentia huius et duret oia que multiplicat sanguinem et vinu et carnes. et confert cu melle spe et utatr balneo assidue et ieiunoz sc vapore aq calide cu n e presens balneu aliquotiens et leniet cu epithimate asafatiti forti et exea humectat aqd et abluat faciem sua post balneu et ieiunoz sc aq calida; hat una cu aq fnu et caveat ne ouiet frigora et vehementi vento cu facie sua et cu illud accit suavitate eundo ad balneu. Citrinitati aut coloris sine egrae cofert ut comedat oi die gallina pinguez assata bibat vinu dulce et comedat ficus et grana dulcia et sorbeat vitellos ovoz sorbibilu et comedat cicer albu et fumat exaltit. i. spes indi silis hermodactilo albo in quib; hois et excibario insuit allia et cofert ei scoria ferri consta et assiduatio balnei et fricatio faciei et gutmaz cu rubrificatib; de eis q narrabo. **de pano i facie**

Pannus aluus antiq ali n antiq et niger et minus niger cui qde cofert flosia basilice vl asalie et decoctio epithi et diminutio ouiz q sangine in facie pficat exeis q iam dixi dein epithime cu semine rafani cu amigd exconticatis et farina fabaz et scie melonis et embrocet cu aq ce ortulani aut mill. At uo antiq nig indiget medicis fortib; cu h; sic scie eruce et tria argenti uiui et pipe baurac et qm; n valet ieo n epithi cu arsenico citrino et qm; nec e ideo semel algemento et pone sanguisucas sc ipz et stafisagria doli panu et vestigia q silant lentib;. s. que sunt interiores et nigrores et detiores. **de lentigib; et barge.**

Etiaz qdam sunt nigre et qdam sunt rubee et omis sc diffi cil curatois e pte nigre. et cura eoz e sic cura pani verum oz ut fortior fiat et multiplicet i istis solo uicis cu eis q conducunt milia et si ponit gumia locis pittoz tm cu medicinis fortib; ex medicinis panni. **de vestigiis variolarum**

Variolaz qde vestigia indiget eis q impinguat corpus et balneo assidue donec deleat eoz pfunditio. cu at extur liniat cu litargiro albificato cu olo ro. et radicib; canne siccis et semine melonis et farina rizi et ossib; atiqs cu aq ordei et si vestigia fiunt ad nigredine amiserit epithima post balneu a pt vaporoz in aq calida et adepicis medicis fortes sic sem eruce et sem rafani et gumma dberi et costu. Si uo sunt silis granis lupinoz et faciis adererere linimenta sic medicine de ductil q ita fit. Conterun tur ductili carnos cu medulla panis simulaginei et fiat ut adereat dsic conterunt sic plim mill cu scie lini et mucill ei cu quo cofiat farina simule et repleat cu eis et ebrocet cu aq calida plim et iungat cu cera et olo de keiri et adipe galline et anatis **de vestigiis pustulorum**

Conferunt eis cu sunt rubea oia epithima lenia removentia panu et cu sc nigra q violacea cofert epithi ex arsenico cu aq coriandri hni ponendo epithi multotiens linia tur cu cu lapide pipis et scie eruce post iedinioz super aquam calidam. **de alguesim.**

Radicant alguesi; oia q ulcerunt cute velocit sicut ungm dunaciddis et sapo et allia et q eis silat liniat desup donec ulceret dein curent ulcera et cicatricet cu lenitate iuxta logo aut abluat cu aq et sale dein dissoluatur

gluten albotim cū pice humida dū linat᷑ dst᷑ et dim
ictat᷑ trib; dieb; dū fricetur et scalpet᷑ cū sapōe et liniatur
et donec uidat᷑ q. iam deletū ē dū curet᷑ cū unguento
solidatiuo. **capitulum de impetigine.**
Et ē res simil' sahafati sicce cui ofert assiduatio un
ctionis ut fricet᷑ uehementer dū linat᷑ cū oleo aliq et cū oī
b; lenificantib; et ofert etiā ut fricet cū acetositate citri
et linat᷑ cū acacia et cū aceto et armoniaco ā cū iringach et ace
to et ofert ei olū dītico et ol; decorticib; nucū uiridū. Cū aūt
antiq̄t et fit sahafatic indiget sang͡ssucis et fricce et oī cura
alsafatum antiq;. **capitulū de morfea et cura eius**
Et hec alia ē alba et alia ē nigra et allu q̄dē cū antiq̄ ē de
terior ē nigra et cura morfee dū n̄ ē antiq̄ ē uoit᷑ et absti
nentia cibis humectatiūs et sudare ī balneo et assiduatio tri
fare minoris et q̄uc uo ofeī cū mastice et thure et solo cū
me q̄b; cū in q̄b; ē turbit et pulpa colloquintid et fricare lo
cū donec rubeat. Si g̃ sufficiat bn̄ ē et si n̄ linat᷑ cū cepe ā
ptasia ā cū rubea tintine in aceto forti. In antiq̄ uō et
ut incipiat cū flōia aut assiduet᷑ unctio cū me q̄ uā
inbo adhāc egine et albatinis et sili epithī. Nigre aūt co
ferūt flōia et solo uentris cū eis q̄ educūt miliaz dū lini
atur cū oib; epithimib; p̄ni fortib; et phibet ipz ualde
aut dstruit p̄id. Si ipregnō cor fiat et assiduatio balnei
et uinū albū subtile: **capitulum de baras**
Uiat alia ē cū qua ē aspitas et alias cū qua n̄ ē aspitas
et q̄ ex ea asp̄a ē sanatiōis ē sanatiōis leuiōr et antiq̄ p̄hi
dū in cāne ualde et ē q̄ rubet pp sincatoz et q̄a n̄ egred
sang; ofiet᷑ in ea acus in ino egd' ex ea hūitas aq̄sa nisi
ultimatio fiat infigendo in s̄ficie cutis ē diffici' sana
tōis. cui q̄dē cura ē. cura morfee albe. Diuth ē cū me
fortiorib; ex epithimib; et me q̄ bibūt q̄ ego dicā et tin
gūt et alterāt cutim colore tincte et fit silis colori cutis et
dicitur curam. **capitulū de lepra et signis et cura eius**
Hec egritudo aūt ē incipiens ā iā inuasit ī cor ad aūt iā
puenit ad ultimū sinū suor et signa incipientis sūt rauce
do uocis et strictā anelit᷑ et ofundo albedinis oculoz in rubedo
faciei et tuberositas ei et paucitas piloz et subtilitas ipoz
et casus eoz et in oī ora oz ut curet᷑ cū flōia in oī mēse p̄t
q̄d ultimatio fiat in electōe sanguīs et solutōe uentris in
omni ebdomada cū eis q̄ educūt colaz nigrā p̄t q. ī fortiter fiat
et puenat᷑ malus dieb; ad balneū et adeap pingū cum
olo mol' et dulcibus et demipthite et iunctōe cū eo et ad
cibos leues et humidos dulcis et uelocis penetrationis q teneri
tū faciūt cor et impinguāt ipz et ad potandū lac q. ē ex aīa
lib; sanis iuuenib; et sorbeat sorbitiones factas ex eo et q̄ cādo
albo et olo amigd. et ad uinū subtile albū cū ōmixtione
q ē ad multitudinē et q ē maioz et ad tinguitatē et sonū us
q; fit bāi flomie et mē fo. sanat᷑ ē hac cura et caueat
cibos īcrossātes sanguīē et calefacientes ipz dēis q iā dixi
incipio illie et sumat oīa q̄ multiplicāt pucatiōs urē.
Cum g̃ hec egritudo inuadit cor et fortioz fit inuado et fa
cies fit tuberosa et cauiat᷑ digiti et dirumpūt forme et spas
mat᷑ uine et tuberose fiūt ultime tē h cura q. iā dixi
ouenit ei et n̄ addit᷑. et antiq q̄dē iā exstimauerūt q. cur
nes uipare et tiriaca cū fa ex ea sanat eā. nob' aūt n̄ ē ex
pientia mea. s; audiui et credidi et dixerit q. ofto nocuit
albuibrahil sanat ex ea nominibo q̄ liū sparet᷑ in p̄ri adhāc
egine et q̄ pptio sit ei in n̄re cū decoctōe et q̄ pptio sit ei in
uino l' ī unctio et q̄ pūtio sit ei ī n̄e ofirū pptia adhāc eg
tudinē p̄ē. Cū ī aūt uleat᷑ cor et cadit nasus et fetet cor.
tē cum ei ē ut uirtum contiget᷑ ut induet᷑ loca illa p̄uenī
cadūt uibra coz tūn s; assiduet flōia basilice et duap̄ l
eiudegin ut n̄ pficet᷑ et otinua ut linit᷑ pect ei et corp'is
sēt anelit᷑ et cū cap pingio et humectōe q. dixim' ut plaget᷑
tpē ei et minoret᷑ corruptio ulcis ei et putrīdo eoz et corrosio
ipoz et ut pmutet᷑ ad meliora; hn̄ acris ualde n̄ si stlin fir
gōis n; si stlin caloris et assidue utat potu lactis omnium
q̄ plegant p̄manētia eius. **De pruritu et scabie:**
Alia ē humida et alia ē sicca q̄ fit ex multitudie usus sa
lis et alcaingannich et reliq̄z q̄ educūt saguīnē ex me
cib' sicē st' allia et cepe et uinū purū et amar et cal; et mel et
silia ill'. et ex paucitate balneationis et mutatōis pannoz et a
blutōis cor a sudore cū g̃ aq̄ ē citrina et alba et reliq̄ signa
cor sūe dispōis in sanitate sufficiūt in cura ei balneū et
fricatio capis cū furfure et cū farina ciceris et cū baurac et
q̄n res acrioz abluat᷑ cū aq̄ dulci calā cū aceto et olo ro. et
cū aq̄ apii et psilli. aut aq̄ camomille. Re in abluat᷑ ite cū
aqua dulci calā et ungat᷑ cū olo ro. et faciat ī aliquot
dieb;. Si aūt res ē acrioz ista indiget epithimate sca
biei sicce et si n̄ ē cū ea uin̄ citrina ā mui q. citrina si est
in ea calitas et appuēt in ea signa dūi cole rubee ī
cor ē nec ut flomia fiat ī p̄mis dū purget cor cū
decoctōe mirob et epithi et sene et fumi tre et eis q̄ di
cemī dū utat᷑ balneo et oib; q̄ dixim' et uitet oms cibos
salsos et acutos et dulces et omedat īsipidos et acetosos
humida uō indiget flōia et solutōe s; acrimoniūdinē uel
ei indiget fortitudine epithimatis s; humiditate sua et
quato plus ē humor tāto plus indiget in fortiore tex
iecando Reliq aūt regimē ī cib omnē ē unum. **capitulū**
Estud fit ex uapore calido plimo **de sarte et cura eius**
acūte ī cor subito ē cura ē flomia a lenifico uē
cū aq̄ prunoz et sumat ī potu aq̄ agste et aq̄ acetosoz
granatoz et ribes et lac acetosū et cibet᷑ cū tassi et cibis o
gelatis et sumacis et sucis et aq̄ agste et lacte acetoso et o
fert ei infusio cusonulo acetosoz et ē nec in hāi gmo
tiōis ei et cuēnt et angustie ut aq̄ ingdiat᷑ calaz eger q̄m
alleuiat᷑ ab ea et intumescit cor ei n̄ aer st' omouet
eaz cū alleuia illi assotiat᷑. **De asaphi .i. pustul' ex sudore**
Pustule pūnusse q̄ st' ī cor tpē caloris ex sudore et dim
dsudatōes h n̄ omouet᷑ n̄ ī nimis ex multitudine su
doris et neglīgētia ablutiōis ei. cū g̃ multiplicat᷑ sudor
oz ut abluat ipz ille cui assidua sit albasafati in die ad
min' semel cū aq̄ sin et cū addit᷑ ē ieiti et abluat loca in
quib; ofiuet ē exit albasafi et post ī oz ut linat ea cū aq̄
ro. et aliq̄ntulo cāfore et aceto et ī phibet gnāri ipz cum
aūt egōz. curet᷑ cum sahafati. **capit̄ de uerrucis et cura eius**
Cum iste multiplicat᷑ ī cor hōis nec ē extrē saguīe
et soluē uentrē cū eis q̄ educūt miliaz et adhibē regimē
cū eis q̄ guant flā uetē et humectet cor et ī pinguet ipz sic
ē dilatari in cib laudabil' humoris et pauce crossitiei et
assiduatio balnei tēpte calī et multitudo otiositatis et
usus uini subtil' plime omixtiōis cū aūt sūt pauce tūc

n̄ curant

non curantur ipse met non cum eis que flegma educunt vel que eas incidunt et excisis quibus ipse delentur et ut fiat cum foliis capparis huic aut cum psillio karuncus nabum hung. est forte valde excepto quod incisetur et liniatur cum unguento anacardino aut cum sapone aut cum mel acuto quoniam faciunt eas cadere et delentur. aut ligetur radices earum cum capillo donec cadunt aut comburuntur radices earum cum igne intense huic. Ragadiis labiorum

Ani loci cum non sunt fortes antique curantur cum eis que labiis pedi liniuntur et infigunt super eas et quando fortes sunt antique, est necesse ut in fimo detur in potu olei aliquibus diebus aliquantum et impinguetur cibus eius et multiplicat commestio vinum et administret aquam calidam et sedet in potu dolo super ex plisticae [?] vue et super decoctae psillii quo fuit in die quantitas ℥ j. cum ʒ v. olei sisami excoriati et fricet palma cum vino albo fricatione bona et filii pes et confert eis ut ponatur in eis aquam calidam donec intumescat deinde fricetur cum diadragaganto [?] vel dragaganto et si superimo fiat inde donec curat ex eis sanguis tunc curetur cum unguento quod nominatur anacardinum aut unguento sillitico et confert ragadiis labiorum et ut iungatur labium et fiat ut adhereat pellis omni et in ea super labium et quando curatur cum adipe galline cum gallis contritis sic alcohol et dragaganto quibus iungatur iunctura bona et non involvatur super eas pellis omnia iungatur cum cera alba.

De apostemate calido.

Apostemata calida alia sunt sanguinea alia colerica et conveniunt cum eis simul calitatis loci. Differunt rubedo et extensio cum sanguine sunt plusquam sint cum colerico et curatio eorum non est eadem. nec est in corpore quod prohibeat eorum generationem, aut quod faciat ea minora quam sunt et ideo fit in sanguineo quod est cum flore eius et diviso sicut in colerico cum solatio cole. et ex eis quem non plurima faciunt calefacientia sicut sunt dauci [?] prunis et sunt violarum, portulace et sunt mol et lac acetosum et aqua calida cum sanctorum deinde cum epithimatibus super locum sicut in sanguineo cum eis que in frigiditate et stipticitate faciunt sicut sunt sandali et ro[sarum] et fiat memithe [?] et cassia fistula et aqua ro[sarum] et aceti. et in colericis que cum eis quibus sit infrigidatio et humectatio sicut psillium contritum cum aqua et alba [?] et sic ius semp[er]vivae et coloquintidis et portulaca contrita et folia ex eis ita ut confert apostemati et non addent necesse illa que resolvunt cum facultate quibus non misceat cum mel perimus ita ut cum quiescit pulsatio tota et sedetur singulariter apparet resoluta. Sed apostemata colerica prius indigent resolutionibus quoniam resolvuntur per se ipsi post statum ipsorum. Sanguinea vero indiget ut iuvetur cum eis que resolvunt sed debilitate et quando eorum et perveniunt apostemata sanguinea in ad unam trium rerum aut est sanatur cum resolutione cuius signum est quod minoratur apostema cum diminutione pulsationis et doloris aut collectionis faciunt saniei cuius signum est quod assiduatio est pulsationis et nullas excusationes facit infrigidatio. deinde pulsat pulsatio et leniter aut apostema durum cuius signum quod sedatur dolor et minoratur magnitudo apostematis et addit ei durities. Indiget itaque primum eis que iuvant ad resolutionem secundum quantitatem caliditatis sue et sui temporis et secundo indiget eis que iuvant maturationem ut maturetur velociter et congreget sanies et capiat. Tertium vero indiget ut studiose consideret quoniam ipsius quoniam fit apostema durum quod sanatur. cum cura est leniendo ei quoniam et resolutio ei quoniam et non fiat opus in ipso cum mel que resolvunt et remaneat ex eis ad quod tangi deleatur. Sed cum videris ipsum indurari ad resolutionem diminutione resolutum et cura ipsum cum lenitivis donec leniatur deinde item resolutiva donec resolvatur apostema. Hec est igitur canon apostematis calidi. Apostemata non sunt in apostemate molle flaccidum et durum et scrofule et nodi

calde [?] meuli [?] furuculi et cancer et ignis persicus et formice et vestigia ulcerum et vulnerum et percussionum et carnis et erisipila et restauratio et extra extremitates eorum et causa difficultatis in curationis ulcerum vel vulnerum et reliqua et quod necesse sunt ex regimine maiorum. Et cura venenorum et venenosorum et aliorum nodi indiget addendo sive propter quod est talmaso [?] iungatur igitur cum hoc libro.

De apostemate flegmatico et eius cura.

De quattuor generibus est aut est ex flate [?] subtili aut ex flate grosso aut ex colera nigra aut ex ventositate. Signa itaque eius quod fit ex ventositate sunt quod est leve molle sic velut inflatus quod cum ponitur super ipsum digitus comprimitur et non remanent vestigia. Et cura eius est napo cum farina ordei calefacta aut cum farina milii aut cum cinere et melior est cuius quare deinde iungatur cum aliquibus oleis calidis sic sambucino et ben sicut sufficiet bonum est et sicut cum emplastris que sunt deinde quare et cinere lignorum viticis confecto cum aqua iuniperi et capsili et tamarisci et ligetur et caveat ipsum hinc replere ex vino et cibo et aqua et colera et gumma et fac cum pani farine et sic ipsum sitire. Illi autem quod fit ex flate subtili signum sunt quod est molle. Sed est cum eo aliquantulum spissitudinis et tactu eius gravitas et conveniat in istis tribus speciebus albedo coloris et omnibus his quattuor generibus apostematum conveniat frigiditas tactus et ei cura est similis cure apostematis ventosi et confert ei quando fricatur cum oleo et sale deinde imbibatur pannus in aqua cinis quercus et viticis et ponitur super ipsum et ligetur cum panno et confert ei linimentum ex omnibus emplastris que administrat apostematibus calidis in fine ipsorum et confert ei commistio epithimatis de fauces [?] quod diximus. Illud vero quod fit ex flate grosso est albi coloris frigidi tactus sed est cum eo durities. Signum magis est necesse est ut solvatur eger et evacuat sed deinde curetur cum eis que diximus in capitulo podagre sic. Illud autem quod est ex colera nigra est frigidi tactus sed est cum eo durities multa et secundum quantitatem duritiei ipsius difficultas sanationis eius et est ex ipso quod cum induratur non sanatur et in colore ipsius est tenebrositas et sic hoc apparet super ipsum vene rubee et est in ipso pulsatio et aliquantulum caliditatis tunc est cancer et non sanatur tetro sed ut blandiendo ei faciamus ne ulceretur et quoniam extimat scrofulas quod sit nodus et ulcerat ipsum et perforat et effluit sanguis. et differentia est inter cancrum et nodum. quod nodus non pulsat et cancer pulsat. et ei cura est purificando corpus cum catarticis et subtiliatio cibi cum eis que diximus in fine apostematum calidorum et lenificantibus quoniam et resolventibus aliqua in eo cum lenientibus et resolutivis que diximus in antidotario et iam diximus ad capitulo podagre.

De cancro.

Scias quod est apostema et quoniam accidit in capite et quoniam est post apostemata calida cum induratur et in quo ex eo est in principio cum ei curatur sic curatur quoniam stat et sanatur. Et signum eius sunt quod in principio apostema sicut avellane et nimis augmentatur sed dives cum durities vehementi et tenebrositate in colore et rotunditate in figura et aliquantulo caliditatis in tactu et quoniam in principio magnificatur apparent in ipso vene virides et sunt ei radix et penetratio in eo. Et cura ei est cum quod diximus in capitulo melice et lepre et ex flora et assiduatione eorum que adducunt melius et permutatio sanguinis totius corporis cum sanguine novo subtili aquoso temperato per cibos humectantes laudabilis humoris et boni. Deforis autem necesse species resolventes ei. Verum cum non est cum eo caliditas nec pulsatio tunc non oportet ut curetur eorum ut non augmentur ipsum tamen. Si autem cum eo est caliditas et pulsatio tunc non oportet ut blandiendo faciamus ne ul

ceretur ita ut infletur et non permutetur ex dormire super ipsum et calefaciat ipsum et confert ad hoc ut liniatur cum malvaginis psillium et cerusa plumbi aut cum aceto et luto. Si autem ulceratur tunc illud ulcus turpe malum valde habens labia rubea et viridia et tortuosa ex quo currit sanies mala fetida et si fuerit in loco spatioso eius sanatio omni die fit malius et pedibus et extremitatibus oportebit ut incidatur et multo auferatur et cum sic agitur post hoc cauterio profundo donec consolidetur et si non est in loco proprio in quo incidatur auferantur tunc curetur cum unguento limi ente sic ungimus quod diximus ad decoctum ulcerum. De scrofulis.

Iste sunt in collo secundum plurimum et quandoque sunt in inguinibus et in aliis locis in quibus sunt glandule et earum signum est apparitio durum album colorum quod movetur commovens ipsum et quandoque sunt tres aut quattuor et similes nuce mehilti. Cura ergo apprehendis eas apprime sun(t) facere egrum prius famem et facere cum eius acetum et facere cum virtute nauseativa et facere ipsum movere et solvere cum eius quod educit flegma grossum ex eis quod diximus et emplastra ipsum cum resolutivis sicut diaquilon et multa que solvuntur cum vino et conficiatur in ipso farina fabarum et amigdalarum amararum et bdellium aut cum agitur cum aceto vini antiqui aut cum mucilagine fenugreci et stercore caprini quod fit ex stercore caprino rubeo et aggregatur cum aqua et ulmum aut cum oximelle omnia ista resolvunt scrofulas. Si autem ingrossantur aut ulcerantur est necessarium ut extrahatur et non remaneat ex eis aliquid nam si remanet ex eis aliquid redit. Et non est ei cura donec curetur locus donec sanetur et consolidetur. Et fortasse magnificetur scrophule donec fiat sicut melones aut molores accipiat caput et collum. De nodis.

Iti sunt plurimum nodorum quibus omnibus communicat quod separat a carne cutis a mouet cum moves eos sicut res in cistis quod tollerit ut super eos fiat constrictio acuitur cum extractione eorum ergo ut fit eos scindat cum subtilitate et facilitate ne in se ipsis scindatur immo findatur cutis ab eis donec evacuetur ita ut egrediantur ipsi cum cistis sua. Et fiat alii findatur cum diligentissime per quam extractio ei quod impletur est redeunt et si remanet ex eis vel in eis aliquantulum redeunt. Et de istis nodis est que sicut glans apparens in manifesto palme et pes inter focile et inscissa et super caput donec cum premitur eius pars sicut vehementi fit plana. Et cui cura est ut premat aut conterit cum ligno donec plena fiat et ponatur super ipsum frustum pergameni cum aloe et lutio et mirra et acacia et glutine piscis et astringatur super ipsum valde cum frustro sive magnitudinis de ligno aut plumbo. De dubelis .i. furunculis.

dum .i. furunculus est genus apostematis calidi quod multiplicatur in eo quod multum utuntur cibis generantibus sanguinem plurimum ille ergo in quo multiplicatur almemul in moret cibum apparet carnem et confectus de melle et lacte et vino addimet cibum suum ad acetositatem fortasse est faciunt collectionem saniei et fit ex eis malitia maxima lesionis. Cum ergo accidit predemul cum extrinsecus tremor in corde et nausea et sudor frigidus tunc est signum malum. Et cura aldemul est ut minuatur sive incepto in regimen eius quibus regitur apostema calidum. Et fiat per minus tres dies et non extenuatur sed permanet eorum pulsatio et febris ipsorum tunc necessarium est ut saniei collectionem faciat et quod ut iuvantur ad illud velox sit eorum maturatio et apertio extraneo quod diximus in illis que agunt saniem de quibus sunt agmarum aut lac aut ficus carnose cocte cum melle aut massa tritici cum aliquo

tulo baumie et assiduet regimen ipsi donec extrahatur quod in ipsis est et consolidetur. De cerrum.

Quum agitur materia ad locum unum fit extra extra magna valde et multotiens accidit in subascellis et inguinibus et illa que accidit in subascellis est sicca lesionis et extra inguinibus est magis quieta parum et quoniam non facit collectionem saniei. Illa autem que est in subascellis non fortasse vacuatur a collectione et confert ei in principio ut flebotomia ex basilica ex manu opposita. Illi vero que est in subascellis in safena pedis opposita aut basilica manus alterius aut ambarum si fuerint res sufficientia donec perveniatur ad illam que est in inguinibus in ungendo cum oleo tepido. Resolvetur et delebitur sed plurimum illa autem que est in subascellis si non sedatur et rubedo post flebotomiam tunc scias quod collectionem faciet pessimam ergo fac ipsum in quo saniei collectionem faciet donec perforetur cum maturatione et currat quod non oportet ut comprimatur hunc cerum in subascellis in uno omnino quoniam timetur super ipsum ex eo accidentia mala. De albachari.

Albacari que est ulceris cum bothor et crustis et circa sunt est filius sahafati malum cura eius est sahafati male scilicet quod diximus ex siccatione et flebotomia donec tota mala cura ulceretur et appositione sanguisugarum donec in extremitate pedis et sahafati et confert ei sicut lutum et acetum cum liniatur super ipsum assidue et excorticatur quam exsiccatur et fricatur donec sanguine evacuetur donec removeatur super ipsum. Ipsum est non cessat exsiccare cortice unum post alium donec perveniatur ad carnem sanam que subtiliatur cortex cum quocumque eam sanat. De vesticis.

Accidunt in corpore vesicae interdum que est aqua subtilis similis illi que accidit ab adustione ignis quare curatur flebotomia si corpus est plenum et detentum assidue ex aqua prunorum et aqua granatorum acetosorum et tamarindi (al. lentes cum) et omnia que extinguunt sanguinem et rumpuntur vesice et curatur ex eis totum quod est in eis et liniantur cum cerusa plumbi et litargiro mixtis vel mixto cum aqua rosarum et aqua mirti humidis. De formica.

Accidunt in corpore bothor parve una aut plures in uno et aperitur locus eius apertione parvo et quando finditur et incipiunt ulcerari et vadit de loco ad locum cuius cura est incipere cum eis quod educit coleram et linire ipsam cum luto armeniaco dissoluto cum aceto. De miliari.

Egrediuntur bothor parve similes milio cum quibus est mordicatio vehementis et aperitur et circulus unus et color bothor est albus et quod est sicut eas et in centrum earum de ante est rubeum cuius que confert flebotomia et solo ventris post cum aqua fructuum et eis que educunt coleram cum hinnabitibus sicut sunt mirobalani citrini et scamonea deinde liniatur locus cum galla et corticibus granatorum et camesich et sandali et luto armeniaco soluto cum aceto et aqua rosarum et aqua clara sed in successu quam non mordicat acetum et conferunt ei trociscus andaron et melion et similia illius ex eis que sunt fortis stipticitatis. De igne persico.

Quandoque in corpore egrediuntur bothor et incipiunt velociter adhuc perveniunt ut fiat crustae nigre aut coloris pavonis tunc nominatur erisipila et ignis persicus cum quo est inflatio vehemens valde et eorum quod ut extrahatur sanguinis cum flebotomia ex loco opposito educente plurima donec accidat sinocopis et perveniatur ad infirmum cum eis que subtiliant sanguinem ad acuitatem de vino hucusque ipsi et addatur in aquositate eius sicut aqua ordei et aqua melonis indi et aqua cucurbite et stare et

mucillago psillii et non detur in hac egritudine ea que inspissant sanguinem penitus. Sanguis namque cum eo est grossus et iste ipso et ponatur super locum ulceris mediante stuppa tincta cum aliquantulo aceti sic sit intincta andaron cum posterius in ipso calidis que flores eius aut hec medicine quoniam est primum ad hanc egritudinem.

Et per gallas contritas que teruntur cum aceto aut liniatur ex alumine cum aceto quod sumatur alumen et quantum est drama eius flores eius et liniatur cum eo cum ulcus est malum et movetur et ambulat in putrilaginem. Si autem incipit perambulare tunc oportet ut proiciatur super ipsum medicina acuta aut cauterizent. De herpete estiomeno.

Herpes estiomenus est cum accidit ab ulcere malo quod bothor nigri quod viridis quod ei quod habet colorem plumbi incipiens ambulare et dilatari velociter tunc oportet ut festinet ad curationem eius ipsum quod proiciatur super ipsum medicina acuta et liniatur in circuitu eius cum luto et aceto. Cum autem denigratur et mollescit nigredo tunc ponatur super ipsum sulphur contritum confectum cum butiro una nocte post aliam donec cadat nigredo et videatur illud donec sit coloris carnis tota. Deinde abluatur cum aceto et aqua et curetur cum medicina generativa carnis et non sit negligentia in ipso quia occupabit ex corpore locum plurimum. Capitulum de antrace et de carbone.

Est aliud est rubeum et aliud viride et aliud nigrum et unumquodque est malum. Et signa eius sunt bothor excepta cum quibus egreditur inflatio vehemens, ledens valde et pustulas in similitudine in hac fit quod est in circuitu eius velociter nigrum aut viride et accidit cum eo vomitus et pulsus cordis et sincopis et si superfluunt ista accidentia cum eo est mortifera cito. Sed plurimum non convenit flebotomia fiat cum hac egritudine sed festinet et detur in principio omnia que confortant cor cum infrigidatione ex eis quod diximus in capitulo calefactionis cordis et confert ad hoc granata dulcia acetosa et aceto sitis eius et odoramentum violarum. Si autem materia fuerit pestilentia tunc est malum et confert ei illud quod sumitur ex cibis cum lentibus coctionatis cum aceto et cibus congelantes et hoc quod infrigidat sanguinem et confortat cor et extinguit superfluitatem caliditatis et confert ei ut aggregetur in circuitu eius res plurima quod sit quod plurimum accidit in autumno et fine estatis. Intende ergo in curatione eius cum medicinis confortativis cor cum infrigidatione loci. Accipe autem sol pella et abluas sanguinem eius cum aqua calida congelet et curet et ligatur suctione levi ut egrediatur paulatim et liniatur epithima de sandalo cum modicum quod iam accidit abesse et aqua frigida pulsus cordis addit tunc incipe et embroca ipsum cum aqua calida et calefac ipsum et pone super locum cum infirmi est sedens in domo et in circuitu die noctis quod possibile fuerit inveniet et sublevatione plurimum motionis tue ad confortationem virtutis infirmando corpus locum vero ipsi curo fuerit possibile in post. Cum autem alleviatur pulsus cordis et deletur et virtus est fortis tunc considera et si est perambulans cum ipsum cum eis quod diximus et si iam denigratum est tunc cum eis quod diximus et si indiget ut cauterizet curatione in apertis malum cauterizari ipsum deinde consolidari. De adustione ignis.

Confert adustioni ignis unguentum dealbans et ne igniatur unguentum ceruse et magis ultimum quod ceptum sunt ad hoc est unguentum album et cum est vesica magna et plurima indiget in flebotomia ex latere diverso et opposito deinde curet cum unguento albo. Capitulum de panaritio et de cura eius.

Confert huic ut ignitur olim talis ne adurit et comprimatur in ipso. Si ergo sedatur pulsatio et sanatur tunc in

sufficit et si non tunc ponatur super ipsum quod saniei faciat collectionem. Cum ergo colligitur sanies et maturatur perforetur forame longo et exprimatur. Deinde curetur in ut non capiat radicem unguis totum et curetur cum medicina generativa carnis et quoniam confert eis in principio ut liniatur cum erugine ferri et aceto et ponatur in nive usque. De summa curationis ulcerum et vulnerum et de cura putridorum.

Vulnus autem quidem vulneris recentis cum non est magne quantitatis et profunditatis ut sufficiat ut ligatur extremitates eius et curentur diligenter et caveat ne olim constringat ipsum aut cadat inter labia eius pilus quoniam in prohibet incarnationem. Si autem profundum fuerit tunc necesse erit ut super ipsum ponas unguentum carnis generativum et suffocans et liges et si declinat labium vulneris deinde et elongatur ab alio a deliquio primum tunc ligetur ab illa parte et declinet ad partem oppositam ei et si declinat labia eius ad duas partes simul et elongatur labium vulneris ab alio tunc ligetur utraque. Et si est magnitudinis vulneris consequitur ut non coniungat ipsum ligatura cum ipsum consuitur. Oportet tunc ut sumatur in uno loco aut in duobus aut tribus sed quantitate qua non permittatur labia vulneris disiungi quod ipsum dissolvat et si fuerit in eo virus prohibens ipsum conglutinari erit necesse medicina exsiccativa et abstersiva virus et prohibens ipsum curare ad ipsum virus aliud. Cum ergo profuerit bubo vel vulneri vel exaltatum oportet ut perforetur ipsum in inferiori loco eius ut non retineatur ad declinandum et effundatur totum quod est in ipso et constringet ipsum inferiorem eius partem fortiter quam in superiorem ita ut effundantur sanies cum facilitate et minora cibum vulneratum. In primis diebus et si non egreditur ex eo sanguis plurimum et fac ipsum declinare ad acetositatem et si rubet quod est in circuitu vulneris et incipit aperiri tunc flebotoma ipsum ex latere diverso ita ut perque transierit tres dies aut septimana una ei et secundus fuerit apertus fac dilatationem super ipsum in albo paulatim in principio vero non et quia fuerit currens ex vulnere sanguis plurimum et quoniam vulnus est in latere virtute aut in loco venenoso propinquum ossi aut corde tunc incipe perforare ipsum ne sanies corrumpat ipsum membrum aut os aut cordam et quoniam est in loco carnoso tunc dimitte ipsum donec confirmetur eius maturatio et quoniam super vulnus ponetur unguentum et calefacit ipsum et rubeum facit tunc incipe et permuta ipsum cum frigidiore eo et quoniam detumescere ipsum faciet et faciat ipsum album tunc cura ipsum cum unguento calidiore eo paulatim et fiat incisio semper secundum longitudinem corporis et in latitudine in omnibus locis in quibus que eminentia non habent in locis autem que sunt flexibilia procedit cum flexibilitate ac accidente in illo loco et cum videris ulcus superius pus quod albedine tunc accidit in maturitate unguenti. Et quoniam videris quod currit ex eo virus extra et est cum mordicatione tunc scias ex acuitate eius aliquid et prohibe subtilitatem eius. Et in vulneribus que difficilis sanationis et malitie indiget hoc ea flebotomia et solutione ventris deinde cura et unguento et illud quod sunt putride carnis est necesse ut cura cum unguento viridi et quoniam sunt vehementioris putredinis cum medicina acuto deinde cum butiro usque cadat corrosio deinde curetur usque quo sanetur. De fluxu sanguinis ex vulnere.

Oportet ut ponatur locus ad inferiora et stringatur et inficiatur cum nive et sumatur sanguis draconis et aloes et sarcocolla et thus et terra sigillata pulvis et sumatur pili leporis aut quod a tela aranee et fiat in tela quod madefiat in albugine ovi et involvatur in medicina et compleatur in vulnere pulvis

Marginalia (left margin, beside the left column): ingdu · uo · pestilima(?) ate · v' locu

cetur desup. h' inde c ligamine constringat. et quod confert
ei inde cum confectio. R. antimoniu et sanguinem draconis et a
loe et camfore . ii . et ex unctis et albugine ovi. Ex am stiret
cum pilis leporis aut gacel aut tela aranei et si san
guis fluat a vena incisa tunc eius signa sunt exuberantia ipsi
et multitudo eius et tunc que necesse est aperire vulnus paulatim cum
subtilitate ita ut consequatur orificium vene et stringat
cum filo lini subtilissimo deinde curet ita ut stringatur
que super vulnus cum ligata deinde ascendit sanguis de
in pulvirizet super vulnus ex inde postquam conglutinatur labia
eius et filum ponatur desuper ipsum et ex inde et albugine ovi
et non solvatur tribus diebus. Quod si fluxerit sanguis et ex arteria
est magis difficile constringere ipsum et signum eius est quod sanguis im
petuose egreditur ex vulnere et egreditur vice una et ascendit
alia tunc ergo necesse est ut stringatur et cauterizet si est magna
a hac ferrum quod incidat deinde curet locum. Fluxum vero sang
uinis qui est ex labiorum venis ascendit tenetio nunc in hore
¶ Set fluxus sanguinis qui est ex sanguisugis ascendit cum super ipsum
insufflat fulue medietas et ascendit ipsum ut pulvirizet de
super pulvis molendini aut infiet cum niue.

Cum ergo accidit percussio **De percussione capitis.**
et casus et dislocatio et fractura et corrosio necesse ut addat de
loci per complicationem fasciarum dicit a principio ligaturam strictam cum igitur accidit
casus aut percussio et non avenit cum ea dislocatio tunc non indiget
complicatione in extensione omnino sed ungatur subtiliter sine fino
tamen et impletur emplastro alguabre sedante dolorem et strin
gatur leniter ligando et caveatur ne fatigatur membra in labo
rando et si est fractura tunc oportet ut ungatur et tendatur et pre
matur secundum quantitatem qua eget ut redeat os ad locum suum
cum maiori facilitate quam possibile est ei et signum quod hec fac
ta est quod apparet eminentia ossis et eminentia eius expul
satio. Fissura vero et contusio in longitudine et latitudine
in osse non indiget curatione nisi extractione. Vero dislo
catio est necesse ut extendatur deinde sit possibile ut redeat
ad locum suum. Oportet enim ut fiat extensio cum facilitate
et cum minori quantitate doloris quam nobis possibile est et mi
noretur cibus egri in primis diebus usque ad septimam una do
nec securitas sit ab apostemate in loco. Cumque securitas
sit ab apostemate tunc absoluatur exercitiis paulatim. Si autem tar
daverit in curatione fracture et corpus eius est extenuatum cibetur
cum frumento cocto usque sit quasi pultis et pultibus et cib
grossis et carnibus et quod commovet ex strictura ligamenti de
mollificat ipsum paulatim et non dimittas nisi tollas dolorem
eius quoniam facit incurrere apostemata et putrefactiones et corruptiones membra
et quod commovet sub ligatura prurit solue et embroca cum
aqua calida et dimitte hora una deinde desiccet et retineat. Et
quando non succurrit dislocationi cum quod apostema tunc non extendatur
quoniam non fortasse saluabitur ab spasmo ut cauigia assidue
caveat ne cadat super locum non planum et fiat fortis de
et comprimatur ad illud latus non ad illud quod oportet ut comprimatur et si fue
rit cum ea vulnus et dimitte orificium vulneris discopertum
ut currat ex eo virus nam si non sit inde apostema. Et
si in fractura fuerit frustum ossis pungens cuius signum est quod
videbis ipsum cadere in carne sic spina aliam eminentiam et quod
pertransierit manum tuam dicit fortior sit et pulsatio tunc
oportebit ut capiatur et extrahatur frustum si fuerit separatum aut

separetur si fuerit adherens deinde curetur cum ligatura et non ligetur an
illud quod commovet in putrefactione membri toti et leniter du
rities etiam remaneat cum alkebra cum cera et adipibus et
medullis et reliquis lenificantibus ex eis quod diximus et confert
casui et percussioni et dolorem sedat si soluatur mumia in
oleo posita sicut unum pinee quantum aut sicut aqua
cicer et confert ei cum accidit sputum sanguinis ex casu a p
cussione ut sumat in potu armoniacum et mense de kam
be et floret ex latere de urso et confert ei qui cadit sicut ven
tre ut sumat in potu canabis et boli armeni et sanguinis
draconis ovis .3. .4. et apii recentem. a. cum hoc fluxum sangui
nis a vomitu retinet et ipsum subito post flebotomiam **de casibus**

Confert ei qui in potu **pungentibus et bibentibus venenum**
sumpsit venenum universaliter ut dentur ei aqua calida et oleum
aliquid et evacuet una vice post aliam cum vomitu deinde bibat
lac et oleum amigdalorum et butirum recens. illud enim sedat de malitia
vel acuitate veneni et considerat post in quo accidentia evenie
unt in corpore. Et si accidat febris et rubedo faciei et
malus odor hominis et fetor hominis eius et citrinitas coloris et ca
lor dentur in potu res infrigidantes et extinguentes et si ap
paret pigritia et somnus et congelatio et stupor dentur in potu
res calide sicut menta dasa et silia. Et confert quod eius timet
quod in potu sumat venenum assiduatio comedendi ficus
et nuces aut sumat omni mane de tiriaca de terra sigilla
ta quoniam proprietas eius est facere illud. proprietas namque huius medicine
est ut constringat venenum in cibo et educat ipsum in vomitu et
quoniam accidit ex potu veneni sincopis continua cum sic sub
venitur potest et debilitas et dissolutio virtutis tunc ipsum est ex
veneris malis quoniam comprobatum cordis tota subito et aqua potet
confert in eis cum non sumat de quolibet resistens ei. Et ego
quod in medicina qui restituit ei napello quod est ex venenis quod sunt
de tertii et quod confert ei diamuscum moscus et tiriaca diacimex
id est de camne impone sed non videtur ei in expulsione napelli ma
gnum iuvamentum in ipsum non impone est mirabilis valde. Cum
autem morsus fuerit a putrida animalium inquirit cum sit et quod
est sicut putrida et ponatur desuper ventose et sugat et insu
dant pulli calidi et ponatur desuper ventose et sugat
vaporet cum eis et ponatur desuper cancri contriti quod si locus in
capite prevenire ad corruptionem ascendit locus si fuerit in lo
co spirito incisioni aut cauterizet. Incipies enim prevenire
ad corruptionem et putrefactionem et significatio quod est putrida animalis primo
si dum autem incipit tendere ad putrefactionem quamvis sit vehementis
doloris cum non dum sit ei velox pabulatio in corpore non est malum
egro ex eo. et tunc est defluxus cum cadit putrida in corpore a non est
arteria magna et quoniam confert ei mitridatum magnum et inde de
asa et butirum vetus et inde de bdelio et cimetho alleorum et por
rum puri. ¶ Morsicatori autem scorpionum confert na
porro et asa et inde dasa et tiriaca diatesseron et epithimi cum
euforbio et oleum antiquum. ¶ Aggregenat autem putridam confert
tiriaca alasarni i. exeatual et porri acetosa et folia co
et camsaton i. cimini agreste et asinium nabium et sal
pellatio in loco mordicantis et fricatio. ¶ Rubtele autem
mordicationi confert balneum calidum valde et tina et sepeliri in
arena et tinere calido et accipere pulvis de nigella et sem
apii et inde dasa. ¶ Vespe autem et apis puncture confert ep
thima armoniaco aceto et et calphi et subponere frustum

grandinis in ano et emplastrum cum malvis et portulaca et
solatro. Odontia autem si dentes suos in loco dimiserit
morsure: oportet ut fricetur cum oleo absque dimittatur cum cinere lenes
in emplastro cum eo donec egrediatur. ¶ Canis autem rabiosi
morsus est nocumentum maius et eius signa sunt rubedo oculorum
et prohibitio lingue extra et intromissio caude inter crura
et spuma in rictibus oris et raucedo vocis et abhorrere so
nitus et motus et invadere omnes cum obviat et fugiunt canes
eum et cetera. Que si lavatur cum eo panis non comedunt eum re
liqui canes et que si emplastretur ulcus cum massa et proiciatur gal
line non comedunt ipsum et fit egro timor aque ad minus
ad .xl. dies usque ad .iiii. menses ¶ Cum ergo sentit infirmus quod
canis qui eum momordit est rabiosus tunc oportet ut ponantur super locum
morsus ventose et sugant et ponatur desuper eruca et tyria
ca confecta cum butiro vaccino et sumat in potu medicinam dentes
et tegere ipsum tegitur in licorum ex humectantibus comestis et educentibus
urine de medicinis que inficiunt ¶ Illi autem qui cantarides in potu
sumunt iuvat potus lactis et olei amigdalarum et signum eius est quod
dolet vesica eius et emungit sanguinem donec currit cum ul
ceris vesice: Et confert ad potum opium medicinarum dasacterina
et diatrasacon et confert ei qui bibit iusquiamum album lac
caprinum post vomitum album sic faciunt ei velociter. ¶ Et confe
rt fungis et tubilibus perniciosis vomitus cum medicinis de asa et medicinis de ap
pio cum in potu sumere piper cum vino veteri aut vomat
cum aqua mulsa salso et baurach ¶ Ille autem qui bibit lac et eve
nit ei post ipsum mollificatio et nausea et sudor superbi
bat acetum donec sumat oxizaccara aut ex calamento et sirupum
acetosum .3.i. una vice post aliam vicem ¶ Et ille cum silbum
facit accidentia similiter huic evomat et sumat in potu pulveres
de asa et triaca diatessaron ¶ Et si fit siccatum hoc hac
accidentia agonistice coriandri plurimum huius cum sing(ultus) est quod odo
rem super cor ei odor coriandri et offerunt ei illa que diximus con
ferre ei qui bibit psillum ¶ Et qui accidit ex gomestiodes assa
tus quem involvit cum est calidus a furno ligne et non permuta
tur anapoxis per usum. Virgo sillis epilie evomat ergo
inde sumat in potu rob fructuum acetosorum donec detur in
potu rob fructuum funicorum et uniam donec ... cum si
lo aloe et mastice acquirat sompnum ingrediatur balneum
Et pisces sunt supponentur ei una dies aut duo et sint as
sati faciunt similiter illi cum dimittitur in loco humoroso fit et
suffocatur ei ex eis illud quod accidit ex agonistice fructorum putri
dorum et suffocatum ¶ Et cum eis est ut evomat et sumat
in potu vinum purum cum pipere et cuiusque cura fructorum fungorum et
similium nucum et avellane cum fiat rancide et comeduntur que in est
accidunt ex eis accidentia mala quibus confert rob citoniorum et
rob pomorum et alie huius odorem huius putrefactio malum est quod
oportet ut curetur cum vomitu et detur post illud diacimini et dia
piperon et detur in potu vinum purum et fomentetur stomachus
cum oleo nardino.

De his que accidunt ex medicinis solutivis

Neque accidit ex potu medicinarum solutivarum et venenosarum faciendum
malarum sicut mezereon et dendrelaion et sambucus et species lati
riciorum aliorum et medicine plures innocentes sicut elleborus niger agari
cus et coloquintida et similia accidentia mala valde. Quapropter
oportet ut sint contenti ex solutivis eis que sunt faciliora sicut
mirobalani et viole et pruna et similia rodiet et sicut viole et que sunt
similia illis et sint contenti turbit et aloe et epithimo et polipodio
et pulpa coloquintide et agarico et sene et fumo ter
re et scamonea: et turbith et tamarindis et scamonea et anno
dena magis et benignus et diuretice oraseria quod est permutatio
facere evomant omnia que nocent sunt nomine et sunt contenti ex
nominatis sicut aceto et rafano et semine apii et aneti et
eruce et altamar et medicine huius valde et purgant et dissi eius
necessarium est nominare fortis et mixte nomine et similia ex
illis que ex parte fuerint et temptaverunt de quibus iam diximus
in libro et diuretice vomitum et solorum ventris cum medicinis ig
ni. Et quod accidit superfluitas solutionis ventris da in potu
medicinas in quibus ad opium et iusquiamum et fac egrum ingredi balne
um et da ei in potu sanie de berbenis et dulgobeti et
pulvis de granatis granatorum et non des in potu medicinas in quibus
est iusquiamum et opium nisi cum iste non operatur et ubi videris so
lutionem in intestinis vehementer et times quod cadat in tenesmus
ergo indiget eis sepe incipe et da eis in potu. Et cura
eius est in quo superhabundat vomitus est cum colice passionis
cum des in potu antiaticon bis in die una et non solvas in
vehementia caloris nec in vehementia frigoris quando non sit se
curitas quin solum fortiter fluat tempore frigoris
caloris nec solvas in febribus acutis fortis et cum debili
tas virtutis incepit et illos quibus ex consuetudine ulcera
intestinis solent fieri et quibus velociter evenit excoriatio
et in cuius nature facilitate vigiles et difficultate secundum medicine
solutivum ¶ Convenit ergo ab ipso quod ex medicinis solutivis potarec
onfuerint et quantum ex ea sumere solitus est et quot assel
latos habere ut significet in sua quantum necesse sit ei et
bue et si tu necesse est ut alias in potu medicinas solutivas inci
piendo tribuas. Et quod numquam medicinas sumit alias ¶ Imp
rimis da ei leves .i. leviores medicinas et que ex medicinis leviores sunt
aut ex forti quantitate minori donec post iteras in
alia donec cognoscas mensuram ei equale et scias quod multi homines
quorum nature solutive velociter obediunt medicine sunt ma
lenti pingues non diutius sunt adhuc.

Rememoro que dicta medicine

Laxes solutive educit colera et que humiditates et est de sub
tilibus medicinis solutivis congruum stomacho sed aperit orificia ve
narum emorroidarum. Cum ergo emorroidas patitur et eis eget
acceptione ipsius cum bdellio et dragaganto sumat et si sumerent
ipsum et necesse fuit et post ipsius acceptionem inaquas calidas se
deant. Sitque dosis aloes ab aureo uno usque ad duos i.
aureos et est solutio eius tarda. Quapropter oportet ut consideres et non
fiat post ipsum ad comedendum propinquo.

De turbit

Turbit est medicina sublimis propter malitiam autem non est qui al
bum est et eius grossum vel gummosum non plurima indiget
rectificatione et ipsum quidem solutive educit humores et flegma
non est plurime quantitatis vel viscositatis et dosis est a .3.iii.
usque .iiii. cum dragaganto et sumitur secundum modum suum est a .3.i. usque
ad aureum unum.

De pulpa colloquintide

Pulpa colloquintide educit flegma et exsiccat ipsum colericum et ille
que offert est parum excoriatoria oportet ut misceatur cum eo
dragaganto aut bdellio cuius dosis a quarta .3.i. usque ad .3.5.
¶ Agaricum autem educit mucilaginem et flegma grossum cuius dosis est
.3.iii. talis ad ualebit post hoc .i.3. usque ad .3.i. et est tarde so
lutionis. ¶ Scamonea solvit colera et humiditates forti vir
tute et est ex ea ponitur cum mirobalanis et aloe rectificatur ex
eius et similia rectificant ipsum rob citoniorum et aqua ipsum cito

morum et quantum catonia (?) ipsius cum ea ponitur in confectionibus sicut melancholia (?) diacatholicon et similibus est velocis operis et minoris malitie cuius dosis sit a vii. granis et s. usque ad quintam i. ¶ Polipodium vero educit melancoliam et flegma subtiliter et sanat fissuras fortiter que sunt in manibus et ponitur in decoctione cum epithimo cuius dosis sit a duabus drachmis usque ad tres. ¶ Epithimi vero dosis sit a drachmis iii usque ad drachmas xi et non indiget rectificatione et solvit melancoliam. ¶ Mirobalani citrini solvunt coleram et nigri indi solvunt melancoliam. Nigri vero in quibus est ponticitas non sunt convenientes ad solutionem faciendam immo ad stringendum (?) et non omnes. Infusio mirobalanorum bibitur ad solvendum scilicet aqua eorum cum zuccaro et tamarindis quorum dosis sit a drachmis x usque ad xv. ¶ Sene autem et fumiterre confert pruriginis et bothor, educit coleram cum facilitate sitque dosis a drachmis iiii usque ad vi in decoctione cum aceto et similibus. ¶ Aqua vero casei coleram cum facilitate educit. Aqua vero [illegible] lactis et quamvis non tollant coleras diebus multis in potu sumite (?) quod quidem pruritum confert siccum et malis humoribus siccis sicut asafetida (?) et impetigini et milie et lepre et egritudinibus que illis sunt similes ipsa namque coleram educit et adustam similiter.

De febribus et primo de effimera

Species febrium prime sunt tres. Alie enim sunt que fiunt in spiritibus sicut febris effimera. Et alie sunt in membris radicalibus sicut febris ethica. Et tertia in humoribus sicut putrida. De febribus autem effimere signis. Que ipsi semper accidit ab accidentibus evenientibus sicut a vigiliis et labore superfluo aut a fame aut siti vehementi aut a potatione medicine aut acceptione cibi calidi aut ex ira superflua aut cogitatione vehementi aut caliditate aeris aut propter frigiditatem (?) in sole aut propter frigus aeris in vine (?) aut propter natationem in aqua stiptica aut in aqua aluminosa aut ex coitu aut perfrictione aut propter potum vini puri plurimi fortis aut propter satietatem nauseativam ex multitudine comestionis aut propter famem vehementem aut propter catarrum aut coriza aut fluxum ventris aut longitudine in mari in aere (?) balnei, et non mutatur ex ea color urine nec tingitur ex ea plurimum. Pulsus non fit velox neque frequens vehementer nec corporis tactus in ea est mordicativus aut adurens, nec in ea est anhelitus vehementer consecutivus, nec lingua est vehementis asperitatis et siccitatis, et non fit quidem in initio ipsius horripilatio et post eius declinationem sudor aut humiditas procul dubio. ¶ Precipio (?) igitur qui hac febricitat febre non est necesse ut consideretur eius declinatio. Dum intrat in balneum et super ipsum aqua tepida mittatur et ipsi corpore tergantur (?) fricatione. Balneum vero non sit superflue calidum nec illius qui frigore febricitant superfluo quia eis nocet nimia. In illo autem qui evenit ex labore et lassitudine et fatigatione plurima multiplicata unctione cum oleo aliquo et super aquam effunde tepidam loco balnei non calido dum educis eum ex balneo. ¶ Et cibum ipsius cibo subtili humido et potu ipsius mixtione subtili et prolonget somnum. ¶ Ille vero cui hec febris ex constrictione accidit aut ab opilatione et asperitate (?) locus asperitatis calido balneum non ingrediatur sed flegma ipsius et locum asperitatis unctum (?) et ad locum asperitatis singulis interdum et cum ipsius dosi sedant. ¶ Illum vero cui hec febris ex potu plurimo accidit puri balneum ingredi non facias sed in potu aquam granatorum acetosorum ei tribue et aquam agrestem et similia illis et rebus infrigidantibus donec sedetur in eo febris integre. Dum fiat cum ingredi balneum cum facilitate et levitate. ¶ Ille vero qui ex longitudine stationis in sole febricitat magis dulci recente balneatur et super caput eius acetum rosaceum in aqua rosarum pone et in potu sanich dorodo (?) ei tribue cum zuccaro et aqua nivis. ¶ Illum vero qui ex aqua stipticarum (?) febricitat in balneum simul mittere et ipsum cum oleo aliquo bene inunge et super ipsum tepidam aquam funde donec corpus eius calescat et ipsi inflet et rubeat. ¶ Illi vero qui propter cibi superfluitatem febricitat precipe ut somnum prolonget et flegma ipsius si coloris est rubedo vehementis sit neque tribuas ei aliquid duobus diebus in sanich. ¶ Illi autem qui ex febre fame febricitat non considerans febris declinationem sed in potu da ei sanich dorodo cum aqua nivis cum zuccaro tribue et ipsum cibis infrigidantibus et humectantibus ciba. ¶ Illum autem qui ex fluxu ventris febricitat que ei sunt venient (?) balneum ingredi fac dum ipsum cibas fac (?) et huius ventrem retinentibus ciba. ¶ Illum vero qui ex catarro aut coriza febricitat flegma dum violas conditas et aquam ordei in potu tribue. ¶ Illum autem qui propter longam moram in balneo febricitat in domo vento dominante fac aut in loco frigido [illegible] ei in potu aquam cum nive et super ipsius corpus sandalos et aquam et camphoram cum rosis tritis pone. Et plurimum quidem harum febrium fiunt in die et nocte et super diem quintum (?) scilicet a die iii. sed ad iiii iam egrediuntur a genere febris effimere. Huius vero febris plurimum cum ea facies et oculi rubent et confert ei flegma. ¶ Et caliditas quidem huius febris effimere quantitatem permittit cum igitur effimeram febrem in die post iniciationem (?) dum in ipsa die eam invenies acutam et urinam iam tingitur et pulsus sit velox et anhelitus et rubet facies et oculi tunc iam extima quod ipsa est de genere huius febris in tempore igitur sinocum (?) flegmatido egrum et solvendo cum aqua de fructibus. ¶ Et si febris in die tertio addit caliditatem et pulsus et anhelitus velocitatem et frequentiam tunc non dubites quin sit hec febris. In tempore igitur flegmatia et solutionem cum aqua de fructibus et sic rubedo manifesta et pulsus plenus et corpus carnositatis in tempore cum tactu cum caliditate humorositatis in tempore igitur flegmatia. Et si in colore non est rubedo plurima et corpus extenuatum est leve et pulsus est velox frequens levis et caliditas mordicativa et cutis [illegible] sicca cum tangitur corpus tunc cum aqua de fructibus faciendum est solo dum sit acetum. Purum in potu tribue et ipsum ex aqua ordei ciba cum aqua duorum granatorum. Cum igitur alleviatur fac ipsum ingredi balneum postquam sit calidum et in ipso cum furfure tritica fricatum et eius fricationem multiplica et ablutionem cum aqua tepida dum ipsum extrahe et fac eum dormire in deambulatorio ut sudet. Tunc est cum hoc regimine a febre continua evadere facies.

Capitulum de febribus putridis

Putride febres genera sunt ista et sunt separabilia et continua. Quibus sunt tertiana et quartana et flegmatica et sinocha et causon et composita et febres apparata (?). Putridarum autem febrium signa sunt que incipiunt sine alteratione corporis vel coloris extrinsecus evenientes ex causis extrinsecis quas in febre diximus effimera sed incipiunt evenientes et est cum eis omnibus aut horripilatio aut tremor non cum sinocha que est cum eis vel ex eis et quibus febribus vel febris apparet et caliditas corporis omnis est fortior caliditate febris effimere et pulsus et anhelitus et urina sunt vehementioris alterationis. Verum unicuique earum sunt signa sibi propria. ¶ Signa itaque tertiane pure sunt que incipit cum horripilatione [illegible]

putrure. accis et non plagat spatium oppilationis nisi cum gr hunis incedentes et non est frig ei duans imo est frigus adcalefactorum deliniatis et festinat inflam. Quare magis accit pulsus et anelit et frequens sit valde et vehemens sit inquietudo et calitas sitis et angustia et quia accidunt alie natio et uom coleris et ei ego et sit in oppilationibus et emitibus quibus calis et plurimum uatur labor et plurimum abundant humoribus et cibis calis generantibus colera et si sunt cum istis significant quibus dam eorum quod iam febricitaverint homines plures febre terciana tunc iudica quod est terciana febris. Cum quidem cum est solo vetus cum aqua fructuum sic sit despuum aut sit ro. primo et decoctione leni et fac illud in die non prodico et da ei post in aqua ordei et aqua cassie et cibum ipsum samich et aceto et oleo dolines et oleo amigdalarum et aqua ei sint de eis similis et omnibus que extinguunt simul et infrigidant et sit studium ut ad extinguendum secundum quantitatem vehementie calitatis et trepidationis ei. Fiat exsiccatio natura te prudenter aqua prunorum aut aqua ordei per hanc duas et si solutio tunc aqua granatorum mustorum vel muccorum citonorum cum granis suis et sua pulpa. Frigus non evanuit hic regere non revolvebis usque ad .iiii. prodico ad minus et hoc quod de febribus plurimum stat in prodico quarto et quia sequitur parum in ipso et plurimum quo extenditur est usque ad prodicum .vii. quia perturbat vii. prodicas non est terciana pura simplex sed est composita in qua est putrefactio inflate et loquimur inde. Terciane autem in hepatibus signa omnia sunt febris terciane preter oppilationem et sudore non est cum ea nec cum est extasis et calitas febris et alienatio inde sit vehementior et sunt cum ea asperitas lingue et citrinitas et nigredo ipsius et cum lingua est nigra est maligior et deterior et quando est alba melior et lenior et quando est citrina est inter illas media. Et differentia quidem inter febrem tercianam continuam et inter continuam que fit ex sanguine est quia hic sit fortior in ictu et non fit cum ea rubedo nimia vel festina et extensio in corpore et dispositio similis asinati et constrictio anelitus quam cum febre sanguinea sunt ista accidentia. Inte de ergo incurre ei ita ut des in potu infirmo sit de prunis in mane et aqua ordei cum elevatione solis et aquam cittoli aut aqua cucumeris aut cucurbite aut aqua melonis indi in meridie et mulsille pillu apsonium quod si natura sunt obediens fortis et assellavit omni die plus duabus vicibus reduc dum stante. Da ei loco aqua prunorum aqua granatorum acetosorum muccorum citonorum cum suis interioribus et intendo in extinguendo quantum potes et non ascultes nisi attendas illud quod dicit astutus medicus quod multitudo extinctionis tardat crisim. Ego autem iam expertus sum ambas vias et inveni hanc viam in columniorem et securiorem et minoris timoris quam qui mortui sunt ex hiis tibus hanc febrem cum hoc regimine multo pauciores sunt eis quam mortui sunt cum regimine primo omnino. Diminutione est extinctorum et subtiliatorum regis ut appropinquet crisis et diminutione egrum admonitez procul dubio non sequeretur ei firmitas huius tamen in corpore suo aut inobediat medico et bibat aqua frigida plurima aut comedat cibum que desiderat plurimum et fuit plurimum eorum cibis assat et sic tam ut spasmetur quia dissolvuntur oculi et mandibula et accidit eis tortum ab asslatione frigoris et debilitas spasmantur nimium et non prohibet in hac febre quod sumat eger aqua frigida cum vult et quam appetit de cibis fructibus frigidis hic. De febre sinoca.

Et febris incipit calida sine tremore et rubescit cum eo facies et oculi valde et constringitur anelitus et tactus est sicut tactus balneari et fiunt regium multiplicatum sanguinis et ante commestionem eius gravitas in corpore et additio in sompno et pulsus cum ea est magnus plenus et urina est rubea plena spissa. Et cum ei est ut fuerint necessaria in principio vel ante quod intus cadat valde cum flomma et diminute sanguinem curare donec ergo superveniat sincopis et si sunt debiles ciba cum medulla panis cum aqua granati mucis et aqua agreste. Dum diminute cum et ad ultimum non diminutas quando procedat egressio sanguinis usque ad sincopim et post illud da ei aqua granati mucis et ciba ipsum aqua ordei et rege ipsum regimine huiusmodi causon febre sed sit cum extinctione minore et si tardat flomma in dispositione sua stude ad dandum ei in potu aqua frigida plurima et da ei in potu ex illa usque quo sanetur aut infrigidetur et tremat. Cum ergo declinat febris tunc iam sufficiat et si redit et tu iterum usque quo debitur et fiat febris lenis adiuvens et tunc quiesce rege ipsum regimine febris flatice et hic regimen confert in hac febre. Et ego iam expertus sum et probavi ipsum et liberata est per ipsum gens plurima que erant iuxta mortem et timore magno non ergo sis piger ad dandum in potu aqua frigida cum vehemens est necessitas nisi diminutas ea non quando febris sinocha est ex flate interiori aut in a expectare aut in matrice aut in renibus aut vesica aut diaflate aut pulmone aut pectore. Interiori ergo et expectare timor in diminutione tribuendi aqua frigida in potu cum ipsa vehemens est necesse est maior quod sit timor ideo quod generat ex malitia sua. Non ergo diminutas tribuere ipsum cum vehemens est necessaria. Et signa vehementie necessitatis sunt vehementia inflammationis febris et quod pulsat cor et tremit et post assiduationem febris sed illa dispositio difficile duobus diebus aut tribus et non extinguntur cum extinguentia et non valent inde. Cum ergo pulsat cor cum hoc tunc iam bullit sanguis ebullitione ante liberat ipsum tunc in potu det aqua frigida et det in potu ex ea subito tanquam satietur. Et nos est sic fortes non tunc pervenerunt ad id quod necesse est. Nam si non potat ista aqua illa supervenit sincopis ei et post paululum et sudant vene inveribus eorum et panniculi cerebri eorum quod emittunt sanguinem de per nares et large expellet sanguis et moriunt et id quod perfrigunt. Et quia sunt bene fortes potest quod non accidit eis accidens sed constringitur eorum anelitus et prostrant subito quare oportet ut fiat quum inceptio quod accidit ex malitia timendi in potu aqua frigida hunc timorem magnum fortasse est non accidunt ex ea nisi debilitas febris plagatio spatium et clavent aperitis diu in visceribus et illud est eius quibus expellitur mors cito et quia est possibile ut fuerint hic febris ex ea vel cum ea. Cum ergo animi instrumentis floiantur et deduces in potu aqua frigida tunc rege febrem post id secundum quantitatem que videris de residuo calitatis eius et cum aqua granatorum aut cum aqua cucumeris aut cum aqua ordei aut sit acer aut tibi secundum dispositionis et similibus. De febre flatica prodica.

Signa hic febris sunt quod ipsa incipit cum oppilatione vel frigore et accidit in calefaciendo et est oppilatio longi spatii et fiat purior omni die et fortasse non calefacit cuique

l' commotes

al' sanet

calefit non est vehementis inflammationis et est cum ea vomitus flaticus et humiditas in tercie debilitas appetitus et punctiones sitis et plurimum accidit inflatias et mulieribus et pueris et eunuchis et in eo qui assiduat cibos et regimen humectativum et qui multum utitur fructibus humidis. et mollescat cum ea corpus et inflamatur palpebre inferiores et albescat facies et citrinatur. Cuius autem est vomitus cum sit accessio, et aqua calida in hora orripilationis et vaporo cum aqua calida et cum urticis quia flaticus est grossius quam quod sequitur et ex exiccitate eius quia egredietur in vomitum et difficultate eius et conpigritia febris et longitudine eius, sive temporis et sive paroxismi et difficultate calefactionis ipsius. Tunc ciba eum illud quod incidit flaticus ante vomitum et da ei in matutinis gingiber rosatum et sit accessio per duas preparationes cum ea calitas magna. Cum autem non fuerit calitas eius sitiva tunc da ei trociscos diversis, cum aqua feniculi et aqua anisi decocti. Cum vero prolongatur da ei trociscos de ungento et medicinas fortes expurgantibus ventris sicut anisum et ameos et semen apii et amistum balneum et evacua corpus cum cataticon forti. Et non dimictas ipsum toto quin confortes stomachum eius cum mastice et olibano et capparis et similibus illis preciendo ea in illis quibus curatio sit cum hic est febre debilitatur stomachus. De febre flatica continua.

Cum hac febre sunt omnia signa que sunt cum flatica periodica preter quod orripilatio non est cum ea immo similitudo orripilationis in corpore. et calitas eius est addita et sudor inca et non fortasse est non cum totaliter separatur. Et quando paroxismus est quia cum sudore separetur immo plurimum est recessio huius febris et flatice periodice et interpolatis quartane et omnium febrium plurium tardarum aliter erisi immo earum resolutione aliter rei sicut rem aliam. Si autem est indispositione tunc earum vomitu et solutione ventris cura hic est sicut cura flatice periodice. Verumtamen oportet ut sit intentio tua in hac sed ea que ea lesiunt cum cautela plus et precipue cum corpus est debile et eger est gracilis in quibus consuete sunt egnes. Multotiens est sit in elevatione huius febris bursen fieri. et pueri adiuvato dum stomachus cum succo ro. et trociscis diversis et similibus eius et si corpus fuerit debile et febris fuerit tarda et pigra tepida tunc dicet in potu forma in provocando urinam et evacua flaticum eius quesierit ut trocisci de ungento et pilule in quibus est pulpa collo quintide et aqua seminum et radicum et aqua illius et cuminum et diapipeon et non dimictas vomitum cum eis quod incidit non est plagi plurimum cum hic regionis et multotiens quando provenit hec febris ad ydropisim et precipue ad yposarcam. Cum vero videris inceptionem corruptionis complexionis tunc incipe succurrere illi cum eis que dixim in capitulo ydropisis. et elige ex illis medicinas convenientiores earum secundum calitatem febris et tarditatem earum eius. De febre

Igitur hec febris est orripilatio difficilis vehementis quartana. consequens profunditatem ossium et debilitatur pulsus in principio eius valde ita quod si tu assiduasti quod hanc febrem habet non indiges cum eo significatione alia. licet enim pulsus minoretur in inceptione omnium febrium aliarum non tamen sic minoratur in hac. et plurimum quando accidit hec post febres cum prolixantur corporum paroxismi. In inceptione vero quando paroxismus accidit. et plurimum quidem accidit in autumno et in yeme et in eo in quo dicitur cola nigra et humoribus splenes grossos et qui multum utitur cibis melancolicis. Et calitas eius cum calefit est infra calitatem tertiane et confusionis vere calitatis. valde modicis pulmo. Et calitas continue sanguinee est acuta sed est

cum humorositate flatica diffusio vaporis cum aqua calida. Et calitas flatice diversa est sicut diffusio calitatis provenientis ad manum tetro rem perforatam. Et calitas quartane est infra calitatem tertiane sed non est in siccitate et asperitate infra ipsam. Et cura huius febris est semper si aqua cum ea est rubea grossa et que accidit post febres calidas cum floma basilice et late sinistro de iii sol ne veniret egri multis in quibus continuus. si non est calitas febris vehementis fortitudinis cum decoctione epithimi secundum modum suum. Et si est fortis calitatis tunc cum sit accessio et epithimo et aqua ci sei inqua infusum est epithimum et cum decoctione mirobalanorum nigrorum et infusione eorum et si fuerit calitas eius sicut fortior calitas que est febrium quartanarum. tunc cum aqua casei sola. Et si fuerit post febres flaticas aut commixtas tunc amistum vomitum post medicinam subtiliativam cum quibus non est plurima calefactio sicut ficula cum pauca quantitate sinapis et sit accessio et infusione et tunc ipsum vomere et da ei in potu quando antiquatur febris et alleviatur orripilatio illud quod sudare faciat sicut cardamomum. aliter piretron. et medicina est decocta est melius eo et veloci ipso et pone coram ipso et post ipsum duo vasa in quibus sit aqua bullita cum camomilla et sticha et calamento. et cooperi ipsum cum pannis in hora paroxismi et orripilationis erit velox sit eius calefactio et provocet sudor. Et mitte eum in hora in balneum inter omnes duos dies aut omni die non in die paroxismi. Si autem febris fuerit tepida non subtiliores regimen eius sed da ei cibos lenes sicut carnem arietum et assidua lenificorum non est eius ita ut des ei semper aqua sicut aqua caulis et flaticis infusas in aqua illius et ius galli vetusti decocti cum aqua et sale in quo precoctum fuerit aliquantulum polipodii de quo sorbeat paroxismus ante cibum suum et ventrem solvet et florabit si non videris ei plurima diminutio; ipsa est non prolongabilis sed hic regimen. Quartane vero continue signa sunt signa quartane periodice. Verumtamen non est orripilatio sit fortis in quartano et tepescit malus diebus et quando paroxismus est eius eveniet. et ei quod confert floma basilice precipue dum floma safene dum provocat urinam sicut fuerit pigre calitatis et fuerit cum ea in hore lenitas et humiditas plurima et solo in lie cum non fuerit in eo accidit post febrem acutam. De febribus que fiunt

Quam parum evenit paroxismi in v. diebus aut vi. aut paroxismus febris periodice quartane. Verumtamen ego pluribus iam vidi paroxismos tertianes multotiens et fiunt iste febres omnino ex humoribus grossis. quarum cura est sicut quartane. De

Species febrium compositarum plures sunt. febribus compositis valde et modi compositionis earum faciunt accidentia periodica similes periodicis febris simplicis. quam ob rem non oportet ut consideres ingressum febris ex periodicis eius immo sed accidentia eius ipsi. quoniam est eveniet ex compositione duarum tertianarum paroxismus in omni die. et iste est periodus febris flatice. Sed cum tu videris paroxismum omni die cum accidentibus tertiane scias quod sunt due tertiane unius quarum paroxismus accidit cum recedit alia tertiana. et plures febres composite accidentes sunt ille que fiunt ex colera et flatico. Et iste febres plures sunt et male quarum signa permixta sunt ex signis tertiane et facientes paroxismum omni die. Et in die eius calida per vehementiam inflammationis et in die alio pigra et sepulta debilis calitatis et plures elevationis quod non fortiter calefaciat neque cum labore et venit in ea orripilatio post calefactionem semel aut bis et in flatica cum hic febre facies et corpus tumpit viscera et debilitantur et refrigerantur stomachus et epar. et cum hec febris est ut amistitur in ea purgatio cum medicinis secundum paucitatem calitatis eius et multitudinem

tudine ipsi et intendas mea cum guacco iv. Cumque dies
preterierint tunc da ei tractatus diosis et guacari iv. et mastic
et aq. feniculi et tractatus de capitio et filia ex eis quod diximus
Quando accidit ex capillo qui fit **De ex capillo sine calita**
quam non calefit corpus tunc incipe mundificare egrum **te**
ex flate et da ei medicinas fortes et adprulandam urinam
et minora cibum et potum ei et fac eum sudare in balneo et fac per
ut moueatur et laboret. **De febre accidente ex pestilen**
Febris que euenit ex pestilentia cum quiete calitatis **tia.**
cum tangitur. Verumtamen anelit cum ea et fetidus frequens et aderet
ei tristitia et sitis et uomitus. Cum ergo uideris nauseam fre
quentem cum febre tepida tunc scias quod ipsa est febris pesti
lentialis quia que cum creat et multiplicatur et sunt signa pestilen
tie manifesta macere cecidite eos ex illis que diximus .i.
studere ergo totam intentionem in confortando cor istorum et refrigerando ae
rem et munctiones et adile eis bene redolentia et intromictere
eos in domos odoriferatas et sterne eas plantis bene redo
lentibus uiridibus aspectu et sufflumiga eas cum sandalis
et camfora et asperge eas aq. ro. et aceto. et aspirge ex eis super
frustrum liti antiqui quod fit latus domorum si sit antiqui ueteris
et pone super tumpani aq. rosatum et camforam et sandalos cum
panno mundo infuso in eis et fac eos odorare odiferam
semper. Et da eis in potu aq. frigidi, in frigoris ualde. et rob
granati acetosi et rob agreste et acetositatem citri et lac
acetosum, et aq. mirtum cum aceto quod non prestat aliud et cibi
eos pullis assatis et uitellis ouorum et da eis in potu uinum al
bum boni odoris odoriferi cui anmixtum sit quantum est quan
plurimum ei aque dulcis. **De uariolis et morbillo.**
Signum generationis uariolarum est febris acute calitatis con
clusa et uehementia doloris dorsi et pruritus nasi et timor in
sompno. Cum ergo uideris aliquem inuenire cum febre conclusa do
lore uehementi in dorso tunc scias quod illud est ex incepto
uariolarum frequenter sicut hec est pruritus in naso et timor in sop
no. Si autem febris est uehementis calitatis et angustia est maior
tunc portendit per illud morbillus. Et cum quidem uariola
in spina est cum flomia cum incipiunt signa. Si autem flomia
non fluxerint donec incipiant uariole tunc ergo non facias flo
miam in eis sed attende. et si fuerit eger longe ad ... pedendi
egritudine et non habuit angustiam uehementem et uariole iam ince
perint exire tunc rege eum cum eis que festinare faciant exi
tum uariolarum et in des ei in potu aliquid frigidum cum frigiditate pli
ma ut non fiat exitus uariolarum et fluctuat ex difficultas
et tarditas. Si autem uideris uariolas pigri exitus tunc da ei
decoctionem ficuum cum uirgis lacte et aliquantulo croci ut fe
stinare faciat exitum earum. Cum ergo exierint omnes tunc adiu
ua eas ad maturandum cum regimine et uapore cum uapore aq. si non
aperiit procedere ad maturationem rege eos regimine humido ap
ta calida tribuens in potu aq. ordei et alia secundum quantitatem ue
hementie calitatis et non multum intendas ad soluendum uentrem
et frequenter in morbillo et in fine rei. Vnam non fortitam saluabi
lis ipsa auerte in fine rei sine et quando tu facis uaporem
et maturatis tunc adiuua ad exiccandum eas cum subfumigatione
foliorum mirti et foliorum rose. aut cum nuce micata et mirta
et foliis rose et fumo tamarisci et ... et ablue eas
cum aqua eorum si tardat exiccatio. Cum exsiccantur tunc si rema
net ex eis aliquid difficilis exiccationis unguenta de sir aq. et salem

et cum confirmatur eorum exiccatio et completur tunc unguenta de sir aliquid
oleum tepidum multotiens donec cadat crusta omnis. et in tempore
quo apparent uariole et signa eorum distilla in oculos aq. ro.
in qua infusus sit ad sumac scilicet rubei et quando in albedine
oculi accidit locus rubeus et pruritus et albus in nigredine ei
et si non accidit in cruditas uariolas paruas tunc non indige
bis hoc. Et si inueneris pruritum quod est in oculo non sedatum per illud
immo redit fortior quam fuit. tunc distilla in eum extractum et
sale et uapora ipsum aq. calide uapore. Morbillus autem est ma
ioris timoris quam uariole in oculo. Intende ergo in mor
billo cum eis que euacuant colera cum frigiditate ut calefacte
sicut aq. prunorum et granati acetosi et ... in mirtiorubus cum
guacco et aq. ordei et aq. melonis indi et citri et ... et in
calide pertinent. Si autem inueneris in infirmo quemque post hoc
medicinam tristitiam et angustiam. et fortasse cohopiet eum
sincopis tunc fac eum sorbere aq. frigidam et fac eum sedere in ea pa
rum et frica cor ei. et cooperi eum donec sedetur quod in ipso et eg
diatur morbillus ad exiciandum cor et dum redit eum exierit ad ex
tinguendum et conserua naturam in fine rei ut non sit causa ad
solutionem nequissimam. Et si inueneris in infirmo residationem san
guis ex locis morbilli fac eum sedere in aq. frigida. et scias
quod est morbillus. Et rubeus et uiolaceus hec egritudinis est ma
lus et prauior. Et uariole citrine dure et plicate inuolute
multe et rubee uehementis rubedinis et uiolacee et ille que
ambulant ut formice et ille que faciunt sicut facte corde sicut spas
mum omnes male sunt et mortales. Et oportet quod cum senseris ua
riolas ut frequenter egro gargarizare cum aq. ro. et ut
minoret quod egreditur ungueti suo et effunde in aurem ei sicut
menbrane cum aceto et aq. ut minoret quod egreditur in aurem ei
et fac ipsum naribus sugere oleum mitinum ut minoret quod egre
ditur ex eis in naso suo. Nam cum hec feceris tunc facies ipsum que
facere celeste maiam et nocumento magno. et si contrarium
depuncta sub plantis pedum suorum et in interioribus palme
sue fac ipsum assiduare positionem eorum in aq. calida ut alle
uietur exitus uariolarum ex eis. Et non calces egrum in diualibus
egritudinibus pullis donec cadant cortices ei et donec uadunt sitis
maxima ... [illegible] hunc morbillum. postquam ergo ceciderint
cortices tunc assiduatio balnei et regimine impinguatiui
cor implebunt foramina eorum et medicine que candidant pa
rum delent uestigia eorum. **Verba abubetri filii çacarie**

Dixi intus meo libro medicinas quarum **necessita-**
necessitas est inseparabilis et posui illas que ex eis sunt
preclare et electe et preciatorum in quo erat sufficientia
et dilatatio et sui contenti eo tamen quod medico est necessarium et de
clarum illud et abreuiaui et posui illi capitula.

Incipiunt capitula secundi libri antidotarii.

Verba abubecri.

Nam quem premisimus ad expositionem relationis egri tudinum que sunt in summitate capitis usque ad pedes et reliquarum egritudinum et corporis quibus indiget medicus in libro nostro magno in arte medicine qui inscribitur al chauigui et in libro nostro qui est minor isto libro et sunt continentur in eis sed in quibus est almia sor. que posui x. tractatus et feci ipsum regi almasor domino carissimo et cum nomine nominaui librum et in libro edito de iuuamentis que feci adely et in libro arib almibala que feci adely domini tabusteri et in libro polorum qui est liber maior que ego com posui super apla expositionem quam ego explanaui in arte medicine et iuuamento nature et que didici de scientiis filosofie exceptis eis que diceremus ex libris nostris cum ipsi eius iungilet inquisitorem ad locum utilitatis quamuis intentio sit non completa quam de fecerit prohibet ad perfectionem. Jam ergo diximus in libro nostro isto quod in isto inuenimus doctoribus medicinas quarum rememo ratio primus mutasium in eis que prefert denominatis capitulorum et inuentis eorum. Quaecumque medicinam non diximus in hoc nostro libro que intitulatur iamidotario hunaim filii ysaac in illo inuenietur. De capillis nigris.

Confectio tincture denigrantis capillos. Sumatur libra i. gallarum romanarum rubearum et nigrarum olio et frigantur in fic toxo donec sanentur et fiat calcacamenon et alumenis adra gami omnium ana ℥ xv. sal gemme ℥ vii. conficiantur omnia cum aqua calida postquam contrita fuerint sicut alcohol et buxe tentur tribus horis et tingantur cum eis et dimittatur tribus horis ligatum et inuolutum foliis sicle deinde lauetur in mane. alia

Alia litargiri et calcis non extincte aborum ana partem i. et creta partes due coniungantur et conficiantur cum aqua et ungatur cum eis et dimittatur cum eis ii. horis. ad dealbandum capillos

Confectio tincture dealbantis capillos. Sumatur stercus yrundinum et cauda ficarum et mel et semen iusquiami et nesturi et sulfur et cortice radicis capparis et aggregentur cum felle uaccino et aceto uini et tingatur cum eis. preterea suffumigatio fit cum sulfure et nabluatur uino dimittatur et fiat fu migo cum sulfure et mittatur illud multotiens. Fiat albi ficentur assiduet eorum inunctio cum olio sambucino.

Ad faciendum capillos flauos sumatur lupinorum et mite aborum ana ℥ x. stafisagrie et fecis uini aborum ana ℥ iii. agrimonia et cum aqua in qua infusus est cinis ligni uitis et line cum eis in nocte et fient flaui. Ad crispandos capillos

Farina fenugreci et semen iusquiami contritum et galle et si dra et calx et alimagirum et liniatur cum eis. ad corrum pilorum

Medicinam faciente nasci pilos non uolumus. Recipe cinis a pterum ℥ x. uenas cantaridis ℥ ii. laudani ℥ iii. a uellane combuste ℥ ii. terantur cum olio ueneris et commi gentur cum aliquantulo gallie et fiat lecus et ungatur cum eis omni nocte et abluatur cum eugilar et quando rasus uexi cum dimittatur uno die deinde iteretur donec nascantur.

Confectio medicaminis corrumpentis pilos et subtiliantis eos. Sumatur oua formicarum et semen iusquiami et psillium et alu men et opium et liniatur post depilationem cum aceto sublimato et assiduetur illud quoniam subtiliat eos adeo ut non nascantur.

Confectio medicine prohibentis capillos cadere et prohibentis in itium caluitiei. Sumantur galle et murobolani nigri et folia mir ti et decoquantur in uino donec dissoluatur et sumatur olium onfacinum libra i. et ponatur in eo ℥ i. laudani et ℥ s. masti cis et decoquantur illud in eo postquam colatum est donec inspissetur paulatim ... deinde ponatur super olium aqua pondus suum et de coquatur donec consumatur aqua et remaneat olium et in eo uasset deinde liniatur cum eo in nocte et lauetur in die cum decoctione mirti.

Medicinam ad caluitium in suo tempore. Sumatur ℥ i. lau dani et quarta ℥ uni euforbii et gumme nitre aquatice et ℥ lib. ℥ s. nitre quarta ℥ uni storacis liquide et quantum est totum bis acetum confitum cum olio de lety et liniatur cum eo et abluatur in die. contra casum capillorum. ad caluitium

Confectio medicine ad capillos cadentes et confortantis eos et prohibentis eos a casu suo. Recipe laudani ℥ iii. gallarum mir te masticis thuris omnium ana ℥ i. condimenti ℥ ii. dissoluatur cum olio iii. et liniatur cum eis radices capillorum est enim mirabile constringens et retinens. De alopitia.

Spume maris ℥ x. baurach et gedurich et sulfuris et gumme nitre aquatice et euforbii omnium ana ℥ ii. stafi sagrie et cantaridum aborum ana ℥ i. terantur omnia deinde fricetur caput cum cepe donec rubeat. et quando mordicat in ungatur cum adipe ursi et liniatur cum olio cum quo et liniatur cum hac medicina duabus uicibus aut tribus cum uino ueteri post fricationem cum cepe donec rubeat et quando mordicat inungatur cum adipe ursi deinde teneatur. Confectio medicine ad furfures

Confectio medicine facientis ad furfures. Recipe farine ciceris ℥ c. farine fenugreci et baurach pini et furfuris et uini contriti et sinapis omnium ana ℥ xv. altee ℥ v. conficientur cum aceto uini pauco et aqua et fricetur cum eis caput bene et lauetur omni ... semel et assiduetur inunctio cum olis et

ab tussione et balneum.

Epithima ad sahafati recente et crustis tenentis. Sumantur uene et alcanna et aristologia et litargirium et cortex granati terantur omnia et cribellentur et liniatur cum aceto uini et oleo ro.

Confectio epithimatis ad sahafati antiquum. Recipe salem et atramentum adhusta et sulfur et fumum argenti uiui et gallas et auena litargirium et aristologia tere totum et admisce sic primum

Epithima ad scabiem humidam. Sumatur argentum uiuum extinctum et dimidia argenti et sulfur album et folia oleandri et cimini et kali et litargirium et misceantur omnia cum pauca aqua et oleo rosato plurimo et admittatur super ipsum et ingrediatur balneum et lauetur et cum sine uicibus deinde ungatur cum oleo rosato postea effundatur super ipsum aqua calida. deinde fiat plurima **ad scabiem siccam**

Confectio epithimatis boni ad scabiem siccam. Recipe floris eius et atramenti. partes equales terantur et cribellentur et terantur cum aceto bono et ponantur in uasculo uitreato et iungantur in sole quadraginta diebus et extrahatur et teratur bene et admisceatur ex eo quantitas ℥ ij et liniatur cum aceto forti commixto. **ad scabiem siccam.**

Confectio epithimatis ad scabiem siccam et pruritum. Recipe farine auenarum et salis ammoniaci et cimini dulcis et cordis omnium ana ℥ ij storacis liquide ℥ v liniatur ex eo cum oleo rosato corpus totum et dimittatur tribus horis deinde abluatur. **pillule ad scabiem.**

Confectio pillarum mirobalanorum ad scabiem que sumantur in ebdomada semel aliis. Recipe mirobalanorum citrinorum ℥ xxx aloes ℥ xv scamonee ℥ v. Quarum dosis sit ℥ iij. **ad scabiem**

Modus confectionis alterius ad scabiem et ad sahafati et cetera. Recipe mirobalanorum citrinorum ℥ c aliter lx sene et fumi terre aborum ana ℥ xxx. Resinee quantum sufficit et bibatur ex ea omni die quantitas ℥ iiij mane et sero. **ad morfeam album.**

Epithima ad morfeam albam. Sumantur capsia et rubia et semen rafani et cordis et sinapis terantur cum aceto forti et liniatur in sole. **Unguentum ad albaras.**

Confectio epithimatis ad albaras. Recipe capsie et libras reubarbari et staphisagrie et uermis cantaridarum partes equales liniantur cum decoctione rubee fiat cum aceto uini.

Epithima. Recipe seminis rafani ℥ x cordis ℥ ij costi ℥ ij liniatur cum aceto uini. **ad pannum et lentiginem**

Epithima ad pannum et lentiginem. Recipe farine lupinorum ℥ x seminis rafani et seminis eruce et costi et amigdalarum amararum et sal armoniaci et piperis omnium ana ℥ ij armoniaci ℥ ij et s. dissoluatur armoniacum cum adipe et coniungatur cum aqua et fiant ex eis forme auellanarum et dissoluatur cum necesse est et liniatur cum aqua [illegible] in nocte bene epithimando et abluatur in mane cum decoctione seminis melonis et furfuris et uiolarum siccarum et uaporet locus ante quam epithimetur cum aqua calida et induetur sic et non iubeat et sit post balneum. **ad pannum faciei**

Confectio epithimatis alterius ad pannum primum expertum liniatur cum sarcocolla dissoluta cum aqua aut cum felle uac[cino]

Confectio epithimatis ad impetiginem siccam ultimo [uel] cano sicciatiuis. Sumatur olei [illegible] ℥ ij in quo dissoluatur [illegible] bdellii et picis amborum ana ℥ iij. moueatur cum aqua in mortario donec sit sic unguentum et annectatur loco. **de sanguine mortuo ex percussione aut aliis**

Sumantur arsenici rubei et lapidis alcacul partes equales thuris quarta pars unius fiat inde collirium et liniantur cum necesse est cum aqua conandi.

Sumantur litargirium conditum et radices anne sicce et farina ciceris et ossa uetusta et farina nucis mali et gumma alben et costus agregentur et terantur et liniatur cum eis in nocte et abluatur in balneo in die. **ad clarificandum faciem**

Confectio gumme clarificantis faciem. Sumatur amigdale dulces et dragagantum et farina ciceris et fabarum et conficiantur cum aqua ordei et liniatur in nocte et abluatur in mane cum aqua furfuris.

Gummeri clarificans faciem et rubificans eam [fumus] experta. Sumatur crocus et rubea et thus et cuminum et mastix equali mensura et agregentur cum aqua bulbi et liniatur et fiant collirium et liniatur cum aqua et dimittatur tribus horis deinde lauentur cum aqua calida. et multum utatur in mane et aceto et aqua ciceris et sumat pondus ℥ ij pulueris ysopi et tritum ℥ j. detur ex eo aliquibus diebus. **ad rubificandum faciem.**

Confectio gumme rubificantis faciem. Sumatur sinapis album et arsenicum rubeum et conterantur simul cum lacte et fiat faciei gummeri cum eis vii diebus. **pille ad lepram**

Confectio pillarum ualentium ad lepram et meliam et ignes. meliatis expertas. Recipe epithimi ℥ x pulpe colloquintide ℥ x elebori nigri ℥ iij et tertia centaurii ℥ v yerepigre agarici salis indi omnium ana ℥ v sticados ℥ vii polipodii ℥ x dosis eius sit ℥ iiij. **pille purgatiue meliam**

Confectio pillarum educentium meliam conferentium egritudinibus melie et timori. Recipe epithimi ℥ xx polipodii et agarici ana ℥ x elebori nigri ℥ vi magnetis ℥ iij salis indi ℥ v sticados ℥ vii. fiat pille de quibus sumatur ℥ iij. **ad idem**

Decoctio epithimi educens meliam bona melie impetigini et scabiei et morfee nigre. Recipe mirobalanorum nigrorum ℥ x polipodii ℥ v sene ℥ vii turbith ℥ iiij passularum enucleatarum ℥ vii eupatorii ℥ v sticados epithimi aborum ana ℥ x. decoquantur omnia preter epithimum donec dissoluatur deinde ponantur super ea epithimum et compleatur decoctio eius et coletur deinde sumatur ex ea in potu post pillas quarum rememoratio precessit aut cum agarico et aloe et sale indo et elleboro nigro.

Confectio medicine ad illum cui accidit epilia et commotio cerebri. Recipe sticados ℥ x agarici ℥ ij et s. siseleos ℥ iij uiolarum siccarum ℥ v conficiantur cum resines et comedatur inde in quantitate sicut nuces due aut tres. **Similia cum timore**

Sumantur mirobalanorum ℥ xx. armel in manu et sarsabra et marum album omnium ana ℥ v epithimi ℥ xv sticados ℥ x agarici ℥ v elle nigri ℥ vi gariofili ℥ ij melisse ℥ iij felengemuch ℥ j ocimum gariofilatum ℥ v corticis citri tarandas lingue bouine trade nucis miristice gallie omnium ana ℥ j agregentur post decoctionem cum resines et melle. **de medicina letificante**

Modus confectionis letificantis et ad timorem et tristitiam expugnat et facit colorem bonum et odoriferum efficit hominis odorem et sudoris et confert pulsui cordis et si assiduetur letificat animam ita ut eius fit cum adequatione et similiter ambo nam ex multitudine risus et bonitate anime commixtio. Recipe rosarum rubearum ℥ vi apii ℥ v gariofili et mastice et spice et casari omnium ana ℥ iij cinnamomi et cardamomi aborum ana ℥ ij macis et cardamomi et [illegible] et nucis miristice omnium ana ℥ j. terantur et optime commisceantur et decoquantur in ebulitione cum septem libris aque donec remaneat tertia deinde coletur et proiciatur super ipsum libra mellis et decoquatur donec inspissetur deinde pi[...]

de [illegible] quod uestigia [illegible]

.i. aceto

a.d.c.

bulbi .i. cepe [illegible]

albu

de epilia

A.d.c. [illegible]

hel. .i. cardamomi maior[is]

uerigetur de sup(er) com(m)istio (et) moueat(ur) cum ligno salicis aut ligno citri lato donec p(er)misceat(ur) (et) repatur (et) fima tur sic fiunt trisem. et pat(ur) in ipsi pond(us) sexte p(ar)tis ʒ. i. dn(ic)o qui e(st) magis conueniens. Quida(m) uero hoies ponu(n)t mea berengemisch (et) melisse (et) magu ta (et) folii indi o(mn)i(um) an(a) ʒ. ij. (et) m(od)o scripture alia macis (et) gariof. (et) nucis macte o(mn)i(um) an(a) ʒ. ij. (et) n(on) fumant n(isi) in yeme. **De facientib(us) subet.**

Fumant(ur) seminis aneti ʒ. ij. croci (et) mirre ambor(um) an(a) ctia p(ar)te ʒ. i. iusqami s(e)rta p(ar)s ʒ. i. mandragore: kerta .i. opii duo g(ra)na (et) s. agregent(ur) cu(m) mell(e) fenug(reci).

Confectio sopnifera frig(ida). ℞ seminis lactuce (et) corticu(m) papaueris (et) sabor(um) excorticator(um) (et) se(m)is portulace (et) ke kengi .i. solatri ortulani o(mn)i(um) an(a) ʒ. ij. opii g(ra)na duo (et) s. agregent(ur) cu(m) mucillagie psillii (et) e(st) dosis .una. **De emigranea**

Confectio yere magne in loco pillar(um) cochiar(um) conferens ad dolore(m) capitis (et) epilia(m) (et) uertigine(m) capitis ex re plenac(ione) (et) tenebrositate uisus ex humore (et) initiu(m) aq(ue) cu(m) conuincto. ℞ yerepigre ʒ. x. pulpe coloq(ui)ntid(e) ʒ. iij. citria. samonee ʒ. i. (et) s. turbit (et) thacarag ambor(um) an(a) ʒ. v. (et) ipsi est dosis ʒ. x. **Confectio ad uigilias (et) dolore(m) capitis**

Confectio embrocce ad dolore(m) capitis cal(idi) (et) uigilias ex bi sen. Fumat(ur) in ole sicce (et) ordeu(m) excorticatu(m) (et) seme cucurbite (et) sem(en) lini (et) psilliu(m) contritu(m) (et) cortices papa ueris (et) sem(en) altee (et) sem(en) lactuce (et) sem(en) portulace et rose decoq(ua)nt(ur) donec dissoluat(ur) (et) inde fiat aq(ua) (et) fiat embroca cum ea. **Epithima ad dolore(m) capitis frigidi**

Confectio embrocce ad dolore(m) capitis frig(idi) (et) uentositate(m) crossar(um) in capite. ℞ camomilla(m) (et) sticha (et) sisimbriu(m) (et) san suci (et) berengef .i. quatuor origanu(m) ordeu(m) (et) folia la uri coquu(n)t(ur) o(mn)ia sicut p(ri)ma (et) embrocet(ur) cu(m) eis cap(ut). **De do lore capitis**

Confectio epithimis ad dolore(m) capitis frigidi (et) emigranea(m) ex uentositate (et) dolore(m) auris frigi. ℞ castorei euforbii (et) opii (et) storacis liq(ui)de (et) piperis (et) folior(um) rute (et) calamenti (et) sinapis p(ar)tes eq(ua)les fiant inde (et) embrocet(ur) (et) dissoluat(ur) in oleo (et) sit olim costinu(m) aut na rdinu(m) (et) distillet(ur) in aure(m) q(ue) e(st) in late(re) doloris. **Ad emigranea**

Confectio epithimis ad emigraneam (et) dolore(m) capitis cal(idi). ℞ seminis iusqami (et) sem(en) lactuce (et) sief memithe et rosas (et) sandaliu(m) (et) saufel (et) radice(m) mandragore (et) opi um fiat ex eis collia (et) distillet(ur) ex ea in aure cu(m) oleo ro. (et) aceto in(de) pauco. p(ri)mu(m) at dissoluu(n)t(ur) cu(m) oleo costino aut oleo nardino. **Cappiugiu(m) ad emigrane(m) cal(idam)**

Confectio cappiugii ad dolore(m) capitis (et) emigranea(m) cal(idam) (et) ad dolore(m) auris cu(m) calitate (et) pulsatione. ℞ opii (et) cas tore p(ar)tes eq(ua)les fiat ex eis collia silia lenti (et) dissol uat(ur) ex eis cum nec(esse) fu(er)it unu(m) aut duo in oleo uiol. (et) distillet(ur) in aure (et) nasu(m) (et) est bonu(m) expertum. **Capp.**

Cappiugiu(m) ad dolore(m) capitis frigidi. Fiat collia ex eufor bio (et) castoreo p(ar)tib(us) eq(ua)lib(us) (et) dissoluat(ur) cu(m) oleo ro. in quo decoctus e(st) costus (et) distillet(ur) ex eo in nasu(m). **Pill.**

Confectio pillar(um) conferentiu(m) tremori f(rigid)e et **ad tremore(m)** inuisibili. ℞ pirett(ri) (et) castorei (et) capsie o(mn)i(um) an(a) ʒ. iij. serapini (et) pulpe coloq(ui)ntid(e) ambor(um) an(a) ʒ. iiij. yerepig(re) ʒ. v. quar(um) dosis ʒ. ij. (et) s. **Confectio ad tremorem**

Modus confectionis ad tremore(m). ℞ mirob. nig(rorum) ʒ. xxx.

sauine ʒ. x. thuris ʒ. vij. apen (et) acori aloe(s) an(a) ʒ. v. (et) ponat(ur) loco sauine castor(eum) mag(is) ultima (et) melior. **Ad frenesi.**

Confectio trocisco(rum) sedantiu(m) sitim (et) facientiu(m) subet ex do lent alienatio(ne) (et) febre (et) dolore(m) capitis. ℞ seminis lactuce (et) seminis papaueris (et) cucurbite excorticate (et) seminis portula ce o(mn)i(um) an(a) ʒ. x. suci liq(ui)r(itie) (et) amili dragaganti (et) opii o(mn)i(um) an(a) ʒ. iij. terant(ur) o(mn)ia (et) conficiat(ur) cu(m) mell(e) psillii (et) fiat ex eis xx. trocisci cu(m) dosis sit trociscus .i. (et) isti q(ui)de(m) mag(is) necessarii sunt patientib(us) uigilias (et) alienatio(nem). et q(ui)i ies sit fortior (et) si stiunt det(ur) in potu cu(m) aq(ua) coriandri hui(us) a(ut) cum aq(ua) lactuce a(ut) aq(ua) cauoli (et) cucurbite (et) silini. **Cappiugiu(m) ad p(ar)alisim**

Confectio cappiugii ad tortura(m) (et) p(ar)alisi(m) (et) dolore(m) capitis (et) ex frigus frig(idis). ℞ castorei ʒ. i. condisi (et) piperis (et) calamis (et) gilbenelz (et) pulpe coloq(ui)ntid(e) (et) bauriac ribei (et) eufor bii (et) fell(is) bouini ex tertii o(mn)i(um) an(a) ʒ. iij. fiant collia (et) fiat ex eis cappiugiu(m) cu(m) auricule mu(ri)s aut aq(ua) sansuci (et) in alia descriptione castoreu(m) cu(m) aliis est eq(ua)le. **Ad id(em)**

Confectio pillar(um) fetidar(um) maior(um) que dant(ur) in potu ad p(ar)a lisi(m) (et) tortura(m) (et) podagra(m) frig(idam) (et) antiq(uam) (et) incedunt huio rum crudiu(m) iuncturar(um) (et) fiat loco yere maioris cu(m) com(m)istio ℞ yerepigre ʒ. x. pulpe coloq(ui)ntid(e) ʒ. v. sebre(stene) ʒ. i. cen taurie minoris (et) platiginis o(mn)i(um) an(a) ʒ. v. euforbii ʒ. ij. (et) s. castorei (et) cc(uci?). asse fetide (et) serapini (et) opopanac (et) capsie inde (et) sinapis (et) piperis o(mn)i(um) an(a) ʒ. i. dissoluat(ur) serapinu(m) (et) asa cu(m) aq(ua) rute ex q(ui)b(us) conficiant(ur) me(dicine) (et) fiant ex eis pille q(ue) eciunt x. doses de q(ui)b(us) sit dosis ʒ. iij. (et) t(er)tia (et) s.

Confectio anacardina q(ue) e(st) tiriaca p(ar)alisis **Anacardinu(m) ad p(ar)alisi(m)** (et) torture (et) apoplexie f(rigid)e (et) h(aec) q(ui)de(m) me(dicina) sanat corp(us) stati(m) (et) sudare facit eo(rum) in q(uo) ut ip(s)i copiat(ur) ita ut su det cu(m) com(m)istio. ℞ cc. (et) piperis (et) nigelle (et) costi (et) pipe(ris) (et) macropiperis (et) acori o(mn)i(um) an(a) ʒ. x. mirre (et) folior(um) rute (et) ase (et) gentiane (et) aristol(ochie) (et) bacar(um) lauri (et) castorei (et) cap sie (et) sinapis o(mn)i(um) an(a) ʒ. v. mell(is) anacardi ʒ. v. (et) t(er)tia i(n) uoluat(ur) cu(m) oleo de nucib(us) (et) conficiat(ur) cu(m) melle (et) det(ur) sicut nabaca (et) ip(s)a q(ui)de(m) fiat loco assarselum in o(mn)ib(us) eg(ritudin)ib(us) frig(idis) (et) inflamat corp(us) stati(m) (et) attrahit febre(m) bonu(m) spasmo humido (et) grauitudini lingue q(uo)n(iam) fricat(ur) cu(m) eo (et) destructioi sensus in bro(rum) q(ua)n(do) cu(m) eo emplat(ur) (et) fricat(ur) (et) e(st) medici na magne bonitatis. **Anacardinu(m) min(us) ad mortificat(ionem)**

Confectio anacardina minoris ad mortifica(tionem) (et) albaras (et) ca nitie(m) (et) obliuione(m). ℞ mirob. nigror(um) (et) bellirico(rum) (et) emblico ru(m) o(mn)i(um) an(a) ʒ. xxx. olibani (et) ysopi (et) cc. (et) piperis (et) mell(is) anacardi o(mn)i(um) an(a) ʒ. v. mell(is) apu(m) quo conficiat(ur) dosis ei in p(ri)mi (et) q(ua)n(do) adduc(unt)(ur) in ipso acori (et) api (et) spice o(mn)i(um) an(a) ʒ. v.

Confectio ad epilia(m) ualde ei bona **Confectio ad epilentiam.** ℞ pirettri (et) siseleos q(ue) e(st) amidn(a?) mani (et) thacarag o(mn)i(um) an(a) ʒ. x. agarici ʒ. v. cordumeni recentis (et) ase bone (et) ari stol(ochie) rotunde (et) affodilli (et) e(st) radix asiues (et) radicis liq(ui)ritie (et) cupobalsa(mi) (et) ligni peonie o(mn)i(um) an(a) ʒ. ij. et exp(ri)matur aq(ua) squille (et) fundat(ur) s(upe)r. tantu(m) mellis quantu(m) ip(s)i e(st) ex cap(it)e cu(m) eo (et) conficiant(ur) inde medicine e(st) (et) hec ulti ma (et) confert ei ultimu(m) iuuamentu(m) yere et motis (et) ana cardinu(m) min(us) (et) yerepig(re) cu(m) ea assiduet(ur) s(ecundu)m quantitatem uirtutis (et) etatis (et) t(em)p(or)is. **Confectio ad conceptum.**

Confectio fem(inarum) filiu(m) anelanis ad conceptu(m). ℞ thuris (et) storacis liq(ui)de (et) costi (et) sandali ce p(ar)tes eq(ua)les fiat ex eis

forme siliqs auellanis et suffumiget patiens congi
erunt enim cum tractatio qui descendit fluxum nasi
Epithima. ℞ ciperum et lutum et farinam de sputo et flatico
ordei et lentes siccas liniantur cum aqua granatorum et aceto
et liget. et in descriptione alia loco ceterum ponatur alumen.
Confectio medicaminis ad lubricos. fumant confectio ad lubricos
cum excorticatum et funich et tincturam et seminis nil pertes
equales lupinorum. pars una cannabis medietas partis et bi
bat cum ipsis lac caprinum tribus diebus de mane et sangetur
in quarto die. post bibat panis lactis dum incipiat bibere
hec medicina dissolutum in aceto coagulum lactis quantitate ʒ. 6.
et bibat cum fames est ualida. de fluxu arteriarum
Confectio medicaminis. floris eris et albugo oui ponantur
super ipsum quia retinet sanguinem. [illegible]
Confectio alia cuminum et calx uiua sunt bona positiua cum.
Confectio medicaminis. fumant cerusa de plumbo et climia ar alia
genti et litargirum et bolum armenicum et confectum agregent cum
mucillagine psillii et liniat et sine liget
Cerusa et aqua solatri et aqua de amaracio sunt que puluerizet
confectum et opium et sit ungis pasta olei rosati et liniat sed
dies aliquot de hiis que solidant ulcera et faciunt nasci cum
Sumat languinem et bibat parum aceto et oleo nez
et teratur ita ut cum equatur administret. de medicinis oculorum
Confectio collirii albi. ℞ cerusse plumbi ablute ʒ. x. sar
cocolle crosse ʒ. iij. amili ʒ. ij. dragaganti ʒ. i. opii
ʒ. 5. fiant collirea et administrentur. ad idem.
Confectio collirii rubei lenis floris eris que fit in minera eris
ʒ. iij. colcothar adusti ʒ. iij. eris usti ʒ. ij. mirre et ci
amborum ana ʒ. i. piperis ʒ. 5. fiant exeis collirea cum uino
Modus fistule euenientis de fistula lacrimali bono
in lacrimali oculi. hec fistule cum est cauterium quod sunt administrat
cauterium administret hec medicina cum confectio. ℞ aloes et sarcocol
le et sanguinis draconis et mirre et thuris omnium ana ʒ. v.
climie argenti ʒ. x. balaustie et boli armenii amborum ana ʒ.
v. floris eris ʒ. i. et 5. terantur mediante iste et liniat
ter loca saliua et puluerizet desuper. collirium ad tenebrositatem et
Confectio collirii uiridis de flore eris ad sedationem et ad debilitatem ungularum
et albuginem et tenebrositatem et ungularum. ℞ floris eris
ʒ. iij. colcotar rubei adusti ʒ. iij. arsenici rubei ʒ. i.
baurac et spume maris amborum ana ʒ. i. et in descriptione alia
ʒ. ij. salis armoniaci ʒ. 5. armoniaci ana ʒ. i. resoluatur ar
moniacum cum aqua ruthe et fiant collirea. ad ulcera oculorum
Confectio collirii ad ulcera facientis nasci carnem in ulceribus oculi
et prohibentis almusargi et subtilias bothor. ℞ climie
ablute cerusse tutie alcohol olibani omnium ana ʒ. ij. amu
li ʒ. i. sarcocolle ʒ. i. et 5. sanguinis draconis et aloes ambo
rum ana ʒ. i. opii tantundem fiat inde collirea et est bonum ad ul
cera et almusargi et extrahit ea et facit nasci carnem et
non remanet eius uestigium. collirium maturans ulcera.
Confectio collirii de thure maturans ulcera. ℞ thuris ʒ. x.
armoniaci sarcocolle amborum ana ʒ. v. croci ʒ. ij. fiant
ex eis collirea ex melle feniugreci et in descriptione alia sar
cocolle ʒ. x. collirium ad albuginem
Confectio collirii ad albuginem. ℞ masacumie ʒ. x. spu
me maris ʒ. 4. floris eris ʒ. i. et 5. fiat collirea cum de
coctione dactilorum et fricentur in eo et fiat alcohol de ipso puluis

geratur iste puluis. Confectio pulueris ad albuginem. ℞
massacomie ʒ. ij. spume maris baurac et cucumeris al
bossir omnium ana ʒ. i. puluerizetur cum eo et dicitur sic quia
cadit super aerem quod sic uocatur i. dicitur quod est spuma que est
in medio et dicitur quod est species almuncerum et cucumeris et
illud est aliquantulum amarum. puluis ad optalmiam
Confectio pulueris albi ad optalmiam calidam et dolorem. fu
matur sarcocolla crossa et fundatur super eam lac et exsicce
tur in sole et terantur adde ʒ. x. croci ʒ. iij. amili ʒ.
i. et 5. opii et ʒ. 5. camfore et est conueniens ad uehementiam ca
loris et doloris. alius puluer
Confectio pulueris alii magis abscidens spissitudines et
est bonum quando non fuerit sanies multa. ℞ sarcocolle ʒ. x.
spume maris ʒ. i. cucumeris ʒ. ij. terantur et agregentur.
Confectio pulueris acuti fortis quod amisit in fine ob
talmie. ℞ sarcocolle ʒ. x. siccmenithe ʒ. iij. lini
et aloes amborum ana ʒ. ij. croci ʒ. i. et 5. spume maris
ʒ. 5. agregentur et terantur. confectio faciens nasci carnem
et faciens carnem na
sci. ℞ antimonii ʒ. x. floris eris de minera ʒ. i. et
ʒ. iij. sanguinis draconis et aloes amborum ana ʒ. i. terantur et
administrentur. collirium ad pannum et inceptorum aque
Confectio collirii de fellibus ad pannum et inceptionem aque et dila
tationem pupille quod est bonum et expertum. extrahatur fel in uno in
uase eneo de quo fumant ʒ. x. et coloquintidis interioris
ʒ. i. et 5. serapini ʒ. ij. euforbii tantundem sal ʒ. i. fiant
ex eis collirea cum aqua ruthe et aqua feniculi et fiat alco
hol cum eo ad serapini ʒ. i. confectio faciens renasci palpebras
Confectio alcohol facientis nasci palpebras. ℞ ossi
um dactilorum adustorum ʒ. v. fumi thuris ʒ. x. cum po
balsami ʒ. iij. spice indice ʒ. iij. aculi ʒ. x. fiat al
cohol et tingatur super palpebras.
Confectio collirii ad guttam in oculo que distillet in eo. ℞
aloes et thuris amborum ana ʒ. i. sarcocolle et balau
stie et sanguinis draconis et antimonii calisis omnium ana
ʒ. 5. floris eris ʒ. quartam fiat ex eis collirea et distil
let in oculo in ipso lacrimali et post expressionem. collirium ad pruritum
Confectio collirii de minera ad pruritum sanguinis. ℞ croci sanguinis
thuris et mirre et armoniaci omnium ana ʒ. i. arsenici ru
bei ʒ. 5. fiant collirea et distillet in oculum cum aqua coria
dri humida. collirium ad ungulam
Confectio collirii de calcantum ad ungulam. ℞ calcucecumeno
ʒ. v. floris eris ʒ. ij. calcanti sal armoniaci baurach ar
senici rubei omnium ana ʒ. i. terantur et coficiantur et diminue
tur donec fiat ut flos eris et fiat inde collirea et administre
tur sitque arsenicum eius sublimatum fricetur cum eo ungula
dum puluerizet cum medicine liquore. ad uenas rubeas que sunt in oculo
Confectio collirii ad medicum ad uenas rubeas que sunt [illegible]
in oculo ex obtalmia antiqua et sebel et ungula et alius
℞ uetiuer et calcucecumeno et arsenici rubei et cucumeris
talui ceed omnium ana ʒ. i. mirre et croci et uenarum omnium
ana ʒ. quartam armoniaci et thuris ana ʒ. i. informitur
collirea et administret. confectio ad sanitatem oculi
Confectio alcohol conseruantis sanitatem oculi. ℞ tutie
ʒ. x. siccmenithe ʒ. iij. aloes et lini amborum ana ʒ. i.
camfore sextam ʒ. i. terantur cum aqua agreste aut aqua

Confectio yeresiz est nomine assians ite penetratione et humorum yeresiz confectione almuzazagi quod producit de tunica uuea quando rumpitur cornea que in ista rumpitur et prima de almuzazagi est quod est in illa de musmar

sumac et exsiccentur et administrentur. **ad lacrimas**
Confectio alcohol ad lacrimas. Rx tutie ʒ x. coral
li et mirobolanorum citrinorum et aloes ... omnium ana ʒ ii. pi
peris ʒ s. macropiperis ʒ ii. fiat alcohol et administre
tur. Confectio alcohol acuens visum. Rx tuthiam
nutritam vel conditam cum aqua feniculi tribus vicibus quousque mo
sit ponderis de ea ʒ x. et adiungatur postquam pervenit ad
hoc tribus vicibus donec ponderis sit circa ʒ x. zinziberis et
piperis et macropiperis et celidonie et venarum omnium ana
ʒ i. salis armoniaci ʒ s. nutriantur cum aqua feniculi et
aqua feniculi tribus vicibus donec exsiccetur et administretur
Confectio emplastrorum et epithimatum ad oculos. Emplastra acci
sunt et guallenegi. cortices granatorum et lentes excor
ticate conferunt. **ad corrosionem lacrimalis**
Confectio emplastri ad corrosionem lacrimalis erudiuntur et
super faciem suam pariter ol. ro. et compleatur cum ea.
Confectio emplastri ad pustulas et ulcera in oculo. Sumatur
ovum i. assatum cortice suo et aqua coriandri et ol. ro. et ag
gregentur omnia et ponatur super ipsum cum coto. **ad obtalmiam**
Confectio emplastri ad dolorem vehementem in obtalmia.
Rx coriandrum mililotum crocum semen lini tortellas in
... terantur et conficiantur et compleatur cum eis palpebra.
Confectio epithimatis prohibentis fluxum ex oculo. Sumatur
aloes et acacia et balaustie et lini et boli armenici
et gummi arabici et liniantur super frontem cum albumine ovi.
Confectio epithimatis ad inflationem et apostema in palpebris. Su
matur rose et balaustie et lini et boli armenici et
gummi arabici liniatur super frontem cum albumine ovi. ...
[illegible]
[illegible] ... et vene et aloes
et sandali rubei et ... aggregentur et terantur et li
niantur cum aqua coriandri et endivie et aqua rosata.
De ulceratione in aure. **de medicinis aurium.**
Sumantur sarcocolla et sanguis draconis et
thus et mirra et spuma maris et baurac et boli
armenici et ... et flos eris et aloes deinde
abluatur auris cum aceto et aqua tribus vicibus post in
volvatur licinium cum melle in medicamine et ponatur
in ea et de medicamine fiant collirium et cum necesse fuerit
distilletur in ea semel cum aqua mellis donec administretur
licinium. **medicamen ad surditatem auditus**
Confectio medicaminis ad surditatem auditus et tinnitum
vaporet vapore sanctici et ... et sechi deinde
distilletur in ea hoc collirium. cuius confectio. Rx pulpe colloqu
intide ʒ i. baurac ʒ i. s. castorei ʒ s. aristol. ro.
ʒ s. succi absinthii ... euforbii ... ʒ i. costi quar
tarum ʒ i. fiant collirium et distilletur cum oleo amigdal. ama.
... ad dolorem et ventositatem et difficultatem
auditus conficiantur cum vaccino felle et fiat collirium.
Medicamen dentium erudicatorum **ad eradicationem dentium**
facile efficiens. Rx piretrum radicem coloquintidis
et corticem eius. corticem radicis capparis et corticem mora
semen ... et folia eius et ... arsenici citrinum et
lac sabine et lignum eius aggregentur et terantur piretrum et
coloquintida et reliqua medicamina cum aceto in sole tribus diebus et
moveatur in die multis vicibus cum aceto et dimittatur
per reliquum diem in sole in ipso et ponatur desuper et sic
... et fiat ex eis trociscus et cum necesse fuerit terantur
et liniatur cum eis radices dentium in die aliquotiens et fiat
hoc per aliquot dies post scalpellorum facturam mercurium de
tis fiat et erudicatorum eius faciles. **ad dentes corrosos.**
Confectio medicaminis de quo implentur dentes corrosi et stringit ipsum
semen ... et ... conficiatur cum ... et ex eo im
plentur dentes. **ad dolorem gingivarum.**
Confectio medicaminis sedantis dolorem gingive et dentis
quod administratur cum gingiva non est apostemata. Sumatur
piper et piretrum et sinapis et ... et zinziber et bau
rach et ... cum eis ... multis vicibus ...
... hoc medicamine de
... et teneat in ore donec ...
... et distillet ... in ipso late
... doloris capitis ... et liniatur cum hoc medicamine
radix eius. cuius confectio cum fit tiriaca. Rx aristologie
et ase et storacis et mirre et aristol. et opii et piperis
et ... et seminis iusquiami omnium partes equales conficiantur
cum melle ... et liniatur cum eo dens dolorosus si
... cum tiriaca et suffumigetur in ... cum
semine iusquiami et storace de quibus facte sunt ...
... et teneat in ore oleum calefactum ...
... radices ... et stringat ...
Confectio tiriace ad dentes experta. Sumantur aliquoties
tur piperis et ase et opii et mirre et aristologie partes
equales et conficiantur cum melle. **ad dolorem dentium**
Confectio medicaminis conferentis dolori dentium calido qui est cum apostema
te gingive. Rx seminis portulace coriandri sumach
lentium excorticatarum sandali citrini et rosarum et puree
et camfore omnium ana partes equales teneat acetum in ore
cum aqua ro. et ... debet medicamen super gingivam ...
... aqua ... et administretur ...
ex ventose. **ad mundificandum eruginem dentium**
Confectio dentifricii mundificantis et abstergentis erugi
nem. Rx sal gemme et seminis iusquiami et ... cum
... et cambil et spuma maris et ... equales partes
terantur et fiat dentifricium cum eis et caveat sibi a ... te
... nauseativa. **medicamen constringens dentes et gingivas**
Confectio dentifricii stringens gingivas et dentes et
conferentis rubedini eorum. Sumantur balaustie et spo
dium et rose et ... et armenie. i. semen ... et alu
men ... et fiat ut super gingivam adereat. **ad bonum odorem oris**
Confectio dentifricii odorem oris facientis redolentem
Rx cortice citri et ... et spice ... et garioffil. et
nuces muscate et gallie ... et cinamomi et
macis et ... omnium ana ʒ i. musci
... i. fiat ex eis pille cum aqua malorum et teneat
in ore ... et deglutiat ex eis duas aut tres.
Confectio medicaminis facientis stare dentes ne corrodantur
implentur corallo et mastice. **ad corrosionem gingivarum**
Confectio medicaminis ad corrosionem in gingiva quam dolor fit for
tis et denigrat. Rx ... arsenici et calcis et gallarum
et aluminis omnium equales partes terantur et fundatur desuper de
aceti fortis et quassetur in mortario donec fiat sicut
unguentum donec dimittatur in eo donec exsiccetur et terantur

secco. et terra confiat fiat puluis et sumat ex
eo quantitas duorum granorum .i. c. et minimum in die se
mel et sumat tenere et ponit sicut egnie et dimictitur
hora una deinde sumat iii. oz. olei. v. deinde sedat et
fiat illud sex diebus cuique rubet ponit in eo exme
dicamine gradatim cinis de puluis quod sicut talma sore et
aliis exeis qui generant cinerem est enim expertum,
Modus confectionis ad fetorem oris. ℞. extre
mitatum mirti bruchi et cinamomi et emblicorum et capi et
spice et corticem citri et florum squinanti et mastic partes
equales et gallie et gariofili et nuce masce cubebe bed
baugne. et cetera omnium ana medietatem partis uni agregentur
cum pistis enucleatis que sint duplum totius et sumat
ex eo quod fit sicut nux cum uino odorifero aut cum mesines a
tiquo et fit post uomitum et solo, uenis aliquoties et abs
neat a cibis uiscosis et pinguibus. ad bothor oris
Confectio ad pustulam que fit bothor in ore: Sumat spodium
et rose et camillum et coriandrum et sumach et lentes excor
ticate et semen portulace alcana de mechi uene partes
equales misceantur et cathere pars media et gallie quantum est me
dietas omnium terantur et teneatur in ore. ad erpetem estiome
Confectio trociscorum de arsenico ad erpetem estiomenum. niuz
℞. arsenici citrini cal . . abor ana ʒ. x. floris eris ʒ.
v. colcotar tantum alumis acacie balaustiarum omnium ana
ʒ. iii. terantur omnia cum aceto per decoctum .i. et informentur
ex eis trocisci. Sunt enim conuenientes ad cetera ulcera anti
quorum putridorum et erpeti estiomeno. et ponatur cum eis
cum cirurgia sint opus. et quando teruntur cum aceto et ole
plus est sicut magis ulcerant. Et reponantur in loco ubi non
sit ros et insecte aceti ut non debilitentur. ad grauedinem lin
Confectio medicine ad grauedinem lingue. Sumat sal arme guae
et piretrum et stafisagria et sinapis et piper et acori equali
mixtura terantur et fricentur cum eis sub lingua et supra quater
in die multotiens medicamen ad uuam cadentem
Confectio medicaminis ad uuam cadentem. Sumat gal
le et balaustie et sal armoniaci equali mixtura et suffle
tur super eam et ponit semel super cocleam terre et ele
uetur cum ea. medicamen ad sinantiam.
Confectio medicaminis ad sinantiam. ℞. carmel et sinapis
et piretri et semenis irsani . . . . et sale gemme et salis
armoniaci et piperis et calamenti et canis yrundinum et sterco
canis albi sicci stercoris humani sicci omnium ana partes
equales terantur et sufflentur in gucturem ex eis et confici
antur cum melle et fiat gargarismus ex eo super ipso quantum est
galla cum aqua mellis. et quando ponatur ex eo stercus canis et
hominis et ponatur loco eius fimus columbi et quandoque sit fortior
et non descendit in guttur aliquis gargarismus cum sinapi con
ta et aqua mell. et ponantur uentosi sicut locum dolorosum.
Confectio medicaminis auferentis ad fetorem oris.
fetorem nasi. ℞. mirti et gallia et colcothar et co
ticis granatorum et calami aromatici et gariofili et nuces
. . terantur et humectentur naribus cum licinio infuso in uino
odorifero deinde suffletur in eo et inuoluatur licinium et
inmictatur in nasum. ad destructionem olfatus
Confectio medicaminis ad restaurandum destructionem olfatus. Su
matur colloquintide et calami et nigelle et baurach te

ratur cum aceto tribus uicibus et informentur collira cum ali
quantulo felle uaccino. et cum necesse fuerit dissoluatur .i.
et distilletur post balneum capite inclinato sicut aqua calida et
naribus sugat aer ad interiora cum tota fortitudine et
resupino. cumque uehementer inuenit mordicationem distille
tur in eo oleum rosatum. ad fluxum sanguinis narium
Confectio medicine ad fluxum sanguinis ex naribus. Sumantur
aloes et thus et balaustie et calx uiua et colcothar et
puluis molendini et gipsum et galle fiant sicut alcohol
et sufflentur in nasibus et mictatur in eo licinium. medicamen
Confectio decoctionis ysopi minoris ad tussim calidam
ad tussim cum calitate et asperitate pectoris. ℞. fic
alluis x. nuo. iuiubis. x. et sebesten. xxx. et psillii
iii. sine interioribus ʒ. x. radicis liquiritie abrase ʒ. x.
seminis altee et seminis citoniorum et psillii et ysopi et mol
siccorum omnium ana ʒ. v. decoquantur omnia cum tribus libris aque donec
remaneat lib. i. Aqua bibitur ʒ. iii. cum mol' comunem
pondere ʒ. vii. ad tussim humidam
Confectio decoctionis ysopi maioris conueniens ad tussim
plurime humiditatis et difficultatem saniei et humores in pectore;
℞. ficus albus nuo. x. dactillorum mundatorum tantundem
fenugreci ʒ. v. radicis liquiritie ʒ. x. capilli ueneris ʒ. vii.
radicis apii et feniculi et seminis utriusque et seminis ur
tice omnium ana ʒ. v. ysopi sicce ʒ. x. calamenti crispi
et psilli omnium ana ʒ. v. decoquantur sicut mixtum quam predixi.
et sumatur in potu. ad tussim que sputo indiget
Modus confectionis ad tussim que indiget sputo faciens expu
ere ex sto humore grossum cum quo est sonitus in pectore
et saniem et uenit cum ea et leuis ualde: ℞. capilli ueneris
ʒ. x. amigdalarum amararum ʒ. v. yreos ʒ. iii. corticis radicis
capparis farina ordei ambo ana ʒ. ii. seminis apii et
feniculi ambo ana tantundem gentiane et aristol' ambo ana
ʒ. v. conficiantur cum melle despumato cuius dosis sit . .
ʒ. ii. usque ad tres. ad idem.
Confectio . . . ad eam qui est cum calitate uehementi.
℞. capilli ueneris ʒ. x. seminis melonis et seminis citruli ambo
ana ʒ. v. cuius dosis sit ʒ. iii. medicamen ad asma
Confectio ad asma ducens humores crossos et saniem
expectorare: ℞. ficui liquiritie ysopi sicci ambo ana ʒ. x. ca
pilli ueneris ʒ. vii. seminis urtice . . . . . .
. . et cardamomi et aristol' iv. et bauracis et nasturtii et ca
rui capparis et amigdalarum amarum omnium ana ʒ. xi. cum melle quan
tum ipsum sufficit conficiantur et detur in potu cum decoctione ysopi ma
Confectio trociscorum de papauere ad tussim siccam ioris ad tussim siccam
que non indiget ut sputat et ad locum catarri. ℞. papaueris
albi seminis cucurbite et seminis citruli et seminis . . albi omnium
ana ʒ. xxx. amili dragaganti et gummi arabici omnium ana ʒ. xv.
conficiatur cum mellis psillii et fiat in trocisci ʒ. iii. cuius
dosis sit unicorum cum sirupo de papauere aut ordei que sunt — ad. cum aq decoct. ysopi
boni ad tussim que est cum calitate et sputo citino subtili
ad tussim calidam. ad tussim que de nocte inquietat:
Confectio pillarum de storace ad tussim que inquietat in noc
te et facit uigilare ab calitate. ℞. mirre et storacis
liquide et opii omnium equales partes fiant pillule sicut cicer
et sumant de eis tres in hora dormiendi. pille ad . .
Confectio pillarum que tenentur in ore. Fiat succi liquiritie piperis ʒ. ʒ.

equaliter et formentur pillule. ad dissinteriam
Confectio pillularum quibus soluuntur habentes dissinteriam flegmaticam.
℞ pulpe coloquintide ʒ i. et tantundem agarici ʒ s. baurac
ʒ i. et tantum succi liquiricie ʒ i. seminis [..] urtice et yri-
os ambarum ana ʒ s. terantur et informentur pillule et est dosis ʒ i.
Confectio pillularum ad [..] tussim que est cum febre. ℞ succi
liquiricie et uiole ambarum ana ʒ i. agarici ʒ i. conquassentur et fiant
inde pillule. pillule ad tussim siccam.
Confectio pillularum de papauere ad tussim siccam infestantem
et prohibet catarrum qui est cum calliditate. ℞ opii amili
gummi arabici succi liquiricie papaueris equaliter fiant pillule silicet ci-
ceris quarum dosis sit ex tribus usque ad quinque. que sunt conuenien-
tes [..] pueris qui uomunt ex uehementia tussis.
Confectio pillularum ad tussim que nominantur lenes. ℞ succi li-
quiricie et amili et dragaganti et amigdalarum excorticatarum et gummi arabici
omnium equales partes [..] quantum est eorum me-
dietas terantur et conficiantur cum mucillagine seminis citonio-
rum et fiant pillule [..] et teneatur in ore in nocte et
die auferunt enim asperitatem pectoris. trocisci ad pleuresim.
Confectio trociscorum qui in potu sumuntur in pleuresi festi-
nans maturationem et facile efficiens sputum. ℞ succi liquiricie
et uiole ambarum ana ʒ x. amili et dragaganti et seminis altee
et seminis feniculi omnium ana ʒ iii. conficiantur cum mucillagine psillii
et seminis lini et seminis citoniorum. qui in potu sumantur cum
siruppo uiolaceo. Trocisci ad tussim humidam.
Confectio trociscorum de arsenico ad tussim prolixe humidita-
tis et tussim malam et asma et dilatatur anhelitus illico cum
suffumigatio sit ex eis super locum et bibitur aqua. ℞ auripigmenti
et mirre et storacis liquide et galbani ana partes equales ar-
senici quantum ipsa aggregentur cum butiro uaccino et fiant iii
pillule sicut auellane et fiat suffumigio una earum per [..]
Confectio pillularum que potantur omni die semel aut bis [..]
bis et mundificant corpus et pectus ab asmate. ℞ aga-
rici ʒ i. pulpe coloquintide quartam ʒ i. ysopi ʒ iii. succi
liquiricie psillii sinapis ana tantum ʒ i. detur in potu cum aqua
mellis et est dosis una et quando sumitur ex eis in potu omni die
Confectio sirupi de papauere conueniens ad tussim siccam ʒ i.
et ptisim et confert sputo et catarro et tussi que uigilare fa-
cit in nocte et infestat. ℞ papaueris albi et nigri ana
ʒ c. seminis lactuce quantum omnia seminis iusquiami albi
ʒ xxx. decoquantur cum quingentis ʒ aque donec fiant ʒ cc. de-
inde colentur et ponantur desuper ʒ l. mucillaginis psillii
ʒ c. rob. et decoquantur donec spissentur et administrentur.
Confectio emplastri ad sahafati .i. apostemata [..]
supponite intestina sedans dolorem et maturans apostemata ual-
de. ℞ [..] uiole sicce et camomille et aneti et [..]
et altee et farina seminis lini cum farina fenugreci et farina
ordei decoquantur cum aqua donec dissoluantur et effundatur aqua de-
inde conficiatur cum aliquo et fiat ex eo emplastrum dum est tepidum
et quando acciderit in eo [..] [..] [..] cum non est
calliditas plurima. Unguentum ad tussim et siccam tussim
Confectio unguenti lenientis sputum et lenificantis pectus et ami-
nistratur in tussi sicca [..]. ℞ cere citrine ʒ x. olei de
keyri [..] libra i. storacis ʒ x. adipis anatis ʒ x. aggre-
gentur et ungatur pectus et latus. ad tussim siccam cum calliditate
Confectio trociscorum ad tussim siccam cum calliditate uehementi
et siti. ℞ succi liquiricie uiole siccarum ana ʒ x. seminis citrulli
et seminis cucurbite et cinamomi omnium ana ʒ v. conficiantur cum
mucillagine psillii et seminis citoniorum et fiant trocisci ʒ iii.
et sumantur in potu cum aqua ordei et sirupo uiolato. ad sputum sanguinis
Confectio trociscorum de terra sigillata ad sputum sanguinis
℞ thuris et sanguinis draconis ambarum ana ʒ iii. et tantum ca-
rabe ʒ v. et amatisti et terre sigillate ambarum ana ʒ x.
aluminis ʒ ii et s. balaustie ʒ iii. et tantum opii cinamomi ambarum
ʒ ii. omnia aggregentur et terantur et fiant trocisci. x. sit que
dosis unius et sumatur in potu cum alkekengi aut aqua [..]
Confectio epithimatis prohibentis fluxum sanguinis ad fluxum [..]
ex uesica et matrice et naso. ℞ acacie et succi cinofi
stidos .i. barbe yrcine et ypoquistidos et thuris et gallarum
et balaustie et acacie et gummi et mirre et boli armenici et
opii omnium ana partes equales fiat inde trocisci et liniatur cum his
cum necesse fuerit pectus et stomachus et matrix in quibus fluxus
sanguinis ex uesica et matrice et liniatur locus super
membra in quibus sunt ulcera magna sicut fistulas et per
[..] uulua de qua fluit sanguis ex eis et liniuntur
super pectinem et alcatim. De doloribus stomaci.
Compositio trociscorum stelle sedantium dolorem stomaci
et remouentium eructationem acetosam et difficultatem
anhelitus et puncturam et constrictionem uentris et inflationem et dolo-
rem capitis accedentes cum bibitur aut linitur cum eis
[..] dissolutis cum aceto et ad dolorem auris cum distillatur
dissoluti cum aqua [..] succi aut succo calamenti et prohibet
corrosionem dentium cum replentur eis et ipsi confert sputo san-
guinis et [..] et tussi antique et ulceribus intestinorum
et morsui animalium uenenosorum et febri [..] et sunt de
libro alnasoris quorum compositio. ℞ castorei et mirre
et cassie lignee et terre sigillate et corticis [..] man-
dragore omnium ana ʒ iiii. et costi et papaueris omnium ana ʒ vi.
anisi seminis apii [..] iusquiami albi
storacis omnium ana ʒ viii. tere medicinas siccas et dis-
solue gummas in uino odorifero deinde coniunge eas uel
que medicinas et confice cum aqua in forma ex eis trociscos
faciendo unum trociscum [..] detur in potu cum eo quod conuenit
egritudini ex potibus. Trocisci ad dolorem stomaci et maliciam digestionis
Confectio trociscorum de rosis ad dolorem stomaci et ad febres
flaticas in quibus est humor colericus et inflationem anhelitus
et maliciam digestionis. ℞ rosarum rubearum tritarum ʒ x. spi-
ce [..] masticis ambarum ana ʒ i et s. informentur
trocisci quorum dosis sit ʒ ii. Ad dolorem stomaci et inflationem
Confectio trociscorum de rosis maiorum conferentium doloribus
stomaci et malitie digestionis et inflationi et inceptioni ydro-
pisis et febribus antiquis [..]. ℞ rosarum ʒ iii. et lig-
ni aloes spice masticis et cassie lignee florum squinanti ci-
namomi absinthii romani omnium ana ʒ i. informentur tro-
cisci cum uino ueteri et detur in potu cum aqua [..] quorum do-
sis sit ʒ ii. Ad profundos dolores stomaci
Confectio trociscorum stelle qui in potu sumuntur ad do-
lores stomaci profundos. ℞ spice masticis cinamomi
thuris squinanti corticis mirre piperis mandragore seminis
iusquiami absinthii opii aloes omnium ana ʒ x. informentur
trocisci et dentur in potu ʒ ii. cum uino. Ad uomitum cibi
Confectio trociscorum ad eum qui euomit cibum cum significationibus

calliditate

callitatis. ℞ rosarum spodii cimini infusi omnium ana
ʒ. i. sumach ʒ. iii. coriandri infusi in aceto et assati
ʒ. ii. sandali citrini gummatorum ʒ. ii. cortic fisticorum po
dii ʒ. ß. masticis tantundem. agregentur et conficiantur et fiant
trocisci et sumantur ad malitiam digestionis ex calitate cum
siruppo acetoso. **confectio ad eum qui evomit cibum.**

Modus confectionis ad eum qui evomit cibum cum significationibus
frigiditatis. ℞ indicis squinanti ʒ. i. piperis ʒ. ß. thuris ʒ. i.
ius nuc ʒ. ß. cinnc. cinamomi et cassie et calamenti omnium ana
ʒ. i. quartam masticis et calaes ana ʒ. i. tertiam gariofilorum
gallie ana ʒ. i. sextam bellirici ʒ. ß. anisi tantundem. deinde
sumantur maiora passularum et terantur cum aqua et exprima
tur: decoquatur aqua donec fiat crossa et conficiantur cum ea et
bibat de ea ad magnitudinem nucis omni die. **ad dolorem apostematis stomachi**
Confectio trociscorum de spica ad apostema durum ipsius stomachi nativo
rum valde. ℞ floris squinanti cassie, reub. seni calami
aromatici spice nardi omnium ana ʒ. iii. circi nitre opii ana pi
piris costi omnium ana ʒ. i. bdellii subalbidi ʒ. ii. masticis
storacis liquide aloe ana ʒ. ii. armoniaci ʒ. ß. informentur tro
cisci et dentur impotu ad apostema stomachi cum iunia a cum ypliatto.
et apostema epatis cum sit a re: quorum dosis sit aurei unius. **ad frigus**
Confectio diacimini boni ad frigus stomachi et eructuationem aceto **stomachi**
sam. que ventositatem spargit lenit naturam et aperit opilationem epatis
et calefacit ipsum et emendat colicam. ℞ cimini cum
meli ʒ. c. cc. ʒ. iii. piperis ʒ. ß. anisi ʒ. xv. foliorum rute
sicce baurac rubi ana aloes ʒ. xv. epithimi ʒ. xxx. conficiantur
cum melle et amministrentur: **confectio mundificans stomachum**
Confectio electuarii mundificantis stomachum et expellentis ab eo superflu
itates humidas remanentes in pelliculis ideo est cum hiis
et cibis crossis. ℞ turbit quod est ut canna alba ʒ. x. ʒ. c.
ʒ. v. zuccari albi ʒ. xv. agregentur omnia et cribellentur sit que
dosis ʒ. iii. et minus et plus secundum quantitatem necessitatis. **ad frigus stomachi**
Confectio diaolibani boni ad frigus stomachi et ad destructi
onem appetitus et ad destruendum penetrationem cibi in corpore et retinet
fluxum ventris accidentem a frigore stomachi et epatis. ℞ piperis
et calamenti et spice et resine et anisi et ameos et nigelle omnium
ana partes equales thuris et balaustiarum aloes ana partes
duas conficiantur cum melle exquisito sive dispumato et ad
ministretur et sit dosis ʒ. iii. et ß. **confectio ad debilitatem stomachi**
Confectio elactuarii conferentis ad debilitatem stomachi et corrupti
onem forme evenientes ex ulceratione menstruorum et sanguinis
emorroidarum. ℞ mirobalanorum nigrorum emblicorum citrinorum spice
squinanti apii cc. ameos piperis olibani scorie ferri
infusi in aceto uni decoctam una postquam contrita est sicut
alcohol et assate omnium ana ʒ. xv. conficiantur cum melle et
ipsius quod ascendit sanguinem menstruorum et egredientem flu
xum ventris et multitudinem urine: **confectio ad debilitatem stomachi**
Confectio de scoria ferri cum lacte acetoso ad debilitatem
stomachi et extenuationem. ℞ scorie ferri contrite sicut alcohol pu
gillum unum nigelle et anisi et kersin et cimini et fenugreci
ana pugillum. i. rute apii et mente fundantur desuper libras duas
lactis acetosi et dimittantur duobus diebus deinde coletur ex
eo lib. i. et bibat summo mane et comedat post iiii horas
cibum bonum multum et non appropinquet aceto neque oleo neque salitoet
bibat sed ipsius vinum vetere parum et bibat ex illo lacte quod
sunt pulatam donec integre compleat duas libras diebus aliquot.

Confectio de scoria ferri cum vino faciens colorem bonum
et calefaciens corpus. ℞ seminis feni. seminis apii et ani et cimini
et ameos et anete et origani et resine et carvi et coriandri
et piperis et cinnamomi et thuris et spice et gariofili et nucis
muscate et apii et seminis rute et seminis eruce et seminis
cepe omnium ana aurei. i. et scorie ferri aurei. x. decoquantur cum
septuplo sui vini donec remaneat medietas et coletur et bibat
omni die ʒ. xxx. illi vini usque ad. xl. ʒ. calefacit enim for
titer illud. cum corpus est iam infrigidatum et cum color est valde
malus. **medicamen ad impinguandum corpus**
Confectio medicaminis ad impinguandum corpus. ℞ cinnamomi cc.
galange ameos omnium ana ʒ. v. nasturtii albi ʒ. x. sarco
colle goderatic ana ʒ. iii. seminis iusquiami nucis eiden
aborum ana ʒ. vii. granorum impinguadi ʒ. v. granorum de
keruia ʒ. v. papaveris ʒ. x. testiculorum vulpis et medic
tilorum et ben utriusque omnium ana ʒ. x. et albus sal ʒ. x. scorie
ferri ʒ. x. sumat ex eo pulveris quantum digitis tenere potest
tribus vicibus inane et serio. postquam contritum est et cribellatum
et sorbeat post sorbitionem factam ex farina ciceris et fabarum et
ciceris et tritici et amigdalis et lacte et quod est ut non comedat acetosum **neque salsum neque laborat laborem**
non prolonget moram in balneo et assidue comedere super minus. **vehementem et festino**
Confectio medicaminis extenuantis pinguedinem. ℞ lacce **ad extenuationem pinguedinis**
et sandarace aloes ana ʒ. i. et trias duas sambuci sicci
ʒ. ß. armoniaci et aristologie iiii. et genciane omnium ana ʒ. quarta. cum
dosis sit tria ʒ. i. et studeat ipsius ad provocandum minam et
tollerandam sitim. **emplastrum calefaciens stomachum et epar.**
Confectio emplastri confortantis stomachum et epar et calefaciens
ea. ℞ absinthii romani et costi et apii et cc. omnium ana ʒ. v.
olibani ʒ. iii. masticis ʒ. v. calami aromatici gallie squinanti
gariofili cinamomi omnium ana ʒ. ii. mine fiat ex vino veteri
et aqua atomorum et agreget ea post ipsorum contritionem et liniat
Confectio emplastri fortis resolventis apostema durum stomachi **de super** **ad dolorem apostematis stomachi**
et epatis et diminuitur non cum est calidius et apostema non est antiquum
℞ seminis lini fenugreci et seminis caul et cinpobulsani omnium
ana ʒ. x. cordumeni et ireos et amigdalarum amararum et costi et mi
te spice et ciperi omnium ana ʒ. v. bdellii subalbidi ʒ. vii. ma
sticis ʒ. i. storacis liquide ʒ. iii. armoniaci et galbani cimini et a
dipis anatis omnium ana ʒ. iii. olei camomillini ʒ. xx. dis
solvantur gumme in ponderibus ʒ. xx. vini deinde agregentur et
emplentur cum eo. **confectio emplastri ad apostema stomachi quando non est antiquum**
Confectio emplastri ad apostema ipsius cum non est antiquum. ℞ fenugreci
et seminis lini et aneti sicci et violarum siccarum et camomille sicce **altee sic**
ce et masticis omnium ana ʒ. v. spice et apii et squinanti et cala
mi aromatici omnium ana ʒ. ii. cere ʒ. iii. olei camomillini
ʒ. xv. agregentur in eo. **confectio ad idem.**
Confectio ad illud bona decoquatur in oleo sisamino cost
et apii et spice deinde quinque tribus vicibus et sumatur in callago
fenugreci et seminis lini decoquatur donec inspissatur et sumat de
ea ʒ. i. et cere tm cum hoc oleo tantundem et masticis ʒ. v.
agregentur et terantur et compleantur cum eis. **de pulsu cordis**
Confectio trociscorum valentium ad pulsum cordis. ℞ thuris **De medicinis cordis**
ʒ. i. enule sicce ʒ. iii. calamenti sicci et foliorum rute a
bor ana ʒ. ii. seminis sisimbrii ʒ. iii. origani ʒ. i. et ß. ame
os tantundem detur in potu ex eis aurei. i. cum decoctione cimini
sit enim bonum ad inflationem ventris et punctum ventosam. **ad idem**
Confectio trociscorum de musco valentium ad pulsum cordis et

sincopi et ydropisi et extenuatos. R. masticis et xilaloes crudi et cinamomi et gariof. et gallie et spice et nucis muscate et cubebe et cardamomi et heilbangue et rosarum de ... omnium ana aur. i. musci et ambre ambor. ana sextu. ʒ. i. fiant trocisci cum bechinis qui boni sunt ad sincopim et pulsum cordis. Medicamen ad pulsum cordis.

Confectio alii medicaminis ad pulsum cordis. R. coriandri ʒ. x. seminis bedegar et seminis felegemic ambor. ana ʒ. iij. spodii ʒ. iiij. rosarum ʒ. i. cambre et margaritarum et coralli. omnium ana ʒ. i. seminis portul. ʒ. iij. seminis lactuce ʒ. i. sandali albi ʒ. ij. canfore ʒ. s. musci ...

al'. felmegesti

Confectio trociscorum de xilaloes valentium ad sincopim et vomitum et colicam passionem. R. thuris ʒ. iij. rosarum ʒ. vi. xiloaloes et gallie et gariofil. et spice et ... te que comeditur ... et spodium omnium ana ʒ. i. cubebe ʒ. ij. fiant trocisci. Medicamen ad pulsum cordis et sincopi.

tez. i.

Confectio medicaminis de musco ad pulsum cordis et sincopi. R. masticis cinamomi. xilo aloes crudi gar. gallie spice nucis muscate. cubebe. cardamomi. heilbangue. api squinanti. foliorum ... seminis elbedarogi. seminis felemonich. sansuci. sisibi. ʒʒ. macis piperis margaritarum. coralli. kimbe. sete crude folii indi behen omnium ana ʒ. x. musci ʒ. i. ... boni puri ... aggregantur omnia cum melle mirobalanorum kebulorum conditorum. Medicamen ad corruptionem complexionis.

Confectio trociscorum de ... valentium ad epar infrigidatum et debilem et corruptionem complexionis cum caliditate. R. ... bis ʒ. x. rosarum ... ʒ. v. seminis endivie et portulace et seminis citruli omnium ana ʒ. iii. seminis apii ʒ. i. spice masticis ambor. ana ʒ. s. lacce reubarb. seminis ambor. ana ʒ. s. fiant trocisci pro ... et cribellatorum ponderis aureorum .n. et dantur in potu. ... cum sit acetoso puro. Trocisci ad malitiam complexionis.

Confectio trociscorum de reubarbaro utilium ad malitiam complexionis et dantur in potu pro febres longas cum corruptione. R. reub. ʒ. x. spice masticis seminis apii. squinanti. ameos. savine. amigd. amar. costi amari. cassie. omnium ana ʒ. i. sex ... fen. anasi. asari. aristologie. genciane. omnium ana ʒ. ii. piperis. gingibris ambor. ana ʒ. i. succi eupatorii. absinthii romani. sicci ... fen. an. omnium ana ʒ. ij. tunc et dibellentur et conficiantur et formentur trocisci ponderis unius aurei. de quibus potetur unus. Ad ydropisim.

Confectio trociscorum de lacca convenientium ydropisi. yposarce que provocat urinam et aperiuntur opilationes que sunt in epate et calefaciunt ipsum. R. lacce reub. seminis ambor. ana ʒ. iij. spice aromatice et mastic. et seminis apii. et squinanti et absinthii ameos. savine. et amigdalarum amar. et costi amari et mirre et rubee. omnium ana drachma i. sex succi eupatorii et absinthii. et seminis fen. et aneti. et ani. et asari. et aristologie. omnium ana ʒ. ij. piperis et gg. ambor. ana ʒ. i. ... aha ʒ. ij. in formentur trocisci. de quibus in potu dentur aurei duo. Ad ydropisim.

1 genciane

Confectio trociscorum de megerion solutivorum convenientium ydropisi ... qui in potu dantur ergo omni die et faciunt ipsum assellare semel et alleviant et aperiunt opilationes epatis. R. seminis endivie ʒ. x. seminis megerion

ʒ. i. et duas ... et si volueris foliorum et agarici ... rosarum ... ʒ. ij. et s. succi eupatorii ʒ. i. et duas ... seminis citroli ʒ. ij. et s. fiant ex eis trocisci x. et ipsi sunt trocisci mirabiles ultimi de quibus bibitur i.

Confectio medicaminis ad ydropisim. Ad ydropisim et tympanitem.

et tympanitem cum non est calitas. R. anisi petrosellini et costi et mirre et piperis et bacarum lauri et nigelle et ... et castorei et ase et amiden et asari et acori omnium ana ʒ. i. serapini et acori et amigdalarum amarum et urtice ... cimini kirmeni et ameos et origani et ysopi et dauci et ... et galange et calamenti sicci et foliorum algarab ... aut bauruch adusti et amomi et polii et gg. et agarici omnium ana ʒ. ij. mellis dispumati quod sufficiat ad conficiendum. Ad durum apostema stomachi et epatis.

Modus confectionis ... valentis ad apostema durum eveniens in epate et stomacho aperitissime. R. aristol. et gg. ... enule et stigados citrine et seminis apii et feniculi et ana et ameos omnium ana ... aggregentur post trituram et cribellationem cum melle et detur in potu ex eo quantitas avellane. Medicamen ad egritudines epatis cronicas.

Confectio medicaminis de curcuma maioris conferentis egritudinibus epatis cum cronice fuerint. et plagantur et in... et eradicantur eas ita ut nichil dimittat ex eis. R. fu. et asari et dauci et seminis apii montani omnium ana ʒ. 4. ... spice celtice et est illa que est magis utilis omnium ana ʒ. vj. costi mirre cassie lignee squinanti carpobalsami rube cum ... qua tinguntur omnium ana ʒ. ij. polii et succi eupatorii oli de balsamo scolopendrie et succi liqu. omnium ana ʒ. iij. calami aromatici camomille albe et rubee et asari omnium ana ʒ. i. et s. croci dragaganti ambor. ana ʒ. i. aggregentur post trituram cum melle cuius dosis sit sicut nux.

Confectio trociscorum valentium ad ydropisim cum caliditate et corruptione epatis et splenis cum solutione ventris. R. spodii et ... et gallie et balaustiarum et sumac seminum tamarisci et seminis acetose omnium ana ʒ. i. ... et floris squinanti et ana et spice et reubarbari et lacce et cortice indi ... omnium ana ʒ. s. endivie ʒ. s. seminis agni casti seminis portulace ambor. ana ʒ. i. opii ʒ. s. camfore ʒ. sextam fiant trocisci pondere ... ʒ. ij.

Confectio pillularum facientium assellare aliquotiens et alleviantium egrum. R. mirob. citrinorum ʒ. x. serapini ʒ. v. quarum dosis sit a duabus ʒ. usque ad iij. et secundum quantitatem virtutis. Pillule ad ydropisim et tympanitem.

Confectio pillularum de reubarbaro ultima ad ydropisim et tympanitem. R. megerion ʒ. x. succi eupatorii et seminis endivie ambor. ana ʒ. iij. agarici ʒ. v. reubarbari ʒ. iij. seminis apii ʒ. i. et s. informentur pillule quarum dosis sit ʒ. due et s. Alie pillule ad idem.

Confectio pillularum aliarum solventium aquam per egestionem cum fortitudine. R. seminis megerion excorticati ʒ. s. gummi ... ʒ. i. amigd. excorticatarum et dragaganti ambor. ana ʒ. s. fiant pillule et sit dosis i. Alie pillule.

Confectio pillularum aliarum que sunt ultime. R. megerion ʒ. s. ... usti ʒ. i. ... serapini ʒ. i. euforbii ... ʒ. i. salis indi armoniaci et foliorum rute omnium ana ʒ. ...

sextam fimi columbini ʒ. i. sextam. et est dosis una. Confectio ex
dicaminis de lacca. Rx. foliorum squinanti et spice et asari et
petroselini omnium ana ʒ. ii. eupatorii et lacce et aristolo
gie omnium ana ʒ. i. et s. seminis endivie et seminis citruli omnium
ana ʒ. s. mastice suci liquiritie arborum ana ʒ. i. croci ʒ. s. cum
dosis sit duorum aureorum. Confectio pillularum de quibus datur
ydropicis omni nocte quando est cum siccitate ventris et levitur ea et alleviantur
aut egros que nominantur pille de agarico. Rx. agarici ʒ. x.
suci eupatorii reubarbari aristologie omnium ana ʒ. ii. gummi arab
aced ʒ. iiii. fiant pille similes ciceris et potet de his una omni die usque
quo ad ultimum perveniat ventris levitas. Sol inventio est faciunt
assit. statim et pervenit alleviatio ab eis et ipse cum hoc conferunt epati
et aperiunt opilationes eius. Trocisci de reubarbaro.

Confectio trociscorum de reubarbaro. Rx. florum squinanti ʒ. iiii.
spice et asari et petroselini et anisi et eupatorii et lacce
et reubarbari omnium ana ʒ. i. seminis endivie et seminis citruli omnium
ana ʒ. s. masticis suci liquiritie ... arborum ana ʒ. i.
croci ʒ. s. quorum dosis sit duorum aureorum. ad inflamationem epatis

Confectio trociscorum de camfora utilium ad epar inflamatum et ...
et febribus adurentibus. Rx. rosarum ʒ. x. et rosech. s. carnis eius tamen
ʒ. x. seminis citruli ʒ. x. seminis endivie et seminis lactuce et se
minis portulace omnium ana ʒ. ii. spodii ʒ. x. sandali citrini ʒ. ii. camfore
ʒ. i. Informitur trocisci ʒ. ii. cum mucillagine psillii
de quibus potet unum et detur in potu cum robarti ad epar inflatum et co
aut cum lacte acetoso de capris aut lacte de quo extractum
est butirum. Et sunt boni ad pulsum cordis ex calidi...
tia cum siruppo acetoso. Et sunt boni febri ex calididate.

Confectio emplastri de sandalis ad epar inflatum. Rx. utriusque sanda
lini et rosas et faufel et fiet memithe et camforam et liniatur cum
aqua solatri et modico aceto vini. ad ydropisim

Confectio emplastri ad ydropisim asclitem cum calitate
et quod emplastretur cum eo ante aquam ... Rx. farina or
dei et cipero et sterc. omnium sicci et ciminum et baurach.
et boli armeni liniatur desuper quando exsiccatur aqua vini
te forti. Medicamen ad ydropisim calidam

Confectio kelekengi conferens ydropisi calide. Rx. folio
rum mezerion infusorum in aceto et exsiccatorum tritorum ʒ. v.
agarici ... arborum ana ʒ. v. suci absinthii ʒ. iii. mi
rob. citrini ʒ. v. rosarum rubearum et seminis endivie et ci
truliorum ana ʒ. ii. turbith ʒ. x. suci liquiritie ʒ. ii. coquatur ter
iniabin donec fiat sicut mel ... conficiantur cum eo et detur in potu a
ʒ. ii. usque ad iii. vel iiii. ad ydropisim sine calitate

Confectio kelekelengi ad ydropisim cum qua non est calitas
Rx. foliorum mezerion tritorum agarici mirob. citrini et sem
inum omnium ana ʒ. v. yreos ʒ. iii. reubarbari et suci eupa
torii et spice et ... omnium ana ʒ. ii. conficiantur cum melle
cuius dosis sit ʒ. iii. usque ad iiii. ad asclitem.

Confectio pillularum de mezerion ad ydropisim asclitem quando
non est cum ea calitas in ventris solutio. Rx. mezerion
calcecumeno stercoris columbini omnium ana partes equales
et quantum horum partium euforbii conterantur omnia et exceis cum
vuleb aut sirupo viol. pille informentur de quibus in potu tri
buatur pondus ʒ. ii. et s. cum aqua ... de conischenu.

Frictio cibus eius ... aut cibus cum sumach aut aceto
cum oleo aut sirupo acetositatis. ad dolorem epatis

Confectio trociscorum agerelech fractorum ad dolorem epatis. Rx.

absinthii ... ʒ. v. seminis citruli ex corticatis seminis
endivie seminis feniculi omnium ana ʒ. ii. et s. suci liquiritie
ʒ. i. et s. rosarum ʒ. i. informentur trocisci cum aqua ro. et dentur
in potu cum sirupo acetosi et aqua endivie et aqua solatri.

Confectio trociscorum agerishic calidorum. Rx. agerishic
ʒ. x. lacce reubarbari suci eupatorii ana spice masticis
omnium ana ʒ. i. dentur cum decoctione radicum. Durities splenis

Confectio trociscorum capparis ad splenem durum et cum ven
tositate. Rx. corticis radicis capparis quod dicitur albef
et seminis alphagdi quod est agnus castus arborum ana ʒ. x.
scolopendrie ciperi arborum ana ʒ. i. aristologie longe fo
liorum rute amoniaci nasturtii acori nigelle omnium ana
ʒ. iii. resolvatur amoniacum cum aceto vini et conficiantur
cum eo et informentur trocisci ʒ. ii. et sit dosis eorum unus.

Confectio trociscorum alaarmefich ad splenem. ad splenem
cum calitate et durities. Rx. seminis alfagdi et seminis
tamarisci partes equales scolopendrie quantum omnium predictorum
informentur trocisci ponderantes duos aureos et sumantur cum
sirupo acetoso. trocisci vero de tamarisco cum aqua de ... et sirupo aceto.
aut cum illa que dicta est primum quando bibitur ad ventositatem
sub splene conferunt. ad duritiem splenis

Confectio emplastri ad duritiem splenis. Rx. rute foliorum
ʒ. ii. baurach ʒ. iii. calamenti sicci ʒ. iii. amoniaci ʒ.
vii. dissolvatur cum aceto vini et liniatur. de ...

Confectio pillularum ex pellentium yctericiam fortem. yctericie
Rx. aloes scamonee arborum ana ʒ. i. et quantum agarici
ʒ. i. et ... duas suci eupatorii ʒ. i. ... informentur
pille cum suco endivie et est dosis una. ad splenem

Confectio emplastri ad splenem cum calitate. Rx. lignum salicis
et folia eius et ipsius extremitates et extremitates tamari
sci et corticis radicis capparis et extremitates vitis ex
tremitates capilli et aceti vini. ad colicam

Confectio pillularum solventium colicam vehementer. Rx. aloes
ʒ. x. scamonee ʒ. ii. et s. coloquintidos interioris ʒ. iiii. in
formentur pille que sint x. solutivum ventris

Confectio sabie resolventis ventrem forte et educentis
superfluitates. Rx. scamonee piperis longi cimini foliorum
rute baurach galange cinamomi gariofili omnium ana ʒ. x.
mellis ʒ. x. cuius dosis sit a ʒ. ii. et s. usque ad iii. diacitonit

Confectio elactuarii diacitonitem solutum quod admiscetur in co
licam cum nausea fortior sit et evomit eger illud quod bibit.
Rx. scamonee ʒ. x. masticis gariofili galle ... pi
piperis macis nucis mu... cinamomi omnium ana equaliter cum
alia descriptione omnium ana ʒ. x. suci citoniorum acetosorum
... equaliter commisceantur cum eis medicine cuius do
sis a ʒ. i. usque ad i. et s. pille ante cibum et post cibum

Confectio pillularum que sumuntur ante cibum et post cibum et ...
... cibi paulatim et destruunt ... nausea
tivam et solvunt ventrem et solvunt colicam. Rx. ... mela
nopiperis macropiperis galle gariofili ... omnium ana
x. ʒ. gummi ... ʒ. x. informentur pille et sumantur
decem ʒ. s. ... assellare a duabus sell... usque ad
quinque ... secundum quantitatem sive nature et virtutis. diste

Confectio distis ad febricitantes et patientes ... cum
retinetur eorum natura. Rx. ... aqua ... in qua bulli
at ... ʒ. i. et fundatur desuper oleum viol. et fiat diste

cum eis. et qui febres non est sumat pugillus furfu
ris et ʒ. xxx. zuccari rubi et ʒ. ii. baurach et ʒ. i.
olei sisamini. pille ad nauseam

Confectio pillarum resoluentium sanitatem nauseatis
et uentositatem et digerit et prouocat appetitum. ℞ ma
sticis. garioffil. cinamomi. nemisch piperis macis
omnium ana ʒ. x. scamonee tantundem zuccari tantundem. fiant
pille sicut cicer ponderantes tertiam ʒ. i. que quidem utiles
existunt colicam assidue patienti. / Ad colicam

Confectio mirabilis ad colicam frigidam. ℞ cimini anisi ameos
omnium ana pugillum. i. bulliat bene et coletur et in colatura dis
soluatur pendiorum ʒ. v. medulle cassiefistule ʒ. v. et sum
atur desuper olei amigdalini dulcis ʒ. iiii. p. Ad dolorem colicam

Confectio medicinis que datur cum dolor uehemens commouetur
et sedat dolorem quando timetur quod egro sincopis
propter doloris uehementiam. ℞ macis piperis storacis liq
de croci seminis iusquiami omnium ana partes equales casto
rei opii amborum ana partem mediam. informentur pille sic
cicer. quarum dosis sit a medio aureo usque ad aureum. i.

Confectio trociscorum de uiol. qui fiunt cum scamonea — Trocisci de uiol. ad colicam
confertes colice cum calitate et utiles infebribus acutis
cum indigent solutione uentris a nocitu compassati et sunt
in primo infrinentes. ℞ uiol. pond. ʒ. x. scamonee ʒ. ii. s.
et seminis incillagis psillii quod ea agreget et fiant troci
sci. x. et sumatur unus in potu cum ʒ. v. zuccari et ʒ. i. iulep a
frudabim. / Ad colicam

Modus confectionis ad colicam mirabilis ualde. ℞ citrinum
ʒ. i. sarcocolle ʒ. x. conficiantur cum pendiis et sumatur ex
ea cum necesse fuerit ʒ. v. Trocisci de uiol. ad colicam

Confectio trociscorum de uiol. qui infundunt et datur in potu cum
medulla cassiefistule optimi ad curandam colicam que est ex
calitate et siccitate. ℞ uiol. siccarum ʒ. x. turbit tantun
dem sucij liquiritie ʒ. v. fiant trocisci. x. et sumatur omni die. qui. v.
ficus cattine et ʒ. x. passularum enucleatarum et decoquntur
cum duabus l. aque donec perueniat ad l. i. et in decoctione alia
usque ad l. s. et coletur et dissoluatur in ea pond. ʒ. x. medulle
cassiefistule et unus ex his trociscis et distillent desuper ʒ. ii. olei
amigdalini dulcis et potetur in mane. Trocisci de epithimo

Confectio trociscorum de epithimo qui dantur in potu cum aqua
diuidicabit ad curandam colicam ex causa uentositatis.
℞ turbit epithimi amborum ana ʒ. x. sarcocolle ʒ. v. fiant
ex eis trocisci. x. de quibus sumatur radicum apii et feniculi ambo
rum ana ʒ. x. seminis utriusque ameos. galange omnium ana ʒ.
v. decoquntur in duabus l. aque donec remaneat l. i. et coletur
et dissoluatur in ea ex istis trociscis et ponatur desuper aureum. i.
olei de keiri et sumatur in potu et quandoque ponatur in decoctione pas
sularum et ficuum. et quandoque datur in potu cum eo clistere
sed in fine que uisa fuerit. Confectio de bacis lauri

Modus confectionis de bacis lauri frigidis uentositatem
fortem que datur ad bibendum in dolore costarum et intestinorum
uentoso. ℞ rute sicce ʒ. x. ameos cimini nigelle
[illegible] origani carui petrosellini amigdal. amarum pi
peris calamenti macis [illegible] omnium ana ʒ. ii. bacarum
lauri castorei sarcocolle omnium ana ʒ. iiii. opopanacis ʒ.
iiii. conficiantur cum melle. de qua sumatur quantitas auella
ne cum uino uel calefacto non est ei par in frigidando uen
tositate

Filonium

Modus confectionis frigidantis uentositatem et lenientis uentrem
et sedantis dolorem et est fortior in hac dispositione quam
filonium. et ego uoco ipsum filonium. ℞ piperis ameos fo
liorum rute calamenti castorei cimini bacarum lauri omnium
ana ʒ. i. opii seminis iusquiami corticis mandragore omnium
ana ʒ. s. scamonee tertiam ʒ. i. conficiatur cum melle decocto quan
titatis. et si uis facias ex ea trociscos sine melle. et
dosis cum non conficitur sit ʒ. i. et quando conficitur sit a ʒ. ii. usque ad ʒ. x.

Confectio mirabilis que supponitur diffigens uentositatem — Ad uentositatem
educens eam per inferiorem regionem et soluit uentrem.
℞ cimini foliorum rute uiridis amborum ana pugillum. i. bo
chor marie ʒ. ii. conficiantur cum melle et intinguntur eam

Confectio suppositorum quod soluit uentrem contendit [illegible] — Suppositorium
tur eum et ponatur in eam solutiuo et nominatur suppositorium
album. ℞ baurach panis ʒ. x. colloquintide in medio eius bdellii
sarcocolle omnium ana ʒ. v. scamonee ʒ. ii. s. dissoluantur
et fiat collirium ex eis. Clistere

Confectio clisteris soluentis leuius. ℞ v. ficus citrinas et pu
gillum furfuris et pugillum altee positum in panno et decoque fo
lia sicle decoquuntur in duabus libris aque donec perueniat ad l. i.
coletur et proiciatur super eam ʒ. i. baurach et ʒ. i. olei sisamini
et fiat cum eo clistere. cum autem uis ipsum acuere pone in ipso
de suppositorio albo aureum. i. Clistere ad

Confectio clisteris soluentis fortis. ℞ ʒ. x. colloquintide et ʒ. v.
centauree minoris et ʒ. ii. bothor marie et rute et cal
lamenti et bacarum pinee et origani manipulum decoquuntur de quibus
dissoluatur in ea ʒ. iii. butirum et tantundem mellis et ʒ. ii. casto
rei et ʒ. i. sarcocolle et ʒ. i. opopanacis et aureum. i. suppositorii
albi et fundatur desuper ʒ. s. olei de keiri et fiat clistere
cum hoc enemate cum est colica difficilis et yleos. quod si dolor fuerit
fortis ponatur in ipso quantitas ciceris de opio. / Filonium

Confectio mirabilis sedantis dolorem colice et est [illegible] filonium quod dis
purgit uentositatem grossam. ℞ piperis ameos nigelle
bacarum lauri cimini castorei omnium ana ʒ. i. opii seminis
iusquiami mandragore omnium ana ʒ. s. mellis cum quo agentur.

Confectio formarum similium auellanis sedantium dolorem. ℞ casto
rei ameos cimini nigelle omnium ana equales partes opii quan
tum omnium fiat forme similes auellanis ponderantes ter
tiam ʒ. i. et administretur una. Ad dolorem colicam

Confectio formarum similium auellanis sedantium dolorem colice dif
ficilem uehementer que est cum colica et punctura. ℞ seminis lactu
ce seminis portulace opii omnium ana partes equales conficiantur
cum mucillagine psillii et fiat in forme similes auellanis ponde
rantes ʒ. unam. Clistere

Confectio clisteris disfrigentis uentositatem ualde. decoquatur
ruta in oleo tribus uicibus deinde sumatur ex eo ʒ. [illegible] xx. et dis
soluatur in eo castorei opopanacis sarcocolle a ʒ. s. usque ad
ʒ. i. et clisterizetur cum eo et si dolor fuerit fortis ponatur in eo quan
titas ciceris opii. Oleum

Confectio olei cum quo ungitur uenter et frigidat uentositatem
℞ olei rutacei ʒ. x. cum quo dissoluatur castorei ʒ. ii. et
euforbii ʒ. i. fiat unctio cum eo / Trocisci ad nocitum

Confectio trociscorum ad ylaris conferentium [illegible] fluxo
℞ seminis apii ana amborum ana ʒ. xv. absinthii romani ʒ.
x. cassie lignee ʒ. xx. piperis castorei opii ana ʒ. ii. et s.
fiant trocisci quorum dosis sit ab aureo. i. usque ad ʒ. ii. magis

Ad vomitum

Confectio medicinis ad vomitum lene. ℞ ciciar nucis muscate seminis nigelle seminis rafani & aneti partes equales bu nice sal indi aloes ana parte media cum dosis sit ʒ. iiii. & aquis addit in eo quarta ʒ. unius de conditi. Trocisci

Confectio medicine que tempore consequens sine medicina fortior, cum est tum or in eo. ℞ cinamomi nucis uomice & baurac partes equales fiat trocisci auri unius. cum dosis sit ab inuentione ad

Confectio sir. de granis granatorum secundum iis nomen. ℞ duorum granorum granatum acetosi. l. s. sumach mundificati l. i. quartum infundatur desuper aque lib. iiii. & decoquatur donec perueniat ad ii. l. & coletur & sumatur de foliis cum folia x. & de folio mite & duo cum gariofilis ana ʒ. i. gallie ʒ. v. thuris ʒ. iii. conterantur fistula uiridis & teratur. deinde sumatur in potione eo cum adest uomitus uehemens continuus & colica passio melius quidem est cum sumitur cum aqua ro. & si non inueniuntur folia cum & mite non sicca tunc sumatur de unaquaque eorum ʒ. ii. Trocisci ad uomitum

Confectio trocisci ad uomitum uehementem dolorosum que est propter efficacem horum malorum adstrictorum. ℞ gariofil. ʒ. x. gallie ʒ. i. cinnamomi ʒ. ii. enule sicce ʒ. i. & s. masticis ʒ. i. & s. opii & mandragore aloes ana ʒ. i. & s. resoluantur & fiant inde trocisci x. quorum dosis sit unus. & administretur in colica passione qui sedat uomitum & prouocat somnum & stupefaciunt sensus stomachi ita ut non comprimat ipsum illud quod euacuat & nominantur trocisci de enula. Trocisci ad colicam

Confectio trociscorum ad colicam passionem fistulam & fistulationes operis curatiua que confortant & constringunt uentrem & retinent uomitum & faciunt dormire egrum. ℞ gallie croci gariofil. api omnium ana ʒ. x. gallarum balaustie & cimei corticis granatorum thuris omnium ana ʒ. x. opii mandragore aloes ana ʒ. v. fiant ex eis trocisci ponderantes ʒ. ii. Epitima ad colicam

Confectio epithimatis ad colicam passionem & curatiua fistulationes & tenasmon. Sumantur gallia & acacia & rotelle & sandali & api & rose & thus & mirra & liniatur cum aqua mirti & cito morum et uino. Trocisci de spodio cum acetosa

Confectio trociscorum de spodio cum acetosa constrictorum qui dantur in potu ad fluxum uentris cum febre & acuitate. ℞ rosarum spodii aloes ana ʒ. x. seminis acetose ʒ. v. sumac & seminis portulace aloes ana ʒ. iii. balaustie ʒ. ii. gummi ʒ. i. & s. fiant trocisci ponderis unius ʒ. i. al. ʒ. ii. & addit in dosi ferentes opii. Puluis ad fluxum uentris

Confectio pulueris qui ... ponitur in os deglutitur bibendo aliquid post ipsum ad solutionem uentris cum tussi. ℞ granorum mirti & castanearum ... & papaueris & siliquarum seminum omnium ana partes equales gummi ʒ. s. terantur omnia deinde sumatur in potu ex eis ʒ. iii. cum aqua ro. al. fri. ... in alia descriptione omnia sunt equalia atque siliquis. Puluis ad fluxum uentris

Confectio pulueris qui in ore ponitur contra fluxum granatorum bonum ad fluxum uentris cum calliditate & cassu appetitus. ℞ granorum granati acetosi assatorum purpur. contritorum sicut alcohol ʒ. v. carui infusi in aceto & assati ʒ. xv. coriandri infusi in aceto & assati ʒ. xx. fructus tamarisci ʒ. x. siliquarum nabati ʒ. x. sumac & balaustiarum aloes ana ʒ. xv. fiat eorum contritio bona & misceantur cum dosis sit ʒ. iii. Plus ad fluxum uentris

Confectio pulueris qui in ore ponitur alius lenis ad solutionem uentris cum tussi. ℞ granorum mirti & castanearum contritarum papaueris & gummi omnium partes equales dentur in potum ʒ. iii. cum aqua fri.

Plus ad fluxum uentris

Confectio pulueris qui in ore ponitur alius ad solutionem uentris cum tussi. ℞ granorum mirti tritorum ʒ. i. castanearum ʒ. s. papaueris sicut alcohol siliquarum seminum spodii gummi omnium ana ʒ. s. terantur omnia & dentur in potum ʒ. iii. cum aqua fri. et sumatur in manane comedat intella cum orum bene elixatorum & sumatur pulueris in ore comprimendo. Sy. de citoniis

Confectio mire constrictiue que est sir. de citoniis. ℞ aque citoniorum acetosorum l. i. uini ueteris cititudes decoquatur donec spissitudinem habeat & ponitur inea quarta auri gallie. Electuarium ad fluxum uentris

Confectio electuarii alemani conuenientis constringentis uentrem ualde & prouocantis appetitum & stringentis uentositatem. ℞ granorum pistillarum ... l. i. granorum mirti contritorum sicut alcohol l. s. siliquarum de spina & balaustiarum & turis & fructus tamarisci omnium ana ʒ. x. ameos ʒ. xvi. agreget cum melle canne. Plus ad exercitatos (?)

Confectio pulueris qui in ore ponitur de bolo armeni ad excoriatos. ℞ psillii assati ʒ. xx. arnoglosse ʒ. x. gummi & boli armeni aloes ana ʒ. xx. seminis portulace ... seminis mirti & mastice ista & bolum & seminis fenugreci assati aloes ana ʒ. x. agreget ista & contritio boli non ultra fiat ut non separet & hiunt semina propter ea quod adheret ei bolum cum dosis sit ʒ. iii. in mane & cum inde in sero cum rob de citoniis puro. Trocisci de spodio

Confectio trociscorum de spodio qui sunt fortes. ℞ spodii et rosarum & sumach & seminis endiuie omnium ana ʒ. i. amidi & seminis portulace seminis papaueris & seminis acetose omnium ana ʒ. i. & s. balaustiarum & opii & sandali omnium ana ʒ. s. camfore seminum parum ʒ. i. conferunt ad solutionem uentris cum caliditate superflua qui in potu tribuuntur cum aqua sumach infundatur sumach & sumatur aqua eius. Trocisci de spodio

Confectio trociscorum de spodio. ℞ rosarum rubearum ʒ. iii. seminis lactuce & seminis citri & cucurbite omnium ana ʒ. x. ligni ʒ. v. cum dosis sit integra ʒ. s. al. ʒ. x. Plus ad fluxum uentris

Confectio pulueris qui in ore ponitur contra granatorum assatorum conuenientis ad fluxum uentris qui extenduntur cum eo dies & plagant. ℞ trociscorum ... & cortices medianum gladium & castanearum & balaustiarum omnium ana ʒ. ii. capitum granatorum ʒ. ii. ponitur sicut istas confectiones quantum ipse sit de puluere granatorum granorum assatorum & misceatur cum eis & sumatur in potu ʒ. iii. aut ʒ. iiii. cum aqua fri. aut cum rob citoniorum puro qui est confortatus expertus. Trocisci ad fluxum uentris

Confectio trociscorum de siliquis fortes ualde constringentes uentrem qui administrantur cum uehementer necessitas. ℞ gallarum & siliquarum nabati & fructus tamarisci & thuris & balaustie omnium ana partes equales opii & gummi aloes ana parte media fiant trocisci ponderis ʒ. ii. & s. quorum dosis sit unus.

Confectio trociscorum ad tenasmon expertorum. ℞ Trocisci ad tenasmon seminis iusquiami seminis aneti seminis feniculi omnium ana ʒ. v. ameos ʒ. ii. & s. opii ʒ. iii. seminis apii ʒ. x. fiant trocisci ponderis auri unius de quibus detur unus. & administretur cum non est caliditas.

Confectio medicinis de storace que administratur cum est fluxus uentris fistulatus & tenasmon quando non est caliditas. ℞ castorea opii asari storacis liquide seminis iusquiami albi thuris omnium partes equales melle quantum omnia dentur de ea ʒ. ii. Plus ad fluxum uentris cum ...

Confectio pulueris qui in ore ponitur & nocuat gluten & constringunt cum fistulam curatiua uehementer. ℞ gallarum

Confectio de storace ad fluxum uentris et tenasmon

corticu granatorum an. ʒ. i. thuris ʒ. s. tortellarum ʒ. ii. seminis iusquiami quartam ʒ. i. opii sextam ʒ. i. administretur qui multiplicat tenasmon. et uehementis fit dolor pugillis poterit cum inuia. licinium

Modus licinii quo utitur qui do fit fortis et uigilie et alexandri inuenibilis. ℞ croci olibani mirre li[ci]ti omnium an. partem i. opii partes ii. fiat licinium et sub ponatur. dixit alexander fiat licinium de panno nouo et trahatur bene et confricatur cum uino illas medianas s. dissoluatur opium in uino et cum eo confricatur illas medianas et inuoluant licinium in mediane et intrant. Clistere

Confectio enematis recentium. ℞ pugillum rigi excorticatum pugillum milii et pugillum medulle gladii et pugillum lentis excorticate et pugillum rosarum et xii. gallarum effundantur super omnia duas lib. aque et decoquatur donec proiciatur ad l. i. et colentur de ea ʒ. ii. et dissoluatur in eo dextro a caseis lenibus et fortibus et fundatur desuper olei ro. ʒ. s. et uitelli oui assati et clistigetur cum ea. Trocisci

Confectio trociscorum lenium. ℞ boli armenici et cerusse de plumbo et gummi et sanguinis draconis et acacie omnium partes equales. fiant trocisci pondere ʒ. iii. et dissoluatur unus eorum et clisterigetur cum eo. Troc

Confectio trociscorum fortium proiciatur cum trocisco cristis [vino] ʒ. i. carte combuste opii. tritam ʒ. i. Clistere

Confectio clisteris cartesenico cum quo clistigatur qui plagatur mora excoriationis et putrefactionis eius. ℞ auri. ii. mediam miris experientis effhomenum. que est in capitulo omnis et ʒ. i. opii et dissoluatur in decoctione lentis et balaustie cum aceto pauco et aqua aut cum aqua sicle postquam clistigatur ante ipsum cum aqua mellis aut cum aqua et sale. Trocisci de aluine

Confectio trocisci de aluine que administratur qui fluxus uentris est ualde sanguinis plurimum aut clistigatur cum eo simul ua ... ℞ gallarum et aluminis et acacie et balaustie et corticis granatorum et succi ypoquistidos omnium an. equales partes terantur et clistigetur cum eis et cum decoctione medianum corticis glandium et balaustiarum et rosarum. Clistere

Confectio clisteris conferentis ad egestionem sanguinis sine mi cillagine intestinorum. ℞ gallas. iii. et rosarum ʒ. v. balaustiarum et corticum granatorum aborum an. ʒ. v. lentium ex corticatarum ʒ. x. corticis medianum glandium ʒ. v. decoquantur et colentur aque eorum et fricentur in ea ʒ. ii. acacie et ʒ. s. ypoquistidos et ʒ. ii. boli et terrae ... gummi arabici et clisterigetur cum ea. Clistere ad ulcera intestinorum

Confectio clisteris ad ulcera intestinorum in quibus est sanies et crossa fetida. et in quibus est sicut lotura sumatur mel et subtiliter cum aqua et clisterigetur cum eo ... bis aut ter. et clistigetur post ipsum cum hoc clisterio. ℞ eupatorium et succi barbe yrcine et medianum corticis glandium et rici abluti siccique dein plus et decoquantur bene et sumatur aqua eorum et dissoluatur in ea de hac medicina cum confectione. ℞ thuris et sanguinis draconis et cerusse de plumbo et litargiri albi omnium an. ʒ. i. opii et terram ʒ. i. usque ad ʒ. s. terantur medicine cum uitellis duorum ouorum combustis et dissoluatur in illa aqua et clistigetur cum ea. Pille ad ardorem urine

Confectio bularic de seminibus ad ardorem urine et difficultatem eius et ulcera renum et ubi est caliditas uelementior ad

rabach

aut in eis sumac et abiciatur apium. ℞ seminis melonis excorticati ʒ. x. seminis citri ʒ. vi. seminis cucumeris dulcis et seminis portulace et seminis iusquiami albi et seminis altee et amigdalarum excorticatarum et dragaganti et amili et succi liquiritie et papaueris albi et boli armenici et seminis apii. omnium an. ʒ. ii. addantur postquam contrita fuerint et fiant inde pille similes auellanis et dentur in potu ex eis ʒ. iii. cum sirupo mol. Trocisci ad ulcera renum

Confectio ad ulcera renum et uessice. ℞ seminis citri excorticati ʒ. x. amigdalarum pini et granorum alkekengi omnium an. ʒ. iii. seminis apii et cubebe et boli armenici et gummi arabici et sanguinis draconis et thuris seminis iusquiami et opii omnium an. ʒ. ii. informentur trocisci pondere mites ʒ. ... al. ʒ. iii. Trocisci

Confectio trociscorum ultorum ad ulcera in renibus et uessica cum quibus est conforatio et lenitas et incarnatio ulceris et sedatio ... doloris et nominantur trocisci alkekengi. qui sunt loco eorum et sunt fortiores et conuenientiores ad uehementiam ulceris et doloris cum urina mingitur. ℞ seminis citri ʒ. x. boli armenici et gummi arabici et thuris et sanguinis draconis et seminis papaueris albi et amigdalarum excorticatarum et succi liquiritie et dragaganti et amili omnium an. ʒ. x. seminis apii ʒ. ii. granorum alkekengi ʒ. iii. opii ʒ. i. fiat trocisci. v. et dentur in potu quando non est acuitas urine cum mina et quando est acuitas cum sirupo mol. et iuleb sintque trocisci ex tribus ʒ. Collirium

Confectio collirii que iniciatur in uessicam sedans dolorem que est in ea ℞ cerusse et sarcocolle et thuris et gummi et amili et opii et sanguinis draconis omnium an. partes equales fiat collirium et iniciatur in ea in principio aqua mell et dentur ea que prouocant urinam deinde dissoluatur hoc in lacte et iniciatur in eum per siringam. Pille

Confectio prouocans urinam. ℞ seminis apii et meu et fu et dauci et rubee cum qua tingitur et petroselini et saxifrage et asari et ameos et seminis feniculi et gallie et costi et amigdalarum amararum excorticatarum omnium an. ʒ. xx. seminis melonis ʒ. x. cantaridarum ʒ. i. armoniaci. aur. i. dissolutum cum uino et fiant pille similes auellanis et sit ʒ. iii. et est bona ad difficultatem urine et mollitiem in corpore ydropisi ypostasim et equines in quibus non est subtiliatio corporis et quando est calitas et ... seminis melonis ... in potu de ea ʒ. i. ... Emplastrum

Confectio emplastri quo emplastratur pecten et prouocat urinam ℞ semen squille et rute et calamenti ... et senatione et spicam et balsamitam et altea ... napum et selcha et camomillam et anetum et amileg coquantur cum aqua et sedeat in ea eger et fiat emplastrum cum fece super pectinem. Epitima

Confectio epithimatis fortis ad difficultatem urine. ℞ puretrum et baurach et sinapi et masticem liniatur cum melle in ... et diminuatur donec multiplicetur sudor et liniatur cum eo an. et alcatim et pecten et ylia. Puluis

Confectio que retinet urinam ualde. ℞ glandium ʒ. xx. thuris masculi ʒ. xx. coriandri infusi in aceto et mirobolani nigri boli ar. aborum an. ʒ. x. sumatur puluis facti ex eis omni mane cum sero ʒ. iii.

Confectio alia que retinet urinam. ℞ glandium ʒ. x. rosarum et mirtillorum amborum an. ʒ. iii. acacie ʒ. ii. amili et gummi arabici et boli armenici omnium an. ʒ. i. lentium excorticatarum ʒ. x. Pillule

Confectio ad distillationem sine ardore. ℞ glandium et thuris amborum an. ʒ. i. granorum muchaleb et capillorum et mirre et galangam

malaheb

De mictu urine

Sinapi (margin)
.i. pugillos .ii. gallas et iii. gallas
.i. pugillos
Sile
Altea
nigelle
No. ... siringa
nenia
napos

ge et cinnamomi et enule et acori omnium ana ℥ v. terantur et
sumantur pulvis eorum ℥ iii. Troc.

Confectio trociscorum diabetis. Rx spodii succi liquiritie ana
℥ x. seminis lactucarum ℥ xv. seminis portulace ℥
xv. rosarum coriandri sicci ana ℥ v. acatie et gummi
et sandali citrini et lentium excorticatarum et balaustie et
boli armenici omnium ana ℥ ii. camfore ℥ ss. fiant trocisci ℥ iii.
et detur unus in potu cum aqua ro. et aqua granatorum acetosorum.

Confectio emplastri ad diabetem et dicatur quod est nomen Empl.
urine et dicitur quod est nomen excubitoris urine et multitudinis eius et con-
petit etiam ei qui incipit a buino pucto et redit ad idem. Rx
semen portulace et solatrum et cauda porci et semen melonis
et cetroli a quibus ... quelibet quousque pisto fuerit et repleatur
cum eo et pinnitet qui sit tepidum. Sit que cibus eius lentes
excorticate et acetum et agresta et omnia que incassant sanguinem.

Confectio trocisci ad diarriam et malinam comploris Troc.
et inflationem viscerum et calitatem et tussim. Rx spodii ii ℥ aniis
... ℥ v. boli armenici ℥ iiii. thuris ℥ ii. seminis por-
tulace ℥ vi. sandali ℥ ii. ypoquistidos ℥ v. camfore ℥ i.
lacce ℥ iiii. agregentur et terantur et fiant trocisci quorum
unusquisque sit ℥ iii. et detur in potu unus cum rob de papaveri. Empl.

Confectio ... ad rupturam crepiti. Rx acatie et nucis cu-
pressi et sansuci et urtice sicci et granorum lauri et gallarum et mu-
gath et gummi arabici omnium ana ℥ xx. terantur omnia et cribellentur
et reliquatur galbanum pistacium cum aceto et agregentur omnia cum
eo et fiat emplastrum et coquantur nuces cipressi cum aqua et misceantur
in vino et bibatur et infantibus fiat emplastrum cum psillio.

Confectio trociscorum bonorum ad inicium sanguinis. Rx boli armenici
ana ℥ x. acatie et balaustiarum et gummi et ypoquistidos
omnium ana ℥ iiii. seminis apii et seminis iusquiami ana
℥ ii. fiant trocisci x. et dentur in potu cum robub stiticis
de quibus detur unus. Empl.

Confectio emplastri ad rupturam crepiti. Rx nucum cipressi partes
duas capitis et sansuci sicci et gallarum et acatie et thuris gummi
et arabici omnium partes equales dissolvatur gummi in vino et ag-
gregentur cum eo et fiat emplastrum. Empl.

Confectio ... Rx farine fabarum ℥ x.
cimini ... sicci omnium ana ℥ iii. bdel-
lii ℥ v. dissolvatur ... et fiat ... emplastrum testiculis

Confectio olei ... Rx aristol. et gentiane / olz
et capi et ... omnium ana ℥ i. proiciatur in l. i.
olei amigdalarum amararum et dimittantur ... una. deinde coletur et
ponatur in eo scorpiones x. et ... sub sole tribus ebdomadis
deinde coletur et amministretur. Pille

Confectio mediaclis ad lapidem vesice. Rx seminis me-
lonis et citroli seminis ... dauci petrosellini omnium partes
equales corticis radicis capparis corticis radicis opopanaca a-
migdalarum amararum baccarum lauri squinanti capi spice celtice
lingue scolopendrie harmel gentiane aristol. ro. asari
cordumeni bdellii armoniaci sarapini mirre piperis acori
omnium ana partem mediam. solvatur bdellium et armoniacum et sera-
pinum et mirra in vino subtili aut in aqua mil. et agregentur et
fiant pille et detur in potu omni die ex media ℥ usque ad ℥ i.
cum aqua seminis apii et aqua seminis feniculi et capilli veneris et mu-
tetur aqua ciceris nigri et oleo amigdalino. Et quando conforta-
tur hec medicina quando involvitur oleo balsami talis quod inficietur

deinde conficitur cum gummis et detur cum eo in potu omni die sextarii
℥ i. deinde scorpionum et pinus medietas sextarii quod postquam
adusti sunt secundum quantitatem qua conveniunt. Troc. de karabe

Confectio trociscorum de karabe ad abscindendum sanguinem
menstruum nimis fluentem et emoroidas. Rx carabe et gummi
nucis et lacce et balaustie et succi barbe yrcine omnium ana ℥
x. thuris ℥ ii. opii ℥ iii. agregentur cum melle psillium quod
totus sit ℥ ii. cum ℥ i. succi sumach.

Confectio ... qui habent emoroidas et lubricitatem intesti-
norum. Rx seminis lini ℥ x. granorum nigelle ℥ x. bdellii
℥ vii. thuris masculi capitis ameos omnium ana ℥ ii. et s. agre-
gentur omnia et terantur et dentur in potu ℥ iii. cum aqua.

Confectio suppositorii ad abscidendum sanguinem emoroidarum
et cadentium ani. Rx thuris et balaustiarum et gallarum et antimo-
nii et acatie et aluminis et fiat ... et supponatur. ad eun-
dem vero terantur et pulvigentur ... anum et reducatur intus
et sedeat eger ... et medianum corticum gladiorum
et corticis granatorum et adatur in collio ... Licinium

Confectio licinii provocantis sanguinem menstruum et emoroi-
das. Rx ciclaminis et eleboris al. et calamenti et sempervivi et eu-
forbium resolvatur cum aqua savine recentis et fiat suppositorium. Troc. de ...

Confectio trociscorum deinde allemanos partum et provocat me-
strua. Rx cinamomi et mirre ana ℥ ii. et s. foliorum rute
... et calamenti et cordumeni et pulegii et rubee et ca-
sie et sempervivi et oppopanacis omnium ana ℥ iii. fiat trocisci
ponderis ℥ ii. et detur in potu unus cum decoctione savine.

Confectio suppositorii ad apertionem matricis / Suppo.
Rx thuris bdellii ... et galbani omnium ana ℥ ii. et s. et oppo-
panace et armoniaci omnium ana ℥ i. mastice et castorei et sto-
racis liquide et olei camomillini omnium ana ℥ iii. levatur gummi
cum vino et melle et ... adeps et omnia fiat in supposi-
toria et amministretur. / De coctu

Confectio decoctionis in aqua sedent ad matricis dolorem. Rx sam-
suci et balsamite et ... et semen caul. et fenugreci
et semen lini et camomilla et mellilotum et sedeat in eis.

Confectio provocantis menstrua sumatur ... ℥ i. euforbii
et ... et supponatur ex eo pondus sextarii ℥ i. in lana in
hora una et cum diminuitur plurimum quando facit fluere sanguinem
fortiter cumque multiplicatur fluxus sanguinis tunc succurratur
cibando rebus stipticis sicut nesich. et ponatur in eo lentes
excorticate et ... caro adiungi tunc dentur carnes
alcobugi et pullorum cum succo stiticum. Pessarium

Confectio pessarii ad fugandum quod calefaciat et iuvat ad
impregnationem sumatur castoreum et storax et galbanum et euforbium
et oppopanacum et ... et gruma ... et costus et bdellium et spi-
ca et resolvatur cum vino et fiat pessarium et supponatur noctibus
pluribus et sumatur in potu omni die diamargariton deinde ...
... sotio suo et fumigetur cum eo multotiens.

Confectio trociscorum ... quod in potu dantur Troc.
quando difficilis sit partus valde et mortuus fetus. Rx mirre
et oppopanace et galbani et semperv. omnium ana partem i. ... s.
medietatem dentur in potu ℥ ... cum satica vel secacul decoc-
tione fenugreci et ... et aqua rute et fumigetur cum eis una in-
de post aliam. Ungl. ad ragadias

Confectio unguenti ad ragadias mano et matricis et adustio-
nem ignis. Rx cere colate ℥ ii. olei ro. ℥ x. cerusse plumbi

adbuth oditi. ℥. ii. amali draggᵗ. opii omnium an ℥. i. albugis ovi uni cali. aggunt oia sic ungm boni adragadias. cu calitate cigmis adhustie adcem acuitatez

Pille debdelio

Confectio pillar dbdellio ad emorroidas. ℞. mirob nigror. ke. an ℥. v. semp. ℥. iii. nasturtii al. ℥. ii. bdellii. pigr. ℥. xv. dissolut gum cu aqua caul agsta cu eis fiant pille.

Eplm sedatz dolis emor

Confectio epls sedantis dolore emorroidor aposior apata am. ℞. mellilot. camomille decte don dissolua. an ℥. i. cu ℥. i. vitelli ovi elixati. ℥. ii. opii farine semis lini cinire fenug. altee albe an ℥. v. aggunt cu rob. aponat sup facie ei. olo sisamini. fiat eplm ex eo conficiat cum butiro templet cu eis aqui. addunt ei meo bdellii pigro gibi cameli.

Eplz

Confectio emp. a clivef cepe conficiat cu butiro et plet cu eadem meos matie e valde optm asit cepe. al.

Confectio a addolor matie. ex apate. ℞. semis lini fti. altee ambor an ℥. v. vitelli ovi elixati. ℥. ii. opii. semis iusquiami. ambor an ℥. i. adipis galline ℥. i. rob. cum quo aggitur.

Suppositorium

Confectio suppositorii. sedantis. dol. matie. ℞. oli camillini adipis anatis. opii omnium an. ptes eqles. supponant cum lana.

Ungl

Confectio medicaminis sedantis dol. emorroid. ℞. cole nucleis csonulor ℥. x. storac liquid ℥. ii. bdellii ℥. i. dissoluat cum eo intinguat.

Ungl

Confectio ungti boi. ℞. bdellii pinguedini galli came li. medulla cruris vaccini. nucleos csonulor sortina storac liqde vitelli duor ovor. liniat cu olo. i quo decoctu e cepe ungat cu eo e mirabile ilemedio.

Confectio me. multiplicantis lac. ℞. semis bautie napii asinile amphan. porri cepe. feni. fenine ciceris. oium ptes equales ex eo sumat pulvis. mane sero. comedat cibis ac. insus ilatte potet sup ipz lac.

Confectio me. absidantis lac ex mamilla. ℞. farine fabar ℥. x. semis albedarogi. savine ruite. oim an ℥. v. liniat cum aqua albedarogi talco savine ruite: ponitur albedarogi.

Confectio me. sedantis. lac. ℞. semis albedarogi. agno ni. agni. casti. ambor an ℥. x. savine ruite. sicce. ambor an ℥. v. sina pulvero ℥. iii.

Eplm

Emplm absidantis lac. q multiplicantis e in mamilla sumat sem lini albedarogi farina ordi farina fabar mita calamenti ruita fiat in emplr replet cum eo mamilla.

Confectio me. ardentis in spite. ℞. semis bautie napi cepe crasani spugi gnor pini gnor alkakengi gnor alcalen scaruil satiron ben utriusq ercinidas gnor assarati lingue avis oium an ℥. x. cu ma crosi. cinnam. oium an ℥. v. oli nuc indice oli gnor alkee oium eqli. tm cu quo involuat involutie bno tosta conficiant cu melle. dim sumat ex eo ℥. v. mane sero. cu ℥. i. lactis cu tordie coctam.

Confectio ad minorandu spma testiculis ex ℞. semis agni casti. ℥. x. semis portul. cinder foliorum calamenti exsiccator foliorum ruite ambor an ℥. v. cimini cipri balaustie oium ℥. ii. sumat in potatione ℥. iii. minoiatur sector generationis.

Confectio absidens spma cu e calitas. ℞. semis lactu. ℥. x. ro ℥. ii. semis portul. psillii carui oium an ℥. iii. balaustie folior nenufaris ambor an ℥. ii. sumat ex eo ℥. iii. cu quarta ℥. i. caphore i ebdomada.

Confectio custeris ardentis in coitu calefacientis renes. ℞. semons erute bautie cinnami cc macpis sesi sille in fam semis cepe porri oium an. parte. i. ciceris citrini tribulor siccor frumenti decocti mag sic pulvis fenug. oium an. ptes. ii. cap arietis pingue frustru narig ei medulla ipi testiculos ei totu agget in nase cu. x. cepis copiat aq dimictat ut fur no hinte cap ste opilatu opprimet in cibo i ipa terra una q pinguie e intra parte sumat ex mixt ℥. ii. et ex unctuoso ℥. i. olo nuce indica giunis alleco abor an ℥. s. fiat cor cgllatio bona doni ingrosset sit ea cristeriet cu ea in nocte cuntu comixte postq. clisticatu fuit an ipz cu aq fide bautie pugati fuit alphaci fiat criste eo in nocte ter aproma i vigilia in medio ei in fine ipi negat vegie cu est grossitudo q compleat qui addit in coitu bibe cu mu libz dimictat mulies bilat vini fucies delectatio; qm multiplicat desideriu valde:

Epithia

Epitia ad podagra cu calitate. ℞. lupini armenia sandal. cit. sanfl. ro. mibar fief menite indie mandragore opii canfore oium ptes eqles fiat trociscī liniat cu aceto paruo aq ro. aut coriadra a erdine aut solatri qnz aneo ceruisa bolu armeni.

Eplm

Confectio empli resolventis residuu podagre cale. sumatur mellago psillii mellilo. seis lini fenug farina abor cerotu fem cu olo camomillino aggent liniatur cum eis.

Epithima

Confectio epithimis ad podagra fitz. sumat storac liqde castorei mire aloes acatie partes eqles liniat dsi.

Pille

Confectio pillar ermodactil. ad podagra mlaz. ℞. hermodac tilor abor ℥. i. aloes ℥. iii. semina ℥. i. x. seis apii sevti ℥. i. est dosis una

Pille

Confectio pillar ermodactil. ad podagra sedantz dolorz antiquu. ℞. hermod. i sc tiro c in magabarim l'methen oium an ℥. s. colloquintida indice bdellii ambor an ℥. i. tria centaurie mi. ℥. s. euforbii castor opopo nacis ase galbani oium an ℥. i. qrta. seam. agr. sinapis castie indie piperis oium an ℥. i. serva yemp. ℥. i. ipe potio una fortis a. media e medietas eius aut tercia ipius.

Pulvis

Confectio medicaminis alterativi sedantis podagr. frigidam flatuosam. ℞. camedreos camepiteos carntol. agencia ne fu. meu dauci per. foliorum ruite foliorum cuc. rubee cinq atingit asari savine cameos oium an ptes eqles sumat potu ex eo oi die ℥. i. comedit vini hois yeme tota.

Criste

Confectio clistis ad sciaticam fortis. ℞. costi indic cap paris cortic indie colloquintida pulpe ei centauream mi. melcreten bmodc. satiron nasturtiu bugloss

mezehere   azahadelen

et seneciom et tapsie et semis urtice et bacche et eruce omn
an. pugillum .i. coquatur cum aqua et coletur. et misceatur cum aqua eorum iiii
lib. olei dialtea et fiat cristere. cum ea totiens donec eva
natus fuerat. deinde distingatur cum hoc cristeri. q. R. castoreum
et galbanum et bdellium et storacem et opopanacem et euforbium et bene
resolvatur in oleo costino et fiat cristere cum eo.
Confectio collirii quod supponitur et evacuatur facit et sedat dolorem
R. pulpe coloquintide et ciclamin et baurac armoniaci fiat
collirium longum et supponatur et dimittatur semper donec evacuant.
Confectio emplastri avancii fortis stupefacientis dolorem. R. ca
lamenti sicci et castorei et sinapi et cortice radicis cappari.
Confectio emplastri resolventis duritiem et lapiditatem ex vituris
siniatur fenug. et amigdali amarum et armoniaci resolvatur
cum oleo dulcinna a oleo de lilio et agregetur et emplastrum fiat
cum eis. et cum tu cristerizas cristeri acuto et currit sanguis
te cristica ipsum cum cucurbita et adipe caprino qui sedabit mor
dicatio per eo qui habet cum vehementer et cristicetur cum ipsum cum
cristeri educente feces et mundificante intestina.
Confectio ad alg ebria. R. mirre evacuatrice acetia inungit
bolum ar. fiat sic alcohol et aplicetur loco ita ut ei adereat
Confectio emplastri sedantis duritiem. R. cere citrine ʒ .i. olei de
lilio ʒ adipis galline aut anatis medulle cruris vac
cine mellagis lini omnium an. ʒ .i. agregetur et emplastretur cum
Confectio medicinis sedantis dolorem ubi fiat alge eis
bra in potu dentur istis cum ceruis quantum sufficit duo. gr. ex
s. in vino stitico a oleo ro. sedat dolorem ubi fiat algeb.
Unguentum egiptiacum. R. floris eris ʒ .iii. mell. ʒ .viii. aceti
ʒ iiii et permisce ea adunatur et in bulliat ipsum sic igne donec
spissetur et inde repone.

Explicit liber divisionum. incipit de gratia dei

Unguentum de caladis quod nominatur .G. milchin conferens
ad apostemata pestilentie antiqua et consolidat vulnera quod di
fficillime consolidantur et sanguinee. et confert ad difficul
tatem urine et egestionis. et omnia apostemata. R. adipis gurbi an
tiqui .l. iii. olei antiqui .l. iii. caladis ʒ .iiii. liquefi
at adipe terantur caladis et misceantur cum tribus libris olei
et terantur lib. iii. litargiri et misceantur cum eis et cum adi
pe in mortario donec exprimatur in fissorio mundo. et primi
sce eam spatula que fit ex palma vel radice cane
donec equetur et amisceatur. Signum decoctionis. Accipiatur guc
ta adipis et ponatur in aqua frigida et post fricetur inter digitos
et si non adheret digitis est certum. tunc deponatur ab igne
et totum piceatur in aquam frigidam. et post fiant magdaleones. et in
frigido servetur.
Zucc. rosatum valet ad dolorem stomachi et debilitatem frigidam
et ex calilitate stomachi mirabiliter confortat. valet etiam ad diarriam
et contra fluxum ventris ex calore factum valet cardiacis pati
entibus ex calore. fit autem sic. In duabus libris zuccari. frondi
um tenerrimarum et recentium rosarum. l. i. ponatur in mortario et di
ligentissime terantur et in vitreo vase ad solem per .xxx. dies pona
tur. omni mane cum secreto baculo agitando. in exacti vero .xxx. die
bus. in vitreo vacuo vel terreo. l. i. zucc. modice terratur suppo
sita manibus bene confecta in vase stricte reponatur. detur mane
et meridie cum vino stiptico vel cum frigida. Eodem modo fit zuccarum
viol. et valet pleureticis et eticis maxime si constipati fue
rint detur cum ptisana istis mane et meridie. valet etiam omni
bus febricitantibus acuta si constipatio fuerit in mane et meridie
cum frigida. preterea humectat ventrem. lavat.
Pillule auree. purgant caput. lumen oculorum acuunt. R. aloes
diagridii an. ʒ .v. rosarum seminis spinatis .i. seminis apii ʒ .ii. et
s. feni. an. an. ʒ .ii. et s. cc. coloquintide. masticis
an. ʒ .i. conficiantur in modum ciceris cum aqua infusionis dragaganti.
Vel rosaceum sic fit. In .x. l. albissimi et purissimi mell.
et despumati. rosarum recentium siccarum. l. i. ponatur in catino ad ignem
posito et cum bullire ceperit in idem rosarum forficibus vel cultello
incisarum l. iii. addantur et tamdiu bulliat quo ad fiat consum
ptione. teneatur et dum bullit semper agitetur et postea in fictili
vase reponatur quanto magis tenebitur tanto melius erit stomachum confor
tat et mundificat cum frigida datum constipatis. et alia confortat et
mundificat.
Zinzibere conditum sic fit. R. zinzibere que habent folia ad modum
cretani marini quod saraceni seculi vocant bene mundatum cum
cultello postea coquatur in aqua donec dimittat se stringi
cum manibus postea abstrahatur ab aqua et lingui que sunt in eo
mundentur et cum cultello frustatim incidatur et in morta
rio marmoreo bene pistentur et cum manibus exprimatur ut aqua
exeat ponderentur. l. iii. in. et ponatur in v. l. mell. despuma
ti et coquatur donec incipiat rubere. addantur. l. q. cc. fructi
cum mensi et dimittantur bullire tamdiu donec adereat digito
marmore superposito postea tolle ab igne et pone pulverem
istarum specierum. R. cc. ʒ .iii. galange gariofili cinamomi nux.
m. cardamomi an. ʒ .s. piperis mundati ʒ .iii. et pi
stacie ʒ .iii. et cum omnibus istis condiatur stomachum confortat et digestivam
virtutem vitium pectoris extenuatum renes confortat et libidi
nem potenter excitat.
Electuarium iohannis pla. ad restaurationem humiditatis q. R.
liquiritie rose zucc. an. ʒ .iii. dragaganti gummi arabici an. ʒ .i. sandali al.
ru. an. ʒ .vii. papa. al. ʒ .i. et s. spondii. gariofili an. ʒ .iii.
cinamomi ʒ .i. cc. storacis cal. an. ʒ .ii. cc. ʒ .i. s. me. ci. al. a
cucurb. an. ʒ .s. penidie ʒ .ii. s. citoniorum ʒ .iii. amidalarum
pinee berberis. seleston. s. malue. mol. an. ʒ .s. sir. 6. quod
sufficit ...
Ad lumbricos. R. sudonici. ceptani. mente. absinthii. an
ʒ .i. seminis canapis. gar. ossis citrini. radicis. an
ʒ .s. turbit ʒ .ii. hoc trita conficiantur cum sirupo mol. vel melle dis
pumato.
Ad ganonem. R. mirre. macis. cedoarie. diaglon. gala
ge. piretri. salgemme. cc. nuc. mente. gariof. pille ma
rine. spongie. seppie. ovum an. ʒ .i. tenera. tritum et co
buranda combiantur et fiat pulvis.
Ad extrahendum spinam. sed truncum vel sagittam. sine aliqua incisio
ne. fiat hoc emplastrum. R. galbanum opopanacis et armoniaci
omnium partes equales. fiat emplastrum et superponatur.
Benedicta simplex. R. turbit. zuccari an. ʒ .x. diagridii et
meceni vel rosarum an. ʒ .v. gariofili. spice. cc. croci. saxifrage.
macis. amomum. seleni. spinatis. salgemme. galange. macis
carvi. fenugreci. sparagi. et brusci. seminis granatorum. an. ʒ .i. vel
quod sufficiat detur in sero cum vino calido.
Diptamnum habet virtutem expellendi fetum mortuum de corpore et iuvat
partum et serpentes vivos et mortuos expellit de corpore et eos necat.

Iste pulvis est preciosissimus omnium aliorum pulverum. contra stranguiriam. dissuriam. vesicam et diabeticam passionem. colice et yliace passioni valet. et omnibus passionibus et vento sitatibus stomaci et intestinorum et fugientibus sanguinem. precestionem confortat appetitum irritat visum oculorum clarificat. Rx anisi cimini cordumeni agreste et carui. seminis apii feniculi ameos ana ʒ. ii. fu. gariofilate. meu. pionie. seminis plantaginis. semen. pastinace. balaustie. rose. et semen rose. ana ʒ. iii. semen petroselini aneti ana ʒ. i. sisimbrii. ocimi. pulegii. origani. s. stariole. ana ʒ. i. amomi polii. mastic. ana ʒ. s. dc. piperis cinamomi cardamomi. gg. ana ʒ. i. spice nardi et celtice. ana ʒ. ii. levistici ʒ. i. nucis m. ʒ. s. zuccari albi ʒ. i. saxifrage ʒ. iii. pulverizentur omnia. res vera bene conservatur.

Pulvis preciosissimus super omnes pulveres ad gulam et crossam. Rx. palle marine. seppie. spongie. mirre. gallarum cipressi gallarum acetuma. cedoarie. salisgeme. piretri. gg. gariofillorum nucis m. nucis indie. mac. galange spice nardi cinamomi piperis. cardamomi. ermodactilorum. omnium ana ʒ. s. cornu cervi. ossis capitis ursi omnium ʒ. i. et zuccari alexandrini una ʒ.

Contra crossitiem gule. ceflate. expertum me. Rx. farine ordei farine fabarum. equales partes. et suci absinthii et modicum aceti et fiat pultes et cum farina commiscetur amidale amare terre. et decoquitur ad ignem semper agitando. et dum coquitur mictatur oleum lilii vel oleum. camomille. et fiat emplastrum circa gulam

Rigea ad confortandum digestionem. Rx. cinamomi liquiricie ana ʒ. ii. gariofili galange ana ʒ. i. mac. nucis muscate. spic. cubebe. piperis longi capparis. mirre ana ʒ. i. anisi ʒ. i. zuccari ʒ. iiii. omnia pulverizentur

Item alia rigea. Rx anisi ʒ. 4. liquiricie zinzibris ʒ. i. et s. gariofilorum nucis muscate mac. ana ʒ. ii. galange ʒ. ii. zuccari lib. s. omnia pulverizentur.

Curat et sanat reumaticos flaticos nascentes in oculis. Rx sarcocolle nutrite cum lacte asinino. dragaganti opii. ana ʒ. iii. ceruse ʒ. vii. gummi arabici elusti. cc. iii. olibani ʒ. s. et misceat omnia et pistet et pulverizentur et conficiatur cum aqua ... et si necesse est liquefiat stilla confectione filii cum aqua. fit ... et ponatur in oculis vel fiat inde pulvis et ponatur in oculis et ... usus est unguentum ... in oculis.

Item Rx terbentine. sucum ceparum albarum olei veteris aceti. ana ʒ. iii. et flores lilii albi ʒ. iiii. et mictatur in vase vitreo et ... ponatur super ... et ponatur in fornace ad distillandum et tale ... valet ut balsamum. et ille ... in oculis.

Ad nipilium ... farinam fabarum nigrarum p. i. pinguedinis ... p. i. plante ... aulis abscissis folius p. siccate in sole. p. i. ... bonum ... libr. s. expertum est.

p. dno Cathadrino ...

Ad dolorem emoroydarum in dno Rx olei rosarum ʒ. i. et s. olei violarum ʒ. ii. et s. albumina ovorum numero iii. buti ... castanee. ... et fiat inde unguentum. et eum sedas dolorem ... mirabili.

Item Gal. descriptio super qua est agregatio conferens ad tortum et spasmum et mollificatur et mundificat cor ab humoribus diversis preter quam accidat vehementia nimis debilitat et est conveniens ei qui mingit assidue sine voluntate. cum descriptio. Rx coloquintidis interius agarici cepe squille assate armoniaci sca monee elli nig. yperico euforbii omnium ana ʒ. xvi. polipodii epithimi. bdellii. camedreos prassii cassie lignee omnium ana ʒ. 8. mirre serapini aristologie. lo. piperis trium. cinamomi opoponaci. castorei petroselini omnium ana ʒ. iiii. et de ... q ... crocci aloes ... ana ʒ. iiii. terantur et conficiantur cum melle. potio. ... cum decoctione epithimi ... xvi.

Item pro aristol. ro. aluminis scissi aloes ana ʒ. i. corticum thuris ʒ. ii. balaustiarum gallarum ana ʒ. s. terantur omnia subtilissime et ponantur super gingivas cum suco plantaginis.

In nomine domini amen. Imprimis utatur patiens qualibet ebdomada semel ad minus ... Gal. aut bis cum aqua calida summo mane ieiuno stomaco et gargarizet exer ʒ. i. cum oximelle ʒ. i. et aqua calida in ieiuno stomacho et sero cotidie. In loco vero passionis et circa locum maxime versus occipitium et spinalem medullam ponatur hoc unguentum. Rx serapini ʒ. iii. castorei ʒ. ii. euforbii ʒ. i. et s. bdellii ʒ. iiii. terantur et liniantur cum aqua calida et sumatur cere ʒ. xv. et olei de lilio ʒ. iii. liquefiat et misceatur cum medicinis et epithimetur locus. Aut Rx terbentine medullarum vaccarum ana ʒ. ii. liquefiat cum oleo de lilio et colentur et cum ungatur locus patiens.

Pro cibo utatur pane boni frumenti bene confecto fermentato et mediocriter sallito et bene cocto. et utatur carnibus pullorum columbarum sturnarum gallinarum et aliarum avium parvarum capponum vitellis ovorum et brodio cicerum alborum aut nigrorum sive rubeorum cum oleo aut pro ... carnibus condito. Abstineat ab carnibus crossis ... quantum potest et raro aut numquam comedat castrimas aut porcinas recentes et iuvenes. Fricetur totum corpus qualibet mane ante quam sumat aliquid manibus unctis cum oleo de lilio aut laurino. et primo fricetur latus sanum et incipiat a superioribus ut puta ab humeris et brachiis et veniat versus inferiora postea fiat ... ... bibat aqua cocta cum melle et despumata ... fit ... aqua vii. mellis pars. i. et coquatur duabus aut tribus ebullitionibus. Sternutatio fiat cum elleboro albo et pauco musco ... ut cerebrum ... et purget.

Diap... quod facit asmaticis tussientibus ... dolores pectoris et stomaci ... lapides frangit ... dissuriam et stranguiriam solvit ... venerem ... cotidianarios et quartanarios purgat ... Rx piretri non purgati ʒ. c. cinamomi spice cardamomi. ana ... spinatis omnium ana ʒ. xii. et s. mel quod sufficit datur ʒ. iii.

Dianisum. Rx. anisi ʒ. xx. masticis liquiricie ʒ. x. zinzibris galange cimini feniculi carui ʒ. v. gariofil. cubebe cardamomi croci. spic. ana ʒ. ii. et s. peni diei ʒ. x. cassie lignee piretri piperis nigri et longi. ana ʒ. iii. omnia terantur et addatur mel despumatum quod sufficit.

et hoc electuarium ... i uno puero patienti ... et ...

electuarium ... Iohannis sanguinari et est expertum ad fluxum ventris ut dicit ... Bartolomeus

Rx corticum granatorum balustiarum gallarum copularum non perforatarum gladium ana ʒ. iii. avellanarum acatie granorum uve acerbe s. mirte s. ... granorum mali granati piperis albi gummi arabici ... ... psilli acatie s. plantaginis ... sandalorum albi et rubei ... ana ʒ. i. zuccari ... et ... confitiatur cum suco ... arborum vel cum aqua rosata ... et

... electuarium bonum expertum

... ... de decoquebat

Ad vinum putridum restaurandum et ad statum pristinum reducendum. vel ad turbidum purificandum. Et ad purificatum conservandum. R. pro qualibet salma parva duo albumina ovorum et media ℥. salis gemme. et pro magna iij. et ℥. ij. sal gem. quando est putridum. l. vel xxiiij. amidulas amaras non mundas de cortice interiori et terantur bene sal et amidule et incorporentur bene cum albumine et distemperentur cum ipso vino in quo debet mitti et mittatur hoc in vino et illud vinum sit transmutatum et si fieri potest in vegete in qua prius fuerit est remittatur quando ... ad suum statum. et mittantur cuffagia sicut est carcone secundum quantitatem vini et ipsum vinum multum ducatur. et de ipso vino postquam fuerit bene ductum extrahantur due magne anfore de inferiori parte et remittantur desuper et post quintum vel octavum diem aurietur.

Ad carconem vel putrefactionem. R. pro qualibet salma vini tria ova cum vitello et albumine. de sale communi albo quo utimur ℥. i. pro qualibet salma parva. et pro magna ℥. i. et ʒ. et xxiiij. amidulas pro qualibet parva et xxxvj. pro qualibet magna et cinere sarmentorum veterum et cuffagia secundum quantitatem vini et hec omnia bene incorporentur et multum ducatur ad in modum ad modum panis et postea distemperentur cum ipso vino et fiat ut supra dictum est in prima receptione quando mittitur.

Si vinum turbidum est et non putrefactum ad hoc ut de una die in alia sit mundificatum et purificatum. R. pro qualibet salma parva duo albumina et vitellorum ovorum et tria pro magna. et ℥. i. salis albi quo utimur pro magna salma. et pro parva media ℥. et bene terantur et mittantur in vinum et multum ducatur.

Ad vinum putrefactum et turbidum quod cotidie potatur. R. pro qualibet salma vini unam libram mellis et fiat bene bullire et eleuetur spuma et postea mittatur vinum in vase in quo feruet mel et ferueat vinum cum melle et postea mittatur vinum in vegete cum una colagia staminee et bene ducatur. sequenti die erit bene clarum et purificatum.

Ad vinum purificandum. R. vinaceolos in vindemia qui eleuantur super mustum in tina. et desiccentur. et bene terantur et mag. ... farina. et mittatur in vegete ubi est vinum et bene ducatur et tertia die erit purificatum.

Ad perdendum odorem vini. R. pro qualibet salma vini .j. ℥. piperis et media ℥. cinnamomi et ... et j. ℥. ... et quodlibet istorum ligetur in sua petiacula et mittatur in parte superiori vegetis et ligentur et suspendantur cum filo ita quod non tangat vinum ... per .iij. vel iiij. dies et teneatur ... extrahatur. si non ... quousque habeat ... odore.

Ad vinum turbidum vel nebulosum quod in mane fit. R. folia ficus et perforentur crebro cum uno baculo. et tollatur illud cum quo vegetis est opilata. et ponantur ibi folia perforata. et de parte inferiori extrahatur magis ... vini et statim erit purificatum.

Ad removendum mussam. R. secundum quantitatem vini fabas ... alba et saginam. et mittatur in sacculo stricta et longa duabus spannis et cum una corda ligetur. et mittatur ex superiori parte vegetis usque ad medietatem vini et dimittatur stare ibi per octo dies vel plus si opus fuerit et postea extrahatur.

Ad purificandum mustum cito et ad faciendum dulce. R. flores lupuli et siccentur diligenter et postquam vegetis est plena musto et bullierit mustum quousque emiserit illud superfluum quod consueverit emittere. tunc tollantur flores et semina lupuli. et ferueant in caldario cum musto. et mittatur ipsum mustum et flores et semina lupuli bullita in vegetem et obturetur vegetis ita quod nichil emittat extra vegetem et infra octo dies purificabitur et fiet dulce.

Ad faciendum acetum. R. tempore vindemie vinaceum et fiat ... desiccari. et quando vult fieri acetum. tollatur vinum transmutatum et mittatur vinaceum intus. et cito fiet acetum.

1472 die quinta mensis februarii Ego M. Albertus de Opat emi hunc librum pro ducatis ... in padua

liber rasis explicit

Pulvis ad gulam. ℞. piretri ʒ. iii. feni greci ʒ. i. Cinnamomi ℈ cariofilorum spice. galange. cardamomi. macis. nucis muscate. piperis longi. et nigri. nucis indice ana ʒ. iii. tapsie ℥ i. palle marine. sepie. spongie ana ʒ. i. sal communis. gariofilati ana ʒ. iii. Radicis herbe stelle ʒ. i. sal gemme. gallarum. bechi. ulmi. herbe guari. piretri ana ʒ. i. sansisagri ʒ. Corii nigri. teste ursine ana ʒ. s. pomicis ʒ.

C O G

Pulvis ad grossitiem gule. ℞. spongie ʒ. s. palle marine ʒ. ii. sal gemme ʒ. ii. piperis longi. et nigri ana ʒ. i. ℈ aristologie rotunde ʒ. s. auripigmenti ʒ. i. balaustie ʒ. i. cortici mali granati. ʒ. i. piretri ʒ. s. sepie ʒ. ii. pellis nigri. glutis ʒ. i. seminis canapis ʒ. s. thuris ʒ. s. pilatri ʒ. i. nucis indice ʒ. bechi ulmi. sal nitri. gallarum cipressi ana.

floribus expulsis ... per prata ...
... coluber ad spas... ... pedes

liber l l liber rasis

liber RASIS IN DIUISIONIBUS

regnu

apiste

erodes iratus occidit multos pueros

in bethleem iude civitate david Euouae.

Vox in rama audita est ploratus et ululatus

rachel plorans filios suos. Euouae. Sub thro

no dei omnes sancti clamant vindica san

mulieribus non sunt coinquinati virgi

annus annus

nes enim sunt et secuntur agnum quocumque

ierit. Euouae. Laverunt stolas suas

et candidas eas fecerunt in sanguine ag

ni. Euouae. Ex uimatu? et infra occi